אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון תשנ"ט

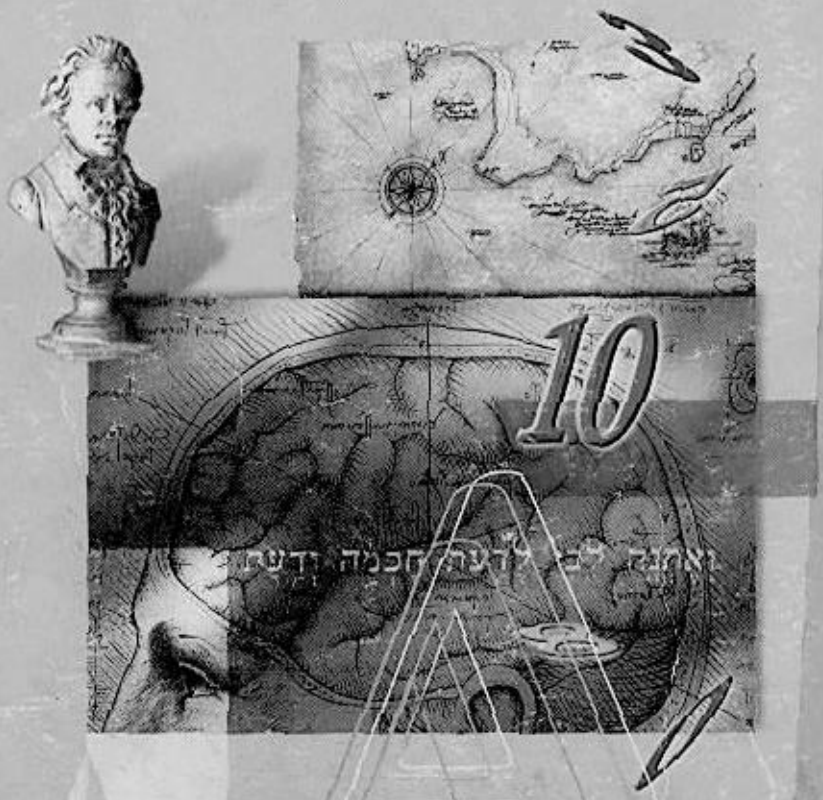

דיונון 10 נותנת לכם

10% הנחה נוספת!

לסטודנטים ולאנשי הסגל של אוניברסיטת ת"א,
על מבחר מוצרים* בחנות דיונון בקמפוס!

10% הנחה

דיונון תל אביב

אוניברסיטת תל-אביב, מרכז הסטודנטים - כניסה מכיכר אנטין
טל. 03-6410351/2 שעות פתיחה: **ימים א'-ה' 08:30 - 20:00**
ו' 08:30-13:30

* ההנחה חינתן עם הצגת תעודת סטודנט ותמונה סמהה, למגל עם הצגת תעודת עובד, בתשלום במזומן - ולפי תנאי המבצע כפי שיפורסמו בחנות.
ההנחה כוללת את מרבית המוצרים בחנות למעט: מחשבים, משחקי מחשב ותוכנות, ספסי רישום, ספסי מילגות והלוואות, ידיעונים, מחשבונים ומילונים אלקטרוניים, ספרים בחודש הספר העברי, מוצרים בסבצע, פריטים מיוחדים ותרימים (בעייקר ספרים בפיקוח משרד החמוך).

רשת חנויות
דיונון
האוניברסיטה פתוחה לכולם

מוקד דיונון להזמנות: 1-800-800-220

הודעה למורים ולסטודנטים

לוח שנת הלימודים תשנ"ט

האירוע	תשנ"ט 1998-99		
היום הראשון ללימודים	יום א	יז כסלו	6.12.98
חופשת חנוכה	יום א	א טבת	20.12.98
היום האחרון לסמסטר א'	יום ו	י אדר	26.2.99
היום הראשון לסמסטר ב'	יום א	יא ניסן	28.3.99
חופשת פורים	חל בחופשת הסמסטר		
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	יום ג	יג ניסן	30.3.99
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	יום ה	כב ניסן	8.4.99
יום הזיכרון לחללי צה"ל	יום ג	ד אייר	20.4.99
יום העצמאות	יום ד	ה אייר	21.4.99
יום הסטודנט *	יום ד	כו אייר	12.5.99
חופשת שבועות	יום ה	ה סיון	20.5.99
	יום ו	ו סיון	21.5.99
היום האחרון לסמסטר ב'	יום ו	יא תמוז	25.6.99
היום הראשון לעונת לימודי הקיץ	יום א'	ה אב	9.7.99
צום ט' באב	חל בחופשת הסמסטר		
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ	יום ה'	כח אלול	9.99

* משעה 12:00

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1998-99
תשנ"ט

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
בנו גיטר

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

* * *

נשיא:
פרופ' יורם דינשטיין

דקטור:
פרופ' נילי כהן

סגן נשיא לקשרי חוץ:
יחיאל בן־צבי

סגן רקטור:
פרופ' שמעון ינקלביץ

דקאן מחקר:
פרופ' יאיר אהרונוביץ

פרו-רקטור:
פרופ' דן עמיר

דקאן הסטודנטים:
פרופ' רות שלגי

מנהל כללי:
דוד לניר

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

נציב הקבילות:
פרופ' אהרון דותן

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' משה סמיונוב

ראש מינהל הפקולטה:
מריאנה שדה (סידריס)

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
מרים סובלסון **יעל קיילין**

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

לתשומת לב ..... ז'
שימוש בשם האוניברסיטה ..... ז'
לוח שנת הלימודים תשנ"ט 1998/99 ..... ח'
צהרי יום ד' – סדרת הרצאות ..... ט'
דשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... י'
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... י"א
ענייני תלמידים – לאן לפנות ..... י"ב
המרכז למרשם ..... י"ג

מידע כללי

1. "תלמיד" – הגדרה ..... ט"ו
2. החלפת או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... ט"ו
3. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... ט"ו
4. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... ט"ו
5. התנהגות בחדרי הלימוד ..... ט"ו
6. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... ט"ז
7. נוהל הגשת עבודות ..... י"ח
8. ציונים ..... י"ט
9. ציון גמר ..... כ'
10. מועד זכאות לתואר ..... כ'
11. אישורי לימודים ..... כ'
12. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ..... כ'
13. היחידה להוראת שפות ..... כ"א
14. היחידה ללימודי העברית ..... כ"ה

לימודי התואר הראשון

1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כ"ז
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כ"ז
3. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... כ"ט
4. לימודים לאחר תואר ..... ל"א
5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... ל"א
6. משך הלימודים לתואר הראשון ..... ל"ב
7. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל"ב
8. הענקת תארים ותעודות: ..... ל"ב
– הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ב

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל"ג
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"ג
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ד
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ד
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ד
6. עבודת גמר ..... ל"ה
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ה
8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל"ה
9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ה

10. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג ..... ל"ה
11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב ..... ל"ה
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" - "תקנון תלמידי מחקר" ..... ל"ו
הוועדה למחקרים בבני-אדם ..... ל"ח
הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים ..... ל"ח
החטיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... ל"ט
2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי ..... מ'
3. היחידה ללימודי העברית ..... מ'
4. היחידה ללימודי חוץ ..... מ'
תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים ..... מ"א
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי ..... מ"א
2. חינוך גופני חובה ..... מ"א
3. ספורט וחינוך גופני ..... מ"ב
4. המועדון לספורט, תרבות ונופש ..... מ"ג
5. מרכז עלית לספורט ..... מ"ג
דקאנט הסטודנטים
1. דקאן הסטודנטים ..... מ"ג
2. סיוע כלכלי ..... מ"ג
3. שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת"ם, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות) ..... מ"ד
4. ייעוץ לימודי ומקצועי ..... מ"ה
5. שירות פסיכולוגי ..... מ"ה
6. פעילות חברתית למען הקהילה ..... מ"ה
7. הכוון תעסוקתי ..... מ"ו
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל ..... מ"ו
נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה ..... מ"ז
פעילות ציבורית בקמפוס ..... מ"ז
ספריות האוניברסיטה
— תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה ..... מ"ט
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... נ'
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ..... נ"א
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, תפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו') ..... ס"א
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ס"ג
תחזוקה ..... ס"ג
אגודת הסטודנטים החדשה ..... ס"ד
מבקר האוניברסיטה ..... ס"ה
דיונון ..... ס"ה
טיפול שיניים לתלמידים ..... ס"ו
מרפאת האוניברסיטה ..... ס"ו
שירותי מזון ..... ס"ו

תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה"ס — ראה לאחר המבוא.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה. כל תלמיד אוניברסיטה כפוף להוראות האוניברסיטה ותקנוניה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה. לנוחיות התלמידים ניתן לעיין בנהלי האוניברסיטה ביחידות הלימוד ובדקאנט הסטודנטים.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המבקשים לפרסם את עבודות הגמר שהכינו במסגרת לימודיהם יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה רק לאחר קבלת אישור המנחה.
2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.
3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.
4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפנייה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פנייה של האוניברסיטה, אלא פנייה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשנ"ט 1999/1998 *

היום הראשון ללימודים	25.10.98	יום א' ה' בחשון
חופשת החנוכה	20.12.98	יום א' א' בטבת
היום האחרון לסמסטר הראשון	29.1.99	יום ו' י"ב בשבט
היום הראשון לסמסטר השני	28.2.99	יום א' י"ב באדר
חופשת פורים**	2.3.99	יום ג' י"ד באדר
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	26.3.99	יום ו' ט' בניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	11.4.99	יום א' כ"ה בניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	20.4.99	יום ג' ד' באייר
יום העצמאות	21.4.99	יום ד' ה' באייר
יום הסטודנט ***	12.5.99	יום ד' כ"ו באייר
חופשת שבועות	20.5.99	יום ה' ה' בסיון
	21.5.99	יום ו' ו' בסיון
היום האחרון ללימודים	11.6.99	יום ו' כ"ו בסיון
טכסי זיכרון		
טכס יום השואה	13.4.99	יום ג' כ"ז בניסן
טכס יום הזיכרון לחללי צה"ל	19.4.99	יום ב' ג' באייר
בימים אלה יופסקו הלימודים לשעה	13:00-12:00.	

* * *

היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	4.7.99	יום א' כ' בתמוז
צום ט' באב **	22.7.99	יום ה' ט' באב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	9.9.99	יום ה' כ"ח באלול

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תש"ס 2000/99	17.10.99	יום א' ו' בחשון

* בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים—בקורסים המחייבים זאת—עם תום סמסטר ב'.
** ביום זה לא יתקיימו לימודים ובחינות.
בערב פורים ובערב יום הזיכרון יופסקו הלימודים החל בשעה 18:00.
*** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.
**** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.

ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

סדרת הרצאות בחסות הרקטור

בשנת הלימודים תשנ"ט יתקיימו הרצאות צהרי יום ד'
בין השעות 12:00 — 14:00 באודיטוריום בר־שירה:

בסמסטר א' ירצה **פרופ' חגי נצר** על הנושא:

תבונה קוסמית
האסטרונומיה בשלהי המאה ה־20
והחיים ביקום בשלהי המיליארד ה־15.

בסמסטר ב' ירצה **פרופ' שלמה בידרמן** על הנושא:

"תמונות של תודעה ומציאות:
מחשבות על פילוסופיה השוואתית"

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות*
אמנות התאטרון
האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין
מוסיקולוגיה
קולנוע וטלוויזיה
תולדות האמנות
תכנית פקולטטית באמנויות

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פליטמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
תכנית להנדסת מחשבים ותוכנה*
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיסיקלית
הנדסת סביבה
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בין־תחומיים
הנדסה ביו־רפואית

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

כלכלה
לימודי עבודה
מדיניות ציבורית
מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה
תקשורת

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. ויז

בוטניקה
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה
נוירוביוכימיה
נוירוביולוגיה
גנטיקה

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה וסביבת האדם
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודי מזרח אסיה
לימודים קלאסיים
הלשון העברית והלשונות השמיות
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים והבין־תחומיים
תלמוד

ביה"ס לחינוך

הוראת המדעים
חיבטים התפתחותיים בחינוך
מדיניות החינוך וארגונו
תכנון לימודים והוראה

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיסיקה ומדעים פלנטריים
כימיה
מדע כללי
מדעי המחשב
מתמטיקה
סטטיסטיקה וחקר ביצועים
פיסיקה ואסטרונומיה
פיסיקה יישומית

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפיטה

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות
ניהול
התנהגות ארגונית
חקר ביצועים
מערכות מידע
מימון וחשבונאות
מינהל מערכות בריאות
(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מב"ע
מב"ע למנהלים
מב"ע למנהלים בינלאומי קלוג-רקנאטי

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר

חוגים קדם-קליניים:
אמבריולוגיה וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתרופולוגיה
ביוכימיה קלינית
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם ורפואה מולקולרית

חוגים קליניים:
אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה
אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
גינקולוגיה ומיילדות
דרמטולוגיה
הדמיה
המטולוגיה
הרדמה וטיפול נמרץ
כירורגיה
נירולוגיה
פדיאטריה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לניהול)

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/אמריקה

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים)

ביה"ס למקצועות הבריאות

לימודי הפרעות בתקשורת
סיעוד
פיזיותרפיה
דיפוי בעיסוק

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימודים לקראת "תעודה"

הוראה - במסגרת ביה"ס לחינוך
מדעי המחשב - במסגרת הפקולטה למדעים מדויקים
אמן - במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה - במסגרת הפקולטה לאמנויות
פסיכולוגיה רפואית - במסגרת הפקולטה למדעי החברה
שמאות וניהול מקרקעין - במסגרת הפקולטה למדעי החברה
עריכה לשונית - במסגרת הפקולטה למדעי הרוח

כן מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים על ידי הפקולטה או יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג או ראש המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג או ראש המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עימו.

4. **מזכירות הפקולטה או מזכירות ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה או מזכיר ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה או אצל מזכיר ביה"ס לאחר תיאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה או ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה או ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה או ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה או לראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן או מזכירות ראש ביה"ס בקשה, ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן או ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - ראה בפרק דקנאט הסטודנטים להמשך.

9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה, בביה"ס או בדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

10. **נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה** - ראה בפרק נציב הקבילות להמשך.

11. **הטרדה מינית** – פרופ' רות בן ישראל מהפקולטה למשפטים מונתה כנציבת קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות לפרופ' בן ישראל בטל' 6408370.

המרכז למרשם

במסגרת המרכז למרשם פועלות היחידות האלה:

א. משרד הרישום והקבלה — טל' 6422086

משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים *(כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים)* לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים — טל' 6408331

מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה. (ראה להלן אישורי אונידע).

2. מדור קורסים

מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים האלה: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד — טל' 6408318

משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש אוגוסט. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קיבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה. פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.
בנוסף לשכר הלימוד, על התלמיד לשלם גם עבור שירותי רווחה ושירותי אבטחה. יחד עם זאת, תלמיד הבוחר שלא לשלם בעבור שירותי רווחה ובעבור שירותים אלה בלבד, חייב להודיע על כך מראש ולפני תשלום שכר הלימוד, *באמצעות הטופס הנמצא בחוברת שכר לימוד לשנה"ל* תשנ"ט. תלמיד שלא ישלם עבור שירותי רווחה לא יקבל שירותים מסוימים כמפורט בחוברת זו.

ד. היחידה למיון ומחקר — טל' 6408290

יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שירות ייעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. "אונידע" — תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בניני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם תדפיסים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פרוט חשבונות שכר-לימוד; מערכת שעות.
חלק המתדפיסים ניתנים ללא תשלום. פרטים מדויקים על *גובה התשלום בתמורה לתדפיסים* אחרים מופיעים על מסכי האונידע.

2. מענה קולי — מערכת ממוחשבת, שבאמצעותה ניתן להתקשר בטלפון צלילים ולקבל מידע כללי ומידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, תוכי קבלה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (32 קוים) — 24 שעות ביממה. לצורך קבלת מידע אישי באמצעות המענה הקולי יש להקיש

מספר זיהוי וקוד אישי. הקוד מופיע בפנקס התשלומים ובהודעות אישיות אחרות הנשלחות על ידי המרכז למרשם. כן, ניתן לברר את הקוד באונידע.
באמצעות המענה הקולי מתבצעת גם ההרשמה לקורסי ספורט (ראה עמ' מ"ג) ולקורס ברמת "בינוני" באנגלית.

ו. כללי

יחידות המרכז למרשם מטפלות גם בנושאים האלה: ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדויקים מצויים בחוברת "שכר-לימוד" וכן ב"חוברת מידע למועמדים".

משרדי המרכז למרשם נמצאים בבניין המרכז למרשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלציקין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה). המענה הקולי של המרכז למרשם — 6428555.

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למרשם:

ימים א' עד ה', בין השעות 09.00 עד 12.00
יום ג' בין השעות 09.00 עד 15.00

בימי חג, בערבי חג, ובחול המועד פסח וסוכות אין קבלת קהל.
בחודשים פברואר, יוני, ספטמבר, אוקטובר ונובמבר, תתקיים קבלת קהל בימי ג' עד השעה 16.00.
תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו באחת מיחידות המרכז למרשם, יפנה למנהלת המרכז למרשם באמצעות מזכירת המרכז, וייקבע לו מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה או יחידת הלימוד בה הוא לומד, ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. החלפת חוג או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף או להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים". פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים יחל ביום תחילת הלימודים באוניברסיטה (ולא ביום שבו עבר התלמיד לחוג או למסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

3. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב רשאי ללמוד במקביל בחוג נוסף החל בשנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה, כפוף להסכמת ועדות ההוראה של כל היחידות הרלוונטיות. התלמיד יפנה בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה, וימציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למרשם לפני תחילת שנת הלימודים. הפקולטות לאמנויות, למשפטים, למדעי הרוח ולניהול מאפשרות לכל תלמידיהן ללמוד במקביל בחוג נוסף. (אין נדרשת פנייה לוועדת הוראה).
כאמור, עליו לעבור את הליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף שבו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
תלמיד הלומד באותה שנת לימוד לקראת שניים או יותר תארים או תעודות, יחויב בצירוף של שכר הלימוד שאותו הוא חייב בגין כל תואר בנפרד. (ראה פרטים בחוברת "שכר לימוד").

4. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים.
ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או לא השתתף באורח פעיל בו, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.
ג. חל איסור מוחלט על רישום לקורסים התופפים בשעות הלימוד שלהם.

5. התנהגות בחדרי הלימוד

א. **האכילה** אסורה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).
ב. **העישון** אסור בכל בניני הקמפוס לרבות פרוזדורים ולמעט אזורים במזנונים, בספריות ובחדרי עיון שהוקצו על ידי רשויות האוניברסיטה לכך.
ג. אין להכניס מכשירי טלפון ניידים לחדרי ההרצאות ולספריות.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

6. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושילמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים בידיעון זה וכן על לוחות המודעות.

הוראות לנבחן:*

(1) על הנבחן להיבחן רק באותו חדר בו הינו רשום.

(2) על הנבחן להיכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.

(3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.
(פטורים מהצגת כרטיס נבחן בבחינות סוף השנה מי ששילמו את מלוא שכר הלימוד במועד, וקבלו כרטיס נבחן עליו רשום "לא לתשלום". תלמידים אלה מופיעים ברשימת הנבחנים כ"לא חייבים").

(4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן חפציו בכניסה, ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתיישב במקום שנקבע לו על ידי המשגיח וימנע מדיבורים.
חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה ובסמוך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.

(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0", והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים על גבי המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.

(6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.

(7) על שולחן הנבחן יימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.

(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים על גבי מחברת הבחינה.

(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין על גבי כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.

(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.

(8.4) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.

(9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

(10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח*. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.
המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.
(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
(13) נבחן שינהג בניגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו על ידי המורה ו/או להעמדה לדין משמעתי.

מועד או הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) **זכאות:**
למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

(2) **שירות מילואים ביום הבחינה:**
תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג או פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג או הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

(3) **שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:**
תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים האלה:
1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א' או מועד ב' בקורס סמסטריאלי, הניתן יותר מפעם אחת בשנה, ייבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהיווה דרישת קדם.
תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו שההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) **סייגים:**
תקנות המועד או ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שאינו עונה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

הנחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (הנחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים הפועלים לפי סעיף (5) לעיל):
(1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.
(2) לפיכך בבחינה הנמשכת שעתיים בפועל (או פחות מכך) אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.
(3) חרף האמור לעיל תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים שבהם אושר הדבר מראש על-ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.
(4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

(6) אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:
האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:
1) טופס 3021
2) טופס 3010
3) טופס 510 - אישור חד-יומי בצירוף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

(7) הסדר בחינות מיוחד לתלמידים עם לקויות למידה
תלמידים עם לקויות למידה זכאים להתאמות מסוימות עקב הלקות שלהם, על-מנת לתת להם הזדמנות שווה להצליח בבחינות.
הזכאות להתאמות מבוססת על חוות הדעת הניתנת ע"י "השרות הפסיכולוגי" (של דקאנט הסטודנטים) בתאום עם ועדת ההוראה של החוג/פקולטה.
סטודנט המבקש התאמות בשל לקות למידה חייב לעבור אבחון "בשירות הפסיכולוגי" (גם אם בידיו תוצאות אבחונים אחרים).
עקב רשימת המתנה ארוכה מומלץ לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר - רצוי עוד לפני תחילת שנה"ל. טלפון לבירורים והזמנת ראיון: 6408505.

7. נוהל הגשת עבודות

להלן קטעים מתוך נוהל הגשת עבודות (12-013):

(2) "תלמיד" מי שלומד באוניברסיטת תל-אביב.
"עבודה" כל עבודת בית לרבות בחינת בית, עבודת גמר של קורס, עבודה סמינריונית, דו"ח מעבדה או דו"ח ניסוי, ועבודות גמר לתארים שני ושלישי.
"מורה" מי שהורה לתלמיד להכין עבודה או מי שמנחה את התלמיד בהכנתה.

(3) עבודה עצמית
3.1 כל עבודה המוגשת על ידי תלמיד חייבת להיות פרי עבודתו העצמית של התלמיד בכל שלב משלבי הכנתה: חיפוש מידע ביבליוגרפי, שימוש במאגרי מידע, איסוף נתונים וחומר (כולל תרגומים), ארגון החומר, כתיבת העבודה ועריכתה.
מורה רשאי להתיר מראש כי עבודה תוגש על ידי קבוצת תלמידים. היתר זה אינו חל על עבודות גמר לתארים שני ושלישי.
3.2 הגיש תלמיד עבודה למורה, רשאי המורה לזמנו להופיע בפניו כדי לבחון ידיעות התלמיד בנושא נשוא העובדה ולאמת כי העבודה הינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד.
3.3 נוכח המורה, כי עבודה המוגשת במסגרת התואר הראשון אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, יפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ויפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.
בעבודת גמר לתארים שני ושלישי יפנה המורה את המידע לוועדה הרלבנטית שתכריע בנדון. החליטה הוועדה, כי העבודה אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, תפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ותפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.

(4)
4.1 הנתונים, נתוני העזר ותוצאות הביניים ששימשו בסיס לעבודה ואשר הוכנו על ידי התלמיד בתיאום עם המורה, יישמרו בידי התלמיד עד למתן ציון סופי לעבודה.
4.2 לא יגיש תלמיד אותה עבודה ביותר מקורס אחד באוניברסיטה.
4.3 על התלמיד להשאיר בידיו העתק של העבודה שהגיש.
4.4 בעבודות גמר לתארים שני ושלישי יש לנהוג על פי תקנות הלימודים הרלבנטיות.

(5) מועד ההגשה
העבודה תוגש במועד שנקבע להגשתה, או בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.
לא נקבע מועד, יהא המועד האחרון להגשת העבודה לא יאוחר מסוף הסמסטר שלאחרי הסמסטר בו נלמד הקורס (לרבות סמסטר קיץ).
חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור המורה או ועדת הוראה של היחידה הנוגעת בדבר.
לא יהא באישור כנ"ל כדי לשמש עילה לסטייה מהוראות שכר הלימוד.

(6) מסירת העבודה
התלמיד ימסור את העבודה לידי המורה אישית או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים הפקולטטית, בהתאם להנחיות שייקבעו על ידי היחידה.

(7) אופן הגשת העבודה
7.1 עבודה סמינריונית תוגש מודפסת.
7.2 עבודה אחרת תוגש בכתב יד קריא, מודפסת או באמצעות מחשב, על פי הכללים הנקבעים באותה יחידה.
7.3 הוגשה עבודה בכתב יד, שאינו קריא על פי שיקול דעת המורה, תוחזר לתלמיד כדי שינישנה בשנית, מודפסת, במועד שייקבע על ידי המורה, ולא יאוחר מתום חודש ימים מיום שהוחזרה העבודה לידי התלמיד. הנחיה זו חלה גם במקרה של תיקון עבודה.
7.3 עבודת גמר לתואר שני או שלישי תוגש בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(9) החזרת עבודות
9.1 עבודות גמר של קורס ועבודות סמינריוניות יימסרו לתלמידים או יופקדו במזכירות החוג או הפקולטה, בהתאם להנחיות הפקולטה.
9.2 הופקדו העבודות הנ"ל במזכירות יישמרו הן עד סוף הסמסטר שלאחר מועד פרסום הציון.
9.3 עבודות גמר לתארים שני ושלישי תישמרנה בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(10) הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי יסוד, וכל פקולטה רשאית לקבוע לעצמה כללים מחמירים מאלה.

8. ציונים

א. ציון מעבר
מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים על ידי המורה, בתחילת כל קורס. ציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב.

ב. מפתח הציונים
מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.
כישלון יצוין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

ג. שיפור ציון חיובי
תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה או היחידה שבה הוא לומד.
נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא הציון הקובע.

9. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה או יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ואת דרך שקלולם. דרך השקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד.
ציוני קורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר.
לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

10. מועד הזכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה, תאריך הגשת עבודה, תאריך הגנה על תיזה לתואר שני).

11. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור:

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.
ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
ג. תשלום בעד האישור.

בעד כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:

תרגום תעודה מעברית לאנגלית-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר או תעודה-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסוימת-	ניתן לקבל במרכז למרשם
אישור לסטאז'-	ניתן לקבל בפקולטה
העתק כרטיס נבחן-	ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסוימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

12. הפסקת לימודים וחידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

(1) תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למרשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית.** כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשרד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למרשם על קבלת ההודעה האישית.

* רשומת הלימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל רישום לקורס) וכל הקורסים שאליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא יינתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

מניעה אקדמית להרשמתו לקורסים) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצוינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.

(2) תלמיד שלימודיו הופסקו על ידי יחידת הלימוד או רשויות השיפוט ימלא גם הוא טופס הפסקת לימודים וינהג בהתאם לאמור לעיל.

(3) לתשומת לב, תיקו של תלמיד בהפסקת לימודים ישמר במשך 7 שנים בלבד.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת לימודים שלמה ראשונה (או סמסטר אחד ביחידה שבה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש במשרד הרישום והקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה שבה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה או הסמסטר הבא בעת הפסקת לימודיו יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסימסטר שבו מבקש הוא לחדש את לימודיו, או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם על ידי הפקולטה או בית-הספר כפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.
תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לתואר הראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.
תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

(3) חידוש לימודים לתואר ראשון כפוף לנוהל "התיישנות לימודים" המפורט בהמשך בעמי ל'. בלימודי התואר השני נהוגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

13. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים בשפות שונות. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות שיכשירו את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:
הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, **לכן הנוכחות בהם הינה חובה,** פרט למילואים או למחלה (יש להמציא אישור מתאים).

(3) התיישנות:
התיישנות לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי בחינת המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" **תוך שנה וחצי ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה** (פרק זמן זה יחושב עפ"י לוח השנה הקלנדרית). היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד.
כלל זה חל גם על תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים.
יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. לאלה מביניהם שלא

הגיעו לרמת המינימום יפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השנייה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים כנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחייה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.

תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.

תלמיד התואר השני, בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" מחו"ל, ממוסדות בהם שפת ההוראה אינה אנגלית או מועמד בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מתואר "בוגר אוניברסיטה" של אוניברסיטת תל-אביב, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית, עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני.

הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" שהושג בבחינה הפסיכומטרית או בבחינת אמי"ר - ראה סעיף ד (3) בהמשך.

(2) בעלי תואר אקדמי מהטכניון או מאוניברסיטה בארץ.

(3) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה במוסד להשכלה גבוהה בארץ אשר לימודי האנגלית בו הוכרו על ידי היחידה להוראת שפות.

(4) תלמידים שלמדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית בארץ דוברת אנגלית, ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.

(5) תלמידים שסיימו בהצלחה בטכניון או באוניברסיטה בארץ קורס המעניק פטור מאנגלית.

(6) תלמידים שסיימו בהצלחה, במוסד להשכלה גבוהה בארץ, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח - בציון 70 לפחות), בתנאי שהקורס הוכר ע"י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. תלמידים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד שבו למדו, בו יצוינו רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

הערות:

מועמדים אשר קיבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.

הכרה בקורסים כאמור בסעיפים (5) ו-(6) לעיל — כפופה ל"נוהל התיישנות לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון הוא חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית (לעתים ניתן להבחן בבחינת אמי"ר).

מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור.

(2) תוצאות המבחן באנגלית נשלחות לבית הנבחנים בדואר על-ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה. מועמד חייב לברר את הרמה שאליה סווג בבחינה כדי לא לאחר את מועד הרישום לקורסים.

מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.

(3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (עשר שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

(4) תלמיד ששלטונות האוניברסיטה אישרו חידוש לימודיו לתואר ראשון לאחר הפסקת

לימודים בת חמש שנים או יותר, חייב להבחן בבחינת המיון לפני חזרתו ללימודים ולהגיע לרמת "מתקדמים" לפחות.

הרמה באנגלית בהתאם לציון בבחינת המיון

הרמה באנגלית	הציון
נכשל*	עד 84
בסיסי	99-85
בינוני	119-100
מתקדמים	133-120
פטור	134+

* לנכשלים יתקיימו קורסים ברמות ב' וג', ראה פרטים בהמשך.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים ברמות טרום בסיסי, בסיסי, בינוני, מתקדמים וקורסי "אנגלית למדעי הרוח".
כמו כן מקיימת היחידה קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסים בכתיבה לתלמידי מחקר.

(1) **קורסים ברמות ב' וג'** (אשר רמתם נמוכה מרמת "בסיסי") יתקיימו בעונת לימודי הקיץ, לפי דרישה.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי"**
קורסים אלה יתקיימו במשך הקיץ, בימים א'-ה' בין השעות: 08.30-12.00 או 17.00-20.30. אם תהיה דרישה לקורס במשך שנת הלימודים, ייפתח קורס ברמה זו בהיקף של 8 שעות שבועיות, בימים א', ג', ה'. הקורסים חייבים בתשלום (בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה).

(3) **קורסים ברמת "בינוני"**
קורסים סמסטריאליים, בהיקף של 4 שעות שבועיות. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מתקיימים בימים א', ג', ה', בשעות 08.30-12.00 או 17.00-20.30 במחזור א' או ב'.
הקורסים חייבים בתשלום, באמצעות מדור שכר לימוד.
לתלמידי מדעי הרוח בלבד ניתנים קורסים סמסטריאליים ברמת "בינוני + מתקדמים" בהיקף של 8 שעות שבועיות (נא עיין בידיעון הפקולטה).

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים"**
קורסים ברמת "מתקדמים" מתקיימים במשך שנת הלימודים - 4 שעות שבועיות ובהם נלמד חומר המותאם למקצועות הלימוד בפקולטה או יחידת הלימוד.
התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה או לחוג שבו הוא לומד.
תלמיד המשלם שכר לימוד מלא אינו חייב בתשלום נוסף בעד קורס זה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" המתקיימים בקיץ הינו בתשלום.
ציון עובר בקורס "מתקדמים" הינו 60. תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים להשיג ציון 70 לפחות.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**
קורסים אלה מיועדים לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח אשר הגיעו לרמת "פטור".
הקורסים מותאמים למקצועות הלימוד בחוגי הפקולטה למדעי הרוח.

(6) **קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים**

(7) **קורסים בכתיבה מדעית לתלמידי מחקר (תואר שלישי)**
קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כן, מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית (כפוף

לתקנות האוניברסיטה).
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגבי אורה שרון במזכירות היחידה.

ו. קורסים בשפות אחרות

הקורסים בשפות האלה: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ספרדית יהודית-לדינו, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רומנית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית, הינם קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות: רמת "מתחילים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים, רמת "מתקדמים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים.

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה או בחירה, בהתאם לדרישות תכנית הלימודים הנקבעת על ידי הפקולטה או החוג שבו לומד התלמיד.

(2) בחינות המיון הנערכות מטעם היחידה לשפות יתקיימו ביום א' 30.8.98 בשעה 9.00. יש להירשם לבחינות אלו עד תאריך 10.8.98 במזכירות היחידה.

(3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי הייעוץ. יש להמציא ממזכירות החוג טופס רישום בציון חוג ומסגרת. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא לאחר את מועד הרישום.

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תינתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד הרישום לקורסים בשפות האחרות נערך לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
להלן תאריכי וסדרי הרישום:

רמה	תאריכי רישום סמסטר א'	תאריכי רישום סמסטר ב'	סדרי הרישום
ב, ג, בסיסי	27-28.9.98 13-19.10.98	17-22.2.99	שרת 206 בין השעות 13.00-09.00
בינוני בינוני+מתקדמים, מתקדמים רוח	27-28.9.98 13-19.10.98 לא כולל שבתות וחגים	17-22.2.99 לא כולל שבתות וחגים	מענה קולי: 6428555 בין השעות 22.00-08.00 לא כולל שבתות וחגים
שפות אחרות	במקביל לימי הייעוץ החוגי - לקראת סמסטר א' בלבד.		

מועדי הקורסים וסדרי הרישום לעונת לימודי הקיץ תשנ"ט:
מחזור א': 4.7.99 - 30.7.99 בוקר וערב
מחזור ב': 8.8.99 - 9.9.99 בוקר וערב
הרישום לקורסים אלה יתקיים בימים ג'-ה' 22-24.6.99.

כל הקורסים המתקיימים בעונת לימודי הקיץ הם בתשלום.

(2) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגררו קנס אם הסיבה אינה מוצדקת.

(3) לתלמיד שלא יבטל הרשמתו בקורס ו/או לא ייבחן במועדים שייקבעו לכך, יירשם ציון "נכשל". **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.**

(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים על לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין שרת קומה ב', חדר 206 טל' 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' גם בין השעות 13.00-15.00.

14. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן המיון

חייבים בבחינת ידע בעברית מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל, לפי הפירוט כדלקמן:

1. מועמדים, שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
2. מועמדים, הפטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית (בעלי תואר ראשון מחו"ל ומי שנבחן בבחינת SAT).
3. מועמדים, שניגשו לבחינה במועדים קודמים ולא הגיעו לרמת "עבר" לפחות.

דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
מבחן זה (מבחן יע"ל) נערך על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי. יש להכיר בו רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.
ככלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או של יחידת הלימוד שבחר בה.
מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

עם תחילת לימודיהם על התלמידים להתחיל גם בלימודי השפה העברית (ראה סעיף ד' להלן) ועליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה.
כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג או מסלול לימודים.

ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" לתלמידים עולים חדשים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הזה:

1. מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית;
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית;
3. בעלי תואר אקדמי מוכר מאוניברסיטה בישראל;
4. מי שקיבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
5. בוגרי סמינר מוכר למורים בישראל;
6. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל;
7. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
8. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
9. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון ("הבחינה הירושלמית");
10. מסיימי כתה י' שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בבתי-ספר ששפת ההוראה בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').

רמה א' - 8 שעות בשבוע
רמה ב' - 6 שעות בשבוע
רמה ג' - 6 שעות בשבוע

מערכת השעות של שיעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז (בחודשים אוגוסט-ספטמבר) בכל הרמות.
ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם באביב).
הרישום לקורסי הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית ממאי 1999.
אין האוניברסיטה מחויבת השתתפות בקורס זה. הוא מיועד למועמדים ולתלמידים שלא הגיעו לרמה א' במבחן, או המבקשים לקבל "פטור" בעברית שלא במסגרת שנת הלימודים.

מזכירות היחידה:

משרד היחידה ללימודי עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4, טל' 6408947.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה מיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות העונה על דרישות האוניברסיטה.*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה (חוץ מחוגים שבהם קיימת קבלה אוטומטית על פי ציוני בגרות גבוהים).*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרוב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה. בחלק מהיחידות נדרשת רמה גבוהה יותר.
פרטים בפרק "היחידה להוראת שפות" במבוא זה ובן ב"חוברת מידע למועמדים".
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד, שאין בידו תעודת בגרות ישראלית ונבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להיבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות), כל זאת לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים בפרק "היחידה ללימודי העברית" במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה אליהן. החלטותיהן סופיות ואינן ניתנות לערעור, חוץ ממקרה של מועמד בעל נתונים אקדמיים חדשים, אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה, והוגשו במועד.

החלטות ועדות הקבלה נוהן יפה רק לסמסטר אליו ביקש המועמד להתקבל. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר אחד או שנת לימודים אחת לפחות, חייב להירשם ולעבור את הליך הקבלה שוב. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

...?

3. תלמיד מן המניין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5,4.4.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 *להוכיח ידיעת השפה העברית*

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, *רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך* לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את *הישגי המועמד* בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.

6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
6.8 מועמד לתלמיד יאושר בתלמיד מן המניין ויכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצוע/ות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
7.4 תלמיד במעמד מיוחד וכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"...."

3. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג או הפקולטה או למי שהוסמך על-ידו בבקשה כי לימודיו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.
תלמיד, כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.
בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.
ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכללים בשקלול ציון הגמר.
תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון*

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 **"הרקטור"** רקטור האוניברסיטה.

2.3 **"אוניברסיטה אחרת"** מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - *לצורכי קבלת פטור מקורסים אצלה.*

2.4 **"קורס"** כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 **"הפסקת לימודים"** הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביוזמת התלמיד או ביוזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 **"תלמיד"** סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר שתהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו) או בוועדת הוראה פקולטטית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים *הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.*

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול – בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיו הרקטור או סגנו רשאים לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית *תגיש כתב המלצה מנומקת* על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה.

* מתוך נוהל "התיישנות לימודים לתואר ראשון"

תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה העולה על חמש שנים חייב להיבחן בבחינת מיון באנגלית לפני חזרתו ללימודים ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות.

4. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוסיקה" מאוניברסיטת ת"א או בעלי תואר אקדמי ראשון ממוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) או בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו־חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו־חוגית לקראת התואר הראשון, בתחום דיסציפלינרי קרוב לתחום הלימודים הקודם, יידרשו להשתתף בשני שלישים ממכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד־חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד־חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת כפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.

בעלי תואר כנ"ל, הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד־חוגית בתחום לימודים קרוב — ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר להם "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי הקבלה).

5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:

חינוך גופני - כל תלמיד חייב להשתתף בקורס סמסטריאלי אחד בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה. כמו כן על התלמיד להשתתף בקורס סמסטריאלי נוסף מתוך האפשרויות הבאות:

1. בחינוך גופני.
2. קורס עיוני מחוץ לפקולטה בה לומד התלמיד, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית. (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו את לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך).
3. פעילות חברתית בהיקף של 3 ש"ס (ראה פירוט בפרק דקנאט הסטודנטים).

"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות".

"פטור" בעברית - לבעלי בגרות מחו"ל ראה פרק "היחידה ללימודי העברית".

סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום. הודעות התשלום לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קיבל הודעות לתשלום יפנה למשרד לשכר לימוד. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או בהשלמת חובות

אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.
אי-קבלת הודעה או התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי הדרישות האקדמיות אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. *תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה או ביה"ס.*

6. משך הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים לתואר ראשון ביחידות הלימוד השונות אינו אחיד. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן מקסימלי לסיום החובות לתואר הראשון. מתכונת הלימודים הרגילה לתואר ראשון היא תכנית לימודים מלאה. עם זאת, בחוגים בהם אין חובה ללמוד לימודים מלאים, ניתן יהיה ללמוד לימודים חלקיים בהיקף שלא יקטן מ-50%. תלמיד אשר מסיבה כלשהי יבקש ללמוד *בהיקף קטן מ-50% יפנה בבקשה מנומקת מראש לוועדת ההוראה היחידתית.*

7. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטכס מיוחד.

8. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטכסים פקולטטיים מיוחדים. עד למועד הטכס ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצוין הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצוין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"ינוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תואר זהה המוענק ע"י מוסד להשכלה גבוהה, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה או יחידת לימוד, מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להרשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית, תוך פרק זמן שייקבע על ידה, ושלא יעלה על שנת לימודים אחת.
כן יוכלו להרשם מועמדים בעלי תואר אקדמי ראשון מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, אשר אינו זהה לתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק על ידי אוניברסיטת תל-אביב.
מועמדים אלה ידרשו לעמוד בתנאי קבלה כפי שייקבע בכל פקולטה או יחידת לימוד.

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"... **8. תלמיד מן המניין**

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל היתה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.

11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.

11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.

11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

דרישות בשפה האנגלית ראה בפרק "היחידה להוראת שפות".
דרישות בשפה העברית - ראה בפרק "היחידה ללימודי העברית".
ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 28 שעות סמסטריאליות לפחות.
מכסת שעות הלימודים לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך הזמן התקני והמקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן רשאיות ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר חריגה מכלל זה.
משך זמן תיקני להשלמת לימודי התואר השני הינו שנתיים.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, כמו מגבלות שפה או שהמקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה יכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, כפי שתקבע ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת וציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הם בבחינת כללי מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד בתכנית עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב

בעל תואר מוסמך, המבקש ללמוד לקראת תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב, יידרש להשלים שני שלישים לפחות ממכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים, ולכתוב עבודת גמר נוספת.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, שאותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית. התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"...

1. בתקנון זה:
   - 1.1 "האוניברסיטה" — אוניברסיטת תל-אביב.
   - 1.2 "דוקטור לפילוסופיה" — לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
   - 1.3 "תלמיד שלב א'" — מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
   - 1.4 "תלמיד שלב ב'" — מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
   - 1.5 "ועדה יחידתית" — ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם *יחידת לימוד כלשהי בתוכה.*

3. לשם קבלת התואר על התלמיד: -
   - 3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
   - 3.2 *לבצע מתקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה יחידתית לקידום הידע וההבנה בתחום* הנחקר, ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
   - 3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

...

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

...

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות *לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:*
   - 38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
   - 38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר *חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1.* זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
   - 40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.
   - 40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.

40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
44.1 *תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "כנגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.*

44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין בראוי את הספרות המקצועית הרלוונטית; ועדה יחידתית רשאית *להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.*
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיותוו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.

71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד. כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

...

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, והחודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על- ידי שלטונות האוניברסיטה.

"...

הוועדה למחקרים בבני־אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהיבטים האתיים של מחקרים בבני־אדם (ועדת הלסינקי). שתי ועדות משנה בינפקולטטיות הפועלות באותו נושא - האחת מתחום מדעי הרוח, החברה, המשפטים, הניהול והאמנויות, והשנייה מתחום מדעי החיים, המדעים המדוייקים, הרפואה וההנדסה. מתפקידן של ועדות אלה להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים בבני־אדם, במחקרים ביו־רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה והתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני־אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות הוועדה או ועדות המשנה, הנוגעות בדבר, ולהנחיותיהן.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לקבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, נושא החוקר באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, במיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים*

לא ייעשה באוניברסיטה שימוש בבעלי חיים לצורכי עריכת ניסויים אלא בהתאם לכללים הבאים, ובלבד שעריכתם נועדה למטרות האלה:
- קידום הבריאות והרפואה ומניעת סבל.

* קטעים מתוך נוהל שימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים (הוראה 10-023).

- קידום המחקר המדעי.
- בדיקה או ייצור של חומרים או חפצים.
- חינוך והוראה.

אסורה עריכת ניסויים לקידום התעשייה הקוסמטית.
כאשר השימוש בבעלי חיים הוא הכרחי ייעשה שימוש במספר הקטן ביותר האפשרי של בעלי חיים ומהמין הנמוך ביותר בסולם הפילוגנטי המאפשר השגת מטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצרכי עריכת ניסויים ייעשה תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל הנגרמים לבעלי החיים ותוך אבטחת רווחתם בהתאם למטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים באוניברסיטה ייעשה אך ורק בהיתר הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורך ניסויים.

החטיבה לתכניות מיוחדות

היחידות האלה נכללות בחטיבה לתכניות מיוחדות:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לישראלים
   ב. המכינה לעולים חדשים
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית

במכינה שתי יחידות משנה: המכינה לישראלים, המכינה לעולים חדשים.

המכינה לישראלים

המכינה האוניברסיטאית הינה תוכנית לימודים קדם־אקדמית המיועדת למתעתדים ללמוד באוניברסיטה, אשר ציוני תעודת הבגרות שברשותם אינם מספקים, או לכאלה המעוניינים ברענון ובהרחבת ידיעותיהם.
קבלת תלמידי המכינה ללימודים באוניברסיטת תל־אביב מתבצעת על סמך תעודת גמר המכינה או על סמך תעודת בגרות משופרת ע"י ציוני בגרות המושגים במכינה.

מטרות המכינה
להכשיר את תלמידיה לקראת לימודים אקדמיים, על ידי פיתוח כשרי חשיבה, הרחבת תחומי הידע שלהם והעמקתם.

מבנה המכינה
במכינה שני מסלולי לימוד: מסלול מדעי הטבע (2 מגמות: המדעים המדויקים ומדעי החיים) ומסלול מדעי הרוח והחברה.

דרישות הקבלה למכינה
תעודת בגרות מלאה או חלקית (החסרה מקצועות שניתן להשלימם במכינה) ועמידה בבחינות כניסה (בחינה פסיכומטרית, ובמקרים מסוימים בחינת כניסה במתמטיקה).

הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת). הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה
א. לגשר על פערי דרישות ההשכלה בין בעלי תעודות גמר או תעודות בגרות מבית ספר תיכון בחו"ל, לבין אלה של בעלי תעודת בגרות ישראלית..

ב. להקנות ידע של השפה העברית כרמה שתאפשר בעתיד השתתנות בלימודים אוניברסיטאיים. כמו כן, להקנות שיטות לימוד הנהוגות באוניברסיטה.
ג. להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, היישוב היהודי ומדינת ישראל, ובקורסי מבואות כלליים שיסייעו לתלמיד בהמשך לימודיו באוניברסיטה.
ד. לחשוף בפני התלמיד תחומי לימוד אפשריים באוניברסיטה, ולמקד את בחירתם בלימודים עתידיים - בהתאם לתחומי התעניינותו ויכולתו.

המכינה היא תוכנית חד-שנתית המיועדת לסטודנטים עולים ולסטודנטים מחו"ל, בוגרי בתי ספר תיכוניים בחו"ל, אשר אינם זכאים להתקבל ישירות ללימודים אקדמיים באוניברסיטת תל-אביב.

מבנה המכינה:
במכינה ארבעה מסלולי לימוד: מסלול המדעים המדויקים, מסלול מדעי החיים, מסלול מדעי החברה ומסלול מדעי הרוח.
הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

משרדי המכינה:
המכינה לישראלים: מעונות הסטודנטים בניין B, כניסה 1. טל' 6406684, 6408380.
המכינה לעולים: מעונות הסטודנטים בניין A, כניסה 1. טל' 6408052, 6406682.

2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. הלימודים מתקיימים באנגלית ומקנים נקודות זכות באוניברסיטאות בצפון אמריקה.
הלימודים כוללים לימודי יהדות, ארץ ישראל, המזרח התיכון, נושאים כלליים, אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.
כן מקיימת היחידה לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת. הלימודים נערכים בשפה האנגלית. *בתום הלימודים מעניקת לתלמידים תואר "מוסמך אוניברסיטה".*
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי היחידה. בארץ טל' 6408639.
בארה"ב טל' 212-557-5820
בקנדה טל' 416-787-1762

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה. (עמ' כ"ה)

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות לקהל הרחב, למוסדות ולמפעלים.
מטרות היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם - ללא תלות בהשכלה או בתעודות - יכול ללמוד ביחידה.

במסגרת היחידה נערכים קורסים והשתלמויות להשכלה כללית, קורסים שימושיים וישומיים ולימודי שפות. מירב הקורסים מוכרים לגמול השתלמות.
תחומי הקורסים: מדעי ההתנהגות, מינהל, מדעי הטבע, אמנויות, מדעי הרוח ועוד.
הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים תעודות השתתפות.
הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), בשעות הבוקר, אחה"צ והערב בקמפוס האוניברסיטה.
משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון), טל' 6425452, 6408388, פקס 6411156.

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

האוניברסיטה מציעה שתי תכניות כלל אוניברסיטאיות, בנות 4 שנות לימוד, למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד.
התכנית החד־תחומית לתלמידים מצטיינים, שבראשה עומד פרופ׳ אליה ליבוביץ, מיועדת לתלמידים המתכוונים להתרכז בלימודיהם סביב אחד או שניים מבין תחומי ההוראה שבאוניברסיטה.
התכנית הבין־תחומית לתלמידים מצטיינים ע״ש עדי לאוטמן, שבראשה עומדת פרופ׳ רות מנור, מיועדת לתלמידים בעלי עניין בנושאים בינתחומיים.
תלמידים שיתקבלו לאחת משתי התכניות יוכלו ללמוד ישירות לתואר שני מבלי לסיים את התואר הראשון, או לחלופין לסיים את התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולהמשיך לתואר שני, או לפנות למסלול ישיר לתואר שלישי.
לתלמידי שתי התכניות ניתנים ייעוץ והדרכה אישיים.
כל התלמידים זכאים לפטור מלא משכר־לימוד. התכנית החד־תחומית מציעה מספר מצומצם של מלגות קיום והתכנית הבין־תחומית מציעה מספר רב יותר של מלגות קיום מהקרן ע״ש עדי לאוטמן.
פרטים נוספים במזכירות התכנית בטלפון 6409322.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת היחידה לספורט ולחינוך גופני באוניברסיטת תל-אביב היא לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי לקדם הכישורים והנטייה לפעילות גופנית גם לאחר תום הלימודים.
הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני בהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה ונציגי התלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.
ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך סמסטר אחד לפחות ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
(2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון בקורס סמסטריאלי אחד מתוך רשימת הקורסים המוצעים בחינוך גופני.
(3) כל תלמיד רשאי להשתתף בשיעור חינוך גופני נוסף בן סמסטר אחד במסגרת החובות הכלל אוניברסיטאיות (ראה עמ׳ ל״א).
(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש״ס). ההופעה לכל השיעורים חובה.
(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לכל קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים ייתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.
(6) ההרשמה נעשית באמצעות המענה הקולי (טל׳: 6428555) בשבוע הראשון ללימודים של כל סמסטר (הנחיות מפורטות בנפרד). לביצוע ההרשמה יש להכין מס׳ זיהוי, קוד סודי ורשימת קורסים.
בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול או שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול או השינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) פתיחת הקורסים השונים מותנית במספר נרשמים מינימלי שיקבע על ידי *היחידה לספורט*.
(8) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.
(9) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.
(10) הופעה לשיעור באחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.
(11) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.
(12) כתחליף לשיעור החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת *האוניברסיטה*, *וזאת באישור* היחידה לספורט ולחינוך גופני. הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעור החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.
(13) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורס בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורס יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השנייה.
(14) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת ב"בית הלוחם". פעילות זו תוכר כתחליף ספורט חובה. *התרשמת לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של* היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:
(1) הופעה לכל השיעורים והשתתפות מעשית פעילה.
(2) מילוי כל דרישות הקורס.
(3) התנהגות ההולמת את אופי השיעור והתנאים המקצועיים.

ג. הזכאים לשחרור משיעורי חינוך גופני חובה:
(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.
(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או תעודת לידה).
(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות *האוניברסיטה* או *קבוצות המועדון* לספורט.
(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה, ובלבד שהחובות שוות לחובות הנהוגות באוניברסיטת תל-אביב.

לתשומת לב:
תלמידים הפטורים משיעורי חינוך גופני בהתאם לסעיפים 1 ו-2 חייבים להשתתף בקורס אחר (עיוני) *מחוץ לפקולטה* בה הם לומדים, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך), או בפעילות חברתית בהיקף 3 ש"ס (ראה פרוט בפרק דקנאט הסטודנטים).

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית
היחידה לספורט ולחינוך גופני *מקיימת קורסים* בענפים האלה: צלילה, סקווש, שחייה, טניס, כושר גופני, מחול וגיז, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים וארועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי
היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (*אגודת ספורט לאקדמאים*) ובמסגרת הליגות הארציות. כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.
סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה בארועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.

ג. *מפעלים עממיים*
היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות ובאחרים - מסייעת למעוניינים.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שירותים בתחום הספורט, התרבות והנופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם. אלה הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול ייצוגית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, שלוש ברכות שחיה (ברכה אולימפית ושתי ברכות מחוממות בחורף), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כושר. השימוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת ומתפרסם על לוחות המודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

דקנאט הסטודנטים הוא רשות אוניברסיטאית הפועלת לרווחת הסטודנט. הדקאנט מרכז תחת קורת גג אחת מגוון של שרותים שנועדו לכוון את הסטודנטים בעת לימודיהם ולסייע להם באמצעות צוותים מקצועיים העומדים לרשותו בפתרון בעיות בתחום האקדמי, המינהלי והאישי.
דקאן הסטודנטים עומד בראש מערכת זו ואחראי לפעילותן התקינה של יחידות הדקאנט ולהפעלת ועדות אוניברסיטאיות שונות המסייעות לדקאנט במילוי תפקידו.
משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו'ב'.
משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, מעונות)
3. שירותי רווחה לסטודנט
4. ייעוץ לימודי ומקצועי
5. שירות פסיכולוגי
6. מעורבות חברתית
7. הכוון תעסוקתי
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. לשכת דקאן הסטודנטים - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. סיוע כלכלי - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 60% משכר הלימוד.

מועדי הגשת הבקשות:
מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;
מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;
מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) **מלגות:**
מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי (הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו). כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שירות צבאי, שירות לאומי.
מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מוענקות על פי המלצת הפקולטה.

(2) **מעונות**
מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.
מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר ולאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) **הלוואות**
קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים הנמצאים במצוקה כלכלית עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
קרן הלוואות על שם קר ז"ל מיועדת לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. מועדי החלוקה מתפרסמים על לוחות המודעות.
ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל: בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פנישה עם ראש היחידה - על פי תאום מראש.

3. **שירותי רווחה לסטודנט** - קומה ב', טל. 6408832, 6409677. חדר 222.

א. **בעיות אקדמיות, מנהליות וכו'.**
ייעוץ וטיפול וסיוע בבעיות שלא קיבלו פתרון במסגרת היחידה שלהם (לאחר מיצוי כל האפשרויות שם).

ב. **סטודנטים בעלי מגבלות גופניות או בעלי ליקויי למידה**
ייעוץ וסיוע בדרכים שונות (שיעורי עזר, חונכים, תלושי צילום, שכתוב הרצאות וכו').
סטודנטים בעלי לקויות למידה חייבים לעבור אבחון ב"ישרות הפסיכולוגי" (ראה סעיף 5 להלן).

ג. **הטבות לסטודנטים הסובלים מבעיות בריאות**
(1) תוויות חנייה
(2) תלושי צילום למי שנעדר מלימודים עקב מחלה קשה או אשפוז.

ד. **ולת"ם - טיפול בבקשות לדחייה/קיצור/ביטול שירות מילואים**
טופס ולת"ם, נמצא במשרד *היחידה ובמזכירויות הפקולטות* או החוגים יש להגישו 40 יום לפחות לפני מועד היציאה למילואים. על-פי פקודת מטכ"ל, הגבלות מכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן 21 יום ולתלמידי המכינה 12 יום. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים.
לתשומת לבכם:
1. צו מעל 21 יום לתואר ראשון אינו חוקי. יש לפנות לקצינת הקישור לתיקון הצו.
2. אם בקשת ולת"ם תענה בחיוב - לא תנתן האפשרות להגיש בקשה נוספת באותה שנת לימודים.

ה. **הטבות לחיילי מילואים**
תגמולי מילואים, תלושי ציוד, ציוד קורסים בווידיאו (בספריות אחדות).

ו. **ביטוח לאומי**
תגמולי מילואים (ראה סעיף ה' לעיל).

ז. **מס הכנסה**
ייעוץ, תיאומי מס. טלפון: 03-6409963. שעות קבלה יפורסמו.

ח. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא**
תעודה זו נשלחת לבתי הסטודנטים בתחילת סמסטר א' וסמסטר ב'.
טיפול במקרים של אבדן, גניבת תעודה וכו' - בסמסטר קיץ.

ט. **חילופי סטודנטים**
מידע על תכניות שונות של חילופי סטודנטים מתפרסמות במהלך שנה"ל.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.30 יום ג' גם בין 15.00-17.00.

4. **ייעוץ לימודי ומקצועי** - קומה ב', חדר 214, טל' 6409692, 6409152.
(1) ייעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמיות ולא־אקדמיות).
(2) ייעוץ לשינוי והסבה מקצועית.
(3) מערכת ממוחשבת לבחירת מסלול לימודים ומקצוע.
(4) ייעוץ לעולים חדשים.
(5) ספריית מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
הספרייה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
הייעוץ ניתן על־ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ועל מערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השירות פתוח לקהל הרחב — גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה (סודיות מקצועית מובטחת).
קבלת קהל: בימים א'-ה' בין השעות 08.30-13.00.

5. **שירות פסיכולוגי** - קומה ב', חדר 216, טל' 6408505, 6409694.
(1) יעוץ במצבים של לבטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) אבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) פסיכותרפיה.
(4) טיפול קבוצתי.
(5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(6) סדנאות בנושאים ספציפיים.
(7) ייעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
(8) אבחון וסיוע לתלמידים עם לקויות למידה.*

סודיות מקצועית:
כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם על כתב ויתור סודיות. השירות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.
קבלת קהל: ימים א' - ה', בין השעות 08.30-14.30.

6. **פעילות חברתית למען הקהילה**

א. **היחידה למעורבות חברתית** - קומה ב', חדר 210, טל. 6408848, 6428481.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשרים הדדיים בין האוניברסיטה והחברה הישראלית.

* הקלות והתאמות לסטודנטים אלה ניתנות בחוני הלימוד, לאחר איבחון בשרות הפסיכולוגי בתאום עם החוג. מומלץ לסטודנטים חדשים לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר, מיד עם התקבלותם ללימודים. ניתן לפנות אף לפני פתיחת שנת הלימודים.

באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות אלה:

(1) פעילות חברתית של סטודנטים כתחליף לקורס ספורט חובה. הסטודנטים נדרשים לפעול שלוש שעות בשבוע, במסגרת הנקבעת על־ידי היחידה ומקבלים קרדיט אקדמי בהיקף של 2 ש"ס.

(2) פרוייקטים חברתיים ולימודיים בקהילה. בין הפרוייקטים הוראת תכניות העשרה לתושבים בשכונות, בתחום לימודיו של התלמיד וכן פרוייקט "3 בדירה אחת" - מגורים של זוג סטודנטים עם אסיר משוחרר. תלמידים המשתתפים בפרוייקט מקבלים מלגות פעילות.

(3) סטודנטים המקבלים מלגת סיוע כלכלי, נאים משתתפים בפרוייקט פר"ח, חייבים להשתלב בפרוייקטים חברתיים בקהילה.

(4) התכנית לפעילי ציבור ותכנית קרן אייס"ף מעניקות מלגות סיוע בשכר לימוד לסטודנטים העומדים בקריטריוני התכנית. על הסטודנטים להשתתף בתכנית עיונית ומעשית, כפי שמוכתב ע"י התכניות השונות.

קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 8.00-14.00.

ב. פר"ח - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.

תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טיפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מלגת פעילות.

7. הכוון תעסוקתי - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695

א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה הראשית ובשלוחות היחידה בקמפוס.

ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבניני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.

ג. היחידה מעבירה סדנאות העוזרות לסטודנטים ולבוגרים להיקלט בשוק העבודה. הסדנאות עוסקות בכתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, הכנה למבחני מיון לעבודה וכו'. מועדי הסדנאות מתפרסמים על־גבי לוחות המודעות.

ד. הכוון תעסוקתי אישי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו וניסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.

ה. בכל שנה בחודש מאי נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-200 מעסיקים, המראיינים תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.

קבלת קהל: בימים א'—ה', בין השעות 9.00-17.00.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין מעבדות חשמל חדר 028.
בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 57
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדויקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
בבית הספר להנדסאים, חדר 108

8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל - מעונות הסטודנטים, בניין G, טל' 6408101, 6409691.

א. ייעוץ לימודים לתלמידים ולמועמדים עולים.

ב. טיפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.

ג. סיוע אקדמי — מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.

ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.

ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.

תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.

קבלת קהל: בימים א' - ה' בין השעות 10.00-14.00.

נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה

א. **קבילות בענייני קבלה**
רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סויגה או התנתה בתנאים שלא בהתאם לתקנות הקבלה.

ב. **קבילות סטודנטים**
קבילות סטודנטים בנושאים שלא באו על פתרונם ביחידות האוניברסיטה, ניתן להפנות בכתב לנציב קבילות הסטודנטים.

קבילה תוגש לנציב הקבילות בכתב ותפרט את המעשים או את המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף את כל המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר חמישה שבועות מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו. הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה על ידי הקובל עצמו ובחתימתו, ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את כל הפניות במערכת האוניברסיטאית. הנציב לא יטפל בפניות שהן בבחינת בקשה ליחס מיוחד או לתנאים שלפנים משורת הדין.
כתובת למשלוח הקבילה: נציב קבילות סטודנטים, דקנאט הסטודנטים, בניין מיטשל, אוניברסיטת תל-אביב.

פעילות ציבורית בקמפוס

הפעילות הציבורית בקמפוס מתנהלת מכוח תקנון "פעילות ציבורית באוניברסיטה", אשר קטעים ממנו מובאים להלן:

האוניברסיטה הינה מוסד להשכלה גבוהה, המבוסס על עיקרון החופש האקדמי, והרואה בחופש הביטוי תנאי יסודי לקיומו. האוניברסיטה תבטיח ותטפח חופש ביטוי מלא בפעילות האקדמית, התרבותית והחברתית בין כתליה, במסגרת חוקי המדינה.

(1) הגדרות
"**קמפוס האוניברסיטה**" — לרבות מבנים, מתקנים, שטחים פתוחים ומדשאות.

"**פעילות ציבורית**" — הפגנה, אספה, דיון, מופע, תצוגה, טכס חגיגי, או כל מאורע או ארוע אחר הנערך בתחום הקמפוס של האוניברסיטה (להלן: "הקמפוס") ואיננו מתייחס למערך הלימודים באוניברסיטה, ולמעט כנסים מדעיים שהאוניברסיטה או הפקולטה מעניקה להם חסותה, אירועים רשמיים של האוניברסיטה ואירועים אשר קיימת לגביהם הוראה מיוחדת בקובץ הוראות האוניברסיטה, וכן להוציא פעילות מסחרית.

(2) כל פעילות ציבורית המתקיימת באוניברסיטה חייבת לעמוד בתנאים האלה:
(1) שמירת דיני מדינת ישראל ותקנות האוניברסיטה.
(2) לא יהיה בקיום הפעילות הציבורית משום שימוש לרעה בשמה של האוניברסיטה.
(3) הפעילות הציבורית לא תשבש את המהלך התקין של ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס, ולא תפריע לו.

(3) הפעילות בכיכר אנטין:
(1) כל תלמיד יהא רשאי לקיים פעילות ציבורית מסוג הפגנה או אספה בכיכר אנטין שבאוניברסיטה, ללא צורך בקבלת היתר מראש, ובלבד שיודיע דבר קיום הפעילות למדור הביטחון של האוניברסיטה. על ההודעה להגיע למדור הביטחון לפני תום יום העבודה האחרון שלפני מועד קיום הפעילות.
(2) מארגן הפעילות בכיכר אנטין כאמור לעיל יהיה רשאי לפרסם דבר קיומה הן על לוחות המודעות והן ע"י חלוקת הודעות לידי המעוניינים בכך ברחבי הקמפוס. נוסח המודעות יתאם את האמור בבקשה לקיום הפעילות.

(3) במהלך הפעילות יותרו חלוקת חומר הסברה, החתמת עצומות ונשיאת שלטים. בכל מקרה אסורה תלייית שלטים על מבנים וגדרות או קביעתם בכיכר וכן אסור חסימת הכניסה לקמפוס ולבניינים שמסביב לכיכר.

(4) תלמיד המעוניין לארגן בכיכר אנטין פעילות ציבורית שאינה מסוג הפגנה או אספה, או לארגן פעילות ציבורית **שלא בכיכר אנטין** מחויב לקבל היתר מראש של הוועדה לקיום פעילות ציבורית כמפורט להלן.

(5) **הוועדה לקיום פעילות ציבורית** תורכב משמונה חברים, לפי הפירוט כלהלן:
1. סגן רקטור האוניברסיטה — יו"ר
2. מנכ"ל האוניברסיטה
3. דקאן הסטודנטים
4. היועץ המשפטי
5. מנהל האגף לקשרי חוץ
6. נשיא מועצת הסטודנטים
7. חבר סגל אקדמי שימונה ע"י רקטור האוניברסיטה
8. איש ציבור, חבר הוועד המנהל, שימונה על-ידי יו"ר הוועד המנהל.

(6) תלמיד המעוניין לקיים פעילות ציבורית הטעונה היתר, יפנה לדקאן הסטודנטים - חבר הוועדה המוסמך. הבקשה תוגש על טופס "בקשה לקיום פעילות ציבורית בקמפוס".
פרט למקרים בעלי דחיפות מיוחדת, הרי שבקשה לקיום פעילות ציבורית תוגש לא יאוחר מארבעה ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לקיומה.

(7) דקאן הסטודנטים, לאחר היוועצות עם גורמי ביטחון וענף אירועים באגף קשרי חוץ, ימסור תשובתו למארגן תוך שני ימי עבודה ממועד קבלת הבקשה.
בנסיבות מיוחדות תכונס הוועדה לקיום פעילות ציבורית.
הוועדה או חבר הוועדה המוסמך יהיו רשאים לקצר את ההליכים הנ"ל במקרים בעלי דחיפות מיוחדת.
החליט חבר הוועדה המוסמך שלא לאשר קיום הפעילות הציבורית או לקיימה בסייגים ובתנאים, רשאי המארגן להגיש ערעור מנומק ליו"ר הוועדה, אשר יזמן את חבריה לדון בערעור. החלטות הוועדה תהיינה סופיות.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף ויינר)
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה - בניין גיטר־סמולרז
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - **"תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה"**, אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי	1.	שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.
מטרה	2.	מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה. מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בפיקוח להוראה זו.
	...	
תנאי להשאלת ספרים	4.	השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.
	...	
זמן השאלה	9.	משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.
מכסת ספרים להשאלה	10.	מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).
משמעת השאלה	11.	הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.
	12.	השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.
	13.	אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.
	14.	המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.
איחור בהחזרת ספרים:	15.	מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:
	15.1	הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:
	15.2	חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.
	15.2.1	תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילמם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.
	15.2.2	דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.
ערעור	16.	החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.
התנהגות בספרייה	17.	מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.
	18.	מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.
	19.	מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.

19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).

20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

ביקורת יציאה

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.

...

החזרת ספרים עם סיום הלימודים

24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

24.1 מזכירויות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

"...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת — סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים — בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] נוסף לצעדים הננקטים על-ידי מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה. מעשה או מחדל ייחשבו כעברה משמעתית במקרים כגון:

- אי-ציות לתקנונים ולנהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פנייה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- גרימת נזק למתקנים, לציוד ולרכוש האוניברסיטה;
- הפרעה לפעילות המתקיימת בקמפוס.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא חלק מ"תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה":** אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.

1.2 **"דקאן":** דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 **"מורה":** כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4 **"עובד":** כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואינו מורה.

1.5 **"תלמיד":** כל אחד מאלה -

1.5.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.

1.5.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.

1.5.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

1.5.4 מי שהיה לתלמיד, למשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.

1.6 **"עבירת משמעת":** עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה באמור.

1.7 **"פסילה של בחינה או עבודה":** פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.

1.8 **"הממונה":** הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.

1.9 **"בית הדין":** בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.

1.10 **"רשויות השיפוט":** הממונה, סגניו ובית הדין.

1.11 **"קובל":** הקובל האמור בתקנון זה.

1.12 **"קובלנה":** מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.

1.13 "**הוועדה**": הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט,האמורה בתקנון זה.

"...

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: 23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים, או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: 24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה: 25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין.

פרק רביעי: עבירות ועונשים
סימן א': עבירות

"...

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.

29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.

לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לנזעגות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים:

30. משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

30.1 נזיפה.

30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.

30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.

30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.

30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המנין.

30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.

30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.

30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.

30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.

30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

30א. הורשע תלמיד בהגשת עבודה אשר הוכנה, כולה או מקצתה, על ידי אחר תמורת שכר - חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מן האוניברסיטה, וזאת מבלי לגרוע מהוראות סעיף 30 דלעיל.

רישום ענישה בגליון:

31. - - -

31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.

31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.

פסילת חובה: 32. בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.

עונש על תנאי: 33. - - -

33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.

33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.

פיצויים: 34. נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

הצמדת פיצויים: 35. כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

תרופות לאי פרעון קנס או פיצויים 36. תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים: 37. - - -

- הסמכות לתיתן 37.1 לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.

- שמיעת התלמיד 37.2 במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמידהזדמנות להשמיע טענותיו.

- דיון חוזר 37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- משך תוקפן	37.4	החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.
- שינויין או ביטולן	37.5	הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטות ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.
- ערעור רק ברשות	37.6	החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע. בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.
- המצאה	37.7	מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטות ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.
שמירת סמכויות:	38. - - -	
	38.1	סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.
	38.2	אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.
הליכי משמעת והליכים פליליים:	39. - - -	
	39.1	הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.
	39.2	סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו. הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה:	40. - - -	
- מתלונן	40.1	רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.

- קבל התלונה 40.2 תלונה תוגש למזכיר האקדמי.

- מסמך תלונה 40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.

בדיקת תלונה: 41. המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.

גניזת תלונה: 42. הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.

ערעור על גניזת תלונה: 43. סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה: 44. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הוראת הרקטור 45. הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.

יוזמת המזכיר האקדמי: 46. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

העברת תלונה לקובל: 47. החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הודאה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.

קובלנה: 48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:

48.1 פרטי המתלונן ותאורו.

48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").

48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.

48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.

48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.

הגשה: 49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.

המצאה: 50. - - -

50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:

50.1.1 לממונה.

50.1.2 לנתבע.

50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.

50.1.4 לדקאן הסטודנטים.
50.1.5 לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.

50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון: 51. - - -

51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.

51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.

51.3 הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.

51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדיון: 52. מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.

דחיית הדיון: 53. הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.

דיון בהעדר הנתבע: 54. - - -

54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיציבע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.

54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.

54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.
העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את ההחלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הקראה: 55. - - -

55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.

55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.

הודאה: 56. הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולנזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.

סדרי דין וראיות: 57. - - -

57.1 הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.

57.2 לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.

פרטיכל: 58. במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.

פסק הדין: 59. - - -

- מועד נתינתו:

59.1 סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.

- המצאתו

59.2 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.

- תחילת תוקפו:

59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור: 60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

מועד הגשת ערעור: 61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא העדעוד (אם זה ניתן בפני המעדער) או תוך המישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

כתב ערעור: 62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

המצאה: 63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

63.1 לנשיא בית הדין.
63.2 למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
63.4 לדקאן הסטודנטים.

דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור אינו מעכב פס"ד: 64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב: 65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

היקף הערעור: 66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני

הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

טיעונים בכתב: .67 - - -

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.

67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.

67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון: .68 - - -

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.

68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור: .69 במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין: .70 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון בדלתיים סגורות: .71 - - -

71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי

71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין: .72 בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות: .73 בפרק זה:

73.1 "**עבירת חניה**": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח בי לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל

עבירה שתיווסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הניידל.

73.2 **"שיעור הקנס"**: שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 **"פקח"**: מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר ברירת קנס:

74. - - -

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

תשלום קנס:

75. - - -

75.1 מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.

75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.

אי תשלום הקנס:

76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה זדיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.

עבירות חוזרות:

77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

תיאום שעורי הקנס:

78. אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

79. - - -

79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.

79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב'
עבירות חנייה

העבירה		סכום ברירת הקנס (נכון למאי 1997)
1.	חנית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)	37.- ש"ח
2.	חנייה במקום אסור	45.- ש"ח
	לעניין סעיף זה, "מקום חנייה אסור" הינו:	
	2.1 מדרכות	
	2.2 מקומות חנייה שמורים	
	2.3 מעברים במגרשי חנייה	
	2.4 כניסות לבניינים	
	2.5 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה	
	2.6 מקומות שסומנו בשלט "אין חנייה"	
	2.7 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.	
3.	חנייה במקום אסור בנסיבות חמורות	50.- ש"ח
	לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:	
	3.1 חנייה החוסמת רכב החונה כדין	
	3.2 חנייה החוסמת מעבר למקום חנייה אחר	
	3.3 מקומות חנייה לנכים.	"...

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, על הביטחון ועל אכיפת הוראות החנייה בתחום הקמפוס נעשית על-ידי עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:

בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב:

שער מספר 8 — פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 — (שער רמניסיאנו) — פתוח בין השעות 06.30-23.00.
שער מספר 1 — (שער פרנקל) — פתוח בין השעות 06.30-21.00.
חל איסור מוחלט להיכנס לקמפוס בטיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:

1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס:

1. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תווית חנייה או לבעלי אישורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הביטחון.
2. מספר תווי חנייה יוקצבו להנרלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התווית היא אישית ואינה ניתנת להעברה.

חל איסור לקנות, למכור או להעביר תווית חנייה מאדם לאדם. המוצא תווית חנייה יעבירה מיד למדור ביטחון. חל איסור לקבל תווית חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.

3. התנועה והחנייה בשטח האוניברסיטה הינם בהתאם לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחנייה בקמפוס.
4. תנועה וחנייה בניגוד להוראות מהווה עברה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.
ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק, הארנק והחפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גנבות ולמניעת הטרדה של גורמי הביטחון.
בספריות יש להפקיד תיקים במלתחה. אין להפקיר תיקים בכניסה לספריות.
ב. תיק או חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד או יועבר למדור ביטחון, הכל לפי העניין. נגד בעל החפץ תוגש תלונה משמעתית.
ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

5. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:
א. אזרח — יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.
ב. חייל במדים — בשירות סדיר או במילואים — יתבקש להציג אישור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.
ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.
ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחויב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.
ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

6. אבדות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבדה באחד מבניני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבדה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. *כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה,* יידרש ע"י עובדי הביטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בניני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות מסחרית בקמפוס
אין לחלק דפי פרסום בתחום הקמפוס. הדבקת מודעות מותרת רק בלוחות המודעות הכלליים.

10. משרדי מדור ביטחון
משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טלי 6408726, 6408484, טלפון חירום — 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

11. נהיגה באופניים
אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור, בהטלת צלחות מעופפות, במשחקי קלפים וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאיים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות, ועדות בטיחות יחידתיות ומנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות ציבור התלמידים ואליהם יש לפנות במקרה של ליקויים ובהצעות לשיפורים ולשאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז ב"דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי ואף בדין הפלילי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג או הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח הן סיוע בסילוק מפגעים, הפקת לקחים והנפקת אישורים על התאונה.

6. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות הוא 6409555; מספר פקס/משיבון: 6408555.

7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 08.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

תחזוקה

מידע על בעיות ומפגעי תחזוקה (ברז דולף, שירותים מקולקלים, מפסק חשמל בלתי תקין וכו') יש להביא לידיעת מנהל הבית והגוש בכל בניין או לידיעת מוקד התקלות, טלי 6408777.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאוגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל־אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל־אביב.
2. לשמור על תדמיתם, מעמדם האקדמי, עצמאותם ואי־תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות, מוסד, גוף או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. לפעול בנאמנות למען האינטרסים של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל־אביב *לשורות אגודת הסטודנטים*.
6. לשמור ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותונהג אך ורק על־ידי התלמידים.
7. לפעול לקשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו״ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהכיר בכל התארגנות סטודנטיאלית הפועלת עפ״י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ״י עקרונות המינהל התקין של *הדמוקרטיה ובכלל זה*, קיום מגגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה פועלת במסגרת העקרונות שפורטו לעיל — ומעניקה לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים, ריכוז הצעות עבודה, שירותי ולת״ם, מס הכנסה, מתן יעוץ משפטי הן לענייניים פרטיים והן לתלמידים שהוגשה נגדם קובלנה לבית הדין המשמעתי, וכו׳.
כן פועלת האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע״י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו׳) ועומדת על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. כפוף להוראות תקנון האגודה, זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע״י אוניברסיטת ת״א כתלמיד. מי שחדל להיחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להיחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא *תעלה על 3 חודשים* למן היום בו הפסיק החבר להיחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהנות משירותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.

1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידיה הם: בחירת הוועד וועדת הביקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
2. **ועד האגודה** הוא הזרוע המבצעת של המועצה הן כלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מיו"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרוייקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות ומעונות.
3. **ועדות המועצה** — המועצה מתפצלת לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן מכהנים חמישה או שבעה חברים), אשר מטפלות בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
4. **ועדת הביקורת** — מורכבת משלושה חברים הנבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין תפקידיה של הוועדה: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעילות והחיסכון בניהול משק הכספים של המועצה והוועד, וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדקו.

מידע מפורט על פעולותיה של האמדה ושרותים שונים הניתנים על ידה כגון: ביטוח תאונות אישיות לכל הסטודנטים, גיוב טוב - הצעות עבודה וכו', מתפרסם בידיעון האגודה היוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

מזכירות האגודה	טל' 6407666
דלפק קבלת קהל	טל' 6407662
מח' לעניינים אקדמיים ונציב קבילות סטודנטים	טל' 6407648

משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומה א'. דלפק הקבלה, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.
שעות הקבלה: ימים א'-ה': 09.00-19.00; יום ד' 09.00-16.30; יום ו' 08.30-12.30.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - בניין המינהלה ע"ש גוטמן, טל' 6408490, 6408168, פקס 6407264.

דיונון

עמותה שמטרתה לספק לסטודנט, תוך שימת דגש על צרכיו, שרותים ומוצרים באיכות גבוהה ובמחירים סטודנטיאליים.
דיונון מתמחה בספרות אקדמית ומקצועית וספרות יפה בעברית ובאנגלית, בניירת ובציוד משרדי ובמוצרי מוסיקה ופנאי.
מגוון המוצרים הנמכרים בדיונון כולל גם ספרים וחוברות לימוד, תקליטורים, מחשבים, תוכנות ולומדות, צעצועים ומשחקים, מחשבונים ומילונים אלקטרוניים.
ניתן להזמין ספרים מהארץ ומחו"ל.
חנות דיונון נמצאת בבניין מיטשל (כניסה מכיכר אנטין), טל': 03-6410351/2
ימים א'-ה': 08.30-20.00 יום ו': 08.30-13.30.
להזמנת ספרים מחו"ל, טל': 03-6422667.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידי השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.
העזרה הראשונה ניתנת ללא תשלום. כדיקת מיון לצורך קביעת התאמה נערכת בימים א'-ה' בין השעות 08:15-11:30. טיפול כירורגי ללא תשלום ניתן בימים א'-ה' בין השעות 08:30-11:30. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון בית-הספר. תלמידים זכאים ל-10% הנחה מהמחירון הנ"ל עבור עבודות פרוטתיות (כתרים, גשרים וכיו"ב) ו-30% הנחה על יתר הטיפולים.
בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפנית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון 6409304, 6409857.
המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים, ברח' קלצ'קין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ו-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב מפעילה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין ספרית סוראסקי).
המרפאה נותנת שרותי רפואה דחופה לכל באי הקמפוס ורפואה תעסוקתית לעובדים. צוות העובדים והסטודנטים מבוטחי קופת חולים הכללית מקבלים שירותי רפואה באופן שוטף.
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00).
שירותי הרפואה במרפאה:

* רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה
* אחות מוסמכת ומיומנת
* טיפולים רפואיים
* בדיקת א.ק.ג
* בדיקות מעבדה ואבחון
* מסלול מיוחד לזימון לבדיקה אצל רופאים מומחים, בכל תחומי הרפואה, לבדיקות מיוחדות ולאשפוז

טופסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למירשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שירותי רפואה דחופה

חברת נטלי מספקת שירותי רפואה דחופה באוניברסיטה, באמצעות ניידות החברה. לכל בניין יש מספר מנוי אותו ניתן לקבל ממנהל הבית או הגוש.
מספר הטלפון של מוקד חירום נטלי הוא 1-800-800-666.

שירותי מזון

מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לבריכים, לשתיה קרה ולשתיה חמה פועלים באוניברסיטה. הפיקוח על שירותי המזון מתבצע על-ידי הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות, הצעות והערות על טיב השירות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית כלכלית או לטלפון 6408360.

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

ידיעון תשנ"ט 1998/99

עריכה: מאשה דובדבני
הדפסה: פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבנון שמואל ז״ל
אשבל יעקב (קלמן) ז״ל
בוכוול עמיחי ז״ל
בורשטיין שלום ז״ל
גור אריה אלכס ז״ל
גורדון טל ז״ל
גלעד יעל ז״ל
דגן רם ז״ל
דן נחום ז״ל
כץ רם ז״ל
לובצקי רון ז״ל
ליפשיץ אהוד ז״ל
ליפשיץ יהודה ז״ל
מינץ מאיר ז״ל
מלול יהודה ז״ל
מלצר יצחק ז״ל
מקוביצקי ישעיהו ז״ל
מרט בארי ז״ל
מרמלשטיין יוסף ז״ל
סבאח אליעזר ז״ל
פירסט יאיר ז״ל
פרח אפרים ז״ל
קסלר מאיר אריה ז״ל
קרוננפלד מיכאל ז״ל
רביד בועז ז״ל
רוזנפלד שלום ז״ל
רייך רוברט ז״ל
שגיא שלמה ז״ל
שורר זיו ז״ל
שמר זרור ז״ל
ששון זאב ז״ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם.

תוכן העניינים

עמוד

ביאור ראשי תיבות וקיצורים 5
מוסדות הפקולטה 6
מידע כללי 17
לימודי תואר ראשון 20
לימודים לאחר תואר 22
תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון 22
לימודי תואר שני 23
לימודי תואר שלישי 26
מלגות לתלמידי תארים מתקדמים 26
לימודי תעודה 27
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה 28
תקנון 29
תחולת תכניות לימודים ותקנות 29
משך הלימודים 29
רישום לקורסים 29
הכרה בלימודים אקדמיים קודמים 36
קורסים חופפים בתכנים 36
מילוי חובות קורס 37
בחינות 38
ציונים 40
הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות 41
הפסקת לימודים ע"י התלמיד 41
חידוש לימודים 42
שקלול ציון הגמר 42
זכאות לתואר 43
סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה 44
תקנון משמעת סטודנטים - פקולטי 45
תכניות לימודים 49
קורסים כלל-פקולטיים 51
מערכת שעות 54
אנגלית ברמת בינוני 59
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס 61
- תואר ראשון 61
- החטיבות בכלכלה 77
- תואר שני 91
- **תואר שלישי** 99
מערכת שעות 105

החוג למדע המדינה 119
- תואר ראשון 119
- החטיבות במדע המדינה 127
- תואר שני 139
- תואר שלישי 149
מערכת שעות 160
לימודי ביטחון 175
מערכת שעות 185
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה 189
- תואר ראשון 189
- החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה 200
- תואר שני 211
מערכת שעות 239
החוג לפסיכולוגיה 255
- תואר ראשון 255
- החטיבה בפסיכולוגיה 262
- תואר שני 270
- תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית 291
מערכת שעות 299
החוג לתקשורת 327
- תואר ראשון 327
- החטיבה בתקשורת 342
מערכת שעות 343
החוג ללימודי עבודה 349
- תואר שני 349
- החטיבה בלימודי עבודה 361
מערכת שעות 364
התכנית למדיניות ציבורית - תואר שני 369
מערכת שעות 385
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין 389
- לימודי תעודה 389
- החטיבה בנדלין 397
מערכת שעות 398
החטיבות 401
חטיבות פקולטטיות 402
חטיבה בגישות פורמליות לידע ולהחלטה 402
חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים) 404
חטיבות מחוץ לפקולטה 408
הספרייה למדעי החברה ולניהול 427
לוח בחינות
תואר ראשון 429
תואר שני 439

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

מדה"ח	-	מדעי החברה
שנה"ל	-	שנת הלימודים
סמ'	-	סמסטר
ש"ס	-	שעה סמסטריאלית
ש"ש	-	שעה שנתית
ד"מ	-	דרישה מוקדמת
דמ"ק	-	דרישה מקבילה

<u>אופני הוראה:</u>

ס'	-	סמינר
סד'	-	סדנה
פרו"ס	-	פרוסמינר
קולק'	-	קולוקויום
ק"מ	-	קריאה מודרכת
ש'	-	שיעור
ש"ת	-	שיעור ותרגיל
ת'	-	תרגיל

מוסדות הפקולטה

דקאן הפקולטה - פרופ׳ משה סמיונוב

ראשי החוגים

ראש ביה״ס לכלכלה ע״ש איתן ברגלס	פרופ׳ דוד פינס
ראש החוג ללימודי עבודה	ד״ר יצחק הברפלד
ראש החוג למדע המדינה	ד״ר יוסף שיין
ראש החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	פרופ׳ חנה הרצוג
ראש החוג לפסיכולוגיה	פרופ׳ דן זכאי
ראש החוג לתקשורת	פרופ׳ עקיבא כהן
ראש התכנית ללימודי ביטחון	
ראש התכנית למדיניות ציבורית	פרופ׳ יוסף ברכמן
ראש התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	פרופ׳ אליה ורצברגר

מועצת הפקולטה

פרופ׳ משה סמיונוב - יו״ר	פרופ׳ יונה טייכמן
פרופ׳ חנה איילון	פרופ׳ מאיר טייכמן
פרופ׳ דניאל אלגום	פרופ׳ יעקב טרופה
פרופ׳ צבי אקשטיין	פרופ׳ מנואל טרכטנברג
פרופ׳ אבדהם בן צבי	פרופ׳ דן יעקבסון
פרופ׳ אליעזר בן-רפאל	פרופ׳ אפרים יער
פרופ׳ יוסף ברכמן	פרופ׳ עקיבא כהן
פרופ׳ יוסף גרודזינסקי	פרופ׳ רוברט לובוב
פרופ׳ גדעון דורון	פרופ׳ אריאל לויטה
פרופ׳ יצחק גלבוע	פרופ׳ נח לוין-אפשטיין
פרופ׳ עזר גת	פרופ׳ יעקב לומרנץ
פרופ׳ עדי דקל	פרופ׳ תלמה ליבל
פרופ׳ שלמה דשן	פרופ׳ ליאו ליידרמן
ד״ר יצחק הברפלד	פרופ׳ אלחנן מאיר
פרופ׳ אורי הדר	פרופ׳ נת מילגרם
פרופ׳ אלחנן הלפמן	פרופ׳ מתי מינץ
פרופ׳ חנה הרצוג	פרופ׳ מיכאל מיסלובודסקי
פרופ׳ צבי הרקוביץ	פרופ׳ זאב מעוז
פרופ׳ יוחנן וויזנר	פרופ׳ אריאל מרדי
פרופ׳ יורם וייס	פרופ׳ שאול משעל
פרופ׳ אינה וינר	פרופ׳ אריה נדלר
פרופ׳ אליה ורצברגר	פרופ׳ דוד נחמיאס
פרופ׳ יצחק וילכה	פרופ׳ זאב סגל
פרופ׳ דן זכאי	פרופ׳ זהבה סולומון
פרופ׳ **חיים חזן**	פרופ׳ יאיר עברון
פרופ׳ אפרים טורנובניק	

פרופי דוד פינס	פרופי מיכאל קרן
פרופי יורם פלדון	פרופי רחל קרניול
פרופי שי פלדמן	פרופי עמירם רביב
פרופי אדי פרגר	פרופי קליר רבין
פרופי נחמיה פרידלנד	פרופי ניורא רהב
פרופי אריאלה פרידמן	פרופי אריאל רובינשטיין
פרופי חנן פרנק	פרופי מיכאל רוזנבאום
פרופי יעקב פרנקל	פרופי אסף רזין
פרופי יוחנן פרס	פרופי יוסי שביט
פרופי חיים פרשטמן	פרופי משה שוקד
פרופי יהושע צאל	ד"ר יוסף שיין
פרופי אפרים צדקה	פרופי ליאון שלף
פרופי אלכס צוקרמן	פרופי מיכל שמיר
פרופי דני צידון	פרופי יהודה שנהב
פרופי יוסף קטן	פרופי דן שניט
פרופי גיורא קינן	פרופי רינה שפירא
פרופי אהרון קליימן	גבי מריאנה שדה
פרופי שולמית קרייטלר	

ועדות הפקולטה

<u>ועדת הוראה</u>

פרופי נחמיה פרידלנד - יו"ר
ד"ר ניל גנדל
ד"ר איל חוברס
פרופי דן יעקבסון
ד"ר דפנה למיש
ד"ר רונן שמיר
ד"ר יוסי שפיגל
גבי מריאנה שדה

<u>ועדת קבלה לתואר ראשון</u>

פרופי יוסי שביט - יו"ר
ד"ר נורית גוטמן
פרופי אלחנן מאיר
ד"ר יואב פלד
פרופי דני צידון
גבי מריאנה שדה

סגל ההוראה

א. מורי הפקולטה

פרופ'	חנה איילון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אוה אילוז	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	דניאל אלגום	פסיכולוגיה
מר	ירמיהו אלוני	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	דליה אלעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	צבי אקשטיין	כלכלה
ד"ר	דנה אריאלי-הורוביץ	מדע המדינה
ד"ר	זירום בורדון	תקשורת
ד"ר	שמגר בן-אליהו	פסיכולוגיה
ד"ר	דן בן-דוד	כלכלה
ד"ר	אלחנן בן-פורת	כלכלה
פרופ'	אברהם בן-צבי	מדע המדינה
פרופ'	אליעזר בן-רפאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	עמרי בן-שחר	כלכלה
ד"ר	גד ברזילי	מדע המדינה
פרופ'	יוסף ברכמן	מדיניות ציבורית
ד"ר	דניאל ברסלאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אבי גוטליב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	נורית גוטמן	תקשורת
ד"ר	עפרה גולדשטיין-גדעוני	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יונתן גושן-גוטשטיין	פסיכולוגיה
ד"ר	אמל ג'מאל	מדע המדינה
פרופ'	יצחק גלבוע	כלכלה
ד"ר	יולנדה גמפל	פסיכולוגיה
ד"ר	ניל גנדל	מדיניות ציבורית
פרופ'	יוסף גרודזינסקי	פסיכולוגיה
פרופ'	עזר גת	מדע המדינה
ד"ר	דוד דה-פריס	לימודי עבודה
פרופ'	גדעון דורון	מדע המדינה
ד"ר	ניל דיאמנט	מדע המדינה
פרופ'	עדי דקל	כלכלה
ד"ר	ראובן דר	פסיכולוגיה
פרופ'	שלמה דשן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יצחק הברפלד	לימודי עבודה
פרופ'	אורי הדר	פסיכולוגיה
פרופ'	אלחנן הלפמן	כלכלה
פרופ'	חנה הרצוג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	צבי הרקובי	כלכלה
ד"ר	סשה וייטמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יורם וייס	כלכלה
ד"ר	אלי וייץ	לימודי עבודה
פרופ'	אינה וינר	פסיכולוגיה
ד"ר	יואב ורדי	לימודי עבודה

פרופי אליה ורצברגר	מדיניות ציבורית
פרופי אבנר זיו	פסיכולוגיה
פרופי יצחק זילכה	כלכלה
פרופי דן זכאי	פסיכולוגיה
ד"ר איל חוברס	מדע המדינה
פרופי חיים חזן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי מיכאל חן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר אביעד חפץ	כלכלה
פרופי אפרים טורגובניק	מדע המדינה
פרופי יונה טייכמן	פסיכולוגיה
פרופי יעקב טרופה	פסיכולוגיה
פרופי מנואל טרכטנברג	כלכלה
פרופי אברהם יונב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר עובד יושע	כלכלה
פרופי דן יעקבסון	לימודי עבודה
ד"ר רבקה יעקובי	פסיכולוגיה
פרופי אפרים יער	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר ערן ישיב	כלכלה
ד"ר יגון כהן	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי עקיבא כהן	תקשורת
מר אברהם כץ	שמאות וניהול מקרקעין
פרופי רוברט לובוב	פסיכולוגיה
ד"ר חיים לובין	כלכלה
פרופי אריאל לויטה	לימודי ביטחון
פרופי נח לוין-אפשטיין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי יעקב לומרנץ	פסיכולוגיה
פרופי תלמה ליבל	פסיכולוגיה
פרופי ליאו ליידרמן	כלכלה
מר יחיאל לימור	תקשורת
ד"ר דפנה למיש	תקשורת
פרופי אלחנן מאיר	פסיכולוגיה
פרופי נח מילגרם	פסיכולוגיה
פרופי מתי מינץ	פסיכולוגיה
פרופי מיכאל מיסלובודסקי	פסיכולוגיה
ד"ר גילה מנחם	מדיניות ציבורית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופי זאב מעוז	מדע המדינה
ד"ר גיל מרום	מדע המדינה
פרופי אריאל מרדי	פסיכולוגיה
פרופי שאול משעל	מדע המדינה
פרופי אריה נדלר	פסיכולוגיה
ד"ר שמעון נוה	לימודי ביטחון
פרופי דוד נחמיאס	מדע המדינה, מדיניות ציבורית
ד"ר רוברט סאור	כלכלה
פרופי זאב סגל	מדיניות ציבורית
ד"ר טל סימונס	לימודי עבודה
ד"ר מישל סלואן	פסיכולוגיה
פרופי משה סמיונוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה

ד"ר	איתי סנד	מדע המדינה
ד"ר	אלברטו ספקטורווסקי	מדע המדינה
פרופ'	יאיר עברון	מדע המדינה
ד"ר	חיים עומר	פסיכולוגיה
ד"ר	עדי פוזנר	כלכלה
פרופ'	דוד פינס	כלכלה
ד"ר	יואב פלד	מדע המדינה
פרופ'	יורם פלדון	פסיכולוגיה
פרופ'	שי פלדמן	לימודי ביטחון
פרופ'	נחמיה פרידלנד	פסיכולוגיה
פרופ'	אריאלה פרידמן	פסיכולוגיה
פרופ'	חנן פרנק	פסיכולוגיה
ד"ר	דוד פרנקל	כלכלה
פרופ'	יעקב פרנקל	כלכלה
פרופ'	יוחנן פרס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	חיים פרשטמן	כלכלה
פרופ'	יהושע צאל	פסיכולוגיה
פרופ'	אפרים צדקה	כלכלה
פרופ'	אלכס צוקרמן	כלכלה
פרופ'	דניאל צידון	כלכלה
ד"ר	תמר צלניקר	פסיכולוגיה
ד"ר	נדעון קונדה	לימודי עבודה
ד"ר	מייקל קוצין	מדע המדינה
ד"ר	אברהם קורדובה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	גיורא קינן	פסיכולוגיה
פרופ'	אהרון קליימן	מדע המדינה
ד"ר	יחיאל קלר	פסיכולוגיה
פרופ'	שולמית קרייטלר	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכאל קרן	מדע המדינה
פרופ'	רמל קרניזל	פסיכולוגיה
פרופ'	עמירם רביב	פסיכולוגיה
פרופ'	גיורא רהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	אריאל רובינשטיין	כלכלה
פרופ'	מיכאל רוזנבאום	פסיכולוגיה
פרופ'	אסף רזין	כלכלה
פרופ'	יוסי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אלי שגיא	כלכלה
ד"ר	אברהם שדה	פסיכולוגיה
ד"ר	אבא שוורץ	כלכלה
פרופ'	משה שוקד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	רון שחר	כלכלה
מר	יוסף שטיינמן	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	חיה שטייר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
פרופ'	סידני שטראוס	פסיכולוגיה
ד"ר	יוסף שיין	מדע המדינה
ד"ר	שושנה שילה	פסיכולוגיה
פרופ'	ליאון שלף	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ד"ר דב שמוטקין	פסיכולוגיה
פרופ' מיכל שמיר	מדע המדינה
ד"ר רונן שמיר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' יהודה שנהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר יוסף שפיגל	כלכלה
פרופ' רינה שפירא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

<u>מורים אורחים</u>

ד"ר רפאל אלדור	כלכלה
ד"ר יעל בנימיני	כלכלה
פרופ' צבי גיטלמן	מדע המדינה
ד"ר ענת לוי	כלכלה
ד"ר נדים רוחאנא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר יעקב שיינין	כלכלה
ד"ר עמית שכטר	תקשורת
ד"ר מיכאל שלו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ב. מדריכים ואסיסטנטים

יואב גזית	מדיניות ציבורית
רונית ינאי	כלכלה
תמר לרנטל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדיניות ציבורית
גליה עופר	כלכלה

ג. תלמידי מחקר

אמיר אאידה	פסיכולוגיה
אירית אדלר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מיכל אורגלר-שוב	פסיכולוגיה
ענת אורן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יעל אידלמן	כלכלה
גלית איילון-סודאי	לימודי עבודה
קארין אמית	לימודי עבודה
לואי אעלימי	כלכלה
יערית בוקק	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
איתן ברק	מדע המדינה
גל גורודיסקי	פסיכולוגיה
סיגל גולדין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
כורש גליל	כלכלה
איילת גלעדי	פסיכולוגיה
טובה גמליאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אידיס ג'רבי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
רעות גרובר	פסיכולוגיה
גיא דוד	כלכלה
אלדד דוידוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
דפנה הקר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

יעל השילוני-דולב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מנר חסן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ריקרדו טרש	פסיכולוגיה
אהוד יעפולר	כלכלה
שרית כהן	כלכלה
דומיניק לאמי	פסיכולוגיה
עינת לחובר	תקשורת
אורי לנדאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדיניות ציבורית
רונית מגן	מדע המדינה
נדב מורג	מדע המדינה
רונית נדיב-אברהם	לימודי עבודה
רוני נוה	פסיכולוגיה
תמר סגיב-שיפטר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
נילי סוקניק	לימודי עבודה
אורה סתר	לימודי עבודה
יהודית פדלון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אילת פישבך-וולך	פסיכולוגיה
מיכל פרנקל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
עמית קמה	תקשורת
נוהר קריספין	פסיכולוגיה
קרן רייזל	כלכלה
גיוליה רסניק	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שלי שבולת	פסיכולוגיה
יהודה שביט	מדעי החברה
מידי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תמר שביט	פסיכולוגיה
עדי שגיא	פסיכולוגיה
עדן שדך	פסיכולוגיה
פנינה שטיינברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סיגל שלח	לימודי עבודה
נירה שמידט-מנור	לימודי עבודה
יצחק שטרנברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ד. מורים מן החוץ

כלל פקולטטי
השופט אבי זמיר

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ד"ר עקיבא אופנבכר	ד"ר מנחם גוטליבובסקי	ד"ר רובדטו נתנזון
ד"ר יאיר אינגבר	ד"ר דויד גילה	ד"ר אייל סולנניק
ד"ר רמי אמיר	ד"ר אורי גניזי	מישאל סטרבצינסקי
ד"ר שמואל אמיר	ד"ר דוד וטשטיין	פרופ' איתן ששינסקי
שרון בליי	ד"ר דוד נא-אור	
ד"ר שמואל בן-צבי		

החוג למדע המדינה

דגנית אולומצקי	ד"ר בנימין טמקין	ד"ר ראובן פדהצור
ד"ר חנה אופק	ד"ר יצחק כץ	ד"ר שמואל פלג
פרופ' ניסן אורן	עו"ד משה נגבי	ד"ר אילנה קופמן
ד"ר רותי אמיר	אורן נהרי	ד"ר דני קורן
ד"ר דרורה בהר"ל	ד"ר חנן נוה	חנן קריסטל
ד"ר תמר ברוש	ד"ר עובדיה סופר	דניאלה שנקר-שרק
דוד ויצטום	אייל ענבר	ד"ר מרטין שרמן
ד"ר רפאל ונטורה		

לימודי ביטחון

אמרי טוב	ד"ר אריאל סובלמן	ד"ר אפרים קם
פרופ' אלי יופה	ד"ר ראובן פדהצור	ד"ר ינאל שפי
פרופ' ברוך מבורך	ד"ר דוד פריליך	דב תמרי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ד"ר אבישי ארליך	ד"ר איל דולב	ד"ר מוטי רגב
דפנה גולדברג-ענבי	ד"ר דיאנה לוצאטו	מאיה רוזנפלד
ד"ר יצחק גרינברג	ד"ר רינה נאמן	ד"ר בועז תמיר
ד"ר לב גרינברג	ד"ר מירטה פורמן	

החוג לפסיכולוגיה

ד"ר יהודית אבמון	מיכאלה וולך	ד"ר שמואל מלמד
שושנה אורון	סוזנה וולקוביץ	אלברטו מסציאני
ד"ר מיכה אנקודי	דתיה זיו	בתיה פנחסי
ברגר אמירה	שרון זיו	מירי קורן
ד"ר ליאורה בר-טור	רחל חנוך	ד"ר רונית קישון-ברש
ברנט אתי	יהודית טריאסט	אירית קלינמן
מירי דנון	יוסף טריאסט	חוה קרייזלר
יצחק הד	ד"ר נעמי לויתן	חנן שניא
נעמי הולר	ד"ר מונטג יצחק	ד"ר שרגא שדה
אירית הורוביץ	ד"ר שולמית מילך-רייך	

<u>תחנ לפסיכולוגיה</u> (המשך)

ד"ר יעל שושני	פרופ' אריה שלוסברג	עירית שריג
ד"ר קרלו שטרנגר	אבי שרוף	ד"ר שירה תיבון
ד"ר חגי שיקלר		

<u>החוג לתקשורת</u>

ד"ר יעקב בעל-שם	מרגלית טולדנו	ד"ר ענת פירסט
ד"ר אילן גונן	ברוך לשם	פול פרוש
יולי גורן	איזי מן	ד"ר עדנה פשר
ד"ר רחל ויסברוד	רפי מן	ד"ר מוטי רגב
מוטי ודסס	עו"ד משה נגבי	ד"ר ביל רסלר
נטע זיסקינד	עמיר עירון	רונית שני
אמיר חצרוני	דן ערב	

<u>החוג ללימודי עבודה</u>

חיים בן-ימיני	ד"ר עוזר כרמי	ענת מילנר
ד"ר יצחק גרינברג	עו"ד אורנה לין	ד"ר עמוס ספקטור
ד"ר רמזי חלבי	ד"ר גיא מונדלק	ד"ר לינדה עפרוני

<u>התכנית למדיניות ציבורית</u>

שרון אביטוב	ד"ר דני גימשי	ד"ר גדעון נאור
ד"ר חנה אופק	ד"ר ישראל דרורי	ד"ר משה עמירב
ד"ר יוסף בולס	ד"ר דורה זאל	יאיר צבן
ד"ר מירי ביטון	השופט שלי טימן	ד"ר דני קורן
ד"ר נחום בן-אליא	פרופ' ברוך מבורך	ענת קמן
עוזי ברלינסקי	רוני מילוא	פרופ' אורי שפיגל
ד"ר ישראל ברק		

<u>התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין</u>

ד"ר יאיר איינגבר	עו"ד אריה וירניק	ד"ר יוסף פוראי
נחמה בוגין	ד"ר יאיר זימון	שמואל פן
ויקטור בוגנים	אבי טנא	אורן קפלן
ד"ר מנחם גוטליבובסקי	עו"ד נתן מאיר	עו"ד הנריק רוסטוביץ
עודד האושנר	מנחם מלוכנא	ד"ר אורי שקד
אהוד המאירי		

מינהל הפקולטה

ראש מינהל הפקולטה: מריאנה שדה

מינהל סטודנטים במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי תלמידים	**מימי סובלסון**
מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים	שושנה בר-נחום
מזכירת בחינות	אורה סלונים
מזכירת ועדת ההוראה	שרית סטרולוביץ
מזכירת הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר	נילי יבניאלי
מזכירת תלמידים ואישורי לימודים	רבקה גרליץ
מזכירת קורסים לאחיות	עמליה לרנר
מזכירה לקבלת קהל	דינה לויט
עורכת ידיעון	מאשה דובדבני

מינהל כללי במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי מינהל	**יעל קיילין**
מזכירת מינהל ומשק	רות רוסט
מזכירה לענייני מורים וכ"א	זיקלין כרמל
מזכירת ועדת המינויים	יערה בן-אשר
מזכירת הדקאן	רות שטרנפלד
מזכירת ראש מינהל הפקולטה	מרים קנט
מנהל הבית	יוסף פרוימוביץ

מינהל כללי ומינהל סטודנטים בחוגים

ביה"ס לכלכלה	רבאת ניהולית	רות ברוג
החוג ללימודי עבודה	מזכירת החוג	טובה זרחיה
החוג למדע המדינה	עוזרת מנהלית	אסתר לנמן
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	עוזרת מנהלית	יוספה שטיגליץ
החוג לפסיכולוגיה	עוזרת מנהלית	חגית ברק
החוג לתקשורת	מזכירת החוג	ליאורה גבאי
התכנית ללימודי ביטחון	מזכירת התכנית	תמר יערי
התכנית למדיניות ציבורית	מזכירת התכנית	אילנה יוליס
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	מזכירת התכנית	אסתר ברק

ZEBRA שמים פס על כולם!

אתה עובר לפסים מהירים, רץ נון-סטופ על הנייר ולא יגרד

BE-α 100

עם איכויות מתוצרת יפן המצטיינים בגרימת דיו חלקה ואחידה.
לא משאירים כתמי דיו וסימנים על צידו השני של הדף. ניתן לראות
תמיד את כמות הדיו שנותרה בעט. לבחירה בצבעים: שחור, אדום, כחול, בעובי 0.5-0.7

היבואן: שיפרוט בע"מ
יבואני מכשירי כתיבה, ציוד משרדי ושרטוט
רח' אליהו איתן 24 א.ת.ת. ראשל"צ 75703
טל. 03-9624999 פקס. 03-9624986

מידע כללי

http://spirit.tau.ac.il/code/welcome1.html

מידע כללי הנוגע לכל תלמיד באוניברסיטה מתפרסם במבוא לידיעון זה [הדפים הצהובים]. פרק זה נועד לספק לתלמיד מידע ייחודי לפקולטה למדה"ח בנושאי תכניות לימודים, תקנות ונהלים. בנוסף, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על לוחות המודעות החוגיים ועל לוחות המודעות הכלליים בקומה ג' בבניין נפתלי.

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למוכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מזכירות הפקולטה

מודיעין

לשירות תלמידי הפקולטה ואורחיה מופעלת בחדר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 10-12 ובימים א', ב', ד' גם בשעות 14-16. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-6409727.

שירותים הניתנים ע"י מזכירות הפקולטה

1. **אישורים[1]/[2]**

1.1 **רשומת לימודים רשמית (עברית/אנגלית) -**
מידע מלא על מהלך לימודיו של התלמיד לקראת התואר, כולל פירוט קורסים וציונים. ברשומה נרשם הציון האחרון בכל רישום לקורס (גם אם הוא "נכשל").
לא ניתן אישור על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.
מומלץ לכל תלמיד לבדוק את הנתונים ברשומת הלימודים אחת לסמסטר, בפלט שניתן להוציא בתחנות האוניד"ע.

1.2 **אישור על מצב לימודים -**
פירוט יתרת חובות התלמיד לתואר. אישור זה ניתן רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם.

1.3 **אישור על סיום לימודים בחוג אחד -**
ניתן לתלמיד דו-חוגי שסיים כל חובותיו באחד מחוגי לימודיו בלבד.

1.4 **אישור זכאות לתואר (עברית/אנגלית) -**
ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון" (3 עותקים ראשונים ניתנים ללא תשלום).

לנוחיות התלמידים, טופסי הבקשה לאישורים הנ"ל נמצאים לחלוקה מחוץ למזכירות ליד אשנב המודיעין (חדר 311).
את הבקשה לאישור יש להגיש שבועיים לפני המועד המבוקש לקבלתו.

2. **ייעוץ וקבלה לחטיבות**
ניתן לקבל אצל מזכירת סטודנטים ותכניות הלימודים.

3. **הכרה בקורסים שנלמדו מחוץ לפקולטה ו/או לאוניברסיטה**
בטיפולה של מזכירת הסטודנטים ותכניות הלימודים.

---

1 בתחנות "אוניד"ע" המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל באמצעות כרטיס התלמיד הממוחשב אישורים שונים. פרטים - במבוא הכלל אוניברסיטאי.

2 האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

שעות קבלה

	החדר	מס' טל'	שעות הקבלה	לוח מודעות
דקאן הפקולטה	305	6409733	בתאום עם המזכירה	
ראש מינהל הפקולטה	305	6409735	בתאום עם המזכירה	
ע/ראש מינהל לענייני תלמידים	301	6409730	ימים א', ג', ה' בשעות 09.00-10.00	
מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים	311	6409727	ימים ב' - ה' בשעות 11.00-12.00	
מזכירות הפקולטה - אשנב הקבלה	311	6409727	ימים א'-ה' 10.00-12.00 יום א', ב', ד' 14-16	קומה ג'
מזכירת ועדת ההוראה וועדת הקבלה	310	6407548	ימים ב'-ה' 10.00-11.00	
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	717	6409539	ימים א'-ה' 09.45-12.15 14.00-15.00	קומה א'
החוג ללימודי עבודה	414	6409737	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ד'
החוג למדע המדינה	513	6409743	ימים א',ג', ה' 10.00-12.00 ימים ב',ד' 13.00-14.00	קומה ב'
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	615	6409734	ימים א'-ה' 11.00-13.00	קומה ב'
החוג לפסיכולוגיה	שרת 101	6409693	ימים א'-ה' 10.00-12.00	שרת, קומה א' ונפתלי קומה ג'
החוג לתקשורת	056	6407827	ימים א'-ה' 10.00-12.00	אגף פולק
התכנית ללימודי ביטחון	512	6406185	ימים א'-ה' 09.00-12.30	קומה ה'
התכנית למדיניות ציבורית	057	6409705	ימים א'-ה'	אגף פולק
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	051	6409298	ימים א'-ה' 08.00-11.00	אגף פולק

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יועצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

השיטה הסמסטריאלית

הלימודים בפקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודי תואר ראשון בסמסטר א' או ב' או בעונת לימודי הקיץ.
לחוגים פסיכולוגיה ותקשורת ניתן להתקבל רק בסמסטר א' של כל שנת לימודים.
מידע בדבר תחילת לימודים לתואר שני בחוגי הפקולטה ניתן לקבל בחוג המתאים.

עונת לימודי קיץ

חוגי הפקולטה (למעט החוג לפסיכולוגיה והחוג לתקשורת) מקיימים מדי שנה עונת לימודי קיץ הזהה מבחינת היקף הלימודים לסמסטר רגיל. בעונת לימודי הקיץ מוצעים רוב קורסי החובה, קורסי בחירה וסמינרים. רשימת הקורסים מתפרסמת בחודש מאי. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מאפשרים לתלמיד להשלים קורסים אותם נבצר ממנו ללמוד במהלך שנת הלימודים.

התשלום עבור עונת לימודי הקיץ אינו כלול בשכר הלימוד השנתי הרגיל, אך הוא נלקח בחשבון בחישוב אחוזי שכר הלימוד המצטבר.
מועד הרישום לעונת לימודי הקיץ לתלמידים חדשים מתפרסם בעיתונות, מידע על הרישום לתלמידים ממשיכים מתפרסם על לוחות המודעות בפקולטה.
בעונת לימודי הקיץ יכולים להשתלב גם תלמידים מאוניברסיטאות אחרות, בהתאם להנחיות הרגילות החלות על תלמידים מחוץ לאוניברסיטה (ראה לעיל).

חל איסור מוחלט להיכנס לקורסים בעונת לימודי הקיץ ללא רישום.

טיפול במועמדים

הטיפול במועמדים הוא בידי המשרד לרישום ולקבלה שבמרכז למירשם של האוניברסיטה.
משרד זה הוא הכתובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות כניסה, החלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים - עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה ובחוברת "מידע למועמדים".
מועמד שהתקבל ולא נרשם לקורסים בחוג אליו התקבל אין זכות הקבלה נשמרת לו אף לא לסמסטר עוקב להרשמתו.
בחוג לפסיכולוגיה קיימת אפשרות לשמור את זכות הקבלה לשנה בתנאי שהמועמד קיבל את אישור החוג לכך מראש.

קבלה על סמך לימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המעוניין להחליף או להוסיף חוג לימודים יגיש טפסי מועמדות לענף רישום וקבלה במועדי הרישום הרגילים שנקבעו לאותו סמסטר. קבלת תלמידים אלה תסתמך על הישגיהם בלימודים הקודמים ועל ציון הבחינה הפסיכומטרית.
מכסת השעות המינימלית הנדרשת לשם דיון בקבלה על סמך הישגים בלימודים קודמים היא 30 ש"ס. לצורך ספירת השעות יילקחו בחשבון רק קורסים בהם הציון חיובי, (קורסי ספורט, עברית ואנגלית הנלמדים במסגרת החובות האוניברסיטאיות אינם נספרים). לצורך שקלול הציון יילקחו בחשבון כל הקורסים בהם נבחן התלמיד כולל קורסים בהם הציון הוא שלילי.
לא ניתן להגיש מועמדות לחוגי מדעי החברה לסמסטר ב' על סמך הישגים בסמסטר א' של אותה שנת לימודים, וכן לעונת לימודי הקיץ על סמך הישגים בסמסטר ב' של אותה שנה.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין קבלה על סמך הישגים אקדמיים קודמים.

לימודי תואר ראשון

יחידות הפקולטה

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- **כלכלה**
- **מדע המדינה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה**
- **פסיכולוגיה**
- **תקשורת**

מסלולי לימוד לקראת תואר ראשון

לימודי תואר ראשון אפשריים באחד מהמסלולים האלה:

- **מסלול לימוד מורחב (חוג אחד בהיקף מורחב ואחת או שתי חטיבות)**
- **מסלול לימוד דו-חוגי (שני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה)**
- **לימודים לאחר תואר (חוג אחד בהיקף זהה לזה של חוג במסלול דו-חוגי)**

מסלול לימוד מורחב

תכנית הלימודים במסלול זה כוללת:

1.	לימודי החוג	
	בביה"ס לכלכלה	72 ש"ס
	בחוג למדע המדינה	73 ש"ס
	בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	73-74 ש"ס
	בחוג לפסיכולוגיה	84 ש"ס
2.	לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס[1]
3.	חובות כלליות	

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התכנית:

1. **לימודי חוג** - ראה תכנית בפרק החוג המתאים.

2. **לימודים מחוץ לחוג**

הלימודים מחוץ לחוג מתקיימים באחת האפשרויות האלה:

א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.

ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.

ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + חטיבת העשרה רגילה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

2.1 לימודי חטיבה

לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.
רשימת החטיבות **ראה בפרק "חטיבות".**

---

1 כאשר היקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

2.2 לימודי העשרה
לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאינו תחום לימודי החוג במסגרת קורסי תואר ראשון באוניברסיטה.
קורסים חופפים בתכנים (בחלקם או במלואם) לקורסים אשר נלמדו בחוג האם של התלמיד או בלימודי החטיבה, לא יוכרו במסגרת לימודי העשרה.
כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר. תקנה זו חלה גם על קורסי שפות.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד במסלול המורחב</u> (פרט לחובות כלל אוניברסיטאיות)

בביה"ס לכלכלה: 104 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 105 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 106-105 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 116 ש"ס
תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית
על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה למדה"ח למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנת לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום הסמסטר השלישי מתחילת לימודיו באוניברסיטה.
יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה).
ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.
תלמיד שלמד בעבר באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו באנגלית, מי שלמד קורס אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד בה חייב לפנות ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 עברית
תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להיבחן בבחינת מיון בעברית (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה). עליהם להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני
חובה על תלמיד שנה א' - פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה.

מסלול לימוד דו-חוגי

תכנית לימודים דו-חוגית כוללת:

1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים ייתכנו באפשרויות האלה:

א. שני חוגים בפקולטה.

ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי:</u>

בביה"ס לכלכלה: 60 ש"ס

בחוג למדע המדינה: 55 ש"ס

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 55-54 ש"ס

בחוג לפסיכולוגיה: 70 ש"ס

בחוג לתקשורת: 68 ש"ס

בתכניות לימודים מובנות המשותפות לשני חוגים ייתכנו שינויים בהיקף הלימודים. ראה בידיעון זה בפרק הזן בחוג.

חוג שני מחוץ לפקולטה - ראה בידיעון המתאים.

לימודים לאחר תואר

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

<u>תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון</u>

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי הישגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים, בעלי הישגים ראויים להערכה, תעודות הצטיינות מטעם דקאן הפקולטה.

התעודות מוענקות על הישגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת.

אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.

תעודות הערכה מטעם הרקטור ותעודות הערכה מטעם הדקאן מוענקות בטקסים המתקיימים לקראת סוף סמסטר א'.

לימודי תואר שני

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת התואר השני:
- **בלבלה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (כולל סוציולוגיה של החינוך בשילוב עם בית"ס לחינוך)**
- **מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון בשילוב עם בית"ס להיסטוריה)**
- **לימודי עבודה**
- **מדיניות ציבורית**
- **פסיכולוגיה**

ראה פרטים בתכניות היחידות.

רישום וקבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות. בעל תואר "בוגר" בתכנית דו-חוגית רשאי להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אליו הוא מעוניין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.
במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית להמליץ בפני סגן הרקטור לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מורה, בדרגת "מרצה" לפחות, שהוא בעל מינוי מלא באוניברסיטת תל-אביב.
האוניברסיטה אינה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
עבודת הגמר תודפס במעבד תמלילים ותוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעוניין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולהפנות הבקשה לוועדת ההוראה.

תפוצת העבודה:
- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לתיק האישי של התלמיד
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספרייה הלאומית בירושלים

שער העבודה: דוגמאות שער לעבודת הגמר (בעברית ובאנגלית) - ראה בעמודים הבאים.

סדר פנימי:
בעמ' ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

פרסום:
לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. על התלמיד לציין שהפרסום הוא עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

מידע
כללי
ותקנון

Tel Aviv University

The Gershon H. Gordon Faculty of Social Sciences

Department of .....

Title of Thesis

This paper was submitted as the thesis for the M.A. degree

by: .....
(student's name)

This study was carried out under the supervision of:

.....
(name/s of superviser/s)

.....
(Date: month and year)

לימודי תואר שלישי

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

<u>מלגות הצטיינות</u>

אחת לשנה, במהלך סמסטר א', מעניקה הפקולטה מלגות הצטיינות לתלמידי תארים מתקדמים על סמך הישגים הראויים להערכה מיוחדת בשנת הלימודים הקודמת.
ועדת מלגות פקולטטית מחליטה, מתוך רשימות המומלצים המועברות ע"י החוגים, מיהם התלמידים הזוכים במלגה.

לימודי תעודה

הפקולטה למדעי החברה מציעה שלוש תכניות ללימודי תעודה המיועדות לבעלי תואר ראשון או שני.

שמאות וניהול מקרקעין

התכנית מיועדת בעיקר לבעלי תואר ראשון בכלכלה, מינהל עסקים, משפטים, הנדסה אזרחית, אדריכלות, אגרונומיה, ראיית חשבון או הנדסת תעשייה וניהול, אך היא פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים. ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי הישגים בלימודים קודמים, לפי ניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.
הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם האוניברסיטה.
<u>פטור מבחינות המועצה לשמאות מקרקעין</u>
לפי החלטת מועצת השמאים, בעלי תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם אוניברסיטת ת"א יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"שומה למעשה".
לקבלת ההסמכה נדרשת התמחות (סטאז').
פרטים מלאים בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין בידיעון זה.

פסיכולוגיה רפואית

התכנית מיועדת לפסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים בעלי תואר שני ומעלה. המרצים בתכנית חלקם נמנים עם חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה וחלקם מורים מן החוץ.
כל המרצים הינם מומחים בתחומם אם במחקר או בעבודת שדה.
משך הלימודים - שנתיים והיקפם - 16 ש"ס.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בפסיכולוגיה רפואית מטעם האוניברסיטה.
פרטים מלאים בפרק החוג לפסיכולוגיה בידיעון זה.

ניהול מוסדות נוער

מטרת התכנית להכשיר מנהלי מוסדות נוער לתפקידם ע"י הענקת ידע יסודי בתורת הניהול, תורת הארגון, ניהול שינויים וניהול צוות עובדים וזאת, תוך התייחסות לאופי המיוחד של מוסד נוער פנימייתי.
התכנית מיועדת לבעלי תואר אקדמי. עדיפות תינתן לבעלי רקע ונסיון בניהול מוסדות נוער פנימייתיים.
משך התכנית - שלושה סמסטרים והיקפה - 22 ש"ס.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בניהול מוסדות נוער מטעם האוניברסיטה.

קורסים/תכניות לימודים שלא לתואר/תעודה
במסגרת
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה

מטרות היחידה

היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה הינה גוף אשר במסגרתו נערכות פעילויות, מטעם הפקולטה למדעי החברה. המשותף לפעילויות הוא הפצת ידע בתחומי מדעי החברה, על מנת להרחיב ולהעמיק את מעורבות הפקולטה בחברה, על מנת ליצור אפשרויות מגוונות להפריה והעשרה הדדיות ולשם הידוק קשרי האקדמיה עם הקהילה הסובבת אותה.

היחידה יוזמת ומארגנת פעולות יישומיות במדעי החברה בתחומי הכשרה, הדרכה, פיתוח מנהלים, השתלמויות מקצועיות וייעוץ ארגוני לגופים ציבוריים ועסקיים ולציבור הרחב.

מבנה היחידה

פעילות היחידה מתבצעת על ידי אנשי סגל של הפקולטה למדעי החברה, או אנשים מטעמה. הפרוייקטים של היחידה עומדים בקריטריונים של איכות מקצועית, כיאה לגוף אוניברסיטאי. היחידה כפופה לדקאן הפקולטה. שני גופים מפקחים על פעילותה: ועדה אקדמית לפיקוח מקצועי וועד מנהל לבקרה ולפיקוח כלליים ולניהול אדמיניסטרטיבי.

מנהל היחידה: ד"ר אלי וייץ

יו"ר הוועדה האקדמית: פרופ' עמירם רביב

ת ק נ ו ן

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תכניות לימודים ותקנות

תחולת התקנון

א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.

ב. תקנות חדשות תלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.

ג. בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.

ד. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.

ה. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תכניות לימודים

א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד.

ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תכנית הלימודים של השנה בה החליף את חוג הלימוד (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

ג. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה - חלות עליו תקנות מיוחדות (ראה בהמשך בסעיף "חידוש לימודים").

משך הלימודים

א. הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר תוך שש שנים מתחילתם.

ב. הלימודים לקראת התואר השני נמשכים שנתיים. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו תוך חמש שנים לכל היותר.
תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.

ג. תלמיד שלא סיים את כל תכנית הלימודים לתואר ראשון או שני במועד לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו, אלא באישור ועדת הוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים והתלמיד יחוייב בקורסי רענון.

ד. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים (בחוג לפסיכולוגיה מתקיים הרישום לקורסים בתחילת השנה לשני הסמסטרים).
הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.

הנחיות

בבואו לרישום - חובה על התלמיד להציג שובר חתום של תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"ט

1. לקראת כל סמסטר נקבע תור לרישום לקורסים.
תלמיד חדש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכנסים וסדרי הרישום ומציינת את מספרו בתור לרישום[1].
התור לתלמידים ממשיכים נקבע עפ"י דרישות הקדם שביצע התלמיד ועל פי מכסת הלימודים שצבר.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להירשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"ט ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום. תלמיד ביה"ס לכלכלה יבוא להירשם לאחר שיסיים את המילואים ותורו ישוחזר (למעט סמינר).
בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תכנית הלימודים המתפרסמת בידיעון. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיעון זה. התלמיד *מתבקש להתייחס לתאריכי הבחינות בעת קביעת תכנית הלימודים.*
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להירשם ייסגרו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיעון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. הרישום יערך בבניין נפתלי. מספרי חדרי הרישום יפורסמו בימי הרישום בכניסה לבניין.
5. את טופס הרישום יש להזין למחשב ולאמת את קליטת הרישום ע"י בדיקת פלט מחשב.
יש לדווח לקלדנית על כל מקרה של טעות בהזנה ולדאוג לתיקונה. תלמיד שיצא מחדר הרישום הצהיר בכך שהרישום נקלט כהלכה.
קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות הנבחנים ומהווה בסיס לרשומת הלימודים הממוחשבת שלו. בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

חוג - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
- חוג חטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי חטיבה.
- חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד כלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמא: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').

6. [illegible]

1 בביה"ס לכלכלה ייקבע התור עפ"י מחוזריות קבועה של קבוצות אותיות הא"ב. התור יתפרסם בקומה 7 בסמוך למועד הרישום.

תקנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.
2. במועד הרישום לקורסים בסמסטר א' יצהיר התלמיד בטופס הרישום על מספר שעות הלימוד שיירשם אליהן בכל יחידת לימוד בסמסטר ב'.
3. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להירשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם נגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.
4. **חל איסור מוחלט להירשם לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם** באופן מלא או חלקי (גם אם המורים הנוגעים בדבר נתנו הסכמה לכך). <u>לתלמיד אשר יימצא רישום לקורסים חופפים בתום הרישום המאוחר, יבוטל אחד הקורסים באופן אקראי וללא התראה.</u>
5. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס) רשאי התלמיד לבצע בשבוע השני של הסמסטר. לא ניתן להירשם לקורס לאחר מועד זה.
6. במקרים מיוחדים, ורק בכאלה שבהם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל רישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע השלישי של הסמסטר. כל שינוי ברישום בשבוע זה, יחוייב בתשלום.
7. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח **תקנון הפקולטה**/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות תקנון הפקולטה למדה"ח.
8. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המתפרסמות לפני כל תקופת רישום.
9. מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע רישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחות את תחילת לימודיו.

תאריכי כנסים ורישום לקורסים - סמסטר א' תשנ"ט

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

א. כנס ביה"ס לכלכלה יתקיים ביום ד' 16.9.98, בשעה 10.00 באולם 101 בבניין נפתלי.
ב. כנס החוג למדע המדינה יתקיים ביום א' 27.9.98, בשעה 9.00 באולם 101 בבניין נפתלי.
ג. כנס החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יתקיים ביום ה' 24.9.98, בשעה 10.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ד. כנס החוג לפסיכולוגיה יתקיים ביום ה' 15.10.98, בשעה 12.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ה. כנס החוג לתקשורת יתקיים ביום ד' 14.10.98, בשעה 10.00 בחדר 003 בבניין נפתלי.

בכנס תינתן אפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסידרי הלימודים, הרישום והייעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את ידיעון הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידים חדשים

בביה"ס לכלכלה	16-17.9.98
בחוג למדע המדינה	27-28.9.98
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	27-28.9.98
בחוג לפסיכולוגיה	19-20.10.98
בחוג לתקשורת	14-15.10.98

עבור תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום בתאריכים הנ"ל יתקיימו ימי רישום מיוחדים כדלהלן:

בביה"ס לכלכלה	22.10.98
בחוג למדע המדינה	22.10.98
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	22.10.98
בחוג לתקשורת	22.10.98

רישום לקורסים כלל פקולטטיים לכל התלמידים החדשים יתקיים ב-22.10.98, בשעות 9.00-11.00. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

הרישום לקורסי אנגלית למתקדמים מתקיים במסגרת הרישום לקורסים הכלל-פקולטטיים.
הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני יתקיים באמצעות מענה קולי. ראה פרטים ומערכת שעות בפרק "אנגלית ברמת בינוני".
רישום מאוחר, שינויים וביטולים לקורסי אנגלית בכל הרמות ניתן לבצע אך ורק בימים 25.10.98-5.11.98 בשעות 9.00-13.00 ביחידה לשפות זרות בבניין שרת קומה ב'.

תאריכי רישום לתלמידים ממשיכים ולתלמידי תואר שני

א. **קורסים כלל פקולטטיים**
רישום לקורסים הניל יתקיים בתאריכים 18.10-21.10.98. הרישום ייערך עפ"י התור שיפורסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

ב. **ביה"ס לכלכלה**
הרישום לקורסים ייערך בימים 18-22.10.98. התור לרישום יתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה 7.

ג. **החוג למדע המדינה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב' ו-ג' ייערך ב-18-21.10.98.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור בלוח המודעות החוגי.
2. הרישום לקורסים לתלמידי תואר שני: תלמידים חדשים ב-13.10.98.
ממשיכים ב-14-15.10.98,
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ד. **החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב', ג' ייערך ב-18-21.10.98.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום בלוח המודעות החוגי.
2. הרישום לתלמידי תואר שני ייערך ב-14-15.10.98.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום בלוח המודעות החוגי.

ה. **החוג לפסיכולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנה ג' ייערך ב-13-14.10.98.
הרישום לתלמידי שנה ב' ייערך ב-18.10.98, 15.
2. הרישום לתלמידי תואר שני ייערך ב-14-15.10.98.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ו. **החוג לתקשורת**
הרישום לתלמידי שנה ג' ייערך ב-24.9.98.
הרישום לתלמידי שנה ב' ייערך ב-27.9.98.
התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

ז. **החוג ללימודי עבודה**
כנס לתלמידים חדשים לתואר שני ייערך ביום ד' 16.9.98 בשעה 18.00.
לתלמידים ממשיכים וחדשים יישלחו הודעות אישיות על מועדי הרישום.

ח. **התכנית למדיניות ציבורית**
רישום לתלמידים ממשיכים ייערך ב-18-20.10.98; 15.10.89.
רישום לתלמידים חדשים ייערך ב-13-14.10.98.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור בלוח המודעות החוגי.

ט. **החטיבות**

תלמיד רשאי להירשם לקורסי חטיבה רק לאחר שקבלתו לחטיבה אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח. טופסי הרשמה לחטיבות הניתנות בסמסטר א' תשנ"ט ניתן לקבל בנקודת המודיעין בקומה ג', בבניין נפתלי. את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 17.9.98.

טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

תאריכי רישום לקורסי חטיבות

תלמידי החטיבה בכלכלה ישתלבו ברישום של תלמידי ביה"ס לפי שנת הלימודים שלהם בחטיבה ולפי שם המשפחה. התור מתפרסם בקלסר בקומה 7.

תלמידי החטיבה במדע המדינה יירשמו ב-22.10.98. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות של החוג למדע המדינה.

תלמידי החטיבה בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה יירשמו ב-22.10.98. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה בפסיכולוגיה יירשמו ב-21.10.98. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה ללימודי מיגדר (הכדלים בין המינים) הניתנים בחוג לסוציולוגיה יירשמו ב-22.10.98. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות של החוג לסוציולוגיה.

תלמידי החטיבה בתקשורת יירשמו 22.10.98 בשעות 10.00-12.00.

תלמידי החטיבה בלימודי עבודה יירשמו ב-20.10-21.10.98. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה יירשמו ב-18.10-22.10.98 בשעות 10.00-12.00 במזכירות הפקולטה חדר 311.

י. **לימודי העשרה**

חובה על התלמיד להירשם לחטיבת העשרה לפני הרישום לקורסים.

קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.

1. תאריכי רישום לקורסי העשרה בפקולטה

בחוג למדע המדינה יירשמו ב-22.10.98. התור יתפרסם בלוח המודעות.

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יירשמו ב-22.10.98. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

בחוג ללימודי עבודה יירשמו ב-22.10.98 בשעות 9.00-11.00 בחדר 414.

2. תאריכי רישום לקורסי העשרה מחוץ לפקולטה.

מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם בלוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 313.

לרישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטופס הפניה (טופס צהוב) אותו ניתן לקחת ליד חדר 311.

יא. **חטיבות מחוץ לפקולטה**

הרישום נערך ע"י מזכירויות החוגים נותני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדה"ח. את מועדי הרישום יברר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים ובלוח המודעות הכלל פקולטטי בקומה ג'.

רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מתפרסמת בידיעון זה, בפרק "חטיבות".

לתשומת לב: בחלק מהפקולטות (כגון מדעי הרוח, אמנויות) מתקיים רישום לקורסי שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להירשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר יותר.

רישום מאוחר, שינויים וביטולים

א. ביטול רישום לקורסים ניתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות טפסים שיימצאו לחלוקה ליד מזכירויות החוגים וליד מזכירות הפקולטה.
לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחוייב בשכר לימוד בגין הקורס.

ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע אך ורק בשבוע השני של הסמסטר.

סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדה"ח

בביה"ס לכלכלה יירשמו תלמידים אלה במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.
בחוג למדע המדינה ב-22.10.98, התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות של החוג.
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ב-22.10.98 בשעות 13.00-14.00, התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות של החוג.
בקורסים הכלל פקולטטיים ב-22.10.98 בשעות 11.00-13.00, התור לרישום יתפרסם על יד אשנב המודיעין בחדר 311.
בחוג ללימודי עבודה ב-22.10.98 בשעות 11.00-13.00, בחדר 414.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין רישום לתלמידי פקולטות אחרות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (מאוניברסיטת ת"א או ממוסד אחר)

1. נוהל

טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים.
את הטופס עם חתימות היועצים ובצירוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה. ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים. תלמיד המעוניין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות

א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד באוניברסיטה מוכרת, חייב עקרונית לעמוד במלוא תכנית הלימודים ככל תלמיד אחר.
סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור מקורסים שבתחומו (יועץ החוג למדע המדינה - מקורסי מדע המדינה, יועץ ביה"ס לכלכלה - מקורסי כלכלה וכו').
על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פרוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים כגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים.

ב. בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתכנית הלימודים של החוג. קיבל התלמיד פטור בהיקף העולה על 1/3 מתכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
מרכזת מזכירות הפקולטה היא הסמכות לקביעת מכסת השעות להשלמה.

ג. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר.

ד. קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי הפקולטה: (1) בקורסי חובה - לא ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר, למעט קורסים מסויימים בביה"ס לכלכלה (ראה פירוט בפרק "ביה"ס לכלכלה").
(2) בקורסי בחירה - ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר.

ה. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תכנית הלימודים של התלמיד.

ו. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.

ז. חלה התיישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. לגבי התיישנות קורסים לאחר הפסקת לימודים - ראה בסעיף "חידוש לימודים".

קורסים חופפים בתכנים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או דומה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה).
תלמיד, שבתכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות מסלול לימודיו. מכסת הפטור המרבית בגין קורסי חובה חופפים היא 4 ש"ס בכל חוג. את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזת מזכירות תלמידים, וואת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם והתלמיד יחויב בהשלמת שעות בהתאם למכסת שעות הלימוד המינימלית הנדרשת בכל חוג.

מילוי חובות קורס

1. <u>נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה</u>
   א. חובת נוכחות חלה בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.
   ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. נעדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשיעור המחייב זאת, רשאי המורה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להיבחן.
   במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340).

2. <u>עבודות, תרגילים וכו'</u>
   תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).
   תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כפי שנקבע ע"י המורה - ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340). ציון זה אינו ניתן לתיקון.
   תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.

3. <u>בחינה או עבודת סיום קורס</u>
   בחירה בין בחינה, בחינת בית או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.
   א. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינה:
   קבלת ציון חיובי בקורס מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם צויין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה אינה גוררת דיווח ציון נכשל.
   ב. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינת בית, על התלמיד להחזיר את הבחינה במועד שנקבע ע"י המורה. בקורס כזה ייקבע מועד ב'.
   ג. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה:
   המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד שנקבע להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'. לתלמיד שלא יגיש את העבודה במועד ידווח ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250).

4. <u>עבודה סמינריונית</u>
   על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
   מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים). בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
   תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית במועד ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה תקנה ג' בסעיף "שיפור ציון" להלן).

5. הציונים "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250) יירשמו ברשומת הלימודים.

6. תשומת לב התלמידים מופנית לנוהל האוניברסיטאי על הגשת עבודות המופיע בחלק הכלל אוניברסיטאי בידיעון זה.

בחינות

1. **השתתפות בבחינות**

1.1 רשאי להיבחן תלמיד אשר מילא את כל החובות האקדמיות של הקורס, שילם שכ"ל ויש בידו כרטיס נבחן.
תלמיד הניגש לבחינה בעת היותו בהפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית (בבנין המרכז למרשם).

1.2 בקורסים בהם הזכאות להיבחן מותנית במילוי חובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.
תלמיד כנ"ל שנבחן ולא הסדיר את עניין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240) בקורס.

1.3 א. התלמיד חייב להציג בכניסה לחדר בחינה:
(1) תעודה מזהה נושאת תצלום. תלמיד שאין בידו תעודה מזהה לא יורשה להיבחן. (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על הסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שכ"ל.

ב. ביום הבחינה מתפרסמות על לוחות המודעות בקומת הכניסה לבניין רשימות נבחנים ובהן חלוקה לחדרים.
התלמידים ייכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות, יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד ייכנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שיינתן לו ע"י המזכירה בחדר 311.

ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.

ד. על התלמיד להישמע להוראותיה של המשגיחה.

ה. תלמיד, שנכנס לחדר הבחינה והחליט לא להיבחן, חייב להישאר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. במקרה זה ידווח ציון "נכשל".

ו. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשירותים.

2. **מועדי בחינות** - לוח בחינות לשנה"ל הנוכחית מתפרסם בסוף ידיעון זה.
בקורסי תואר ראשון פרוצדורלי שני מועדי בחינה, אותן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בשום מקרה לא ניתן להיבחן יותר מפעמיים בגין רישום אחד ויותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינה אחד.
בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
בקורסי בחירה הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
מומלץ לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש למועד א' (למעט מקרה של שירות במילואים) זכאי למועד אחד בלבד.
החליט התלמיד להיבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להיבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה. אם חלו שינויים בדגשים, חובה על התלמיד להתעדכן בחומר. אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).
מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על לוחות המודעות, המתייחסים למועדי בחינות.

3. **מועדי בחינות למשרתים במילואים**

סעיף זה כפוף להגדרות המופיעות בחלק הכלל - אוניברסיטאי, בפרק "מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים".

הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשירות מילואים הינם טופס 3021 או טופס 3010 או טופס 510 בצירוף צו התייצבות. על התלמידים המבקשים להיבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

3.1 א. תלמיד, הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג הנותן את הקורס בצירוף אישור מתאים.

ב. תלמיד העומד לפני סיום לימודיו אשר לא ניגש לבחינה עקב שירות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ולכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף באישור ועדת ההוראה.

3.2 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.

הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

3.3 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:

א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.

ב. זכאי להיבחן בבחינה הנ"ל, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

4. **מועד נוסף**

במקרים מיוחדים, בהם נבצר מן התלמיד להשתתף בבחינה באחד המועדים הרגילים בשל "כח עליון", רשאי *התלמיד להגיש לוועדת ההוראה בקשה למועד נוסף*. בכל מקרה לא יאושר מועד נוסף לשיפור ציון.

התלמיד רשאי לפנות בבקשה למועד נוסף רק לאחר שהתקיים מועד ב' בקורס המבוקש, ולא יאוחר משלושה שבועות מיום פרסום ציוני מועד ב'.

על התלמיד לצרף לבקשתו אסמכתות מתאימות.

חובת ההתעדכנות בחומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

5. **סדרי בחינות מיוחדים**

5.1 <u>תלמידים הסובלים ממגבלה תפקודית</u>

תלמיד המבקש לקבל אישור לסידורים מיוחדים בבחינות בשל בעיה תפקודית או בריאותית המונעת תפקוד רגיל בבחינה, יפנה בכתב לוועדת ההוראה מיד בתחילת לימודיו (*תלמיד אשר יפנה באיחור לא מובטח לו שיטופל עד תחילת מועד הבחינות*). *במקרה של בעיה רפואית יש להמציא לוועדה* <u>אישורים רפואיים עדכניים</u>. במקרה של דיסלקציה על התלמיד לעבור אבחון אצל פסיכולוג האוניברסיטה. גם תלמיד שיש בידיו אבחון ממוסד חיצוני (כגון: ניצן) נדרש לפנות לפסיכולוג האוניברסיטה.

5.2 <u>עולים חדשים</u>

עולים חדשים זכאים לתוספת חצי שעה בזמן בחינה בכפוף לאישור מורה הקורס. כעולה חדש מונדר מי שנמצא בארץ עד 3 שנים. תלמידים עולים המעוניינים לקבל תוספת זמן חייבים להביא אתם לבחינה תעודה המעידה על תאריך עלייתם ארצה.

ציונים

1. **פרסום ציונים**
הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

2. **שיפור ציון**
א. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו והציון האחרון הוא גם הציון הסופי. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להירשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו. במקרה זה יופיעו ברשומת לימודיו של התלמיד שני הרישומים לקורס, גם אם לא ניגש שנית לבחינה. (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה).
ב. לא ניתן לשפר ציון בחינה עיי"י הגשת עבודה.
ג. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
ד. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

3. **ציון סופי בקורס**
נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
לא נבחן התלמיד באף אחד מהמועדים העומדים לזכותו ידווח ציון 250 (לא השלים חובות הקורס) כציון סופי.

4. **צילום מחברת בחינה**
ניתן לקבל צילום של מחברת בחינה. שירות זה כרוך בתשלום. הזמנת הצילומים מתבצעת באמצעות טפסים המונחים ליד חדר 312.

5. **ערעורים**
מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים עיי"י כל יחידת לימוד (נא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון.
הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.
תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעוניין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להירשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

6. **רשימת סימולי ציונים**

200	- עבר
210	- השתתף ומלא חובותיו
220	- נכשל
230/380	- לא מילא חובותיו (מנהלית)
260/360	- לא נבחן
250	- לא השלים חובות קורס
240/340	- לא זכאי להיבחן
310	- נבחן, הציון טרם נקבע
320	- הגיש עבודה, הציון טרם נקבע
330	- חייב עבודה

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו[1].
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.
3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. לאחר שמיצה תלמיד את הזכות להיבחן ארבע פעמים, וציונו הסופי בקורס חובה הוא נכשל, אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמוגדר ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בחוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעוניין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש לאוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על הישגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להיבחן.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הנחיות כלליות - ראה במבוא וכלל אוניברסיטאי.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים בחוג/ים חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יוודא במזכירויות המתאימות שהרשמתו לקורסים אותו סמסטר בוטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע הששי של הסמסטר.
לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.
תיקים של תלמידים המפסיקים לימודיהם נשמרים באוניברסיטה שבע שנים בלבד.

---

1 פרטים בסעיף "חובות כלליות" בפרק "לימודי תואר ראשון".

חידוש לימודים לתואר ראשון

הגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.
את הבקשה, בצרוף הקבלת על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה כחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו.

תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.
תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובה הנ"ל.

תקנות

1. מי שהתקבל ללימודים אך לא השלים לימודים של סמסטר אחד לפחות (כולל בחינות) אינו זכאי לחידוש לימודים.
2. על מחדש הלימודים תחול תכנית הלימודים הנהוגה בעת החידוש, בכפוף להחלטת ועדת ההוראה.
3. במקרה של הפסקת לימודים של עד שנתיים קלנדריות יוכרו למחדש הלימודים הקורסים שלמד לפני ההפסקה.
4. במקרה של הפסקת לימודים של חמש שנים ומעלה תחול התיישנות מלאה על הקורסים שלמד התלמיד.
5. במקרה של הפסקת לימודים לפרק זמן העולה על שנתיים אך נופל מחמש שנים, יובא נושא ההכרה בקורסים להחלטת ועדת ההוראה.

חידוש לימודים לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למזכירות הפקולטה (ראה פרוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.
ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - חידוש הלימודים טעון המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטטית.
תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתכנית לימודיו (ציונים בחובות כלליות כגון אנגלית וחינוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר). ציוני מוסדות אחרים אינם נכללים בשקלול.
למד התלמיד קורסים עודפים מעבר למתחייב ממכסת השעות לתואר, יחושבו בשקלול ציון הגמר הקורסים בעלי ההישגים הגבוהים ביותר מבין הקורסים העודפים. זאת, תוך שמירה על מסגרת מכסת השעות לתואר כמתחייב מהידיעון. הקורסים שלא ישוקללו בציון הגמר יוותרו במסגרת קורסים עודפים. תלמיד הבוחר כי בציון הגמר ישוקללו קורסים בעלי הישגים נמוכים יותר (ולהותיר את הקורסים בהם הישגיו גבוהים יותר למסגרת קורסים עודפים)

יבקש זאת בכתב ממזכירות החוג בעת הגשת הבקשה לשקלול ציון הגמר.
למד התלמיד שעות עודפות שהן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס.
במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלו של כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.

להלן פירוט הרכב ציון הגמר במסלולי הלימוד השונים:

מסלול לימוד מורחב:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג - 70%

לימודי חטיבה מורחבת - 30%

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג - 70% (בחוג לפסיכולוגיה 80%)

לימודי חטיבה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)

חטיבת העשרה רגילה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

מסלול לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן החוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן החוגים.

<u>זכאות לתואר - תקנות</u>

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר. אישור זה תקף עד למועד הענקת התארים. כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר, בדיקת סיום חובות ושקלול ציון הגמר מתבצעים אך ורק ביוזמת התלמיד. על התלמיד להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החובה האחרונה.

ב. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ג. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות הפקולטה. את הבקשה יש למסור למזכירות חוג/חוגי לימודיו של התלמיד.

ד. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה. ולאחר שהתלמיד בדק שכל הציונים הוזנו כהלכה. בהגשת בקשת הזכאות יש משום הצהרת התלמיד לנכונות רשומת הלימודים.

ה. **אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.**

ו. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימודיו לא סיים חובותיו בחוג אחד, החוג שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.

ז. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
- בדיקת מילוי חובות החוג/ים, החטיבה ולימודי ההעשרה.
- בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).
- תשלום שכ"ל והתזרת ספרים לספריית הפקולטה ולספרייה המרכזית.

ח. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ט. **טקס חלוקת התארים תשנ"ט יתקיים בחודש יוני. על המסיימים המעוניינים להשתתף בטקס להגיש את הבקשות לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מיום *15.3.99*.**
15.3.2000

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

תואר ראשון

אמות המידה לקבלת הצטיינות והצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" נקבעות מחדש מדי שנת לימודים עבור כל אחד מהחוגים.
מומלץ לתלמיד להתעדכן במזכירות, לקראת סיום לימודיו, לגבי ציון הגמר המזכה בסיום תואר בהצטיינות/הצטיינות יתרה.
תלמיד דו-חוגי יוכר כבוגר מצטיין רק אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות הנוהג בכל אחד מחוגי לימודיו. תלמיד חד-חוגי יוכר כבוגר מצטיין אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות בשקלול מכלול לימודיו הכולל את החוג והחטיבה/ות.
לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהיקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו הן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

תואר שני

א. תואר מ.א. בהצטיינות יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 94-90 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.

ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 100-95, שציון עבודת הגמר שלהם הוא *95* לפחות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

תקנון משמעת סטודנטים
בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"ב)

1. כל פקולטה רשאית להקים מערכת בירור משמעתי לסטודנטים הלומדים במסגרתה.

   הקמת המערכת, תפקידיה, סמכויותיה ואופן פעולתה יהיו עפ"י הוראות נוהל זה.

הקמת מערכת

2. הקמת מערכת בירור משמעתי פקולטטית לסטודנטים תהיה טעונה אישור מועצת פקולטה.

אחראי משמעת וממלא מקומו

3. החליטה מועצת פקולטה להקים מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ימנה דקאן הפקולטה - באישור מועצת הפקולטה - אחראי משמעת פקולטטי (להלן: **"האחראי"**) וממלא מקום לאחראי (להלן: **"ממלא המקום"**).

תקופת כהונה

4. האחראי וממלא המקום יהיו חברי הסגל האקדמי בעלי קביעות וימונו לתקופת כהונה של שלוש (3) שנים ובתום תקופת כהונה זו ניתן יהיה לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת אחת.

עבירות ועונשים

5. האחראי - ובהעדרו, או לפי הוראותיו, ממלא המקום - יהיה מוסמך לדון סטודנטים הלומדים בפקולטה שיואשמו בביצוע עבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות המצורף לנוהל זה (להלן: **"נספח העבירות"**) ולהטיל על מי שיורשע בדין עונש או עונשים, מאלה המפורטים בנספח העונשים המצורף לנוהל זה (להלן: **"נספח העונשים"**).

6. כל שינוי בנספח העבירות או נספח העונשים יהיה טעון אישור הועדה המרכזת.

מקום בירור תלונה

7. תלונה עפ"י נוהל זה תוגש לראש מינהל הפקולטה בה לומד הסטודנט, ללא קשר למקום ביצוע העבירה.

   לומד סטודנט המואשם בביצוע עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות (להלן: **"עבירה"**) בשתי פקולטות שבהן מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ייקבע מקום בירור תלונה כנגדו בהתייעצות בין דקאני הפקולטות הנוגעות בדבר.

הגשת תלונה וסדרי בירורה

8. הכנת תלונה, הגשתה, מסירת עותק ממנה לסטודנט והסידורים הטכניים הנוגעים לקיום הבירור המשמעתי בפני האחראי או ממלא המקום, יהיו באחריות ראש מינהל הפקולטה או מי שימונה לצורך זה.

סירוב להידון עפ"י נוהל זה

9. סטודנט יהיה רשאי לסרב להידון בפני האחראי או ממלא מקומו.

סירב סטודנט להידון בפני האחראי או ממלא מקומו, תועבר התלונה לבירור בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סמכות מקבילה

10. אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע מסמכות ראש מינהל פקולטה להחליט - אם יסבור כי הנסיבות מצדיקות זאת - כי תלונה בגין ביצוע עבירה תוגש לרשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ותתברר בפניהן עפ"י התקנון הנ"ל.

איסור ייצוג

11. בדיון שייערך בפני האחראי או ממלא המקום לא יהיה הסטודנט מיוצג בין ע"י עו"ד ובין ע"י אחר.

הליכי הדיון

12. הדיון בתלונה ייערך בצורה שתיראה לאחראי (או לממלא המקום) כיעילה ומועילה ובלבד שיישמרו כללי הצדק הטבעי.

הרשעות חוזרות

13. מי שהורשע פעמיים במהלך תקופת לימודיו בעבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות, לא ניתן יהיה להעמידו עוד לדין בפני האחראי, וכל תלונה נוספת כנגדו - בגין עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות - תידון בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סופיות החלטות

14. החלטות האחראי, או ממלא המקום, יהיו סופיות ולא ניתנות לערעור.

דלתיים סגורות

15. הדיונים בפני האחראי או ממלא המקום יתנהלו בדלתיים סגורות.

פרסום

16. בכל פסק דין יקבע האחראי, או ממלא המקום, מפורשות:
16.1 האם יש לפרסם את פסק הדין.
16.2 האם אותם פסקי דין שעפ"י החלטה יש לפרסמם, יפורסמו תוך ציון שם הסטודנט או ללא ציון שמו.

סמכויות מנהל ספריה

17. אין באמור בתקנון זה כדי לגרוע מסמכויות מנהל ספריה או מי שהוסמך לכך על ידו, להטיל עונשים מסוגים ובנסיבות כמפורט ב"תקנון למשתמשים בשירותי ספריות האוניברסיטה".

ואולם, מי שהוטל עליו עונש כאמור - פרט להרחקה מיידית מספריה - לא תוגש כנגדו תלונה עפ"י נוהל זה.

18. החלטת האחראי תועבר לתיקו האישי של הסטודנט.

תחולה

19. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו ע"י הסינאט (26.1.93).

נספח עבירות

1. עבירות במהלך שיעור (לרבות תרגיל ומעבדה) באוניברסיטה:
   1.1 הפרעה בשיעור.
   1.2 אי ציות להוראות מורה במהלך שיעור.
   1.3 התחצפות למורה במהלך שיעור.
   1.4 עישון בכיתה.
   1.5 עבודה במעבדות בניגוד להוראות הבטיחות.

2. התנהגות שאינה הולמת תלמיד באוניברסיטה:
   2.1 התחצפות למורה או לעובד מינהל.
   2.2 אי ציות להוראת מורה או עובד מינהל שניתנה כדין.
   2.3 הטרדת מורה או עובד מינהל.
   2.4 סירוב להזדהות בפני מורה או עובד מינהל.

3. עבירות המתייחסות לרכוש האוניברסיטה:
   3.1 השחתת רכוש.
   3.2 אי החזרת ציוד במועד שנקבע לכך.
   3.3 העברת ציוד לצד שלישי ללא היתר.
   3.4 הוצאת ציוד ממקומו ללא היתר.
   3.5 שימוש בציוד ללא היתר או בניגוד להנחיות.

4. עבירות במהלך בחינות באוניברסיטה:
   4.1 אי ציות להוראות כלליות הנוגעות להתנהגות בבחינה.
   4.2 אי ציות להוראות משגיח ו/או חבר סגל אקדמי.
   4.3 עשיית סימנים במהלך בחינה.
   4.4 דיבור בזמן בחינה.
   4.5 הפרעה לנבחנים אחרים.
   4.6 הוצאת טופס בחינה ממקום עריכתה בניגוד להוראות.

נספח עונשים

1. הורשע תלמיד בעבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות, ניתן יהיה להטיל עליו אחד או יותר מבין העונשים המפורטים להלן:
   1.1 נזיפה.
   1.2 קנס כספי בסכום שלא יעלה על 10% משכר הלימוד השנתי באוניברסיטה.
   1.3 פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 3 לנספח העבירות).
   1.4 ביטול בחינה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות).
   1.5 ביטול השתתפות בקורס (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקאות 1 או 4 לנספח העבירות).
   1.6 אי מתן שירות מסויים או שירותים בכלל לתקופה שתיקבע, תקופה שלא תעלה על סמסטר.

2. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 1 לנספח העבירות, יהיה הוא רשאי להרחיק התלמיד לאלתר מהשיעור שבמהלכו נעברה העבירה.

3. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות יהיה הוא רשאי להפסיק לאלתר השתתפות התלמיד בבחינה.

4. לא יהיה בנקיטת צעדים מאלה האמורים בפיסקאות 2 או 3 לנספח זה כדי לגרוע מסמכות האחראי לדון בעבירות בגינן ננקטו צעדים אלה, או כדי לגרוע מסמכותו להטיל עונשים מאלה המפורטים בנספח זה.

תכניות לימודים

קורסים כלל-פקולטטיים

קורסים כלל-פקולטטיים

הקורסים הניתנים במסגרת כלל-פקולטטית הם:

1009.1000 הדרכה בספרייה
1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[1]
1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203 מבוא לסוציולוגיה
1009.1820 מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
1009.1835 מיתולוגיה ואמנות
1009.1840 שיטת המשפט הישראלי[2]
1009.1850 מבוא ללוגיקה[3]
1085.1007 **דיני תקשורת**: חופש העיתונות ומגבלותיו
1087.1000 מבוא למדעים קוגניטיביים
0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

תיאור הקורסים

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללימוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות. לתלמידי ביה"ס לכלכלה - במקום SPSS יעסוק החלק השני של הקורס בלימוד שימושים עיקריים של Excel.

---

1 תלמיד, שבתבניתו לימודיו כלול הקורס מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה, אינו רשאי ללמוד קורס זה.

2 תלמידים שלמדו או לומדים את הקורס "משפט ציבורי" הניתן בחוג למדע המדינה, אינם רשאים ללמוד קורס זה. הקורס ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה כקורס חופף לקורס "יסודות המשפט" הניתן בפקולטה לניהול.

3 ייחשב ע"י הפקולטה למדה"ח כקורס חופף לקורס "מבוא ללוגיקה" הניתן בפקולטה למדעי הרוח.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.
הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעיתיות לפסיכולוג.
התרגילים יוקדשו לדיון בחומר זהמחשתו. חובה על כל תלמיד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי
הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. כמסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית; משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות הממשל; מקורות המשפט הישראלי; הפרדת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באזרח ובשלטון; הכנסת; הממשלה; הרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חרויות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה
תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצרנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) ויישום הכלים הפורמליים הנ"ל לבדיקת טקסטים במדעי החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים? בטלים? מבוססים? משכנעים?

מיתולוגיה ואמנות
יסודות מיתולוגיים מונחים בבסיס התרבויות והאמונות העתיקות. המיתולוגיה היוונית הינה ללא ספק בעלת ההשפעה הרחבה ביותר בתרבות "המערבי". מהי מיתולוגיה? על איזה שאלות היא עונה? מהו הקשר שלה להיסטוריה והדת העתיקות? מי הם האלים והגיבורים הקדומים? מה הם מייצגים וכיצד הם מיוצגים באמנות? בקורס המוצע ננסה לענות בשאלות אלו, תוך התמקדות באמנות ובמיתולוגיה של יוון, וננסה למקם את הנושא במרחב תרבותי עשיר יותר של זמן ומקום, למשל תרבות יהודית, אמנות ואמונות של ימי הביניים ואפילו של תקופת הרנסנס והברוק.
ההרצאות תלווינה בשקופיות.

קורסים כלל-פקולטטיים

דיני תקשורת: חופש העיתונות ומגבלותיו

הקורס יעסוק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ויבהיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: ביטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, הבטחת משפט הוגן, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבהרת סוגיות מיוחדות בתקשורת עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חובות ציבוריות ועיתונות פרטית, אתיקה בתחום התקשורת.

מבוא למדעים קוגניטיביים

הקורס מיועד להכשיר את התלמידים לסגנון החשיבה והעבודה בתחומים הקוגניטיביים השונים, תוך חשיפתם לשאלות תיאורטיות וניסיוניות הקשורות בייצוג ידע ע"י אדם ומכונה. הקורס יעסוק בתיאוריות המרכזיות בתחומי השפה, השיפוט, קבלת ההחלטות, ראייה, ועוד, התפתחותן של היכולות השונות, השימוש בהן, והאופן בו הן מיוצגות ברקמת המוח. הקורס גם ידון בהרחבה בממצאים האמפיריים החשובים בכל אחד מהתחומים, בדגש על המוטיבציה לעיסוק בכל אחד, בהשלכות הפילוסופיות של טענות תיאורטיות במדעים הקוגניטיביים, ובבעיות - קונספטואליות ואמפיריות - המתעוררות כשמוצעת תיאוריה קוגניטיבית. דגש מיוחד יינתן ללימודי הבסיס התיאורטי של הפסיכובלשנות - התיאוריה הבלשנית העדכנית. הקורס ילווה בתרגיל שבועי.

קורסים כלל-פקולטטיים

סמסטר א'

1009.1000	הדרכה בספרייה - ההדרכה תינתן בכיתת המחשבים בבניין הספרייה						
.01	א'	18.10.98	10-12	.25	ב'	26.10.98	10-12
.02	א'	18.10.98	12-14	.26	ב'	26.10.98	12-14
.03	א'	18.10.98	14-16	.27	ב'	26.10.98	14-16
.04	א'	18.10.98	16-18	.28	ב'	26.10.98	16-18
.05	ב'	19.10.98	10-12	.29	ג'	27.10.98	10-12
.06	ב'	19.10.98	12-14	.30	ג'	27.10.98	12-14
.07	ב'	19.10.98	14-16	.31	ג'	27.10.98	14-16
.08	ב'	19.10.98	16-18	.32	ג'	27.10.98	16-18
.09	ג'	20.10.98	10-12	.33	ד'	28.10.98	10-12
.10	ג'	20.10.98	12-14	.34	ד'	28.10.98	12-14
.11	ג'	20.10.98	14-16	.35	ד'	28.10.98	14-16
.12	ג'	20.10.98	16-18	.36	ד'	28.10.98	16-18
.13	ד'	21.10.98	10-12	.37	ה'	29.10.98	10-12
.14	ד'	21.10.98	12-14	.38	ה'	29.10.98	12-14
.15	ד'	21.10.98	14-16	.39	ה'	29.10.98	14-16
.16	ד'	21.10.98	16-18	.40	ה'	29.10.98	16-18
.17	ה'	22.10.98	10-12	.41	א'	1.11.98	10-12
.18	ה'	22.10.98	12-14	.42	א'	1.11.98	12-14
.19	ה'	22.10.98	14-16	.43	א'	1.11.98	14-16
.20	ה'	22.10.98	16-18	.44	א'	1.11.98	16-18
.21	א'	25.10.98	10-12	.45	ב'	2.11.98	18-20
.22	א'	25.10.98	12-14	.46	ג'	3.11.98	16-18
.23	א'	25.10.98	14-16	.47	ד'	4.11.98	18-20
.24	א'	25.10.98	16-18	.48	ה'	5.11.98	16-18

1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			שו"ת
.01	א'	12-15;	315	ס. שלח (לתלמידי M.A בלבד)
.02	א'	14-17;	מ-005	ר. טרש
.03	א'	17-20;	318	נ. אליאס
.04	ב'	16-19;	מ-005	ד"ר י. בקמן
.05	ג'	10-13;	מ-005	א. שלו
.06	ג'	16-19;	מ-005	ר. אלמוג
.07	ד'	12-15;	318	ר. נדיב
.08	ד'	12-15;	מ-005	ס. שלח
.09	ד'	17-20;	מ-005	ר. אלמוג
.10	ה'	9-12;	מ-005	ע. אורן
.11	ה'	11-14;	318	ק. אמית

קורסים כלל-פקולטטיים

1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שו"ת
.01	א'	14-16;	003	ל. אעלימי
	ה'	16-18;	003	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ד'	8.30-10;	101	ד"ר ר. נאמן
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	10-12;	105	א. וולוך
.03	ד'	14-16;	204	ק. פרידמן
.04	ה'	8-10;	204	ד. חיות
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	12-14;	101	מ. פרנקל
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	16-18;	314	ש. מלמד
.03	ד'	12-14;	425	נ. ניר
.04	ה'	8.30-10;	207	י. שטרנברג
1009.1820.01	מבוא לפסיכולוגיה			ש'
	א'	10-12;	210	פרופ' נ. מילגרם; ד"ר ד. יואל
	ג'	14-16;	110	
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.01 שיעור:	ג'	12-14;	004	פרופ' ז. סגל
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג'	17-19;	103	השופט א. זמיר
.03	ד'	10-12;	425	השופט א. זמיר
1009.1850	מבוא ללוגיקה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ג'	16-18;	101	ד"ר ע. רכטר
	קבוצות תרגיל:			
.02	א'	12-14;	205	א. יביץ
.03	ב'	8-10;	105	א. קראוס
.04	ב'	16-18;	206	י. דותן
~~.05~~	~~ב'~~	~~8-10;~~	~~206~~	א. קראוס
.06	ד'	18-20;	206	ה. מסחרי
1085.1007.01	דיני תקשורת: חופש העיתונות ומגבלותיו			ש'
	ה'	12-15;	004	פרופ' ז. סגל

קורס שנתי

1087.1000.01	מבוא למדעים קוגניטיביים			ש'
	ב'	14-16;	204	פרופ' י. גרודזינסקי

0629.0024	אנגלית ברמת מתקדמים		
.01	א'	8-10;	111 דן דוד
	ד'	8-10;	106
.02	א'	10-12;	111 דן דוד
	ד'	10-12;	106
.03	א'	12-14;	111 דן דוד
	ד'	12-14;	106
.04	א'	10-12;	109 דן דוד
	ה'	10-12;	110 דן דוד
.05	ב'	14-16;	208
	ד'	14-16;	206
.06	ב'	8-10;	206
	ד'	8-10;	108
.07	ב'	8-10;	205
	ה'	8-10;	108
.08	ב'	12-14;	205
	ד'	12-14;	210
.09	ב'	8-10;	109 דן דוד
	ה'	8-10;	110 דן דוד
.10	א'	8-10;	109 דן דוד
	ג'	8-10;	110 דן דוד
.11	ב'	17-19;	110 דן דוד
	ה'	17-19;	104

סמסטר ב'

קורסים כלל-פקולטטיים

1009.1000	הדרכה בספרייה - יפורסם			
1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			שו"ת
.12		א' 17-20;	318	נ. אלואס
.13		ב' 9-12;	מ-005	ר. נדיב
.14		ב' 12-15;	318	ק. אמית
.15		ב' 14-17;	מ-005	ד"ר י. בקמן
.16		ד' 9-12;	318	א. אדלר
.17		ד' 9-12;	מ-005	מ. שביט ("Excel" לתלמידי כלכלה)
.18		ד' 12-15;	מ-005	ס. שלח
.19		ה' 9-12;	318	ע. אורן
.20		ה' 9-12;	מ-005	ר. טרש
.21		ה' 12-15;	318	ק. אמית
.22		ה' 13-16;	מ-005	ר. טרש
1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שו"ת
.03		ב' 14-16;	110	ל. אעלימי
		ה' 16-18;	110	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			שי+תי
.10	שיעור:	ב' 12-14;	101	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
	קבוצות תרגיל:			
.11		ג' 10-12;	205	ק. פרידמן
.12		ד' 10-12;	105	ע. תמיר
.13		ה' 12-14;	422	ד. שלוסברג
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			שי+תי
.13	שיעור:	ה' 10-12;	201	מ. פרנקל
	קבוצות תרגיל:			
.14		א' 17-19;	314	ש. מלמד
.15		ב' 10-12;	206	א. גירבי
.16		ה' 8.30-10;	205	ד. הקר
1009.1820.02	מבוא לפסיכולוגיה			שי
		א' 10-12;	210	פרופ' נ. מילגרם; פרופ' מ. מינץ
		ה' 12-14;	110	
1009.1835.01	מיתולוגיה ואמנות			שי
		א' 14-16;	101	ט. מיכאלי

1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.04 שיעור:	ג' 12-14;	004		פרופ' ז. סגל
	קבוצות תרגיל:			
.05	ג' 17-19;	107		השופט א. זמיר
.06	ד' 10-12;	108		השופט א. זמיר
1009.1850	מבוא ללוגיקה			ש'+ת'
.07 שיעור:	א' 12-14;	101		י. שביט
	קבוצות תרגיל:			
.08	א' 14-16;	107		א. יביץ
.09	ב' 8-10;	314		א. קראוס
.10	ג' 18-20;	106		י. זוהן
.11	ד' 18-20;	205		ה. מסחרי
.12	ה' 16-18;	106		י. זוהן
0629.0024	אנגלית ברמת מתקדמים			
.14	א' 8-10;	207		
	ד' 8-10;	103		
.15	א' 10-12;	207		
	ד' 10-12;	103		
.16	א' 12-14;	207		
	ד' 12-14;	103		
.17	ב' 8-10;	106		
	ה' 8-10;	108		
.18	ב' 8-10;	109 דן דוד		
	ה' 8-10;	111 דן דוד		
.19	ב' 10-12;	110 דן דוד		
	ה' 10-12;	111 דן דוד		
.20	ג' 8-10;	205		
	ה' 8-10;	208		
.21	ב' 14-16;	223 שרת		
	ה' 14-16;	223 שרת		

אנגלית ברמת בינוני
היחידה להוראת שפות - בניין שרת

סמסטר א'

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני לסמסטר א' תשנ"ט, יתקיים באמצעות מענה קולי בטלפון 6428555, בתאריכים: 19.10.98-23.9.98; שעות 08.00-22.00 לא כולל חגים ושבתות.
לצורך הרישום במענה הקולי יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.
תלמיד חייב ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.
לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.
ביטולים ושינויים ביחידה לשפות זרות, בניין שרת, חדר 206, טל: 03-6409681 קומה ב'.
רשימה זו ניתנת לשינוי

0629.0612.01	א'	8-10;	223 שרת
	ד'	8-10;	223 שרת
0629.0612.02	א'	8-10;	214 שרת
	ד'	8-10;	103 דן דוד
0629.0612.03	א'	10-12;	223 שרת
	ד'	10-12;	223 שרת
0629.0612.04	א'	12-14;	223 שרת
	ג'	12-14;	223 שרת
0629.0612.05	א'	14-16;	223 שרת
	ג'	14-16;	223 שרת
0629.0612.06	א'	16-18;	223 שרת
	ג'	16-18;	223 שרת
0629.0612.07	א'	18-20;	223 שרת
	ג'	18-20;	223 שרת
0629.0612.08	א'	18-20;	214 שרת
	ד'	18-20;	223 שרת
0629.0612.09	א'	8-10;	230 שרת
	ה'	8-10;	223 שרת
0629.0612.10	ב'	8-10;	223 שרת
	ד'	8-10;	102 דן דוד
0629.0612.11	ב'	10-12;	223 שרת
	ה'	10-12;	223 שרת

0629.0612.12	בי	12-14;	223 שרת
	די	12-14;	223 שרת
0629.0612.13	בי	14-16;	223 שרת
	די	14-16;	223 שרת
0629.0612.14	בי	16-18;	223 שרת
	די	16-18;	223 שרת
0629.0612.15	בי	18-20;	223 שרת
	די	18-20;	214 שרת
0629.0612.16	בי	18-20;	214 שרת
	די	18-20;	231 שרת
0629.0612.17	גי	10-12;	223 שרת
	הי	10-12;	6 שרת
0629.0612.18	גי	14-16;	231 שרת
	הי	14-16;	223 שרת
0629.0612.19	אי	12-14;	214 שרת
	גי	12-14;	214 שרת
0629.0612.20	אי	14-16;	231 שרת
	הי	10-12;	108 דן דוד

<u>סמסטר ב'</u>

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני לסמסטר בי תשנ"ט, יתקיים באמצעות מענה קולי בטלפון 6428555 בתאריכים: 22.2.99-17.2.99, שעות 08.00-22.00 לא כולל חגים ושבתות.
לצורך הרישום במענה הקולי, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקודם המבוקש.
ביטולים ושינויים ביחידה לשפות זרות, בניין שרת קומה ב'.

0629.0622.01	אי	8-10;	223 שרת
	די	8-10;	223 שרת
0629.0622.02	בי	8-10;	223 שרת
	הי	8-10;	223 שרת
0629.0622.03	בי	10-12;	223 שרת
	הי	10-12;	223 שרת
0629.0622.04	אי	14-16;	223 שרת
	גי	14-16;	223 שרת
0629.0622.05	אי	18-20;	223 שרת
	גי	18-20;	223 שרת

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ראש ביה"ס: פרופ' דוד פינס

ביה"ס לכלכלה

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר יוסי שפיגל

מטרת הלימודים

מטרת תכנית הלימודים היא להכשיר את התלמיד לזהות, לנתח, ולפתור בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. במסגרת התכנית נדונות בעיות כלכליות במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה, והמשק בכללותו. במהלך התכנית יושם דגש הן על היבטים תאורטיים הנלמדים באמצעות מודלים מתמטיים והן על היבטים אמפיריים הנלמדים באמצעות מודלים כמותיים וכלים סטטיסטיים.

מסגרת הלימודים

- כל הקורסים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה הינם קורסים סמסטריאליים. דהיינו, כל קורס נמשך סמסטר אחד.
- ביה"ס לכלכלה מקיים בכל שנה, בנוסף לשני הסמסטרים הרגילים, גם עונת לימודי קיץ, השקולה לסמסטר רגיל.
- תכנית הלימודים הינה תכנית סמסטריאלית מלאה, כאשר בכל סמסטר (כולל עונת לימודי הקיץ) מוצעים כל קורסי החובה, וכן מבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

מסלולי הלימוד

לימודים לקראת תואר ראשון בכלכלה מתקיימים בשלושה מסלולים:

א. **מסלול הלימוד המורחב** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודי חטיבות (חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות) שהן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. חובות הלימוד בכלכלה מפורטות להלן. החובות במסגרת לימודי החטיבות מפורטות בפרק העוסק בחטיבות בידיעון זה. הנחיות מיוחדות הנוגעות לחטיבות בחשבונאות, ניהול, מתמטיקה, נדל"ן, וגישות פורמליות לידע ולהחלטה מפורטות בהמשך פרק זה.

ב. **מסלול הלימוד הדו-חוגי** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף, בפקולטה למדעי החברה או מחוצה לה. חובות הלימוד בביה"ס לכלכלה מפורטות להלן. חובות הלימוד בחוג הנוסף מפורטות בידיעון המתאים לחוג זה.

ג. **מסלול הלימוד המובנה** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף לפי תכנית מיוחדת שנבנתה על ידי ביה"ס לכלכלה והחוג הנוסף. במסגרת זו כלולים הצירופים הבאים: כלכלה-ניהול, כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה, וכלכלה-משפטים.

מכסת חובות הלימודים

מסלול הלימוד / מסגרת הלימודים	מורחב	דו חוגי	דו-חוגי מובנה
קורסי חובה	53-55 ש"ס	49-51 ש"ס	ראה תכניות
קורסי בחירה	17-19 ש"ס	9 - 11 ש"ס	מפורטות להלן
סה"כ לימודים בחוג	72 ש"ס	60 ש"ס	
לימודי חטיבות	32 ש"ס		

מבנה תכנית הלימודים

מסלול הלימוד המורחב

קורסי חובה

להלן רשימת קורסי החובה והדרישות המוקדמות לכל קורס. רשימה זו ערוכה על פי סדר מומלץ של פריסת הקורסים על פני הסמסטרים, אך הסדר איננו בגדר חובה: כל תלמיד העונה על הדרישות המוקדמות לקורס מסויים רשאי להירשם אליו. המגבלה היחידה על תכנית הלימודים היא החובה להשתתף בהדרכה בספרייה כבר בסמסטר הראשון ללימודים.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	ש"ס
שנה א'		
סמסטר א'		
מבוא למיקרו כלכלה		4
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'[1]		4
מתמטיקה לכלכלנים א'[1]		4
קורס מחוץ לחוג[2]		4
הדרכה בספרייה[3]		-

---

1 ניתן להמיר קורס זה בקורס מקביל הניתן בביה"ס למתמטיקה לפי הטבלה המפורטת בסעיף התקנון המופיע בהמשך.

2 במסגרת זו נכללים קורסי מבוא הניתנים על ידי חוגים אחרים בהיקף של 4 ש"ס לפחות. ניתן לכלול קורסים אלה במסגרת מכסת לימודי הכלכלה רק בתנאי שהם אינם מהווים חלק מחובות התלמיד במסגרת אחרת בה הוא לומד. את הקורסים מחוץ לחוג מומלץ לבחור מתוך הרשימה הבאה: (א) קורסים כלל פקולטטיים לרבות "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא ללוגיקה", "מבוא לפסיכולוגיה" ו"שיטת המשפט הישראלי". (ב) קורסים בתוג למדע המדינה לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "מבוא ליחסים בינ"ל", ו"תולדות המחשבה המדינית". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

3 בוגרי המכינה הקדם אקדמאית של אוניברסיטת ת"א, תלמידי הפקולטה למשפטים, זתלמידי ביה"ס לחינוך פטורים מהדרכה בספרייה.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות[1]	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא למאקרו כלכלה	זכאות להיבחן במבוא למיקרו כלכלה	3
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'[2]	זכאות להיבחן בסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
מתמטיקה לכלכלנים ב'[2]	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'	4
חשבונאות לכלכלנים		2
מיקרו כלכלה א'	מבוא למיקרו כלכלה בציון 70 לפחות מתמטיקה לכלכלנים א' לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'	3
שנה ב'		
<u>סמסטר א'</u>		
מיקרו כלכלה ב'	מתמטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	4
מאקרו כלכלה א'	מתמטיקה לכלכלנים ב' מבוא למאקרו כלכלה זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'	3
מבוא לאקונומטריקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'	4
<u>סמסטר ב'</u>		
מיקרו כלכלה ג'	מיקרו כלכלה א' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'	3
מאקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'	3
שנה ג'		
<u>סמסטר א'</u>		
כלכלת ישראל	מיקרו כלכלה א', ו-בי מאקרו כלכלה א' זכאות להיבחן במאקרו כלכלה ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ג'	2
סמינריון מורחב	מיקרו כלכלה ב' ו-ג' מאקרו כלכלה א' ו-ב' מבוא לאקונומטריקה[3]	4
סמינריון רגיל	קורס מקביל לסמינריון	2

ביה"ס לכלכלה

---

1 סטודנט זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן באותו קורס.

2 ניתן להמיר קורס זה בקורס מקביל הניתן בביה"ס למתמטיקה לפי הטבלה המפורטת בסעיף התקנון המופיע בהמשך.

3 הקורס מבוא לאקונומטריקה מחייב שימוש במחשב. ניתן לרכוש ידע בהפעלת מחשב בקורס "ישומי מחשב למדה"ח", אולם קורס זה איננו בגדר חובה, ושעות הלימוד בו לא ייספרו במניין השעות לתואר, וציון הקורס לא ישוקלל במסגרת ציון הגמר בכלכלה. מידע נוסף על קורס זה מפורט בפרק "קורסים כלל פקולטטיים" המופיע בידיעון זה.

קורסי הבחירה

להלן רשימת קורסי הבחירה והדרישות המוקדמות לכל אחד מהם. מכסת שעות הבחירה המחייבת כל תלמיד היא ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה רשום התלמיד לבין מכסת שעות החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת שעות החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת שעות הבחירה, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.

כדי להבטיח שכל תלמיד בביה"ס לכלכלה ילמד מספר מינימלי של קורסי בחירה בנושאים מרכזיים בכלכלה, חולקו קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה לשתי קבוצות: קבוצה א' הכוללת רשימה מצומצמת של קורסים בנושאים מרכזיים בכלכלה, וקבוצה ב' הכוללת את כל שאר קורסי הבחירה. תלמידים במסלול הלימוד החד-חוגי צריכים ללמוד במסגרת שעות הבחירה שלהם לפחות שלושה קורסים מתוך קבוצה א', ואילו תלמידים במסלול הלימוד הדו-חוגי צריכים ללמוד לפחות שני קורסים מתוך קבוצה א', למעט תלמידי כלכלה-משפטים המבצעים סמינר מורחב חייבים בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.

קורסי בחירה מקבוצה א'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
אירגון תעשייתי[1]	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
אירגון תעשייתי ופיקוח[1]	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלה	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה מוניטרית	מיקרו כלכלה א' ו-ב' מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
כלכלה מוניטרית בינ"ל	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלת אי-ודאות	מיקרו כלכלה ב', לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ג'
מבוא לכלכלה אורבנית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מבוא לכלכלת עבודה[2]	מיקרו כלכלה ב'
מבוא לתורת המשחקים[3]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מימון ציבורי	מיקרו כלכלה ב', זכאות במיקרו כלכלה ג'
מסחר בינ"ל ראלי	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה[4]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
צמיחה כלכלית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'

עבור תלמידי התכנית בכלכלה-משפטים "מחשב הקורס "כלכלה ומשפט" כשייך לקבוצה א'.

---

1 ניתן ללמוד רק אחד משני הקורסים באירגון תעשייתי. תלמידי כלכלה-נהול שבחרו בקורס זה מנועים מללמוד את קורס הבחירה "מבוא לתורת המשחקים הלא שיתופי" בחוג לניהול.

2 לקורס מבוא ל"כלכלת עבודה" הניתן ע"י פרופי וייס נוספת דרישה מוקדמת: "מבוא לאקונומטריקה".

3 אין דרישות מוקדמות לקורס "מבוא לתורת המשחקים" הניתן ע"י פרופי רובינשטיין.

4 מומלץ (אך לא חובה) ללמוד את הקורס "מבוא לתורת המשחקים" לפני שנרשמים לקורס זה.

קורסי בחירה מקבוצה ב'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
אלגברה לינארית לכלכלנים[1]	לתלמידי כלכלה-ניהול, הדרישה המוקדמת היא
(בעבר מתמטיקה לכלכלנים ג')	מתמטיקה לכלכלנים ב'. לשאר התלמידים הדרישה
	המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים מיקרו
	א',ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב' ומבוא
	לאקונומטריקה
הגבלים עסקיים[2]	מיקרו כלכלה א' וזכאות במיקרו כלכלה ב'
יסודות הבנקאות	מיקרו כלכלה ב', מאקרו כלכלה א'
כלכלה אקולוגית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה התנהגותית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה יישומית	מיקרו כלכלה א', מאקרו כלכלה א', מבוא
	לאקונומטריקה
כלכלת הגירה	מיקרו כלכלה א', מבוא לאקונומטריקה
כלכלת תחבורה	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלת תקשורת	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מדיניות בכלכלת וחברת בישראל[3]	מאקרו כלכלה א' ו-ב', מיקרו כלכלה א'
נושאים בתורת ההחלטות	מתמטיקה לכלכלנים ב' סטטיסטיקה לכלכלנים ב'
	מיקרו כלכלה א'
סוגיות בכלכלה מונטרית	מאקרו כלכלה א' -וב'
סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל[4]	מאקרו כלכלה א' ו-ב' ומיקרו כלכלה א'
פסיכולוגיה בכלכלה	מיקרו כלכלה א'+ב'
צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
צדק חלוקתי	לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ג'
רציונליות בכלכלה: היבטים	
פילוסופיים	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
שווקים עתידיים ואופציות	מיקרו כלכלה ב' , מאקרו כלכלה א'
שיטות מתמטיות בכלכלה	לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ג'
תולדות המחשבה הכלכלית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'

ביה"ס לכלכלה

קורסי החטיבה ב"גישות פורמליות לידע ולהחלטה" מוכרים כקורסי בחירה בכלכלה בקבוצה ב'. שעות הלימוד בגין קורסים אלה יילקחו בחשבון במניין השעות לתואר וכל שעת לימוד תזכה בנקודת זכות אחת בשקלול ציון הגמר. מידע מפורט על הקורסים מובא בפרק החטיבות בידיעון זה.

---

1 הקורס מהווה דרישה מוקדמת ללימודי התואר השני בכלכלה. פרט לתלמידי כלכלה-ניהול שעבורם הקורס הוא קורס חובה, רשאים ללמוד את הקורס רק תלמידים ששוקלים להצטרף לתכנית לימודי התואר השני בכלכלה ואשר עומדים בדרישות הקבלה לתכנית זו (ממוצע של 85 לפחות בקורסים מיקרו א', ב', ו-ג', מאקרו א' ו-ב', ומבוא לאקונומטריקה).

2 לתלמידי התכנית בכלכלה-משפטים ייחשב הקורס כשייך לקבוצה א'.

3 הדרישות המוקדמות לקורס "מדיניות כלכלית וחברתית" הניתן בסמסטר ב' ע"י ד"ר י. שיינין הן "מיקרו כלכלה א' ו-ב'". תלמידים שלמדו בעבר קורס "מגמות בכלכלת ישראל" עם ד"ר ע. לויתן אינם רשאים ללמד את הקורס.

4 הדרישות המוקדמות לקורס "סוגיות נבחרות בכלכלה" הניתן בסמסטר ב' ע"י ד"ר א. שגיא הן: מיקרו כלכלה א' ו-ב'" "מאקרו כלכלה א' וב'". תלמידים שלמדו בעבר את הקורס "שוק העבודה" עם ד"ר י. ארטשטיין או/ו "הסקטור הציבורי במשק בישראל" עם פרופי צ. זוסמן אינם רשאים ללמוד קורס זה.

עבודה סמינריונית

מטרתה של עבודה סמינריונית היא לאפשר לכל תלמיד להביא לידי ביטוי את הידע שצבר במהלך לימודיו בביה"ס לכלכלה באמצעות כתיבת עבודה על נושא לפי בחירתו, תוך תיאום עם מנחה הסמינריון. המנחה ילווה את כתיבת העבודה בייעוץ ובהדרכה בכל שלביה. מומלץ *לבחור בסמינריון העוסק בנושא שהתלמיד מכיר מנסיונו האישי או מקורסי בחירה שנלמדו* בסמסטרים קודמים.

קיימות שתי מסגרות חלופיות לכתיבת עבודה סמינריונית: סמינריון רגיל וסמינריון מורחב שבו היקף העבודה והרמה הנדרשת יהיו מעבר לאלה הנדרשים בסמינריון הרגיל. הקצאת התלמידים בין שתי המסגרות תהיה בהתאם לזמינות ותוך התחשבות בהעדפות התלמידים במידת האפשר. תלמיד אינו רשאי להרשם ליותר מאשר סמינריון אחד בן-זמנית. לתלמיד שיחרוג מתקנה זו יבוטל אחד הסמינריונים באופן שרירותי. רשימת הסמינריונים מפורטת במערכת השעורים שמופיעה בהמשך.

סמינריון רגיל

- *סמינריון רגיל ניתן במקביל לקורס בחירה, בהזדמנותו של המרצה המעביר את קורס* הבחירה.
- הדרישה המוקדמת להשתתפות בסמינריון רגיל בו היא השתתפות במקביל, או בעבר, בקורס הבחירה המקביל. אם לא ניתן קורס בחירה במקביל לסמינריון, תהיה הדרישה המוקדמת לסמינר זהה לדרישה המוקדמת לקורס הבחירה[1].
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון רגיל בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 2 ש"ס.

סמינריון מורחב

- הדרישות המוקדמות להשתתפות בסמינריון מורחב הן ציון עובר במיקרו כלכלה ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א', ו-ב', ומבוא לאקונומטריקה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון מורחב בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 4 ש"ס.

הגשת עבודה סמינריונית

1. כדי להגיש עבודה סמינריונית יש להירשם לאחת המסגרות המוצעות על ידי ביה"ס לכלכלה.
2. בדרך כלל ניתן להירשם לסמינריון המתקיים בשעות החופפות לשעות של קורס אחר כיוון שפרט למקרים שבהם קבע מרצה הסמינריון אחרת, לא יתקיימו במסגרת הסמינריון פגישות משותפות מלבד הפגישה הראשונה.
3. העבודה היא אישית - אין להגיש עבודות משותפות.
4. מנחה הסמינריון הוא הקובע הבלעדי של ציון העבודה.
5. אין אפשרות לערער על ציון עבודה סמינריונית לאחר שהציון דווח למזכירות.

---

1 ציון עובר בקורס "כלכלת ישראל" יהווה תחליף לדרישות המוקדמות עבור סמינריונים העוסקים בכלכלת ישראל אשר לא מוצע להם קורס בחירה במקביל.

6. שיפור הציון בעבודה סמינריונית אפשרי בהסכמת המורה, ובלבד שייעשה במסגרת לוח הזמנים המחייב ובטרם דווח הציון למזכירות. לשם כך מומלץ להגיש למנחה הסמינריון טיוטא בשלב מספיק מוקדם, כך שניתן יהיה לקבל הערות ולשפר את רמת העבודה בהתאם.
7. המועד האחרון להגשת העבודה הוא **היום האחרון של הסמסטר** בו רשום תלמיד לסמינריון. המועד האחרון להגשת העבודה בסמסטר הקיץ הוא היום הראשון של סמסטר אי העוקב.

ביה"ס לכלכלה

8. את העבודה יש להגיש **פרונטלית למזכירות ביה"ס לכלכלה**. אין צורך לכרוך את העבודה. המזכירות תעביר את העבודה למנחה.
9. התלמיד ישמור עותק של עבודה סמינריונית עד לפרסום ציונו.
10. יש לגבות עבודות הנכתבות על גבי מחשב. תקלה כלשהי במחשב או אובדן הקובץ לא יהוו עילה לדחייה בהגשת העבודה.
11. קושי בהשגת נתונים או קביעת פגישות עם אנשים וגופים שונים לא יהווה עילה לאחור בהגשת העבודות. לכן תלמידים שנתקלים במהלך העבודה בבעיות שאינן בשליטתם (נתונים לא זמינים, קושי להפגש עם אנשים מסוימים לצורך קבלת מידע, וכו') מתבקשים להתייעץ עם רכז הב.א., מוקדם ככל האפשר במהלך הסמסטר.

דחייה בהגשת עבודה סמינריונית בגין מילואים

תלמיד, ששירת במילואים או שהיה מאושפז בבית חולים במשך למעלה משבוע במהלך הסמסטר יוכל לקבל דחייה להגשת העבודה בגובה מספר הימים במהלך הסמסטר שבהם היה בשירות מילואים או באישפוז. הדחייה תיכנס לתוקף החל מתאריך הבחינה האחרונה של התלמיד באותו סמסטר. לדוגמה, תלמיד שהיה בשירות מילואים של עשרה ימים במהלך הסמסטר יוכל להגיש את העבודה עד עשרה ימים לאחר הבחינה האחרונה שלו באותו סמסטר.

לימודי חטיבה

במסלול הלימוד המורחב, חייב כל תלמידלכלול בתכנית הלימודים שלו לימודי חטיבות בהיקף של 32 שעות. החטיבות הן קבוצות מנובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. כל חטיבה כוללת קורסי מבוא, קורסים מתקדמים, ובחלק מן החטיבות גם סמינר. קיימים שני סוגי חטיבות: חטיבה מורחבת בהיקף של 32 שעות, וחטיבה מצומצמת בהיקף של 16-18 שעות. לכן כל תלמיד חייב לקחת חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות.
תכניות החטיבות מפורטות במלואן בפרק "החטיבות". להלן פרטים על מספר חטיבות שעשויות לעניין את תלמידי ביה"ס לכלכלה באופן מיוחד.

החטיבה בנדל"ן

החטיבה בנדל"ן כוללת לימודים אינטרדיסציפלינריים הקשורים לתכנון השמאות ולניהול נדל"ן. סטודנט כלכלה שיבחר ללמוד את לימודי החטיבה בנדל"ן ויהיה מעוניין להמשיך בלימודי תעודה במסגרת התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין יהיה זכאי לפטור חלקי מהתכנית בגין לימודיו בחטיבה, וזאת בכפוף לעמידה בתנאי הקבלה לתכנית. פרטים ראה בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין.

החטיבה בגישות פורמליות לידע ולהחלטה

מטרת החטיבה היא להעניק לתלמידים מצטיינים סביבה אקדמית שתעודד אותם למצות את יכולתם, ולהפגישם עם חומר אקדמי ברמה גבוהה העוסק בבסיס הידע של ההתנהגות האנושית.
החטיבה היא בין תחומית, ומכוונת להכשיר תלמידים מצטיינים לעיסוק מחקרי-תיאורטי וניסויי, במדעים הקוגניטיביים מחד, ובתורת המשחקים והחלטות מאידך. הדגש יהיה על תיאוריות פורמליות של ייצוג ידע ועל ההיבטים האמפיריים שלהן. מורי החטיבה יהיו בעיקר מן החוגים לכלכלה ופסיכולוגיה, וישתתפו בה גם מורים מחוגים אחרים. קורסי החטיבה מוכרים כקורסי בחירה בקבוצה בי בכלכלה. למעט הקורס מבוא לתורת המשחקים השייך לקבוצה א'.

חטיבות מובנות

בחטיבות המובנות קיימת חפיפה בין קורסים מסויימים המהווים חלק מלימודי החטיבה לבין קורסים המוצעים על ידי ביה"ס לכלכלה. חפיפה זו גוררת שינויים בחובות התלמיד בלימודיו בביה"ס לכלכלה כמפורט להלן.

א. החטיבה בחשבונאות והחטיבה בניהול:

תלמידי החטיבה שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" במסגרת החטיבה לניהול, וקורס זה שוקלל בציון הגמר שלהם פטורים מהקורס "חשבונאות לכלכלנים" אך חייבים בתוספת קורסי בחירה בהיקף 2 ש"ס. תלמיד שמתקבל לחטיבה זו לאחר שכבר למד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים", יחוייב בתוספת קורסי בחירה בהיקף של 2 ש"ס, והקורס "חשבונאות לכלכלנים" לא ייכלל במכסת הלימודים.

תלמידים שלמדו במסגרת החטיבה את הקורס "יסודות המימון" רשאים לכלול אותו במסגרת קורסי הבחירה בכלכלה, בתנאי שקורס זה אינו מהווה חלק מחובותיהם במסגרת החטיבה. הקורס לא יוכר ביותר מ-3 ש"ס גם אם היקף השעות גדול יותר. תלמיד שכלל קורס זה במסגרת חובות החטיבה, אינו רשאי ללמוד במסגרת ביה"ס לכלכלה את קורס הבחירה "מבוא לשווקים פיננסיים".

ב. החטיבות במתמטיקה:

חטיבות מצומצמות

1. <u>תכנית א'-1</u>

ביה"ס לכלכלה

תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 6 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית א'-2</u>

תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 8 ש"ס נוספים של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית ב'-1</u>

לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 3 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

4. <u>תכנית ב'-2</u>

לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

חטיבות מורחבות

1. <u>תכנית א'</u>

תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" ו"מבוא להסתברות" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'" ומהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 7 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב לחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית ב'</u>

לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" לחלק ממכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. בנוסף, פטורים תלמידי התכנית מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס "מבוא להסתברות"). במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.

תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

מסלול הלימוד הדו-חוגי

קיימים שני מסלולים של לימודים דו-חוגיים: המסלול הרגיל והמסלול המובנה. תלמיד שבחר במסלול הלימודים הדו-חוגי הרגיל, ילמד לקראת תואר ראשון הן בביה"ס לכלכלה והן בחוג אחר שבחר, והוא יהיה כפוף בנפרד לחובות הלימודים של כל אחד משני החוגים. תלמיד שבחר במסלול הלימודים המובנה ילמד בתכנית שנקבעה במשותף על ידי שני החוגים המרכיבים את המסגרת. התוכניות הקיימות הינן: כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה-מתמטיקה, וכלכלה-משפטים. חובות התלמיד בכל אחד מהמסלולים מפורטות להלן.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי הרגיל[1]

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה, כאשר קורסי החובה זהים לאלה שפורטו עבור מסלול הלימוד המורחב וכפופים לאותן דרישות מוקדמות, למעט חובת "קורס מחוץ לחוג" שאינה חלה על תלמידי התכנית הדו-חוגית. תלמידי התכנית אינם רשאים ללמוד במסגרת לימודי החוג השני שלהם קורסים שהוגדרו כחופפים לקורסי החובה בכלכלה והם יקבלו פטור בגין קורסים כאלה. יתר על כן, התלמידים אינם חייבים ללמוד קורסי בחירה נוספים במקום השעות מהן קיבלו פטור ובלבד שהיקף לימודיהם בביה"ס לכלכלה לא יהיה פחות מאשר 56 ש"ס.

תכניות הלימודים במסלול המובנה[2]

א. כלכלה-חשבונאות

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה, כאשר קורסי החובה זהים לאלה שפורטו עבור מסלול הלימוד המורחב וכפופים לאותן דרישות מוקדמות, למעט קורסי החובה "חשבונאות לכלכלנים", ו"שיעור מחוץ לחוג" שמהם תלמידי התכנית פטורים. תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסי בחירה בכלכלה אשר חופפים בצורה משמעותית לקורסי חובה שניתנים במסגרת לימודי חשבונאות. על התלמיד לעקוב אחרי ההגבלות המפורטות ברשימת קורסי הבחירה המתפרסמות בידיעון.

---

1 תלמידים הלומדים בתכנית הדו-חוגית בכלכלה ובפסיכולוגיה ילמדו את הקורסים "מבוא לסטטיסטיקה א' ו-ב'" בחוג לפסיכולוגיה ויהיו פטורים מן הקורסים המקבילים בביה"ס לכלכלה. התלמידים אינם חייבים בהשלמת שעות תמורת הקורסים האמורים.

2 בתכניות המובנות למעט כלכלה-ניהול, וכלכלה-חשבונאות ניתן ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" כקורס בחירה בקבוצה ב'.

ב. כלכלה-ניהול

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה			
מבוא למיקרו לכלכלה	4	ש"ס	
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס	ביה"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס	לכלכלה
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'[1]	4	ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס	
אלגברה לינארית לכלכלנים	3	ש"ס	
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס	
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס	
מיקרו כלכלה ג'[2]	3	ש"ס	
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס	
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס	
כלכלת ישראל	2	ש"ס	
מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס	
סמינריון	2/4	ש"ס	סה"כ
קורסי בחירה	10/8	ש"ס	12 ש"ס

---

1 תלמידים שלמדו סטטיסטיקה במנהל עסקים אינם רשאים ללמוד סטטיסטיקה לכלכלנים ב' בביה"ס לכלכלה, וחייבים 16 ש"ס הכוללים סמינר + שעות בחירה, סה"כ היקף לימודיהם 61 ש"ס.
הקורס סטטיסטיקה במינהל עסקים מהווה תחליף לדרישה המוקדמת "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'".

2 תלמידי ניהול שלמדו "מתמטיקה לכלכלנים ג'" בהיקף של 4 ש"ס חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס.

ג. כלכלה-מדעי המחשב

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 49 ש"ס בביה"ס לכלכלה. לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
סמינריון	2/4 ש"ס	סה"כ
קורסי בחירה[2]	18/16 ש"ס	20 ש"ס

ד. כלכלה-סטטיסטיקה וחקר ביצועים

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 48 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו-כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו-כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
סמינריון	2/4 ש"ס	סה"כ
קורסי בחירה[3]	21/19 ש"ס	23 ש"ס

---

1 הקורס "הסתברות וסטטיסטיקה" בביה"ס למתמטיקה מהווה תחליף לדרישות המוקדמות "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א" ו"מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב".

2 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסים "אלגברה לינארית לכלכלנים" ו"שיטות מתמטיות בכלכלה", אך רשאים ללמוד במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' את הקורס "חשבונאות לכלכלנים". ואחד מקורסי המבואות הניתנים בפקולטה למדעי החברה, לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "מבוא ליחסים הבינלאומיים", "מבוא לממשל", "מבוא למינהל הציבורי", "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה", "שיטת המשפט הישראלי" ו"מבוא ללוגיקה". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה. לצורך חישוב מכסת שעות הבחירה והשקלול בציון הגמר יינתן עבור קורס בחירה זיכוי בהיקף של לא יותר מ-3 ש"ס, גם אם היקף שעות הלימוד בו גדול יותר.

3 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים", ו"שיטות מתמטיות בכלכלה" אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

ה. כלכלה-מתמטיקה

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 46 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס	ביה"ס לכלכלה
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס	
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס	
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס	
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס	
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס	
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס	
מבוא לאקונומטריקה[2]	4	ש"ס	
כלכלת ישראל	2	ש"ס	
סמינריון	2/4	ש"ס	סה"כ
קורסי בחירה[1]	15/13	ש"ס	17 ש"ס

ו. תכנית לימודים משולבת - במשפטים (L.L.B) ובכלכלה (תעודה שלאחר תואר)

תכנית זו מיועדת לתלמידי הפקולטה למשפטים שמעוניינים לרכוש גם תואר ראשון בכלכלה. שילוב של שני תחומים אלה יתרום לתלמידים המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט העסקי ויקנה להם כלים מתאימים לניתוח כלכלי של בעיות משפטיות. עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובביה"ס לכלכלה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר משפטים" (L.L.B) ולתעודה בכלכלה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי כלכלה מתמת בזכאות לתואר "בוגר במשפטים". בוגרי התכנית יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה במסגרת תכנית משותפת לתואר שני הקיימת באוניברסיטת תל-אביב. (תלמידים המעוניינים בכך יוכלו כמובן להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחד משני התחומים בנפרד).

תלמידי התכנית ילמדו במסגרת ביה"ס לכלכלה 54 ש"ס, לפי הפירוט שלהלן בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. עומס הלימודים הרב על תלמידי התכנית מחייב, למעשה, ניצול עונת לימודי הקיץ בביה"ס לכלכלה, שבה מוצעים כאמור כל קורסי החובה ומבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

---

1 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" ו"שיטות מתמטיות בכלכלה" אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

2 לתלמידים שלמדו את הקורס "תיאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את הקורס "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום הקורס "מבוא לאקונומטריקה" בביה"ס לכלכלה.

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון[1]	2/4	ש"ס סה"כ
קורסי בחירה[2]	7/5	ש"ס 9 ש"ס

אופן שקלול ציון הגמר

1. ניתן להגיש בקשה לציון גמר רק לאחר שכל הציונים עודכנו במחשב.
2. כיוון שקיימים הבדלים בין תכניות לימוד שונות (הן במכסה הכוללת של שעות לימוד והן במכסת קורסי החובה), תקבע מכסת השעות של קורסי הבחירה שמחייבת כל תלמיד לפי ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה הוא רשום לבין מכסת השעות של קורסי החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת השעות של קורסי החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת השעות של קורסי הבחירה בה חייב התלמיד, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.
3. הידיעון המחייב לצורך קביעת מכסת השעות בכלכלה הוא הידיעון שהתפרסם בשנת הלימודים בה החל התלמיד את לימודיו בביה"ס לכלכלה.

לא ניתן לסיים לימודים ללא השלמת כל מכסת השעות

לצורך שקלול ציון גמר יש לוודא שברשומת הציונים בכלכלה מופיעים רק קורסים האמורים להשתקלל בציון הגמר בכלכלה. כאשר יש קורסים עודפים או חסרים, יש לפנות למזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

---

1 תלמיד שיבחר לעשות סמינריון מורחב יהיה חייב בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.

2 הקורס כלכלה ומשפט ייחשב עבור תלמידי התכנית כשייך לקבוצה א'. במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' רשאים תלמידי התכנית ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים".

שקלול הציונים במסגרת ציון הגמר ייעשה לפי המפתח הבא, והוא מתאים לתלמידי ביה"ס לכלכלה בכל המסגרות:

ביה"ס לכלכלה

1.	מבוא למיקרו כלכלה	4	נקודות
2.	מבוא למאקרו כלכלה	3	נקודות
3.	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
4.	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
5.	מתמטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
6.	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
7.	מיקרו כלכלה א'	3	נקודות
8.	מיקרו כלכלה ב'	4	נקודות
9.	מיקרו כלכלה ג'	3	נקודות
10.	מאקרו כלכלה א'	3	נקודות
11.	מאקרו כלכלה ב'	3	נקודות
12.	כלכלת ישראל	2	נקודות
13.	מבוא לאקונומטריקה	4	נקודות
14.	חשבונאות לכלכלנים	2	נקודה
15.	סמינריון[1]	4/2	נקודות
16.	מבוא מחוץ לחוג	3	נקודות
17.	קורסי בחירה[2]	נקודה אחת לכל ש"ס	

לנוחיות התלמידים חובר דף הסבר "איך בודקים סיום לימודים". דף זה נמצא לחלוקה על הדלפק שבין קומה 7 לקומה 8. ומוצע לחלוקה בעת הרישום לקורסים.

---

1 סמינריון רגיל מזכה את התלמיד ב-2 נקודות, ואילו סמינריון מורחב מזכה את התלמיד ב-4 נקודות.

2 לתלמידים שלמדו את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" בהיקף של 4 ש"ס נחשב הקורס ל-3 ש"ס בחישוב שעות הבחירה לתואר למעט תלמידי התוכנית כלכלה-ניהול להם נחשב הקורס כ-4 ש"ס במניין השעות לתואר. החל משנה"ל תשנ"ט הוחלף שם הקורס ל"אלגברה לינארית לכלכלנים" היקפו של הקורס 3 ש"ס ומזכה ב-3 נקודות זיכוי וב-3 ש"ס בחירה.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

ביה"ס לכלכלה מציע למספר מצומצם של תלמידים שסיימו כהצטיינות את השנתיים הראשונות ללמודי התואר הראשון, להמשיך לתואר שני במסלול מיוחד. תלמידים שיתקבלו למסלול זה, יוזמנו להצטרף לתכנית המחקרית של התואר השני בשנה השלישית ללימודיהם כאשר במקביל הם משלימים את כל חובותיהם לתואר ראשון. מועמדים למסלול המיוחד ייבחרו מתוך בעלי הציון הממוצע הגבוה ביותר בקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה ומבוא למאקרו כלכלה
- מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-בי
- מתמטיקה לכלכלנים א' ו-בי
- מיקרו כלכלה א', בי ו-גי
- מאקרו כלכלה א' ו-בי
- מבוא לאקונומטריקה

תלמידים שמעוניינים להצטרף למסלול המיוחד לתואר השני צריכים לפנות למזכירות תואר שני בכלכלה במהלך סמסטר בי של שנת הלימודים.

תלמידי המסלול המיוחד ילמדו בשנה השלישית ללימודיהם את הקורסים הבאים:

א. <u>השלמת קורסי תואר ראשון</u>
- כלכלת ישראל
- אלגברה לינארית לכלכלנים
- שיטות מתמטיות בכלכלה
- קורסי בחירה בהתאם למסלול הלימוד
- עבודה סמינריונית

ב. <u>קורסי חובה של התכנית המחקרית של התואר השני</u>
- תאוריה מיקרו כלכלה א' ו-בי
- תאוריה מאקרו כלכלה א' ו-בי
- אקונומטריקה א' ו-בי

בשנה השנייה ללמודי התואר השני ישלימו תלמידי המסלול המיוחד קורסים בהתאם לתכנית המחקרית של התואר השני. במכסת שעות הבחירה לתואר הראשון ייכללו הקורסים הבאים:

- אלגברה לינארית לכלכלנים	3	ש"ס
- שיטות מתמטיות לכלכלה	3	ש"ס
- קורסים מתכנית התואר השני	9	ש"ס (לכל היותר)

לצורך חישוב מכסת השעות בתואר השני יובאו בחשבון קורסים שנכללו במניין השעות של התואר הראשון אך ציוניהם לא ישוקללו בציון הגמר של התואר השני. כמו כן, יחוייב כל *תלמיד בתכנית בקריאה מודרכת בהיקף* 4 ש"ס בהדרכת מרצים מביה"ס לכלכלה. הפטור הגלום במסלול זה מקיף איפוא 5 ש"ס, והוא מותנה בהשלמת לימודי התואר השני במסלול המחקרי.

תלמידי התכנית יכולים לעבור לתכנית המוסמך בכלכלה (התכנית הלא מחקרית) בכל שלב של לימודיהם. מעבר זה יחייב אותם בהשלמת 5 ש"ס מתכנית המוסמך בכלכלה.

החטיבות בכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת בנות 32 ש"ס, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשניה מיועדת לתלמידי חוגים אחרים. קבלה לשתי התכניות מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של ביה"ס לכלכלה. הדרישות המוקדמות החלות על תלמידי החטיבות זהות לאלה החלות על תלמידי ביה"ס לכלכלה.

ביה"ס לכלכלה

א. חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה[1]

החטיבה כוללת קורסי חובה בהיקף של 19 ש"ס וקורסי בחירה בהיקף של 7 ש"ס. סטודנטים שיסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בקורסי השלמה כלשהם.

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
כלכלת ישראל	2 ש"ס	לפי הרשום בידיעון מדעי החברה
קורסי בחירה	10 ש"ס	לפי הרשום בידיעון מדעי החברה

ב. חטיבה מורחבת בכלכלה

החטיבה כוללת קורסים בכלכלה בהיקף של 32 ש"ס. תכנית הלימודים היא כדלקמן:

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות[2]
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים א'
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מבוא למיקרו כלכלה ומתמטיקה לכלכלנים א'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב', זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה[3]	4 ש"ס	לפי הרשום בידיעון מדעי החברה
סה"כ	32 ש"ס	

1 בקשות להתקבל לחטיבה ניתן לקבל במזכירות הפקולטה למדעי החברה, חדר 311.

2 תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסויים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להבחן בקורס זה.

3 במסגרת קורסי הבחירה ניתן ללמוד קורסים מקבוצה א' או מקבוצה ב' של קורסי הבחירה בכלכלה, או את הקורס מבוא לאקונומטריקה, או את הקורס כלכלת ישראל. שני הקורסים האחרונים מהווים חלק מקורסי החובה של תכנית התואר הראשון בכלכלה. בכל מקרה ההרשמה לקורסים מותנית בעמידה בדרישות המוקדמות לקורסים.

תלמידים שיסיימו תכנית זו ויעמדו בתנאי הקבלה לתכנית התואר השני בכלכלה, יוכלו ללמוד בתכנית זו כאשר קורסי ההשלמה היחידים להם יזדקקו הם: מבוא לאקונומטריקה, "אלגברה לינארית לכלכלנים" (או קורס מקביל במסגרת ביה"ס למתמטיקה), "שיטות מתמטיות בכלכלה". ניתן ללמוד אחד או יותר מקורסים אלו במסגרת שעות הבחירה בכלכלה.

תקנות

קורסים חופפים

תלמיד הלומד במסגרת לימודי חטיבה קורס שהוגדר כחופף לאחד מקורסי החובה בכלכלה פטור מקורס חובה זה ואינו רשאי ללומדו. מי שקיבל פטור כזה חייב ללמוד קורסי בחירה נוספים בהיקף השווה למספר השעות מהן קיבל את הפטור.

ביה"ס לכלכלה

להלן רשימה חלקית של קורסים שהוגדרו כחופפים:

שם הקורס[1]	המסגרת בה נלמד הקורס	הקורס החופף בביה"ס לכלכלה	זכוי השעות לתואר
אלגברה לינארית 1	ביה"ס למתמטיקה	אלגברה לינארית לכלכלנים	3
יסודות המימון	הפקולטה לניהול	מבוא לשווקים פיננסיים	3
יסודות החשבונאות	הפקולטה לניהול	חשבונאות לכלכלנים	2
סוציולוגיה ארגונית	הפקולטה לניהול	מבוא לסוציולוגיה	3
רגרסיה	ביה"ס למתמטיקה	מבוא לאקונומטריקה	3
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4

קורסים חופפים מביה"ס למתמטיקה

חלק מקורסי החובה בביה"ס למתמטיקה באוניברסיטת תל-אביב מקבילים בתוכנם לקורסי החובה במתמטיקה וסטטיסטיקה הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה. לכן, החל מסמסטר א' תשנ"ז סטודנטים המעוניינים בכך רשאים ללמוד קורסים אלה במקום הקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, כאשר הציונים שיושגו בקורסים אלה ישוקללו במסגרת ציון הגמר בכלכלה. כיוון שבדרך כלל הקורסים בביה"ס למתמטיקה קשים יותר מהקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, מומלצים קורסים אלה רק לסטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודים גבוהים בכלכלה. כדי להקל על תלמידים שבחרו ללמוד קורסי מתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרת ביה"ס למתמטיקה אך השיגו בהם ציונים נמוכים, יתאפשר להם (אם הם מעוניינים בכך) להירשם ולהיבחן בקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס בכלכלה ולשקלל את הציון שיקבלו במסגרת ציון הגמר שלהם במקום הציון שהושג בקורס בביה"ס למתמטיקה.

---

1 אם יחולו שינויים בהיקף הקורס ישונה זיכוי השעות בהתאם.

הזיכוי בגין קורסי החובה האמורים ייעשה לפי המפתח הבא:

הקורס בביה"ס למתמטיקה	הקורס המקביל בביה"ס לכלכלה	זיכוי במניין השעות לתואר	משקל לצורך שקלול ציון הגמר בכלכלה
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
הסתברות לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא להסתברות	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא לסטטיסטיקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	4
הסתברות וסטטיסטיקה לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	4	4

תלמידים שהחלו לימודיהם בביה"ס לכלכלה לפני שנה"ל תשנ"ז ולמדו את הקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 וחשבון אינפיניטסימלי 1 רשאים להעביר את הציון לביה"ס לכלכלה והם יקבלו זיכוי של 6 שעות במניין השעות לתואר וציונם יקבל משקל של 6 שעות לצורך השקלול בציון הגמר בכלכלה. זאת בתנאי שהקורס לא משוקלל במסגרת אחרת.

עמידה בדרישות מוקדמות:

דרישות מוקדמות להרשמה לקורסים נקבעו לאחר מחשבה ארוכה ושיקול דעת, ומטרתן להבטיח שתלמידים אכן שולטים בחומר שעליו מתבסס הקורס אליו הם מבקשים להרשם. ללא עמידה בדרישות המוקדמות אין אפשרות להצליח בלימודים, ולכן לא יאושרו בקשות להרשמה חריגה.

תלמיד אינו רשאי להירשם לקורס אם אינו עומד בדרישות המוקדמות לאותו קורס. בכל מקרה בו יימצא שהסטודנט אינו עונה על הדרישות יבוטל הרישום לקורס באוטומטיות.

יוצאי הדופן היחידים לענין זה הם תלמידים שממוצע ציוניהם הוא לפחות 85 והם נמצאים בסמסטר האחרון ללימודיהם בביה"ס לכלכלה. תלמידים באלו יכולים להגיש למזכירות ביה"ס בקשה ללמוד:

1. כלכלת ישראל ללא זכאות במיקרו כלכלה ג'.
2. סמינריון מורחב ללא ציון עובר באקונומטריקה או מיקרו כלכלה ג' או מאקרו כלכלה ב'.

סדר הרישום

התור לרישום בכל סמסטר ייקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה, כאשר התור ייקבע בצורה אחידה לכל התלמידים בכל שנות הלימוד. כדי להבטיח שיוויון הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזוריים בני 3 שנים, כך שעל פני כל מחזור, יהיה כל תלמיד פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.

סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה ראשונה	קבוצה שניה	קבוצה שלישית	קבוצה רביעית	קבוצה חמישית	קבוצה שישית
סמסטר אי תשנ"ט	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ
סמסטר בי תשנ"ט	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת
סמסטר אי תש"ס	ר - ת	א-ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק
סמסטר בי תש"ס	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו
סמסטר אי תשס"א	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ
סמסטר בי תשס"א	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב

ביה"ס לכלכלה

רישום מאוחר

הרישום המאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

רישום לעונת לימודי הקיץ

בקיץ יהיה סדר האותיות הפוך לזה שהיה בתוקף בסמסטר בי של אותה שנה וזאת על מנת להקל על תלמידים שהיו בסוף התור בסמסטר בי.

בחינות

בקורס בחירה הניתן על ידי מורים שונים חייב התלמיד לענות על השאלון של המרצה אשר לקבוצתו היה רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.
בקורס מבוא למיקרו כלכלה זכאים התלמידים לשלושה מועדים עוקבים.

מועד ב' מיוחד במבוא למיקרו כלכלה

לפי תקנון האוניברסיטה מתקיים מועד ב' בכל קורס החוזר מידי סמסטר בתום הסמסטר העוקב. באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בקורס מבוא למיקרו כלכלה הניתן בסמסטר הראשון של השנה במהלך החופשה שבין הסמסטר הראשון והשני.
תלמידים הרשומים לקורס זה בעונת לימודי קיץ תשנ"ח רשאים להיבחן בנין רישום זה גם במועד המיוחד הנ"ל. תלמידים הרשומים לקורס זה בסמסטר אי תשנ"ט רשאים להיבחן בשני המועדים שיתקיימו בתום סמסטר אי וגם במועד שיתקיים בתום סמסטר בי. תלמידים הרשומים לקורס בסמסטר בי רשאים להיבחן בנין רישום זה בתום סמסטר בי, בתום סמסטר קיץ ובתום סמסטר אי בשנה"ל הבאה.

צילום מחברות בחינות

ניתן לקבל צילום מחברת בחינה שאינה חסויה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'. מומלץ לתלמיד המתכוון לערער על ציון בחינה להיעזר בצילום מחברת הבחינה לביסוס הערעור.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

קורסים מצולמים בווידאו

במסגרת "פרוייקט צילום קורסים בווידאו" בחסות דיקאנט הסטודנטים צולמו הקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה (גב' רונית מלומד) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא למאקרו כלכלה (גב' גליה עופר) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה א' (ד"ר יצחק אורון) - צולם בתשנ"ה.
- מיקרו כלכלה ב' (ד"ר יוסי שפיגל) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה ג' (ד"ר אלי שגיא) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא לאקונומטריקה (פרופ' נדעון פישלזון ז"ל) - צולם בתשנ"ה
- מאקרו כלכלה ב' (פרופ' ליאו לידרמן) - צולם בתשנ"ו.

הקלטות נמצאות באגף האור-קולי של ספריית מדעי החברה, וניתן להעזר בהן לצורך לימוד הקורסים הנ"ל. עם זאת יש לשים לב לשינויים ועדכונים שוטפים בחומר הנלמד שאינם באים לידי ביטוי בחומר המצולם בווידאו.

<u>חשוב לדעת</u>

תלמיד שמחליט לא לגשת לבחינה במועד א', לא יכול לפנות לוועדת ההוראה לקבלת מועד מיוחד. הבקשות נדחות על הסף.

תלמיד שמחליט לדחות מועד בחינה, לדחות רישום לקורס, ללכת לשיפור ציון ונכשל - מתבקש להתייעץ על השלכות ההחלטה לפני קבלתה ולא בדיעבד.

פניות לייעוץ ע"י רכז הב.א. ד"ר י. שפיגל יש להפנות באמצעות המזכירות.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא למיקרו כלכלה

ביה"ס לכלכלה

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד, ולהציג את עקרונות התיאוריה הכלכלית ויסודות שיטת הניתוח הכלכלית בתחומי המיקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת קורס זה כוללים: בעיית המחסור; גבול אפשרויות הייצור; יעילות בהקצאת גורמי הייצור; ביקוש והיצע למוצרים ולגורמי ייצור; שיווי משקל חלקי ושיווי משקל כללי בתחרות משוכללת; התערבות הממשלה בשווקים - אמצעים והשלכות.

מבוא למאקרו כלכלה

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד ועקרונות התיאוריה הקיינסיאנית בתחומי המאקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת קורס זה כוללים: מושגי יסוד; חשבונאות לאומית; פונקציית התצרוכת ופונקציית ההשקעה המצרפיות; שיווי משקל בשוק הסחורות; מכפיל ההכנסה הלאומית; אבטלה קיינסיאנית; מדיניות פיסקאלית; המערכת המוניטרית - כסף ומערכת הבנקים המרכזיים; שוק הכסף; מדיניות מוניטרית ומדיניות משולבת; משק פתוח - מאזן תשלומים, שוק מטבע חוץ ושוק הסחורות; מדיניות כלכלית במשק פתוח.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'

הקורס מתמקד במושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית, לרבות ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'

הקורס מתמקד בבעיות הבאות: בעית האמידה (נקודתית ורווח סמך), בדיקת השערות (רמת מובהקות ועוצמה), התפלגויות ואומדני נראות מכסימליים, מבחן יחס הנראות.

מתמטיקה לכלכלנים א'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. מושגי יסוד בתורת הקבוצות, הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים וחסמים.
3. פונקציות עם משתנה אחד: רציפות, מקסימה ומינימה, גרפים.
4. פונקציות גזירות, משפט ערך הביניים, כללי גזירה (להתרכז בפולינומים פונקציות מעריכיות ולוגריתמיות).
5. פונקציות גזירות: מקסימום ומינימום, נקודות פיתול, נגזרות מסדר שני, פונקציות קמורות וקעורות (רק למשתנה אחד).
6. פונקציות של שני משתנים: רציפות, נגזרות חלקיות, מושג הדיפרנציאל.
7. מקסימיזציה תחת אילוצים (פונקציות של שני משתנים בלבד).

מתמטיקה לכלכלנים ב'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. פונקציות של מספר משתנים (בעיקר שני משתנים): רציפות, נגזרות חלקיות, נגזרות מסדר גבוה, מושג הדיפרנציאל ומושג הגרדיינט, משפט הפונקציות הסתומות, פיתוח טיילור (לשני משתנים בלבד).
2. מקסימום ומינימום, מקסימיזציה של פונקציות (שני משתנים) על מלבן, מקסימום עם אילוצים והשמוש בכופלי לגרנג'.
3. האינטגרל המסויים, הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
4. אינטגרלים כפולים על תחומים מלבניים, חשוב אינטגרל כפול והחלפת סדר האינטגרציה, מושג היעקוביאן, אפליקציה לפונקציות התפלגות (דו-מימדיות).

חשבונאות לכלכלנים

הקורס עוסק בנושאים הבאים: רווח כלכלי מול רווח חשבונאי. העקרונות החשבונאיים הבסיסיים. דו"ח רווח והפסד, מאזן ודו"ח על שינויים בהון. תיאום הדו"חות החשבונאיים לאינפלציה (גילויי דעת 36 ו-50). דו"ח על תזרימי המזומנים (גילוי דעת 51). ערך נכסי מול ערך כלכלי של חברה. מקורות המימון העיקריים של הפירמה: סוגי מניות, אג"ח וכתבי אופציה. מאזני הצמדה. יחסים פיננסיים: ריווחיות, נזילות, מנוף פיננסי ויעילות תפעולית. תמחיר תרומה מול תמחיר שפיגה. תמחיר תקן וניתוחי סטיות. ניתוח נקודת האיזון הכלכלית.

מיקרו כלכלה א'

הקורס עוסק בנושאים מרכזיים בתורת הצרכן, ומטרתו היא לנתח את תהליך קבלת ההחלטות של הצרכן (מה לקנות, כמה לקנות, מתי לקנות). לשם כך יוגדרו מושגי יסוד כגון: העדפות, פונקציית תועלת, עקומות אדישות ומגבלת תקציב, ויוצגו טכניקות ניתוח (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גרפים, העדפה נגלית). חלקו המרכזי של הקורס יוקדש לניתוח הביקוש של הצרכן למוצרים במצבים שונים. בהמשך הקורס יעשה שימוש בכלים שהוצגו כדי לבחון מגוון בעיות בקבלת החלטות: היצע עבודה, תצרוכת על-פני זמן, וקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות.

מיקרו כלכלה ב'

הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים בתורת היצרן, ומטרתו היא לבחון את שתי הבעיות העקריות העומדות בפני היצרן: (1) איך ליצר? (2) כמה לייצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר? לשם כך יוגדרו מושגי יסוד בתורת היצרן (כגון פונקציית ייצור, פונקציית הוצאות, ועלות שולית) ויוצגו טכניקות בסיסיות לפתרון בעיית היצרן (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גראפים, העדפה נגלית, וכלים מתורת המשחקים). חלקו הראשון של הקורס יוקדש לבחינת השאלה איך לייצר. במהלך פגישות אלה תבחן השאלה כיצד מוצא היצרן את הדרך הזולה ביותר ליצור תפוקה נתונה. חלקו השני והמרכזי של הקורס יוקדש לשאלה כמה ליצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר. כדי לענות על שאלה זאת תעשה הבחנה בין מבחני שווקים שונים בהם עשוי היצרן לפעול: תחרות משוכללת, מונופול, קרטל ותחרות בין מעטים. עבור כל מבנה שוק תפתר בעיית היצרן ויבחן שווי המשקל שישרור בשוק.

מיקרו כלכלה ג'

הקורס עוסק בבעיות הכרוכות בהקצאת משאבים מוגבלים העומדים לרשותו של משק. בקורס מוצעת הגדרה ליעילות כלכלית, מוצגים תבחינים (קריטריונים) להערכת יעילות, ותבחינים אלה משמשים לצורך הערכת יעילותם של מנגנוני הקצאה שונים, ובפרט, מנגנוני השוק. יעילותו של מנגנון השוק התחרותי מוצגת באמצעות משפטי הרווחה של תורת הכלכלה, ובאמצעות הצגת העיוותים הנגרמים על-ידי מנגנונים בלתי תחרותיים או על-ידי התערבות במנגנון התחרותי. כמו כן, נבחנות הסתייגויות ממשפטי הרווחה ומוצגים מצבי כשל שוק, המצביעים על הנסיבות בהן מנגנון השוק אינו מצליח להביא ליעילות בהקצאת המשאבים.

מאקרו כלכלה א'-ב'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. יסודות הניתוח המאקרו-כלכלי, שוק המוצרים - תצרוכת, השקעה; שוק העבודה; ושוק הכסף (יודגשו היבטים דינמיים).
2. ניתוח שיווי משקל כללי בו נקבעים משתנים מרכזיים כגון שער הריבית, השכר הראלי, התוצר והתעסוקה.
3. ניתוח המשק הפתוח ומשטרי שערי חליפין שונים.
4. ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית.
5. ניתוח תהליכי אינפלציה ותכניות ייצוב; אבטלה; צמיחה.
6. משק פתוח: קביעת שער החליפין ומאזן התשלומים.

מבוא לאקונומטריקה

קורס זה עוסק בנושאים הבאים: רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי ברגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שונות משתנה מולטיקולינאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי וניראות מקסימאלית.

ביה"ס לכלכלה

כלכלת ישראל

מטרת הקורס לחקנות לתלמיד ידע בסיסי על הבעיות המרכזיות של כלכלת ישראל, וכושר לנתח באופן עצמאי, בעיות אלה: צמיחה כלכלית, גורמי הייצור, בעיות מאון התשלומים, השפעתו של הסקטור הציבורי על המשק, התהליך האינפלציוני, מדיניות מוניטרית ופיסקלית, שוק ההון.

קורסי בחירה

ארגון תעשייתי

הקורס יעסוק בהבטים השונים של שווקים לא תחרותיים. בתחרות באוליגופול בקשר בין תטריצים בפירמה ומבנה השוק. הקורס יתמקד באינטראקציה האסטרטגית בין הפירמות באסטרטגיית של מניעת כניסה, חסימת תחרות ודינמיקה של שווקים לא תחרותיים.

בעיות נבחרות במאקרו-כלכלה

הקורס ישלב מושגים בסיסיים באי-וודאות ובהתנהגות אסטרטגית (משחקים) בתוך מודלים פשוטים במאקרו-כלכלה שנלמדו בשנה ב', וידגים איך מושגים אלו נדרשים כדי להגיע לתוצאות מרכזיות במגמות חדשות במאקרו, כגון הכלכלה הקלאסית החדשה והכלכלה הקיינסיאנית החדשה. הקורס תיאורטי בעיקרו.

בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלה

קורס זה עוסק, בין השאר, בבעיות הבאות:

תורת הצרכן: פונקצית התועלת העקיפה, פונקציית ההוצאות, נוסחאות היקס-סלוצקי. שנאת סיכון וגידול בשנאת הסיכון.

תורת היצרן: פונקצית העלות, ביקוש לגייי, גמישות התחלופה, חלוקה פונקציונלית של ההכנסה. עקרון לה-שטלייה, שיווי משקל תחרותי ויעילות פרטו.

יסודות הבנקאות

הקורס יעסוק בנושאים נבחרים בבנקאות כמו מבנה מערכת הבנקאות, מדדי סיכון, מדדי הלימות הון, ומגמות בבנקאות בארץ ובחו"ל.

כלכלה אקולוגית

הקורס עוסק בקשרי הגומלין שקיימים בין מערכות כלכליות לבין מערכות אקולוגיות טבעיות בכלל, וסביבת האדם בפרט. קשרים אלה נבחנים בעזרת גישה ביתחומית חדשנית. בנוסף לידע בסיסי בכלכלה, גישה זו נשענת על ידע מתחומי האקולוגיה והתרמודינמיקה. ידע זה יירכש במהלך הקורס. המערכת הכלכלית והסביבה מוצגות כשתי מערכות פתוחות, שביניהן מעע מתמיד, והדרדרות הסביבה מוצגת כפגיעה בתהליכים אקולוגיים דינמיים. פגיעה זו נגרמת בגלל האצה של התהליכים הכלכליים ולא בגלל כשלי שוק, המתפתחים בנוכחות השפעות חיצוניות, כגון ההשפעה של הסביבה על הפעילות האנושית, וגורמים לכך שהשוק, לכאורה, חדל לייצג כהלכה את רצונו של האדם. לפיכך, אמצעי המדיניות הכלכלית, המבנים הארגוניים הדרושים ליישום האמצעים, השיטות להערכה של נזקים סביבתיים והדרכים להגיע לפיתוח בר-קיימא שונים מאלה המקובלים על הגישה הכלכלית המסורתית.

כלכלה התנהגותית

הנחת יסוד, ברוב המודלים הקלאסיים בכלכלה, היא שהפרטים מתנהגים בצורה רציונאלית. במצבים מסויימים הנחה זו, והמודלים המבוססים עליה, אינם עומדים במבחנים אמפיריים. בקורס יוצגו ממצאים מפסיכולוגיה וכלכלה ניסויית, והדרכים לשלבם במודלים כלכליים במטרה לשפר את יכולת החיזוי שלהם. תחומי הדיון כוללים התנהגות פרטים, החלטות בתנאי אי וודאות, תורת המשחקים ומיקום.

כלכלה יישומית

הקורס ידון ביישומיים של עבודות כלכליות בתחומי היעוץ הכלכלי בישראל. נעבור על עבודות שנעשו בישראל עבור חברות גדולות ומשרדים ממשלתיים. נעסוק בהגדרת בעיות ושאלות מעשיות, אירגון נתונים, באמצעות מחשבים אישיים, בניית מודלים מתאימים וישומם בפועל.
דרישות מוקדמות: מחירים א', מאקרו א' ומבוא לאקונומטריקה.

הנגבלים עסקיים

קורס זה דן בדיני ההגבלים העסקיים, תוך שימוש בכלים כלכליים של ארגון תעשייתי. במסגרת הקורס ייבחן הטיפול של דיני ההגבלים העסקיים בקרטלים, מיזוגים אופקיים (בין מתחרים), מיזוגים והסדרים אנכיים (בין ספק ללקוח), וכן יבחן הפיקוח על מונופולין.

כלכלה מונטרית

הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: מדיניות מונטרית ואינפלציה, מודלים של הביקוש לכסף, גורמים מונטריים בתהליך האינפלציה, מדיניות מונטרית ומדיניות שער חליפין, ניתוח מאקרו כלכלי של השווקים הפיננסיים, מדיניות מונטרית במשטר של יעד אינפלציה. ניתוח השלכות מונטריות של תנועות הון בינלאומיות.

כלכלה מונטרית בינלאומית

קורס זה עוסק במאקרו-כלכלה של המשק הפתוח.
הנושאים:

א. כיצד נקבע שער החליפין
ב. אופן קביעת התוצר ושער הריבית במשק הפתוח (נדון בקשרי הגומלין בין שערי ריבית במדינות שונות).
ג. השפעתן של מדיניות מונטרית ומדיניות פיסקלית על שער החליפין והריבית.
ד. משברי מטבע.
ת. הסדרי חוטת בינלאומיים.
ו. דינמיקה של גרעונות ועודפים במאזן התשלומים.
ז. תנועות הון בינלאומיות חופשיות: התועלת והקושי.
ת. איזור מטבע אופטימלי.

כלכלת אי-וודאות

במשך הקורס יכוסו הנושאים הבאים:

1. קריטריונים להחלטות בתנאי אי-וודאות.
2. שנאת סיכון, מדדי שנאת סיכון.
3. בחירת תיק נכסים.
4. השפעת אי-וודאות על התנהגות הפרט (חסכון וכדומה).
5. בעיות נבחרות בבטוח.
6. התנהגות הפירמה בתנאי אי-ודאות. שווקים עתידיים וחלוקה יעילה של סיכונים.
7. שווקים עתידיים והתנהגות פירמה.
8. אינפורמציה לא-סימטרית: שווי משקל, איתות.

כלכלת חגירת

הקורס יעסוק בהגירה של פרטים בין מדינות, הן כמעבר תמידי והן כמעבר לצורך עבודה לתקופה מוגבלת. דגש יושם בהלך הקורס על נושא ההגירה לישראל ועל תופעת העובדים הזרים בישראל.

הקורס יעסוק ב-4 סוגיות מרכזיות:

א. סקירת תופעת ההגירה בעולם.

ב. הצגת מודלים לזיהוי הגורמים המשפיעים על החלטת ההגירה של פרטים, תוך התמקדות בהבדל בין הגירה טרנזיטורית להגירה פרמננטית.

ג. ההשתלבות הכלכלית של המהגרים בארצות היעד.

ד. ההשפעה של המהגרים על ריווחת התושבים הוותיקים במדינת היעד.

ביה"ס לכלכלה

כלכלת תחבורה

העדפות צרכנים; הביקוש לנסיעות ובחירת אמצעי הנסיעה; מבנה עלויות של פירמות המספקות שרותי תחבורה; אמידה אקונומטרית של מבני היצור של שרותי תחבורה ומדידת פריון ענפי תחבורה; בעיית מחירי עומס-שיא; השפעות חיצוניות ביצור וצריכת שרותי תחבורה; אגרות צפיפות, הספקה יעילה של תשתית תחבורתית; התערבות ממשלה בשווקים תחבורתיים; מבנה שווקים תחבורתיים.

כלכלת תקשורת

הקורס יעסוק בהשלכות הכלכליות של התפתחות רשתות תקשורת אלקטרוניות. יידונו הנושאים הבאים: צפיפות ומגנטי מחירים, התפתחות מסחר ועסקים, זכויות יוצרים, פיקוח ומדיניות ציבורית. דגש מיוחד יושם על רשת האינטרנט.

מבוא לכלכלה אורבנית

הקורס עוסק בניתוח הגורמים המשפיעים על ההתפרסות המרחבית של מחירי הקרקעות, שימושי הקרקע, והצפיפות שלהם במרחב עירוני, מסביר תופעות המאפיינות ערים מודרניות כמו האטת מחירי הקרקע, מעבר אוכלוסייה ותעסוקה לפרברים, חדירות שכונות והתחזות משכנות עוני, ותופעת הצפיפות בכבישים, ומעריך קוי מדיניות אלטרנטיביים לפתרון הבעיות הללו.

מבוא לכלכלת עבודה (פרופי י. וייס)

הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: הצע עבודה, השתתפות בשוק העבודה, פרישה, רכישת השכלה והכשרה, הפרשי שכר מפצים לפי השכלה ולפי סיכון, השפעת הכישורים על השכר, אפליה, שכר כתמריץ ומאמץ, חוזי עבודה וחלוקת סיכון, אבטלה וחיפוש עבודה.

מבוא לכלכלת עבודה (דייר א. שוורץ)

לקורס שלשה חלקים. החלק הראשון עוסק בביקוש, בהיצע ובשיווי המשקל בשוק העבודה. במיוחד נדון בשאלות של:

א. הקצאת זמן בין פעילויות צריכה ופעילויות עבודה.

ב. השקעה בהון אנושי (בלימוד פורמלי ותוך כדי עבודה) ובדרכי המימון של השקעה זו.

ג. הקשר בין השכר לניסיון המצטבר בעבודה.

ד. פערי שכר בין קבוצות עובדים ואפליה בשוק העבודה.

החלק השני עוסק במבנה השכר ובבעיית האבטלה. יוצגו מודלים המאופיינים בקשיחות שכר ובאבטלה מתמשכת.

החלק השלישי עוסק בהתנהגות של איגודים מקצועיים ושל פירמות שעובדיהן מאוגדים בסקטור הפרטי ובסקטור הציבורי. במיוחד נדון במטרות האיגוד, במיקוח של האיגוד עם המעסיקים ובשביתות הפורצות מעת לעת.

מבוא לתורת המשחקים (ד"ר ע. פוזנר)
בקורס נדון במושגי פתרון שונים למשחקים. נבחן את ההנחות הכרוכות בכל אחד מהמושגים ואת הישומים שלהם למשחקים כלכליים שונים.

מבוא לתורת המשחקים (ד"ר א. רובינשטיין)
בקורס נציג את המושגים הבסיסיים של תורת המשחקים. נמנע מהשלכות כלכליות ונתמקד בדיון מושגי. למשתתפים בקורס חייבת להיות גישה לרשת האלקטרונית והם חייבים להסדיר חשבון בדאר האלקטרוני לפני תחילת הקורס. על מנת לקבל קוד יש לפנות למעבדת מחשבים חדר 316.

מדיניות כלכלית וחברתית בישראל (ד"ר י. שיינין)
מטרת הקורס לנתח את המגמות העיקריות בתחומי היצור, היצוא, התעסוקה, האבטלה, והרווחיות שהתפתחו במשק הישראלי בשנים האחרונות בענפי המשק (התעשיה, הבינוי, תשתיות, מסחר ושירותים, חקלאות, ביטחון והמיגזר הציבורי).
תיבחן מידת התאמתה של המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין למגמות במשק וכן מידת השפעת מדיניות זו על המגמות במשק. ינותחו המגמות וההשפעות של שילובה של כלכלת ישראל במשק העולמי באמצעות ליברליזציה בשוק ההון וחשיפת המשק ליבוא מתחרה.
יבחן תהליך ההפרטה המתבצע כיום במשק באמצעות שוק ההון בישראל ושוקי ההון בחו"ל תוך התייחסות לשווי החברות המיועדות להפרטה ומהירות יציאת הממשלה מהחברות הממשלתיות.

מדיניות כלכלית-חברתית בישראל (ד"ר ר. נתנזון)
הקורס יעסוק במדיניות כלכלית וחברתית בישראל, במיוחד מאז תכנית הייצוב של יולי 1985, תוך התמקדות בהגדרת מדינת הרווחה החדשה. נדון במגמות בתחום שוק העבודה, מערכת הביטחון הסוציאלי ואופן מימונה. נציג את ההוצאה הציבורית ליעדים חברתיים ונדון בשינויים שחלו במערכת הרווחה, במיוחד בתחום הבריאות והפנסיה.

מימון ציבורי
קורס זה עוסק, בין השאר, בנושאים הבאים: משפטי כלכלת רווחה, נטל המס, אובדן רווחה, מיסוי והיצע עבודה, מיסוי וחסכון, מיסוי ונטילת סיכון, ביטוח חברתי.

מסחר בינלאומי ריאלי
הקורס דן בהסברים להיווצרות המסחר הבין לאומי ובהשפעתו על רווחת הפרטים, על מחירי המוצרים, על מחירי גורמי יצור ועל מבנה השוק. בנוסף עוסק הקורס בהשלכות של מדיניות מסחרית לסוגיה על רווחת הפרטים ועל היבטים אחרים של הכלכלה.

אלגברת לינארית לכלכלנים
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. מושגים בתורת הקבוצות, העתקות.
2. יחסים בינריים, יחסי שקילות, יחסי סדר.
3. מושגי יסוד במרחבים וקטוריים, שדות וכדו', מרחבים אוקלידיים, מושג הבסיס והמימד.
4. פעולות במטריצות.
5. משוואות לינאריות.
6. דטרמיננטיות, כלל קרמר.
7. טרנספורמציות לינאריות.
8. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
9. תבניות ריבועיות; מיון ואפיון.

נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה

הקורס עוסק במודלים ובמושגי פתרון במצבים של אינפורמציה א-סימטרית בקבוצה. נלמד כיצד לבטא ידיעה במרחב מצבים, וכיצד לבטא אמונות הדדיות במרחב טיפוסים. נעסוק במושגי הידיעה המשותפת והאמונה המשותפת והשלכותיהם. בהמשך נטפל במושגי שיווי משקל אסטרטגיים ותחרותיים עם אינפורמציה א-סימטרית - שיווי משקל ביאסיאני ושיווי משקל עם ציפיות רציונליות. לבסוף, נעסוק במצבי כשל שוק הנובעים מאינפורמציה חבויה, ובתחרות חלקיים להם במודלים של איתות.

ביה"ס לכלכלה

נושאים בתורת ההחלטות

הקורס יעסוק בקבלת החלטות בתנאי סיכון ואי-ודאות. נושאים עיקריים: קריטריוני ההחלטה של Minmax, Maxmin, חרטה, Laplace, תוחלת תועלת; גישה אקסיומטית; שנאת סיכון; השוואת סיכונים; הסתברויות לא ידועות וגישות חלופיות.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (דייר נ. מארק)

הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות להיבטים הכלכליים של ריבוד חברתי בישראל ומדיניות רווחה, והתפתחויות לאורך זמן בתחומים אלו. יידונו, בין השאר, נושאים כגון: אי שוויון בחברה, השפעת גלי עלייה על ריבוד כלכלי, מערכת התמורות, בעיית העוני ופערים כלכליים בחברה הישראלית.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (דייר א. שגיא)

מימוש פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי מותנה, במידה רבה, בהמשך קיומו של התהליך המדיני לפתרון הסכסוך באיזור. הקורס יעסוק בסוגיות הקושרות בהשפעתו של התהליך על המשק הישראלי בכלל, תוך התייחסות לכלכלה האיזורית. בחלקו הראשון ייסקרו משקי האיזור, תוך התמקדות והרחבה במשק הפלשתיני וזיקות הגומלין בינו לבין המשק הישראלי. בחלקו השני יתרכז הקורס בדיון על ההשלכות הישירות והעקיפות של התהליך על המשק הישראלי: בין הנושאים שיידונו - נטל הביטחון, מירוץ החימוש, התמורות בסביבה העסקית (תוך הדגשת גורם ההשקעות הזרות), סחר איזורי, שיתוף פעולה כלכלי באיזור ודיון בתחומים רלוונטיים כגון: משק האנרגיה, משק המים וענף התיירות ובעיית המים. במידת האפשר ישולבו בקורס הרצאות אורח.

סוגיות נבחרות בכלכלת מוניטרית

הקורס יעסוק בכמה סוגיות תיאורטיות ואמפיריות במנגנון התמסורת של המדיניות המוניטרית, במשק סגור ובמשק פתוח, למשל גזירת מידע משוקי ההון לניהול המדיניות המוניטרית, יעדים ואינדיקטורים למדיניות המוניטרית, הצע הכסף, עקומת פיליפס ויחס ההקרבה, תפקידם של מודלים מאקרו-אקונומטריים בגיבוש המדיניות המאקרו-כלכלית.

פסיכולוגיה וכלכלה

תורת הכלכלה מניחה את קיומם של מקבלי החלטות רציונליים. האם, ובאיזו מידה מסוגלים בני אדם, בתהליכי קבלת ההחלטות שלהם, לנהוג עפ"י מירשמי הרציונליות הכלכלית? שאלה זאת תיבחן לעומק בקורס בעזרת מחקרים עדכניים בפסיכולוגיה קוגניטיבית וחברתית.

צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים

הקורס יעסוק בשאלות כגון, כיצד נכריע בשאלות כגון חלוקת הכנסות ושאר טובין כלכליים, השקעות ציבוריות, הטלת מסים וכדומה? האמנם שיקולי יעילות מספיקים לשם כך? ואולי יש להביא בחשבון גם שיקולים מסריים, כגון שיקולי צדק: מהו הצדק? כיצד נבסס לנו תפיסה של צדק? מהן ההנחות הקודמות המתחייבות מתפיסות שונות של צדק? וכיצד ניישם תפיסות של צדק לשאלות כלכליות? מטרת הקורס היא לעורר רגישות לחשיבות ולאפשרות של שיקולי צדק בדיונים כלכליים.

צדק חלוקתי

הקורס יעסוק בשאלה כיצד לחלק נכסים (בעיקר ציבוריים) במקרים בהם זכויות הקניין אינן מוגדרות. נדון בפתרון התועלתני של המאה ה-19 ובפיתרונו של RAWLF וכן בגישה המודרנית לפתרון התועלתני. נסקור כמה מקווי הביקורות העיקריים על גישות אלה ובעיקר נעיין בשאלה האם יש יתרון בשיטת חלוקה המבוססת על הגרלות.

צמיחה כלכלית

הקורס דן בהסברים הקיימים בספרות הכלכלית לתופעה של גידול ההכנסה לנפש. הקורס ישלב תאוריות ישנות וחדשות על מנת לנסות ולהבין הפער ברמת ההכנסה לנפש בין מדינות ויתמודד עם הקשר בין חדשנות טכנולוגית וגידול בהכנסה הריאלית. כמו כן יעסוק הקורס בהשפעת חלוקת ההכנסה בין פרטים בתוך משק על קצב הצמיחה שלו.

רציונליות בכלכלה: היבטים פילוסופיים

הקורס יתמודד עם שאלות כגון, האם אתה רציונלי? האם את רציונלית במובן של התיאוריה הכלכלית? האם המובן של הרציונליות שמצוי בכלכלה הוא נכון, מוצלח, ראוי לאימוץ? או שיש לדחותו, לתקנו, או לפחות להוסיף עליו? איך אפשר לדון בשאלות אלה? ומהן ההשלכות האפשריות לכלכלה של ביקורת - פילוסופית - על מושג הרציונליות של הכלכלה? מטרת הקורס היא להגיע להבנה טובה יותר של אחד ממושגי היסוד של הכלכלה ושל מטען ההנחות שהוא גורר במובלע.

שווקים עתידיים ואופציות

הקורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים במטבעות, במוצרים, באג"ח, באינדקסים ובשוקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של השחקנים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותימחורם. יושם דגש מיוחד על ישומים בשוק המעו"ף בבורסה לנ"י"ע בת"א, וכן על שוק האופציות שקל-דולר בישראל.

שיטות מתמטיות בכלכלה

קורס זה עוסק, בין השאר, בנושאים הבאים:

1. מושגי יסוד במרחבים מטריים.
2. קמירות, משפט ההפרדה עם דוגמאות מכלכלה.
3. פונקציות קעורות, קואזי-קעורות ואפיונן.
4. משפטי לגרנג', קון-טאקר ושימושיהם בכלכלה.
5. משפט המעטפת ותוצאות הנגזרות ממנו (זהות Roy וכו'), משפט נקודת שבת.
6. משפט פרובניוס ושימושיו בכלכלה (למשל: במודלים של תשומה-תפוקה, במודלים של דורות חופפים).
7. תכנון דינמי ושימושיו (למשל: בתורת החיפוש, צמיחה אופטימלית).
8. משוואות הפרשים ומערכות כלכליות דינמיות (עם שימושים).
9. שליטה סטוכסטית (שימוש לבחירת תיקי נכסים), קבוצות יעילות.

תולדות המחשבה הכלכלית

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המהפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

תואר שני

ראש תכנית המ.א.: ד"ר עובד יושע

ביה"ס לכלכלה

לימודי התואר השני בכלכלה מיועדים להכשיר למילוי תפקידים בתחום האקדמי, בסקטור העסקי ובשירות הציבורי.

קיימים שני מסלולי לימוד ראשיים:
א. מסלול מוסמך מחקרי בכלכלה
ב. מסלול מוסמך בכלכלה

בשני המסלולים מוצעים ארבעה תחומי התמחות עיקריים: מאקרו, תיאוריה, מיקרו יישומית, וכלכלה פיננסית.

המסלול הראשון מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בכיוון עיוני מחקרי, והוא מהווה שלב הכנה להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". המסלול השני מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הציבורי, במערכת החינוך ועוד. בסמסטר הראשון ללימודים הקורסים הם משותפים לשני המסלולים. לאחר מכן יש לשני המסלולים תכניות שונות.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בביה"ס תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בכלכלה בציון 85 לפחות ובממוצע של 85 בקורסי הליבה: מיקרו כלכלה א', ב', ג' מאקרו כלכלה א', ב' ומבוא לאקונומטריקה.
תלמידים שסיימו תואר ראשון בתחום המדעים המדוייקים בציון 80 לפחות ובתחומים ההומניים בציון 85 לפחות, רשאים להציג מועמדות לשנת השלמות. במקרים אלו הקבלה לתואר שני תיקבע עפ"י קבלת ציון 80 לפחות בכל אחד מהקורסים וציון ממוצע של 85 בכל הקורסים בשנת השלמות. יודגש כי בשלושת המקרים, ציון הסף הינו תנאי להגשת מועמדות ואינו מבטיח קבלה.
ככלל, כוללת שנת השלמות את הקורסים הבאים: מיקרו כלכלה א'+ב'+ג' (סה"כ 10 ש"ס) מאקרו כלכלה א'+ב' (סה"כ 6 ש"ס) מבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס). שיטות מתמטיות בכלכלה (3 ש"ס), מתמטיקה לכלכלנים ג' (3 ש"ס). אולם, מספר קורסי ההשלמה הנדרש נתון לשיקול דעתו של ראש התכנית. בפרט, בוגרי מדעים מדוייקים והנדסה מצטיינים יוכלו להתקבל בתנאי קבלה מקוצרים.
שנת השלמות ניתן להתחיל בסמסטר א', ב', או קיץ.
את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

פטור ע"ס לימודים קודמים

ככלל, לא ניתן פטור על סמך לימודים קודמים במסגרת תואר אחר. כלומר, תלמידים אשר למדו חלק מהקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר יחויבו בקורסים חליפיים במקומם ויהיה עליהם לעמוד במלוא מכסת השעות הנדרשת בתכנית לימודיהם.

משך הלימודים

משך הלימודים הרגיל לתואר שני הוא שנתיים. על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר תוך חמש שנים. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקודמי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (ביהיים רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים ייעשה בשבוע השני של כל סמסטר. תלמידי שנת השלמות ותלמידים הנרשמים לסמינרים מורחבים הניתנים במסגרת התואר הראשון יירשמו לפני כל סמסטר, על מנת להבטיח לעצמם מקומות לפני הרישום של תלמידי התואר הראשון. מועדים מדוייקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני הנמצא בבניין נפתלי בקומה 7 (מול המעליות). תלמיד שלא יירשם לקורס במועד ההרשמה יחוייב בתשלום בהתאם לתקנות האוניברסיטה.

I. מסלול המוסמך המחקרי בכלכלה

לתלמיד המעוניין להמשיך לתואר שלישי מומלץ ללמוד במסלול זה.
משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד. השנה השניה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע בתחום ההתמחות שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 33 ש"ס, לפי הפירוט להלן.

ביה"ס לכלכלה

חובות התלמיד
קורסי החובה - 20 ש"ס
קורסי בחירה - 9 ש"ס
סדנאות - 4 ש"ס
עבודת גמר

1. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	4	ש"ס	ד"מ: שיטות מתמטיות, מתמטיקה לכלכלנים ג'
תאוריה מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס	ד"מ: תאוריה מיקרו א'
תאוריה מאקרו כלכלה א'	4	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלה ב'	2	ש"ס	
אקונומטריקה א'	3	ש"ס	ד"מ: מתמטיקה לכלכלנים ג'
אקונומטריקה ב'	3	ש"ס	ד"מ: השתתפות באקונומטריקה א'

את קורסי החובה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה. מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות וכתוצאה מכך, מכסת השעות המינימלית לתואר תשתנה בהתאם.

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה א'", "תאוריה מאקרו כלכלה א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים, בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.

2. קורסי בחירה

תלמידי המסלול ילמדו 9 שעות בחירה מתוכם 6 שעות לפחות בחירה באחת מההתמחויות. (סדנה אחת והתיזה גם הם צריכים להיות בתחום ההתמחות). קיימת האפשרות לבחור בהתמחות כללית, בה התלמיד בוחר קורסי בחירה מההתמחויות השונות.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים מופיעה בעמ' 95.

3. סדנאות

סדנה בתאוריה
סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי
סדנה בכלכלת עבודה
סדנה במיקרו כלכלה יישומית
סדנה בכלכלת ישראל
סדנה פתוחה בתיאוריה (בעיקר) מעבר לה

לא ניתן ללמוד שתי סדנאות באותו נושא. כמו כן לא ניתן להמיר קורס בסדנה.
דרישה מוקדמת לסדנאות הם כל קורסי החובה, למעט הסדנה בכלכלת ישראל (בה הדרישה המוקדמת היא קורסי החובה של סמסטר א').
על התלמיד להשתתף לפחות ב-80% מפגישות הסדנה ולכתוב במשך הסמסטר עבודה על נושא ספציפי.

4. <u>עבודת גמר</u>
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי אשר תוצג בסמינר במסגרת ביה"ס (מומלץ במסגרת אחת הסדנאות). העבודה תבוצע בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. מומלץ לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לשלב את עבודת הגמר עם הצעת המחקר לתואר שלישי.

<u>ציון גמר</u>
ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:
א. עבודת הגמר 30%
ב. קורסים וסדנאות בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 70%

II. מסלול המוסמך בכלכלה (הלא מחקרי)

משך הלימודים הוא שנתיים. הסמסטר הראשון מוקדש להרחבת הבסיס התאורתי של התלמיד. החל מהסמסטר השני פתוחות בפני התלמיד גם התמחויות מחוץ לביה"ס, בפקולטה לניהול. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר הוא 40 ש"ס לפי הפירוט להלן:

<u>חובות התלמיד</u>

קורסי חובה	13 ש"ס
קורסי בחירה	24 ש"ס
עבודה סמינריונית למ.א.	3 ש"ס
בחינת גמר	

1. <u>קורסי חובה</u>

תיאוריה מיקרו כלכלה א'	4 ש"ס	ד"מ: שיטות מתמטיות,מתמטיקה לכלכלנים ג'
תיאוריה מאקרו כלכלה א'	4 ש"ס	
אקונומטריקה א'	3 ש"ס	ד"מ: מתמטיקה לכלכלנים ג'
סדנה בכלכלת ישראל	2 ש"ס	ד"מ: תיאוריה מיקרו א', תיאוריה מאקרו א', אקונומטריקה א'

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה א'", "תאוריה מאקרו כלכלה א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים בסמסטר זה, ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.
מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות כתוצאה מכך מכסת השעות המינמלית לתואר תשתנה בהתאם.

2. <u>קורסי בחירה</u>
תלמידי המסלול נדרשים ב-24 שעות בחירה, 8 ש"ס לפחות מתוכם ילמדו במסגרת אחת מההתמחויות המוצעות (הסמינר גם הוא מתחום ההתמחות שנבחרה). קיימת האפשרות לבחור בהתמחות כללית בה התלמיד בוחר קורסים מההתמחויות השונות.
א. על התלמיד לבחור את קורסי הבחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה המתפרסמת בעמוד 95. מתוכם, חובה לבחור ב-2 ש"ס מתוך הקורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים מחו"ל (מומלץ בהיסטוריה כלכלית).
ב. במסגרת שעות הבחירה יכול התלמיד לבחור באחת ההתמחויות בפקולטה לניהול על פי הרשימה בהמשך. (ההתמחות הינה 7 י"ס המחושבים כ-7 ש"ס ממניין שעות הבחירה).

3. עבודה סמינריונית למ.א.
התלמיד יכין עבודה סמינריונית לאחר סיום קורסי החובה. העבודה תיעשה במסגרת אחד הסמינרים המורחבים, המודרכים על ידי חבר סגל ביה"ס לכלכלה מתוך הרשימה המוצעת לתלמידי התואר הראשון מדי סמסטר. מומלץ לבחור בסמינר מהתמחות בה למד התלמיד.

ביה"ס לכלכלה

4. בחינת גמר
תלמיד בתכנית המוסמך חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בביה"ס.

ציון גמר
ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:
א. בחינת גמר 1 נ.ז.
ב. קורסים ועבודה סמינריונית בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל שעה סמסטריאלית.
ג. קורסים מהפקולטה לניהול בהתאם למשקלם ביחידות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל יחידה סמסטריאלית. פרט לקורסים במסגרת ההתמחות בכלכלה פיננסית.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים:

מאקרו כלכלה

סמסטר א'

צמיחה כלכלית	ד"ר דני צידון	3	ש"ס
כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית	פרופ' אלכס צוקרמן	3	ש"ס

סמסטר ב'

דינמיקה של חלוקת הכנסות	ד"ר דני צידון	2	ש"ס
בנקים מרכזיים ואמינות	פרופ' אלכס צוקרמן	3	ש"ס
נושאים נבחרים בסחר חוץ	פרופ' אלחנן הלפמן	2	ש"ס

תיאוריה כלכלית

סמסטר א'

תיאוריות של צדק חברתי	ד"ר אלחנן בן-פורת	2	ש"ס
נושאים בכלכלת אי-ודאות[4]	פרופ' עדי קרני	1	ש"ס
כלכלה התנהגותית[4]	גב' ליאת יריב	1	ש"ס

סמסטר ב'

קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות	פרופ' יצחק גלבוע	2	ש"ס
כלכלה ואבולוציה[4]	פרופ' אבנר שקד	2	ש"ס

מיקרו כלכלה יישומית

סמסטר א'

ארגון תעשייתי	ד"ר יוסי שפיגל	3	ש"ס
כלכלת עבודה	פרופ' יורם וייס	3	ש"ס
נושאים מתקדמים באקונומטריקה	פרופ' צבי אקשטיין	3	ש"ס
Model Selection and Sensitivity[4]	Prof. Jan Magnus	1	ש"ס

סמסטר ב'

כלכלה ציבורית	פרופ' איתן ששינסקי	2	ש"ס
כלכלת בריאות	ד"ר יעקב גלזר	2	ש"ס
כלכלת משפחה	פרופ' יורם וייס	2	ש"ס
Issues in Industrial Organization: Vertical Restraints[4]	Prof. Marty Perry	1	ש"ס

כלכלה פיננסית

התמחות זו משלבת קורסים של ביה"ס לכלכלה עם קורסים מהפקולטה לניהול במגמת מימון-חשבונאות. תלמיד חייב ללמוד לפחות 4 ש"ס מהקורסים המוצעים במסגרת ביה"ס לכלכלה ולא יותר מ-14 ש"ס בניהול במסלול הלא מחקרי, ולא יותר מ-4 ש"ס בניהול במסלול המחקרי.

סמסטר א'

שוקי הון וביטוח	ד"ר עובד יושע	3	ש"ס

סמסטר ב'

נושאים בשוקי הון	ד"ר עובד יושע	2	ש"ס
נושאים במימון חברות	ד"ר יוסי שפיגל	3	ש"ס

קורסים בפקולטה לניהול

יסודות המימון[1]	3	ש"ס
תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך[1,2]	3	ש"ס
קורסים מתקדמים בהתמחות מימון-חשבונאות[3]		

קורסים כלליים

The European Economy Between the wars[4]	Prof. Peter Temin	1	ש"ס

---

1 קורס זה ניתן על-פי רוב בכל אחד מהסמסטרים, כולל עונת לימודי הקיץ.

2 ד"מ לקורס: עמידה בתנאי הכניסה להתמחות כלכלה פיננסית בציון 75 לפחות בקורס "יסודות המימון א'+ב'".

3 קורסים אלה משתנים מסמסטר לסמסטר. רשימה מעודכנת הכוללת ד"מ לכל קורס תמצא במזכירות תואר שני. רק קורסים אלה ייחשבו במניין השעות לתואר.

4 קורס אורח הניתן באופן מרוכז.

התמחויות מחוץ לביה"ס לכלכלה

ביה"ס לכלכלה

הפקולטה לניהול

התלמיד יבחר קורסים בהיקף של 7 יי"ס[1], באחד מתחומי ההתמחות הבאים הניתנים בפקולטה לניהול - בית-הספר למוסמכים במינהל עסקים:

1. ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות
2. מערכות מידע
3. שיווק
4. חקר ביצועים
5. ניהול בינלאומי

על תלמיד המשתתף בקורסים בפקולטה לניהול באחד מהתחומים שיפורטו להלן לעמוד בדרישות הפקולטה ותקנוניה בכל הנוגע למהלך הלימודים, עמידה בדרישות המוקדמות כלשונן ותקנון הבחינות.

ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות

חובה - ניהול מערכת תפעולית 1 יי"ס

בחירה - השלמה ל-7 יי"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות,
(ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול)

מערכות מידע

חובה -
א. יסודות מדעי המחשב א' 1 יי"ס
ב. מדיניות מערכות מידע 1 יי"ס
ג. *כלכלת מערכות מידע* 1 יי"ס

בחירה - השלמה ל-7 יי"ס מתוך קורסי הבחירה בתכנית מערכות מידע.

שיווק

חובה -
א. יסודות ניהול שיווק (בציון 80 לפחות) 1 יי"ס
ב. מחקרי שיווק (בציון 80 לפחות) 1 יי"ס

בחירה - השלמה ל-7 יי"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות שיווק.
(ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

חקר ביצועים

חובה -
א. מבוא לחקר ביצועים 1 יי"ס
ב. יסודות תורת ההחלטות 1 יי"ס

בחירה - השלמה ל-7 יי"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות חקר ביצועים (ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

ניהול בינ"ל

חובה -
א. מבוא לניהול בינלאומי 1 יי"ס
ב. בעיות נבחרות בניהול בינלאומי 1 יי"ס

בחירה - השלמה ל-7 יי"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות ניהול בינלאומי.

---

1 7 יי"ס = 7 ש"ס לצורך מניין השעות.

III. תכנית המוסמך במשפט וכלכלה

תכנית הלימודים במשפט וכלכלה משותפת לפקולטה למשפטים ולביה"ס לכלכלה ומיועדת לבוגרי תואר ראשון במשפטים ובכלכלה, המבקשים להמשיך ולהעשיר את ידיעותיהם בשני התחומים ולהתמקד במשפט מסחרי ובקשר וביחסי הגומלין שבין תורת המשפט לכלכלה.

על תלמידי התכנית לעמוד בהתחייבויות אקדמיות הן בפקולטה למשפטים והן בביה"ס לכלכלה. משך הלימודים הוא שנתיים.

מספר שעות הסמינריונים והקורסים אותם ילמדו תלמידי התכנית הינו 36 ש"ס, מתוכן 18 ש"ס במסגרת הפקולטה למשפטים, הכוללים קורסי העשרה משפטית כללית, מקצועות אינטרדיסציפלינריים ומקצועות בחירה וסמינריונים, ובן 18 ש"ס בביה"ס לכלכלה.
השנה הראשונה בלימודי הכלכלה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד, השנה השניה מיועדת לקדם את התלמידים לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחר.

הקורסים והסמינריונים הן במשפטים והן בכלכלה יכללו קורסי חובה וקורסי בחירה.

חובות התלמיד במסגרת ביה"ס לכלכלה

קורסי חובה	11	ש"ס
קורסים מתקדמים	7	ש"ס (ראה תכנית המוסמך המחקרי)
עבודת גמר	במסגרת כלכלה או משפטים	

קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה אי	4	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלה אי	4	ש"ס
אקונומטריקה אי	3	ש"ס

חובות התלמיד במסגרת הפקולטה למשפטים

על התלמיד לבחור את מערך לימודיו במשפטים מבין חטיבות הלימוד הבאות ובהתאם למינימום השעות הנקובות:

קורסי העשרה ושיעורי העשרה משפטית מסחרית	4-6 ש"ס
סמינריונים	6-8 ש"ס
מקצועות בחירה	6-8 ש"ס

עבודת הגמר

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. התלמיד רשאי לבחור להגיש עבודת גמר בפקולטה למשפטים או בביה"ס לכלכלה, תלמיד שבחר לעשות את עבודת הגמר בכלכלה יבצע את העבודה בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים.

תכנית לימודים לתואר שלישי

מטרת הלימודים

ביה"ס לכלכלה

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. תלמידים בעלי תואר "מוסמך" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול הלא מחקרי יידרשו להשלים את חובות המסלול המחקרי.
במקרה שלימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות ועדת ביה"ס לתואר שלישי.

אופן הקבלה

מועמד יפנה בכתב לוועדת ביה"ס ויגיש בפניה בקשה שתכלול פירוט ציוני תואר הבוגר והמוסמך, מכתב המלצה מחבר סגל בכלכלה במוסד בו למד ומכתב קצר בו מסביר המועמד את בקשתו.

מסלול הלימודים

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, התלמיד הינו "תלמיד מחקר שלב א" וחובותיו הם:

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 8 ש"ס קורסים (לא כולל סדנאות) לפי הנחיית המנחה ויועץ ללימודים מתקדמים.
2. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
3. להגיש למנחה דו"ח התקדמות אחת לשנה.
4. להגיש תוך שנה אחת ולאחר שסיים את הלימודים שהוטלו עליו, הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של ועדת ביה"ס.
5. ועדת ביה"ס רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של ביה"ס שיכלול הצגת ההצעה בסדנה פתוחה לכל חברי ביה"ס וכן המלצות בכתב של שני חברי סגל בנוסף למנחה. הצעה שתאושר ע"י ועדת ביה"ס תועבר לדיון בוועדה הפקולטטית לתואר שלישי. בעקבות המלצת ועדת הפקולטה תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.
לאחר אישור הצעת המחקר, התלמיד עובר למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב".

חובות תלמיד מחקר שלב ב'

1. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדת הפקולטה למדה"ח. בנוסף, ישלח היועץ ללימודים מתקדמים למנחה, אחת לשנה, טופס המסכם את התקדמות התלמיד.

2. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת הפקולטה ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה ועדת הפקולטה אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

3. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה וועדת הפקולטה לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודה המחקר.

4. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. ועדת הפקולטה זכאית לאשר הגשת עבודת הדוקטור בשפה הלועזית. במקרה זה תכלול העבודה תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

ועדת ביה"ס מצפה מתלמיד המחקר להשתתף:

1. סדנאות "קיץ בתל-אביב" ו"אקונומטריקה בתל-אביב" הניתנות בסמסטר הקיץ.

2. בקורסים הניתנים ע"י מורים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.

3. באופן שוטף בסדנה בתחום המחקר במשך 3 סמסטרים.

4. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.

תיאור הקורסים

תאוריה מיקרו כלכלה א'

ברובו של הקורס נעסוק במקבל החלטות רציונלי, בתנאי ודאות ואי-ודאות. בפרט נציג את המודלים הקלסים של הצרכן, הפירמה ובחירה חברתית. בשאר הקורס נציג את מושג שווי המשקל התחרותי.

ביה"ס לכלכלה

תאוריה מיקרו כלכלה ב'

בקורס נדון בכלכלת אינפורמציה ובתורת המשחקים, החוקרת אינטראקציה בין מספר מקבלי החלטות שמשפיעים זה על זה.

תאוריה מאקרו כלכלה א'

(1) מודלים סטטיים לעומת דינמיים עם מחירים קשיחים או גמישים. קשיחויות מחירים ושכר במודל הקינסיאני המרחבי. המודל של לוקאס, פיזור מחירים יחסיים ואי ודאות מוניטרית הבלבול בין זעזועים מתמידים וחולפים, קשיחויות נומינליות בתחרות מונופוליסטית, אי עקיבות דינמית במדיניות מוניטרית ופיסקלית. מדיניות מוניטרית עם מידע אסימטרי, מדיניות פיסקלית דינמית במסגרת מודל הדורות החופפים. המשפט הניאוריקרדיאני ומגבלותיו, החלקת מסוי, השפעות חלוקה ואספקטים פוליטיים. (2) הנושאים בכלכלה בינלאומית: שערי חליפין נידים וקבועים; משברי מטבע; והדינמיקה של מאזן התשלומים. (3) צמיחה כלכלית הצבר הון לעומת חדשנות טכנולוגית. חסכון השקעה ואיזון חיצוני, הסדרי מטבעות ומשברים מוניטריים, השפעה מאקרו כלכלית של מדיניות פיסקלית, מחזורי עסקים ראליים ומוניטרים.

תאוריה מאקרו כלכלה ב'

מודלים מוניטריים של צמיחה כלכלית. ניתוח הקשר בין גרעון בתקציב, הזרמה, אינפלציה, ותהליך הצמיחה. מודלים של קביעת מחירי נכסים ותשואות פיננסיות. ניתוח מחזורי עסקים. מדיניות מוניטרית ופיסקלית, מחזורי-עסקים ריאליים.

אקונומטריקה א'

חזרה על OLS ועל הסקה עם כלים של אלגברה לינארית, אמידה תחת אילוצים לינאריים, תיאוריה אסימפטוטית; אומדי נראות מקסימלית; ריבועים פחותים "מוכללים"; אמידת מערכת של משואות; אמידה באמצעות משתני עזר (IV's) ומשואות סמולטניות; מודלים של בחירה דיסקרטית; סוגיות באקונומטריקה יישומית.

אקונומטריקה ב'

דרישת קדם: השתתפות באקונומטריקה א'.

שימוש בשיטות אקונומטריות לניתוח שאלות כלכליות באמצעות תאוריות כלכליות ונתונים. הקורס יכלול הסבר על שימוש בשיטות של נראות מקסימאליות, אומדני משתני עזר ושיטת מומנטים כללית. הסטודנטים יישמו את השיטות באמצעות תוכנות מחשב במחשבים אישיים (PC). עבודה מסכמת מהווה 50 אחוז מהציון.

כלכלת מדינית ובחירת מדיניות

הקורס עוסק במודלים פורמליים של קבלת החלטות בועזות זבבחירות המונות של מידע מלא ובמצבים של מידע חלקי ומרטי. חלק מהקורס עוסק בבחירת מדיניות כלכלית בעיקר בתחום התקציבי.

צמיחה כלכלית

הקורס דן בהסברים לתהליך הצמיחה, בקשר בין חדשנות טכנולוגית וצמיחה כלכלית, בהשפעת הסחר הבינלאומי על הצמיחה ובחשיבות נקודת הזינוק והציפיות למימושה של צמיחה כלכלית.

אירגון תעשייתי

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים באירגון תעשייתי תוך התמקדות במודלים תאורטיים. רשימת הנושאים שיכוסו במהלך הקורס כוללת: התנהגות מונופול, איכות מוצרים ופרסום, אפליית מחירים, הגבלים אנכיים, תחרות בין מעטים, Tacit collusion, גיוון מוצרים, מודלים של תחרות אסטרטגית, ומודלים של השקעה במחקר ופיתוח.

שוקי הון וביטוח

דרישות קדם: תאוריה מאקרו כלכלה א', תאוריה מיקרו כלכלה א'.

הקורס עוסק בניתוח תפקידיו של שוק ההון. שאלה שתעמוד במרכז הדיון היא יעילותם היחסית של שוקי הון המבוססים על בורסה חזקה לעומת שוקי הון המבוססים על מתווכים פיננסיים חזקים, כגון בנקים, במילוי התפקידים השונים. הניתוח הינו ברובו תאורטי, אולם יוקדש זמן להיבטים אמפיריים ומוסדיים. בסוף הקורס יוקדש מעט זמן לדיון בשוקי ביטוח.

תאוריות של צדק חברתי

הקורס יעסוק בגישות שונות לצדק חברתי בכלל ולצדק חלוקתי בפרט.

נדון בגישה התועלתנית, תאוריות של חוזה חברתי, תאוריות שוויוניות, ובגישה הליברטריאנית.

נבחן את היחס בין מושג הצדק למושגים הבאים: רווחה, העדפות, צרכים, שוויון, אי-משוא פנים, זכות, חפש, תרומה (ובפרט פיצוי על פי תרומה).

הקורס ישלב דיון בעל אופי פילוסופי עם נתוח פורמלי.

נושאים בכלכלת אי-ודאות

במסגרת הקורס תינתן סקירה של יסודות תורת תוחלת התועלת, ממצאים אמפיריים העומדים בסתירה לתורה זו, ושל תורות חליפיות שפותחו בשנים האחרונות במגמה ליישב את הסתירות. בהקשר של התורות החליפיות יושם דגש על הנושא של עקביות דינמית בהחלטות סידרתיות.

נושאים מתקדמים באקונומטריקה

דרישת קדם: אקונומטריקה א'

הקורס יעסוק בניתוח יישומי של נתוני פנל. נתחיל ממודלים לינאריים פשוטים כדי לאמוד פונקציות יצור, פונקציות הוצאות ופונקציות ביקוש. לאחר מכן נדון ב-VAR ומודלים דינמיים באמידה באמצעות נירות מקסימאלית, לבסוף נדון במודלים של חיפוש עבודה ואמידה באמצעות GMM. במשך הקורס יהיו מספר תרגילים יישומיים ויוצגו עבודות של סטודנטים בדוקטורט העוסקות באמירת מודלים מנתוני פנל.

כלכלת עבודה

דרישות קדם: מיקרו א', אקונומטריקה א'

הצע עבודה ע"פ זמן ומחזור העסקים. חוזי עבודה, קביעת שכר, ותגריצים, חיפוש, אבטלה והתפלגות השכר, כישורים, מיון עובדים ובחירת מקצוע.

Model Selection and Sensitivity / Prof. Jan Magnus

In econometrics we make many assumptions and we can sometimes test these assumptions (normality, autocorrelation). This is called diagnostic testing. In contrast, sensitivity analysis does not ask whether the observations are normal or whether there is autocorrelation; instead it asks whether the deviations affect our parameters of interest. We shall obtain sensitivity measures for the mean of a linear process with respect to general deviations from white noise; we shall study the robustness of the t-ration; and we shall discuss the general problem of combining hypothesis testing and estimation into one procedure (generalized pretest).

כלכלה התנהגותית

קורס זה נעסוק במגבלות המודל הרציונלי וההשלכותיהן על חסכון והשקעה, כלכלת עבודה, שיווק ומימון. נציג ממצאים אמפיריים הנובעים ממחקרים הן בפסיכולוגיה והן בכלכלה וחלק מן המודלים התיאורטיים המנסים לשלב ממצאים אלו בתיאוריה הכלכלית. בין השאר נדון בתורת הסיכויים, שיטויי העדפות, חשבונאות נפשית (עם יישומים לחסכון ולקיחת חובות), הגינות, רגשות בתנאי אי וודאות ולמידה באמצעות חיזוקים.

ביה"ס לכלכלה

כלכלה ציבורית

כשלי שוק: יתרונות לגודל ומונופולים טבעיים, פקוח על מונופולים, סטיות מתמחיר שולי ע"י חברות ציבוריות, תמחיר עומס-שיא; השפעות חיצוניות ומסוי מתקן, מוצרים ציבוריים (גילוי העדפות הצרכנים, ייצור פרטי), שער הנכיון האופטימלי להשקעות ממשלה; תורת המיסוי: נטל-עודף, מסי עקיפין אופטימליים, מסוי רווחים והתחלקות הכנסות: מס הכנסה אופטימלי, מערכות ביטוח לאומי והשפעותיהן.

בנקים מרכזיים ואמינות

קורס זה מתמקד בספרות חדשה המנסה להבין את התנהגותם של בנקים מרכזיים במסגרת שבה המדיניות המוניטרית מתגבשת כתוצאה מאינטראקציה איסטרטגית בין הבנק המרכזי לבין הפרטים או האינדים במשק. בחיפה זו נעשית בשני משטרים אלטרנטיביים. מצב של מידע מלא שבו יש לציבור ולבנק המרכזי אותו מידע בכל נקודות זמן ומצב של מידע חלקי שבו יש לבנק המרכזי יתרון כלשהו במידע. להלן דוגמאות של נושאים ספציפיים: מניעים שונים להרחבה מוניטרית כגון תעסוקה, מס אינפלציה ומאזן תשלומים. מדיניות מוניטרית כאיחוד מוניטרי לעומת מדיניות זו במשטר של שערי חליפין קבועים וההשלכות ביחס לאיחוד המוניטרי באזרת השוק האירופי המשותף. אי ודאות לגבי יכולת ההתחייבות ומטרות הבנק המרכזי, איתותים, מושגי אמינות שונים, עצמאות בנקים מרכזיים והשלכותיה, דגמת העמימות האופטימלית.

דינמיקה של חלוקת הכנסות

דרישות קדם: תיאוריה מקרו א', תיאוריה מיקרו א'.

הקורס דן בקשר הדו-כיווני בין חלוקת ההכנסות במשקים לתהליך הצמיחה תוך שימת דגש על תהליכים של חלוקה מחדש של הכנסות על תהליכים המביאים לריבוד חברתי ועל ההשלכות שיש לריבוד חברתי על צמיחה וחלוקת הכנסות.

כלכלה ואבולוציה

על מנת לפתור בעיות עקרוניות בתורת המשחקים פנתה התיאוריה לביולוגיה ושאלה רעיונות מתורת האבולוציה.

הקורס יציג את התפתחות הרעיונות הללו ודרך שימושם בתורת המשחקים ובכלכלה.

הקורס יקיף מושגי יציבות של פתרונות אבולוציוניים, מודלים אבולוציוניים כמכשיר לבחירת שווי משקל ואינטרפרטציות אבולוציונות לתוצאות של ניסויים בתורת המשחקים.

להבנת הקורס נדרש ידע מסוים בתורת המשחקים.

נושאים בשוקי הון

דרישת קדם: שוקי הון וביטוח.

השנה יעסוק הקורס בנושאים הבאים: (א) חלוקת סיכונים בין פרטים, בין אזורים ובין מדינות. הדגש יהיה אמפירי. יבחנו, למשל, השלכות לגבי איחודים מונטריים ולגבי בנקאות בין-אזורית. (ב) הרפורמה בשוק ההון ובמערכת הבנקאות בישראל. גם כאן, הדגש יהיה אמפירי. במסגרת הקורס ניתן, בנוסף לדרישות הקורס, לכתוב עבודה סמינריונית למ.א. יש לתאם זאת עם המורה, רצוי בתחילת הסמסטר.

קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות

הקורס יעסוק בתורת תועלת התוחלת: יסודות אקסיומטיים, יתרונות ומגבלות, גישות חלופיות: תורות לא ליניאריות, תורות לא-אדיטיביות, ותורת החלטות מבוססת-מקרים.

כלכלת בריאות

מטרת הקורס היא ללמוד את התאוריות המתקדמות ביותר בתחום של כלכלת בריאות. הקורס יתבסס על מאמרים שיוצגו בכיתה ע"י המרצה. בין הנושאים שילמדו בקורס:

1. ביטוח בריאות - בעיות של Adverse Selection, Moral Hazard.
2. הביקוש לשרותי בריאות.
3. התנהגות ספקי שרותים במערכות בריאות.
4. שווי משקל וחוזים אופטימליים בענף שרותי הבריאות.

נושאים נבחרים בסחר חוץ

דרישות מוקדמות: מיקרו אי ו-בי

הקורס יעסוק במבנה הסחר העולמי, עם דגש על מבנה הסחר במוצרים תעשייתיים. מוצרים מסוג זה נסחרים תחת מבני שוק שונים ולאור זאת תידון חשיבות מבנה השוק בקביעת זרמי הסחר. מלבד גישות סטטיות תוצגנה גישות דינאמיות המשלבות סחר חוץ עם חדשנות טכנולוגית ותידון התלות ההדדית של סחר חוץ וצמיחה כלכלית. בנוסף לכל אלה יעסוק הקורס במדיניות מסחרית תחת מבני שוק שונים. תבחן השפעת המדיניות של יעילות הקצאת המקורות ועל צמיחה כלכלית. כמו כן ידונו תהליכים פוליטיים של קביעת מדיניות.

כלכלת משפחה

דרישות קדם: מיקרו א', אקונומטריקה אי

שקולים כלכליים בהחלטות הנישואים. קבלת החלטות במסגרת המשפחה. שוק הנישואים, התאמה וחיפוש. גרושים והשפעתם הכלכלית. יחסים בין דוריים.

מימון חברות

הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים במימון חברות. מטרת הקורס היא לבחון שתיים מהבעיות הפיננסיות העיקריות העומדות בפני הפירמה: איך לגייס משאבים (מבנה הון אופטימלי), ואיך לחלק רווחים לבעלי הפירמה (מדיניות דיבידנד). במהלך הקורס אסקור את התאוריות המרכזיות שפותחו בספרות ואת הממצאים האמפיריים שבוחנים תאוריות אלה.

Issues in Industrial Organization: Vertical Restraints / Prof. Marly Perry

The minicourse would discuss resale price maintenance, territorial restraints, tying arrangements, and possible exclusive dealing. I will discuss the alternative theories why manufacturers use these restraints, both efficienty and foreclosure. I will also summarize the legal treatment of these restraints in the US and the EC.

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
תואר ראשון

סמסטר א'

קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה

פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 54

1011.1103	**מבוא למיקרו כלכלה**			שו"ת
.01		א' 12-14;	104	ר. מלומד
		ד' 12-14;	104	
.02		ב' 8-10;	204	ש. כהן
		ד' 10-12;	204	
.03		ב' 14-16;	108	כ. גליל
		ד' 14-16;	108	
.04		ב' 16-18;	204	ג. דוד
		ה' 16-18;	110 דן דוד	
.05		ג' 8-10;	003	ג. עפר
		ה' 8-10;	003	
.06		ג' 10-12;	002 דן דוד	ג. עפר
		ה' 10-12;	003	

1011.1104	**מבוא למאקרו כלכלה**			שו"ת
.01		ד' 13-16;	004	ק. רייזל
.02		ג' 16-19;	104	י. אידלמן

1011.1108	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי**			ש"ת
.01	שיעור:	ב' 10-12;	110 דן דוד	ד"ר א. רביב
.02	תרגיל:	ג' 14-16;	110 דן דוד	ס. לוי
.03	תרגיל:	ד' 16-18;	107 דן דוד	ה. בראונשטיין
.04	שיעור:	ד' 8-10;	004	ד"ר ת. לויתן
.05	תרגיל:	ה' 12-14;	105	ה. בראונשטיין
.06	תרגיל:	ה' 14-16;	105	ה. בראונשטיין
.07	שיעור:	ד' 12-14;	204	נ. מושקוביץ
.08	תרגיל:	א' 12-14;	210	ד. יקותיאלי
.09	תרגיל:	ב' 10-12;	106	ד. יקותיאלי
.10	שיעור:	ד' 16-18;	004	ד"ר פ. אברמוביץ
.11	תרגיל:	א' 16-18;	109 דן דוד	ס. לוי
.12	תרגיל:	ג' 16-18;	109 דן דוד	ס. לוי

1011.1109	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'				שי+תי
.01	שיעור:	א'	12-14;	110 דן דוד	ד"ר א. רביב
.02	תרגיל:	ג'	12-14;	110 דן דוד	ד. יקותיאלי
.03	שיעור:	ד'	10-12;	108	נ. מושקוביץ
.04	תרגיל:	ב'	13-15;	104	ד. יקותיאלי
1011.1110	מתמטיקה לכלכלנים א'				שוית
.01		א'	10-12;	110 דן דוד	א. ורטנברג
		ג'	10-12;	110 דן דוד	
.02		א'	16-18;	210	י. כהן
		ג'	16-18;	204	
.03		א'	18-20;	108	י.כהן
		ג'	18-20;	110	
.04		ג'	8-10;	208	א. צירטוק
		ה'	8-10;	208	
1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'				שוית
.01		א'	14-16;	004	א. ורטנברג
		ג'	14-16;	004	
.02		ב'	16-18;	103	ס. קוסטיוקובסקי
		ד'	16-18;	204	
1011.2103	מיקרו כלכלה א'				שוית
.01		א'	8-11;	201	פרופי א. צדקה
.02		ב'	10-13;	104	ד"ר א. חפץ
.03		ג'	8-11;	104	ד"ר א. שניא
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים				שוית
.01		א'	14-16;	111 דן דוד	ד"ר י. אינגבר
.02		ג'	12-14;	111 דן דוד	ד"ר י. אינגבר
1011.2102	מאקרו כלכלה א'				שוית
.01		ד'	8-11;	110	ד"ר ח. לובין
.02		ה'	17-20;	אולם אפטר	פרופי ל. ליידרמן
.03		ב'	8-11;	אולם אפטר	ד"ר ש. בן-צבי
1011.2104	מיקרו כלכלה ב'				שוית
.01		ג'	11-13;	110	ד"ר ע. פוזנר
		ד'	11-13;	004	
.02		א'	10.30-12;	003	ד"ר י. שפיגל
		ג'	10.30-12;	003	
.03		ב'	14-16;	110	ד"ר א. חפץ
		ה'	10-12;	004	

1011.2105	מאקרו כלכלה ב'		שו"ת
.01	ב' 8-11;	110	ד"ר ח. לובין
.02	ה' 18-21;	110	ד"ר ר. אמיר
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה		שו"ת
.01	ב' 8-10;	003	ד"ר א. שוורץ
	ד' 8-10;	003	
.02	ג' 9-11;	110	פרופי צ. אקשטיין
	ה' 13-15;	110	
.03	א' 16-18;	003	פרופי מ. טרכטנברג
	ד' 16-18;	003	
1011.2109	מיקרו כלכלה ג'		שו"ת
.01	א' 14-17;	110	פרופי א. צדקה
.02	ד' 9-12;	210	ד"ר א. בן-פורת
.03	ב' 15-18;	004	פרופי ע. דקל
1011.2107.01	כלכלת ישראל		שו"ת
	א' 18-20;	101	פרופי צ. זוסמן
			פרופי י. פרנקל
			פרופי א. רזין
			ד"ר א. שגיא

ביה"ס לכלכלה

קורסי בחירה

קבוצה א'

1011.3513.01	ארגון תעשייתי		שו"ת
	א' 11-14;	110	פרופי ח. פרשטמן
1011.3333.01	*כלכלה מונטרית בינלאומית*		*שו"ת*
	ב' 9-12;	201	פרופי א. רזין
1011.3316.01	כלכלת אי-ודאות		שו"ת
	א' 9-12;	104	פרופי י. זילכה
1011.3115.01	מבוא לכלכלה אורבנית		שו"ת
	ד' 10-12;	103	פרופי ד. פינס
1011.3351.01	מבוא לכלכלת עבודה		שו"ת
	ד' 13-16;	003	ד"ר א. שוורץ
1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים		שו"ת
	ד' 14-17;	110	ד"ר ע. פוזנר
1011.3301.01	מימון ציבורי		שו"ת
	ה' 16-19;	103	פרופי מ. סטרבצינסקי
1011.3251.01	מסחר בינ"ל ראלי		שו"ת
	ה' 10-13;	110	פרופי ד. צידון

קבוצה ב'

1011.3360.01	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	שו"ת
	ה' 14-16; 106	ד"ר ע. אופנבכר
1011.3321.01	יסודות הבנקאות	שו"ת
	ב' 8-10; 210	ד"ר י. בנימיני
1011.3481.01	כלכלת העירה	שו"ת
	א' 16-18; 208	ד"ר מ. גוטליבובסקי
1011.3356.01	כלכלת תחבורה	שו"ת
	ג' 12-15; 205 דן דוד	פרופ' י. ברכמן
1011.3461.01	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	שו"ת
	א' 18-20; 110	ד"ר נ. נתנזון
1011.3316.01	מודלים דינמיים בכלכלה	שו"ת
	א' 14-16; 106	פרופ' י. זילכה
1011.3477.01	נושאים בתורת ההחלטות	שו"ת
	ב' 13-16; 103	פרופ' י. גלבוע
1011.3370.01	סוגיות בכלכלת ישראל	שו"ת
	ב' 14-16; 210	ד"ר נ. מארק
1011.3348.01	צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים	שו"ת
	ד' 16-18; 103	ד"ר ד. נא-אור
1011.3484.01	צדק חלוקתי[1]	שו"ת
	ג' 14-16;	פרופ' ע. סגל
	ד' 11-13;	
1011.3151.01	שיטות מתמטיות בכלכלה	שו"ת
	א' 18-21; 106	ד"ר א. סולנניק

---

1 הקורס ייתן במרוכז במהלך חודש דצמבר, סה"כ 6 פגישות. פגישה ראשונה ב- 1.12.98. הקורס מזכה ב- 1 ש"ס.
חבחינת תתקיים ביום ו', 25.12.98, בשעה 9.00.

1011.3560 **סמינריון רגיל** סי

.01 **כלכלת הגירה**
א' 18-20; ד"ר מ. גוטליבובסקי

.02 **יסודות הבנקאות**
ב' 10-12; ד"ר י.בנימיני

.03 **צדק בכלכלה/רציונליות בכלכלה**
ד' 18-20; ד"ר ד. נא-אור

.04 **מאקרו כלכלה וכלכלה מונטרית**
ה' 18-20; ד"ר ע. אופנבכר

.05 **סוגיות בכלכלת ישראל**
ב' 12-14; ד"ר נ. מארק

.06 **מדיניות כלכלית וחברתית בישראל**
א' 16-18; ד"ר ר. נתנזון

.07 **שווקים עתידיים ואופציות**
ג' 8-10; ד"ר ר. אלדור

ביה"ס לכלכלה

1011.3562 **סמינריון מורחב** סי

.01 **כלכלת עבודה**
ב' 16-18; פרופי י. וייס

.02 **כלכלת אי-ודאות וביטוח**
א' 17-19; פרופי י. זילכה

.03 **תורת המשחקים**
ג' 13-15; ד"ר ע. פוזנר

.04 **ארגון תעשייתי**
א' 15-17; פרופי ח. פרשטמן

.05 **סוגיות בכלכלת ישראל**
ג' 18-20; ד"ר א. שגיא

.06 **נושאים בכלכלת אינפורמציה**
ב' 18-20; פרופי ע. דקל

סמסטר ב'

קורסי חובה

1009.1000			הדרכה בספרייה יפורסם	
1011.1103			מבוא למיקרו כלכלה	שו"ת
.07		בי	16-18; 103	ג. דוד
		די	14-16; 103	
.08		גי	8-10; 003	ג. עפר
		הי	8-10; 003	
1011.1104			מבוא למאקרו כלכלה	שו"ת
.03		אי	14-17; 103	ק. רייזל
.04		בי	10-13; 208	כ. גליל
.05		גי	10-13; 003	ג. עפר
.06		גי	16-19; 204	י. אידלמן
.07		די	10-13; 104	נ. מארק
1011.1108			מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי	שי+תי
.13	שיעור:	די	8-10; 108	ד"ר ת. לויתן
.14	תרגיל:	בי	12-14; 110 דן דוד	ס. לוי
.15	שיעור:	גי	12-14; יפורסם	ש. להב
.16	תרגיל:	אי	16-18; 110 דן דוד	ס. לוי
1011.1109			מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים בי	שי+תי
.05	שיעור:	בי	16-18; 110 דן דוד	י. דיין
.06	תרגיל:	הי	10-12; 208	ד. יקותיאלי
.07	תרגיל:	הי	12-14; 111 דן דוד	ד. יקותיאלי
.08	שיעור:	די	14-16; 204	נ. מושקוביץ
.09	תרגיל:	בי	14-16; 111 דן דוד	ס. לוי
.10	תרגיל:	בי	13-15; 208	ד. יקותיאלי
.11	שיעור:	די	16-18; 204	נ. מושקוביץ
.12	תרגיל:	גי	18-20; 109 דן דוד	ר. אופק
.13	תרגיל:	די	16-18; 107	ר. אופק
1011.1110.06			מתמטיקה לכלכלנים אי	שו"ת
		אי	10-12; 110	א. ורטנברג
		גי	10-12; יפורסם	

1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים בי			שו"ת
.03	גי	8-10;	104	ה. נוסקוביץ
	הי	8-10;	104	
.04	בי	8-10;	104	י. כהן
	די	8-10;	104	
.05	בי	16-18;	208	ס. קוסטיוקובסקי
	הי	16-18;	110 דן דוד	
.06	אי	17-19;	004	ע. בר לב
	הי	16-18;	104	
1011.2103	מיקרו כלכלה אי			שו"ת
.04	אי	8-11;	003	פרופי א. צדקה
.05	גי	10-13;	יפורסם	ד"ר ד. וטשטיין
.06	די	13-16;	104	ד"ר א. שוורץ
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים			שו"ת
.03	אי	12-14;	110 דן דוד	ד"ר י. אינגבר
.04	הי	14-16;	110 דן דוד	ד"ר י. אינגבר
1011.2102	מאקרו כלכלה אי			שו"ת
.04	די	8-11;	210	ד"ר ח. לובין
.05	גי	16-19;	210	פרופי צ. הרקוביץ
1011.2104	מיקרו כלכלה בי			שו"ת
.04	אי	10-12;	004	ד"ר ע. יושע
	הי	10-12;	004	
.05	גי	11-13;	110 דן דוד	ד"ר ע. פוזנר
	די	11-13;	210	
.06	בי	10-12;	103	ד"ר א. תפץ
	הי	10-12;	103	
1011.2105	מאקרו כלכלה בי			שו"ת
.03	בי	8-11;	004	ד"ר ח. לובין
.04	הי	10-13;	210	פרופי צ. הרקוביץ
.05	הי	18-21;	003	ד"ר ר. אמיר
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה			שו"ת
.04	בי	8-10;	003	ד"ר א. שוורץ
	די	8-10;	003	
.05	גי	9-11;	110 דן דוד	ד"ר ד. בן-דוד
	די	9-11;	110	
.06	אי	14-16;	003	ד"ר ר. שחר
	גי	10-12;	210	

ביה"ס לכלכלה

1011.2109	מיקרו כלכלה ג'	שו"ת
.04	א' 12-9; 213 שרת	ד"ר א. בן-פורת
.05	ב' 18-15; יפורסם	פרופי ע. דקל
.06	ג' 12-9; אולם אפטר	פרופי ע. דקל
1011.2107.02	כלכלת ישראל	שו"ת
	א' 20-18; 101	פרופי צ. זוסמן
		ד"ר ע. ישיב
		פרופי י. פרנקל
		ד"ר א. שגיא

<u>קורסי בחירה</u>

<u>קבוצה א'</u>

1082.4094.01	ארגון תעשייתי ופיקוח	שו"ת
	א' 16-14; 104	ד"ר נ. גנדל
1011.3468.01	בעיות נבחרות במיקרו כלכלה	שו"ת
	א' 17-14; 206	פרופי א. צדקה
1011.3114.01	כלכלה מונטרית	שו"ת
	ה' 20-18; 101	פרופי ל. ליידרמן
		פרופי י. פרנקל
1011.3351.02	מבוא לכלכלת עבודה	שו"ת
	ב' 16-13; 004	פרופי י. וייס
1011.3132.02	מבוא לתורת המשחקים	שו"ת
	ב' 20-17; 201	פרופי א. רובינשטיין
1011.3741.01	נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה	שו"ת
	ב' 15-13; 103	ד"ר א. חפץ
1011.3116.01	צמיחה כלכלית	שו"ת
	ה' 13-10; 104	פרופי ד. צידון

<u>קבוצה ב'</u>

1011.2804.01	אלגברה לתאורית לכלכלה	שו"ת
	ג' 19-16; יפורסם	מ. רוסט
1011.3483.01	בעיות בכלכלה בינ"ל מונטרית	שו"ת
	ה' 16-14; 104	ד"ר ע. אומנבכר
1011.3328.01	הגבלים עסקיים	שו"ת
	ד' 17-15; 210	ד"ר ד. גילה

1011.3339.01 כלכלה אקולוגית — שו"ת
א' 11-14; 003 — ד"ר ש. אמיר

1011.3473.01 כלכלה והתנהגותית — שו"ת
ג' 12-14; 105 — ד"ר א. גניזי

ביה"ס לכלכלה

1011.3129.01 כלכלה יישומית — שו"ת
ה' 9-12; 110 דן דוד — פרופי צ. אקשטיין

1011.3469.01 כלכלת תקשורת — שו"ת
ה' 8-10; 110 — ד"ר ע. לוי

1011.3461.02 מדיניות כלכלית וחברתית בישראל — שו"ת
ג' 14-16; 201 — ד"ר י. שיינין

1011.3470.02 סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל — שו"ת
א' 16-18; 204 — ד"ר א. שגיא

1011.3317.01 פסיכולוגיה וכלכלה — שו"ת
א' 9-11; 201 — ד"ר י. קלר

1011.3347.01 רציונליות בכלכלה: היבטים פילוסופיים — שו"ת
ד' 16-18; 103 — ד"ר ד. נא-אור

1011.3146.01 שווקים עתידיים ואופציות — שו"ת
ג' 8-11; יפורסם — ד"ר ר. אלדור

1011.3144.01 תולדות המחשבה הכלכלית — שו"ת
ב' 10-13; 108 — פרופי ג. פלנדרס

1011.3560	<u>סמינריון רגיל</u>	ס'
.08	כלכלת תקשורת ה' 10-12;	ד"ר ע. לוי
.09	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל א' 16-18;	ד"ר ר. נתנזון
.10	כלכלה התנהגותית ג' 16-18;	ד"ר א. גנוזי
.11	שווקים עתידיים ואופציות ג' 11-13;	ד"ר ר. אלדור
.12	מאקרו כלכלה וכלכלה מונטרית ה' 18-20;	ד"ר ע. אופנכר
.13	כלכלה אקולוגית א' 14-16;	ד"ר ש. אמיר
.14	רציונליות בכלכלה/צדק בכלכלה ד' 18-20;	ד"ר ד. נא-אור
1011.3562	<u>סמינריון מורחב</u>	ס'
.08	בעיות נבחרות במאקרו ה' 15-17;	פרופ' צ. הרקוביץ
.09	תורת המשחקים ב' 14-16;	ד"ר א. בן-פורת
.10	סוגיות בכלכלת ישראל א' 16-18;	ד"ר א. שגיא
.11	כלכלה יישומית ה' 16-18;	פרופ' צ. אקשטיין
.12	כלכלת עבודה ב' 16-18;	פרופ' י. וייס
.13	נושאים בכלכלה ה' 14-16;	פרופ' ד. צידון
.14	כלכלה אורבנית יפורסם	פרופ' ד. פינס

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תואר שני

ביה"ס לכלכלה

סמסטר א'

1011.4111.01	**תאוריה מיקרו כלכלה אי**	שו"ת	
	ב' 18-20; 204	פרופ' א. רובינשטיין	
	ה' 16-18; 204		
1011.4107.01	**תאוריה מאקרו כלכלה אי**	שו"ת	
	ב' 16-18; 208	פרופ' א. צוקרמן	
	ה' 14-16; 108	פרופ' א. רזין	
1011.4205.01	**אקונומטריקה אי**	שו"ת	
	ג' 9-12; 204	פרופ' מ. טרכטנברג	
1011.4351.01	**כלכלת עבודה**	שו"ת	
	ב' 18-21; 107	פרופ' י. וייס	
1011.4559.01	**צמיחה כלכלית**	שו"ת	
	ב' 13-16; 107	פרופ' ד. צידון	
1011.4345.01	**שוקי הון וביטוח**	שו"ת	
	ג' 18-21; 107	ד"ר ע. יושע	
1011.4380.01	**ארגון תעשייתי**	שו"ת	
	א' 18-21; 107	ד"ר י. שפיגל	
1011.4378.01	**תאוריות של צדק חברתי**	שו"ת	
	ד' 17-19; 208	ד"ר א. בן-פורת	
1011.4365.01	**כלכלה מדינית ובחירת מדיניות**	שו"ת	
	ג' 9-12; 107	פרופ' א. צוקרמן	
1011.4322.01	**נושאים מתקדמים באקונומטריקה**	שו"ת	
	ה' 18-21; 107	פרופ' א. אקשטיין	

סדנאות

1011.5108.01	סדנה בתיאוריה כלכלית ג' 16-18; 422	סד' פרופ' י. גלבוע פרופ' ע. דקל פרופ' י. זילכה ד"ר א. חפץ ד"ר ע. פוזנר פרופ' ח. פרשטמן
1011.5001.01	סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי ה' 16-18; 425	סד' ד"ר ד. בן-דוד פרופ' צ. הרקוביץ ד"ר ע. יושע פרופ' א. צוקרמן פרופ' ד. צידון פרופ' א. רזין
1011.4257.01	סדנה במיקרו כלכלה יישומית ב' 16-18; 425	סד' פרופ' מ. טרכטנברג פרופ' ד. פינס פרופ' א. צדקה ד"ר א. שוורץ ד"ר ר. שחר ד"ר י. שפיגל
1011.5005.01	סדנה פתוחה: תיאוריה כלכלית ו(בעיקר) מעבר לה א' 16-18; 425	סד' ד"ר א. בן-פורת פרופ' א. רובינשטיין
1011.4394.01	Model Selection and Sensitivity[1]	שו"ת Prof. J. Magnus
1011.4397.01	The European Economy between wars[1]	שו"ת Prof. P. Temin
1011.4364.01	נושאים בכלכלת אי-ודאות[1]	שו"ת פרופ ע. קרני

1 קורס מרוכז.

סמסטר ב'

1011.4101.01	תאוריה מיקרו כלכלה ב'	שו"ת	
	ב' 9-12; 204	ד"ר א. בן-פורת	
	ה' 10-12; 204		
1011.4108.01	תאוריה מאקרו כלכלה ב'	שו"ת	
	ה' 16-18; 204	פרופ' ל. ליידרמן	
1011.4208.01	אקונומטריקה ב'	שו"ת	
	ה' 13-16; 107	פרופ' צ. אקשטיין	
1011.4395.01	כלכלת משפחה	שו"ת	
	ד' 14-16; 107	פרופ' י. וייס	
1011.4370.01	דינמיקה של חלוקת הכנסות	שו"ת	
	ה' 18-20; 107	פרופ' ד. צידון	
1011.4382.01	נושאים בשוקי הון	שו"ת	
	ב' 18-20; 107	ד"ר ע. יושע	
1011.4396.01	נושאים במימון חברות	שו"ת	
	א' 18-21; 107	ד"ר י. שפיגל	
1011.4381.01	קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות	שו"ת	
	ב' 14-16; 107	פרופ' י. גלבוע	
1011.4323.01	נושאים נבחרים בסחר חוץ	שו"ת	
	ה' 8-10; 107	פרופ' א. הלפמן	
1011.4313.01	בנקים מרכזיים ואמינות	שו"ת	
	ד' 18-21; 107	פרופ' א. צוקרמן	
1011.4372.01	כלכלת בריאות	שו"ת	
	א' 14-16; 422	ד"ר י. גלזר	
1011.4319.01	כלכלה ציבורית	שו"ת	
	ג' 18-20; 004	פרופ' א. ששינסקי	

ביה"ס לכלכלה

סדנאות

1011.5108.02	סדנה בתיאוריה כלכלית ג' 16-18; 425	סד' פרופ' י. גלבוע פרופ' ע. דקל ד"ר א. חפץ ד"ר ע. פוזנר
1011.5001.02	סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי ה' 16-18; 425	סד' ד"ר ד. בן-דוד פרופ' צ. הרקוביץ ד"ר ע. יושע פרופ' א. צוקרמן פרופ' ד. צידון פרופ' א. רזין
1011.4257.02	סדנה במיקרו כלכלה יישומית ב' 16-18; 425	סד' פרופ' מ. טרכטנברג פרופ' ד. פינס פרופ' א. צדקה ד"ר א. שוורץ ד"ר ר. שחר ד"ר י. שפיגל
1011.4201.01	סדנה בכלכלת ישראל ג' 16-18; 420	סד' פרופ' צ. זוסמן ד"ר א. שניא
1011.4252.01	סדנה בכלכלת עבודה ד' 16-18; 425	סד' פרופ' י. וייס פרופ' צ. אקשטיין
1011.5005.02	סדנה פתוחה: תיאוריה כלכלית ו(בעיקר) מעבר לה א' 16-18; 425	סד' ד"ר א. בן-פורת פרופ' א. רובינשטיין
1011.4327.01	כלכלה ואבולוציה[1]	שו"ת פרופ' א. שקד
1011.4398.01	**Issues in Industrial Organization: Vertical Restraints**[1]	שו"ת Prof. M. Perry
1011.4399.01	כלכלה והתנהגותית[1]	שו"ת ל. יריב

1 קורס מרוכז.

החוג למדע המדינה

ראש החוג: ד"ר יוסי שיין

תואר ראשון

יועצים: ד"ר דנה אריאלי הורוביץ - סמסטר א'
ד"ר גיל מרום - סמסטר ב'

החוג למדע המדינה

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג הדנשים שונים: פוליטיקה ישראלית; מינהל ומדיניות ציבורית; תורת המשטרים במערב ובעולם השלישי; התנהגות וכלכלה פוליטית; מחשבה מדינית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

ייעוץ בתכניות לימודים

ככלל חייב התלמיד להרכיב את תכנית לימודיו בעצמו.
תלמידים המבקשים לקבל ייעוץ בנושאים הקשורים לתכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תתפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בניין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

הרכב תכנית הלימודים

1. לימודי החוג:	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
א. לימודי שנה א'	19 ש"ס	19 ש"ס
ב. מבואות כלליים	8 ש"ס	--
ג. לימודי שנה ב'	22 ש"ס	22 ש"ס
ד. לימודי שנה ג'	24 ש"ס	14 ש"ס
	73 ש"ס	55 ש"ס
2. לימודים מתוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות:

1. חטיבות במדע המדינה
   מצומצמת - 16 ש"ס
   מורחבת - 33 ש"ס

2. חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה
   מצומצמת - 17 ש"ס
   מורחבת - 31 ש"ס

פירוט תכניות לימודי החטיבות מופיע בהמשך פרק זה.
תלמידים שאינם תלמידי החוג למדע המדינה או תלמידי חטיבה במדע המדינה יהיו רשאים ללמוד במסגרת החוג למדע המדינה קורסי מבוא בלבד.

תכנית הלימודים

שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
המערכת הפוליטית בישראל	ש'	3	סמי א/ב
	ת'	1	
תולדות המחשבה המדינית[1]	ש'	2	סמי א/ב
מבוא לממשל	ש'	2	סמי א/ב
מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	ש'	2	סמי א/ב
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'	2	סמי א/ב
מבוא לסטטיסטיקה[2]	ש'	2	סמי א/ב
	ת'	2	
יישומי מחשב במדעי החברה[3]	שו"ת	3	סמי א/ב
	סה"כ	19 ש"ס	

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

תנאי מעבר לשנה ב'-במסלול הלימוד המורחב ובמסלול הלימוד הדו-חוגי:

א. ציון 70 לפחות ב-5 הקורסים הראשונים המפורטים לעיל וממוצע 73 ביניהם.

ב. ציון 70 לפחות בקורסים: "יישומי מחשב במדעי-החברה" ו"מבוא לסטטיסטיקה".

---

1 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לפילוסופיה פוליטית הניתן בחוג לפילוסופיה.

2 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא לסטטיסטיקה א'+ב' בחוג לכלכלה, לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה, וכן לקורס מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצירוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולוגיה ואנתרופולוגיה או תקשורת ילמד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.

3 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום (SPSS) ובאותו היקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.
דרישה מוקדמת לקורס: מבוא לסטטיסטיקה.

שנה ב'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
מחשבה מדינית בת-זמננו	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
פוליטיקה השוואתית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
אסטרטגיה בעידן המודרני	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
כלכלה פוליטית	שי	2	סמי אי
	תי	2	
שיטות מחקר[1]	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
פרוסמינר	שי	2	סמי א/ב
		22 ש"ס	

תחום למדע המדינה

פרוסמינר

מומלץ לתלמיד ללמוד את הפרוסמינר, בסמסטר השני של שנה ב', ולבחור פרוסמינר מהתחום שבו כבר למד את קורס החובה.

מבואות כלליים

כל תלמיד חד-חוגי ילמד 8 ש"ס מתוך רשימות הקורסים שלהלן.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2]	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	3	ש"ס	בחוג ללימודי עבודה

---

1 יחשב ע"י החוג למדע המדינה בקורס חופף לשנים מתוך קורסי שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה, שיטות מחקר בפסיכולוגיה, מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצרוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך ושיטות מחקר א' + ב' בחוג לתקשורת.

2 מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה (3 ש"ס) יחשב כקורס חופף, לצורך דרישה זו. לתשומת לב, תלמיד המקבל פטור על סמך מבוא למאקרו כלכלה חייב בהשלמת 1 ש"ס בקורסי הבחירה בקורס.
תלמידים שלמדו את שני המבואות לכלכלה ולא עמדו בהצלחה בבחינות יהיו רשאים להיבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להירשם לקורס זה, אם עמדו בתנאים הבאים:
א. מלאו חובות הגשת תרגילים בשני המבואות והופיעו ברשימת הזכאים להיבחן בקורסים אלה.
ב. עומד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.

תנאי המעבר לשנה ג' - במסלול הלימוד המורחב והדו-חוגי:

ציון 'עובר' לפחות בכל קורסי שנה ב'.

שנה ג'

מורחב

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
4 קורסי בחירה	ש'	12	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמי א/ב
פרויקט שטח[1]/[2]	ש'	4	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+אי
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמי א/ב
סמינר שנתי[1]	ס'	4	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+אי
סה"כ		24 ש"ס	

דו-חוגי

2 קורסי בחירה	ש'	6	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמי א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמי א/ב
סמינר שנתי[1]	ס'	4	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+אי
סה"כ		14 ש"ס	

<u>פרויקט שטח</u>[2] - הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד יום אחד בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ. התלמיד יידרש להכין ולהגיש דו"ח תקופתי ועבודה מסכמת.

<u>מדינאות ומדיניות מעשית</u> - הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל ציבורי בכירים.

---

1 בקורס המתקיים בסמסטר ב' + קיץ ו/או קיץ + סמסטר א', יידרש התלמיד לשלם שכר לימוד נפרד עבור עונת לימודי הקיץ.

2 תלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנת"ל תשנ"ו תזיבים ב-12 פגישות. הקורס נחשב - 2 ש"ס.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

החוג מציע למספר מצומצם של תלמידים בעלי הישגים גבוהים בלימודי שנים א' ו-ב' בתואר ראשון, מסלול מיוחד לתואר שני. תנאי המינימום להצטרפות למסלול הם ממוצע 85 לפחות בתשעה מתוך הקורסים שלהלן וציון 80 לפחות בכל אחד מקורסי החוג. תלמידים העומדים בתנאים מתבקשים לפנות למזכירות החוג ולהגיש בקשה להצטרף למסלול המיוחד.

החוג למדע המדינה

רשימת הקורסים:

- המערכת הפוליטית בישראל
- מבוא לממשל
- מבוא ליחסים בינלאומיים
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
- פוליטיקה השוואתית
- אסטרטגיה בעידן המודרני
- קבלת החלטות במינהל
- מחשבה מדינית בת זמננו
- כלכלה פוליטית
- שיטות מחקר

לתלמידים שיתקבלו למסלול המיוחד תינתן האפשרות להתחיל בלימודי תואר שני במעמד של "תלמיד לא מן המניין", במקביל ללימוד שנה ג' בתואר ראשון. במהלך שנה זו על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר ראשון.

פרטי התכנית

תלמידי התכנית הלומדים במסלול המורחב יהיו פטורים במסגרת חובות הב.א. משלשה קורסי בחירה (סה"כ 9 ש"ס), במסלול הדו-חוגי - משני קורסי בחירה ומהקורס: מדיניות ומדינאות מעשית (סה"כ 8 ש"ס). במקום קורסים אלה ילמדו תלמידי המסלול בשנה ג' קורסים מתכנית התואר השני בהיקף של 9 ש"ס. הרכב תכנית הלימודים בשנה ג' יהיה כלהלן:

מורחב	דו-חוגי
מתכנית הב.א.	מתכנית הב.א.
קורס בחירה	התנהגות פוליטית בישראל
פרויקט שטח	סמינר שנתי
מדינאות ומדיניות מעשית	
התנהגות פוליטית בישראל	
סמינר שנתי	
מתכנית המ.א. - 9 ש"ס	מתכנית המ.א. - 9 ש"ס
א. שנים משלשת קורסי החובה:	א. שנים משלשת קורסי החובה:
- שיטות מחקר לתואר שני	- שיטות מחקר לתואר שני
- גישות ותיאוריות במדע המדינה	- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- קורס החובה התחומי	- קורס החובה התחומי
ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי	ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי

תלמידי המסלול אשר ימשיכו בלימודי המ.א. בחוג, יהיו פטורים משיעורי התואר השני אותם לקחו בשנה ג' ללימודיהם לתואר ראשון. שיעורים אלה ייכללו במניין לצורך חישוב מכסת השעות בתואר שני, אך לא ייכללו בשקלול ציון הגמר לתואר שני. תלמידי המסלול חייבים ללמוד קורס נוסף מקורסי החובה בתחומי הלימוד (בהיקף של 3 ש"ס).

<u>תלמידים שיסיימו את לימודי התואר השני</u>
היקף שעות קורסי תואר שני אשר ישוקללו במסגרת חובות תואר ראשון יהיה: לתלמידי המסלול המורחב 9 ש"ס, לתלמידי המסלול הדו-חוגי 6 ש"ס.
<u>תלמידים שלא ימשיכו לתואר שני בחוג או שלא יסיימו אותו</u>, יקבלו ב.א. על סמך השיעורים שלמדו, כולל השיעורים מתואר שני, רק לאחר שעמדו בהיקף השעות הנדרש במסלול לימודיהם לתואר ראשון.
כל קורס מתכנית תואר שני, אשר ישוקלל במסגרת חובות התואר הראשון יקבל משקל של 1.5 נקודות.

<u>מסלול לימוד דו-חוגי מדע המדינה ופילוסופיה</u>

<u>מטרות התכנית</u>
להעניק הכשרה בין דיסציפלינרית במדע המדינה ופילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי פילוסופיה פוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

במסגרת לימודים אלה יעסקו התלמידים בהרחבה בלימודי נושאים ובעיות בתחומי הרעיון המדיני והפילוסופיה הפוליטית.

<u>תנאי קבלה</u>

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף *לתכנית המשותפת* דק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.
תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים ומבקש להתקבל למסלול לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הרגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של *80* לפחות ב-30 ש"ס לפחות. (ראה הפסקה "החלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

<u>ייעוץ ומעקב</u>

התלמידים יונחו באופן רצוף ואישי על ידי יועצי שני החוגים. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.
התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ופילוסופיה.

<u>תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה</u>

קורסי שנה א'	19 ש"ס
קורסי שנה ב'	22 ש"ס
קורסי שנה ג'	8 ש"ס
קורס בחירה (בתחום הי"רעיון המדיני")	<u>3 ש"ס</u>
	52 ש"ס

<u>פרוסמינר וסמינר</u> - ילמדו התלמידים מתחום הי"רעיון המדיני".

תכנית לימודים משולבת לקראת שני תארים - בוגר במשפטים (L.L.B) ותואר ראשון במדע המדינה

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים בעלי נתונים גבוהים, אשר יתקבלו לפקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון במדע המדינה. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד. הרחבת הלימודים בתחום מדע המדינה משלימה את ההשכלה המשפטית, מקנה כלים אנליטיים להבנה פוליטית של מוסדות ציבור ומאפשרת התמודדות טובה יותר בשדה המעשה. השילוב יתרום במיוחד לאלה המייעדים עצמם למשרות בכירות במינהל הציבורי, בחברות ממשלתיות, ובפעילות פוליטית ברמה הלאומית והמקומית, וכן לאלה המייעדים עצמם לקריירה אקדמית.

תחום למדע המדינה

תלמידי התכנית ילמדו (במסלול הלימוד הדו-חוגי) בחוג למדע המדינה כמפורט בתכנית שלהלן, זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. הדבר יוכל להתאפשר לאור העובדה שהחוג למדע המדינה מציע בעונת לימודי הקיץ את כל קורסי החובה וכן מבחר של קורסי בחירה. עפ"י התכנית המוצעת, ילמד התלמיד קורס אחד בחוג במדע המדינה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א' ו-ב'), בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים בחוג למדע המדינה יילמדו בעונות לימודי הקיץ. (ראה להלן הצעה לפריסה כזו של לימודים בחוג במדע המדינה).
עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובחוג למדע המדינה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (L.L.B) ולתעודת תואר ראשון במדע המדינה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי מדע המדינה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

תכנית לימודים מוצעת לתלמידי משפטים ומדע המדינה

שנה א'

סמסטר א':	המערכת הפוליטית בישראל	4	ש"ס
סמסטר ב':	מבוא לסטטיסטיקה	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	יישומי מחשב במדעי החברה	3	ש"ס
	תולדות המחשבה המדינית	2	ש"ס
	מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
	מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	2	ש"ס
	מבוא לממשל	2	ש"ס
		19	ש"ס

שנה ב'

סמסטר א':	כלכלה פוליטית	4	ש"ס
סמסטר ב':	שיטות מחקר	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	מחשבה מדינית בת זמננו	3	ש"ס
	פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
	קבלת החלטות במינהל הציבורי	3	ש"ס
	אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
	פרוסמינר	2	ש"ס
		22	ש"ס

שנה ג'

סמסטר א':	התנהגות פוליטית בישראל	2	ש"ס
סמסטר ב':	סמינר	2	ש"ס
	מדינאות ומדיניות מעשית	2	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	המשך הסמינר	2	ש"ס
	2 קורסי בחירה	6	ש"ס
		14	ש"ס
	סה"כ	**55**	**ש"ס**

תקנות החוג

1. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המרצה.

2. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ג'.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.

4. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד להגיש לכל היותר 2 ערעורים (ולא יותר מ-6 ערעורים בסה"כ במשך לימודיו לתואר ראשון).

5. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד תגרור דיווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240). ציון זה לא ייכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגליון הציונים.

6. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה. בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

7. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.

8. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף להודעה למזכירות תלמידים כללית.

קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

9. כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 105 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.

10. תלמיד דו-חוגי חייב ללמוד 55 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור בגין קורסי חובה חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 53-51 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

שקלול ציון הגמר

המערכת הפוליטית בישראל	3	נקודות
מבואות החוג	2	נקודות כל מבוא
יישומי מחשב במדעי-החברה	1.5	נקודות
מבוא לסטטיסטיקה	1.5	נקודות
כל קורסי החובה	2.5	נקודות
פרוסמינר	2	נקודות
מבואות כלליים פקולטטיים	1	נקודה כל מבוא
קורסי בחירה	2	נקודות כל קורס
התנהגות פוליטית בישראל	2	נקודות
פרויקט שטח	4	נקודות
מדינאות מעשית	1.5	נקודות
סמינר שנתי	4	נקודות

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומתוך לה חטיבות למדע המדינה וחטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה.
על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.
על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בתוך.

החוג למדע המדינה

תנאי קבלה לחטיבות:

ציון "עובר" לפחות בשלושה קורסי מבוא הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה.

חטיבות במדע המדינה

א. חטיבה

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	3 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	6 ש"ס
3.	2 קורסי בחירה	6 ש"ס
	סה"כ	16 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	ארבעת מבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	8 ש"ס
3.	כלכלה פוליטית	4 ש"ס
4.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
5.	מחשבה מדינית בת-זמננו	3 ש"ס
6	פוליטיקה השוואתית	3 ש"ס
7.	קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	3 ש"ס
8.	קורס בחירה	3 ש"ס
9.	פרוסמינר	2 ש"ס
	סה"כ	33 ש"ס

חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה

מטרת החטיבה להקנות ידע ומושגי יסוד בכל הקשור לתהליכים ולגורמים המעצבים את מדיניות הביטחון של מדינות, במיוחד בהקשר הישראלי.
לימודי החטיבה מיועדים להקנות תשתית ידע והכנה לתלמידים אשר בכוונתם להמשיך לימודיהם בתכנית תואר שני ללימודי ביטחון.

א. חטיבה

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
	4 מקורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	12 ש"ס
	סה"כ	17 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
3.	8 קורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	24 ש"ס
4.	פרו"ס בתחום	2 ש"ס
	סה"כ	31 ש"ס

תיאור הקורסים

סמסטרים א'+ב'

שנה א'

יישומי מחשב למדעי-החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

החוג למדע המדינה

המערכת הפוליטית בישראל

קורס יסוד זה מיועד להקנות מסגרות תיאורטיות וידע בהקשר לנושאים מגוונים בפוליטיקה ישראלית ביניהם: היסטוריה פוליטית של התפתחות מוסדות השלטון, יחסי אליטות וקבוצות בחברה, שסעים ומוקדי מתח חברתיים, ביטחון לאומי, הסכסוך הישראלי-פלסטיני-ערבי, שאלת גבולות הקבע, זהות לאומית, דת-מדינה, המיעוט הערבי בישראל, זכויות הפרט, פוליטיקה ומשפט, בית המשפט העליון בישראל.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות דו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וכיו"ב.

תולדות המחשבה המדינית - סמסטר א'

סקירה וקריאת טקסטים של הוגי דעות פוליטיים מרכזיים מאפלטון ועד ימינו, תוך עמידה על עיקרי תפיסותיהם על רקע המציאות ההיסטורית שכלפיה הגיבו.

תולדות המחשבה המדינית - סמסטר ב'

מטרת הקורס להכיר לסטודנט/ית הוגים ומושגים מרכזיים במסורת של החשיבה הפוליטית במערב, ולעודד חשיבה ביקורתית ועצמאית ביחס לחומר הנלמד. ידונו מספר כתבים מתקופות שונות, החל בעת העתיקה וכלה במאה ה-19 (לדוגמא: אריסטו, מקיאבלי, הובס, דה-טוקויל), ובאמצעותם יבחנו נושאים כמו רפובליקאניזם, ליברליזם, זכויות, ויצוג האישה.

מבוא לממשל

בשיעור יושם דגש על הכרת שלוש גישות בסיסיות הרווחות במדע המדינה, להבנת המושג "מדינה" ולניתוח היחסים שבין המדינה על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. שלושת הגישות הן הגישה הפלורליסטית (או גישת הקבוצות), גישת האליטות והגישה המעמדית.

מבוא למינהל ומדיניות ציבורית

מטרת הקורס היא להקנות ידע בסיסי בהבנת המינהל הציבורי במישור התיאורטי ובמישור האמפירי. בחלקו הראשון של הקורס יידונו מאפיינים ארגוניים-מבניים של המינהל הציבורי. בחלקו השני של הקורס נדון במהותו של תהליך קביעת מדיניות ציבורית תוך שימת דגש על משתנים סביבתיים המעצבים תהליך זה.

מבוא ליחסים בינלאומיים

הגישות העיקריות ללימוד היחסים הבינלאומיים ובעיות היסוד של היחסים הבינלאומיים בעידן המודרני, כולל: התפתחות המערכת הבינלאומית, מדינות כשחקנים בינלאומיים, עיצוב מדיניות חוץ וישומה, ארגונים בינלאומיים, חברות רב-לאומיות, שחקנים תת-מדיניים, כלכלה פוליטית בינלאומית, בעיות יסוד ביחב"ל המודרני: מלחמה ושלום בעידן הגרעין, קונפליקטים אזוריים, בעיות מזון, איכות הסביבה, דמוגרפיה וטכנולוגיה.

שנה ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר

הקניית ידע בסיסי בנישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העקריים: הגדרת בעיות מחקר, בניית מושגים, תיאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

כלכלה פוליטית

הקורס סוקר את העקרונות הבסיסיים של הכלכלה הפוליטית ומקורותיה. יוצגו גישות שונות למפריד ולמשותף בין העולם הכלכלי לעולם הפוליטי. כמו כן יוצגו הגישות העיקריות בכלכלה פוליטית כולל הגישה הקלאסית, המרכסיסטית, הניאו קלאסית והקנזיאנית.

מחשבה מדינית בת-זמננו - סמסטר א'

במהלך הקורס נבחן כמה מן ההוגים הפוליטיים המרכזיים של התקופה המודרנית, תוך שימת דגש על האופן בו מוצג האדם המודרני בכלל ומבחינת יכולתו להתמודד עם מוסדות חברתיים ומערכות עוצמה האופיניות למודרניות בפרט. כמו כן, נעמוד על קווי ההתפתחות האופייניים להגות הפוליטית במהלך התקופה, ועל השאלות העומדות בפניה כיום. הקורס יתמקד בלימוד כתביהם של רוסו, מרקס, וובר, ופוקו.

מחשבה מדינית בת-זמננו -סמסטר ב'

קורס זה סוקר דעיונות מרכזיים בהגות ובספרות המאה ה-20 תוך קשירתם במאורעות המדיניים, החברתיים והמדעיים של המאה. בין ההוגים והסופרים הנסקרים: תומס מאן, פרנץ קפקא, ז'אן פול סארטר, מרטין בובר, מישל פוקו ואחרים.

פוליטיקה השוואתית

קורס זה נועד לתת למשתתפים טעם של הגישות והתיאוריות הבולטות במדע המדינה שפותחו על מנת להסביר את ההבדלים הבולטים בין מדינות וחברות שונות. למה, לדוגמה משטרים דמוקרטיים צמחו רק בחברות ותרבויות מסוימות? למה יש שוני רב בהתפתחות הכלכלית באירופה, ארה"ב ואפריקה? למה כללי המשחק הפוליטי משתנים בעקבות רגעים קריטיים בהיסטוריה? שאלות כאלה העסיקו רבים מן החוקרים הטובים ביותר במדעי המדינה, כלכלה וסוציולוגיה ובשעור נעשה מאמץ להעריך עד כמה התיאוריות שהם הציעו אכן נכונות ומסבירות את השינויים הדרמטיים שהתרחשו במאה ה-20. בקורס נתמקד בשלושה סוגי הסבר: תרבותי, הסטורי וכלכלי, ונלמד במהלכו שהיו סיבות טובות למעבר בין סוג הסבר אחד למשנהו. יחסי הגומלין בין חוקרים (שמייצרים "ידע") והצורה שהם הסתכלו על העולם (השוני בין מדיניות שונות).

קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית

הקורס מציג גישות, תהליכים ומודלים של קבלת החלטות, בקונטקסטים פוליטיים, חברתיים וארגוניים. שאלת הרציונליות: הטהורה או המוגבלת, התהליכית או המהותית, עוברת כחוט השני במהלך הקורס. כל החלטה כרוכה במורכבות רבה ועל כן מוצגים דגמים שונים: מערכתיים וקיברנטיים, אופטימליים וארגונמטליים, תפיסתיים וחוץ רציונליים, ועוד.

אסטרטגיה בעידן המודרני

השיעור יעסוק בנושאים הבאים:

א. הלימודים האסטרטגיים - מבוא, הגדרות ומיקומם במסגרת דיסציפלינת היחסים הבינלאומיים.

ב. הפעת הנשק הגרעיני והשפעתו על היחסים האסטרטגיים הבינלאומיים.

ג. תיאורית ההרתעה.

ד. הדקטרינה הגרעינית האמריקאית ותקופותיה.

ה. סוגיות באסטרטגית הביטחון של ישראל.

החוג
למדע
המדינה

פרוסמינרים

הפוליטיקה הבינלאומית: תיאוריה במבחן המציאות

מטרת הקורס לפתח בתלמיד חשיבה מופשטת במונחי יסוד של מדע המדינה והיחסים הבינלאומיים ויכולת לנתח תהליכים פוליטיים מעשיים במונחים תיאורטיים.

הדגש העיקרי הוא על הקניית יכולת לבניית מודלים לניתוח ולהסבר תהליכים והתרחשויות במערכת הבינלאומית והבנת הקשר בין אופי המשטר הפנימי של מדינה לבין התנהגותה בסביבתה החיצונית.

תקיפותם של המודלים ויכולת ההסבר שלהם נבחנים במקרים היסטוריים נבחרים.

קונפליקטים ותהליכי שלום במזרח-התיכון

קורס זה יעסוק בקשר שבין הקונפליקטים לבין תהליכי השלום השונים במזרח התיכון. הקורס יבחן את השורשים הקהילתיים של הקונפליקטים השונים, בנסיון לבדוק את אמיתות הסברה המקובלת, שישראל נמצאת בעימות עם חזית ערבית אחידה, המורכבת ממדינות ערביות בעלות אינטרסים זהים. תהליכי השלום השונים יבחנו בפרספקטיבה השוואתית על מנת להמחיש את הדומה והשונה בשורשיהם ההיסטוריים, הסוציולוגיים והפוליטיים. לאור זה יהיה נסיון לברר מה פשר השוני בקצב השיחות, באופיין ובפתרונות המועלים בהן.

מדיניות והחלטות בשלטון המקומי והמרכזי

בקורס ידון נושא היחסים בין מדיניות הממשלה והשלטון המקומי. תחומי המדיניות הם: תכנון, כספים, תקציב, חינוך וכו'. יודגשו היבטי-מדיניות, כגון: תחרות על משאבים והפעלת משאבים בתהליך הפוליטי.

ניתול משא ומתן

למשא ומתן המתנהל בין ישראל למדינות ערב, למשא ומתן על הרכבת הקואליציה ולמשא ומתן בין האיגודים המקצועיים לממשלה, יש הרבה מן המשותף. הקורס יעסוק בניתוח תהליכי המו"מ והמיקוח מנקודת מבט תיאורטית ומעשית. תבחנה סוגיות שונות הקשורות בתהליך המשא ומתן, והמיקוח ומשפיעות על מהלכו ותוצאותיו. במהלך הקורס יושם דגש על מחקר ולימוד משווה, מתחום הכלכלה ומדע המדינה.

מדיניות החוץ של ישראל

בקורס זה נעסוק בסוגיות נבחרות ביחסי החוץ של ישראל. נדון בתיאוריות בתחום היחסים הבינלאומיים וקבלת ההחלטות תוך התייחסות למקרה הישראלי.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל

הקורס יעסוק בהתנהגות פוליטית באמצעות סקירה וניתוח של מפלגות, קבוצות אינטרס וארגונים חוץ פרלמנטריים. כמו-כן, יערך דיון במושגים: סדר יום, דעת קהל והשתתפות פוליטית תוך בחינת השחקנים השונים המפעילים את ההתנהגות הפוליטית בישראל.

מתוך שאיפה לשרטט את מרכיבי ההתנהגות הפוליטית בישראל יבחנו בין השאר דפוסי השתתפות בבחירות, הפרנקציות שממלאות מפלגות, פעילות חוץ פרלמנטרית, פעולת שדולות והשפעת אינטלקטואלים ומכוני מחקר.

מדינאות ומדיניות מעשית

הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל צבורי בכירים.

פרויקט שטח

הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישתה התלמיד כיום בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ.

קורסי בחירה

התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 ועד היום

סיכום אנליטי של התהליכים העיקריים בפוליטיקה הבינלאומית, עם הדגשים על משברים בינלאומיים ותפניות בהיסטוריה המודרנית.

הדיון ייסוב על הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה, הפוליטיקה של המלחמה הקרה והתהפוכות של העשור האחרון.

(קורס משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

משברי ביטחון

הקורס נועד להפגיש את התלמיד עם בעיות היסוד העיקריות בנושא משברים בינלאומיים, שבמסגרת דיסציפלינות היחסים הבינלאומיים. מוקד הקורס הינו יישום התפיסה בתחום הביטחוני: משברי ביטחון. נפתח בהקניית בסיס תיאורטי מעמיק בדבר מיפוי התפיסה; התנאים הבסיסים והמייחדים המגדישים להופעת משבר והקמתו; שינוי וטרנספורמציה של משבר; סיום או קריסת משבר; סוגי משברים וסיווגים תיאורטים נוספים; ביקורת כלכלית על התפיסה.

אחר נעבור ליישום הנלמד לעיל בהקשר משברי ביטחון בשינויים המחוייבים. נבחן מספר תתי-תחומים במסגרת התחום הביטחוני בו כוונו משברים ואת חשיבותם, כגון: משברים בתחום פרוץ ובקרת נשק; קישור התפיסה לאמצעים לבניית ביטחון ואמון; יכולת משברי הבטחון להתמודד עם "טובין ציבוריים" ובעיית "החנוסע החופשי", ועוד. לסיום, נדון ביישום התפיסה האמורה בקונטקס המזרח-תיכוני בדגש על הראיה הישראלית.

בחירות והתנהגות בוחרים

הקורס יעסוק בתיאוריות ובמחקר בתחום הבחירות והתנהגות בוחרים מתוך פרספקטיבה השוואתית, עם דגש מיוחד על בחירות 1996 בישראל.

פוליטיקה ערבית

הקורס יעסוק בזרמים האידיאולוגיים והפוליטיים הקיימים בעולם הערבי ובדינמיקה של היחסים במערכת הבינערבית. בין הסוגיות שיידונו: המתח בין לאומיות על-טריטוריאלית לבין לאומיות פרטיקולרית; פוליטיקה של אחדות; פוליטיקה של ועידות פיסגה; הקשר בין התפתחות פוליטית לבין התפתחות כלכלית-חברתית והטוגיה הפלסטינית במערכת הבין-ערבית.

החוג למדע המדינה

אידיאולוגיה, פוליטיקה ומשבר המודרניות

הקורס סוקר את האידיאולוגיות הפוליטיות הרלוונטיות ביותר במאה העשרים: קומוניזם, סוציאל-דמוקרטיה, פאשיזם, אקזיסטנציאליזם, נאו-ליברליזם וקהילתיות. הקורס מתרכז במאבק האידיאולוגי והפוליטי בין המצדדים באידיאולוגיות הנאורות לבין מתנגדיה במאה העשרים.

מושג האזרחות במדינה הדמוקרטית

בחינה השוואתית של שתי המסורות העקריות של הדיון בנושא האזרחות במחשבה הפוליטית המערבית: המסורת הרפובליקנית והמסורת הליברלית.

המסורת הרפובליקנית שמקורה באריסטו והמשכה בהוגים הנוצריים של ימי הבינים: מאקיבלי ורוסו, זכתה לתחיה מחודשת בעיקר בארה"ב בשנים האחרונות. תחיה זו נובעת מהאכזבה הגוברת והולכת מהליברליזם לנוכח עליונתו של הימין החדש ופרוקה של מדינת הרווחה. בשעור יידונו כיתבותיהם של ההוגים העיקריים המייצגים את שתי המסורות הללו בעבר והיום, וכן יבחנו השלכותיו של הוויכוח ביניהם לגבי מוסד האזרחות במדינת ישראל.

השמאל בישראל מ-1967

הקורס יתמקד בנתוח הרקע החברתי, פוליטי ואידיאולוגי, לנסיונות להקים מסגרות פוליטיות מפלגתיות ולא מפלגתיות של השמאל העצמאי בישראל מאז 1967. הדגש בקורס יהיה מחקרי ומבוסס על השתתפות פעילה ומשותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

מחשבה מדינית: העת העתיקה

במסגרת הקורס נחקור את היחסים של היחיד עם המשטר, אופי החוק הקונפליקט בין הפילוסופיה וההתגלות. קריאה מתוך אפלטון, אריסטו, קיקרו ואוגוסטינוס הקדוש.

הממשלות הקואליציוניות של ישראל

הקורס יעסוק במרכיבי היסוד של קואליציות פרלמנטריות בדמוקרטיות מערביות תוך שימת דגש תיאורטי והשוואתי: סוגיות מרכזיות בנושא תיושמנה למציאות הפוליטית בישראל.

סמינרים שנתיים

ארה"ב וישראל: דינמיקה של השפעה

מטרת הסמינר היא לנתח את המרכיבים וההפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שנתבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים.

תפרסת ומשברית של מדינת הרווחה

ההפרטה, מצוייה בשנים האחרונות על סדר היום הציבורי, במדינת ישראל ובעולם, לעיתים כמדיניות ציבורית מגובשת ולעיתים כתופעה פוליטית וכלכלית. ההפרטה תוצג כפתרון אפשרי למשבריה של מדינת הרווחה ולנוכח מצוקותיה של המדינה בת זמנו.

ההפרטה תבחן הן בקונטקסט הרחב של מעורבות הממשלה במשק, והן בקונטקסטים ספציפיים הכרוכים בתפקוד החברות הממשלתיות, ובנסיון המצטבר בתחום השלטון המקומי.

המהפכה השניה: סין בתקופת הרפורמות - 1978-1998

בסמינר זה נעסוק במימדים הפוליטיים, בין-לאומיים, חברתיים וכלכליים של סין בתקופת הרפורמות הכלכליות שהחלו תחת משטרו של דנג סיאופינג. נקודת המוצא של הסמינר היו בתוצאות של המהפכה התרבותית (1966-1976).

לאחר דיון על הרקע לרפורמות, נסקור את הספרות על הקבוצות החברתיות שהושפעו מן הרפורמות (כגון: איכרים, אינטלקטואלים, פועלים, פקידי מפלגה ונשים), תהליכים פוליטיים שונים (דמוקרטיזיה בכפר, שחיתות ותנועות מחאה) וכן תופעות חברתיות שונות כמו מוסיקת רוק, אומנות, "טרנדים" וספרות. כמו כן, נקדיש זמן לבעיות הקשורות לירושה פוליטית ולמצבה של סין בזירה הבין-לאומית. בסמינר נדגיש קריאה במקורות ראשונים (בתרגום לאנגלית) על מנת לתת למשתתפים בסמינר תחושה יותר "אמיתית" לגבי המתרחש היום בסין.

תקשורת ומדיניות חוץ

הסמינר יעסוק במקומה של התקשורת בעיצוב מדיניות החוץ של מדינות שונות וכערוץ לניהול היחסים הבינלאומיים בעיקר בשנות ה-90. משתתפי הסמינר ילמדו את השפעות כלי התקשורת הבינלאומיים על מנהיגים ומקבלי החלטות, ואת מקומם של העתונאים כמעצבי מדיניות חוץ תוך הכרת כלים לניתוח אמפירי של תהליכים אלה. בסמינר ייוחד מקום מיוחד למקומם של כלי התקשורת כיחסים הבינלאומיים במזרח התיכון תוך בירור תפקידם באירועים כגון האינתיפאדה, מלחמת המפרץ ותהליכי השלום מאז ועידת מדריד.

זהות ואזרחות בישראל

בסמינר נבחן את מבנה האזרחות בישראל, מבנה היראר כי ומשוברר המעניק זכויות שונות לקבוצות חברתיות, ומטיל עליהן חובות שונות, על פי זהותן הלאומית, האתנית, הדתית וכו'. היסטורית, מבנה האזרחות בישראל זכה ללגיטימציה בעזרת השימוש הבו-זמני בשלוש מערכות מושגיות/ערכיות אותן נכנה "שיחי אזרחות": שיח ליברלי, שיח דפובליקני ושיח אתנו-לאומי. בשנים האחרונות התבטאה הליברליזציה של החברה הישראלית, בין השאר, בירידת כוחו הלגיטימציוני של שיח האזרחות הרפובליקני, שהיה דומיננטי בתקופת הישוב ובשנותיה הראשונות של המדינה. תהליך זה הביא למאבק חריף בין קבוצות חברתיות התומכות בשיח האזרחות הליברלי לבין אלה התומכות בשיח האתנו-לאומי. מאבק זה הוא אחד הביטויים המרכזיים של המשבר בו שרויה עתה החברה הישראלית ותוצאותיו יקבעו במידה רבה את עתידה.

(הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

מחשבה פוליטית בקורתית בעולם השלישי

הקורס עוסק בזרמי מחשבה ביקורתיים שצמחו בעולם השלישי בשלושת העשורים האחרונים. זרמים אלה עוסקים בביקורת התפיסות הפוליטיות ששלטו במדע המדינה ובתיאוריה הפוליטית במערב אירופה וצפון אמריקה. הקורס יעמוד על טיבן של תפיסות אלה ויבחן את מרכיביהן השונים. תהיה התייחסות לתיאוריות פוסטקולוניאליסטיות ופוסטסטרוקטורליות העוסקות בתרבות, חברה ופוליטיקה במדינה הקולוניאלית והפוסטקולוניאלית. הקורס יתמקד בהגותם של מספר חוקרים המשקפים אוריינטציה שהולכת ומתרחבת בקרב אינטלקטואלים מהעולם השלישי שמטרתם לחשוף את ההטיות הערכיות והמוסריות של תפיסות פוליטיות שהתפתחו במערב. בין האישים שהקורס יעסוק בהם יהיו פרנץ פאנון, אלבירט מימי, אדוארד סעיד, סימון הול, פול גילרוי, פארתה צ'יטרניי, הומי באבא וסמיר אמין.

(הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

מנהיגות פוליטית

בסמינר זה יערכו התלמידים בהנחיית המרצה דיוקנאות של מנהיגים פוליטיים בישראל תוך שימת-דגש על הבטים פסיכולוגיים, דפוסי גיוס פוליטי, תהליכי קבלת החלטות וכדומה.

תורת מאזן הכוח

בתקופת דוויית התפוכות בפוליטיקה הגלובלית, מתחדש הויכוח לגבי ערכה ומקומה של תורת מאזן הכוח במסגרת של סדר עולמי חדש.

מתסבר שרעיון מאזן הכוח ממשיך להוות עוגן ונקודת רציפות המקשרת בין עבר להווה, ובין מערכות קודמות לזו הנוכחית המתחדשת. אי-לכך יוקדש הפרק לעיון: בתיאוריה של מאזן הכוח לפי פירושה השונים בספרות הקלאסית; ביצועו של מאזן הכוח הלכה למעשה; ובמיוחד בשיטות לאיזון כוח, כולל בין השאר: חימוש, צירוף שטחים, ברית, משחקי "הפרד ומשול", הקמת אזורי חיץ, או לחילופין, חלוקת שטח או מדינה, והדיפלומטיה המקצועית.

כחלק מהערכת מאזן על מאזן, יתנהל דיון בכל אחד מהמועמדים להחליף את מאזן הכוח, כמו ביטחון קיבוצי, מאזן האימה, מערכת חד-קוטבית, ושלטון בינלאומי מאוחד.

תחום למדע המדינה

<u>סמינרים סמסטר ב' + קיץ</u>

קבוצות בתליך הפוליטי והמדיני בישראל

הבסיס הקבוצתי בפוליטיקה והשפעתן של קבוצות על קביעת מדיניות יידון על רקע גישות הפלורליזם קורפרטיזם ותיאוריות ביקורתיות על המדינה. ביקורת על כוחן של קבוצות ויכולתן ליצר את האינטרס הציבורי יידון בהקשר של צמיחת המחקר בתחום. כמו כן יידון הקשר בין הביורוקרטים ובתי מחוקקים עם קבוצות מאורגנות. מבנה הקבוצות אמצעי ההשפעה שלהן במערכות ביצוע שונות ומשונות. ירידת קרנן של קבוצות אינטרס "לעניין מיוחד" יידון כבסיס לשאלה על מעמדן של קבוצות בהליכי מדיניות.

סמסטר ב'

שנה א'+ב'

קורסי מבוא וחובה

ראה פרוט בסמסטר א'.

פרוסמינרים

מדינה, חברה, תרבות ופוליטיקה בעולם הערבי של ימינו

ישנן מספר גישות המנסות להסביר את משבר הדמוקרטיה בעולם הערבי של ימינו. קורס זה יבחן גישות אלה ויעמוד על מרכיביהן השונים. הקורס יבחן את סוגיית הקשר בין מדינה וחברה בעולם הערבי בניסיון לעמוד על הגורמים המעכבים *התפתחות הדמוקרטיה. במרכזת הקורס נעמוד על השפעתם של מרכיבים סוציו-תרבותיים* כמו גם כלכליים על התפתחותן של מדינות ערב. בהקשר זה תיבחן השאלה איך ניתן להסביר את דפוסי ההתארגנות הפוליטיים במדינות אלה. נתייחס למבנה החברתי במדינות הערביות השונות ותשומת לב תופנה לסוגיית המאבק בין שבטיות (אתניות, לבין דפוסי התארגנות אזרחיים. הקורס יתייחס גם *לתהליכי* הגלובליזציה והשפעתם על התפתחות הדמוקרטיה בעולם הערבי. כאן יבחן הקשר בין התפתחות הכלכלה העולמית והתפשטות *התקשורת הבינלאומית על דפוסי ההתארגנות הפוליטיים במדינות ערב* השונות.

נשים בתקשורת

הסמינר יעסוק בסוגיית השפעת התקשורת ובמיוחד זו הפוליטית על מעמד האשה בחברה הישראלית. סוגייה זו תבחן לאורן של תאוריות שונות הלקוחות מעולמה של הפוליטיקה בכלל, והתקשורת בפוליטית בפרט. דגש מיוחד יושם על טיב ואיכות *המסרים הנוגעים לנשים, והמועברים בציבודות השונים (טלביזיה, עיתונות כללית,* מקומונים, עיתוני נשים, רדיו, פירסום וכיוצ"ב). איך אלה מעצבים סטריאוטיפים ומשפיעים על התנהגות פוליטית של נשים וגברים?

סוציאליזם לאומי, פאשיזם וימין חדש

קריסתו של העולם הקומוניסטי והתגברות *תהליכי דמוקרטיזציה פתחו פתח רחב ביותר לחזרתה* של האידיאולוגיה הפאשיסטית כאידיאולוגיה לגיטימית.

קבוצות פוליטיות ואינטלקטואלים שונים לא תמיד גיזענים ולא תמיד בעלי רעיונות טוטליטריים מנסים להתאים את עיקרי האידיאולוגיה הפאשיסטית לזמנים פוסט-מודרנים.

בסמינר זה ננסה לפענח את עקרי האידיולוגיה הפאשיסטית בעבר, ובהיתגלמותה הנוכחית. עיקר הדיון יתמקד על אינטלקטואלים וקבוצות פוליטיות *אשר עיצבו בעבר "דרך שלישית" בין הדמוקרטיה הליברלית לטוטליטריזם.*

היום הפאשיזם הנוכחי מתגלם בצורה שונה באירופה המזרחית ובאירופה המערבית. כאשר במזרח הפאשיזם עדיין נושא אופי לאומני רדיקלי, במערב אירופה הוא מתפתח כאידיאולוגיה אירופאית אתנית, אולם אנטי מדינת לאום.

חברה ופוליטיקה בגדה המערבית

התפתחות היחסים בין ישראל לבין הגדה המערבית מאז 1948 ועד ימינו. הזרמים הפוליטיים, המגמות האידיאולוגיות, בעיות הזהות ויחסי העוצמה. שינוי והמשכיות מאז מלחמת ששת הימים.

שחקנים רציונאלים בפוליטיקה

לקורס שלוש מטרות עקריות:

1. להעניק לתלמידים ידע והבנה במרכיבים התאורטיים של המודל הרציונלי, כפי שהוא מופיע בתורת ההחלטות הפורמליות, ולהקנות מהימנות ביישומם בניתוח מצבי החלטה שונים.
2. הכרה והתמודדות עם מספר ניסיונות בספרות הן ליישם והן לבקר את המודל הרציונלי ככלי ניתוח באזרה הפוליטית, תוך כדי הפנית תשומת-לב לליקויים אשר איפיינו חלק מנסיונות אלה.
3. נסיון להצביע על דרכים ליישם את הגישה של המודל הרציונלי להחלטות פוליטיות, הן ככלי ניתוח אמפירי והן ככלי שיש בו כדי לשפר את איכות תהליכי קבלת החלטות.

במהלך הקורס ינותחו מספר החלטות פוליטיות חשובות תוך כדי יישום אלמנטים שונים של המודל הרציונלי.

החוג למדע המדינה

מבוא לאידאולוגיה נאצית

הקורס יבחן את יסודותיה של האידאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית תוך התמקדות בסוגיות מרכזיות דוגמת עקרון המנהיג, עקרון ההאחרה, עקרון המנהיג ומרחב המחיה. מאפייניה של הדיקטטורה הטוטליטרית כהשוואה למשטרים טוטליטריים ולאידאולוגיות המוזהות עימם בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. שאלת ההמשכיות או השינוי באידאולוגיה הנאצית תבחן בחלקו האחרון של הסמינר לאור מה שנודע כ"ויכוח ההיסטוריונים".

שנה ג'

קורסי חובה

ראה פירוט בסמסטר א'

קורסי בחירה

נשים בפוליטיקה הישראלית

הקורס יעסוק במעמדן של הנשים בפוליטיקה הישראלית. בחלקו הראשון של הקורס יוצגו ויבחנו גישות תאורטיות שונות לניתוח תת-הייצוג הנשי בפוליטיקה הישראלית. חלקו השני של הקורס יעסוק בהיבטים מהותיים של מעמד הנשים בפוליטיקה הישראלית, פוליטיקה של נשים בתקופת היישוב, מפלגות נשים, נשים במפלגות והאליטה הפוליטית הנשית.

המחשבה הפוליטית של הציונות

מטרת הקורס לבחון את היסודות הפילוסופיים-פוליטיים בכתבים ציוניים מרכזיים ולעמוד על ההקשר התרבותי- אינטלקטואלי בו נכתבו. הקורס יתמקד בהוגים ציונים מוקדמים, ויעמוד על העיצוב הראשוני של מטרות התנועה ודרכי פעולתה. בין השאר יבחנו הזרם הסוציאליסטי של הציונות, הזרם המודרניסטי והניטשיאני, הזרם התרבותי-מסורתי ועוד. בין ההוגים שנקרא: משה הס, דב בורוכוב, א.ד. גורדון, מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, אחד העם, ישראל זנגוויל ועוד.

פוליטיקה וחברה במזרח-אירופה בתקופת הקומוניסטית ולאחריה

סקירה וניתוח של פוליטיקה וחברה באיזור, בתקופות הטרום-קומוניסטית והקומוניסטית, הדגש יושם על יחסים בין אליטות ועמים, בעיות חברתיות-כלכליות, יחסים אתניים ולאומניים.

אליטות בפוליטיקה

שאלה מרכזית במדע המדינה היא: מה הסיבה למעבר מחברה "נורמלית" המשתפת פעולה בדרכים לא אלימות, לחברה של עימותים במימדים שונים ממחאה ועד מרי ומלחמות אזרחיות? נגזרות מדילמה זו בעיות כגון: אילו צורות שלטון, דפוסי השתתפות פוליטית, ערכי מוסר או כל מימד אחר של חיי חברה, משפיעים על המעבר לאלימות. הקורס מתאר את התנאים הקובעים ומעצבים אלימות ומתעכב על דוגמא ייחודית - הטרור.

האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד

נושאים שייסקרו במהלך הקורס: המחנה הלאומי והפדרליזם, בדלנות ולאומנות מול אינטגרציה קהילתית, מוסדות האיחוד האירופי, הרחבת האיחוד האירופי, מדינת הסעד והאיחוד האירופי.

תפוליטיקה של צרפת במאה ה-20

הקורס מכסה את המפלגות המדיניות ואת האידיאולוגיות המרכזיים של צרפת במאה העשרים. נחקור את הגורמים שתרמו לדמוקרטיה ואלה שפגעו בה (כגון: קומוניזם ופאשיזם). בנוסף נתחו תנועות ותופעות מסוימות כמו: האנטישמיות, שינאת זרים ומאבק לזכויות נשים.

מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה

מטרת הקורס לנתח את עיקרי התהליכים של המדיניות הציבורית. בשלב ראשון נבחן מי ומה הם הגורמים בסביבה הכלכלית-חברתית ובמערכת הפוליטית עצמה היוצרים תשומות של מדיניות ציבורית, וכיצד הם עושים זאת. בשלב שני נטפל באופנים שבהם הופכת מערכת הממשל את התשומות לתפוקות של מדיניות ומיישמת אותן. בשלב שלישי נעסוק בהערכת מדיניות ציבורית. כל שלב בתהליכי המדיניות - עיצוב, יישום והערכה - מלווה בבעיות של זיהוי, הגדרה ותוכן, ועליהן נשים את הדגש. *הדגמאות כהן נשתמש תהיינה מבוססות בעיקרן על* המציאות הפוליטית - מנהלית בישראל.

חקהילה האירופית: פוליטיקה ומדיניות

הקורס מבקש להקנות לתלמידים יידע, הבנה ויכולת ניתוח של ארגון ביניים יחודי ומורכב זה. הוא עומד על הקמת *הקהילה האירופית ותיאוריות אינטגרציה דלגזנטיות*, זמנתח את מוסדות הקהילה, תהליכי קבלת ההחלטות בה כולל רפורמות שעברה הקהילה מהקמתה ועד היום. בנוסף, הקורס מנתח מדיניות מרכזית של הקהילה האירופית כלפי פנים וכלפי חוץ, הן במטרה לעמוד על פעילויות בתחומים רבים והן כדי להדגים את *הייחוד והמורכבות* של ארגון המשלב על-לאומיות עם ביניממשלתיות.

שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל

השיעור יעסוק בשינויים המבניים שחלו במערכת הרב-מפלגתית הישראלית, במעבר ממפלגה דומיננטית במרכז למערך דו-גושי בפועל.

המעבר התבטא בתהליכים צנטרופטאליים של אחוד מפלגות משמאל ומימין והקמת המערך והליכוד ובמקביל בתהליכים צנטרופוגאליים של יסוד מפלגות לויין חדשות לצדן של שתי הגדולות. ומעבר זה השפיע על המהפך השלטוני ב-1977 ועל חילופי השלטון ב-1992, והביא לתופעה יוצאת הדופן במשטרים דמוקרטיים-פרלמנטריים של ממשלת אחדות לאומית פריטטית רוטציונית ודו-ראשית.

מחשבה מדינית: ימי הביניים

במסגרת הקורס נחקור את היחסים של היחיד עם המשטר, *אופי החוק, הקונפליקט בין הפילוסופיה וההתגלות*. קריאה מתוך הרמב"ם, אבן רושד, תומס אקווינס, אברבנאל ועוד.

מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב, תהליכים והשלכות בינלאומיות

מדיניות ביטחון לאומי הינה מגוון הגורמים, התהליכים, והאמצעים המיועדים להגן על המדינה ואזרחיה מפני גורמים חיצוניים לגבולותיה, או להשיג את *מטרותיה* של המדינה בזירה הבינלאומית. הקורס יתמקד בשלוש סוגיות עיקריות: א. <u>תשומות למדיניות ביטחון</u>: מהם הגורמים הפנימיים והחיצוניים המשפיעים על עיצוב ויישום מדיניות ביטחון לאומי? ב. <u>תהליכי עיצוב ויישום מדיניות ביטחון</u>: מהם התהליכים בהם מעוצבת מדיניות ביטחון לאומי וכיצד משתנים התהליכים הללו בהתאם לתשומות שונות? ג. <u>השלכות של מדיניות ביטחון</u>: כיצד משפיעה מדיניות הביטחון הלאומי של המדינה על הסביבה הפנימית והחיצונית שלה? הקורס יקיף מגוון רחב של גישות תיאורטיות, אמפיריות והיסטוריות. תלמידים יידרשו לכתוב עבודה סמיטרונית בנושא שייקבע בתיאום עם המרצה.

(פתוח לתלמידי תואר ראשון כאשר המרצה).

תואר שני

יועץ: ד"ר ניל דיאמנט

מטרות הלימודים

להקנות לתלמידים ידע, כלי ניתוח וחשיבה מתקדמים בנושאים של פוליטיקה בינלאומית, לאומית ומקומית. דגש מיוחד יושם על הכשרת תלמידים למחקר והוראה עצמאיים. כמו-כן, יחשפו התלמידים לנושאים אשר ישמשו להם כבסיס לפעילות ציבורית.

החוג למדע המדינה

קיימות שתי תכניות לימודים לתואר שני:
1. ללא עבודת גמר.
2. עם עבודת גמר (תכנית זו מאפשרת בסיומה הגשת מועמדות ללימודי תואר שלישי).

תנאי קבלה

למסלול ללא עבודת גמר - רשאים להציג את מועמדותם תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר של 75 לפחות.

למסלול עם עבודת גמר- רשאים להציג את מועמדותם:
1. תלמידים בעלי ציון גמר של 85 לפחות בלימודי התואר הראשון.
2. תלמידים שציון הגמר שלהם יהיה בן 80-85 והם בעלי פוטנציאל מחקרי. תלמידים אלה יזומנו לראיון בפני ועדת הקבלה של החוג.

תלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע-המדינה, חייבים בלימודי השלמה מתואר ראשון.

מעבר ממסלול ללא עבודת גמר למסלול עם עבודת גמר

ממוצע של 85 לפחות בלימודים בתום השנה הראשונה בחוג, בקורסים:
שיטות מחקר למתקדמים במסלול עם עבודת גמר.
גישות ותיאוריות במדע המדינה.
קורס חובה בתחום ההתמחות.
2 סדנאות.

לימודי השלמה

במסגרת לימודי ההשלמה חייבים התלמידים ללמוד 5 קורסים מתוך 6 קורסי החובה לתלמידי שנה ב':
- כלכלה פוליטית - ש+ת
- אסטרטגיה בעידן המודרני - ש+ת
- מחשבה מדינית בת-זמננו - ש+ת
- פוליטיקה השוואתית - ש+ת
- קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית - ש+ת
- שיטות מחקר - ש+ת

תלמידים שלא למדו קורס בתחום של שיטות מחקר חייבים לכלול את הקורס במסגרת לימודי ההשלמה שלהם.

תלמידים שיתקבלו ללימודי השלמה במסלול **ללא עבודת גמר** חייבים להשיג ממוצע של 75 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. במסלול **עם עבודת גמר** התלמידים חייבים להשיג ממוצע של 80 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין.
(פרט למתקבלים עפ"י "נוהל קבלת תלמידים בעלי תואר ראשון ממוסד אחר ללימודי תואר מוסמך באוניברסיטת ת"א" - ראה עמ' ל"ד, סעיף 1).

תחומי לימוד

א. מחשבה מדינית
ב. פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית
ג. משפט, חברה ופוליטיקה
ד. תקשורת פוליטית
ה. מינהל ומדיניות ציבורית
ו. יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
ז. מתודולוגיה וכלכלה פוליטית

משך הלימודים

תלמידי שני המסלולים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה הדביעית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה הרביעית יעשה במקרים חריגים בלבד בסמכות ראש החוג והיועץ לתואר שני.
אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה הפקולטטית ומחייב המלצה מנומקת של היועץ או ראש החוג.

תכניות לימודים

א. תכנית ללא עבודת גמר

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ומכללות, לציידם בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה, וזאת כבסיס לפעילות ציבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, ומוסמכיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 46 שעות. על התלמידים לעמוד בבחינת גמר בתחום התמחותם.

קורסי חובה

שיטות מחקר במסלול ללא עבודת גמר	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס

קורסי בחירה

8 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	24	ש"ס
2 סמינרים שנתיים (אחד בתחום הלימוד ואחד מחוץ לתחום הלימוד)	12	ש"ס
סה"כ לתואר במסלול ללא עבודת גמר	**46**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

חובה על התלמיד לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סמינר/סדנה סמסטריאלית

בממוצע של 80 לפחות ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני ועדת החוג.

בחינת הגמר

הבחינה תהיה בתחום הלימוד של התלמיד.
תלמיד חייב לגשת לבחינת הגמר בסמסטר האחרון ללימודיו.
לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות.
ציון הבחינה מהווה 40% מציון הגמר.

ב. תכנית עם עבודת גמר

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר עצמאי והוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-המדינה. הלימודים כוללים 38 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. למוסמכים שסיימו את לימודיהם בציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להמשיך לימודיהם בחוג לקראת תואר שלישי.

החוג למדע המדינה

קורסי חובה

קורס חובה בתחום הלימוד (בפורט בהמשך)	3	ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'[1]	3	ש"ס
(לא ישוקלל בציון הגמר)		
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר[2]	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס

קורסי בחירה

3 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	9	ש"ס
סמינר שנתי	6	ש"ס
עבודת גמר	4	ש"ס
סה"כ לתואר במסלול עם עבודת גמר	**38**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמיד המסלול עם עבודת גמר

חובה על התלמיד לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום הנחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'
- סמינר סמסטריאלי/סדנה

בממוצע של 80 לפחות, ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני ועדת החוג.

---

1 פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתערך סמוך לתחילת שנת הלימודים. תלמידים שיקבלו פטור על-סמך בחינה זו, חייבים בסדנה/סמינר נוסף בהיקף של 3 ש"ס.

2 תלמידים רשאים ללמוד "שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר" במקביל או אחרי שהם למדו את הקורס "סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'".

סדנה מתודולוגית
כל תלמידי המסלול חייבים להשתתף בסדנה שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התזה.
דרישות קדם לסדנה המתודולוגית: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום עם מנחה נושא לכתיבת עבודת תזה.

עבודת גמר
תלמידי התואר השני במסלול חייבים בכתיבת עבודת גמר בהנחיית אחד מחברי הסגל הבכיר בחוג. תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג או שיהיה עליו לעבור למסלול ללא עבודת גמר. ציון עבודת הגמר מהווה 40% מציון הגמר.

לתלמידי שתי התכניות

קורס חובה בתחום הלימוד
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה** ילמדו את הקורס: **המערכת הבינלאומית**.
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **מינהל ומדיניות ציבורית** ילמדו את הקורס: **מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית**.
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **משפט, חברה ופוליטיקה** ילמדו את הקורס: **סוגיות במשפט ומדעי החברה**.
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **תקשורת פוליטית** ילמדו את הקורס: **תקשורת פוליטית**.
תלמידים שתחומי הלימוד שלהם **מחשבה מדינית; פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית; מתודולוגיה וכלכלה פוליטית** ילמדו את הקורס: **הפילוסופית של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה בן-זמננו**.

סמינר מחלקתי
כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, *בהשתתפות חברי הסגל של החוג*, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה השתתף/לא השתתף.
הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות: 17.00-19.00.

קורסי בחירה

סדנא/ות סמינרים סמסטריאלים
סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תוגשנה עבודות בתאום עם המרצה.
סדנה סמסטריאלית - בסדנאות ישולבו דיונים כלליים ותיאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות. *אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנה גם עבודת שדה.*
עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.

סמינרים שנתיים
הסמינרים השנתיים מאפשרים לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת.
עבודה סמינריונית שנתית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

בחינות
בקורסי תואר שני ינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף ינתן בין שנות מילואים. מועד מיוחד בגין סיבה אחרת, יהיה כפוף לאישור היועץ ונותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד בלי עבודת גמר
חובה		
קורס בתחום הלימוד	3 ש"ס	3 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס	----------
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'[1]	3 ש"ס	----------
שיטות מחקר למתקדמים	3 ש"ס	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	4 ש"ס	4 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס	----------
בחירה		
סמינרים שנתיים	1 (6 ש"ס)	2 (12 ש"ס)
סדנה/סמינרים סמסטריאליים	3 (9 ש"ס)	8 (24 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	4 ש"ס	לא חייב
	38 ש"ס	46 ש"ס

החוג למדע המדינה

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **ללא עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר
90% ציוני קורסים
10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **עם עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. הגיש עבודת גמר והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר
60% ציוני קורסים
40% עבודת גמר

1 הציון בקורס סטטיסטיקה למ.א. - חלק א' לא ישוקלל בציון הגמר.

משפט חברה ופוליטיקה

תכנית העשרה משותפת: החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים,
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
מרכז התכנית: ד"ר גד ברזילי

תיאור התכנית

בשנים האחרונות חל גידול מרשים בהיקף ועומק המחקר האקדמי ובעניין הציבורי בהשלכות הפוליטיות, החברתיות והתרבותיות של המשפט. התפתחויות אלו באות לידי ביטוי בעניין הגובר במעמדו של בית המשפט העליון בישראל, במקורותיהם התרבותיים-משפטיים-פוליטיים של פסיקות ודברי חקיקה, בתוצאות החברתיות ובמשמעויות הנורמטיביות של הכרעות משפטיות ושל חוקי היסוד החדשים.

החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. התכנית מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. תלמידי התכנית יכוונו להתמודד מחקרית עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תיאורטיים ומתודולוגיים, הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים, שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר, שתעסוקנה בסוגיות כגון: התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההיסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות ונישות במשפט, משפט ופמיניזם, ניתוח טכסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה, משפט ורב-תרבותיות, ממשל ומשפט, פנדמנטליזם, קיצוניות פוליטית ושלטון החוק, וזכויות חוקתיות בהקשרן הפוליטי והחברתי.

על פי התכנית, ילמדו תלמידי מדע המדינה, לימודי העשרה, במסגרת הפקולטה למשפטים, שיכללו קורסי יסוד, מספר קורסי בחירה וסמינרים לתואר השני, הרלוונטים לתחומי העיסוק של התכנית. כל תלמידי התכנית ישתתפו בקורס ליבה משותף, שיהיה הקורס המרכזי של התכנית, ויועבר במשותף על ידי מורים מן החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במדעי החברה או משפטים, שהם בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אוריינטציה מחקרית, המבקשים לכתוב עבודת תזה בתואר השני. תלמידים מצטיינים מחוגים אחרים יתקבלו לתכנית כפוף ללימודי השלמה. כל אחד מתלמידי התכנית יזכה לייעוץ אישי צמוד על ידי אחד ממורי התכנית.

במסגרת התכנית ילמדו התלמידים את הקורסים הבאים:

קורסי חובה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה (קורס חובה בתחום הלימוד)	6 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'	3 ש"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	4 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס

קורסי בחירה

סדנאות/סמינרים	9 ש"ס
קורסים/סמינרים לתואר שני בפקולטה למשפטים	7 ש"ס
עבודת גמר	4 ש"ס
סה"כ	42 ש"ס

תלמידי תואר שני בפקולטה למשפטים המשתתפים בתכנית יחוייבו בשני קורסים:
התנהגות פוליטית בישראל
ופוליטיקה השוואתית.

החוג
למדע
המדינה

להלן רשימת הקורסים המוצעים לתלמידי התכנית

קורסי חובה בתחום

סוגיות במשפט ובמדעי החברה - 6 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי; ד"ר י. שיין; פרופ' מ. מאוטנר; פרופ' ל. שלף, ד"ר א. גרוס, ד"ר ר. שמיר

סמינרים שנתיים

מדינה חוק ופשעים - 6 ש"ס
ד"ר י. שיין

זהות ואזרחות בישראל - 6 ש"ס
ד"ר י. פלד

תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים - 6 ש"ס
פרופ' ש.נ. שוהם

סדנאות/סמינרים סמסטריאלים

פיקוח שיפוטי ופוליטיקה - 3 ש"ס[1]
ד"ר ג. ברזילי

פוליטיקה, חברה ומשפט באמריקה הלטינית - 3 ש"ס
ד"ר א. ספקטורווסקי

סוגיות בחופש העיתונות - 3 ש"ס
עו"ד מ. נגבי

סוגיות במשפט וביטחון לאומי - 3 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי

צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה - 3 ש"ס
פרופ' א. כשר

לתלמידי שנה ב' בתכנית - תתקיים סדנה לכתיבת תיזה.
המפגשים יתקיימו פעם בחודש, על מועדי המפגשים נודיע לתלמידי התכנית סמוך לתחילת הסמסטר.

---

1 מומלץ לתלמידי התכנית ללמוד את הקורס.

תקשורת פוליטית

מרכז: פרופי מיכאל קרן

הלימודים במגרש הבינתחומי המיוחד לפוליטיקה ותקשורת נוגעים בעיסוקיהם של אנשי המדיה - עיתונות, רדיו, טלוויזיה וקולנוע - אל מול שאלות של אתיקה ומחשבה מדינית, קבוצות לחץ, פוליטיקאים, תנועות לאומיות, מוסדות שלטון בישראל, והמערכת הבינלאומית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

דיפלומטיה ותקשורת - פרופי א. קליימן
מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע - ד"ר י. כץ
ספרות, עיתונות ופוליטיקה - פרופי מ. קרן
הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי: מזרח ומערב - פרופי ש. משעל, פרופי ג. נאמן
אידיאולוגיה, אמנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 עד 1945 - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה - ד"ר ת. הדצוג וד. ויצטום
תקשורת פוליטית (קורס החובה בתחום) - ד"ר ח. נוה
תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים - פרופי ש. ג. שוהם
רטוריקה פוליטית - ד"ר ת. ברוש
תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה - ד"ר ד. בהר"ל
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה במבט חומסקיניני - פרופי ט. ריינהרט
אנלוגיות וארגון מושגי בתקשורת הפוליטית - ד"ר י. שן
צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה - פרופי א. כשר
סוגיות בחופש העיתונות - עו"ד מ. נגבי
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - פרופי א. בן צבי וא. נהרי
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
פולחני מדיה: בראיה מקומית ובינלאומית - ד"ד ש. כגן
טלוויזיה ופוליטיקה - פרופי א. צוקרמן
תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית - ד"ר א. גימאל
תקשורת, שפה ואבולוציה - ד"ר ח. יבלונקה וד"ר ד. דור
קולנוע נאצי וייצוג הנאציזם - ד"ר מ. פרידמן
מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע - ד"ר א. סובלמן

במהלך סמסטר אי נפרסם פרטים לגבי 2 קורסים בתחום, שיינתנו ע"י פרופי ד. פלץ מאוניברסיטת דיוק, הקורסים יינתנו באנגלית.

פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית

התחום של פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית עוסק בנושאי הליבה של מחקר המדינה המודרנית. ריבונות, חוק, גבולות, משטר, תרבות פוליטית, תנועות חברתיות, זהות, תפקודי הביורוקרטיה והצבא יבחנו במבט משווה ומתוך התבוננות רחבה בשינויים הבינלאומיים בעשורים האחרונים. דגש מיוחד יושם על המציאות הישראלית.

תחום
למדע
המדינה

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

מדינה חוק ופשעים - ד"ר י. שיין
מדיניות אורבנית לאומית - פרופ' א. טורגובניק
פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים במבט משווה - פרופ' ש. משעל וד"ר מ. עמירב
פוליטיקה, חברה ומשפט באמריקה הלטינית - ד"ר א. ספקטורווסקי
סדנה בממשל ובמדיניות ציבורית בישראל - פרופ' ד. נחמיאס וד. מילוא
זהות ואזרחות בישראל - ד"ר י. פלד
אידאולוגיה, אומנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 עד 1945 - ד"ר ד. א. הורוביץ
מחשבה פוליטית ביקורתית בעולם השלישי - ד"ר א. נימאל
השמאל בישראל מ-1967 - ד"ר ב. טמקין
פיקוח שיפוטי ופוליטיקה - ד"ר ג. ברזילי
גבולות השפה והזהות במדינה הלאומית - ד"ר י. שיין ופרופ' א. שוהמי
אתניות ופוליטיקה בברה"מ ובמדינות חבר העמים - פרופ' צ. גיטלמן
תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית - ד"ר א. נימאל
אפריקה בין דמוקרטיה ודיקטטורה - פרופ' ב. נויברגר

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

הלימודים המתקדמים בתחום היחסים הבינלאומיים מיועדים לפתח בסטודנטים חשיבה ביקורתית, להקנות להם מיומנות מחקרית בסיסית, ולשפר את הבנת התהליכים הבינלאומיים ברמה תיאורטית גבוהה. הלימודים מאפשרים לסטודנטים להתמחות בתחומים ספציפיים של תיאוריה ומעשה, כגון: גישות מערכתיות ללמוד היחסים הבינלאומיים, קבלת החלטות, דיפלומטיה ותקשורת, מו"מ בינלאומי, פרקים היסטוריים בהתפתחות היחסים הבינלאומיים, ומערכת יחסי החוץ והביטחון של ישראל.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

המערכת הבינלאומית (קורס החובה בתחום) - ד"ר ג. מרום
התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 ועד ימינו - פרופ' נ. אורן
דיפלומטיה ותקשורת - פרופ' א. קליימן
מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים - פרופ' ז. מעוז
תורת ההחלטה: גישות ומודלים להחלטות במדיניות - פרופ' ז. מעוז
בקרת נשק במזרח-התיכון - פרופ' ש. פלדמן
סוגיות בביטחון ישראל - פרופ' א. לויטה
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ד. פדהצור
המפה האסטרטגית של ישראל - פרופ' א. קליימן
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - פרופ' א. בן-צבי וא. נהרי
מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב, תהליכים והשלכות בינלאומיות - פרופ' ז. מעוז
קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון - פרופ' א. לויטה
סכסוכים ופתרונם באפריקה הדרומית - פרופ' מ. תומרקין

מתוך הרשימה שלהלן, יוכלו תלמידי המסלול עם עבודת גמר ללמוד קורס אחד ותלמידי המסלול ללא עבודת גמר 2 קורסים:
סוגיות בלימודים אסטרטגיים - פרופ' א. לויטה
צבא וביטחון לאומי, תקשורת מסר ואתיקה - פרופ' א. כשר
דוקטורינות הרתעה - פרופ' ש. פלדמן
הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה - פרופ' א. יופה
מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע - ד"ר א. סובלמן

מומלץ לתלמידי התחום להשתתף בפורום הבינלאומי, בראשותו של פרופ' אהרון קליימן, הפורום מארח שגרירים של מדינות העולם. הפורום יתכנס בימי רביעי בשעה 17.00, בתאריכים: 11.11.98, 9.12.98, 13.1.99, 10.2.99, 10.3.99, 14.4.99, 12.5.99, 9.6.99.
שמות השגרירים שיתארחו מסגרת הפורום ונושאי ההרצאות יתפרסמו על לוח המודעות של החוג.

תכנית לימודים לתואר שלישי

יועץ: פרופ' שאול משעל

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי הפוליטיקה המקומית, הלאומית והבינלאומית, שהם בעלי פוטנציאל להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות באחד מתחומי ההוראה המחקר והביצוע.

החוג למדע המדינה

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

קיימים שני מסלולי לימוד לתואר השלישי: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
למסלול הרגיל רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. אם לימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה החוגית. במקרים מיוחדים תשקול הוועדה היחידתית מועמדים שציון הגמר בתואר השני שלהם נמוך מהנ"ל.

למסלול הישיר רשאים להגיש מועמדותם תלמידים מצטיינים:
א. בעלי תואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות.
ב. עד תום השנה הראשונה ללימודי ה-מ.א., השתתפו בלפחות מחצית מכלל חובות השמיעה של לימודי ה-מ.א., וממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

על המועמדים בשני המסלולים להגיש לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של כ-5 עמודים, שבה יפורטו השערות המחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר, ושאושרה ע"י המנחה המיועד.
הוועדה היחידתית לתלמידי התואר השלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם.

חובות התלמידים בשלב מועמדות במסלול הרגיל

לאחר שהתקבלו כמועמדים ללימודי התואר השלישי, יחויבו התלמידים במסלול הרגיל:
א. להשתתף ב-8 ש"ס במהלך שנת לימודיהם הראשונה. השיעורים יכללו סדנאות וסמינרים מתכנית המ.א. בחוג ובחוגים אחרים שיש להם זיקה לתחום מחקרו של המועמד.
ב. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
ג. להגיש - לאחר שסיימו את המטלות שהוטלו עליהם - תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד.
תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית בהמלצת הוועדה החוגית.
ד. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. הצעה שתאושר ע"י הוועדה החוגית תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה היחידתית תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הישיר

א. התלמידים שהתקבלו כמועמדים למסלול הישיר חייבים בכל לימודי התואר השני במסלול "עם עבודות גמר", למעט עבודת הגמר. לקראת סוף השנה השניה ללימודיהם תבחן הוועדה החוגית את השגיהם וכשירותם של התלמידים.

ב. תלמידים במסלול הישיר חייבים לסיים את תכנית ה-מ.א. תוך שנתיים ממועד תחילת לימודיהם.

ג. לאחר שיתקבלו כמועמדים יהיה על התלמידים במסלול הישיר להשתתף ב-8 ש"ס כנדרש ממועמדים במסלול הרגיל (ראה לעיל פירוט).

ד. על המועמדים במסלול הישיר לעמוד בבחינת בשרות. הבחינה תתבסס על רשימה ביבליוגרפית, שתכסה תחום מחקרי רחב. תחום זה יכלול את סוגיית המחקר הספציפית שבה *מבקש המועמד* לעסוק בעבודת הדוקטורט שלו. הבחינה תהיה בכתב (הנבחן יתבקש לכתוב מסה אינטגרטיבית, אותה יחזיר למזכירות החוג תוך 72 שעות), ובעקבותיה תערך לו בחינה בע"פ.

ה. לאחר שיעמדו בבחינת הכשרות, על המועמדים במסלול הישיר להגיש תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. *כמקרים מיוחדים תאושר אזדכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית* ובהמלצת הוועדה החוגית.

ו. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. לאחר אישור ההצעה בוועדה החוגית, היא תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה החוגית, תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים לאחר שאושרה מועמדותם בשני המסלולים

א. התלמידים יגישו למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.

ב. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת הוועדה היחידתית ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה התמלצה.

ג. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה ובוועדה היחידתית לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.

ד. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. הוועדה היחידתית זכאית לאשר הגשת העבודה בשפה האנגלית. במקרה זה תכלול תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהיקפה.

תיאור הקורסים

סמסטר א'

קורסי חובה

סמינר מחלקתי

כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה השתתף/לא השתתף.
הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות: 17.00-19.00.
רשימת המרצים, נושאי ההרצאות ומועדיהם מתפרסמים בתחילת כל סמסטר.

סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'

במסגרת הקורס ילמדו הנושאים הבאים:

1. סטטיסטיקה תאורית - אוכלוסיה, סולמות מדידה, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, הצגות גרפיות.
2. מושגי יסוד בהסתברות - מרחב מדגם ומאורעות, משתנים מקריים. הסתברות מותנית ואי תלות בין מ"מ, קומבינטוריקה בסיסית, סדרות של אפשרויות, נוסחת ההסתברות השלמה ונוסחת בייס.
3. התפלגויות - ההתפלגות הבינומית, משפט הגבול המרבזי, ההתפלגות הנורמלית, ציוני תקן, שימוש בלוח ההתפלגות הנורמלית הסטנדרטית לחישוב הסתברויות.
4. הסקה סטטיסטית - ניסוח השערות, בדיקת מובהקות (p value), טעויות I ו-II, אמידה נקודתית ורווחי סמך.
5. בדיקת השערות - לגבי ממוצע והפרש הממוצעים ע"י מדגם אחד, שני מדגמים בת"ל, או מדגמים מזווגים (בנ"ל לגבי פרופורציות), במדגמים גדולים וקטנים וכאשר השונויות ידועות ואינן ידועות - מבחני Z, ו-t.
6. קשר בין משתנים - מתאם ורגרסיה לינארית פשוטה למשתנה מסביר יחיד.
7. ניתוח שונות - פרוק השונות למקורותיה השונים עפ"י מודל נתו"ש חד-כיווני פשוט והסקה סטטיסטית ע"י במבחן F.
8. מבחנים לא פרמטרים - בדיקת תלות בין משתנים נומינליים ע"י מבחן חי בריבוע ומבחנים אחרים.
9. SPSS for Windows - שימושים בסיסיים בתוכנה לצורך ביצוע העיבודים הסטטיסטיים שנלמדו, כולל מניפולציה של הנתונים, הפקת תרשימים שונים וניתוח הפלטים.

קורסי חובה בתחומי הלימוד

מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי

הקורס מתמקד בתהליכים של גיבוש מדיניות וישומה במגזר הציבורי, במסגרת הקורס נדון בגורמים אשר מעצבים תהליכים אלה בארצות שונות. דגש מיוחד יושם על המגזר הציבורי בישראל.
(לא יתקיים בשנה"ל תשנ"ט).

תקשורת פוליטית

הקורס נועד לסייע בהבנת מקומה של התקשורת בזירה הפוליטית. יוצגו תיאוריות מתחום התקשורת בכלל, ומודלים של תקשורת פוליטית בפרט. יובהר מקומה של התקשורת ביחס למערכות השונות הפועלות בתוך מדינה, ובעיקר המערכות הפוליטיות, וייבדק מקומה של התקשורת ככלי מתווך ברמות פורמליות ובלתי פורמליות. כמו כן, תבחן מידת ישימותם של תיאוריות ודגמים אלה לחיים פוליטיים בתוך מדינה ובין מדינות, בין היתר כדי לאפשר מחקרים, ניתוחים והשוואות. יינתן דגש על משמעותה של התקשורת הפוליטית לסוגיה במדינת ישראל, ויוחד מקום לתפקידה של התקשורת הבינלאומית לגבי מקומה של מדינת ישראל במזרח התיכון.
דרישות הקורס: השתתפות בכל השיעורים, הצגת נושאים בהרצאה בכתה, בחינה בכתב בסיום הקורס.

תפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע-המדינה בן-זמננו

הקורס יהיה משולב מדיון תאורטי בתפיסות פילוסופיות שונות במדעי-החברה, ומבחינת ההשלכות של תפיסת על לימוד תופעות פוליטיות. לאחר סקירה של התפתחות הספרות בנושאים אלו מתחילת המאה, נדון בפלורליזם הרעיוני הרווח כיום בתחום. בהקשר זה נבחן גישות פוזיטיביסטיות, הרמנוטיות-פרשניות, פמניסטיות, פוסט-מודרניסטיות ועוד.

סוגיות במשפט ומדעי החברה

הקורס נלמד במתכונת שנתית (6 שעות סמסטריאליות). מטרת הקורס להקנות לתלמידים שליטה בגישות תיאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כותבי המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנת הלימודים תשנ"ט יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שייעתנו על ידי מרצים שונים של התכנית. בנוסף לכך, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.

מורי הקורס: דייר גד ברזילי, דייר יוסי שיין, פרופ' מנחם מאוטנר, דייר איל נרוס, פרופ' ליאון שלף, דייר רונן שמיר.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

דיפלומטיה ותקשורת

אין אספקט ביחסים הבינלאומיים שאינו מושפע היום מכוחה של התקשורת. היכולת לתקשר בצורה אפקטיבית היה מאז ומתמיד אלמנט מרכזי בדיפלומטיה, אך בימינו התקשורת מדגישה בצורה חדשה את התפקיד המסורתי של מדינאים. ראשית באינטראקציה עם שחקנים במערכת הבינלאומית (כמו מדינות, חברות בינלאומיות, ארגונים לאומיים ו- NGO'S) במצבים שונים (משבריים או לא משבריים) למטרות שונות. שנית, ניצול אמצעי המדיה החדישים במטרה לקדם את האינטרס הלאומי, לבטא ולהפיץ אינפורמציה ולעצב את דעת הקהל. "דיפלומטית המדיה" יש בה מן האירוניה. מצד אחד, טכנולוגיות תקשורתיות מאפשרות מגע מידי, לדוגמה: שמירה על קשר רציף עם יחידות דיפלומטיות מרוחקות, או משלוח הנחיות מדויקות למו"מ. מצד שני, עצמאות המדיה (CNN לדוגמה) מפריעה לעיתים כאשר היא חושפת טו"מ זמנם תהליכי מו"מ ומקום סודיים.

נושאים נוספים, משימתינו תהיה לנתח זה לצד זה את ההזדמנויות ואת הבעיות שעולות ע"י דיפלומטית התקשורת. התפקיד המשתנה של הדיפלומט המקצועי, חשיפה עתונאית, מקומה של דיפלומטיה פומבית בחברות פתוחות, שדה הקרב האלקטרוני וכישוי המדיה, מלחמות ומשאי מתן לשלום.

התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 עד ימינו

סיכום אנליטי של התהליכים העיקריים בפוליטיקה הבינלאומית, עם הדגשים על משברים בינלאומיים ותפניות בהיסטוריה המודרנית.

הדיון יסוב על הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה, הפוליטיקה של המלחמה הקרה והתהפוכות של העשור האחרון.

מדיניות תקשורת בעידן של מהפכת המידע

הקורס עוסק במאפיינים הטכנולוגיים, הפוליטיים והתרבותיים של מהפכת התקשורת בישראל ובעולם. במהלך הקורס נסקר ההשפעה הטכנולוגית של אמצעי התקשורת האלקטרוניים ויוותח הקשר בין תקשורת ופוליטיקה בעידן של אמצעי תקשורת חדשים ותקשורת חוצת גבולות שעוקפת את יכולת הפיקוח של ממשלים פוליטיים. בהמשך הקורס יבחנו יחסי הגומלין בין התקשורת והחברה, המעצבות אחת את רעותה באמצעות התרבות. הקורס יהיה השוואתי, ויסקור את מדיניות התקשורת במסגרת היבטים מקומיים וגלובליים של מהפכת התקשורת.

סוגיות בחופש העיתונות

מהם האינטרסים הפרטיים והחברתיים שבשמם מוצדק להגביל את חופש העיתונות ומהם האינטרסים שמבחם הוא מוגבל כיום בפועל, על פי הדין, האתיקה, הפרקטיקה, ופסיקת בתי המשפט בישראל? מהו האיזון המצוי והרצוי בין האינטרסים הללו לבין התכליות שאותן נועד לשרת חופש העיתונות? האם האיום המרכזי על חופש זה נשקף מהמערכת הפוליטית או דווקא מצד הגורמים והאינטרסים הכלכליים השולטים בכלי התקשורת? כיצד מבטיחים לא רק את חופש העיתונות אל גם את חופש העיתונאי?

לאחר דיון בסוגיות הללו יידרשו התלמידים להכין עבודות המתייחסות אליהן ולהציגן לדיון ולביקורת בכיתה. הציון ייתן על סמך העבודה והשתתפות פעילה בדיונים.

החוג למדע המדינה

תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה

אין חולקים על כך שתעמולה פוליטית ואמצעי תקשורת המוניים להפצתה אינם המצאה של עידן ההתפתחות הטכנולוגית המתרנית ושל החברה בימינו.

מטרת הקורס היא לבחון את אחת התופעות החשובות בעת העתיקה - מקומה ותפקידה של התעמולה בכלל ודפוסים של תעמולה פוליטית בפרט, הצורך ביצירה ובטיפוח תדמית ציבורית מקובלת בדעת הקהל, ובמאפייניהם ובהשפעתם של אמצעי התקשורת ההמוניים להנצחתו של המסר התעמולתי בתקופה של טרם עיתון, רדיו וטלוויזיה.

מקום שיפוטי ופוליטיקה

סמינר למתקדמים זה יעסוק בקשרי גומלין בין פוליטיקה ומשפט תוך התמקדות בסוגיות נבחרות של פיקוח שיפוטי בנושאים ציבוריים. המקרה הישראלי יהיה מרכזי.

מלחמה ושלום ביחסים בינלאומיים

הקורס יכלול סקירה ודיון מקיפים בתיאוריה ובמחקר האמפירי בתחום. הדיון יכלול את הנושאים הבאים: סוגי סכסוכים בינלאומיים ומלחמות, סיבות למלחמה, סיום מלחמות. כן נתמקד בהשלכות של מלחמות בינלאומיות על המשתתפים בהן ועל המערכת הבינלאומית. תלמידים יידרשו להכין עבודת מחקר באחד מנושאי הקורס.

תורת ההחלטה: גישות ומודלים להחלטות במדיניות

הקורס יסקור גישות ומודלים שונים לתהליכי קבלת החלטות. היעד המרכזי הוא להציג את הלוגיקה הבסיסית של גישות נורמאטיביות ותיאוריות לקבלת החלטות, ולהביא את התלמידים לידי הכרת הכלים האנליטיים הבסיסיים, התיאוריות המרכזיות, והממצאים האמפיריים והניסויים בתחומי ידע שונים העוסקים בחקר החלטות. הכלים האנליטיים, התיאוריות והגישות הללו ינצגו תוך שימוש בדוגמאות מעשיות. הקורס כולל את הנושאים האלה: 1. **תורת ההחלטה הרציונאלית** (Rational Choice Theory), עצי החלטה, הערכות הסתברותיות ועדכון, תורת התועלת, תועלת רב-ממדית, יסודות בתורת המשחקים. 2. **תורות של רציונאליות מוגבלת** (Bounded Rationality Theory), אילוצים על החלטות רציונאליות, גישות קיברנטיות לקבלת החלטות, קבלת החלטות סדרתית. 3. **גישות קוגניטיביות ותורת הפרוספקט** (Cognitive Approaches and Prospect Theory), עיוותי שיפוט ותפיסה, הטיות "קרות" והטיות "חמות" בקבלת החלטות, גישות לקסיקוגראפיות, גישות לקבלת סיכונים. בסיום הקורס ישתתפו התלמידים בסדרה של משחקי הדמייה בקבלת החלטות בתחומים של מדיניות חוץ וביטחון.

פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים בעבר ובהווה

הסדנה תעסוק בדפוסים של קונפליקט ושל דו-קיום בערים בעלות אוכלוסיות אתניות, או לאומיות, מעורבות - דוגמת בלפסט ובריסל, תוך השוואה למציאות הפוליטית והמינהלית המורכבת שהתפתחה בירושלים מאז 1967. בהקשר לירושלים, הסדנה תעסוק בקונפליקט הישראלי פלסטיני בתכניות ובמודלים שעלו על הפרק ושנועדו להביא לוותות קונפליקטים או להסדרים פורמליים וכלתי פורמליים - ולפתרונות בנושאים רגישים דוגמת רבונות, מקומות קדושים, בניה ומינהל מקומי. כמו כן, יבחנו ההנחות שעמדו בבסיסן של התוכניות האמורות, היתרונות והחסרונות שהיו כרוכים בישומם ודרכי חשיבה ביקורתיות ולא שיגרתיות לבחינתם של פתרונות אלטרנטיביים. בסדנה ישתתף גם חנא סניורה.

סוגיות במשפט וביטחון לאומי

במסגרת זו נעסוק בניתוח תהליכים הקשורים ל"ביטחון לאומי" ו"משפט", ונגדיר את שניהם כמשאבים ציבוריים ופוליטיים הנתונים למאבקים ציבוריים ופוליטיים. נתמקד בקווי אופי משותפים המסבירים כיצד משאבים אלו של משפט וביטחון לאומי משולבים במבנה המדינה והמערכת הפוליטית בכלל. דגש רב ומרכזי ינתן למדינת ישראל. בין הסוגיות הנדונות: היבטים חוקתיים חברתיים-פוליטיים של הלוחמה בטירור, חוק וביטחון לאומי וכוח, *התנהגות שיפוטית ומשברים, פיקוח שיפוטי וביטחון לאומי, חקיקה בנושאי ביטחון לאומי*, היבטים חברתיים פוליטיים-משפטיים של יחסי צבא ומדינה, ביטחון לאומי, דעת קהל ובתי משפט, זכויות אזרח וצנזורה חברתית, תקנות לשעת חירום ופוליטיקה של חקיקת חירום. מניפולציות של ביטחון לאומי וחוק. הסטודנטים/יות ידרשו לקריאה ולמחקר בסוגיות אלה ובסוגיות קרובות להן.

יחסי המינים במחשבה המדינית

אזרחים ונשותיהם: מגדר ואזרחות במסורת הרפובליקאית: כיצד נשתנו ההבנות של הקהילה הפוליטית כדי לכלול נשים כאזרחיות, וכיום, כאזרחיות-חיילות? כדי לחקור שאלה זו נעיין בכתבים מתולדות המחשבה המדינית, המחשבה הפוליטית והפמיניסטית בנות-זמננו.

אנלוגיות וארגון מושגי בתקשורת הפוליטית

הקורס יעסוק בתפקידם של מטפורות אנלוגיות, וסוגים שונים של ארגון מושגי (ובעיקר קטגוריות וסכימות) בתקשורת הפוליטית.

השמאל בישראל מ-1967

הסמינר יתמקד בנתוח הרקע החברתי, פוליטי ואידיאולוגי, בנסיונות להקים מסגרות פוליטיות מפלגתיות ולא מפלגתיות של השמאל העצמאי בישראל מאז 1967. הדגש של הסמינר יהיה מחקרי ומבוסס על השתתפות פעילה.

הפילוסופיה הפוליטית של הפלוראליזם: מבוא ובקורת

This course consists of an examination of the 'pluralist' conception of politics as defended by such thinkers as Isaiah Berlin, Stuart Hampshire, Bernard Williams, Joseph Raz and John Gray from Britain, Michael Walzer, Robert Dahl, William Galson and Stephen Macedo from the United States, and Yael Tamir from Israel. Pluralists emphasize the plurality of sometimes conflicting values and ways of life present in modern societies, *which leads them to support relatively* context-sensitive conceptions of justice, democracy, constitutionalism, and multi-culturalism. After an examination of their approach and, in particular, the conceptions of values and political judgement/practical reason underlying it, pluralist politics will then be critically contrasted with that 'patriotic' conception of the activity as articulated by such thinkers as Charles Taylor and Bernard Crick.

סמינרים שנתיים

אידיאולוגיה, אמנות, תקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 ועד 1945

הסמינר יעסוק ביחסי הגומלין בין אידאולוגיה, אמנות ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 ועד תום מלחמת העולם השנייה. במסגרת זו תבחן הרומנטיקה הגרמנית, הלכי רוח של מפנה המאה בגרמניה ואף תבדק השתקפות האידאולוגיות המתחרות במלחמת התרבות הויימארית ומקומן של תנועות אוואנגרד באמנות במסגרת מאבק זה. דגש מיוחד ינתן לדיון בשנים שלאחר עליית הנאצים לשלטון. יבחנו הקשרים שבין אמנות, גזע ופוליטיקה כפי שבאו לידי ביטוי *בכתביהם של אידאולוגים נאצים מובילים וכן יבחן המנגנון הטוטליטארי* אשר הקימה ההנהגה הנאצית לצורך דיכוייה של האמנות המודרנית.

החוג למדע המדינה

הפוליטיקה של הזמן

מטרת הקורס לבחון את מקומן של תפיסות זמן בעיצוב המחשבה הפוליטית במודרניות. מתוך זווית זו יבחנו כתבים רלוונטיים של מחברים כגון: קנט, הגל, מרכס, פרויד, קפקא, בנימין, ארנדט ואחרים. בין השאר נדון בחשיבות הפוליטית של המעבר מתפיסות לינאריות ודיאלקטיות של זמן לתפיסות מעגליות, ונבחן כיצד השפיע מעבר זה על עיצובן של זהויות קולקטיביות.

הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי: מזרח ומערב

הסמינר יעסוק בהשוואה בין הדרכים והגישות המקובלות לכתיבת היסטוריה ולחקר החברה והפוליטיקה הישראלית לבין אלו שמציע הקולנוע העלילתי בישראל. הדיון ישלב שיח חברתי-פוליטי-הסטורי לצד ניתוח קולנועי של סרטים כטקסט "יכותבי" היסטוריה. בין הסרטים שיהיו במוקד הדיון: חירבת חיזעה, חמסין, אוונטי פופולו, בגלל המלחמה ההיא, רחובות האתמול, ירושלים ברלין.

ספרות, עיתונות ופוליטיקה

הסמינר בוחן את יחסי הגומלין בין טקסטים ספרותיים ועיתונאיים נבחרים לבין המציאות הפוליטית שבה נכתבו ושאליה הם מתייחסים. הסמינר כולל הכנת עבודה סמינריונית והצגתה בכיתה.

מדינה, חוק ומשטרים

השימוש בכפיה ואלימות הם מסימני ההכר של משטרים פוליטיים. המבחין ביניהם היא ההצדקה - הלגיטימציה, המסגרת הלגלית, וכמובן ההיקף והאמצעים. מדוע משטרים שונים מאמצים שיטות שונות של כפיה ואלימות? האם שימוש באלימות מעיד על יציבות או אי-יציבות פוליטית? מה תפקידן של חוק במתן גושפנקה או בריסון השימוש באלימות. בתקופה זו גם דמוקרטיות חדשות עוסקות בנושא של "הסדרי חשבונות" עם אלימות של משטרים יוצאים, מקבלות שאלות אלה תוקף חדש. שונויות החוק והאלימות הפוליטית הפכו גם לנושא מרכזי בקונפליקטים בינלאומיים בהם שותף היום ביהמ"ש הבינלאומי. בצורה גוברת נושאים אלה מעלים גם שאלות הקשורות במוסר וחוק. התלמידים בסמינר יתבקשו לדון במקרים ספציפיים של אלימות פוליטית, תוך דיון ותיאורטי במקור האלימות וביכולת להעניש את המוציאים לפועל.

תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים

מהו מיתוס? הפונקציה שלו כמחבר בין הטבע לתרבות. המיתוס הפוליטי. הצורך בקורבן וסקרליזציה של מיתוס המרטיר. המיתוס הפוליטי כמרות היסטורית, הפער בין המיתוס בכלי התקשורת לבין המציאות שהוא מייצג. התהוות, צמיחה והתפוררות המיתוסים הפוליטיים.

מדיניות אורבנית לאומית

הסמינר ידון בעצוב מדיניות לאור לחצי חוסר משאבים, מבנים, תפקיד המדינה במדיניות ותחומים כגון: הפרטה תכנון, מטרופולין, משטרים פוליטיים מקומיים והתמודדות ממשלה ושלטון מקומי עם שינוי.

מחשבה פוליטית בקורתית בעולם השלישי

הקורס עוסק בזרמי מחשבה ביקורתיים שצמחו בעולם השלישי בשלושת העשורים האחרונים. זרמים אלה עסקים בביקורת התפיסות הפוליטיות ששלטו במדע המדינה ובתיאוריה הפוליטית במערב אירופה וצפון אמריקה. הקורס יעמוד על טיבן של תפיסות אלה ויבחן את מרכיביהן השונים. תהיה התייחסות לתיאוריות פוסטקולוניאליסטיות ופוסטסטרוקטורליות העוסקות בתרבות, חברה ופוליטיקה במדינה הקולוניאלית והפוסטקולוניאלית. הקורס יתמקד בהגותם של מספר חוקרים המשקפים אוריינטציה שהולכת ומתרחבת בקרב אינטלקטואלים מהעולם השלישי שמטרתם לחשוף את ההטיות הערכיות והמוסריות של תפיסות פוליטיות שהתפתחו במערב. בין האישים שהקורס יעסוק בהם יהיו פרנץ פאנון, אלבירטי מימי, אדוארד סעיד, סימון הול, פול גילרוי, פארתה צ'ייטרג'י, הומי באבא וסמיר אמין.

זהות ואזרחות בישראל

כפי שניתן את מבנה האזרחות בישראל, מבנה היררכי ומשוכלל המעניק זכויות שונות לקבוצות הבדתיות, ומטיל עליהן חובות שונות, על פי זהותן הלאומית, האתנית, הדתית, וכו'. היסטורית, מבנה האזרחות בישראל זכה ללגיטימציה בעזרת השימוש הבו-זמני בשלוש מערכות מושגיות/ערכיות אותן נכנה "שיחי אזרחות": שיח ליברלי, שיח רפובליקני ושיח אתנו-לאומי. בשנים האחרונות התבטאה הליברליזציה של החברה הישראלית, בין השאר, בירידת כוחו הלגיטימציוני של שיח האזרחות הרפובליקני, שהיה דומיננטי בתקופת הישוב ובשנותיה הראשונות של המדינה. תהליך זה הביא למאבק חריף בין קבוצות חברתיות התומכות בשיח האזרחות הליברלי לבין אלה התומכות בשיח האתנו-לאומי. מאבק זה הוא אחד הביטויים המרכזיים של המשבר בו שרויה עתה החברה הישראלית ותוצאותיו יקבעו במידה רבה את עתידה.

סמסטר ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר

הקורס יציג גישות שונות לפיתוח וביצוע מחקר במדע המדינה. מאחר ומדע המדינה הינו תחום מחקר אקלקטי ופלוראליסטי הן מהותית והן מבחינה מתודולוגית, הקורס ינסה להדגיש את הפלוראליזם הקיים בשיטות מחקר. הקורס יכסה את הנושאים הבאים: אפיסטמולוגיה של המדע והשלכותיה למחקר פוליטי, בניית מודלים, הערכה לוגית ואמפירית של מודלים, בניית מערכי מחקר. לוגיקה כמותית ואיכותית למחקר פוליטי. כל תלמיד יידרש לכתוב הצעת מחקר מפורטת וליישם אותה במסגרת עבודת מחקר באחד התחומים של מדע המדינה.

תחום למדע המדינה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה דגש מיוחד יושם על שיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

סדנה מתודולוגית

הסדנה מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. מטרת הסדנה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התיזה. דרישות קדם לסדנה: סיום קורסי החובה, סיום שני סמיטרים ותאום עם מנחה נושא לעבודת התיזה.

גישות ותיאוריות במדע-המדינה

בחינה ביקורתית של הגישות המחקריות והעיקריות העוסקות בשאלת יחסי חברה ומדינה בעידן התעשייתי ושל האפנים בהם מיושמות גישות אלו בניתוח תופעות פוליטיות ממשיות בעולם הראשון, השני והשלישי.

קורסים בתחום ההתמחות

המערכת הבינלאומית

הקורס יעסוק בהתפתחויות שחלו במערכת היחסים הבינלאומיים מהתקופה שלאחר האיחודים הלאומיים הגרמני והאיטלקי ועד אחרי כניעת גרמניה במלחמת העולם השניה. המטרה לנתח את השינויים בדפוס היחסים הדיפלומטיים, במבנה וחלוקת העוצמה ובמאפיינים של המערכת הבינלאומית בתקופה זו סביב הציר של התערערות המרכזיות של המערכת האירופית ויצירת 2 מוקדי כח חיצוניים גדולים אחרים בפוליטיקה העולמית.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

פוליטיקה, חברה ומשפט באמריקה הלטינית

מטרת הסמינר היא לנתח את תהליכי המעבר בין אוטוריטריזם לדמוקרטיה באמריקה הלטינית תוך כדי התמקדות בשינויים החברתיים בכלליים ומשפטיים הקשורים למעברים אלו.

השער יעסוק במודלים תאורטיים של דמוקרטיה והתפתחות חברתית וכלכלית תוך ניסיון לאפיין תהליכים אלו באמריקה הלטינית. נעסוק במונחים כמו "פופוליזם", "תורת התלות", המדינה "הבירוקרטית אוטוריטרית" ו"דמוקרטיה מותנית", ונסה לעמוד על המודל החדש של "פופוליזם נאו-ליבראלי" המאפיין מדינות כמו ארגנטינה ופרו.

השעורים הראשונים יעסקו במבוא למסורת הפוליטית הלטינו-אמריקאית תוך התמקדות במדינות החשובות ביותר. במחצית השניה של הקורס נעסוק בבעיות הפוליטיות היותר ספציפיות לתקופה הנוכחית. נתמקד בקשר בין מעבר לדמוקרטיה וסוגיית הפרת זכויות האדם, ירושה של המשטרים הצבאיים.

תקשורת דמוקרטית וביטחון לאומי

הקורס עוסק בניתוח המאפיינים המיוחדים של הדמוקרטיה הישראלית, בתחום הבטחוני ("מדינת מבצר", "דמוקרטיה במדים", ועוד) והשפעתם על שמירת הערכים והנורמות הדמוקרטיים.

הקורס מנתח את התיאוריות המרכזיות בתחום (לאסוול, האנטיננטון, פרלמוטר ואחרים) ובוחן לאורן את המקרה הישראלי.

נבחנת השפעת השליטה הישראלית בשטחים על נורמות שהתפתחו בישראל מאז 1967, כולל השפעת האינתיפאדה על חישוקיה של הדמוקרטיה הישראלית.

כמו כן, נבחן את מקומה, השפעתה ודרכי פעולתה של התקשורת בהקשר של שמירת הערכים הדמוקרטיים. ונתח את הדילמה של כלי התקשורת הישראלים בנושא זה.

הקורס עוסק באופן מיוחד בתיאור וניתוח של תחום הסיקור הבטחוני, תוך שילוב לימוד מבנה ופעולת מערכת הבטחון הישראלית.

הקורס עוסק בניתוח מעמיק של המגבלות הניצבות בפני העוסקים בתחום זה בתקשורת הישראלית. ובמיוחד נושא הצנזורה והשלכות "הסכם ועדת העורכים" *על עבודתם של הכתבים הצבאיים.*

כמו כן, נעשית השוואה בין מאפייני פעילות התקשורת הישראלית, העוסקת בנושאי בטחון, לבין מאפייניו במדינות אחרות, כשהדגש הוא על ארה"ב ובריטניה.

שפינוזה

נקרא את "מאמר תיאולוגי מדיני" *של שפינוזה - הספר המרכזי של היהדות המודרנית - על רקע הפילוסופיה* המודרנית; כתגובה להובס ודקארט, ועל רקע לימוד פילוסופי של התנ"ך וכביקורת על "מורה נבוכים" של הרמב"ם. מטרתנו תהיה לבאר את מקומם של המדע הסמכות והפרשנות, במעשה ובמחשבה הפוליטית הליברלית.

המפה האסטרטגית של ישראל

החשיבה המקובלת, בנוגע למדיניות החוץ הישראלית, מכוונת בבסיסה למוקד בודד, במקום לרב-קוטביות. היא שקועה בעקביות, במה שמכונה "היחסים המיוחדים", בין ארה"ב לישראל. "הקשר האמריקאי", האמור, כא על חשבון הזדמנויות בילטרליות פוטנציאליות אחרות, אך בלתי מנוצלות. מכל מקום, חשיבה קרובה יותר לאמת תעיד, שהמפה הפוליטית והאסטרטגית, של העולם, מורכבת הרבה יותר ומלאת דקויות. על מפה זו יימצאו *מספר "סיבות סימון"*, שיצייני, עבור מתכננים אסטרטגיים ישראליים, הרכב משתנה של אזורים רגישים ומדינות מטרה חשובות במיוחד. מטרתנו תהיה לזהות,לנתח ולהעריך את מערכות המגעים הבילטרליים הנ"ל, במסגרת ארבע הקטגוריות הבאות: (א) בריתות עבר (צרפת, אירן, דרום אפריקה וכו'); *(ב) קשרים עמידים ומתמשכים* (ארה"ב, גרמניה, ירדן ויהדות התפוצות); (ג) שותפויות עכשוויות (סין ותורכיה); (ד) בני ברית פוטנציאליים (הודוז פקיסטון אחרים).

גבולות חשפה והזהות במדינה הלאומית

אנו נמצאים "בעידן הטרנסלאומי" בו *עומדים גבולות קונבנציונאליים של ריבונות וזהות בפני אתגרים של* טכנולוגיה חדישה וכלכלה בינלאומית ההופכים רבים מאתנו ל"כפר גלובלי". למרות שינויים אלה, או אולי בעקבותם, נאבקת המדינה הלאומית על המשך קיומה ומקומה בזירה הבינלאומית. אחד האלמנטיים הקריטיים של זהות (הקובע גם את ההבחנה בין אנחנו והם) היא השפה. איזה מדיניות שפתית מציעות מדינות לאום שונות? מה אופיין של חברות דו-לשוניות במדינה הליברלית ובמדינות הלא דמוקרטיות? מה תפקידו של האופי המשטרי *על עיצוב השפה? באילו דרכים מנסים להגביל שפה, לשנותה או לעצבה מחדש?* אלה הן חלק מהשאלות שתבחנה במהלך הקורס המשותף לחוגים מדע המדינה וחינוך.

דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות

הסדנה תעסוק בסוגיות נבחרות במימשק שבין דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת, ותתמקד בפונקציות שממלאת *התקשורת במערכת הבינלאומית* בת-זמננו. בין הסוגיות שייבחנו: השפעת התקשורת של עיתוים וכיוונם של ארועים פוליטיים, התקשורת כיוצרת ומשווקת ארועים פוליטיים, ומקומן של מניפולציות תקשורתיות על סדר היום של הפוליטיקה הבינלאומית.

ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה

הסמינר יעסוק בנתוח עיוני ואמפירי של סוגים שונים של משדרים בטלוויזיה. תידון שאלת מהותו, משמעותו ואופיו של ייצוג טלוויזיוני של תרבות. במהלך הסמינר נצפה בתכניות שונות ונתחן.
חובות הקורס: השתתפות פעילה במהלך הסמינר, קריאת חומר ביבליוגרפי והגשת עבודה סמינריונית המבוססת על נתוח תיאורטי ואמפירי של טקסט טלוויזיוני.

מולחני מדיה: בראית מקומית ובינלאומית

מבט אנתרופולוגי על הטיפול התקשורתי באירועים פוליטיים באור יחסי הגומלין בין העיתונות הכתובה, העיתונות האלקטרונית הקולנע והתיאטרון האקטואלי. בחינת המכניזם של היווצרות "פולחני מדיה", כמופעים דרמטיים רב מערכתיים התואמים את מסגרות השידור השונות, סביבם "יחוגגת" התקשורת על כוהניה, עוריכיה ופטרוניה, לטובת זכות הציבור לדעת, לשמוע ולראות כמה שיותר, כולל "הרייטינג", ניתוח מקרים מייצגים.

החוג למודע המדינה

טלוויזיה ופוליטיקה

במסגרת הקורס יוצגו עקרונות ומודלים של שידורי טלוויזיה במדינות שונות ובישראל במגמה להבין את דרכי פעולתן של מערכות אלה בהקשרים פוליטיים ותרבותיים. נלמד ונתח את היחסים ההדדיים בין המודלים השונים של ארגוני השידור לבין המערכת הפוליטית: החוקים ודפוסי הפיקוח, מדיניות הלחצים ודרכי המימון. הקורס יעסוק גם בהשפעות הפוליטיות והתרבותיות של הטלוויזיה הגלובאלית ובשינויים שחלו בטלוויזיה במעבר ממערכת מקומית-לאומית למערכת אזורית, בינלאומית ונלובאלית, במטרה ללמוד ולהבין את השינויים שהתחוללו בתעשיית הטלוויזיה בעשור האחרון בישראל ובעולם.

אתניות ופוליטיקה בברה"מ ובמדינות חבר העמים

הקורס יעסוק בגישה המרקסיסטית-לניניסטית לבעיית הלאומים והמעוטים ויישום התפיסות הללו בברה"מ. בין הנושאים שנעסוק בהם: התפתחות המדיניות הסובייטית בתחומי התרבויות הלאומיות. אוטונומיה תרבותית וטריטוריאלית, נח-אדם, שכות וצבא. נעסוק גם בגורם האתני בהתפוררות המשטר הסובייטי ובמדיניות הלאומית של המדינות שירשו את ברה"מ.

תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלסטינית

הסמינר יעסוק בקשר שבין תקשורת ופוליטיקה. לאור תהליכי הגלובליזציה מקומה של התקשורת, בעיצוב תמונת העולם שלנו הולכת ומתעצמת. ישנם המכנים אותה זרוע ממשל דביעית ורואים בפעילותה החופשית, ערובה לקיומה של הדמוקרטיה. השאלות עמן ננסה להתמודד במהלך הקורס: מהו אופי הקשר בין תקשורת לפוליטיקה והאם התקשורת משקפת תהליכים פוליטיים או מהווה חלק בלתי נפרד מעיצובם? להמחשת חשיבות התקשורת, יתמקד הסמינר בהתפתחויות בתקשורת הפלסטינית, על רקע תהליכי בינוי המדינה בגדה המערבית וברצועת עזה. נבחן את תפקידה של התקשורת בהתפתחויות הפוליטיות לאחר הסכם אוסלו ובמיוחד את חלקה כמעצבת זהות לאומית. במהלך הסמסטר יתקיים דיון בשאלות: מהי התקשורת הפלסטינית, מי שולט בה ומהו מרחב התמרון שלה? לצורך זה יזמנו, במידת האפשר, אנשי תקשורת פלסטיניים על מנת לסייע, במתן תשובות לשאלות המנחות את הסמינר. בסוף הקורס ידרשו הסטודנטים לכתוב עבודה סמינריונית על סוגיה הקשורה לנושא הסמינר.

מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב, תהליכים, ותשלובות בינלאומיות

מדיניות ביטחון לאומי היתה מצוון הגורמים, התהליכים, והאמצעים המיועדים להגן על המדינה ואזרחיה ממני גורמים חיצוניים לגבולותיה, או להשיג את מטרותיה של המדינה בזירה הבינלאומית. הקורס יתמקד בשלוש סוגיות עיקריות: א. <u>תשומות למדיניות ביטחון</u>: מהם הגורמים הפנימיים והחיצוניים המשפיעים על עיצוב ויישום מדיניות ביטחון לאומי? ב. <u>תהליכי עיצוב ויישום מדיניות ביטחון</u>: מהם התהליכים בהם מעוצבת מדיניות ביטחון לאומי וכיצד משתנים התהליכים הללו בהתאם לתשומות שונות? ג. <u>השלכות של מדיניות ביטחון</u>: כיצד משפיעה מדיניות הביטחון הלאומי של המדינה על הסביבה הפנימית והחיצונית שלה? הקורס יקיף מגוון רחב של נושאי תיאורטיות, אמפיריות והסטוריות. תלמידים יידרשו לכתוב עבודה סמינריונית בנושא שייקבע בתיאום עם המרצה.

החוג למדע המדינה
תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	**הדרכה בספרייה**		
	פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 54		
1009.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה**		
	פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 54		
1031.1002	**המערכת הפוליטית בישראל**		ש'+ת'
.01 שיעור:	בי 10-13;	101	ד"ר ג. ברזילי
	קבוצות תרגיל:		
.02	א' 12-13;	107	ה. ביקוביצקי
.03	א' 13-14;	107	ה. ביקוביצקי
.04	ג' 10-11;	206	ט. מנשס
.05	ה' 17-18;	207	ט. מנשס
.06	א' 18-19;	314	א. שושני
.07	א' 17-18;	419	א. שושני
.08	ג' 14-15;	207	ה. דורי
.09	ג' 15-16;	425	ה. דורי
1031.1003	**מבוא לסטטיסטיקה**		ש'+ת'
.01 שיעור:	בי 16-18;	אולם אפטר	נ. ריבק
.02 תרגיל:	ג' 16-18;	110 דן דוד	ר. אופק
.03 תרגיל:	ג' 18-20;	110 דן דוד	ר. אופק
.04 תרגיל:	ד' 18-20;	204	ר. אופק
.05 שיעור:	בי 18-20;	110	נ. ריבק
.06 תרגיל:	א' 14-16;	108	נ. הלמן
.07 תרגיל:	ה' 18-20;	105	צ. לוטקר
.08 תרגיל:	ה' 10-12;	107	ר. בראונשטיין
1031.1200.01	**תולדות המחשבה המדינית**		ש'
	א' 10-12;	101	פרופי מ. קרן
1031.1300.01	**מבוא לממשל**		ש'
	ד' 16-18;	101	ד"ר א. ספקטורוסקי
1031.1500.01	**מבוא למינהל ומדיניות ציבורית**		ש'
	ג' 8.30-10;	223 גולמן	ד"ר ח. אופק
1031.1600.01	**מבוא ליחסים בינלאומיים**		ש'
	בי 14-16;	אולם אפטר	פרופי א. קליימן

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102	**שיטות מחקר**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ד' 10-12;	003	ד"ר ר. אמיר
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 16-18;	206	ש. ספנוב
.03		ג' 18-20;	206	ש.ספנוב
.04		ב' 8-10;	107	ד. נבות
.05		ב' 16-18;	107	י. רבינוביץ
.06		ה' 16-18;	109 דן דוד	י. רבינוביץ
1031.2103	**כלכלה פוליטית**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ג' 9-11;	101	ד"ר מ. שרמן
		קבוצות תרגיל:		
.02		ה' 8-10;	109 דן דוד	ד. אופק
.03		ה' 10-12;	109 דן דוד	ד. אופק
.04		ג' 14-16;	111 דן דוד	ד. סלע
.05		ב' 12-14;	106	ד. סלע
.06		א' 12-14;	208	ע. פינצ'בסקי
1031.2105	**מחשבה מדינית בת-זמננו**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ג' 11-13;	101	ד"ר א. חוברס
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 13-14;	103	א. פינק-נוסבאום
.03		ב' 12-13;	107	א. פינק-נוסבאום
.04		ה' 10-11;	108	ע. גורביץ
.05		ה' 11-12;	108	ע. גורביץ
.06		ג' 14-15;	425	א. כסיף
1031.2106	**פוליטיקה השוואתית**			ש'+ת'
.01	שיעור:	א' 16-18;	101	ד"ר נ. דיאמנט
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 16-17;	419	ש. ברמן
.03		ג' 17-18;	419	ש. ברמן
.04		ד' 12-13;	419	א. הראל
.05		ג' 13-14;	110	א. הראל
.06		ב' 12-13;	105	ל. אירני
.07		ד' 13-14;	314	א. הראל
1031.2107	**קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ד' 14-16;	101	ד"ר י. כץ
		קבוצות תרגיל:		
.02		א' 14-15;	207	נ. סדן
.03		ב' 16-17;	419	נ. סדן
.04		ב' 17-18;	419	ע. מילר
.05		ב' 18-19;	419	ע. מילר
.06		ד' 16-17;	206	ק. לוין

חוג
למדע
והמדינה

1031.2108	אסטרטגיה בעידן המודרני		שי+ת'
.01 שיעור:	ב' 13-15;	101	פרופ' א. בן-צבי
	קבוצות תרגיל:		
.02	ג' 14-15;	208	ר. מגן
.03	ג' 15-16;	208	ר. מגן
.04	ב' 16-17;	003	ב. מנדלסון
.05	ד' 13-14;	419	ב. מנדלסון
.06	ה' 11-12;	106	ר. בן חורין

<u>פרוסמינרים</u>

1031.3735.01	הפוליטיקה הבינלאומית: תיאוריה במבחן המציאות		פרו"ס
	ג' 13-15;	308 ספריית מדה"ח	ד"ר מ. שרמן
1031.3554.01	קונפליקטים ותהליכי שלום במזרח-התיכון		פרו"ס
	ד' 16-18;	314	ד"ר א. גימאל
1031.3295.01	מדיניות והחלטות בשלטון המקומי והמרכזי		פרו"ס
	ה' 14-16;	314	פרופ' א. טורגובניק
1031.3007.01	ניהול משא ומתן		פרו"ס
	ג' 10-12;	208	ד. שנקר
1031.3500.01	מדיניות החוץ של ישראל		פרו"ס
	א' 16-18;	422	נ. מורג

<u>שנה ג'</u>

<u>קורסי חובה</u>

1031.3100.01	התנהגות פוליטית בישראל		שי
	ב' 14-16;	003	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3102.01	מדיניות ומדינאות מעשית		שי
	א' 17-19;	201	ד"ר א. קופמן
1031.3103.01	פרויקט שטח (קורס שנתי)		
	א' 15-17;	110 דן דוד	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.4414.01 התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 ועד היום[1] שי
ה' 12-15; 308 ספריית מדה"ת פרופ' נ. אורן

1031.3734.01 משטרי ביטחון שי
א' 13-16; 109 דן דוד א. ברק

1031.3381.01 בחירות והתנהגות בוחרים שי
ד' 10-13; 205 ד"ר ר. ונטורה

1031.3228.01 פוליטיקה ערבית שי
א' 10-13; 206 פרופ' ש. משעל

1031.3661.01 אידאולוגיה, פוליטיקה ומשבר המודרניות שי
ג' 9-12; 210 ד"ר א. ספקטורוסקי

1031.3292.01 מושג האזרחות במדינה הדמוקרטית שי
ג' 16-19; 425 ד"ר י. פלד

1031.3149.01 השפעל בישראל משנת 1967[1] שי
א' 11-14; 207 ד"ר ב. טמקין

1031.3647.01 מחשבה מדינית: העת העתיקה שי
ב' 10-13; 206 ד"ר מ. קוציץ

1031.2604.01 הממשלות הקואליציוניות של ישראל שי
ג' 13-16; 101 ד"ר ד. קורן

סמינרים שנתיים

1031.3308.01 ארה"ב וישראל: דינמיקה של השפעה ס'
ב' 10-12; 107 פרופ' א. בן-צבי

1031.3286.01 הפרטה ומשבריה של מדינת הרווחה ס'
ד' 16-18; 205 ד"ר י. כץ

1031.3514.01 המהפכה השקטה: סין בתקופת הרפורמות 1978-1998 ס'
סמי א': א' 12-14; 425 ד"ר נ. דיאמנט
סמי ב': ה' 16-18; 419

1 משותף לתואר ראשון ושני.

1031.3513.01	**תקשורת ומדיניות חוץ**	סי'
	בי 12-14; 210	ד"ר ח. נזה
1031.4407.01	**זהות ואזרחות בישראל**[1]	סי'
	די 13-15; 205	ד"ר י. פלד
1031.4406.01	**מחשבה פוליטית ביקורתית בעולם השלישי**[1]	סי'
	בי 12-14; סמי אי 004 סמי בי 205	ד"ר א. נימאל
1031.3229.01	**מנהיגות פוליטית**	סי'
	אי 14-16; 419	פרופ' מ. קרן
1031.3012.01	**תורת מאזן הכוח**	סי'
	בי 15-17; יפורסם	פרופ' א. קליימן

<u>סמינר בי + קיץ</u>

1031.3279.01	**קבוצות בתהליך הפוליטי והמדיני בישראל**	סי'
	די 14-16; 420	פרופ' א. טורגובניק

1 משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה
יפורסם

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 57

חוג למדע המדינה

1031.1002 המערכת הפוליטית בישראל שי+תי

.10	שיעור:	ג'	13-16;	אולם אפטר — ד"ר י. פלד
				קבוצות תרגיל:
.11		א'	12-13; 205	ר. רון
.12		*א'*	*13-14; 205*	ר. רון
.13		ה'	12-13; 208	ע. גורביץ
.14		ה'	13-14; 106	ע. גורביץ
.15		ג'	19-20; 105	ג. דרוב
.16		כ'	*15-16; 419*	ג. דרוב
.17		ד'	18-19; 314	א. שוורץ

1031.1003 מבוא לסטטיסטיקה שי+תי

.09	שיעור:	כ'	*16-18; 110 דן דוד*	נ. ריבק
.10	תרגיל:	ג'	16-18; 109 דן דוד	ר.אופק
.11	תרגיל:	א'	18-20; 109 דן דוד	נ. הלמן
.12	תרגיל:	ה'	14-16; 314	נ. הלמן
.13	שיעור:	ב'	18-20; 110 דן דוד	נ. ריבק
.14	תרגיל:	ה'	12-14; 103	צ. לוטקר
.15	תרגיל:	ה'	18-20; 106	צ. לוטקר
.16	תרגיל:	ד'	18-20; 106	צ. לוטקר

1031.1200.02 תולדות המחשבה המדינית שי

		ג'	10-12; 101	ד"ר א. תוכרס

1031.1300.02 מבוא לממשל שי

		ד'	16-18; 101	ד"ר א. ספקטורווסקי

1031.1500.02 מבוא למינהל ומדיניות ציבורית שי

		ג'	8.30-10; 101	ד"ר ח. אופק

1031.1600.02 מבוא ליחסים בינלאומיים שי

		ה'	8-10; 201	ד"ר ג. מרום

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102	שיטות מחקר			ש'+ת'
.07	שיעור:	ד' 10-12;	003	ד"ר ר. אמיר
	קבוצות תרגיל:			
.08		ג' 16-18;	יפורסם	ש. ספנוב
.09		ג' 18-20;	314	ש. ספנוב
.10		ד' 16-18;	106	י. רבינוביץ
.11		ה' 16-18;	107	י. רבינוביץ
.12		ב' 8-10;	107	ד. נבות
1031.2103	כלכלה פוליטית			ש'+ת'
.07	שיעור:	ג' 8.30-10;	201	ד"ר מ. שרמן
	קבוצות תרגיל:			
.08		ה' 8-10;	109 דן דוד	ד. אופק
.09		ה' 10-12;	109 דן דוד	ד. אופק
.10		ג' 11-13;	109 דן דוד	ד. סלע
.11		ג' 16-18;	314	ד. סלע
.12		א' 14-16;	314	ע. פינצ'בסקי
1031.2105	מחשבה מדינית בת זמננו			ש'+ת'
.07	שיעור:	א' 10-12;	101	פרופ' מ. קרן
	קבוצות תרגיל:			
.08		ה' 15-16;	206	א. פינק-נוסבאום
.09		ה' 16-17;	206	א. פינק-נוסבאום
.10		ד' 12-13;	314	ע. גורביץ
.11		ד' 13-14;	314	ע. גורביץ
.12		ג' 14-15;	105	א. כסיף
1031.2106	פוליטיקה השוואתית			ש'+ת'
.08	שיעור:	ה' 13-15;	אולם אפטר	ד"ר כ. דיאמנטי
	קבוצות תרגיל:			
.09		ג' 16-17;	206	ש. ברמן
.10		ג' 17-18;	207	ש. ברמן
.11		ה' 15-16;	207	א. הראל
.12		ד' 12-13;	419	א. הראל
.13		ד' 13-14;	419	א. הראל
.14		ב' 12-13;	103	ל. אירני
1031.2107	קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית			ש'+ת'
.08	שיעור:	ד' 14-16;	101	ד"ר י. כץ
	קבוצות תרגיל:			
.09		א' 14-15;	105	נ. סדן
.10		ב' 16-17;	107	נ. סדן
.11		ב' 17-18;	107	ע. מילר
.12		ב' 18-19;	207	ע. מילר
.13		ד' 16-17;	108	ק. לוין

1031.2108	אסטרטגיה בעידן המודרני	ש'+ת'
.07 שיעור:	ב' 15-13 201	פרופ' א. בן-צבי
	קבוצות תרגיל:	
.08	ג' 12-11; 105	ר. מגן
.09	ג' 13-12; 210	ר. מגן
.10	ב' 17-16; 419	ב. מנדלסון
.11	ד' 14-13; 107	ב. מנדלסון
.12	ה' 12-11; 107	ר. בן חורין

החוג למדע המדינה

פרוסמינריים

1031.3560.01	מדינות, חברה, תרבות ופוליטיקה בעולם הערבי של ימינו	פרו"ס
	ד' 18-16; 15 שאפל	ד"ר א. גימאל
1031.3551.01	נשים בתקשורת	פרו"ס
	ג' 12-10; 425	ד. שנקר
1031.3672.01	סוציאליזם לאומי, פאשיזם וימין חדש	פרו"ס
	ד' 15-13; 422	ד"ר א. ספקטורובסקי
1031.3285.01	חברה ופוליטיקה בגדה המערבית	פרו"ס
	ג' 18-16; 426	פרופ' ש. משעל
1031.3718.01	שחקנים רציונלים בפוליטיקה	פרו"ס
	ג' 14-12; יפורסם	ד"ר מ. שרמן
1031.3728.01	מבוא לאידאולוגיה הנאצית	פרו"ס
	ב' 12-10; 425	ד"ר ד. אריאלי-הורוביץ

שנה ג'

קורסי חובה

1031.3100.02	התנועות פוליטית בישראל	ש'
	ב' 16-14; 210	ד"ר ד.אריאלי-הורוביץ
1031.3101.02	פרוייקט שטח (ב' + קיץ)	
	א' 17-15; יפורסם	ד"ר א. קופמן
1031.3102.02	מדיניות ומדינאות מעשית	ש'
	א' 19-17; 003	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.2719.01	נשים בפוליטיקה הישראלית ב' 10-13; 110	שי' ד. שנקר
1031.3552.01	המחשבה הפוליטית של הציונות ב' 14-17; 205	שי' ד"ר א. חובורס
1031.3731.01	פוליטיקה וחברה במזרח-אירופה בתקופה הקומוניסטית ולאחריה ה' 16-19; 105	שי' פרופ' צ. גיטלמן
1031.3398.01	אלימות בפוליטיקה ב' 11-14; אגלם אפטר	שי' ד"ר מ. פלג
1031.3732.01	האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד ה' 13-16; 105	שי' ד"ר ע. סופר
1031.3733.01	הפוליטיקה של צרפת במאה ה-20 ד' 10-13; 204	שי' ד"ר ר. מילמן
1031.2720.01	מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה ג' 13-16; 210	שי' ד"ר ד. קורן
1031.3666.01	הקהילה האירופית: פוליטיקה ומדיניות ב' 17-20; 106	שי' א. ענבר
1031.2750.01	שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל ג' 10-13; 103	שי' ח. קריסטל
1031.3662.01	מחשבה מדינית: ימי הביניים ב' 10-13; 419	שי' ד"ר מ. קוציין
1031.4396.01	מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב, תהליכים והשלכות בינלאומיות[1] ה' 13-16; 308 ספריית מדה"ח	שי' פרופ' ז. מעוז

1 פתוח לתלמידי תואר ראשון באשור המרצה.

החוג למדע המדינה
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1031.4104.01 סמינר מחלקתי[1] סי'
ב' 17-19; 003 מרכז: פרופ' א. טורנובניק

1031.4105 סטטיסטיקה למ.א. - חלק א' ש'+ת'
01. שיעור: ג' 17-19; 210 י. שמשוני
02. תרגיל: ג' 19-20; 210 י. שמשוני

קורסי חובה בתחומי הלימוד

1031.4112.01 תקשורת פוליטית ש'
ב' 14-17; יפורסם ד"ר ח. נוה

1031.4114.01 הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה בן-זמננו ש'
ב' 14-17; 308 ספריית מדה"ח ד"ר א. חוברס

קורס שנתי

1031.4375.01 סוגיות במשפט ובמדעי החברה ש'
א' 17-20; יפורסם ד"ר ג. ברזילי
פרופ' מ. מאוטנר
ד"ר י. שיין
פרופ' ל. שלף
ד"ר ר. שמיר

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4381.01 סוגיות בחופש העיתונות סי'
ה' 16-19; 17 שאפל עו"ד מ. נגבי

1031.4397.01 דיפלומטיה ותקשורת סי'
ה' 15-18; 110 פרופ' א. קליימן

1031.4414.01 התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 ועד ימינו[2] סי'
ה' 12-15; 308 ספריית מדה"ח פרופ' נ. אורן

1031.4399.01 מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע סי'
ג' 14-17; יפורסם ד"ר י. כץ

---

1 מועדי המפגשים ונושאי ההרצאות יתפרסמו בתחילת סמסטר א'.
2 משותף לתואר ראשון ושני.

1031.4304.01	**תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה**		ס'
	ג' 11-14;	108	ד"ר ד. בהרי"ל
1031.4400.01	**פיקות שיפוטי ופוליטיקה**		ס'
	ד' 16-19;	107	ד"ר ג. ברזילי
1031.4343.01	**מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים**		ס'
	ד' 13-16;	107	פרופ' ז. מעוז
1031.4401.01	***תורת ההחלטה: גישות ומודלים להחלטות במדיניות***		ס'
	ה' 13-16;	104	פרופ' ז. מעוז
1031.4385.01	**פוליטיקה ומדיניות של ערים מערבות: ירושלים במבט משווה**		ס'
	ד' 16-19;	105	פרופ' ש. משעל ד"ר מ. עמירב
1031.4402.01	**סוגיות במשפט ובביטחון לאומי**		ס'
	ב' 14-17;	205	ד"ר ג. ברזילי
1031.4341.01	**יחסי המינים במחשבה המדינית**		ס'
	ג' 14-17;	יפורסם	ד"ר מ. קוצין
1031.4403.01	**אנלוגיות וארגון משגי בתקשורת הפוליטית**		ס'
	ה' 14-17;	16 שאפל	פרופ' י. שן
1031.3149.01	**השמאל בישראל מ-1967**[1]		ס'
	א' 11-14;	207	ד"ר כ. טמקין
1031.4415.01	**הפילוסופיה הפוליטית של הפלורליזם: מבוא ובקורת**[2]		ס'
	א' 14-17;	420	ד"ר צ. בלטברג
1052.0033.01	**בקרת נשק כמזרח-התיכון**[3]		ס'
	ד' 18-21;	205	פרופ' ש. פלדמן
1052.0035.01	**סוגיות בביטחון ישראל**[3]		ס'
	ה' 18-21;	208	פרופ' א. לויטה
0659.6039.01	**מארקס: "הקאפיטל" - כלכלה והיסטוריה**[3]		ס'
	ג' 8-12;	361 גילמן	ד"ר ג. פרוידנטל

1 משותף לתואר ראשון ושני.
2 הקורס יינתן באנגלית.
3 מספר המקומות מוגבל.

סמינרים שנתיים

1031.4392.01 **אידאולוגיה, אמנות, ותקשורת ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 ועד 1945** סי'
ד' 12-15; סמי א': 422 ד"ר ד. אריאלי-הורוביץ
סמי ב': 207

1031.4358.01 **הפוליטיקה של הומן** סי'
ג' 16-19; 308 ספריית מדה"ח ד"ר א. חוברס

1031.4328.01 **הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי: מזרח ומערב** סי'
ג' 12-15; סמי א': 104 ד"ר ש. משעל, פרופ' ג. נאמן
סמ ב': 110

1031.4404.01 **ספרות עיתונות ופוליטיקה** סי'
ד' 16-19; סמי א': 108 פרופ' מ. קרן
סמי ב': 107 דן דוד

1031.4405.01 **מדינה, חוק ופשעים** סי'
ג' 16-19; סמי א': 314 ד"ר י. שיין
סמי ב': יפורסם

1031.4366.01 **תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים** סי'
ה' 12-15; סמי א': 15 שאפל פרופ' ש. ג. שוהם
סמי ב': 421

1031.4504.01 **מדיניות אורבנית לאומית** סי'
ד' 16-19; סמי א': 308 פרופ' א. טורגובניק
ספריית מדה"ח
סמי ב': יפורסם

1031.4406.01 **מחשבה פוליטית ביקורתית בעולם השלישי**[1] סי'
ב' 12-14; 205 ד"ר א. גימאל

1031.4407.01 **זהות ואזרחות בישראל**[1] סי'
ד' 13-16; 205 ד"ר י. פלד

0659.5328.01 **ההשכלה ומתנגדיה** סי'
ב' 16-18; 260 גילמן ד"ר י. מאלי

0851.6583.01 **קולנוע נאצי וייצוג הנאציזם**[2] סי'
סמי א': ה' 14-18; יפורסם ד"ר מ. פרידמן
סמי ב': ה' 16-18; יפורסם

החוג למדע המדינה

1 סמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.
2 הקורס יחושב 4 ש"ס (2 שעות הקרנת סרטים לא תכללנה במניין השעות).

סמסטר ב'

קורסי חובה

1031.4109.01 שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר — ש'
ד' 13-16; 110 — פרופ' מ. מעוז

1031.4101.01 שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר — ש'
א' 11-14; 103 — פרופ' ד. נחמיאס

1031.4103.01 סמינר מחלקתי[1] — ס'
ב' 17-19; 003 — מרכז: פרופ' א. טורגובניק

1031.4251.01 סדנה מתודולוגית — סד'
ה' 17-20; 208 — פרופ' א. טורגובניק

1031.4100.01 גישות ותיאוריות במדע המדינה — ש'
ג' 16-19; 103 — ד"ר י. פלד

קורסים בתחום ההתמחות

1031.4110.01 המערכת הבינלאומית — ש'
ד' 16-19; 105 — ד"ר ג. מרום

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4390.01 פוליטיקה וחברה ומשפט באמריקה הלטינית — ס'
ג' 13-16; 103 — ד"ר א. ספקטורוווסקי

1031.4408.01 חקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי — ס'
ב' 13-16; 204 — ד"ר ד. פדהצור

1031.4409.01 שפינוזה — ס'
ג' 14-17; יפורסם — ד"ר מ. קוצ'ין

1031.4410.01 המפה האסטרטגית של ישראל — ס'
ה' 14-17; יפורסם — פרופ' א. קליימן

0735.4552.01 גבולות השפה והזהות במדינה הלאומית — ס'
ה' 16-19; 235 שרת — ד"ר י. שיין, פרופ' א. שוהמי

---

1 מועדי המפגשים ונושאי ההרצאות יתפרסמו בתחילת סמסטר ב'.

1031.4389.01 דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות — ס'
ג' 10-13; 106 — פרופ' א. בן-צבי, א. נהרי

1031.4338.01 ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה — ס'
ה' 14-17; 103 — פרופ' ח. הרצוג, ד. ויצטום

1031.4394.01 פולחני מדיה: בראיה מקומית ובינלאומית — ס'
ב' 12-15; 420 — ד"ר ש. כנן

החוג למדע המדינה

1031.4393.01 טלוויזיה ופוליטיקה — ס'
א' 16-19; 419 — פרופ' א. צוקרמן

1031.4354.01 אתניות ופוליטיקה בבריה"מ ובמדינות חבר העמים — ס'
ד' 9-12; 106 — פרופ' צ. גיטלמן

1031.4412.01 תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית — ס'
ב' 14-17; יפורסם — ד"ר א. ג'מאל

1031.4396.01 מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב, תהליכים והשלכות בינלאומיות[1] — ס'
ה' 13-16; 308 ספריית מדה"ח — פרופ' ז. מעוז

1052.0010.01 סוגיות בלימודים אסטרטגיים — ס'
ה' 18-21; 110 — פרופ' א. לויטה

1052.0028.01 צבא וביטחון לאומי, תקשורת מוסר ואתיקה — ס'
א' 12-15; 204 — פרופ' א. כשר

1052.0039.01 דוקטרינות הרתעה — ס'
ב' 18-21; 425 — פרופ' ש. פלדמן

1052.0030.01 הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה[2] — ש'
ד' 9-12; 107 — פרופ' א. יופה

1052.0036.01 קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון[2] — ס'
ה' 14-16; 111 דן דוד — פרופ' א. לויטה

---

1 משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.
2 מספר המקומות מוגבל.

1052.0041.01 מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע סי
בי 14-17; יטורסם ד"ר א. סובלמן

0628.2658.01 כתוב בעיתון: תקשורת וחברה במבט חומסקיני[2/1] שי
די 16-18; 282 גילמן פרופי ט. ריינהרט

0628.2660.01 כתוב בעיתון: תקשורת וחברה במבט חומסקיני[2/1] תי
אי 14-16; יטורסם פרופי ט. ריינהרט

0654.7140.01 סכסוכים ופתרונם באפריקה הדרומית סי
אי 12-16; יפורסם פרופי מ. תמרקין

0654.7156.01 אפריקה בין דמוקרטיה לדיקטטורה סי
אי 16-18; 230 שרת פרופי ב. נויברגר
די 16-18; 230 שרת

0659.6048.01 תקשורת, שפה ואנומיה[2] סי
אי 14-18; יפורסם ד"ר ח. יבלונקה
ד"ר ז. זוך

0659.6049.01 מידות ומדידות: מדע ומוסר בסוף המאה ה-19[2] סי
בי 16-20; 220 גילמן ד"ר ע. אופיר

---

1 התרגיל אינו חובה, מומלץ לקחת את התרגיל.
2 מספר המקומות מוגבל.

לימודי ביטחון

תואר שני

מטרת התכנית

התכנית משותפת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח.
מטרת התכנית - להקנות ידע וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי האסטרטגיה, היחסים הבינלאומיים וההיסטוריה הצבאית, וכן בתחומים משיקים, כגון: קבלת החלטות ולימודי אירגון. בנוסף לקורסי הליבה בתחומי האסטרטגיה וההיסטוריה, יוצעו שיעורים מתחומים מגוונים, כגון: מחשבה מדינית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, היסטוריה של המזרח התיכון וכלכלת ביטחון.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם, בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר של 80 ומעלה.
התכנית מיועדת לתלמידים שתחום לימודיהם לתואר ראשון היה מדע המדינה ו/או היסטוריה, אך פתוחה גם לבוגרי חוגים אחרים, כפוף ללימודי השלמה.

לימודי השלמה

את לימודי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון עובר - 60 לפחות.
ניתן ללמוד עד 5 קורסים מהתואר השני במקביל ללימודי ההשלמה.
תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג להיסטוריה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת החוג למדע המדינה:

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג למדע המדינה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת החוג להיסטוריה:

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוגים שאינם מדע המדינה *ו/או היסטוריה ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון:*

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קודם/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

היסטוריה

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

סה"כ 16 שעות סמסטריאליות

הקורס המתקדם מתחום האסטרטגיה במדע המדינה והסמינר בהיסטוריה ייחשבו כבר במניין השעות לתואר השני, כל יתר ההשלמות אינן נחשבות במניין השעות לתואר שני.

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג היסטוריה של המזרח התיכון יהיו חייבים בכל ההשלמות במדע המדינה, ואילו בהיסטוריה יהיו חייבים רק בקורס ההשלמה "חברה משטר ותרבות במאה העשרים". השלמה זו תיחשב להם כבר במניין השעות לתואר שני.

מסלולי לימוד

מסלול עם עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה למסיימיו אפשרות להמשיך לימודיהם לתואר שלישי, בתנאי שציונם הסופי בתואר יהיה 85 לפחות. מכסת שעות הלימוד היא 36-37 ש"ס.

מסלול ללא עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה תואר שני ללא עבודת גמר, ומסיימיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד היא 45-46 ש"ס.

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר, ורק תלמידים שישיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה, יוכלו לעבור למסלול עם עבודת גמר.

תכנית הלימודים

במסגרת לימודי חובה ילמדו תלמידי שני המסלולים את הנושאים הבאים:

סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3	ש"ס
סמינר של בית הספר להיסטוריה - על סוגיה מונוגרפית[1]	4	ש"ס
קורס מתקדם על הוגי דעות צבאיים	3	ש"ס
קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3	ש"ס
סדנה - סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל	3	ש"ס
יישומי מחשב מתואר ראשון[2]	3	ש"ס

תלמידי המסלול עם עבודת גמר יחוייבו ללמוד בנוסף לקורסים אלה גם קורס בשיטות מחקר.

לימודי ביטחון

באישור יועץ התכנית ניתן ללמוד עד 2 קורסי בחירה בתחום רלוונטי, מתואר שני, מכל חוג אחר באוניברסיטה.

מסלול עם עבודת גמר

תלמידי המסלול עם עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, בקורסי בחירה עד להשלמת מכסה של 36-37 ש"ס, דהיינו 17-18 ש"ס.
תלמידים במסלול זה יהיו חייבים בכתיבת **שלוש עבודות סמינריוניות**, וכן רפרטים או חובות אחרות, כפי שידרשו על ידי מורי הסמינרים והסדנאות האחרות.

עבודת גמר
תלמידי המסלול עם עבודת גמר, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר המהווה 40% מציון הגמר.
תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה ואת אישור ראש התכנית להצעה, ולהירשם במזכירות. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית ללימודיו, יופסקו לימודיו בחוג.

מסלול ללא עבודת גמר

תלמידי המסלול ללא עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, בקורסי בחירה עד להשלמת מכסה של 45-46 ש"ס דהיינו 29-30 ש"ס.
תלמידים במסלול זה יהיו חייבים **בכתיבת ארבע עבודות סמינריוניות**, וכן ברפרטים או חובות אחרות כפי שיידרשו על ידי המורים בסמינרים או בסדנאות האחרות.

בחינת גמר
תלמיד המסלול ללא עבודת גמר יחוייב בבחינת גמר. ציון הבחינה מהווה 20% מציון הגמר. ציון המעבר בבחינה הוא 75 לפחות. לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים. תלמיד יוכל לגשת לבחינה לא לפני הסמסטר האחרון ללימודיו.

---

1 ייתכן שינוי במושאי הקורס משנה לשנה.
2 תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר ראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

משך הלימודים לתואר שני

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים, מעבר לשנה החמישית, הוא בסמכות ועדת ההוראה, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית, יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (התכנית הראשית לחייב את התלמידים בהיקף גדול יותר).

הרכב ציון הגמר

מסלול ללא עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	80%
ציון בחינת הגמר	20%

מסלול עם עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	60%
ציון עבודת הגמר	40%

השוואה בין מסלולי הלימוד

חובות הלימודים	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד ללא עבודת גמר
קורסי חובה		
- סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מונוגרפי בהיסטוריה	4 ש"ס	4 ש"ס
- קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בלימודי אירגון צבאי	3 ש"ס	3 ש"ס
- סדנה - בתחום הביטחון הלאומי	3 ש"ס	3 ש"ס
- שיטות מחקר	3 ש"ס	לא חייב
- יישומי מחשב מתואר ראשון[1]	חייב	חייב
סה"כ קורסי חובה	19 ש"ס	16 ש"ס
קורסי בחירה[2]	18-17 ש"ס	30-29 ש"ס
מינימום עבודות סמינריוניות	3	4
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	חייב	לא חייב
סה"כ	37-36 ש"ס	46-45 ש"ס

1 תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר הראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

2 תלמידים הלומדים קורסי השלמה מתקדמים בהיסטוריה ובמדע המדינה יחשיבו את מספר השעות הנ"ל במניין שעות הבחירה.

תיאור הקורסים

תאורי הקורסים שניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, ראה: החוג למדע המדינה, תואר שני.
תאורי הקורסים שניתנים במסגרת ביה"ס להיסטוריה, ניתן למצוא בידיעון של הפקולטה למדעי-הרוח.

סמסטר א' - קורסי חובה

שיטות מחקר

הקורס נועד להקנות לתלמידי מוסמך בלימודי ביטחון כלים מחקריים לביצוע עצמאי של פרוייקט מחקר, כמו גם להקניית כלי ניתוח ביקורתיים להערכת מחקרים המתפרסמים בכתבי עת שונים בתחום לימודי הביטחון.

לימודי ביטחון

מלחמת 1948 - אסטרטגיה, מדינאות והיסטוריוגרפיה

הסמינר יעסוק במלחמת 1948 מנקודות מבט שונות, שיאפשרו לבחון אותה מנקודת מבט רחבה ככל האפשר, וירחיקו אותה עד כמה שאפשר מנקודת המבט האקסלוסיבית של אחד הצדדים. מתוך זו תבחן הטרונולוגיה של המלחמה מנקודת המבט של כל אחד מהצדדים; יוצג הרקע הבינלאומי שהיה קיים בזמן המלחמה, ותבחן השפעתם של המעצמות והאו"ם על המלחמה ומהלכיה; תבחן האסטרטגיה המדינית והצבאית שבה נקטו הצדדים, תוך עיון בפעילות הגומלין שהתקיימה בין הפעילות הצבאית והמדינית שאפיינה את ניהול המלחמה על ידיהם; דיון מיוחד יוקדש לשאלת סיום המלחמה, ומשמעות השלב הזה עבור כל אחד מהצדדים הנלחמים. לאורכו של כל תהליך הלימוד יבחנו הסוגיות ההיסטוריוגרפיות הרלבנטיות, ותבחן השפעתו של הדיון ההיסטוריוגרפי על הידע הקיים והנלמד לגבי המלחמה וקורותיה.

סוגיות בארגון מערכות צבאיות

הקורס שטבעו תיאורטי יתמקד בהבחרת התווך התודעתי שבין האסטרטגיה וההקשר המיבני של ניהול מלחמה. באמצעות אנלוגיה לתיאוריית המערכות הכללית תוצב בקורס מסגרת מדעית של מושגים להבנת מערכת צבאית ומערכה. כמו כן, תבוררנה בקורס מערכת הזיקות של התחום האופרטיבי לתחומי הידע המסורתיים (אסטרטגיה וטקטיקה), תבחן הלוגיקה של מערכות צבאיות ותדונה סוגיות נבחרות הנוגעות לתכנון, ארגון ותפעול מערכות צבאיות.

סמסטר א' - קורסי בחירה

משטרי ביטחון

הקורס נועד להפגיש את התלמיד עם בעיות היסוד העיקריות בנושא משטרים בינלאומיים שבמסגרת דיסציפלינת היחסים הבינלאומיים. מוקד הקורס הינו יישום התפיסת בתחום הביטחוני: משטרי ביטחון. נפתח בהקניית בסיס תיאורטי מעמיק בדבר מיפוי התפיסה; התנאים הבסיסים והמיוחדים הנדרשים להופעת משטר והקמתו; שינוי וטרנספורמציה של משטר; סיום או קריסת משטר; סוגי משטרים וסיווגים תיאורטים נוספים; ביקורת כללית על התפיסה.
אחר נעבור ליישום הנלמד לעיל בהקשר משטרי ביטחון בשינויים המחוייבים. נבחן מספר תתי-תחומים במסגרת התחום הביטחוני בו כוננו משטרים ואת חשיבותם, כגון משטרים בתחום הפרוק ובקרת הנשק; קישור התפיסה לאמצעים לבניית ביטחון (אמון); יכולת משטרי הביטחון להתמודד עם "טובין ציבוריים" ובעיית "הנוסע החופשי", ועוד. לסיום, נדון ביישום התפיסה האמורה בקונטקס המזרח-תיכוני בדגש על הראיה הישראלית.

מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל

הקורס יציג את תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל כאשכול של מושגים לפיהם פרשו ההנהגות המדיניות והצבאיות של ישראל את המציאות ולפיהם עיצבו את המציאות המדינית והצבאית.

תפיסות הביטחון של מדינות ערב

הסמינר נועד לבחון את בעיות הביטחון של מדינות ערב. במסגרת זו הוא יעסוק במרכיבים העיקריים של תפיסות ביטחון בכלל, ובאלה של מדינות ערב העיקריות בפרט, תוך התמקדות בתפיסות האיום שלהן, ובמענה הביטחוני שהן מבקשות לבנות מול האיומים כלפיהן. הסמינר יעסוק הן בתפיסות המיוחדות למדינות ערב העיקריות, והן בתפיסות המשותפות לרובן, ובכלל זה את תפיסתן הבטחוניות את ישראל.

סוגיות במשפט ובביטחון לאומי

במסגרת זו נעסוק בניתוח תהליכים הקשורים לי"ביטחון לאומי" ו"משפטי", ונגדיר את שניהם כמשאבים ציבוריים ופוליטיים הנתונים למאבקים ציבוריים ופוליטיים. נתמקד בקווי אופי משותפים המסבירים כיצד משאבים אלו של משפט וביטחון לאומי משולבים במבנה המדינה והמערכת הפוליטית בכלל. דגש רב ומרכזי ינתן למדינת ישראל. בין הסוגיות הנדונות: היבטים חוקתיים חברתיים-פוליטיים של הלוחמה בטירור, חוק וביטחון לאומי וכוח, התנהגות שיפוטית ומשברים, פיקוח שיפוטי וביטחון לאומי, חקיקה בנושאי ביטחון לאומי, היבטים חברתיים פוליטיים-משפטיים של יחסי צבא ומדינה, ביטחון לאומי, דעת קהל ובתי משפט, זכויות אזרח וצנזורה חברתית, תקנות לשעת חירום ופוליטיקה של חקיקת חירום. מניפולציות של ביטחון לאומי וחוק. *הסטודנטים/יות יידרשו לקריאה ולמחקר בסוגיות אלה ובסוגיות קרובות להן.*

סוגיות נבחרות בכלכלה וביטחון

הקורס מתוכנן לעסוק בסוגיות נבחרות בתחום קשרי הגומלין בין הכלכלה והביטחון ולבחון כיצד יכולים להשפיע השיקולים הכלכליים על מדיניות הביטחון.

"מאומה חמושה למכונת מלחמה" - המשגה פוליטית - תפיסות מרחב - ומאבקים לשחרור לאומי

הקורס יבחן את ההתפתחות האפיסטמולוגית של מושג המאבק לשחרור לאומי בהקשרים של המשגה פוליטית מודרנית ופוסט מודרנית ותפיסות מרחב תרבותיות ואסטרטגיות. הקורס יתמקד בקריאה ביקורתית של עקרי הטקסטים התיאורטיים והאידיאולוגיים שעיצבו את *דמות המושג והאסטרטגיות של ייצוגו.*

מלחמה ושלום ביחסים בינלאומיים

הקורס יכלול סקירה ודיון מקיפים בתיאוריה ובמחקר האמפירי בתחום. הדיון יכלול את הנושאים הבאים: סוגי סכסוכים בינלאומיים ומלחמות, סיבות למלחמה, סיום מלחמות. כן נתמקד בהשלכות של מלחמות בינלאומיות על המשתתפים בהן ועל המערכת הבינלאומית. *תלמידים יידרשו להכין עבודת מחקר באחד מנושאי הקורס.*

מודיעין והמתעה אסטרטגית: מלחמת יום הכיפורים

הסמינר בוחן את תופעת ההמתעה האסטרטגית מנקודת מבטם של היזום והקרבן כאחד, כפי שבאה לידי ביטוי ערב מלחמת יום הכיפורים. על רקע התאוריות והניסיון ההיסטורי העולמי, הדיון יתמקד בקהילת המודיעין הישראלית, ביחסי מודיעין-קברניט ומודיעין-מבצעים, *בהשפעת מרכיב ההתרעה המוקדמת על תפיסת הביטחון* וההיערכות למלחמה ועל ועדת אגרנט ומסקנותיה.

בקרת נשק במזרח התיכון

הקורס יסקור את ההיסטוריה של המאמצים ליישם אמצעים לבקרת נשק ולהגברת האמון ההדדי במזרח התיכון וינתח את גישתן של ישראל ומדינות ערב בהקשר לאפשרות יישומם של אמצעים אלה.

התפתחות ביחסים הבינלאומיים מ-1939 עד ימינו

סיכום אנליטי של התהליכים העיקריים בפוליטיקה הבינלאומית, עם הדגשים על משברים בינלאומיים ותפניות בהיסטוריה המודרנית.

הדיון יסוב על הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה, הפוליטיקה של המלחמה הקרה והתהפוכות של העשור האחרון.

דיפלומטיה ותקשורת

אין אספקט ביחסים הבינלאומיים שאינו מושפע היום מכוחה של התקשורת. היכולת לתקשר בצורה אפקטיבית היה מאז ומתמיד אלמנט מרכזי בדיפלומטיה, אך בימינו התקשורת מדגישה בצורה חדשה את התפקיד המסורתי של מדינאים. ראשית באינטראקציה עם שחקנים במערכת הבינלאומית (כמו מדינות, חברות בינלאומיות, ארגונים לאומיים ו- NGO's) במצבים שונים (משבריים או לא משבריים) למטרות שונות. שנית, ניצול אמצעי המדיה החדישים במטרה לקדם את האינטרס הלאומי, לבטא ולהפיץ אינפורמציה ולעצב את דעת הקהל. "דיפלומטית המדייה" יש בה מן האירוניה. מצד אחד, טכנולוגיות תקשורתיות מאפשרות מגע מידי, לדוגמה: שמירה על קשר רציף עם יחידות דיפלומטיות מרוחקות, או משלוח הנחיות מדויקות למו"מ. מצד שני, עצמאות המדיה (כדוגמת-CNN) מפריעה לעיתים כאשר היא חושפת טרם זמנם תהליכי מו"מ ומקזז סודיות.

נושאים נוספים: משימתינו תהיה לנתח זה לצד זה את ההזדמנויות ואת הבעיות שעולות ע"י דיפלומטית התקשורת. התפקיד המשתנה של הדיפלומט המקצועי, חשיפה עתונאית, מקומה של דיפלומטיה פומבית בחברות פתוחות, שדה הקרב האלקטרוני וכיסוי המדיה, מלחמות ומשאי מתן לשלום.

לימודי ביטחון

סוגיות בביטחון ישראל

הקורס יעסוק בסוגיות יסוד של הביטחון הלאומי של ישראל. הוא יבחן את ההיבטים השונים של תפיסת הביטחון "הקלאסית" של מדינת ישראל ויתחקה אחר שורשיה בדילמות היסוד של ביטחון ישראל והשלכותיה בתחומי הארגון וההערכות מחד ותורת הלחימה מאידך. בהמשך יידונו תמורות עיקריות שחלו במרוצת השנים בסביבה הבטחונית של ישראל ובמידת השפעתן על כיווני המענה לאתגרי הביטחון.

קורס שנתי

נשק, פוליטיקה וביטחון לאומי

הקורס יעסוק בניתוח הקשר שבין פיתוח מערכות נשק לבין עיצוב תפיסת הביטחון הלאומי. יובהר וינותח התהליך שתוצאתו היא הסיכום של ההשפעה ההדדית בין התפתחות טכנולוגית, שיקולים בתנאים הפוליטיים והגיאו-אסטרטגיים, חדשנות בחשיבה הצבאית והשינויים בהצטיידות צבאות ערב.

ינותחו תיאוריות העוסקות בתחום פיתוח אמצעי לחימה, תוך נסיון להשליכן על המקרה הישראלי.

במהלך הקורס ינותחו בפירוט רב מספר case studies ובהם פיתוח מטוס הכפיר, פרויקט הלביא, פרויקט החץ, פיתוח טנק המרכבה ופיתוח ספינת טילים וצוללות. דגש יושם על ניתוח המקרה של איום הטילים הבליסטיים והתערכות להתמודדות מולו.

בחלק מהמקרים יעסוק הקורס גם בניסיון להשוות עם מקרים מקבילים במערכות ביטחון אחרות, ובהן מערכות הביטחון של ארה"ב ובריטניה.

סמסטר ב'

קורס חובה

"עסות במגמת התנגשות" - מתפכות פרדיגמטיות במבנה האסטרטגיה המודרנית והתפתחות רעיון (חמושג) - המפגש המערכתי

הקורס יבחן את מהלך המהפכות הפרדיגמטיות העיקריות במבנה האסטרטגיה המודרנית מנקודת המבט האפיסטמולוגית של התפתחות המושג האופרטיבי של המפגש המערכתי.

סוגיות בלימודים אסטרטגיים

הקורס יעסוק במאפיינים אסטרטגיים של המציאות הבינלאומית הנוכחית ויבחן את הרבלנטיות של מכשירי היסוד של האסטרטגיה (כגון הרתעה, אכיפה, שימוש בכח צבאי, בריתות, שתייפ כלכלי, דיפלומטיה ומו"מ, אמנות, וכו"כ) להתמודדות עמה. בהמשך, יבחנו מקומם של מכשירי יסוד אלה בתפיסות האסטרטגיות ובמדיניות של מספר שחקני מפתח ואחרים במערכת הבינלאומית.

קורסי בחירה

צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה

במסגרת שיעור זה יידונו הנושאים הבאים:

1. שיקולים ערכיים, שיקולים מוסריים, שיקולים מקצועיים, שיקולים אתיים.
דיון בסוגי השיקולים השונים יאפשר להבחין בתפקידים השונים של מערכות האתיקה המקצועית ובאמצעים השונים שעליהן לכלול.
2. צבא וביטחון לאומי והאתיקה המקצועית שלהם.
דיון בנושא זה יוקדש לזיקה בין תכונותיו העיקריות של המשטר הדמוקרטי לבין תכונות מרכזיות של גופים העוסקים בביטחון לאומי, במיוחד צבא, כגון - משמעת, אחריות ונציגות.
3. תקשורת והאתיקה המקצועית שלה.
דיון בנושא זה יתרכז בתפקידיה העיקריים של התקשורת (מימוש זכות הציבור לדעת, חופש הביטוי ושידורי פרשנות וביקורת) ותכונותיה הבולטות (כגון עיסקיות ותחרותיות).
גם כשמדובר בגופי הביטחון הלאומי וגם כשמדובר בתקשורת, יושם דגש על היכולת של השיקולים האתיים לשפר את הרמה המקצועית ואת הרמה המוסרית של הפעילות בכל אחד מהם.
4. *יחסי צבא ותקשורת, לאור האתיקה המקצועית של כל אחד מהם.*
כאן יידונו ההשפעות האפשריות של הצגת הצבא בתקשורת החופשית והדרכים להימנע מן ההיבטים השליליים שלהן.

התפתחות רעיון תמרון החכרעה היבשתי בעידן התעשייתי

הקורס בוחן את מבנה המהפכה באסטרטגיה דרך *התפתחותה של תפיסת המערכת המודרנית*. לאחר הצגה של מסגרת מושגית לתפיסת מערכה מודרנית יתמקד הקורס בבחינה בקורתית של ארבע סוגיות באמצעות ניתוח טקסטים תאורטיים וארועים מערכתיים: הכשל הקונניטיבי במחשבה הצבאית של המאה ה-19; פיתוח רעיון האמצות המערכתית ותיאורתית המערכה העמוקה - חנסיון הרוסי 1924-1937; המיתוס של הבליצקריג; המהפכה במחשבה הצבאית האמריקנית 1976-1993.

מדינות ערב במלחמה

הסמינר נועד לבחון את התנהגותן של מדינות ערב במלחמות המזרח התיכון - ממלחמת 1948 ועד מלחמת המפרץ. במסגרת זו הוא יעסוק במערכות השיקולים והיעדים ובקבלת ההחלטות של מדינות ערב לקראת המלחמה, בתיפקודן במהלך המלחמה, ובלקחיהן בעקבות המלחמה. הסמינר יעסוק בהיבט הערבי, הן בחתך רוחב של המלחמות באזור בכלל, והן בסוגיות הנוגעות למלחמות העיקריות בפרט.

מלחמת ואסטרטגיה בעידן המידע

הקורס יעסוק במגוון סוגיות הקשורות לחשיבה הצבאית המתפתחת בחלק מהמעבר לעידן המידע. בין השאר, הקורס יתמקד בבירור מושגים הקשורים במהפכה בענייני הצבאיים (Revolution in Military Affairs) בכלל, ובתפיסת לוחמת המידע בפרט. במהלך הקורס, נסיר מושגים הקשורים לרעיון עליונות המידע (Information Dominance) באחד ממרכיבי היסוד בתפיסת ה-RMA ואת תקנון השדה של צבא ארה"ב העוסק במבצעי מידע (Field Manual 100.6: Information Operations). נבחן את המשמעויות של רעיונות אלו על היכולת להקרין ולנייד אפקטים צבאיים בעידן המידע באמצעים וירטואליים ואת ההשלכות שלהם על תפיסת מהלומת המידע (Cyber-Shock).

תהליכי קבלת החלטות במדיניות ביטחון: תאוריות ויישומים בישראל ובעולם

הסמינר יקנה רקע תאורטי בתהליכי קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון. חלק מהסמינר יוקדש למאפיינים הייחודים של תהליכי קבלת ההחלטות בישראל, תוך יישום התיאוריות הנלמדות "בניתוח אירועים" של החלטות מרכזיות שהתקבלו בארץ.

לימודי ביטחון

דוקטרינות הרתעה

רכישת הבנה לגבי מרכיביה השונים של סוגיית ההרתעה והגורמים השונים המקנים למדינה יכולת הרתעה אפקטיבית באמצעות סקירתן של דוקטרינות הרתעה של מדינות שונות בעולם.

תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי

הקורס עוסק בניתוח המאפיינים המיוחדים של הדמוקרטיה הישראלית, בתחום הביטחוני ("מדינת מבצר", "דמוקרטיה במדים", וכיוצא באלה) והשפעתם על שמירת הערכים והנורמות הדמוקרטיים.

הקורס מנתח את התיאוריות המרכזיות בתחום (לאסוול, האנטינגטון, טרלמוטר ואחרים) ובוחן את המקרה הישראלי לאורן.

נבחנת השפעת השליטה הישראלית בשטחים על נורמות שהתפתחו בישראל מאז 1967, כולל השפעת האינתיפאדה על הישוקיה של הדמוקרטיה הישראלית.

כמו כן נבחנים מקומה, השפעתה ודרכי פעולתה של התקשורת בהקשר של שמירת הערכים הדמוקרטיים, ומגותחת הדילמה של כלי התקשורת הישראלים בנושא זה.

הקורס עוסק באופן מיוחד בתיאור וניתוח של תחום הסיקור הביטחוני, תוך שילוב לימוד מבנה ופעולת מערכת הביטחון הישראלית.

הקורס עוסק בניתוח מעמיק של המגבלות הניצבות בפני העוסקים בתחום זה בתקשורת הישראלית, ובמיוחד נושא הצנזורה והשלכות "החוק ועדת הערכים" על עבודתם של הכתבים הצבאיים.

כמו כן נעשית השוואה בין מאפייני פעילות התקשורת הישראלית, העוסקת בנושאי ביטחון, לבין מאפייניו במדינות אחרות, כשהדגש הוא על ארה"ב ובריטניה.

אתניות ופוליטיקה בגרה"מ ובמדינות חבר העמים

הקורס יעסוק בגישה המרקסיסטית-לניניסטית לבעיית הלאומים והמעוטים מישום התפיסות הללו בגרה"מ. בין הנושאים שנעסוק בהם: התפתחות המדיניות הסובייטית בתחומי התרבויות הלאומיות. אוטונומיה תרבותית וטריטוריאלית, כח אדם, שבות ובצא. נעסוק גם בגורם האתני בהתפוררות המשטר הסובייטי ובמדיניות הלאומית של המדינות שירשו את בריה"מ.

הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה

נקודת המוצא של השיעור היא חשיבותו המרכזית של הצבא בסיני בענייני הפנים והחוץ של המדינה. השיעור יבחן את הצבא, מראשיתו ועד היום, בשלושה מישורים: התפתחותו ככח צבאי, תפקידו בפוליטיקה, והשפעתו על המדיניות האסטרטגית של סין.

המערכת הבינלאומית

הקורס יעסוק בהתפתחויות שחלו במערכת היחסים הבינלאומיים מהתקופה שלאחר האיחודים הלאומיים הגרמני והאיטלקי ועד אחרי כניעתה של גרמניה במלחמת העולם השניה. המטרה לנתח את השינויים בדפוס היחסים הדיפלומטיים, במבנה וחלוקת העוצמה ובמאפיינים של המערכת הבינלאומית בתקופה זו סביב הציר של התערערות המרכזיות של המערכת האירופית ויצירת 2 מוקדי כח חיצוניים גדולים אחרים כפולריטיקת העולמית.

סוגיות אסטרטגיות ומערכתיות במלחמת העולם הראשונה

הסמינר עוסק בהיבטים אסטרטגיים ומערכתיים בחזיתות המערב והמזרח התיכון במהלך מלחמת העולם הראשונה. הסוגיות העיקריות הן תכנוני המלחמה ומימושם; מערכות בולטות; לוחמה ימית ולוחמה אווירית; טכנולוגיה והשפעתה כשדה הקרב.

מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב, תהליכים, והשלכות בינלאומיות

מדיניות ביטחון לאומי הינה מגוון הגורמים, התהליכים, והאמצעים המיועדים להגן על המדינה ואזרחיה מפני גורמים חיצוניים לגבולותיה, או להשיג את מטרותיה של המדינה בזירה הבינלאומית. הקורס יתמקד בשלוש סוגיות עיקריות: א. <u>תשומות למדיניות ביטחון</u>: מהם הגורמים הפנימיים והחיצוניים המשפיעים על עיצוב ויישום מדיניות ביטחון לאומית ב. <u>תהליכי עיצוב ויישום מדיניות ביטחון</u>. מהם התהליכים בהם מעוצבת מדיניות ביטחון לאומי וכיצד משתנים התהליכים הללו בהתאם לתשומות שונות? ג. <u>תשלכות של מדיניות ביטחון</u>. כיצד משפיעה מדיניות הביטחון הלאומי של המדינה על הסביבה הפנימית והחיצונית שלה? הקורס יקיף מגוון רחב של גישות תיאורטיות, אמפיריות והסטוריות. תלמידים יידרשו לכתוב עבודה סמיינרונית בנושא שייקבע בתיאום עם המרצה.

קבלת החלטות במדינות חוץ וביטחון

קורס תיאורטי שיבחן מודלים שונים להסבר קבלת החלטות במדיניות החוץ והביטחון. הקורס יבחן כמה מהפתולוגיות הבסיסיות המאפיינות את תהליכי קבלת ההחלטות בתחומים אלו, ויסקור מספר ארועים בולטים שבהם באו לידי ביטוי. כמו כן ידונו בהצעות שונות שהועלו לצורך התמודדות עם בעיות היסוד של תהליכי קבלת ההחלטות בתחומים אלה.

המפה האסטרטגית של ישראל

החשיבה המקובלת, נטוגע למדיניות החוץ הישראלית, מכוונת בבסיסה למוקד בודד, במקום לרב-קוטביות. היא שקועה בעקביות, במה שמכונה "היחסים המיוחדים", בין ארה"ב לבין ישראל. "הקשר האמריקאי", האמור, בא על חשבון הזדמנויות בילטרליות פוטנציאליות אחרות, אך בלתי מנוצלות. מכל מקום, חשיבה קרובה יותר לאמת תעיד, שהמפה הפוליטית והאסטרטגית, של העולם, היא מורכבת בהרבה ומלאה דקויות. על מפה זו יימצאו ספר "יסיכות סימולי", שיציגו, עבור מתכננים אסטרטגיים ישראליים, הדבר משתנה של אזורים דגישים ומדינות מטרה חשובות במיוחד. מטרתנו תהיה לזהות,לנתח ולהעריך את מערכות המגעים הבילטרליים הנ"ל, במסגרת ארבע הקטגוריות הבאות: (א) בריתות עבר (צרפת, אירן, דרום אפריקה וכו'); (ב) קשרים עמידים ומתמשכים (ארה"ב, גרמניה, ירדן ויהדות התפוצות); (ג) שותפויות עכשוויות (סין ותורכיה); (ד) בני בריתי פוטנציאליים (הודו; פקיסטן; אחרים).

לימודי ביטחון
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1052.0025.01	שיטות מחקר		ש'
	א' 17-20;	205	פרופ' ב. מבורך
0653.4272.01	מלחמת 1948 אסטרטגיה ומדיניות		ש'
	ב' 16-20;	261 גילמן	ד"ר ד. טל
1052.0006.01	סוגיות בארגון מערכות צבאיות		ש'
	ה' 17-20;	004	ד"ר ש. נוה

קורסי בחירה

1031.3734.01	משטרי ביטחון		ס'
	א' 13-16;	109 דן דוד	א. ברק
1052.0020.01	מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל		ס'
	א' 17-20;	420	ד. תמרי
1052.0011.01	תפיסת הביטחון של מדינות ערב		ס'
	ב' 9-12;	425	ד"ר א. קם
1031.4402.01	סוגיות במשפט ובביטחון לאומי		ס'
	ב' 14-17;	205	ד"ר ג. ברזילי
1052.0004.01	סוגיות נבחרות בכלכלה וביטחון[1]		ס'
	ב' 17-20;	106 דן דוד	א. טוב
1052.0034.01	"מאומה חמושה למכונת מלחמה" - המשגה פוליטית - תפיסות טרחב - ומאבקים לשחרור לאומי		ס'
	ג' 17-20;	יפורסם	ד"ר ש. נוה
1031.4343.01	מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים		ס'
	ד' 13-16;	107	פרופ' ז. מעוז

1 אין צורך בידע מוקדם בכלכלה.

1052.0032.01 מודיעין והפתעה אסטרטגית: מלחמת יום הכיפורים — סי
ד' 17-20; 110 דן דוד — ד"ר י. שפי

1052.0033.01 בקרת נשק במזרח התיכון — סי
ד' 18-21; 205 — פרופי ש. פלדמן

1031.4414.01 התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 עד ימינו — סי
ה' 12-15; 308 ספריית מדה"ח — פרופי נ. אורן

1031.4401.01 קבלת החלטות ביחסים הבינלאומיים — סי
ה' 13-16; 104 — פרופי ז. מעוז

1031.4397.01 דיפלומטיה ותקשורת — סי
ה' 15-18; 110 — פרופי א. קליימן

0653.4275.01 אנגליה - סוגיות בהיסטוריה דיפלומטית כלכלית — סי
ה' 16-20; 261 גילמן — פרופי א. שי

1052.0035.01 סוגיות בביטחון ישראל — סי
ה' 18-21; 208 — פרופי א. לויטה

<u>סמינר שנתי</u>

1052.0005.01 נשק, פוליטיקה וביטחון לאומי — סי
סמי א': ג' 18-21; 204 — ד"ר ר. פדהצור
סמי ב': ג' 17-20; 208

סמסטר ב'

קורסי חובה

1052.0038.01 **מסות במגמת התנגשות-מהפכות פרדיגמטיות במבנה האסטרטגיה המודרנית והתפתחות רעיון (המושג)-המפגש המערכתי** — ס'
ד' 17-20; 210 — ד"ר ש. נוה

1052.0001.01 **סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל** — סד'
ה' 16-19; 527 — פרופ' ג. גורודצקי
מורה נוסף (יפורסם)

1052.0010.01 **סוגיות בלימודים אסטרטגיים**[1] — ס'
ה' 18-21; 110 — פרופ' א. לויטה

לימודי ביטחון

קורסי בחירה

1052.0028.01 **צבא וביטחון לאומי, תקשורת מוסר ואתיקה** — ס'
א' 12-15; 204 — פרופ' א. כשר

0654.7140.01 **סכסוכים ופתרונם באפריקה הדרומית** — ס'
א' 12-16; יפורסם — פרופ' מ. תומרקין

0653.4217.01 **התפתחות רעיון תפרון ההכרעה היבשתי בעידן התעשייתי** — ס'
א' 16-20; 323 גילמן — ד"ר ש. נוה

1052.0037.01 **מדינות ערב במלחמה** — ס'
ב' 9-12; 205 — ד"ר א. קם

1052.0042.01 **סוגיות בבקורת חימוש והרתעה**[2]
יקבע עם המורה — פרופ' ש. פלדמן

1052.0041.01 **מלחמה ואסטרטגיה בעידן המידע** — ס'
ב' 14-17; יפורסם — ד"ר א. סובלמן

---

1 רשאים ללמוד את הקורס רק תלמידים שלמדו בעבר את הקורס "אסטרטגיה בעידן המודרני" מתואר ראשון.

2 הדרכה אישית.

1052.0016.01 **תהליכי קבלת החלטות במדיניות ביטחון: תאוריות ויישומים בישראל ובעולם** סי'

ב' 18-21; 206 ד"ר ד. פרייליך

1052.0039.01 **דוקטרינות הרתעה** סי'

ב' 18-21; 425 פרופ' ש. פלדמן

1031.4408.01 **תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי** סי'

ג' 13-16; 204 ד"ר ר. פדהצור

1031.4354.01 **אתניות ופוליטיקה בבריתות ובמדינות חבר העמים** סי'

ד' 9-12; 106 פרופ' צ. גיטלמן

1052.0030.01 **הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה** ש'

ד' 9-12; 107 פרופ' א. יופה

1031.4110.01 **המערכת הבינלאומית** סי'

ד' 16-19; 105 ד"ר ג. מרום

1052.0040.01 **סוגיות אסטרטגיות ומערכתיות במלחמת העולם הראשונה** סי'

ד' 17-20; 110 דן דוד ד"ר י. שפי

1031.4396.01 **מדיניות ביטחון לאומי: עיצוב תהליכים וחשלכות בינלאומיות** סי'

ה' 13-16; 308 ספריית מדה"ח פרופ' ז. מעוז

1052.0036.01 **קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון** ש'

ה' 14-16; 111 דן דוד פרופ' א. לויטה

1031.4410.01 **המפה האסטרטגית של ישראל** סי'

ה' 14-17; יפורסם פרופ' א. קליימן

0652.4355.01 **סוגיות במדיניות החוץ הרוסית**[1]

ייקבע עם המורה פרופ' ג. גורודצקי

---

1 הדרכה אישית.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

http://spirit.tau.ac.il/soc

ראש החוג: פרופ' חנה הרצוג

תואר ראשון

יועץ: פרופ' יוסי שביט

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיהם של התלמידים על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- להקנות לתלמידים את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה והמוסדות החברתיים ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.
- לטעת בתלמידים הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלהם.
- להקנות לתלמידים ערכים של צדק ושוויון חברתי.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
קורסי חובה	37 ש"ס	34 ש"ס
מבואות כלליים	4 ש"ס	
קורס הרחבה - החברה הישראלית	4 ש"ס	קורס הרחבה- החברה הישראלית 2 ש"ס
קורסי תשתית	12 ש"ס	9 ש"ס
קורסי בחירה	9 ש"ס	6 ש"ס
סמינרים	7-8 ש"ס	3-4 ש"ס
	73-74 ש"ס	54-55 ש"ס
לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני
	105-106 ש"ס	

מבנה תכנית הלימודים[1]

שנה א'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	
מבוא לסוציולוגיה	ש'	2	סמי א/ב
	ת'	2	
מבוא לאנתרופולוגיה	ש'	2	סמי א/ב
	ת'	2	
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה	ש'	3	סמי א/ב
	ת'	1	
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים[2]	ש'	2	סמי א/ב
	ת'	2	

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ב-4 ש"ס קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית המפורטים להלן וכן ב-4 ש"ס מבואות כלליים (רשימה בהמשך).

תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ב-2 ש"ס מרשימת קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית.

רשימת קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית:[3]

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י: חברה וכלכלה[4]
סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י: חברה ופוליטיקה[5]

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
החדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

---

1 הצעה לתכנית הלימודים עפ"י הסמסטרים בעמודים 197-196.
2 ייחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב" הניתן בביה"ס לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב'" הניתן בחוג לחינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.
3 תלמידים יוכלו להמיר אחד מהקורסים באישור יועץ הב.א. בלבד.
4 חופף לקורס "קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב בא"י", שניתן בתשנ"ח.
5 חופף לקורס "החברה בפלסטינה (א"י) בתקופת המנדט", שניתן בתשנ"ח.

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[1]	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא לממשל	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
תולדות המחשבה המדינית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
המדע בשרות האדם	במסגרת הקורסים בחוג לפסיכולוגיה
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה בגישה חומסקיאנית	במסגרת החוג לתורת הספרות הכללית

קורסי תשתית

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
תלמידים רשאים ללמוד קורסים אלה לאחר שעמדו בהצלחה במבוא לסוציולוגיה, ובאחד מ-2 הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.
תלמידים במסלול החד חוגי חייבים ב-4 קורסים (12 ש"ס)
תלמידים במסלול הדו חוגי חייבים ב-3 קורסים (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמסטר
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	א'
משפחה וחברה	א'
ריבוד ואי-שוויון	א'
כלכלה וחברה	א'/ב'
חינוך וחברה	א'/ב'
יסודות הפסיכולוגיה חברתית[2]	א'
משפט וחברה	ב'
תרבות וחברה	ב'
פוליטיקה וחברה	ב'

---

1 מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה בציון 60 לפחות יוכר כתחליף לקורס זה. בשום מקרה לא ניתן לכלול בתכנית הלימודים הן את מבוא לכלכלה ללא כלכלנים והן אחד מהמבואות לכלכלה מיקרו או מאקרו. לתשומת לב, תלמידים המקבלים פטור על סמך מבוא למאקרו כלכלה חייבים בהשלמת 1 ש"ס בקורסי הבחירה בקורס.

2 ייחשב כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה חברתית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה. חובה לתלמידי המסלול הדו-חוגי סוציולוגיה-פסיכולוגיה.

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה, ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".

שנה ב'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמי
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	שי	3		א/ב
	תי	1		
מבוא לשיטות מחקר[1]	שי	2	מבוא לסטטיסטיקה	א/ב
	תי	2	לסוציולוגים	
"ישומי מחשב למדעי החברה[2]	שו"ת	3	מבוא לסטטיסטיקה ניתן ללמוד במקביל	א/ב

תנאי מעבר לשנה ג'

עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשנים א' ו-ב', ובכל קורסי התשתית כנדרש ממסלול לימודיהם של התלמידים.

שנה ג'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמי
קורס אחד מבין שני הבאים:[3]				
שיטות מחקר כמותיות[4]	שי	2	שיטות מחקר	א'
	תי	1		
שיטות מחקר איכותיות	שי	2	שיטות מחקר	א'
	תי	1		
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	שי	3	תאוריות סוציולוגיות	א/ב
	תי	1	קלאסיות	
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב

---

1 "יחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורסים: "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, "שיטות מחקר" הניתן בחוג למדע המדינה, "מתודולוגיה מחקרית א'" הניתן בחוג לחינוך ו"שיטות מחקר" הניתן בחוג לגיאוגרפיה.
תלמידי תקשורת חייבים ללמוד הקורס במסגרת סוציולוגיה.

2 קורס חובה לתלמידי המסלול החד-חוגי. תלמידי המסלול הדו-חוגי יוכלו לבחור קורס זה כקורס בחירה בתנאי שלא למדו את הקורס בחוג לימודיהם השני.
הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים.

3 תלמידי החוג לתקשורת ילמדו "שיטות מחקר בתקשורת ב'" במסגרת החוג לתקשורת.

4 חופף לקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב" שניתן בשנים קודמות.
"יחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורס "שיטות מחקר ב'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, וכחופף לקורס "ניתוח נתונים כמותיים במחקר החינוך" הניתן בביה"ס לחינוך.

קורסי בחירה

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמי
החברה הפלסטינית בישראל	אי
היבטים סוציולוגים ואנתרופולוגים של הגירה[1]	אי
מאבקי עבודה בישראל	אי
מיגדר, מיניות וחברה	אי
סוציולוגיה סביבתית	אי
סוציולוגיה של הרפואה	אי
סוציולוגיה של רגשות	אי
אזרחים פלסטיניים בישראל: חברה, פוליטיקה וזהות	בי
אמנות וחברה	בי
דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	בי
זהות ישראלית ורב תרבותית	בי
מודרניות ופוסט-מודרניות	בי
סוציולוגיה של הפרסום	בי
סוציולוגיה של זהות	בי
סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[2]	בי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמינרים

סמינר שנתי = 2 ש"ש = 4 ש"ס; סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס.
רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך.
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים בשמיעת 7-8 ש"ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות.
תלמידים רשאים להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמידים להגיש סה"כ 3 עבודות סמינריוניות.
תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים בשמיעת 3-4 ש"ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.
באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכה אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים).
תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר אי יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמידים שלא יעמדו בכך, יבחרו סמינר נוסף בסמסטר בי במקום מסגרת ההדרכה האישית.

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בחוג ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

---

1 חופף לקורס פרספקטיבות על הגירה שניתן בשנים קודמות.
2 ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מיגדר.

רשימת הסמינרים השנתיים (2 ש"ש)

	דרישות מוקדמות/הערות
- סמינר מצטיינים (Honors) לתלמידי המסלול המקוצר לתואר שני	חובה לתלמידי המסלול. היקף הסמינר 3 ש"ס. יינתן אחת לשבועיים בסמ' א' ו-ב'
- אינטראקציה סימבולית	
- ילדות: אלימות בחיי היומיום	
- מגדר, אתניות ופוליטיקה	שיטות מחקר איכותיות
- מוסדות כוללנים	שיטות מחקר איכותיות

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ס)

סמסטר א'

- אלימות ותוקפנות	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות[2] או איכותיות ניתן ללמוד במקביל
- המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות[1]	ד"מ: שיטות מחקר איכותיות
- מגהיגות בארגוני חינוך	משותף עם תואר שני. ד"מ: שיטות מחקר כמותיות[2]
- מעמדם של שבטים בעולם המודרני	
- סוגיות בתורת הקשר החברתי	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באישור המרצה.
- עיונים בסוציו-ביולוגיה	משותף עם תואר שני. תאוריה סוציולוגית בת זמננו
- שפה וחברה בישראל	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באישור המרצה

סמסטר ב'

- אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו	משפחה וחברה; יישומי מחשב במדעי החברה
- אנתרופולוגיה ויזואלית של מיתוסים ישראלים	
- הגירה בינלאומית	שיטות מחקר כמותיות[2], רצוי תשתית "יריבוד ואי-שוויון"
- המעמד החדש	משותף עם תואר שני
- מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	משותף עם תואר שני. ד"מ: תאוריה סוציולוגית בת זמננו
- סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	משותף עם תואר שני. ד"מ: סוציולוגיה סביבתית
- סוגיות בסוציולוגיה פוליטית-הסטורית	שיטות מחקר כמותיות[2]
- סוציולוגיה של המדע	
- עמדות פוליטיות	משותף עם תואר שני. ד"מ: שיטות מחקר כמותיות[2] ויישומי מחשב במדעי החברה

---

1 תלמידים שלמדו את הסמינר סגנון חיים ומיניות מהיבט אנתרופולוגי אינם רשאים ללמוד סמינר זה.

2 חופף לקורס ניתוח נתונים בעזרת המחשב שניתן בשנים קודמות.

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג מתשנ"ד ואילך)

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
מקורות היסטוריים ואינסלקטואליים של מדעי החברה	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס/י הרחבה בחברה הישראלית	2 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
מבוא לשיטות מחקר	3 נק'
יישומי מחשב למדעי החברה	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי תשתית	3 נק' (ב"א)
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (ב"א)

הצעה לתכנית לימודים ע"פ הסמסטרים

מסלול תל-חוגי

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
מבוא כללי[1]	4
	16

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
3 קורסי תשתית	9
	13

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- עיון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי כמבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא לשיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
יישומי מחשב למדעי החברה	3
	14

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':

מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה
מבוא לסטטיסטיקה
מבוא לשיטות מחקר
יישומי מחשב למדעי החברה
4 קורסי תשתית
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס/י הרחבה בחברה הישראלית[1]	4
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	4
2 קורסי בחירה	6
	14

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3
סמינרים	7-8
קורס בחירה	3
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
	16-17

סה"כ 73-74

1 ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול דו-חוגי

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
	12

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
2 קורסי תשתית	6
	10

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ית, לפי דרישת המורה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
	11

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
3 קורסי תשתית
שיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגיות בת-זמננו	4
קורס בחירה	3
	9

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותניות	3
סמינר	3-4
קורס בחירה	3
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
	12-13

סה"כ 54-55

1 ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול מקוצר לקראת התואר השני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

מטרת המסלול היא לעודד תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ללמוד קורסים לקראת התואר השני כבר בשנתם השלישית כך שמשך לימודיהם לקראת התואר השני יקוצר. בסוף השנה השלישית ללימודיהם בחוג, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, יהיו תלמידים אלו זכאים לתואר ראשון במקביל ללימודיהם לקראת התואר השני.

1. התלמידים ייבחרו בתום שנה ב' מתוך בעלי ממוצע הציונים הגבוה ביותר בקורסי החובה:
   מבוא לסוציולוגיה
   מבוא לאנתרופולוגיה
   מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
   מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
   מבוא לשיטות מחקר
   תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
   כן יופעל שיקול דעת ביחס להישגי התלמידים בקורסי התשתית.

2. א. התלמידים יהיו זכאים ללמוד לפחות 9 ש"ס מבין קורסי התואר השני כתחליף לקורסים הבאים מלימודי התואר הראשון (במסלול החד-חוגי והדו-חוגי):

2 קורסי בחירה	6	ש"ס
סמינר אחד	3	ש"ס

   הזכאות לתואר ראשון בסוף השנה השלישית, לתלמידים שיחליטו בשלב זה שלא להמשיך בלימודי התואר השני, מותנית בהשלמת מכסת השעות הנדרשת לקבלת התואר הראשון.

   ב. לצורך קבלת תואר ראשון כאמור, יוכרו שעות שנלמדו במסגרת התואר השני כתחליף לשעות הפטור שניתנו לתלמידים עם הצטרפותם למסלול.

3. בכל מקרה, לימודי השנה השלישית יכללו השלמת קורסי החובה של שנה ג':
   תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
   סוציולוגיה של החברה הישראלית
   שיטות מחקר מתקדמות
   יישומי מחשב במדעי-החברה
   סמינרים, קורסי בחירה (בהתאם למסלול הלימודים: חד-חוגי או דו-חוגי).
   בחירת קורסי התואר השני שילמדו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון תיעשה בתאום עם מנחי המסלול (ראה להלן) ותוך התחשבות בצרכי התלמיד ודרישות מוקדמות.

4. תלמידי המסלול יאותרו, ייבחרו ויילוו ע"י יועצי החוג לתואר ראשון ושני, שייחשבו לצורך זה כמלווי המסלול.

5. סמינר מצטיינים ("Honors") - תלמידי המסלול המקוצר ישתתפו בשנה השלישית של לימודיהם בב.א. בסמינר מצטיינים ("Honors"). ההשתתפות הינה חובה לתלמידי המסלול ותזכה את המשתתפים ב-3 ש"ס. לתלמידי המסלול החד-חוגי ייחשב סמינר זה כאחד הסמינרים בהם הם חייבים. לתלמידי המסלול הדו-חוגי ייחשב סמינר המצטיינים בשיעור בחירה והם יהיו חייבים בלימוד סמינר אחד רגיל בכל מקרה.
תלמידי המסלול שימשיכו בלימודיהם לקראת התואר השני ירחיבו את היקף הסמינר בשיטת "ההדרכה האישית". עמידה בחובת ההדרכה האישית תזכה את התלמידים בקרדיט סמינריוני נוסף של 3 ש"ס.

6. מניין השעות לתואר מ.א. במסלול המקוצר למצטיינים יהיה 78 ש"ס, לרבות הקרדיט של 3 ש"ס עבור ההשתתפות ב"הדרכה אישית" שבמסגרת סמינר ה-"Honors".

החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי תוגים אחרים בפקולטה זמחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקשים התלמידים לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמידי חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

<u>תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>

ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בכ"א מהם "עובר" לפחות:
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (לא ייחשב במניין שעות החטיבה) וכן -
אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
- שיטת המשפט הישראלי
- מבוא ללוגיקה
- מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית
- מבוא למימשל
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות המוקדמות לעיל.

א. **<u>חטיבה</u>** (היקף: 17 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

<u>שלב א'</u>: השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס	
<u>שלב ב'</u>: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
2 קורסי תשתית	6 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
<u>שלב ג'</u>: סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-בי

ב. **<u>חטיבה מורחבת</u>** (היקף: 33 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

<u>שלב א'</u>: השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס	
<u>שלב ב'</u>: 3 קורסי תשתית	9 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה מבוא לאנתרופולוגיה
<u>שלב ג'</u>: סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-בי
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	4 ש"ס	ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-בי
3 קורסי בחירה	9 ש"ס	ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-בי

תקנות החוג

1. יש להשלים את חובות שנה א' תוך שנתיים מיום תחילת הלימודים.

2. במהלך הלימודים לתואר ראשון, רשאים תלמידים להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא יימנה.

3. תלמידים רשאים לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה. לפני הגשת ערעור על ציון בחינה, מומלץ לקבל צילום מחברת הבחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.

4. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) הנו היום האחרון לסמסטר. תלמידים אשר לא ימלאו חובות הקורס במועד ידווח להם ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240).

5. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

6. לא ניתן לשפר ציון לאחר שגלמדו קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.

7. כל קורס בלימודי מבואות כלליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.

8. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה בקורסים בחוג, הינו עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנית במלוי דרישות הקדם.

8. <u>קורסים חופפים</u>
תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 105 ש"ס לפחות. תלמידים שקיבלו פטור ע"ס קורס חופף חייבים להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבלו את הפטור.
תלמידי המסלול הדו-חוגי שקיבלו פטור בגין קורסי חובה חופפים חייבים להשלים במסגרת החוג מכסה של 50 ש"ס לפחות, מתוך קורסי התשתית, הבחירה, הסמינרים או קורס הרחבה בחברה הישראלית.
לתלמידים שלמדו קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

<u>מועדי ב' מיוחדים בקורסים מבוא לסוציולוגיה ובקורס מבוא לשיטות מחקר</u>
ככלל, מועד ב' בכל שיעור החוזר מידי סמסטר מתקיים בתום הסמטר העוקב. באופן יוצא מן הכלל יתקיימו בסמסטר א' של שנה"ל תשנ"ט מועדי ב' בשיעורים מבוא לסוציולוגיה ומבוא לשיטות מחקר במהלך אותה שנת בחינות בה נערכו מועדי א'.
תלמידים הרשומים לשיעורים אלה בסמסטר א' תשנ"ט רשאים להיבחן בגין רישום זה במועדי א' הרגילים ו/או במועדי ב' המיוחדים ו/או במועדים שיתקיימו בתום סמסטר ב' תשנ"ח. בכל מקרה רשאים תלמידים להיבחן <u>רק</u> בשני מועדים מתוך שלושת המועדים המוצעים.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני הסטודנטים את מגוון המושגים, הגישות התאורטיות והסוגיות המחקריות מהם מורכבת הדיסציפלינה הסוציולוגית. הקורס מורכב משלושה פרקים: 1. כינון "זהות" ו"אחרות"; פרק זה דן בשאלת היחס בין היחיד לחברה, ה"אחר" החברתי, והתנגדות וחתרנות; 2. מיסוד, רציונליזציה, וארגונים. דן בשאלת המיסוד החברתי, הלגיטימציה והרציונליות; 3. אי שוויון וחברה: פרק זה משווה בין גישות תאורטיות שונות (מעמדית, אליטיסטית, פטריארכלית, ופונקציונליסטית) לשאלת הגורמים לאי שוויון בחברה המערבית המודרנית.

מבוא לאנתרופולוגיה

תרבות וסמלים, מקורות האנתרופולוגיה החברתית, גישות תאורטיות ושיטות מחקר, ניתוח מוסדי (ודגם בניתוח המשפחה, הכלכלה, והשלטון). הפגישות הראשונות של התרגיל תוקדשנה לקריאה מודרכת של טקסטים ולהדרכה בכתיבת תרגיל.

חובות התלמידים: קריאת מקורות (חלקם בשפה האנגלית), הגשת תרגילים, עמידה בבחני ביבליוגרפיה, ובחינה בסוף הקורס.

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני התלמידים בעיות ודילמות מרכזיות, וכן סוגיות יסוד, העומדות בבסיס ההגות של מדעי החברה. דגש מיוחד יושם על הקשר בין הקונטקסט ההיסטורי-חברתי לבין התפתחותם של הרעיונות. ידונו סוגיות, כגון "חרות מול שוויון"; "דימוי מול מציאות"; "חברה מול יחיד" כפי שהן מתגלמות, לדוגמא, בהיסטוריה של הנאורות; בהתפתחות המדעים; במורשת המהפכה הצרפתית; ובכינון של חברת השוק והמדינה המודרנית.

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים

סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה.

הסתברות - מושגים בסיסיים.

הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים (שונויות ידועות ולא ידועות) ועל הפרש פרופורציות. מבחן $X2$ לאי-תלות.

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

תורות עיקריות בחשיבה הסוציולוגית הקלאסית, לרבות אלה של קונט, מרקס, דורקהיים, וובר, זימל, פארטו, ומאד. הקורס יתמקד לא במרומה לעיתים בעיות מהותיות בגון האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה (ובכלל זה תופעות הנכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) וחן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השינוי והמסוד החברתיים).

תאוריות סוציולוגיות בת זמננו

הקורס יסקור את הגישות והאסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו שהתפתחו בחצי השני של המאה ה-20 בארה"ב ובמערב אירופה. בין היתר יידונו: הגישה הפונקציונלית, תורת הפעולה הרציונלית, האינטראקציוניזם הסימבולי, ותאוריות מקרו דינמיות: נאו-מרקסיזם ונאו-בריאניות, הסטרוקטורליזם הצרפתי ותורת השדה. חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור, הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (ע"פ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית

הקורס יבחן נישות שונות לחקר החברה הישראלית ויבחן מנקודות ראות סוציולוגית-היסטורית, תהליכי צמיחה, התמסדות, ושינויים של מבנים והסדרים פוליטיים, ריבודיים ותרבותיים. דגש מיוחד יושם על ניתוח המאבק בין קבוצות על הגדרת גבולות הקולקטיב וזהותו, וכן על ברור השפעת הקונפליקט הישראלי-ערבי על עיצובה של החברה הישראלית, כמו גם השינויים המתחוללים בה.

מבוא לשיטות מחקר

הקורס יעסוק ביסודות החשיבה המדעית הפוזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול דיון במחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בניית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים וניתוח סיבתיות, מערכת רב משתניות, דגימה, שיטות לאיסוף נתונים, ושימוש בספרייה לצרכי מחקר. הקורס ינסה גם לעמוד על ההבדלים בין תבנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות.

תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנה א' ומבוא לסטטיסטיקה.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובחינה מסכמת.

שיטות מחקר כמותיות

הקורס יעסוק במספר שיטות סטטיסטיות לניתוח כמותי מדרי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; ניתוח רב משתני- פקוח על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS);התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שיטות מחקר איכותיות

הקורס פותח דיון בשיח התיאורטי-מתודי העומד בבסיסה של עבודת השדה האתנוגרפית. יוצגו דילמות מפתח של התאמה בין מושגי מחקר לבין שפת הנחקרים, הדיאלקטיקה של האינטראקציה, מעורבותו של החוקר, רפלקסיביות גבולות השדה, קרבה ומרחק תרבותיים, אתיקה של מחקר ועוד. יובחרו זירת המחקר כגון מצב, הקשר, סביבה, קהילה, קבוצה וכן האיקה בין תהליכים למבנים. הקורס יציע מספר פרספקטיבות עיוניות למחקר אתנוגרפי ותיבחנה כמה דרכי פרשנות ופענוח.

חובת התלמידים: הכנה שיטתית רב-שלבית של תרגיל אתנוגרפי.

קורסי תשתית

חינוך וחברה

הקורס יסקור את הזיקה של ארגוני החינוך למימסדים אחרים בחברה כמו הכלכלה, הפוליטיקה, הדת והמשפחה. ייבחן אופים המיוחד של בתי הספר כארגונים מסועפים, שעניינם העסקה, הודאה, מיון, הכוונה והצבה של תלמידים במגזרים החברתיים השונים ובמדרג הריבודי בכל מגזר. תיבחן ההשקפה שמערכת החינוך נחשבת לכלי העיקרי להנטחת שיוון בחברה ולקשיים הכרוכים בהגשמת ערך זה. בהקשר זה ידון הקשר שבין תורשה, סביבה, חינוך ורכישת סטטוס בחברה הישנית.

יסודות הפסיכולוגיה חברתית

הקורס יציג מספר מושגי יסוד העוסקים באינטראקציה בין בני אדם תוך הדגשת הקונטקסט הקבוצתי. הדיון יתמקד בהבדל בין התנהגות פרטנית לחתנהגות בקבוצה, תוך הדגשת שאלות של ציות וקונפורמיות. לבסוף יוצגו מספר גישות תיאורטיות עיקריות ויבוררו השקפותיהן על טבע האדם והחברה.

כלכלה וחברה

קיימת ספרות ענפה בסוציולוגיה שמציעה ראיה שונה מזו של הכלכלנים אודות מוסדות ותהליכים כלכליים. הסוציולוגיה טוענת שלא ניתן לנתק חיי משק וכלכלה מיסודות ומשמעויות חברתיים, פוליטיים ותרבותיים. בקורס נלמד מבחר של כתבים "קלאסיים" וכן יישומים שונים של סוציולוגיה כלכלית בישראל. המוקד העיקרי יהיה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות המרכזיות של דיסציפלינת הכלכלה: שווקים, פירמות, ומדיניות כלכלית. חובות התלמיד כוללות נוכחות בשיעור והשתתפות במבחן הסיום.

משפחה וחברת

הקורס יפתח בסקירת נושאים הקשורים בחקר המשפחה על רקע מגמות מרכזיות בתיאוריה הסוציולוגית והאנתרופולוגית במאות ה-19 וה-20. השאלה המובילה, בהמשך, תהיה זו של תהליכי שינוי במבנה הכלכלי-חברתי-פוליטי של חברות והביטויים שאלה מקבלים בחלוקת עבודה תוך משפחתיות, במעמדן של נשים במשפחה, וביחסים הבין-דוריים. בין גורמי השינוי המרכזיים שיבחנו: תעשיה; פרולטריזציה; הגירת כפר-עיר; התפשטות ההשכלה; עליית מדינת הרווחה והרחבת השרותים הציבוריים; תנועות, מהפכות ומדינות סוציאליסטיות; דה קולוניזציה ותת פיתוח; הגירת עבודה עולמית; הפרטות, קיצוצים ונסיגת השרותים החברתיים. בהקשר הישראלי-פלסטיני נבחן את מדיניות הרווחה הישראלית והשפעותיה על חיי משפחה במגזרים חברתיים שונים, ואת השפעותיהם של עקירה, פליטות וכיבוש מתמשך על חיי משפחות פלסטיניות.

משפט וחברת

הקורס יתמקד בניתוח המערכת המשפטית ואופי החשיבה המשפטית, תוך העלאת סוגיות סוציולוגיות כגון: נגישותן של קבוצות שונות למערכת המשפט ולטובין משפטיים, אפשרות השימוש בחוק כאמצעי לשינוי חברתי מחד, וכמנגנון המצניח יחסי כח ואי-שוויון מאידך, והקשר בין חוק כמנגנון שליטה וכמערכת ידע מקצועי.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת תרגיל בכתב ובחינה סופית.

פוליטיקה וחברת

מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו הכרות ראשונית ובסיסית עם תחום הסוציולוגיה הפוליטית, תחום העוסק בקשר שבין חברה ופוליטיקה. הקורס יבחן פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים. ידונו בו צורות בסיסיות של התארגנות פוליטית ומקומן של קבוצות שונות בעשיה הפוליטית.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור ובחינת סיום.

ריבוד ואי-שיוויון

קורס זה נועד להכיר לתלמידים מושגים ותאוריות אודות אי שוויון וריבוד חברתי. מטרתו המרכזית הינה להציג את מגוון הגישות ומסורות המחקר הסוציולוגי בנושא אי-שוויון בחברה מודרנית. חלק מגישות אלה ישמשו כמסגרת מושגית לדיון בסימנים השונים של ריבוד בחברה הישראלית.

תיאוריות סוציולוגיות של ארגונים

לקורס שני חלקים. החלק הראשון יוקדש לסקירת התחום הקרוי "סוציולוגיה של ארגונים". הוא יתמקד בתיאוריות האדמיניסטרטיביות הראשונות, בתיאוריות פוליטיות, בתיאוריות המערכות, בתיאוריה המוסדית, בתאוריה האקולוגית ובתאוריה הריבודית. מגוון הגישות יאפשר זיהוי ראיה אלטרנטיבית להבנת תופעות כמו מבנה ארגוני, חלוקת עבודה, היררכיה וביורוקרטיה. בחלקו השני יעסוק הקורס באופן ביקורתי בהתפתחותה של התיאוריה הארגונית תוך הבנת הקונטקסט ההיסטורי של צמיחתה. בחלק זה תשמש התיאוריה הסוציולוגית עצמה אוביקט לשיקוף של תהליכים חברתיים. יושם דגש על הבנת תפקידה במיחזורם של מיתוסים המהווים נכסי צאן ברזל של החשיבה הניהולית.

תרבות וחברת

נקודת המוצא של הקורס היא ההבחנה האנתרופולוגית הבסיסית שאנשים מעניקים לפעולותיהם "משמעות" ושהמשמעויות הללו הן מרכזיות להבנה של מה היא התנהגות חברתית. חשאלות שעולות מזה הן: כיצד לנתח "משמעות"? מה הם הטקסטים הרלבנטים ביותר להבנה של משמעויות מרכזיות בחברה? כיצד משמעות שאנו מעניקים לפעולה משפיעה על הפעולה? מדוע אנשים לעיתים מסכימים על אינטרפרטציה של מצב נתון ולעיתים חלוקים עליה? כיצד טכנולוגיות של קומוניקציה תורמות לתהליך של יצירת "משמעות"? השעור ינוע לחלופין בין סקירה של גישות תאורטיות שונות לבין מקרים אמפיריים שמדגימים את התאוריה.

קורסי בחירה

סוציולוגיה סביבתית

הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת התשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; ננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

סוציולוגיה של רגשות

המטרה של הקורס היא לבנות מסגרת מושגית והיסטורית כדי להבין כיצד רגשות מושפעות ממבנים כלכלים, חברתיים ותרבותיים - הקורס יתנהל בשלושה שלבים: ראשית נבחן את התייחסות לרגשות בכתבים פילוסופים ופוליטיים של אריסטו, סנקה, דקרט, לוק, וסדטר- אחר כך ננוע לניתוח היסטורי וסוציולוגי של קפיטליזם והשפעתו על רגשות כמו אהבה, כעס, בושה ואשמה - לבסוף נדון בהשפעה של פסיכולוגיה על תפיסות מודרניות של רגשות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סוציולוגיית של זהות

הקורס ידון בנושאים הבאים: (א) בתיאוריות סוציולוגיות של הזהות הקולקטיבית; (ב) המושג של רב תרבותיות בחברות בנות זמננו; (ג) תהליכי שימור של זהות קולקטיבית ויחסם לשינוי תרבותי; (ד) דיון השוואתי של דוגמאות מרכזיות - ארה"ב, קנדה, צרפת ועוד; (ה) זהויות קולקטיביות בישראל; (ו) דיון השוואתי - ישראל לעומת מקרים אחרים; (ז) דיון השוואתי - ישראל לעומת "גולדה". במסגרת תרגיל (שליש הציון) התלמידים יתבקשו לסכם מאמרים העוסקים בסוגיה רלבנטית לחומר השיעור.

זהות ישראלית ורב תרבותיות

בקורס נלמד על תרבויות המהגרים לישראל ממזרח אירופה, ארצות ערב והמערב, בשנים הראשונות לקיום המדינה. לשם כך נדון בנושאים הבאים: אסטרטגיה מזרחית וגרמנית בטיפול בקונפליקט בין זהויים ולא זהויים; הארגון הקהילתי ורמת ההתנדבות בקהילה העירקית; פילוסופית האינטגרציה בקרב יהודי גרמניה וצרפת; הזהות ה"ערבית-יהודית" של יהודי מרוקו; תפקידי המיעים בנטו המזרח אירופי. מטרת הקורס הינה למצוא פתרונות חדשים לבעיות מודרניות נוכחיות של ישראל. הקורס יצריך ביקורתיות מעמיקה, לעתים יצירתית, בקריאה של טקסטים הסטוריים ואנתרופולוגיים סטנדרטים.

מאבקי עבודה בישראל

הקורס מבקש לבחון את תנועת העבודה הישראלית לאור ההתפתחויות הכלכליות והפוליטיות החל מראשית העלייה החלוצית לארץ. הגשה שתוצג היא היסטורית ביקורתית, מתוך פרספקטיבה של כלכלה פוליטית. השאלה המרכזית שהקורס יבקש לנתח היא יחסי הגומלין בין הארגונים הפוליטיים של תנועת העבודה לבין העובדים עצמם. תוך כדי ניסיון לפענח את תופעת ההפרדות בין תנועת העבודה לבין תנועת העובדים. הקורס מקיף תקופה המתחילה ב-1904 ומסתיימת ב-1998, תוך כדי בחינת סוגיות ואירועים מרכזיים.
דרישות הקורס: בחינה בסוף הסמסטר.

מגדר, מיניות וחברה

הקורס יבחן היבטים חברתיים ותרבותיים של נושאי המגדר והמיניות מתוך הפרספקטיבה של מדעי החברה, תוך התייחסות לקשת תיאוריות וגישות מחקריות. תידון האחיזת התרבותית של תופעות הקשורות בנושאים אלה, באמצעות עמידה על מרכיביהם האוניברסליים והייחודיים. השיח החברתי והשיח האקדמי ייבחנו לנוכח הדינמיקה של שינויים בעולם, בחברה המערבית, ובישראל. מגוון סוגיות ילוו את הדיון בקורס, ביניהן: משפחה ושארות, נשים בפוליטיקה, מין ושוק העבודה, גבריות ונשיות במדיה, מגדר ושפה, חיברות לתפקידי מין ומיניות, הטרוסקשואליות, מיניות ונכות, פיקוח מוסדי על מיניות וחוגיות.

החברה הפלסטינית בישראל

כדי להגיע להבנה טובה יותר של החברה הפלסטינית בישראל, יוקדש החלק הראשון של הקורס לתמורות שחלו בחברה זו מתחילת המאה הנוכחית. הקורס יכלול סקירה קצרה על הכפר והעיר, ההתגבשות הלאומית והשבר של 1948, התמורות הכלכליות והחברתיות שעברה החברה וכיצד השפיעו אלה על עיצובם של אספקטים חברתיים שונים. הקורס יעסוק גם בהשפעת המפגש בין גורמים חברתיים תרבותיים פנימיים וחיצוניים ובין מדיניות השלטון על עיצוב מעמדן של קבוצות שונות בתוך החברה הפלסטינית. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות שונות בתוך חברה זו כמו מצב הנשים הפלסטיניות בישראל ובמעמדם האזרחי של הפלסטינים.

סוציולוגיה של הרפואה

הקורס יציע לתלמידים דרך לבחון את תופעת הבריאות והחולי תוך ישום מושגים וחשיבה תיאורטית שהוקנו במבואות לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. בחלקו הראשון של הקורס יילמדו נושאים בפיזיים השייכים ל"קלאסיקה" של הסוציולוגיה של הרפואה כגון: (1) ההבניה החברתית של תופעות בריאות וחולי; (2) המודל הביו-פסיכו-סוציאלי של התחלואה; (3) יחסי מטפל-מטופל מנקודת ראות סטרוקטוראלית ואינטראקטיבית; (4) תפקודה של הרפואה כמוסד של פיקוח חברתי; (5) מתן טיפול רפואי במסגרת מוסדית וכניות ייחודיות בניהולם של מוסדות אלה. בחלקו השני של הקורס ייבחנו נאספן ביקורתי תמורות ביחסי רפואה - חברה בשלהי המאה ה-20. במסגרת זו יידונו הסוגיות הבאות: (1) פמיניזם ורפואה; (2) רפואה ורפואה אלטרנטיבית; (3) אמצעי התקשורת ובריאות הציבור; (4) כינונו של הגוף באמצעות המבט הרפואי.

סוציולוגיה של הפרסום

מוסד הפרסום תפס בהדרגה במרוצת המאה הנוכחית מקום הולך וגדל בנוף התרבותי של החברה המערבית, ואף הפך לאחד מגימני הזיכר המרכזיים שלה. אחרי סקירה קצרה של ההיבטים המוסדיים, הארגוניים והכלכליים של הפרסום, תיעבר תשומת הלב לפרסומות עצמן - לתכנים, לרטוריקה, למסרים הגלויים והפחות-גלויים שלהן - במטרה לבחון את השלכותיהם על עיצוב החברה המערבית בת-זמננו.

אמנות וחברה

קורס זה עורך היכרות עם הגישות הסוציולוגיות המרכזיות להבנת מקומה של האמנות בתרבות בת-זמנו. אופיה של האמנות בפעילות קולקטיבית ותפקידה של האמנות בתוך המבנה החברתי הם הנושאים המרכזיים בהם יעסוק הקורס. סוגיות כמו ההקשר הארגוני של הפעילות האמנותית, תרבויות טעם, בקורתיות ובעיקר היחסים בין התרבות הפופולרית לתרבות הגבוהה יעמדו במרכז הדיון.

אזרחים פלסטינים בישראל: חברה, פוליטיקה וזהות

הקורס יתמקד במעמדם של הערבים בישראל כאזרחים במדינה אתנית. יבדקו גישות תיאורטיות שונות להבנת הקשר בין מיעוט, מדינה, ורוב במדינות אתניות. בקורס גם נדון בסוגיות הנוגעות להתפתחות החברתית, התנהגות פוליטית, מנהיגות, הקשר עם המדינה והרב היהודי, הקשר עם שאר הפלסטינים והעולם הערבי. בנוסף לכך הקורס יבדוק את שאלת הזהות לאור התיאוריות והסוגיות השונות.

דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה

הקורס ידון במושגי היסוד ובנושאים המרכזיים המונחים בבסיס הדמוגרפיה החברתית. יידונו תהליכי אוכלוסיה כגון: תמותה, ילודה, הגירה עם הדגשת תהליכים הקשורים למשפחה. כמו כן ייסקרו דפוסי נשואין, גירושין ועבודה עם התמקדות בישראל בהשוואה למדינות אחרות.

חיבטים סוציולוגים ואנתרופולוגים של הגירה

בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שמסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס יידונו סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, הבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך ההסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

מודרניות ופוסט-מודרניות

מתוך נקודת המבט של התפישות הפוסט-מודרניות העכשוויות יועמדו במבחן מושגים עיקריים של המודרניות והמודרניזם. ייבדקו התחומים והגבולות של "המודרניות" כמושג אנליטי. השיעור יסקור תאוריות סוציולוגיות אודות החברה המודרנית. במחצית השניה של הקורס יזונו התאוריות העכשוויות הנבולטות כגון אלה של פיקו, לייטר, דרידה, ביתריאר ומפסולי.

סמינרים

סמינר מצטיינים (Honors) לתלמידי המסלול המקוצר לתואר שני

הסמינר מיועד לתלמידי ב.א. בשנה השניה או השלישית ללימודיהם, שהוכרו על-ידי החוג כתלמידים מצטיינים. ייחודו של הסמינר בהזדמנות הניתנת בידי התלמידים להשפיע על מהלכו ותכניו. משתתפי הסמינר יזדרכו באופן אישי וקבוצתי בקריאת טקסטים ובביצוע עבודת מחקר עצמאית. במהלך הסמינר יגבשו התלמידים הצעת מחקר אמפירית על כל מרכיביה, אשר תובא לדיון ומשוב בקבוצה. לתלמידים המעוניינים בכך קיימת האפשרות לבצע את המחקר המוצע ולהגישו כעבודת סמינריונית.

מוסדות כוללניים

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הסמינר יעסוק באפיונם הסוציולוגי של ארגונים המרכזים עצמה ניהולית במסגרת חיים רמויית קהילה. יבחנו דגמים תאורטיים שונים לניתוח התופעה - גישה תרבותית מול גישה אינטראקציונית ויעשה נסיון להציבה בהקשרים סוציו-אנתרופולוגיים רחבים של חקר העצמי כינון זהות וטיבו של המבנה החברתי. חובות הסמינר: עבודת רפרט על ספרות ועבודה סמינריונית המבוססות על מחקר שדה.

מגדר, אתניות ופוליטיקה

הסמינר יעסוק בשאלות של הקשר בין זהות אתנית, יחסי מיגדר ופוליטיקה. הוא יבחן שאלות כגון, כיצד והיזת אתניות ומיגדריות מתכוננות וכוננות גבולות חברתיים ומה מקומה של הפוליטיקה בתהליכים אלה. הסטודנטים יתבקשו לערוך מחקרים אמפיריים שיתמקדו בחשיפה ובניתוח של האופנים בהם הפוליטיקה בכלל ובישראל בפרט לוקחת חלק בהבניית גבולות אתניים ומיגדריים ו/או בטשטושם.

חובות הסמינר: קריאה, השתתפות פעילה, הגשת רפרטים במהלך השנה. עבודת המחקר והצגת הסמינר תעשה במהלך השנה.

ילדות: אלימות בחיי היומיום

מטרת הסמינר היא לבחון את סוגיית האלימות בקרב ילדים תוך כדי ביצוע עבודת שדה אתנוגרפולוגית או לחלופין נתוח משני של טקסטים או ארועים חברתיים. סוגיות מחקר המוצעות לתלמיד: ילדות במגזר החרדי, הערבי או הקיבוצי, יחסי עולים ותיקים, רולטת כביש ותכניות טלוויזיה למיניהן.

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה. בחינת תרומתו ישום אפשריים של הקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו.

חובות התלמידים: עבודה סמינריונית והשתתפות פעילה.

מעמדם של שבטים בעולם המודרני

בשנים האחרונות יש עיסוק הולך וגובר במבנה הפלורליסטי ("המיזובי") של החברה בת-זמננו בקרב מדעני החברה. בסמינר, נבחון את האפשרות להעניק הכרה למשפט השיבטי במדינה. תיבדקנה נישות שונות שנעשו בהקשר הזה במדינות שונות בעולם של המשפט המקובל (ארצות הברית, קנדה, אוסטרליה, ניו-זילנד, המדינות באפריקה ואסיה). ינתן תיאור של תהליכים היסטוריים ומאבקים פוליטיים, והחלטות שיפוטיות. כמו כן ייבדק הנציב המשפטי והחברתי של הבדואים בישראל. נעסוק בסוגיות של נושאים כולל זכויות קניין, ריבונות, מעמד של נשים וצעירים, זכויות אדם, טכסי מעבר, אמנה דתית, פתרון סיכסוכים, ושאיפה למעמד פוליטי - של ריבונות או אוטונומיה.

סוציולוגיה של המדע

החלק הראשון של הסמינר יהווה מבוא לסוציולוגיה של המדע, אשר יאורגן סביב הנושא: "מהם התנאים החברתיים להתקדמות המדעו" תומר הקריאה ידגיש סוגיות בנות זמננו תוך תאור הקונסנזוס הרחב לפיו ידע מדעי מובנה באופן חברתי. תלמידים יבחרו מקרה של מחלוקת מדעית כמוקד לפרוייקט מחקר. בחלק השני יציגו התלמידים ספרות רלבנטית תוך דיון ותוך הצגת טיוטות של מחקריהם.

עמדות פוליטיות

מטרת סמינר אמפירי זה לנתח ניתנת כמותי ולקיים דיון תיאוריטי ואמפירי של עמדות הציבור בנושא תהליך השלום, תוך שימת דגש על הבסיס החברתי של עמדות אלה ועל הקשר בינן להתנהגות פוליטית ואלקטורלית. לצורך הניתוח הכמותי יעמוד לרשות הסטודנטים בסיס נתונים שיטתי, עקבי, איכותי וגדול במיוחד של "מדגם תמי שטיינמץ למחקרי שלום" (מכיל למעלה מ-50 סקרים שנערכו לאורך 4 שנים). בסיס הנתונים מאפשר מגוון רחב של ניתוחים (על פני זמן ומעבר לזמן) ומהווה הזדמנות מצוינת עבור סטודנטים במגמות סוציולוגיות ליישום אמפירי של שיטות מחקר שונות ולכתיבת תזה (כהרחבה של עבודת הסמינר).

- מומלץ מאוד לתלמידי מגמת החוג לסקרים (דעת-קהל) ולכל מי שלקח את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת מחשב".
- דרישות מוקדמות: "שומר מחשב למדעי החברה", שיטות מחקר כמותיות.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני

הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הוודאות ופיתוח האני "חסר הגבולות" על הדגש הניתן בבתי-ספרי כמדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.

הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותיאוריות סוציולוגיות בת-זמננו.

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות

בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם השרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו סרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדיניות הפוגע או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מהאל יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות

הסמינר יסקור את הספרות האנתרופולוגית העוסקת בהומוסקסואליות של גברים ונשים, בתכרזת העולם "השלישי" ובמסגרת החברה "המערבית". נבחון דפוסי אינטראקציה, זהות, סמלים, ארגון, ומיקומם החברתי של הומוסקסואלים בחברות שונות. העבודות הסמינריוניות יתבססו על נתוני מחקר אמפירי/תצפיתי.

שפה וחברה בישראל

בסמינר יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בהם מעורבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, דוריות, מעמדיות או לאומיות. הדיונים בסמינר יכוונו את התלמידים בעבודותיהם שידונו בצמתים חברתיים רלבנטיים.

סוגיות בתורת הקשר החברתי

במסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם; סולידריות מהיז כיצד היא מושגתו רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיוצ'). חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (Secondary Analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

עיונים בסוציו-ביולוגיה

מטרת הסמינר לפתוח בפני התלמיד שער לדרך חשיבה חדשנית במדעי-ההתנהגות. תחילה נדון בהסברים שהסוציו-ביולוגיה מציעה להתנהגות בעלי-חיים. בשלב שני, נבדוק באיזו מידה ניתנת הסוציו-ביולוגיה לישום לגבי התנהגות אנושית. לבסוף ננסה לשלב הסברים סוציו-ביולוגיים ותאוריות מקובלות בסוציולוגיה להבנת תחומי התנהגות אנושית, כגון: מיניות, סוציאליזציה, תוקפנות וטריטוריאליות.

סוגיות בסוציולוגיה פוליטית היסטורית

הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והיסטוריה: מתי עדות היסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

אינטראקציה סימבולית

תיאוריית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמינריונית.

מנהיגות בארגוני חינוך

לאחר טיפול בהגדרות שונות של מושג המנהיגות יעשה ניסיון להגדיר התנהגות מנהיגותית בדרגים שונים של ארגונים חינוכיים באופן אופרטיבי. בחינה של דרכי הזיהוי, הגיוס, ההכשרה והיעילות של מנהיגים חינוכיים תיעשה הן מתוך סקירת ספרות והן על ידי עיבוד סטאטיסטי של מאגר נתונים, אשר יעמוד לרשות התלמידים. תשומת לב מיוחדת תוקדש לאבחנה שבין סמכות פרופסיונלית ובין אישיות בעלת השפעה. דרישה מוקדמת מן התלמידים היא התמצאות בשיטות מחקר, בדרכי מדידה ובעיבוד נתונים ממוחשב (ניתוח רגרסיה רבת משתנים).

אנתרופולוגיה ויזואלית של מיתוסים ישראלים

הסמינר יעסוק בניתוח טקסטים ויזואליים המתייחסים להבטים מיתיים של פעילות תרבותית ביומיום ובארועים מיוחדים בחברה הישראלית. ניתוח הייצוגים המיתיים יעשה באמצעות חומר קיים כגון סרטי קולנוע ומדיה אלקטרונית ו/או בהתבסס על עבודות שדה מצולמות של התלמידים עצמם. המסד העיוני לקורס יתרכז בהבטים אנתרופולוגים של חקר המיתוס וכדגמים שונים של הסרט האתנוגרפי. הקורס יעודד פרויקטים שיעסקו בנושאים הקשורים בשונות תרבותית ובמחזור החיים.

אהבת זוגיות בחברת בת ימינו

הסמינר יחולק לשני שלבים: (1) מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תיאוריות שונות להסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים ויציבים, קנאה, קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יסוכם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. (2) חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או עיי איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

תגירת בינלאומית

הסמינר יעסוק במדידת הגירה, בתנועות הגירה מודרניות ובהשפעות החברתיות והכלכליות של מהגרים על מדינות שולחות וקולטות מהגרים.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשעוריס, הכנת דוחות קריאה והצגתם בשעור, והגשת עבודה סמינריונית כמותית שתעשה שימוש בקבצי הנתונים שיועמדו לרשות התלמידים.

אלימות ותוקפנות

בסמינריון זה יוצגו הגישות העיקריות להסברת התנהגות אלימה ותוקפנית, תחילה - באופן כללי, ואחר כך תוך התמקדות בתהליכים חברתיים ופסיכולוגיים-חברתיים. מהידע הכללי ננסה לנסוך השערות לגבי מה שצפוי בארץ, ונראה עוד כמה אפשר לבדוק השערות אלה באמצעות הנתונים הקיימים.

חובות התלמיד: השתתפות בדיון בכיתה על חומר הקריאה, ועריכת עבודת מחקר. עבודות המחקר של התלמידים יובאו לדיון בכיתה.

קורסי הרחבה מתחום החברה הישראלית

סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה

הקורס יעסוק בהנחת היסודות למשק היהודי בתקופת הישוב. ייבחן את *התמורות הדמוגרפיות*, *החברתיות* והכלכליות ואת גיבוש השיטה הכלכלית בתנועה הציונית. כמו כן יעסוק הקורס בעיצוב המשק הישראלי בעשור הראשון למדינה תוך התמקדות במדיניות הצמא ובמעבר למדיניות הכלכלית החדשה, במעורבות הממשלה במשק ובקשר שבין כלכלה לביטחון.

סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה

הקורס יעסוק, בנקודת מבט של *סוציולוגיה היסטורית*, *בהתפתחות החברות* היהודית והערבית בא"י-פלסטינה בתקופת המנדט. ייסקרו השינויים החברתיים, כלכליים ואדמיניסטרטיביים בפלסטינה במעבר מהתקופה העותומנית לכיבוש הבריטי.

נדון *בהתפתחות הלאומיות היהודית* והערבית. *נסקור* את גלי העליות הציוניות ואת תרומותיהן לבינוי המוסדי והפוליטי של ה"ישוב". מצד שני נעקוב אחרי השפעת העליות על התפתחות הסכסוך הלאומי בפלסטינה. נעקוב אחרי התפתחות ההכרה הקולקטיבית של שתי הקהילות כגורם מכונן לאומי. נדון גם בשינויים שחלו במדיניות בריטניה *בפלסטינה-א"י* כמועל יוצא משינויים במערכת העולמית, מירידתה של בריטניה במעצמה ומהלחצים הלאומיים הסותרים במזרח התיכון. נשווה את מצבן של הקהילות היהודית והערבית, ערב כינונה של מדינת ישראל.

תואר שני

יועץ: ד"ר רונן שמיר

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הרגישות לבעיות החברתיות של החברה הישראלית על גוניה והיבטיה השונים.

2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).

3. החוג מציע בלימודי ה-מ.א. מספר תבניות התמחות: לימודי סביבה וחברה; חברה, פוליטיקה ומשפט; סקרים ומחקרי דעת קהל; סוציולוגיה ארגונית; תאוריה ותרבות; סוציולוגיה של החינוך. פירוט התבניות מופיע בעמ' 228-217.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תנאי קבלה

1. רשאים להגיש מועמדות מי שסיימו לימודיהם לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 85 ומעלה. הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פקולטות אחרות.

2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במידת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.

מסלולי לימוד

החוג מציע שני מסלולי לימוד לתואר שני: מסלול עם עבודת גמר ומסלול ללא עבודת גמר.

א. <u>מסלול הלימודים ללא עבודת גמר</u>

הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 44 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
3 סמינרים - 8-9 ש"ס
שיעורי בחירה כ-19 ש"ס[1]
בחינת גמר
הבחינה תתבסס על רשימת ספרים שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה, ויוכלו לגשת אליה תלמידים שסיימו את כל חובות השמיעה. ניתן להיבחן בבחינת הגמר פעמיים לכל היותר במהלך הלימודים. בשנת הלימודים תשנ"ט תתקיים הבחינה ב-12.10.99.

---

1 תלמידים יהיו רשאים ללמוד מספר שיעורים במסגרת חוגים אחרים או מתוך שיעורי הב.א. של החוג באישור היועץ.

ב. <u>מסלול הלימודים עם עבודת גמר</u>
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 34 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
3 סמינרים - 8-9 ש"ס
סדנת תיזה למ.א. - 3 ש"ס
שיעורי בחירה - כפי שיידרש להשלמת מכסת השעות
תלמידים המבקשים להשתלב במסלול לימוד עם עבודת גמר יודיעו על כך בתום השנה הראשונה ללימודיהם, לאחר שהשלימו לפחות 12 ש"ס (כולל עבודה סמינריונית אחת לפחות) בציון ממוצע שאינו נופל מ-85.

תכנית הלימודים

<u>לימודי חובה</u>

התלמידים ישתתפו בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1], סטטיסטיקה למ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תזה ל-מ.א.[2], סמינר סגל.

<u>סמינריונים</u>

1. *התלמידים ישתתפו במהלך הלימודים* בשלושה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה.

2. ניתן להמיר סמינר <u>אחד</u> מתוך שלושת הסמינרים בעבודה בהדרכה אישית. המנחה בהדרכה אישית *ילווה את העבודה ובסופה יעריך* את העבודה שתוגש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.

3. תלמידים שלמדו 3 סמינרים ומשתתפים בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאים לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה *(כפוף להחלטת המרצה)*. סמינר זה ייחשב כשיעור בחירה לתואר.

<u>שעורי בחירה</u>

להשלמת מכסת השעות יבחרו התלמידים מתוך קורסי הבחירה.
ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון, כפוף לאישור יועץ המ.א.

<u>תנאי מעבר משנה א' ל-ב'</u>

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על התלמידים לעמוד עם תום שנת הלימודים הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שיעורי חובה. *התלמידים חייבים לעמוד בשיעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.*

---

1 הקורס ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בשנה"ל תשנ"ט.
2 *במסלול עם עבודת גמר.*

עבודת גמר וסיום הלימודים

1. תלמידים במסלול עם עבודת גמר חייבים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה השלישית ללימודים. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו יוכלו לעבור למסלול ללא עבודת גמר ויהיה עליהם לסיים את כל החובות עפ"י דרישות מסלול זה, תוך חמש שנים מתחילת הלימודים בחוג.
2. החוג מעונין שעבודת ה-מ.א. של התלמידים תהיה הרחבה של אחת מהעבודות הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.
3. בהסכמת מורה הסמינר יוכלו תלמידים להרחיב עבודה סמינריונית לעבודת מ.א.
4. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמידים והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמידים. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.
5. מומלץ שאורכה של עבודת הגמר לא יעלה על 60 עמ' קונטרס רווח כפול.
6. הנוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות ב-7 עותקים, לאחר אישורם של המנחים, במהלך שנת הלימודים החמישית לכל המאוחר, ערוך ע"פ תקנון לימודי מ.א.. עבודת הגמר הכרוכה תכלול תקצירים של עיקרי העבודה בשפה האנגלית ובשפה העברית. לעבודת הגמר יצורף מכתב מהמנחים המאשרים שהעבודה הושלמה סופית ומוערת להערכה.
7. עבודת הגמר תוערך ע"י שני המנחים ושני מורים נוספים מדרגת מרצה ומעלה. חוות הדעת לעבודת הגמר תוגשנה תוך 4 שבועות מקבלת העבודה, ותהיינה חסויות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שקלול ציון הגמר

מסלול עם עבודת גמר:
50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).

מסלול ללא עבודת גמר:
85% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
15% בחינת גמר.

תקנות פקולטטיות המתייחסות ללימודי התואר השני

1. יש להשלים את כל החובות לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפקולטה.
הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד/ה אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.
2. אישור אורכה לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני.
אישור אורכה מעבר לשנה הששית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל היקף גדול יותר).
3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

מבנה תכנית הלימודים

קורסי חובה

					הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
1.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	שו"ת	3	ש"ש	
2.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	שו"ת	2	ש"ס	ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בתשנ"ט.
3-4.	שיטות מחקר. יש לבחור שניים מהקורסים הבאים:				
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית (חופף לקורס שיטות מחקר כמותיות למתקדמים שניתן במ.א.)	שו"ת	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות[1]
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי	שו"ת	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א'
	- מתודה הסטורית השוואתית[2]	שו"ת	2	ש"ס	יינתן באנגלית
	- עקדזנות מתודולוגיים בניתוח טקסטים	שו"ת	2	ש"ס	
	- מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	שו"ת	2	ש"ס	
	- פרקטיקום במחקרי שדה	שו"ת	2	ש"ס	
	- ניתוח משתנים קטגוריאלים[3]	שו"ת	3	ש"ס	ניתן במסגרת החוג לחינוך
5.	א. סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'[4]	שי	2	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין
		תי	1	ש"ס	השעות לתואר
	ב. סטטיסטיקה ל-מ.א. - בי	שי	2	ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ל-מ.א.-א'
		תי	1	ש"ס	
6.	יישומי מחשב למדעי החברה[5] (ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים)	שו"ת	3	ש"ס	חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון. אינו נמנה במניין השעות
7.	סדנת תזה ל-מ.א.	סדי	1.5	ש"ש	3 ש"ס אחת לשבועיים
8.	סביבה וחברה - סמינר אינטגרטיבי	סדי	2	ש"ס	מיועד לתלמידי "לימודי סביבה וחברה" בלבד. לא יינתן בתשנ"ט
9.	סדנת תזה - לתלמידי סוציולוגיה של החינוך (נא ראו תאור הקורס)	סי	2	ש"ש	ניתן במסגרת התכנית סוציולוגיה של החינוך
10.	סמינר סגל	סי	2	ש"ש	אינו נמנה במניין השעות.

1 חופף לקורס ניתוח נתונים בעזרת המחשב שניתן במסגרת לימודי הב.א. בשנים קודמות.

2 יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 11.4.99-7.5.99.

3 תלמידים שבחרו במסגרת הקורסים המתודולוגיים את הקורס "שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי" אינם יכולים ללמוד קורס זה.

4 פטור מהקורס ניתן לקבל עייי בחינה שתערך בשבוע השני ללימודים. תלמידים שסיימו מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים (במסגרת לימודי הב.א.) בציון 85 לפחות, יהיו רשאים לפנות ליועץ המ.א. לבקשת פטור מהקורס.

5 תלמידים שלמדו את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב" פטורים מקורס זה.

סמינרים

להלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון בכפוף לאשור המרצה והיועץ לתואר שני.

	סמסטר			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
אי שוויון בשוק העבודה	א'+ב'	2	ש"ש	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
דפוסי עבודה בחברה התעשייתית	א'+ב'	2	ש"ש	
פרקטיקום בביצוע סקרים	א'+ב'	1.5	ש"ש	ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
אינטראקציה סימבולית[1]	א'+ב'	2	ש"ש	
תרבות ואידיאולוגיה - סוגיות בהתפתחות החברה הישראלית	א'	4	ש"ס	בשיתוף עם החוג להסטוריה של עם ישראל
השיח התירפויטי ושאלת המודרניות	א'	3	ש"ס	
תרבות פוליטית וזכרון קולקטיבי[2]	א'	2	ש"ס	יינתן באנגלית
הסטוריה חברתית של צרכנות[3]	א'	2	ש"ס	יינתן באנגלית
כלכלה מדינית של ישראל	א'	3	ש"ס	
בקורת מחקרים בכתבי עת	א'	3	ש"ס	
סוגיות בתורת הקשר החברתי	א'	3	ש"ס	
שפה וחברה בישראל	א'	3	ש"ס	
עיונים בסוציו-ביולוגיה	א'	3	ש"ס	
מנהיגות בארגוני חינוך	א'	3	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
מעמדם של שבטים בעולם המודרני[1]	א'	3	ש"ס	
עמדות פוליטיות	ב'	3	ש"ס	ד"מ: ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית; שיטות מחקר כמותיות
ישראל במדינה יהודית ודמוקרטית	ב'	2	ש"ס	
זהות ואורחות במדינה רב לאומית	ב'	3	ש"ס	
הארגון כזירה פסיכולוגית וחברתית	ב'	3	ש"ס	
חברות לאומיות, רב לאומיות וגלובליות	ב'	3	ש"ס	
אי שוויון במערכת החינוך בישראל	ב'	3	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
אנתרופולוגיה של המין	ב'	3	ש"ס	
המעמד החדש	ב'	3	ש"ס	
מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני	ב'	3	ש"ס	
סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	ב'	3	ש"ס	ד"מ: סוציולוגיה סביבתית

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1 סמינר ב.א. פתוח למספר מוגבל של תלמידי מ.א.
2 יינתן במרוכז בין התאריכים 14.1.99-18.12.98. ניתן ללמוד כקורס בחירה.
3 יינתן במרוכז בין התאריכים 5.1.99-10.12.98. ניתן ללמוד כקורס בחירה.

קורסי בחירה

			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	3	ש"ש	קורס הליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות קורס ליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה	2	ש"ש	קורס ליבה ב"תאוריה ותרבות"
סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש	קורס ליבה ב"חברה, פוליטיקה ומשפט"
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סביבה וחברה"
המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית". ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
פרופסיות וארגונים פרופסיונליים	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
סוגיות נבחרות בניתוח סקרים[1]	2	ש"ס	יינתן באנגלית. ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע. אפשרי במקביל.
סוציולוגיה של הידע - בקורת הדעת הסוציולוגית	2	ש"ס	יינתן אחת לשבועיים
הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים	3	ש"ס	
מחקרי מעקב והערכה	2	ש"ס	
סגנונות בייעוץ ארגוני	2	ש"ס	
הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3	ש"ס	
מדיניות חברתית	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
גישות תאורטיות להבנת המשפחה	3	ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

קולוקויום וסדנאות (אינן נחשבות במניין השעות)

סדנת תאוריה ותרבות
סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
סדנה בריבוד ואי-שוויון
קולוקויום סביבה וחברה
סדנת התנסות בסוציולוגיה של החינוך

1 יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 26.3.99-28.2.99.

סקרים ומחקרי דעת קהל

מרכז: פרופי נח לוין-אפשטיין

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחומי הסקרים ומחקרי דעת-הקהל.
התכנית תעמיד במרכזה את חקר דעת הקהל במספר תחומים כגון: תרבות פוליטית, התנהגות-צרכנית, הערכת יעילות ארגונית, חינוך ותקשורת. כל זאת, תוך פיתוח מיומנות מתודולוגית מעודכנת.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 36 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו- 44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורסים הבאים מתוך לימודי הב.א.: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר, שיטות מחקר כמותיות (לשעבר הקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב").
תלמידים שלא עומדים בתנאים אלו יוכלו להשלים את הדרישות בשנה הראשונה ללימודיהם במ.א.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

א. שיעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של החברה הישראלית	2 ש"ס
שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף שעות נדרש בסעיף ב'	-
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תיזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	14 ש"ס

ב. שיעורי ליבה

במסגרת זו יש ללמוד את שני הקורסים הראשונים ושני שיעורים נוספים מתוך הרשימה.

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה מודרנית - שיעור חובה	3 ש"ס
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע - שיעור חובה	3 ש"ש
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית	2 ש"ס
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי	2 ש"ס
דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה[1]	3 ש"ס
מחקרי מעקב והערכה	2 ש"ס
סוגיות נבחרות בניתוח סקרים	2 ש"ס
מדיניות חברתית	2 ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית
שיעורים רלבנטים מחוגים אחרים בתאום עם מרכז התכנית	
סה"כ	13-14 ש"ס

ג. סמינרים

פרקטיקום בביצוע סקרים - חובה לתלמידי ההתמחות	3 ש"ס
ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	
2 סמינרים מתכנית החוג[1]	5-6 ש"ס
סה"כ	8-9 ש"ס

1 מומלץ לתלמידי ההתמחות ללמוד את הסמינר עמדות פוליטיות.

סוציולוגיה ארגונית

מרכז: פרופי יהודה שנהב

מטרת התכנית הינה הכשרת חוקרים ואנשי מעשה בתחום הסוציולוגיה הארגונית. התכנית מקנה ידע תאורטי ויישומי בניתוח וייעוץ אירגוניים, התנהגות ארגונית, המבנה של פרופסיות, סוציולוגיה של תעסוקות ומקצועות. יושם דגש על התרומה הסוציולוגית הייחודית לניתוח והבנת תהליכים תוך ארגוניים - בהקשרם החברתי הרחב, הכולל התייחסות לסוגיות של שוק העבודה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 34 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו- 44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורס תאוריות סוציולוגיות של ארגונים. ניתן להשלים את הקורס בשנה הראשונה ללימודים בחוג.

א. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של החברה הישראלית	2 ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	18 ש"ס

ב. שיעורי ליבה

במסגרת זו יש ללמוד 3 מתוך 4 השעורים הבאים:

מבנים ותהליכים בארגון	2 ש"ס
התיאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי[1]	2 ש"ס
פרופסיות וארגונים פרופסיונלים	2 ש"ס
המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	2 ש"ס
סה"כ	6 ש"ס

ג. סמינרים

במסגרת זו יש ללמוד לפחות שניים מהסמינרים השייכים לתכנית.

דפוסי עבודה בחברה התעשייתית	2 ש"ש
חברות לאומיות, רב לאומיות וגלובליות	3 ש"ס
הסטוריה חברתית של צרכנות	2 ש"ס
הארגון כזירה פסיכולוגית וחברתית	3 ש"ס
כלכלה מדינית של ישראל	3 ש"ס
אי שוויון בשוק העבודה	2 ש"ש
מנהיגות בארגוני חינוך	3 ש"ס
סה"כ	8-9 ש"ס

ד. שיעורי בחירה

סגנונות בייעוץ ארגוני	2 ש"ס
הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3 ש"ס
הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים	3 ש"ס
מחקרי מעקב והערכה[2]	2 ש"ס

---

1 יינתן בתשנ"ט במסגרת קורס המ.א. תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות.
2 יכול להחשב כאחד מקורסי שיטות מחקר.

תאוריה ותרבות

מרכז: ד"ר אבי קורדובה

בשלהי המאה ה-20 אנו עדים להתרבות ולהתרחבות של שדות ייצור תרבות.
במקביל לכך התפתח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה מיגוון של גישות תאורטיות ומתודולוגיות לחקר שדות אלו ומוצריהם.
בתכנית הלימוד המוצעת ייחשפו התלמידים לכל אלה באמצעות שיעורים, סמינרים, קבוצות דיון וסדנאות. בנוסף להכשרת התלמידים למחקר תצייד התכנית את אלה השוקלים להשתלב באחד משדות ייצור התרבות בכלים אנליטיים שיעזרו להשוב על תעשה בהם במקוריות, יצירתיות ותכליתיות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בחוג.
2. התכנית מותאמת הן למסלול עם עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 34 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול ללא עבודת גמר.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

א. שיעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	2 ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	
אשר לפחות אחד מהם מוצע ע"י החוג	4 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תיזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	18 ש"ס

ב. שיעורי ליבה

סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה - שיעור חובה	2 ש"ש

ג. סמינרים

שלושה סמינרים בהיקף 9-8 ש"ס לפחות, מתוכם שניים לפחות בנושא תרבות ושניים לפחות בחוג.

במסגרת החוג ינתנו בשנה"ל תשנ"ט הסמינרים הבאים:
השיח התירפויטי ושאלת המודרניות
אנתרופולוגיה של הגוף
תרבות ואידיאולוגיה - סוגיות בהתפתחות החברה הישראלית
תרבות פוליטית וזכרון קולקטיבי
הסטוריה חברתית של צרכנות
בקורת מחקרים בכתבי עת
המעמד החדש
סוגיות בתורת הקשר החברתי
שפה וחברה בישראל
אינטראקציה סימבולית

ד. שיעורי בחירה

קורסים מתוך הרשימה החוגית וקורסים בתחומי התרבות מחוץ לחוג[2]	4 ש"ס

ה. סדנה

סדנת תאוריה ותרבות[3]

---

1 ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בתשנ"ט.
2 באישור מרכז התכנית.
3 הסדנה אינה נמנית במניין השעות לתואר.

חברה פוליטיקה ומשפט

מרכז: ד"ר רונן שמיר

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, החוג למדע המדינה והפקולטה למשפטים, חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. תכנית זו מכוונת להתמודדות מחקרית ראשונית ומעמיקה עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תיאורטיים ומתודולוגיים הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר שתעסוקנה בשאלות כגון התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההיסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, או נתוח טקסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה.

תנאי קבלה

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במשפטים או במדעי החברה - בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אורינטציה מחקרית - המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. הקבלה לתכנית תתבסס על ציוני התואר הראשון (הממוצע הנדרש ייקבע ע"י כל חוג בנפרד) ועל ראיון אישי עם יועץ התכנית בחוג הרלבנטי.
הרישום לתכנית יתבצע בכל אחד מן החוגים בנפרד והתואר יוענק מטעם החוג אליו נרשם התלמיד/ה. מספר המקומות בתכנית מוגבל.

תכנית הלימודים

1. *התכנית תכלול את כל החובות* הנדרשות בתכנית ה-מ.א. של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2. בתכנית מתקיים רק המסלול הכולל עבודת גמר למ.א.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 37 ש"ס.

א. שעורי ליבה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש
סדנת קריאה ומחקר. לא נכללת במניין השעות.		

ב. שעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	3	ש"ש
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של החברה הישראלית	2	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
סדנת תזה למ.א.	3	ש"ס

ג. שעורי בחירה

שניים או שלושה קורסי בחירה (אחד לפחות מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	4-6 ש"ס

ד. סמינרים

שלושה סמינרים בתיאום עם יועץ התכנית (2-1 מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	8-9 ש"ס

בנוסף למפורט לעיל יהיה על תלמידי *החוגים השונים* למלא אחר דרישות החוגים לפעילויות שונות [למשל: השתתפות בסמינר מחלקתי] מבלי להביאן במניין השעות הנדרשות.

לימודי סביבה וחברה

בשיתוף עם החוג לגאוגרפיה

מרכז: דייר אבי גוטליב

מטרת התכנית בלימודי סביבה וחברה היא להקנות לתלמידים ידע תיאורטי ומעשי על מנגון ההיבטים הפסיכולוגיים, החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקשורים לסוגיות אקולוגיות וסביבתיות. בהיותה אינטרדיסציפלינרית, התכנית משלבת תחומי לימוד והכשרה המייצגים, בנוסף לשני החוגים השותפים בה באופן ישיר (סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; גאוגרפיה), גם חוגים וכיווני התמחות אחרים, הן בפקולטה למדעי החברה והן בפקולטות אחרות.

למסיימי התכנית יוענק התואר: *מוסמך לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה עם התמחות בנושא סביבה וחברה.*

תכנית הלימודים המלאה ונושאי ההתמחות יפורסמו בחוברת נפרדת שתפורסם בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. החוברת תמצא במזכירויות החוגים לסוציולוגיה או גיאוגרפיה.

תנאי קבלה ומסלול לימודים

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תנאי הקבלה לתכנית בלימודי סביבה וחברה זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. במסגרת התכנית מוצע הן מסלול לימודים עם עבודת גמר, והן מסלול לימודים ללא עבודת גמר. התקנות החלות על שני המסלולים זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

היקף שעות הלימוד בתכנית "לימודי סביבה וחברה" הוא: 37 ש"ס לפחות לתלמידים במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידים במסלול ללא עבודת גמר.

תכנית הלימודים של תלמידי החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה הלומדים בתכנית בלימודי סביבה וחברה מורכבת משש יחידות:

- קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
- קורסי השלמה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה. קורסים אלה אינם נכללים במניין השעות לתואר.
- שיעורי ליבה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה.
- קורסי מתודולוגיה ומיומנות.
- שיעורי התמחות, ובכלל זה סמינרים שבחירתם תשקף הן את דרישות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, והן את תחומי התוכן הייחודיים לתכנית בלימודי סביבה וחברה.
- סדנאות: סמינר (קולוקוויום) מורים-תלמידים, סמינר אינטנרטיבי ופרויקט יישומי.

<u>קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה</u>

- תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות 3 ש"ש
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1] 2 ש"ס
- סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'-ב' 3 ש"ס

---

1 ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בתשנ"ט.

קורסי השלמה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה - אחד מבין הקורסים הבאים:[1]

- מבוא לאקולוגיה	4	ש"ס	מדעי החיים
- הסביבה בה אנו חיים	2	ש"ס	גיאופיסיקה
- מבוא לאקולוגיה	2	ש"ס	גיאוגרפיה

שיעורי ליבה בתכנית בלימודי סביבה וחברה - חמישה מבין הקורסים הבאים:

- סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מערכות סביבתיות. לא יינתן בתשנ"ט	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- תיאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- איכות הסביבה בעולם ובישראל	2	ש"ס	גיאוגדזיה
- אתיקה סביבתית. לא יינתן בתשנ"ט	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס	מדיניות ציבורית
- דיני איכות הסביבה	2	ש"ס	משפטים

קורסי מתודולוגיה ומיומנות - שנים מבין הקורסים הבאים; לפחות אחד הקורסים ייבחר מתוך השיעורים המוצעים על-ידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. ניתן ללמוד קורסים מעל המכסה כשעורי בחירה והתמחות.

- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א'	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב'	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	3	ש"ש	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פרקטיקום בביצוע סקרים[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מחקר תיאוריה באנתרופולוגיה	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פרקטיקום במחקרי שדה	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- שיטות סטטיסטיות מתקדמות לניתוח מרחבי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- מתודולוגיה של תכנון אקלימי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק א'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק ב'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק למתקדמים א'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק למתקדמים ב'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- שרטוט ועריכת מפות בתמיכת תוכנת אוטוקד למתחילים	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- שרטוט ועריכת מפות בתמיכת תוכנת אוטוקד למתקדמים	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- שיטות מחקר כמותיות: מערכות מידע ותכנון	2	ש"ש	גיאוגרפיה
- שיטות מחקר איכותיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- יישומי GIS לתכנון שימושי קרקע ותחבורה א'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- יישומי GIS לתכנון שימושי קרקע ותחבורה ב'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- הדמייה ממוחשבת של מערכות גיאוגרפיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- תכנון אקלימי-סביבתי (סדנה)	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- שיטת מחשוב אקלימיות - סדנה	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק למתקדמים א'	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק למתקדמים ב'	2	ש"ס	גיאוגרפיה

---

1 על קורסים נוספים תפורסם הודעה בנפרד.

2 ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע ובכפוף לאישור המרצים.

<u>שיעורי בחירה והתמחות</u> בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ובחוג לגיאוגרפיה; רשימת הקורסים הרלבנטיים בחוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה ובפקולטות אחרות תפורסם בנפרד. שיעורי ההתמחות חייבים לכלול לפחות שלשה סמינרים, מתוכם לפחות שנים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. הפרויקט היישומי סביבה וחברה (ראה להלן) יכול להימנות ברשימת הסמינרים.

-	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	מחקרי מעקב והערכה	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	עמדות פוליטיות	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	הגירה בינלאומית[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	עיונים בסוציו ביולוגיה	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	חברות לאומיות, רב לאומיות וגלובליות	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	הסטרטיפיקציה חברתית של צרכנות	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	כלכלה מדינית של ישראל	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	סוגיות נבחרות בניתוח סקרים	2 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	מעמדם של שבטים בעולם המודרני	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	כלכלה וחברה[1]	3 ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
-	תכנון עיר ואזור בחברות פלורליסטיות (סדנה)	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון ומרחב: עקרונות ויישום	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	אסטתיקה סביבתית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	יסודות הכימיה והפיזיקה של זיהום סביבתי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	מדיניות סביבתית: תכנון והערכה	4 ש"ס	גיאוגרפיה
-	כלכלה אקולוגית	4 ש"ס	גיאוגרפיה
-	קלימטולוגיה של זיהום אויר	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	פרקים מתקדמים בקלימטולוגיה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	סביבה קוגניטיבית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	פרקים באנתרופו-גיאוגרפיה של ארצות נחשלות	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון שימושי קרקע ותחבורה א'	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון שימושי קרקע ותחבורה ב'	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	המדיניות הקרקעית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	ארועי תכנון ובניה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	מדיניות חברתית	2 ש"ס	מדיניות ציבורית

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

<u>קולוקוויום, סמינר אינטגרטיבי ופרויקט יישומי</u>

א. הקולוקוויום **סביבה וחברה** (2 ש"ס) מתקיים אחת לשבועיים במסגרת הסמינר המחלקתי של החוג לגיאוגרפיה. הקולוקוויום הינו סמינר בין-תחומי בהשתתפות כל מורי ותלמידי התכנית. ההשתתפות בקולקוויום היא חובה והוא אינו נכלל במניין השעות לתואר.

ב. הסמינר האינטגרטיבי **סביבה וחברה** (בהיקף 2 ש"ס) מיועד לשמש כסדנת תזה לתלמידי התכנית בלימודי סביבה וחברה, תוך אינטראקציה והפריה בין-תחומית. הסמינר הוא חובה לכל תלמידי שנה ב' בתכנית. הסמינר ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בתשנ"ט.

ג. הפרויקט היישומי **סביבה וחברה** (בהיקף 2 ש"ס)[2] נועד לאפשר לתלמידים מתקדמים בתכנית מעורבות מעשית בבחינת היבטים שונים הקשורים לפרויקט בעל השלכות סביבתיות-חברתיות המבוצע עתה בארץ. ההשתתפות בפרויקט היא חובה לכל תלמידי שנה ב' בתכנית ללימודי סביבה וחברה אשר סיימו את קורסי הליבה והמיומנות. עבודת הגמר בפרויקט יכולה להיחשב כעבודה סמינריונית.

---

1 קורס ב.א.; ההשתתפות באישור מרכז המגמה בלבד.

2 יינתן בתשנ"ט במסגרת החוג לגאוגרפיה.

סוציולוגיה של החינוך

תכנית משותפת עם ביח"ס לחינוך

ראש המגמה: פרופי רינה שפירא

מטרות התכנית

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובמחקר בתחומי הדעת של הסוציולוגיה של החינוך. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים.
2. להעניק הכשרה מולטי-דיסציפלינרית בסוציולוגיה של החינוך כדי לענות על הביקוש לתפקידי ייעוץ וניהול בארגוני חינוך ובקהילות ולחוקרים במחקר בסיסי ושימושי בתחום.

למסיימי התכנית יוענק התואר "מוסמך לסוציולוגיה של החינוך" מטעם שני החוגים - החוג למדיניות החינוך וארגונו והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

התכנית מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים. חברי הוועדה לשנה"ל תשנ"ט הם: פרופי רינה שפירא (ראש המגמה), ד"ר רונן שמיר ופרופ' יצחק קשתי.

תנאי קבלה

התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" (83) ומעלה. הוועדה המשותפת המנהלת את המגמה פועלת כוועדת קבלה הממיינת את המועמדים ובוחרת את המתקבלים לתכנית.

לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג למדיניות החינוך וארגונו, יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך. בדבר פרטים נא לפנות לראש המגמה.

תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון, לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו ל"שנת נסיון" ויחוייבו בלימודי השלמה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו עד 22 ש"ס משיעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט בהמשך.

תלמידים בעלי תואר ראשון השונה מהתואר "בוגר אוניברסיטה" (BEd) יחוייבו בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 10 ש"ס לפחות. תלמידים אלו יתקבלו במעמד "מן המניין על תנאי". מעמדם ישתנה ל"מן המניין" עם סיום לימודי ההשלמה בזמן ובציון הנדרש. עמידה בשעורים אלה בציון ממוצע 83 מהווה תנאי קבלה ללימודים סדירים בתכנית. תלמידים בשנות נסיון רשאים להשתתף בסדנת ההתנסות לתלמידי שנת א' במגמה, וכן בסמינר החוגי של החוג למדיניות החינוך וארגוני ובסמינר הסגל של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

דרישות התכנית

1. ניתן לסיים את כל החובות לתואר השני תוך שנתיים, אך לא למעלה (כולל עבודת הגמר) מחמש שנים. המשך הלימודים מעבר לשנה החמישית טעון אישור של ועדת הוראה של החוג למדיניות החינוך וארגונו.
   תאישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית, יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמידים חייבים ב-36 ש"ס על-מנת להיות זכאים לתואר שני בסוציולוגיה של החינוך. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון באישור מרכז התכנית. הלימודים כוללים שיעורי יסוד וכן סמינר חוגי בהשתתפות מורי החוג, תלמידים לתארים מתקדמים ואורחים. במסגרת לימודי החובה במגמה, יינתנו שיעורי

חובה מתודולוגים שהם אמצעי למחקר, שיעורי בחירה המהווים הזדמנות להעשרה בתחומי העניין השונים, שני סמינריונים להעמקה והרחבת הידע, סדנת התנסות כהכנה לעבודה בשדה וסמינר סגל המהווה מפגש עם חוקרים ואנשי שדה והינו חלק מלימודי החובה במגמה. ניתן לבחור בשיעורי בחירה ובסמינריונים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים.

3. ראש המגמה תייעץ לתלמידים בתחום האקדמי ותאשר את תכנית הלימודים. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר, תמשיך ראש המגמה לייעץ לתלמידים מבחינה אקדמית.

עבודת הגמר וסיום הלימודים

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:

לעבודת הגמר יהיו שני מנחים מדרגת מרצה ומעלה המלמדים בלימודי התואר השני: האחד מהחוג לסוציולוגיה והשני מהחוג למדיניות החינוך וארגונו.

התלמידים יעבדו הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגישו אותה לאחר אישור וחתימה של שני המנחים למזכירות התלמידים של בית הספר לחינוך. ההצעה ב-3 עותקים מודפסים, ותובא לידיעת ראשי החוגים בהתאם לנוהל המקובל של הגשת הצעת עבודה.

ההצעה תועבר על ידי מזכירות תלמידים לקוראים מאחד החוגים.

אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בבית הספר לחינוך.

דוגמה לשער עבודת הגמר מופיעה בעמ' 228.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

מבנה הלימודים

א.	שיעורי יסוד	13 ש"ס
ב.	שיעורי חובה מתודולוגים	8-7 ש"ס
ג.	שיעורי בחירה	8-3 ש"ס
ד.	סמינריונים	8-6 ש"ס
ה.	סדנת מחקר	2 ש"ס
ו.	סמינר סגל[1]	
		36 ש"ס

שקלול ציון הגמר

50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).

50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים והקוראים הנוספים).

לימודי ההשלמה (אינם נכללים במניין השעות לתואר).

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	4 ש"ס (חינוך)
מבוא לאנתרופולוגיה	4 ש"ס (סוציולוגיה)
מקורות הסמכויות ואינטלקטואלים של מדה"ח	4 ש"ס (סוציולוגיה)
מבוא לשיטות מחקר	4 ש"ס (סוציולוגיה)
תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס (סוציולוגיה)
תאוריה סוציולוגית בנות-זמננו	4 ש"ס (סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס (סוציולוגיה)
שיטות מחקר כמותיות[2]	3 ש"ס (סוציולוגיה)
או	
ניתוח נתונים כמותיים במחקר חינוכי	3 ש"ס (חינוך)

1 אינו נכלל במניין השעות.

2 ציון הקורס לא ייכלל בציון הממוצע הנדרש לקבלה. חופף לקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב".

שיעורי יסוד - חובה (שניים מתוך בשנה א') (3 נ"ש)

א.	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	ד"ר ד. אלעזר פרופ' מ. שוקד פרופ' י. שנהב פרופ' נ. לוין-אפשטיין	3 נ"ש (סוציולוגיה)
ב.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	פרופ' א. איכילוב	2 נ"ש (סוציולוגיה)
ג.	תיאוריות סוציולוגיות ויישומן בחינוך (ניתן אחת לשנתיים)	פרופ' א. יוגב פרופ' י. קשתי	3 נ"ש (חינוך)
ד.	סמינר חוגי[2] מרכז:	פרופ' א. יוגב	2 נ"ש

שיעורים מתודולוגיים (7-8 נ"ש)

1.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - א'[3] (חובה בשנה א' למי שלא עמד בבחינת הפטור)		(סוציולוגיה)
2.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - ב' (חובה בשנה א')	מ. שטרן	3 נ"ש (סוציולוגיה)
3.	שניים מבין השיעורים הבאים:		
	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א'	פרופ' נ. לוין-אפשטיין	2 נ"ש (סוציולוגיה)
	או		
	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב'	פרופ' י. שביט	2 נ"ש (סוציולוגיה)
	איסוף ועיבוד נתונים במחקרי סקר	פרופ' א. יוגב	3 נ"ש (חינוך)
	מחקר ותיאוריה באנתרופולוגיה	פרופ' מ. שוקד	2 נ"ש (סוציולוגיה)
	גישות פרשניות בחקר החינוך[4]	פרופ' י. קשתי	3 נ"ש (חינוך)
	ניתוח משתנים קטגוריאליים	ד"ר ח. איילון	3 נ"ש (חינוך)
	ניתוח נתונים כמותיים	יפורסם	2 נ"ש (חינוך)
	עקרונות מתודולוגים בניתוח טקסטים	ד"ר א. אילוז	2 נ"ש (סוציולוגיה)
	שיטות מחקר הבנייתיות בתאור בית"ס	ד"ר מ. אוריאלי	3 נ"ש (חינוך)
	גישות בינתחומיות במחקר הסטורי	ד"ר א. בן-עמוס	2 נ"ש (חינוך)
	פרקטיקום במחקרי שדה	ד"ר ד. ברסלאו	2 נ"ש (סוציולוגיה)

שיעורי בחירה (3-8 נ"ש)[5]

מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופ' א. איכילוב	3 נ"ש (חינוך)
מערכת החינוך - גישה כלכלית	ד"ר נ. מארק	2 נ"ש (חינוך)
משוב והערכה בבית הספר	פרופ' א. לוי	3 נ"ש (חינוך)
חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופ' א. איכילוב	2 נ"ש (חינוך)
אינטרציה, אוטונומיה ואפקטיבות בבתי ספר	פרופ' מ. חן	2 נ"ש (חינוך)
תקשוב רשתות למידה א': מימדים וסיכויים[6]	ד"ר י. סיון	4 נ"ש (חינוך)
תקשוב רשתות למידה ב': הלכה ומעשה[6]	ד"ר י. סיון	4 נ"ש (חינוך)

---

1 ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בתשנ"ט.
2 הודעות על מועדי הפגישות יפורסמו על לוחות המודעות.
3 הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר.
4 מיועד לתלמידי שנה ב' ומעלה שלמדו לפחות מחצית השעות לתואר השני, כולל שיעור חובה מתודולוגי אחד (כמותי).
5 ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים ובשעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים האחרים, באישור היועץ. ניתן לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כשיעורי חובה.
6 באישור המרצה.

חינוך, חוק וחברה	פרופ׳ ד. מור	2 ש״ס (חינוך)
היבטים תעסוקתיים של מקצוע ההוראה	ד״ר א. אדי-רקח	2 ש״ס (חינוך)
לאומיות ורב לאומיות: פוליטיקה, תרבות חינוך	ד״ר י. תמיר	2 ש״ס (חינוך)
היבטים הסטוריים וסוציולוגים של החינוך בחברה הפלסטינית	ד״ר א. מזאווי	3 ש״ס (חינוך)
ההוראה כשליחות, כמקצוע, כתפקיד וכפעולות גומלין	ד״ר מ. אריאלי	3 ש״ס (חינוך)

סמינריונים (8-6 ש״ס)

יש ללמוד לפחות אחד מבין הסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:

חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופ׳ א. איכילוב	2 ש״ש (חינוך)
מנהלים בחינוך: מקצוענים או מנהיגים	פרופ׳ מ. חן	2 ש״ש (חינוך)
מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	פרופ׳ א. יוגב	3 ש״ס (סוציולוגיה)
ניירות עמדה במדיניות החינוך	פרופ׳ א. יוגב	2 ש״ש (סוציולוגיה)
מנהיגות בארגוני חינוך	פרופ׳ מ. חן	3 ש״ס (סוציולוגיה)
שיתוף בהחלטות חינוכיות בתאוריה ובמחקר הסוציולוגי	ד״ר א. מזאוי	2 ש״ש (חינוך)
ביוגרפיה, זהות וחינוך	פרופ׳ י. קשתי	2 ש״ש (חינוך)
מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופ׳ א. איכילוב	3 ש״ס (חינוך)

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ניתן לבחור אחד מהסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן[1]:

החינוך הבלתי פורמלי בישראל מעבר להווה	ד״ר י. דרור	3 ש״ס (חינוך)
״חקרי מקרה״ היסטוריים של מוסדות חינוך	ד״ר י. דרור	3 ש״ס (חינוך)
חשיבה ועשייה בעידן הידע[2]	ד״ר י. סיון	4 ש״ס (חינוך)
אי שוויון במערכת החינוך בישראל	פרופ׳ י. שביט	2 ש״ש (סוציולוגיה)

סדנת מחקר פרופ׳ ר. שפירא 2 ש״ש (חינוך)

מסגרת זו תשתמש בורדם לדיון על עבודות תיזה או הצעות מחקר לתיזה. חובה לתלמידי שנה ב׳, תלמידי שנה ג׳ רשאים להשתתף. הסדנה תתקיים אחת לשבועיים.

סמינר סגל[3] מרכז: פרופ׳ י. שנהב 2 ש״ש (סוציולוגיה)

סדנת תיזה[4] בתיאום מראש פרופ׳ מ. חן 2 ש״ש (חינוך)
פרופ׳ ר. שפירא

---

1 ניתן לבחור סמינריון מהחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2 באישור המרצה.
3 לא נכלל במניין השעות לתואר.
4 סדנת התיזה מיועדת אך ורק לתלמידי תואר שני ושלישי המונחים על ידי המרצה ואינה נכללת במניין השעות לתואר.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדעי החינוך

שם העבודה

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

לאחר הגשת העבודה, היא תועבר לקריאה לשלושה קוראים (כולל מנחי העבודה).

ציון הגמר ייקבע לפי שקלול ממוצע הציונים בשיעורי החובה והבחירה (60%), ציון עבודת הגמר (40%).

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקשים להתקבל ללימודי תואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יגישו לוועדת הדוקטורנטים של החוג, באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים הבאים:
   א. ציוני ה-ב.א וה-מ.א.
   ב. עבודת הגמר ל-מ.א.
   ג. 3 מכתבי המלצה.
   ד. קורות חיים.
   ה. עבודות נוספות (במידה ויש).

2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הוועדה תתכנס במהלך חודש ינואר ובמהלך חודש מאי.
   כמו כן תראיין הוועדה, במידת הצורך, את המועמדים.

3. תלמידים שהתקבלו כתלמידי מחקר - שלכ אי יהיו חייבים, תוך שנה, להתקשר עם מנחה ולהגיש לוועדת הדוקטורנטים החוגית הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה. עד לאישור הצעת המחקר על התלמידים להשתתף בסדנת הדוקטורנטים ולהציג במסגרתה את ההצעה בשלבים השונים. הסדנה אינה נחשבת במניין החובות לתואר השלישי.

תיאור הקורסים

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות

הקורס יינתן מנדלרית ע"י ארבעה מורים ויציג את הגישות הבאות: (1) ההרצאות תצגנה את הגישה ה"אורתודוקסית", מרקסיסטית/ובריאנית בסוציולוגיה פוליטית והיסטורית. יידונו סוגיות מרכזיות בשאלת היחס בין כלכלה וחברה, מקורותיה החברתיים של העצמה ושינוי חברתי והיסטורי. דגש מיוחד יינתן לפרובלמטיקות מתודולוגיות ספציפיות לגישה האמורה: היחס בין תיאוריה סוציולוגית וספציפיות היסטורית, *בעיית הפרדיגמה*, *והשימוש בניתוח השוואתי-היסטורי*. (2) *גורמים* משתנים באנתרופולוגיה: מאנתרופולוגית הכורסה לפונקציונליזם קלאסי, פונקציונאליזם מודרני, רפלקסיביות, בקורת הטקסט האתנוגרפי ופוסט מודרניזם. (3) ההרצאות תעסוקנה בהיסטוריוגרפיה *של הפרקטיקה והתיאוריה האידיולית תוך הפעלת כלים* מתחום הסוציולוגיה של הידע. (4) בין תאוריה למחקר בתחום ובריבוד החברתי: הצורך בקונקרטיזציה. חלק זה יגע במושגים מרכזיים בתאוריה הקלאסית והמודרנית של ריבוד ויתמקד באופן בו מושגים אלה משתלבים במחקר. יידונו המגבלות של גישות קלאסיות לניתוח ריבוד חברתי בשלהי המאה ה-20 ויוצגו כיווני מחקר המשלבים מאפייני סטטוס והסדרים מוסדיים, כאילוצים בתהליך חלוקת התגמולים.

שיטות מחקר בסותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד במודל הלינארי לניתוח נתונים רב משתני. במהלך הקורס יבוצע הניתוחים השונים במחשב על מאגר נתונים.
חובות התלמידים: שבעה תרגילי ניתוח נתונים.
תנאי להשתתפות בקורס ציון עובר בקורס שיטות מחקר כמותיות.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי

לעיתים החוקר מעוניין לאמוד את ההשפעה של משתנים רציפים על הסיכוי שהנחקר ישתייך לקטגוריה זו או אחרת *של משתנה תלוי נומינלי. למשל, את השניעת היבולת השכלית על מסלול הלימודים בתיכון או את השפעת* ההכנסה על שכונת המגורים של משפחות, רגרסיות לוגיסטיות מאפשרות לאמוד השפעות שכאלה. בקורס נלמד כיצד לנסח משוואות אלו, כיצד לאמוד את מקדמיהן וכיצד לפרש את *הממצאים*.

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה

השער יוקדש לבחינה מפורטת של פרוצדורת איסוף הנתונים, סיטואצית עבודת השדה, אסטרטגית הבנית הדפוסים האתנוגרפיים, ההקשר התאורטי, המחויבות האידיולוגית ורטוריקת הכתיבה של אתנוגרפיות משנות ה-70 ואילך. משתתפי הקורס יצוגו בכתה ויגישו סיכומי ניתוח של אתנוגרפיה אחת מרשימה שתפורסם, במבחן יתבקשו המשתתפים לערוך ניתוח השוואתי בין כמה אתנוגרפיות מהרשימה.

מתודה היסטורית השוואתית

Historical Sociological Inquiry

In this seminar, we will discuss methodological writings, read and examine classical field studies and historical works and will deal with three key themes: (1) processes of theorising in the social sciences: induction, deduction, formation of hypotheses, grounded theory, intersubjectivity, "Verstehen". Here we will focus especially on contributions by the sociological classics. (2) "Objecivity": the role of individual biographies in research outcomes; politics and partisanship/advocacy in social science. (3) *imaginations of society: the varid* constructions of histories and field settings: this includes also a history of historical writing.

Students will choose historical or field work oriented projects; often, both aspects are combined. They will be individually guided through the varied phases of the research process, taking field notes or be dealing with archival material, making sense of this material and turning it into a research paper. As these projects proceed, they will be discussed in class.

פרקטיקום במחקרי שדה

קורס זה הוא מבוא מעשי למערך שיטות מחקר הבוללות, בין השאר, צפייה-תוך-השתתפות (Participant observation), ראיון, צפייה פסיבית, סוציולוגיה חזותית, ונתוח ממצאים איכותיים. כולן מאופיינות במגע ישיר בין הצופה לנצפה, בו על החוקר להיות כלי מחקר ממושמע ורגיש. אחרי כמה הרצאות כלליות, הקורס יהיה מורכב ממשימות מחקר שדה, שתוצאותיהן יוצגו בכיתה כבסיס לדיון. משימות השדה יהוו יחדיו פרוייקט משותף - "אתנוגרפיה של האוניברסיטה".

עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים

השימוש בטקסטים מסוג מאוד בניתוחים היסטוריים וסוציולוגיים, אך דיון על מעמדם בתור "ראיה" בולט, לעיתים קרובות, בהעדרו. הקורס יתמודד עם השאלה הבאה: מה טקסטים יכולים לומר לנו על חברות רחוקות וקרובות לנו; ומאידך ניסא, מה אינם יכולים לומר? הקורס יבחן מגוון של גישות לטקסטים כגון: ניתוח תוכן, סמיוטיקה חזותית, ניתוח סטרוקטורלי של מיתוסים, תיאור גדוש, reception theory, ואחרות. שתי שאלות מרכזיות לקורס הן: אילו סוגים של "משמעות" מפיקה כל מתודולוגיה, ואילו שימושים יהיה על ההיסטוריונים של ההווה - כלומר הסוציולוגית - לעשות בפירושים אלו בניתוחה ותהליכים חברתיים שונים?

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; רווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחוזים, מבחן X2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים, ואינטרוולייים; ניתוח רב-משתני - מותאם חלקי, מותאם מרובה, רגרסיה מרובה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מובהקות; ניתוח שונות - חד-כיווני והשוואות מרובות; דו-כיווני עם אינטראקציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS-X.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סדנת תזה ל-מ.א.

מטרת הסדנה לשמש פורום לדיון, כתיבה ובקורת קולגיאלית של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה. חובות התלמידים הן הצגה בעיי ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת תוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנה הינה חובת החל משנה בי לכל תלמידי ה-מ.א. בחוג אשר עדיין לא הגישו את עבודתם והינה רב שנתית. היינו, תלמידים ישתתפו בסדנה כל עוד הינם תלמידים בחוג.

סדנת תזה לתלמידי סוציולוגיה של החינוך

מטרת הסדנה לסייע לתלמידים בהכנת הצעת המחקר ובשלבי כתיבת עבודות הגמר. המטרה היא להגיע למצב בו תלמידים שטרם התחילו בכתיבה יגישו בתום השנה של הסדנה הצעת מחקר ותלמידים שנמצאים בשלבים שונים של הכתיבה יתמקדו ויתגברו לקראת סיום התזה.

חובות התלמידים - הצגה של הצעת מחקר ו/או פרקים נבחרים מעבודת הגמר. השתתפות בדיונים, בקבוצות וביחידים, על ההצעות והעבודות.

הסדנה הנה חד שנתית (היינו, תלמידים ישתתפו בסדנא פעם אחת במהלך לימודיהם). ההשתתפות בסדנא הינה חובה לתלמידי שנה ב' ורשות לתלמידים מתקדמים שעדיין לא הגישו את עבודתם.

סמינר סגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר הינו חובה לכל תלמידי התואר השני.

סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע

הקורס יכיל 3 חלקים.

החלק הראשון יעסוק בתכנון סקר ובניית כלי מחקר.

נושאי הדיון יהיו: הגדרת סקר ואיתור תפקודיו, השוואת יתרונותיו וחסרונותיו לאלה של שיטות מחקר אחרות (תצפית אנתרופולוגית, ניתוח מקרה, ניסויים, ניתוחי תוכן). תיאוריה של מדידה. בניית כלי מחקר ושכלולם: תוקף מהימנות ורגישות כתבחינים לטיב כלי המחקר. שימושים מדעיים, מסחריים ופוליטיים של הסקר, שיקולים אתיים ופרגמטיים.

בחלקו השני של הקורס ייחדו הנושאים הבאים: בניית מדדים, בחינת מהימנות של מדדים, טיפול בנתונים חסרים ובניית מודלים לאבחנה בין משיבים לבין מי שאינם משיבים על שאלות, טעויות אמידה בסקרים ומקורותיהם, ושיטות לזיהוי דפוסים חברתיים *הקשורים בעמדות בעזרת ניתוח התפלגויות.*

החלק האחרון של הקורס יעסוק בתכנון מערכי דגימה. נדון בשיטות דגימה שונות, בשקלול מדגמים, בחישובי גודל המדגם הנדרש ובדרכים לתקן הטיות של מדגמים.

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית

בקורס יידונו, בין השאר, *הנושאים הבאים:* עיונים הסטודיים במקומה של דעת הקהל בחברה; מקומה של דעת הקהל בחברה המודרנית: תיאוריה ומציאות; היבטים מתודולוגיים בחקר דעת קהל.

סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה

זהו קורס הליבה של התכנית "תרבות ותאוריה" אך הוא יהיה פתוח בפני תלמידי תואר שני ושלישי ותלמידים מצטיינים בתואר ראשון. הקורס יעסוק בארבעה תחומים בתחום הסוציולוגיה של התרבות, שלהם נגיעה מובהקת לסוגיות תאורטיות מרכזיות, וינתן על ידי ארבעה ממרצי החוג. הנושאים יהיו: (א) עבודת האמנות *כפעולה חברתית; (ב) אודות הסמיוטיקה והסמיולוגיה של חומרים תרבותיים* - מבוא. סקירת השיטות שבהן נחקרו מוצרי התרבות במדעי החברה, כגון ניתוח ריטואלים, ניתוח תמטי, ניתוח תוכן, סמיוטיקה וסמיולוגיה. דגש מיוחד יושם על גרסת רולן ברת של הסמיולוגיה כמתודה סיסטמטית *סטרקטוראליסטית לחשיפת מסרים* אידיאולוגיים הגלומים במוצרי תרבות יום-יומיים, בעיקר בדימויים ויזואליים המופצים ברבים ע"י התקשורת ההמונית; (ג) הפרובלמטיזציה של מושג התרבות בשיח האנתרופולוגי; (ד) תמורות ומשקעים במושג האידאולוגיה ושאלת הזיקה שבין בקורת האידיאולוגיה ונתוח שיח.

סוגיות במשפט ובמדעי החברה

הקורס נלמד במתכונת שנתית (3 ש"ש) ויינתן ע"י מספר מרצים מהחוגים למדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומהפקולטה למשפטים. מטרתו של הקורס הינה *להקנות לתלמידים שליטה בגישות תיאורטיות* ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנה זו (תשנ"ח) יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו ע"י מורים שונים של התכנית. בנוסף, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.

סוציולוגיה סביבתית

הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, *בין מערכות אקולוגיות מחד,* ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; וננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של *תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב.* חובות התלמידים: מבחן בית.

המבנה התעשוקתי וארגון העבודה בחברה

מטרת הקורס לבחון את מקומה של העבודה ואת המאפיינים העיקריים של מבנה המקצועות בחברה התעשייתית המתקדמת, תוך שימת דגש על גישות תיאורטיות להמשגת המקצוע ביחידת ניתוח סוציולוגית ועל גישות מתודולוגיות בבניית סולמות מקצועיים. נושאים אלה יבחנו בהקשר של מקום העבודה כמקור לתגמולים ברמת הפרט, ובהקשר של המבנה הריבודי ותהליכי המוביליות בחברה.

פרופסיות וארגונים פרופסיונלים

הקורס ידון בגישות תיאורטיות ומחקריות עיקריות לגבי פרופסיות המבוססות על ידע.
הנושאים שיכללו הם: התפתחות הסטורית של פרופסיות ופרופסיונליזם; הדינמיקה של ידע וכח חברתי; פרופסיות והמדינה; כח פרופסיונלי בפרספקטיבה גלובלית.

מבנים ותהליכים בארגון

קורס זה יתמקד באספקטים סטרוקטורליים בארגון תוך בחינת יחסי הגומלין בינם לבין תהליכים פורמליים וא-פורמליים בארגון. הקורס יעסוק בין השאר באלמנטים הקשורים למורכבות הסביבה הפנימית של הארגון, חלוקת עבודה, תיאום ופקוח, תקשורת וזרימת מידע, פורמליזציה ויחסי כוח. הקורס יבחן גם את הגישה הפונקציונלית בקונטקסט הארגוני, כבסיס להבנת מאפיינים מבניים ומגוון תהליכים בסביבה הארגונית. דגש מיוחד יושם בקורס זה על הצגת ניתוח רשתות חברתיות כמתודה להבנת מבנים ארגוניים, הן ברמת השחקן הבודד במערכת והן ברמת המערכת בכלל, תוך בחינה רב-ממדית של הסביבה הארגונית. בהקשר זה ייחשף הסטודנט למסגרת התיאורטית והמתודולוגית של ניתוח רשתות חברתיות ותרומתה של גישה זו לבחינת אספקטים מבניים בארגון. הקורס יבחן גם את ההשלכות הפוטנציאליות של פקטורים אלו על תפוקות הארגון ואופיו.

סוציולוגיה של הידע: בקורת הידע הסוציולוגית

הקורס פתוח לתלמידי תואר שני ושלישי ולתלמידים מצטיינים בתואר ראשון המתעתדים לפנות ללימודי המשך בסוציולוגיה. מטרת הקורס לשמש בימה לדיון בסוגיות הבוערות ביותר בתחום הסוציולוגיה של הידע. בעוד שתחום זה של הסוציולוגיה עוסק בידע כפרקטיקה חברתית הכפופה לכללי הניתוח הסוציולוגים, יעסוק הקורס בסוציולוגיה עצמה כמושא לניתוח כזה. הקורס ידגים אופני ייצור שונים של ידע סוציולוגי ויקשור בין מנגנוני ייצור אלה ועולמות חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים. למרות שהדוגמאות יובאו מהקשרים שונים, מקומיים ואוניברסליים וממוסדות חברתיים שונים יושם דגש על הדומה בכל המקרים שיבחנו בקורס.
חובות התלמיד: ביקורת ספרים תוך שיוש בפרספקטיבות של סוציולוגיה של הידע.

הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים

הסמינר יעסוק בפנומנולוגיה של "הניהול כמקצוע", בפתח המאה עשרים ואחת. מושג "הניהול" יבחן לאור השינויים הדרמטיים בסביבה החברתית, הטכנולוגית, הכלכלית, ועל רקע משבר התעשייה המחייב התאמת המערכות, הארגונים, ותפישת הניהול בארגונים גמישים. הניהול המודרני, כמקצוע, נוצר לפני כמאתיים שנה עם "הגל הראשון" בהתפתחות התעשייה - "המהפכה התעשייתית" - בשליבת היצור עברה מסדנאות האומן-המומחה, לאולמות היצור במפעלי התעשייה. מתחילת המאה העשרים, מעמד המנהלים הלך והתחזק. לקראת שנות השישים והשבעים "הגל השני" של "הייצור ההמוני" הגיע לשיאו במסגרת הקונגלומרטים התעשיתיים, ובעלי ההון נדחקו ממוקדי השפעתם על ידי המנהלים המקצועיים. "הגל השלישי" בהתפתחות התעשייה, תוצר מהפכת הטכנולוגיה והתקשורת, יצר משבר חריף בתעשייה. תהליך התגבשות הניהול כמקצוע, ומשברים בתעשייה, בפתחו של "הגל השלישי", ישמשו רקע לבחינה מחודשת של תפקיד הניהול בארגון, והגדרת מעמדו המקצועי של המנהל.

מחקרי מעקב והערכה

נושאים עיקריים בקורס: (א) הפוליטיקה והאתיקה של הערכה - הערכה לשם מהו תכנון, ביצוע, הערכה בשלבים בפעולה חברתית ראציונלית. הערכה כמנוף לשיפור מיזמים. היזום, הממון, אוכלוסיית המטרה, המעריך והיחסים ביניהם. קני מידה להערכה: חשיבות, יעילות, הוגנות. (ב) המתודולוגיה של מעקב והערכה: - ניסויי מעבדה וניסויי שדה. - ניתוח סדרות עתיות. - ניתוחי עלות-תועלת (ג) מהערכה לשיפור; תרגום מסקנות ההערכה להמלצות והמאבק על יישומן.
חובות התלמיד: להגיש שני תרגילים.

סגנונות בייעוץ ארגוני

הקורס יציג גישות שונות לתהליך היעוץ ארגוני ביניהן: גישות פסיכו-דינמיות מטוויסטוק ועד קטס דה-פריז ושיין, גישות מתחום הפסיכולוגיה החברתית מקורט לוין ועד ארגיריס ושון, וגישות קונסטרוקציוניסטיות כגון אלה של גרגורי בייטסון, קרל וזייק ומורגן. יוצגו מקורותיהם התיאורטיים ויישומיהם של הגישות השונות. בתחום התיאורטי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לסוגיות של ייצוג ומציאות, חשיבה ופעולה, האני האחר והלא-מודע. בתחום היישומי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לעקרונות של איכתון ארגוני ושל שינוי ארגוני, לתפקידו ולמיקומו של היועץ, ולמאפייני האינטראקציה היעוצית. כמו כן, תוצגנה טכניקות יעוץ מרכזיות. הקורס יסתיים בבחינה סוציולוגית ביקורתית של השיח היעוצי.

הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית

הקורס יציג את הגישה המערכתית בתיאוריה הארגונית החל ממקורותיה בגישת הניהול המדעי, דרך התיאוריה של ציסטר ברנרד, גישת התליות (contingency), גישת המערכת הפתוחה של כץ וקאהן, ועד לשימושיה העכשויים בתיאוריות המנהיגות, התרבות הארגונית והלמידה הארגונית, ובפרקטיקות של שינוי ארגוני כגון RE-ENGINEERING וחשיבה אסטרטגית. הגישה המערכתית תבחן משתי פרספקטיבות: פרספקטיבת התיאוריה הארגונית, ופרספקטיבה סוציולוגית ביקורתית. יוצגו השימושים הנעשים בשיח הארגוני במטפורות ובפרקטיקות מערכתיות מתחום ההנדסה, הקיברנטיקה, הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה. ינותחו פרזיקטים מערכתיים של פיתוח ארגוני כגון: פיתוח מנהיגות, TQM, שינוי תרבות ארגונית. כמו כן יידונו סוגיות כגון מקומו של האדם בשיח המערכתי, גבולות מערכתיים בעידן של נפילת גבולות, השיח המערכתי בראי התיאוריה המוסדית והשיח המערכתי ככח ידע.

סוגיות נבחרות בניתוח סקרים

Advanced Topics in Survey Research

This course will cover the following topics:

1. *total survey error*
2. sample coverage and completeness
3. nonresponse and nonresponse bias - with special attention to the new standards of the American Association for Public Opinion Research
4. question wording - including assessment techniques such as cognitive interviews and random probes
5. *question order and context effects*
6. measuring sensitive behaviors
7. nonattitudes and don't knows
8. cross-national comparability - including the calibration of *response scales*
9. cross-time comparability

גישות תיאורטיות להבנת המשפחה

מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקוי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא מין, גיל וסוציאליזציה אלא גם בשיטות הטפול המעשי. שיטות הטיפול המודרניות מבקשות ליישם תאוריות וממצאים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה ההשואתית, הביולוגיה, הכלכלה ועוד. מן הראוי שיילמדו תאוריות אלה ותרומתן להבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

סמינרים

שפה וחברה בישראל

בסמינר יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בהם מעודבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, דוריות, מעמדיות, לאומיות ועוד.

הדיונים בסמינר יכוונו את התלמידים בעבודותיהם שיערכו בצמתים חברתיים רלבנטיים.

פרקטיקום בביצוע סקרים

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה ב' במגמת סקרים ומחקרי דעת קהל. היא תשמש כמסגרת ליישום הידע התיאורטי, המתודולוגי והסטטיסטי אשר נרכש בקורסים קודמים. במהלך הסדנה נבצע פרויקט משותף של סקר טלפוני על כל מרכיביו, החל מבנית כלים, דרך הדגימה, עבודת השדה וניתוח הנתונים, וכלה בדיווח הממצאים.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה בכל שלבי המחקר; עבודת גמר.

אי שוויון במערכת החינוך בישראל

הסמינר יעסוק בתמורות שחלו בהתפלגות ההשכלה בישראל מאז קום המדינה, תוך ההתמקדות בהיבט העדתי והמעמדי של אי-השוויון החשכלתי. הסמינר ניתן במסגרת פרוייקט מחקר מקיף, שעורכים מספר חוקרים בחוג, על מגמות בהתפתחות המבנה המוסדי של החברה הישראלית בחמישים שנותיה.

במהלך הסמינר נדון בספרות על התהוות והתפתחות המבנה החברתי, ומערכת ההשכלה הפורמלית בישראל, וננתח נתונים מתוך מפקדי האוכלוסין שנאספו במהלך העשורים האחרונים. התלמידים יכתבו עבודות מחקר סמינריוניות המתבססות על נתונים אלה.

דרישת קדם: נוחות נתונים בעזרת מחשב.

רצוי: קורס קודם בריבוד חברתי ו/או בסוציולוגיה של החינוך.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

אנתרופולוגיה של הגוף

הסמינר יעסוק במעמדו התרבותי של הגוף כמערכת סמלית באמצעותה מובנות משמעויות חברתיות. תסקרנה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות לחקר הגוף וייעשה נסיון לגבש מסגרת למערך מחקר על מקומו הסמלי של הגוף בחברה הישראלית.

תשיח תתרפויטי ושאלת המודרניות

השיח התירפויטי - אותו גוף מונדר באורח רופף של קביעות ומטאפורות אשר עוצב בידי תירפיסטיים מכל הגוונים - הפך במאה ה-20 לשיח הדומיננטי באמצעותו ניתן לדבר על רגשות, נישואים ויחסי אנוש בכלל. למעשה, השוואה היסטורית פשוטה מצביעה על כך שביטויים בני-זמננו כגון "להיות במגע עם רגשותיך", "לתקשר טוב" או "להיות מודע לצרכיך" שונים בתכלית מאותם המילים באמצעותו דיברו על רגשות במאה ה-19. האופן בו נתרחשה תמורה זו, ומשמעותה הסוציולוגית הינן שתי השאלות אשר מהוות את עמוד השידרה של הסמינר. הטיעון שיוצג כאן הוא כי לשיח התרפויטי יש הרבה מה ללמד אותנו על התרבות והמוסדות של המודרניות (לדוגמא, תפקיד המומחים בחיי היומיום, תהליכים של רציונליזציה ואינדיבידואליזציה, בניית האמון במשפחה ובפירמה, ועוד).

דפוסי עבודה בחברה התעשייתית

הסמינר יעסוק בתופעת העבודה בשלהי המאה ה-20. בין הנושאים שייידונו: מרכזיות העבודה, שינויים בהסדרי עבודה, פולריזציה של המבנה התעסוקתי ואפיוני תעסוקה, ערכי עבודה, עבודה ופנאי, והעדר עבודה. הסמינר יתמקד בחברה הישראלית אך יכלול גם ממד השוואתי רחב. משתתפי הסמינר ידרשו להכין עבודת מחקר אמפירית. לשם כך יועמדו לרשות המשתתפים קבצי נתונים ממחקר בינלאומי חדש בנושא אורינטציה לעבודה.

כלכלת מדינית של ישראל

הקורס מתבסס על זרם של "כלכלה מדינית" שעוסק בסוגיות מקרו-סוציולוגיות קלאסיות: גיבוש של מעמדות וסקטורים וקונפליקט ביניהם, ויחסי מדינה-חברה, לכלכלה המדינית של ישראל יש עבר מיוחד, קשור לתנאי ההתנחלות היהודית באי"י/פלסטינה והשלכותיה. נדון בקשר בין תנאים היסטוריים אלה לבין איפיונים יוצאי-דופן של ישראל ממבט השוואתי - המעורבות הכלכלית הנדולה והאוטונומית של המדינה, וההגמוניה של ההסתדרות ומפלגת העבודה. נתייחס לתהליכי ה"ליברליזציה" שהתרחשו ב-15 השנים האחרונות ונשאל אם הכלכלה המדינית של ישראל הגיע לעידן "פוסט-ציוני".

סוגיות בתורת הקשר החברתי

במסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם? סולידריות מהי? כיצד היא מושגת בין פרטים וקבוצות? רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיו"ב).

חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (secondary analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או, לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה. בחינת תחומי ישום אפשריים של הקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו.

חובות התלמידים: עבודה סמינריונית והשתתפות פעילה.

עיונים בסוציו-ביולוגיה

מטרת הסמינר לפתוח בפני התלמיד שער לדרך חשיבה חדשנית במדעי-ההתנהגות. תחילה נדון בהסברים שהסוציו-ביולוגיה מציעה להתנהגות בעלי-חיים. בשלב שני, נבדוק באיזו מידה ניתנת הסוציו-ביולוגיה לישום לגבי התנהגות אנושית. לבסוף ננסה לשלב הסברים סוציו-ביולוגיים ותאוריות מקובלות בסוציולוגיה להבנת תחומי התנהגות אנושית, כגון: מיניות, סוציאליזציה, תוקפנות וטריטוריאליות.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני

הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "חסר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים *לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך.* המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.

הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: *תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות* ותיאוריה סוציולוגית בת זמננו.

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות

בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הגיעו למימדים *העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו.* התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במותח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

עמדות פוליטיות

מטרת סמינר אמפירי זה לנתח ניתוח כמותי ולקיים דיון תיאורטי ואמפירי של עמדות הציבור בנושא תהליך השלום, תוך שימת דגש על הבסיס החברתי של עמדות אלה ועל הקשר בינן להתנהגות פוליטית ואלקטורלית. לצורך הניתוח הכמותי יעמוד לרשות הסטודנטים בסיס נתונים שטחי, עקבי, איכותי וגדול במיוחד של "מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום" (מכיל למעלה מ-50 סקרים שנערכו לאורך 4 שנים). בסיס הנתונים מאפשר מגוון רחב של ניתוחים (על פני זמן ומעבר לזמן) ומהווה הזדמנות מצוינת עבור סטודנטים במגמות מתודולוגיות ליישום אמפירי של שיטות מחקר שונות ולכתיבת תזה (כהרחבה של עבודת הסמינר).

- מומלץ מאוד לתלמידי מגמת החוג לסקרים ודעת-קהל ולכל מי שלקח את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת מחשב".
- דרישות מקדימות: יישומי מחשב למדעי החברה, סקרים: יסודות מתודולוגיים (דרכי ביצוע.

תרבות ואידיאולוגיה - סוגיות במתמתחות החברה הישראלית

הקורס ידון בנושאים הבאים: (א) מבוא - אידיאולוגיה ותרבות; עיצוב ושינוי; (ב) התרבות העברית בין ציונות לכנעניות; (ג) מוקדים תרבותיים בחברה הישראלית: (1) החברה החרדית-אשכנזית, (2) החברה הדתית-לאומית, (3) החברה החרדית המזרחית, (4) יהודי חבר העמים, (5) החברה הערבית, (6) "הזרם המרכזי" בתרבות הישראלית; (ד) סיכום.

בסמינר זה ישתתפו כארחים חוקרים, אנשי רוח וסופרים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

חברות לאומיות, רב לאומיות וגלובליות

הסמינר יעסוק בלימוד הארגון התעשייתי בסביבה עסקית בה מרחק גיאוגרפי וגבולות בינלאומיים-מדיניים, מאבדים ממשמעותם הכלכלית, ובהשפעת החיים בסביבת "הכפר גלובלי" על מבנה הארגונים. תיבחן משמעות ובמאפיינים הסוציולוגיים, הארגוניים והעסקיים של ארגון הטרנסי רב-תרבותי, הפרוש על פני מספר יבשות ומדינות יהוו בסיס להבנת התפתחות הארגונים הבינלאומיים. יוגדרו ויבחנו מושגי יסוד ופעולתן של "מערכות ארגוניות תעשייתיות" המוגדרות כחברות או רשתות "בינלאומיות", "רב-לאומיות" ו"גלובליות".

מנהיגות בארגוני חינוך

לאחר טיפול בהגדרות שונות של מושג המנהיגות יעשה ניסיון להגדיר התנהגות הנהגתית בדרגים שונים של ארגונים חינוכיים באופן אופרטיבי. בחינה של דרכי הזיהוי, הגיוס, ההכשרה והיעילות של מנהיגים חינוכיים תיעשה הן מתוך סקירת ספרות והן על ידי עיבוד סטאטיסטי של מאגר נתונים, אשר יעמוד לרשות התלמידים. תשומת לב מיוחדת תוקדש לאבחנה שבין סמכות פרופסיונלית ובין אישיות בעלת השפעה. דרישה מוקדמת מן התלמידים היא התמצאות בשיטות מחקר, בדרכי מדידה ובעיבוד נתונים ממוחשב (ניתוח רגרסיה רבת משתנים).

אינטראקציה סימבולית

תיאורית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנועה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמינריונית.

תרבות פוליטית וזכרון קולקטיבי

Political Culture and Collective Memory. This course will explore the burgeoning literature on political culture. It will be less a survey of the field than an attempt to analyze the strengths and weaknesses of major contemporary approaches. Likely readings include works by Benedict Anderson, Robin Wagner-Pacifici, William Gamson, Michael Mann, William Sewell, Jr., Yael Zerubavel, and Frank Dobbin, as well as works by younger scholars such as Lyn Spillman, Paul Lichterman, Phil Gorski, and Nina Eliasoph.

היסטוריה חברתית של צרכנות

This course will examine the history and character of modern "consumption." We will read sociological and anthropological theories about "consumer society," but focus on historical studies that attempt to trace the development of contemporary consumption patterns -- studies, for example, on the department store, advertising, and spending patterns. Class sessions will combine some lectures but mostly, student-led discussions of the readings. Students will be asked to also write a synthetic essay on the course materials.

זהות ואזרחות במדינת רב לאומית

הקורס יתמקד ביחסים בין קבוצות במדינות רב-אתניות. נבדוק מרחב של גישות תיאורטיות להבנת מבנה היחסים בין הקבוצות במסגרות פוליטיות שונות והמשמעות של מושגי הזהות והאזרחות לאור מערכות היחסים השונות. בקורס נבחר כמה *דוגמאות של מדינות דב אתניות ונשווה* את המשמעויות של זהות, אזרחות, ויחסי קבוצות במדינות אלו.

ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית

בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, מוגדרת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. מאז נחקק החוק מתנהל דיון מקיף בקרב משפטנים באשר למשמעות ההגדרה הזאת, אולם הסוגייה הזאת איננה משפטית בעיקרה אלא קשורת לאופיה ולדמותה של החברה הישראלית. יש הסוברים שאין להגדרה זאת משמעות של ממש, הואיל ולא ניתן לשלב בין דמוקרטיה לבין דת (ובמיוחד לגבי היהדות). מנגד יש הטוענים כי ניתן ורצוי לפרש את היהדות בהתאם לתנאים הקשורים לדמוקרטיה - למשל, *ההתחשבות בגרים אין השאלה של קשר בין דת זמדינה יהודית לישראל*, וקיימים דרכים שונות לתת ביטוי לכך. כמו כן, יש גם בעיתיות מסויימת בהגדרת המושג דמוקרטיה. במהלך הסמינר נבחון את השאלות הללו, ונברר את האפשרות לתת משמעות ממשית - על פי תפישות סוציולוגיות - לרעיון של השילוב בין יהדות לדמוקרטיה.

אי שוויון בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

תארגון בזירה פסיכולוגית וחברתית

קורס זה יתמקד באספקטים שונים של הדינמיקה הפסיכולוגית והחברתית המתקיימת במערכת הארגונית והמהווה חלק אינטגרלי ממרקם ההויה הארגונית. הקורס יתמקד בדפוסי התנהגויות חברי הארגון ותופעות חברתיות בקונטקסט הארגוני, במטרה להעמיק את הבנת הסביבה הארגונית ומורכבותה. לצורך הארת הממדים הבלתי פורמליים בארגון יבחן הקורס נושאים כגון אמון בין-אישי, מחויבות ארגונית, סולידריות קבוצתית, סטייה ואפליה בארגון ואספקטים נוספים הקיימים בסביבה האנושית של הארגון. כמו כן יציג הקורס גם את "אורינטציית הערכים החברתיים" כאמצעי להכרת סוגי השחקנים בזירה הארגונית, נטיותיהם ויחסיהם הבין-אישיים.

בקורת מחקרים בכתבי עת

מטרת הסמינר היא לתרגל סטודנטים מתקדמים בהיבטים מעשיים של קריאת, כתיבה וניתוח בקורתי והערכתי של מחקרים סוציולוגים המוגשים לשיפוט בכתבי עת אקדמיים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 54

1041.1101	**מבוא לאנתרופולוגיה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ד'	11-9;	201	פרופ' מ. שוקד
	קבוצות תרגיל:				
.02		א'	16-14;	107	ט. גמליאל, ל. דונסקוי,
.03		א'	19-17;	204	ג. ניסים, ד. שלוסברג
.04		א'	14-12;	108	
.05		ה'	16-14;	107	
.06		ד'	19-17;	106	
.07		ד'	17-15;	108	
.08		ה'	18-16;	105	
.09		ד'	13-11;	107	
1041.1102	**מבוא לסוציולוגיה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	18-16;	201	ד"ר ד. אלעזר
	קבוצות תרגיל:				
.02		ד'	17-15;	208	ת. בועז, א. גירבי, ר. הררי
.03		ג'	12-10;	207	ד. הקר, י. השילוני-דולב,
.04		ה'	14-12;	107	נ. נייר
.05		ב'	20-18;	206	
.06		ה'	10-8;	107	
.07		א'	11-9;	207	
.08		ג'	20-18;	419	
.09		ה'	18-16;	107 דן דוד	
1041.1104	**מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	12-10;	003	ד. בורשטיין
	קבוצות תרגיל:				
.02		ד'	13-11;	208	ד. בורשטיין
.03		ד'	15-13;	208	ד. בורשטיין
1041.1105	**מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה**				ש'+ת'
.01		ג'	15-12;	201	ד"ר א. קורדובה
	קבוצות תרגיל:				
.02		ה'	11-10;	207	א. וידן, ב. חגי,
.03		ה'	12-11;	207	ש. מלמד
.04		ה'	14-13;	208	
.05		א'	14-13;	314	
.06		ה'	15-14;	208	
.07		א'	12-11;	314	
.08		א'	13-12;	314	

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]

1041.3414.01	סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה		שו"ת
	א' 18-20;	210	ד"ר י. גרינברג

קורסי תשתית

1041.2610.01	חינוך וחברה		שו"ת
	א' 11-14;	004	פרופי י. שביט
1041.2601.01	כלכלה וחברה		שו"ת
	א' 14-17;	204	ד"ר ד. ברסלאו
1041.2604.01	משפחה וחברה		שו"ת
	ד' 12-15;	201	פ. רוזנפלד
1041.2607.01	ריבוד ואי שוויון		שו"ת
	ג' 10-13;	103	פרופי נ. לוין-אפשטיין
1041.2608.01	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים		שו"ת
	ד' 17-20;	אולם אפטר	פרופי י. שנהב

שנה ב' - קורסי חובה

1000.1105	יישומי מחשב למדעי החברה ראה בפרק הכלל פקולטטי עמי 54		
1041.2191	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות		ש'+ת'
.01 שיעור:	ד' 9-12;	אולם אפטר	ד"ר ס. וייטמן
	קבוצות תרגיל:		
.02	ד' 14-15;	314	א. ויטולגין
.03	ד' 15-16;	314	
.04	ה' 18-19;	205	
.05	ה' 15-16;	207	
.06	ה' 16-17;	207	
1041.2209	מבוא לשיטות מחקר		ש'+ת'
.01 שיעור:	ב' 10-12;	210	פרופי י. שביט
	קבוצות תרגיל:		
.02	ג' 8-10;	206	א. אדלר, ז.כספי,
.03	ב' 14-16;	314	ע. קפלן
.04	ד' 14-16;	207	
.05	ד' 12-14;	207	

1 חופף לקורס קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של היישוב באי"י שניתן בתשנ"ח.

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100	**תאוריה סוציולוגית בת זמננו**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	11-14; אולם אפטר	ד"ר א. קורדובה
			קבוצות תרגיל:	
.02		ב'	10-11; 205	מ. בן רובי
.03		ב'	14-15; 207	
.04		ה'	16-17; 107	
.05		ה'	17-18; 107	
1041.3102.01	**סוציולוגיה של החברה הישראלית**			שו"ת
		א'	8-11; 110	פרופ' ח. הרצוג
1041.3389	**שיטות מחקר כמותיות**[1]			ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	12-14; 003	פרופ' ח. איילון
			קבוצות תרגיל:	
.02		ה'	17-18; 318	ג. לוין, ט. רפפורט
.03		ה'	18-19; 318	
.04		ד'	16-17; 318	
.05		ד'	17-18; 318	
1041.2188	**שיטות מחקר איכותניות**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ה'	14-16; 210	פרופ' ח. חזן
			קבוצות תרגיל:	
.02		ג'	10-11; 425	מ. אהרון, ע. דקל,
.03		ה'	13-14; 210	ש. קיש
.04		א'	14-15; 105	
.05		ד'	15-16; 210	
.06		ד'	18-19; 314	

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורסי בחירה

1041.3528.01	**החברה הפלסטינית בישראל**			שו"ת
		ב'	16-19; 210	מ. חסן
1041.3518.01	**חיבטים סוציולוגים ואנתרופולוגים של הגירה**[2]			שו"ת
		ד'	10-13; 105	ד"ר ר. נאמן
1041.3539.01	**מאבקי עבודה בישראל**			שו"ת
		ג'	16-19; 208	ד"ר ל. גרינברג
1041.3526.01	**מיגדר, מיניות וחברה**			שו"ת
		ד'	16-19; 210	ד"ר ד. לוצאטו

1 חופף לקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב" שניתן בשנים קודמות.
2 חופף לקורס "פרספקטיבות על הגירה" שניתן בשנים קודמות.

1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית ג' 14-17; 210	שו"ת ד"ר א. גוטליב
1041.3511.01	סוציולוגיה של הרפואה ד' 13-16; 103	שו"ת ג. פדלון
1041.3522.01	סוציולוגיה של רגשות א' 11-14; 103	שו"ת ד"ר א. אילוז

<u>סמינרים</u>

1041.3761.01	אלימות ותוקפנות ג' 14-17; יפודסם	ס' פרופ' ג. רהב
1041.3712.01	המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות ד' 16-19; 422	ס' פרופ' מ. שוקד
1041.3755.01	מנהיגות בארגוני חינוך א' 14-17; 304 שרת	ס' פרופ' מ. חן
1041.3748.01	מעמדם של שבטים בעולם המודרני א' 15-18; 421	ס' פרופ' ל. שלף
1041.3721.01	סוגיות בתורת הקשר החברתי ב' 15-18; 421	ס' ד"ר ס. וייטמן
1041.3723.01	עימנים בסוציו-ביולוגיה ג' 16-19; 107 דן דוד	ס' פרופ' י. פרס
1041.3724.01	שפה ותברה בישראל ג' 17-20; 420	ס' פרופ' א. בן-רפאל

<u>סמינרים שנתיים</u>

1041.3743.01	סמינר מצטיינים ("Honors") לתלמידי המסלול המקוצר לתואר שני ג' 9-12; 308 ספריית מדה"ח	ס' ד"ר א. אילוז, ד"ר י. כהן
1041.3707.01	אינטראקציה סימבולית ד' 16-18; 420	ס' ד"ר א. גוטליב
1041.3742.01	ילדות: אלימות בחיי היום-יום ה' 12-14; 204	ס' ד"ר מ. פורמן
1041.3765.01	מגדר, אתניות וסוליטיקה א' 11-13; 422	ס' פרופ' ח. הרצוג
1041.3760.01	מוסדות כוללנים ה' 16-18; סמי א': 419 סמי ב': 422	ס' פרופ' ח. חזן

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	**חדרכה בספרייה**		
1041.1101	**מבוא לאנתרופולוגיה**		ש'+ת'
.10 שיעור:	ב' 12-14;	101	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
	קבוצות תרגיל:		
.11	ד' 15-17;	208	ל. דונסקוי, נ. נסים,
.12	א' 12-14;	107	ש. קיש
.13	א' 17-19;	106	
1041.1102	**מבוא לסוציולוגיה**		ש'+ת'
.10 שיעור:	ה' 10-12;	201	מ. פרנקל
	קבוצות תרגיל:		
.11	ה' 14-16;	204	ח. בועז
.12	ב' 14-16;	105	נ. ניר
1041.1104	**מבוא לסטטיסטיקה**		ש'+ת'
.04 שיעור:	ב' 10-12;	003	ד. בורשטיין
	קבוצות תרגיל:		
.05	ד' 10-12;	208	ד. בורשטיין
.06	ד' 12-14;	208	ד. בורשטיין
1041.1105.09	**מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה**		ש'+ת'
	ב' 16-19;	אולם אפטר	פרופ' י. שנהב
	קבוצות תרגיל:		
.10	א' 14-15;	106	נ. גבאי, ש. מלמד
.11	א' 16-17;	314	
.12	ג' 12-13;	204	
.13	ג' 13-14;	106	

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורס הרחבה בחברה הישראלית

1041.3413.01	**סוציולוגיה והסטוריה של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה**[1]		שו"ת
	ה' 16-18;	003	ד"ר א. ארלך

קורסי תשתית

1041.2605.01	**יסודות הפסיכולוגיה החברתית**		שו"ת
	א' 14-17;	201	פרופ' ג. רהב
1041.2610.02	**חינוך וחברה**		שו"ת
	ד' 9-12;	201	פרופ' ח. איילון

1 חיפף לקורס "החברה בפלסטינה (א"י) בתקופת המנדט" שניתן בשנת תשנ"ח.

1041.2601.02	כלכלה וחברה			שו"ת
	א' 11-14;	201		פרופי מ. שלו
1041.2606.01	משפט וחברה			שו"ת
	ג' 17-20;	201		ד"ר ר. שמיר
1041.2602.01	פוליטיקה וחברה			שו"ת
	א' 8-11;	אולם אפטר		פרופי ח. הרצוג
1041.2603.01	תרבות וחברה			שו"ת
	ד' 16-19;	201		ד"ר א. אילוז

<u>שנה ב' - קורסי חובה</u>

1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			
	ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 57			
1041.2191	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות			ש'+ת'
.07	ג' 12-15;	101		ד"ר ד. אלעזר
	קבוצות תרגיל:			
.08	ה' 14-15;	106		מ. אהרון, י. השילוני-דולב
.09	ה' 15-16;	106		
.10	ד' 17-18;	108		
.11	ה' 12-13;	106		
1041.2209	מבוא לשיטות מחקר			ש'+ת'
.06 שיעור:	ג' 10-12;	004		ד"ר ח. שטייר
	קבוצות תרגיל:			
.07	ד' 12-14;	206		א. אדלר, ז. כספי,
.08	ד' 14-16;	105		ע. קפלן
.09	ד' 12-14;	105		

<u>שנה ג' - קורסי חובה</u>

1041.3100	תאוריה סוציולוגית בת-זמננו			ש'+ת'
.06 שיעור:	ד' 9-12;	אולם אפטר		ד"ר ס. וייטמן
	קבוצות תרגיל:			
.07	ד' 15-16;	108		א. ויטולגין
.08	ד' 16-17;	יפורסם		
.09	ה' 12-13;	107		
.10	ה' 13-14;	104		
.11	ה' 15-16;	421		
1041.3102.02	סוציולוגיה של החברה הישראלית			שו"ת
	ב' 17-20;	210		פרופי א. יער

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורסי בחירה

1041.3540.01	אזרחים פלסטינים בישראל: חברה, פוליטיקה וזהות		שו"ת
	הי 13-16;	210	פרופי נ. רוחאנא
1041.3541.01	אמנות וחברה		שו"ת
	ב' 14-17;	108	ד"ר מ. רגב
1041.3510.01	דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה		שו"ת
	ד' 16-19;	104	ד"ר ח. שטייר
1041.3541.01	זהות ישראלית ורב תרבותיות		שו"ת
	ד' 12-15;	108	ע. כזום
1041.3521.01	מודרניות ופוסט מודרניות		שו"ת
	ב' 11-14;	105	ד"ר א. קורדובה
1041.3542.01	סוציולוגיה של זהות		שו"ת
	א' 17-20;	103	פרופי א. בן-רפאל
1041.3514.01	סוציולוגיה של הפרסום		שו"ת
	א' 14-17;	004	ד"ר ס. וייטמן

סמינרים

1041.3762.01	אנתרופולוגיה ויזואלית של מיתוסים ישראלים		ס'
	ד' 17-20;	207	פרופי ת. חזן, ד"ר ש. כנן
1041.3763.01	אהבה ומיניות בחברה בת-ימינו		ס'
	ב' 14-17;	421	פרופי י. פרס
1041.4413.01	הגירה בינלאומית		ס'
	ג' 17-20;	206	ד"ר י. כהן
1041.3715.01	המעמד החדש		ס'
	ג' 11-14;	108	ד"ר א. קורדובה
1041.3757.01	מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני		ס'
	ג' 14-17;	309 שרת	פרופי א. יוגב
1041.3720.01	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות		ס'
	ג' 14-17;	208	ד"ר א. גוטליב

1041.3733.01 סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית ס'
ג' 15-18; 110 דן דוד דייר ד. אלעזר

1041.3718.01 סוציולוגיה של המדע ס'
ה' 13-16; 208 דייר ד. ברסלאו

1041.3764.01 עמדות פוליטיות ס'
א' 17-20; 422 פרופ' א. יער

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר שני

סמסטר א'

1041.4106.01 **מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה** שו"ת
ג' 14-16; 108 פרופ' מ. שוקד

1041.4111.01 **שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה לינארית**[1] שו"ת
ג' 16-18; 107 פרופ' נ. לוין-אפשטיין

1041.4218.01 **פרקטיקום במחקרי שדה** שו"ת
ה' 14-16; 110 דן דוד ד"ר ד. ברסלאו

1041.4130 **סטטיסטיקה למ.א. - א'** ש'+ת'
.01 שיעור: ה' 10-12; 104 מ. שטרן
.02 תרגיל: ג' 16-17; 106 י. פרמט
.03 תרגיל: ג' 17-18; 106 י. פרמט

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1041.3502.01 **סוציולוגיה סביבתית** שו"ת
ג' 14-17; 210 ד"ר א. גוטליב

1041.4247.01 **ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית** שו"ת
א' 17-20; 105 פרופ' א. יער, פרופ' י. פרס

1041.4466.01 **המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה** שו"ת
ב' 17-18.30; 106 פרופ' א. יער

1041.4421.01 **מבנים ותהליכים בארגון** שו"ת
ג' 18-20; 205 ד"ר א. דולב

1041.4423.01 **סגנונות בייעוץ ארגוני** שו"ת
ב' 18.30-20; 105 א. לנדאו

1041.4467.01 **הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים** שו"ת
ד' 13-16; 105 ד"ר ב. תמיר

---

1 הזהו לקורס שיטות מחקר כמותיות למתקדמים שניתן בשנים קודמות.

סמינרים

0677.1057.01 **תרבות ואידיאולוגיה -סוגיות בהתפתחות החברה הישראלית** ס'
א' 16-20; 203 קארטר
פרופ' א. בן-רפאל
פרופ' י. גורני
פרופ' י. ניני

1041.4416.01 **השיח הפוסטמודרני ושאלת המודרניות** ס'
א' 16-19; 426
ד"ר א. אילוז

1041.4424.01 **תרבות פוליטית וזיכרון קולקטיבי**[1] ס'
ב' 12-15; יפורסם
ד' 12-15; יפורסם
פרופ' א. סווידלר

1041.4425.01 **הסטוריה חברתית של צרכנות**[2] ס'
ב' 9-12; יפורסם
ד' 9-12; יפורסם
פרופ' ק. פישר

1041.4426.01 **כלכלה מדינית של ישראל** ס'
א' 13-16; 422
פרופ' מ. שלן

1041.4454.01 **ביקורת מחקרים בכתבי עת** ס'
ג' 11-14; 425
ד"ר ר. שמיר

1041.3723.01 **עיונים בסוציו-ביולוגיה** ס'
ג' 16-19; 107 דן דוד
פרופ' י. פרס

1041.3724.01 **שפה וחברה בישראל** ס'
ג' 17-20; 420
פרופ' א. בן-רפאל

1041.3721.01 **סוגיות בתורת הקשר החברתי** ס'
ב' 15-18; 421
ד"ר ס. וייטמן

1041.3755.01 **מנהיגות בארגוני חינוך** ס'
א' 14-17; 304 שרת
פרופ' מ. חן

---

1 יינתן באנגלית. יינתן במרוכז בין התאריכים 14.1.99-18.12.98.
2 יינתן באנגלית. יינתן במרוכז בין התאריכים 5.1.99-10.12.98.

סמסטר א'+ב'

1041.4102.01 תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות — שי'

ה' 16-19; 210 — ד"ר ד. אלעזר, פרופ' מ. שוקד, פרופ' נ. לוין-אפשטיין, פרופ' י. שנהב

1041.4457.01 סוגיות במשפט ובמדעי החברה — שוי"ת

א' 17-20; משפטים — ד"ר י. שיין, פרופ' ל. שלף, ד"ר ד. שמיר

1041.4453.01 סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה — שוי"ת

א' 11-13; 105 — ד"ר ד. ברסלאו, ד"ר ס. וייטמן, פרופ' ח. חזן, ד"ר א. קורדובה

1041.4455.01 סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע — שנ"ת

ב' 14-17; 106 — פרופ' י. פרס, פרופ' נ. לוין-אפשטיין, פרופ' י. שביט

1041.4122.01 סדנת תזה למ.א. — סד'

ד' 16-18.30; סמי א': 425; סמי ב': 308 ספריית מדה"ח ד"ר ת. שטייר, פרופ' ח. הרצוג

1041.4129.01 סמינר סגל — ס'

ה' 19-21; 210 — מרכז: פרופ' י. שנהב

סמינרים שנתיים

1041.4456.01 פרקטיקום בביצוע סקרים — ס'

ד' 18.30-21; 419 — ד"ר א. גוטליב, ד. גולדברג-ענבי

1041.4427.01 אי שוויון בשוק העבודה — ס'

ב' 12-14; 425 — פרופ' מ. סמיונוב

1041.4431.01 דפוסי עבודה בחברה התעשייתית — ס'

ב' 12-14; סמי א': 420; סמי ב': 206 — פרופ' נ. לוין-אפשטיין

1041.3707.01 אינטראקציה סימבולית — ס'

ד' 16-18; 420 — ד"ר א. גוטליב

סמסטר ב'

1041.4444.01	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב': משתנה תלוי נומינלי		שו"ת
	ג' 16-18;	106	פרופ' י. שביט
1041.4187.01	עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים		שו"ת
	ד' 14-16;	314	ד"ר א. אילוז
1041.4128.01	מתודה הסטורית השוואתית[1]		שו"ת
	ב' 9-12;	יפורסם	פרופ' מ. בודמן
	ה' 12-15;	יפורסם	
1041.4131	סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב'		שי+תי
.01 שיעור:	ה' 10-12;	108	מ. שטרן
.02 תרגיל:	ג' 16-17;	107 דן דוד	י. פרמט
.03 תרגיל:	ג' 17-18;	107 דן דוד	י. פרמט
1041.4471.01	סוגיות נבחרות בניתוח סקרים[2]		שו"ת
	ג' 12-15;	יפורסם	פרופ' ת. סמית
	ה' 12-15;	יפורסם	
1041.4468.01	פרופסיות וארגונים פרופסיונלים		שו"ת
	ג' 14-16;	108	ד"ר ד. ברסלאו
			ד"ר ר. שמיר
1041.4219.01	סוציולוגיה של הידע: בקורת הדעת הסוציולוגית		שו"ת
	ד' 10-13;	205	ד"ר ד. ברסלאו
			פרופ' ח. חזן
			ד"ר א. קורזובה
1041.4469.01	מחקרי מעקב והערכה		שו"ת
	ג' 18-20;	422	פרופ' י. פרס
1041.4470.01	הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית		שו"ת
	א' 17-20;	421	א. לנדאו

1 יינתן באנגלית. יינתן במרוכז בין התאריכים 7.5.99-11.4.99.

2 יינתן באנגלית. יינתן במרוכז בין התאריכים 26.3.99-28.2.99.

סמינרים

1041.3732.01 אנתרופולוגיה של הגוף סי
א' 14-17; 421 פרופ' ח. חזן

1041.3764.01 עמדות פוליטיות סי
א' 17-20; 422 פרופ' א. יער

1041.4428.01 ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית סי
ד' 10-12; 419 פרופ' ל. שלף

1041.3757.01 מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני סי
ג' 14-17; 309 שרת פרופ' א. יוגב

1041.3715.01 המעמד החדש סי
ג' 11-14; 108 ד"ר א. קורדובה

1041.3720.01 סביבה וחברה: סוגיות נבחרות סי
ג' 14-17; 208 ד"ר א. גוטליב

1041.4429.01 חברות לאומיות, רב לאומיות וגלובליות סי
ד' 13-16; 106 ד"ר ב. תמיר

1041.4422.01 הארגון כזירה פסיכולוגית וחברתית סי
ג' 18-21; 420 ד"ר א. דולב

1041.4430.01 זהות ואזרחות במדינה רב לאומית סי
ב' 17-20; 420 פרופ' נ. רוחאנא

1041.4419.01 אי שוויון במערכת החינוך בישראל סי
א' 14-17; 205 פרופ' י. שביט

סדנאות וקולוקויום[1]

סמסטר א'+ב'

1041.4300.01 **סדנה תאוריה ותרבות**

ה' 19-21; 615

סד'
ד"ר א. אילוז בן-פורת
פרופ' א. בן-רפאל
ד"ר ד. ברסלאו
פרופ' ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופ' ת. חזן
ד"ר א. קורדובה
פרופ' י. שביט
פרופ' מ. שוקד
ד"ר ר. שמיר
פרופ' י. שנהב

1041.4301.01 **סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית**

ה' 19-21; 615

סד'
ד"ר ד. אלעזר
ד"ר א. ארליך
ד"ר א. נוטליב
פרופ' ש. דשן
פרופ' ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופ' י. פרס
ד"ר א. קורדובה
ד"ר ר. שמיר

1041.4302.01 **סדנה בריבוד ואי-שוויון**

ה' 19-21; 615

סד'
פרופ' ח. איילון
פרופ' א. יונב
פרופ' נ. לוין-אפשטיין
פרופ' מ. סמיונוב
פרופ' י. פרס
פרופ' י. שביט
ד"ר ח. שטייר

1041.4304.01 סדנה באנתרופולוגיה ויזואלית

ב' 18-20; סמי א': 425
סמי ב': 422

סד'
ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
פרופ' ש. דשן
פרופ' ת. חזן
פרופ' מ. שוקד
מרצה: א. ברוך

1041.4303.01 **קולוקויום חברה וסביבה**

ג' 12-14; 115 בניין יד אבנר

סד'
ד"ר א. גוטליב
פרופ' י. פורטוגלי

---

1 אינן נחשבות במניין השעות לתואר.

תואר שלישי

סמסטר א'+ב'

1041.4126.01 **סדנת דוקטורנטים** סד'

ה' 12-14; 420 פרופ' א. בן-רפאל
פרופ' ת. חזן
ד"ר ר. שמיר

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

החוג לפסיכולוגיה

ראש החוג: פרופ' דן זכאי

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר יונתן גושן-גוטשטיין
יועצת לימודי הב.א.: ד"ר מישל סלואן

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתאוריה ובמחקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מקנים לתלמיד הכשרה לעבודה מעשית כפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואינו מתחיל בלימודים, ומעוניין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליו"ר ועדת הקבלה ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

ייעוץ וטיפול בפניות תלמידים

מרכז לימודי הב.א. הינו אחראי אקדמי לתכנית הלימודים ולפניות תלמידים בנושאים עקרוניים הקשורים לתכנית הלימודים.
יועצת לימודי הב.א. מטפלת בבירורים מיוחדים הקשורים לתלמידים עם נסיבות ובקשות חריגות. כמו-כן מטפלת בבירורים וקובלנות לגבי צוות ההוראה בחוג.
פנייה ליועצת לימודי הב.א. תיעשה דרך גב' רבקה ויזן, במזכירות הסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה.
ניתן לפנות ליועצת, באופן אישי, תוך שמירת סודיות, גם בקשר לקשיים אישיים בהם נתקלים התלמידים.

מסלולי לימוד

בחוג שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמהם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. מסלול לימוד חד-חוגי (מורחב), שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ובנוסף שתי חטיבות לימודים בתחומים אחרים. ניתן לעבור למסלול הלימוד החד-חוגי רק עם סיום שנה א' בחוג.
3. תכנית הלימודים הר"מ נכונה רק לתלמידים שיחלו את לימודיהם בשנה"ל תשנ"ט. לתלמידים ממשיכים תקפה תכנית הלימודים המופיעה בידיעון בשנה בה החלו לימודיהם.

תכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג		
קורסי שנה א'	23 ש"ס	23 ש"ס
קורסי שנה ב'	31 ש"ס	27 ש"ס
קורסי שנה ג'	20 ש"ס	16 ש"ס
קורסי בחירה	10 ש"ס	4 ש"ס
סה"כ	84 ש"ס	70 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים[1]

קורסי שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	עמ'
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2	א'
	ת'	2	
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
	ת'	2+2	א'+ב'
משומי מחשב למדעי-החברה	שו"ת	3	ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
תורת האישיות א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
שיעור בחירה[2]	ש'	2	א' או ב'

1 חל על תלמידים המתחילים לימודיהם בתשנ"ט.

2 תלמידים שלמדו את הקורס "מבוא למדעים קוגניטיביים" (2 ש"ש) יהיו פטורים מ-4 ש"ס קורסי בחירה בחוג לפסיכולוגיה.

החוג לפסיכולוגיה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
קורסי שנה ב'[1]			
שיטות מחקר א'[2]	ש'	2	א'
	ת'	2	א'
פסיכולוגיה ניסויית[2]	ש'	2	ב'
	ת'	2	ב'
ניתוח שונות ויישומי מחשב[2]	ש'	2	א'
	ת'	1	א'
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	ש'	2	א'
פסיכולוגיה של המבוגר והזקן	ש'	2	ב'
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
4 מתוך 6 הקורסים: (תלמידי המסלול המורחב חייבים בכל ששת המבואות)			
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
קורסי שנה ג'			
לקורסי שנה ג' רשאי להירשם מי שסיים את כל חובות הלימוד של שנה א' ושנה ב'.			
מבחנים והערכה א'	ש'	2	א'
פסיכופתולוגיה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
לימודי שדה	ת'	2+2	א'+ב'
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	ש'	2	ב'
סמינריון אמפירי	ס'	2+2	א'+ב'
קורס בחירה[3]	ש'	2	א' או ב'

תלמידי המסלול המורחב חייבים ללמוד 6 ש"ס נוספים מתוך קורסי הבחירה וכן סמינר אמפירי נוסף.

---

1 דרישה מוקדמת לכל קורסי שנה ב': מבוא לפסיכולוגיה.
2 דרישות מוקדמות: סטטיסטיקה ויישומי מחשב.
3 מתוך קורסי הבחירה המיועדים לשנה ג' בלבד. או קורס נוסף מ-3 המבואות: קוגניטיבית, תפיסה, למידה שלא נלמדו כחובה בשנה ב'.

מסלול הלימוד המורחב

למסלול הלימוד המורחב ניתן להתקבל רק בשנה ב' ללימודיו של התלמיד. בקשות להתקבל למסלול זה דשאים להגיש תלמידים שלמדו בשנה א' תכנית מלאה בשני החוגים, והשיגו ממוצע 90 לפחות בחוג לפסיכולוגיה ו-85 לפחות בחוג השני בתום שנת הלימודים הראשונה.
חובות התלמיד במסלול המורחב: 83 ש"ס בפסיכולוגיה ובכלל זה סמינריון נוסף, כל ששת הקורסים הכוללים קוגניטיבית, תפיסה ולמידה, 6 ש"ס בחירה נוספים, זכן שתי חטיבות בהיקף 16 ש"ס כל אחת, בשני חוגים אחרים (ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים"). לידיעתכם: במסגרת הפקולטה פועלת חטיבת לימודים מצומצמת ב"גישות פורמליות לידע ולהחלטה". החטיבה מיועדת לתלמידים המתעניינים בנושאים בעלי נגיעה ישירה לפסיכולוגיה קוגניטיבית ולפסיכולוגיה חברתית[1].
הקבלה למסלול המורחב טעונה אישור של הוועדה החוגית לתואר ראשון. לימודי השנה הראשונה זהים בשני המסלולים. לתלמיד המתקבל למסלול המורחב ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר לחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתאום עם יועצת הב.א.).

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטיים" (או כדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 15 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות יימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד היום האחרון ללימודים בשנה"ל תשנ"ט.
מטרת ההשתתפות היא:
א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.
השלמת 15 שעות המעבדה בשנה אי היא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה (או לקבלת פטור ממנו) ולרישום לקורסי שנה ב'.
לא יהיה רשאי התלמיד להמשיך לימודיו בחוג, עד להשלמת חובה זו.

---

1 לא יתקבלו תלמידים חדשים לחטיבה בתשנ"ט.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג במסלול הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באורח פעיל ולהגיש עבודה בסמינריון אמפירי.
הסמינריון מיועד רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל הדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. התלמידים יתוייבו להגיש במהלך סמסטר א' הצעת מחקר בתובה או בל עבודה אחרת שתידרש ע"י המורה. עבודה זו יש להגיש עד היום האחרון של סמסטר א' בשנה"ל תשנ"ט. ציון הסמינר יהווה 15% מהציון הסופי. את העבודה הסמינריונית יש להדפיס ולצרף את כל חומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודה סמינריונית חייב לקבל תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית. בלי רשות מורה הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.
כל תלמיד יחוייב להגיש בנפרד עבודה סמינריונית עצמאית. המחקר יוכל להתבצע בצוות, באישורו ועל פי שיקול דעתו של מורה הסמינר.
המועד האחרון להגשת העבודה הסמינריונית: עד שלושה חדשים מהיום האחרון לסמסטר ב'.
אם מתעורר צורך באורכה בעבודה הסמינריונית יש לקבל אישור המורה לכך. האורכה המירבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת. האורכה היא אקדמית בלבד, אך גורדת בעקבותיה תשלום שכר לימוד בשנה העוקבת.
מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מהכלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בהמלצת המורה לוועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. העבודה הסמינריונית תונש למוזירות ויירשם מועד הגשתה. התלמיד מתבקש לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'.

ב. מועד ב'

רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

ג. מועד נוסף בגין שרות מילואים

תלמיד הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג, לגב' נדיבה קרקובר.

2. חזרה על קורסים

א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.

ב. תלמיד שלומד שנית קורס חובה *המהווה דרישה מוקדמת* לקודסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה שנה את הקורסים המתקדמים.

ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

א. עבודות המוטלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.

ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר בו נערך הקורס, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
במקרים חריגים ניתן לקבל אורכה של חודש לכל היותר, וזאת באישור מראש ובכתב, של המורה.

4. הפסקת לימודים אקדמית

א. תלמיד שקיבל ציון סופי שלילי בקורס חובה, חזר על הקורס, וקבל ציון סופי שלילי גם בפעם השניה - יופסקו לימודיו בחוג.

ב. תלמיד שנכשל (קבל ציון סופי שלילי) ב-3 קורסי חובה שונים במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכשלונות נחשבים, כולל כשלונות בקורסים שהתלמיד *חזר עליהם בהצלחה*). *הערה: מדובר על כשלון סופי בקורס, ולא על כשלון במועד א' שתוקן במועד ב'.*

5. פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף עד 8 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לפסיכולוגיה. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 8 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 62 ש"ס לפחות.

א. תלמידי המסלול הדו חוגי בפסיכולוגיה ובניהול ילמדו בחוג לניהול את שני הקורסים: מבוא לסטטיסטיקה וסטטיסטיקה לניהול, ויהיו פטורים מהקורס סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'. שאר התלמידים במסלול הדו חוגי, חייבים ללמוד מבוא לסטטיסטיקה בחוג לפסיכולוגיה.

ב. תלמידים שסיימו את הקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.

6. שקלול ציון הגמר

א. שקלול ציון הגמר במסלול הלימוד הדו-חוגי:

ממוצע משוקלל בקורסים	85%
סמינריון אמפירי	15%

ב. שקלול ציון במסלול הלימוד המורחב:

קורסי החוג	60%	
2 סמינרים	20%	(10% כל סמינר)
2 חטיבות	20%	

מפתח חישוב ממוצע הקורסים

מסלול הלימוד הדו-חוגי

מבוא לפסיכולוגיה	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	6
יישומי מחשב למד"ח	2
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	4
תורת האישיות א'+ב'	4
שיטות מחקר א'	4
פסיכולוגיה ניסויית	4
ניתוח שונות ויישומי מחשב	3
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	2
פסיכולוגיה של המבוגר והזקן	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4

החוג לפסיכולוגיה

4 מתוך 6 הקורסים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	8
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	
מבחנים והערכה א'	2
פסיכופתולוגיה א'+ב'	6
גישות ושיטות	2
שני קורסי בחירה	4
סמינריון אמפירי	10.24

מסלול הלימוד המורחב

מפתח החישוב והה למפתח בתכנית הדו-חוגית, עם השינויים הבאים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	4
תפיסה א'+ב'	4
למידה א'+ב'	4
6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים	6
סמינריון אמפירי ראשון	8.5
סמינריון אמפירי שני	8.5

החטיבה בפסיכולוגיה

תכנית הלימודים:

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח (שו"ת, 4 ש"ס).

הקודס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים ומחייב השתתפות ב-5 שעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס, לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון 60 ומעלה במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח.

שנה ב'

התלמיד יבחר קורסים בהיקף של 12 ש"ס, מהם שני קורסים שנתיים (סה"כ 8 ש"ס) ושני קורסים סמסטריאליים (סה"כ 4 ש"ס).

שני הקורסים השנתיים (הניתנים בסמסטרים א' ו-ב') ייבחרו מתוך הארבעה האלה:
תורת האישיות (א'+ב')
פסיכולוגיה פיזיולוגית (א'+ב')
פסיכולוגיה חברתית (א'+ב')[1]
פסיכולוגיה התפתחותית (א'+ב')

שני הקורסים הסמסטריאליים ייבחרו מתוך רשימת שיעורי הבחירה.

שיעורי הבחירה המוצעים בתשנ"ט:
- יחסים בינאישיים בקבוצה
- המדע בשירות האדם א'
- בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים
- התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת
- פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות (הקורס יוסדר באינטרנט)
- מנגנוני כאב
- מבוא למדעים קוגניטיביים[2]

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת החוג לפסיכולוגיה. מספר המקומות בכל קורס מוגבל. במקרים הדורשים ייעוץ מיוחד תפנה מזכירות הפקולטה את התלמידים הנוגעים בדבר ליועץ החטיבה בחוג לפסיכולוגיה.
תלמידי חטיבת העשרה יוכלו להירשם לקורסי בחירה בלבד, אם יוותרו בהם מקומות פנויים.

---

1 תלמידי החוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.
2 שעור שנתי - תלמיד במסלול הדו-חוגי שילמד שעור זה יהיה פטור ממכסת שעורי הבחירה בחוג.

תיאור הקורסים

מבוא לפסיכולוגיה

הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על מושגי היסוד, הגישות התיאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'

תאורים גרפיים של התפלגויות, מדדי נטיה למרכז, מדדי פיזור, מדדי קשר (מתאמים), ניבוי מהותו של מחקר, השערות ומובהקות, הסתברות.

סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'

ההתפלגות הבינומית והקרוב לנורמלית, חי בריבוע, התפלגות t, ניתוח שונות ומבחנים לא פרמטריים.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - א'

הקורס עוסק ביסודות העצביים והגיו-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, יסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נוירואנטומיה בסיסית, שיטות מחקר בפסיכוביולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - ב'

הקורס מיועד לדון בבסיס הביולוגי של התנהגויות כגון עוררות ושינה, אספקטים של למידה כגון חיזוק, רכישה של אינפורמציה וזיכרון, סיגנון קוגניטיבי והפרעות בתחום הפסיכופתולוגיה. מעורבות מערכת עצבים מרכזית בהתנהגויות אלו תידון ברמה אנטומית, פיזיולוגית, ביוכימית ופרמקולוגית.

החוג לפסיכולוגיה

תורת האישיות - א'

הקורס דן בתיאוריות השונות של האישיות ומדגיש את ההיבטים ההשוואתיים בין הגישות השונות, התיאוריות הנלמדות הן של פרויד, יונג, אריקסון וסליבן.

תורת האישיות ב'

קורס זה הוא המשך ישיר של הקורס תיאוריות אישיות א', התאוריות הנלמדות בחלק זה של הקורס הן: רוגרס, מסלאו, קלי, אדלר, אולפורט, סקינר ובנדורה.

שיטות מחקר - א'

קורס שנתי המיועד להציג ללומד מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקרים. הסמסטר הראשון כולל מבוא קצר לפילוסופיה של המדעים ודיון מפורט בבדיקת השערות ותאוריות, דגימה, מדידה ותכנון מחקרים נסיוים וכעין-נסויים. לקורס מלווה תרגיל המתרכז בסמסטר זה בתכנון ניסוי, בלימוד כתיבה של מאמרים ובפיתוח והעברת שאלון.

שיטות מחקר - ב'

הסמסטר השני מוקדש כולו למודלים של עבוד נתונים ולתהליך הסקת המסקנות על סמך ניתוחים סטטיסטיים. התרגיל בסמסטר זה עוסק בביקורת מאמרים, ביישום של מערכי מחקר ובפיתוח הצעת מחקר עצמאית.

פסיכולוגיה חברתית - א'

שיעור זה יציג את הגישות והתאוריות העיקריות בתחום הפסיכולוגיה החברתית וכן את המחקרים שהתפתחו במסגרת גישות אלה. בסמסטר א' יסקרו שיטות המחקר והבעיות הנלוות. לאחר מכן יסקר התחום של תהליכים תוך אישיים כולל יחוס, האני, עמדות ותפיסה בין אישית.

פסיכולוגיה חברתית - ב'

סמסטר זה מהווה המשך לסמסטר א' ויכסה את תחום התהליכים הבין אישיים והקבוצתיים כולל מתן עזרה, תוקפנות, מנהיגות, ותחרות בשתוף פעולה.

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד

תיאוריות מרכזיות בפסיכולוגיה התפתחותית עם דגש על הגישה הקונסטרוקטיביסטית של פיאזה, וגישות עיבוד מידע להתפתחות קוגניטיבית.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן

הקורס יתמקד על המשך תהליכי ההתפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים יסקרו בקורס התיאוריות והתהליכים הביולוגים חברתיים, הבין אישיים, המשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי *המבוגר* והזקן. הקורס ילווה בעבודות תרגיל.

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר וממצאים בסיסיים בתחומי תהליך מידע, מובן ומשמעות דימויים ודימיון, ארגון ושליפה מהזכרון ושפה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר או ממצאים בסיסיים בתחומי אסוציאציות, שיפוטים, יצירת מושגים, חשיבה, פתרון בעיות יצירתיות, והשפעת הקוגניציה בתחומי התנהגות ואישיות שונים.

תפיסה א'

בשיעור יידונו תהליכי עיבוד אינפורמציה בתפיסה. הסטודנטים יידרשו לעמוד במבחן הכולל את החומר המוצג בשיעור בתוספת חומר קריאה.

תפיסה ב'

הקורס יעסוק בשני התחומים המרכזיים הבאים:

א. תפיסה כארגון מרחבי ב. תפיסה כארגון קוגניטיבי. בתחום הראשון יידונו הנושאים הבאים: סכמות של תפיסה, מבנה וארגון תפיסתי, תפיסה מרחבית, התפתחות תפיסתית, אשליות חזותיות ותפיסת צורות. בתחום השני יידונו הנושאים הבאים: מערכת עיבוד המידע, השפעות תפיסה מאוחרות, דימויים חזותיים ותהליכי קשב.

למידה א'

הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם. הוא יתמקד בהתניה אופרנטית בסיסית.

למידה ב'

יתקיר בהמשך התניה קלאסית והתניה אופרנטית מורכבת.

פסיכופתולוגיה א'

מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל היבטיה - סקר הסטורי, מושגי ההפרעה הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

פסיכופתולוגיה ב'

בשיעור יסקרו היבטים תיאורטיים ואמפיריים של מספר הפרעות נפשיות. כמו כן יובאו ניתוחי מקרים ויוצגו סרטים הקשורים בהפרעות אלו.

מבחנים ותערכה א'
הקורס עוסק במושגים ובתאוריה בסיסיים של מדידה ומבחנים פסיכולוגיים הנוגע בקורס הוא על השימוש במבחנים בהערכת היכולת השיכלית.

מבחנים והערכה ב'
הקורס עוסק במדידה ובמבחנים פסיכולוגיים המתייחסים לתכונות אישיות ולאיפיונים פסיכולוגיים שונים של הפרט, בהערכה ואיבחון אישיותיים.

סמינריונים אמפיריים

שיפוט בתנאי אי ודאות
הסמינר יעסוק בתהליכי שיפוט אמדן והערכה בתנאי אי-ודאות. ינותחו היוריסטיקות אינטואיטיביות והטיות קוגניטיביות הנובעות מהן כמו, אופטימיזות נאיבית ובטחון יתר.

קשב ופסיכופתולוגיה
בחינת תאוריות קשב להסבר הסכיזופרניה, תוך שימת דגש מיוחד על תפקידי קשב והקשר באכרון לטווח קצר.

פסיכולוגיה רפואית
הסמינריון עוסק במחקרים, שיטות מחקר ותיאוריות לגבי נושאים פסיכולוגיים תקשורתיים בבריאות ומחלה גופנים, כגון, גורמים פסיכולוגיים למחלות, השפעות פסיכולוגיות של מחלות, התמודדות עם מחלות כרוניות, תפקיד ("רולי") החולה, קומוניקציה בין חולים לרופאים, השפעות פסיכולוגיות על המערכת החיסונית וכו'. נדרשת עבודה סמינריונית אמפירית.

החוג לפסיכולוגיה

מבט קוגניטיבי על תהליכים לא-מודעים בזכרון
הידע שהצטבר ב-20 השנים האחרונות הביא להמשגת הזכרון כמבנה הכולל מספר תת-מערכות בלתי תלויות, כל אחת בעלת תפקיד משלה וכל אחת משורתת על ידי מבנה עצבי שונה. העדות התומכת בהמשגה זו עולה מדיסוציאציות שנתן ליצור בקרב נבדקים נורמליים במעבדה ומדיסוציאציות המופיעות בקרב הלוקים באמנזיה, במבחני זכירה שונים. העבודה האמפירית תתמקד בנבדקים נורמליים ותבחן קיומם של הבדלים בין מבחני זכירה הדורשים תהליכי שליפה מודעים לכאלה שאינם דורשים מודעות.

גבריות ונשיות ואנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים
במסגרת הקורס נדון בתאוריות המרכזיות להתפתחות זהות מינית. כן נעסוק במחקרים העוסקים בקשר בין אורינטציה תפקידי מין וסכמטיות מינית לבין הסבות ושרותים הקשורים למין.

התפתחות מוסרית
יסקרו תאוריות ההתפתחות המוסרית העיקריות (פרויד, פיאזה, קולברג, למידה, חברתית, יחוס) וכן תחומי המחקר הרלבנטיים (דחית סיפוק, עמידה בפיתוי, סוציאליזציה).

התניה קלאסית - תרגול מוטורי מבחיד מחד מותנה
מדדים פסיכופיזיולוגיים ישמשו למדידת התניה של תגובות אמוציונאליות (פחד) ומוטוריות (מצמוץ) בנבדקים אנושיים. על פי תיאוריות הלמידה, תגובת הפחד מותנת מהר מאד ולעומת זאת תגובת המצמוץ מותנת לאט יותר. בשיא תהליך הלמידה הנבדק מפיק את שתי התגובות בעקבות הצגת הגירוי המותנה. נבדוק את הטענה שקיים שלב נוסף בהתניה במהלכו התגובות האמוציונאליות נכחדות והנבדק מפיק רק את התגובות המוטוריות. האם מדובר בשלב למידה נוסף שלא זוהה עד כהז

התמודדות עם אי-ודאות - ייחוסי מזל ומקריות

בני אדם עומדים תדיר במצבים שתוצאותיהם אינן ודאיות וניתנות להגדרה במונחים שהם לכל היותר הסתברותיים (סיכוי לזכות בפיס, הסתברות הצלחתו של ניתוח וכיו"ב). הסמינר יעסוק באופן בו מפרשים בני אדם תוצאות מצבים כאלה ובאופן בו משפיע סגנון הפרוש על ההלטותיהם. כנקודת מוצא למחקרי הסמינר ישמשו ממצאים המלמדים שבני אדם נוטים להכחין הבחנה, שנראית בעיניהם משמעותית, בין מזל למקריות ושהם נוטים ליחס תוצאות מסויימות למזל ואחרות למקריות. שאלה מרכזית אחת שתחקר בסמינר נוגעת בגורמים ובמשתנים שמביאים בני אדם לייחס תוצאות מקריות למזל או למקריות. הכחנה נוספת שתשמש בסמינר היא בין בני אדם שנוטים, בדרך כלל, ליחס תוצאות למזל לאלה שנוטים, לרוב, ליחס תוצאות למקריות. הבדלים בינאישיים בנטייה זו עשויים להשפיע על אופן התמודדותם של בני אדם עם החלטות שתוצאותיהן הסתברותיות. השפעה אפשרית זו תחקר בסמינר.

תושיה נלמדת ופתיחות להתנסויות

המושג "תושיה נלמדת" מתייחס לאוצר ההתנהגויות של שליטה עצמית שאדם רכש ולמד במשך שנות חייו והמאפשרים לו להתמודד עם מצבי לחץ פנימיים וחיצוניים. עד כה נחקרו בעיקר שליטה עצמית *מתקנת ומשפרת* המתמקדות בתהליכים שבעזרתם משנה הפרט בכוחות עצמו התנהגויות, מחשבות, ואמוציות אשר מפריעות לו בתפקודיו היום-יומיים. בסמינר זה נכלול גם מחקרים על שליטה עצמית חוויתית המאפשרת לאדם להפתח להתנסויות חדשות. התנסויות אלה מחייבות *לעיתים ויתור מודע על שליטה עצמית והחשפות למצבים עמומים*. מה מאפיין אנשים המוכנים להתנסות בחוויות חדשות? האם נדרשים לשם כך מיומנויות ספציפיות או צורת חשיבה מיוחדת?

לחיות חורה

הסמינר יעסוק בשאלות הקשורות ביחסי הורים וילדים, השפעות ילדים על הורים, שאלות הקשורות בסיפוק והנאה מגידול ילדים וכן שאלות *שונות הקשורות בכניסה לתפקיד הזהה*, חלוקת תפקידים בין ההורים. כמו כן יבחנו תכניות הדרכת הורים, מקורות למידע הורי וכן תכניות תמיכה וסיוע להורים.

שונות כהתפתחות קוגניטיבית

בסמינריון נבחן כיצד מתפתחות אצל ילדים בגיל הרך ההבנה של מצבו המנטלי ומצבו האמוציונלי של האחר.

חשיבה יומיומית

כדי להתמצא בעולם בו אנו חיים, בני אדם חייבים ליצור השערות לגבי המציאות (ולגבי עצמם) ולבחון השערות אלו. הקורס יעסוק באסטרטגיות של בדיקת השערות יומיומיות. בין הנושאים: שימוש באישוש ובהפרכה, חשיבה הסתברותית, עשיית השוואות חברתיות. הגווית היא פסיכולוגית-חברתית-קוגניטיבית.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים

הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות שרטן

הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

התמודדות עם לחצים

הסמינר יתמקד בהיבטים תיאורטיים ואמפיריים הקשורים בתחום ההתמודדות עם לחצים. כמו כן יובאו הדגמות של טכניקות שונות של Stress management. המשתתפים יתבקשו לבצע מחקר *עצמאי* הקשור *בתחום הנלמד*.

השפעות ארוכות טווח על השואה - משתנים התפתחותיים, אישיותיים ובריאותיים
הקורס יעסוק בהשפעות ארוכות טווח של השואה ושינויים בגיל המבוגר והמידה שבה הם משפיעים על תפיסות בריאות, חולי ותהליכי הזדקנות.

מה בין הרגלים לקומפולסיויות: מנגנונים מוחיים
הסמינר יעסוק במנגנונים המוחיים הרלוונטים להרגלים ולקומפולסיות, ובמיוחד במעורבות של דופטומין, סרוטונין ואופיאטים בתופעות התנהגותיות אלו. ההשערות שיועלו במהלך הסמינר יבחנו במודל בבעלי חיים של הרגלים וקומפולסיות.

פסיכולוגיה של סיכון והסתכנות
מושג הסיכון ייבחן על מובניו השונים ובהקשר של מודלים לקבלת החלטות. דוגמאות לנושאי לימוד ומחקר שייסקרו: דיווח על סיכונים ותפיסתם, הטיות שכיחות בתפיסת פגיעות אישית לסיכונים, הבדלים בין אישיים בנטילת סיכון ובהמנעות מסיכונים, היבטים התפתחותיים בהתנהגות סיכון, נטילת סיכון בקבוצות, הסתכנות, דאגנות ופחד, נטילת סיכון במצבי לחץ, התייחסות לסיכונים בריאותיים, מעורבות בתאונות.
דרישות: קריאה ודיון במאמרים, תכנון וביצוע עבודה סמינריונית אמפירית.

קשב חזותי
הסמינר יעסוק בתאוריות ובממצאים עכשווים בתחום הקשב החזותי.

נקמה ונקמנות
הסמינר יעסוק באבחנות בין הדחף לנקמה, נקמנות ורצון שהצדק ייעשה. התחום הינו חדש לחלוטין ויידון מהיבטים מגוונים: היסטוריה, חוק ומשפט, דת, תרבות, ספרות, פסיכולוגיה, פסיכופתולוגיה ותרפיה. כל צוות יבחר נושא לבדיקה אמפירית מתוך הנושאים שיועלו בסמסטר הראשון: להגמא, הקשר בין רגשות נקמה ל-(1) עמדות כלפי הקלה והחמרה בעונשים לפושעים; (2) שלבי חשיפוט המוסרי של קולברג; (3) חויות קודמות בחיים כקרבן לרשעות בני אדם; (4) נורמות של אוכלוסיות שונות בארץ (חרצף הדתי-חילוני, חרצף הפוליטי, השייכות העדתית); (5) הגישה הטיפולית בארץ לקורבנות פיגועי איבה ע"י גורמים עוינים, קורבנות של קרובי משפחה אלימים, ואחרים; (6) מדיניי אירוע פלילי שעשויים להשפיע על עצמת הדחף להחמיר בעונשים, כגון, גיל ומין הקורבן, גיל ומין המתקיף, הקרבה המשפחתית או הכרות קודמת של המתקיף והקורבן.

החוג לפסיכולוגיה

קשב ואינפורמציה
הסמינר עוסק בתהליכים שבאמצעותם בני אדם ממקדים את קשבם באינפורמציה רלבנטית ומנסים להתעלם מאינפורמציה בלתי רלבנטית. יידונו השפעות הקשב על ייצוגים מנטליים בתפיסה ובזיכרון.

<u>קורסי בחירה ב.א.</u>

פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות
הקורס יבדוק את הגישות התיאורטיות ואת הידע האמפירי לגבי גיל ההתבגרות נושאי הקורס העיקריים: גישות תיאורטיות, יחסים עם המשפחה, הכוללים, יחסים עם קבוצת הגיל והמין השני, היבטים קוגניטיביים בגיל ההתבגרות (אינטליגנציה, יצירתיות), קבלת החלטות בבחירת מקצוע ובעיות אופייניות של הגיל, בין הבעיות יושם דגש על אנורקסיה, סמים ומחשבות אובדניות.
הקורס יתנהל באינטרנט, לכן דרישה מוקדמת היא ידע בשימוש במחשב ונסיון בעבודה באינטרנט, ביבליוגריה ו-ואבליוגרפיה יתנו ברשת, בה תתקיים קבוצת דיון.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מנתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

מנגנוני כאב

השעור יעסוק בהתפתחות של מערכות כאב ותחושת הכאב באורגניזם המבוגר, יחד עם זאת יובהרו מנגנוני שיכוך כאב פיזיולוגים, פרמקולוגים והתנהגותיים.

המדע בשירות האדם - א'

בקורס יידונו יחסי הגומלין בין המוסדות האקדמיים במערב לבין החברה שמאפשרת את קיומם של מוסדות כאלה. לקורס שני חלקים: הראשון מתמקד על מדעי הטבע (בעיקר מדעי החיים) ובוחן, דרך מספר מקרים בולטים, את האופן בו פעלו ופועלות תיאוריות מדעיות בשירותן של אידיאולוגיות, את האינטרסים החברתיים המכוונים את המחקר, והמוטיבציות אשר לפיהם פועלים אנשי מדע, את השירות שנותן המדע לשליטים, ועוד שאלות העולות כאשר מביטים על המחקר המדעי בהקשרו החברתי הרחב יותר. התיזה המרכזית הגידונה היא הדטרמיניזם הביולוגי, הנבחן דרך הטרנולוגיה, האיי.קיון הסוציוביולוגיה, האאוגניקה, ופרוייקט הגנום האנושי. חלקו השני של הקורס עוסק באקדמיזציה של שאלות פוליטיות, אשר תיבדק דרך דיון בנושאים הנוגעים בהיסטוריה יהודית וציונית במדעי-הניהול, בניסויים פסיכולוגיים שנערכו בסוכנות הביון המרכזית בארה"ב ועוד. בסוף הקורס יידרשו הסטודנטים לכתוב בחינה.

יחסים בין אישיים בקבוצה

קורס ביחסים אישיים בקבוצה יועבר בצורת מעבדה התנסותית שבה המשתתפים ילמדו על תהליכים של תקשורת ושל השפעה קבוצתית, תוך כדי הגברת המודעות לעצמם וחדוד רגישותם לשני.

התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת

בשיעור יוצגו גישות תיאורטיות שונות וממצאים אמפיריים הנוגעים להתפתחות החשיבה, הילדות המוקדמת, ובמיוחד בתקופת טרום בית הספר.

בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים

מהו מקצוע ומה היא קריירה מקצועית. שיקולים בבחירת קריירה מקצועית. נטיות מקצועיות ומדידתן לפי שיטת *רזא ולפי שיטת הולנד. החשיבות של הלימה בין הנטיות לבין העיסוק*, בין טיפוס האישיות לטיפוס הסביבה, בין הנטיות לבין עיסוק הפנאי וכו'. בדיקת הכשרים והיכולת, החשיבות של הלימה בין היכולת לבין דרישות המקצוע, השילוב של כושר ונטיות, הייעוץ בבחירת מקצוע. מחקרים נבחרים בעלי יישום לבחירה המתאימה ומיכניזמי הנגה במקרה של בחירה שגויה.

גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנית

השיעור יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית לתחומי התנהגות צרכנית.

שיפוט וקבלת החלטות

הקורס יעסוק באסטרטגיות של קבלת החלטות יומיומיות, עשיית שיפוטים חברתיים והשוואות חברתיות. נקודת המבט היא פסיכולוגיה חברתית-קוגניטיבית.

התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך

נדון בגישות שונות להתפתחות ייצוגים מנטליים והקשר בין התפתחות ייצוגים לפתרון בעיות.

תגובות לאיום ולאבדן: דחיינות ונקמנות

הקורס מסכם את התאוריות הקוגנטיביות של התמודדות במצבי לחץ (לזרוס, פובפול) ומציג סדרת מחקרים שנעשו ונעשים בשני סוגי תגובות לאיום ואובדן ממש - דחיינות ונקמנות, שני תחומים שזכו לתשומת לב מועטת ביותר עד הזמן האחרון.

מבוא למדעים קוגניטיביים - 2 ש"ש (קורס שנתי)

הקורס מיועד להכשיר את התלמידים לסגנון החשיבה והעבודה בתחומים הקוגניטיביים השונים, תוך חשיפתם לשאלות תיאורטיות וניסיוניות הקשורות בייצוג ידע ע"י אדם ומכונה. הקורס יעסוק בתיאוריות המרכזיות בתחומי השפה, השיפוט, קבלת ההחלטות, ראייה, ועוד, התפתחותן של היכולות השונות, השימוש בהן, והאופן בו הן מיוצגות ברקמת המוח. הקורס גם ידון בהרחבה בממצאים האמפיריים החשובים בכל אחד מהתחומים, בדגש על המוטיבציה לעיסוק בכל אחד, בהשלכות הפילוסופיות של טענות תיאורטיות במדעים הקוגניטיביים, ובבעיות - קונספטואליות ואמפיריות - המתעוררות כשמוצעת תיאוריה קוגניטיבית. דגש מיוחד יינתן ללימודי הבסיס התיאורטי של הפסיכובלשנות - התיאוריה הבלשנית העדכנית. הקורס ילווה בתרגיל שבועי.

החוג
לפסיכולוגיה

תואר שני

יו"ר ועדת המ.א.: פרופ' יהושע צאל

מטרות הלימודים

א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא להלן "מגמה").
ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. חשילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתכנית הלימודים של לימודי התואר השני בכך שבכל מגמה מוצעים לתלמיד שיעודי חובה, שיעודי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה.

המגמות המוצעות

א. פסיכולוגיה קלינית
ב. פסיכולוגיה ייעוצית
ג. פסיכולוגיה קלינית של הילד
ד. פסיכולוגיה חברתית
ה. פסיכולוגיה קוגניטיבית
ו. פסיכוביולוגית

תנאי קבלה

רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפסיכולוגיה כדלהלן: למגמות הקלינית, קלינית ילד והייעוצית בציון 88 לפחות, למגמות הקוגניטיבית והחברתית בציון 85 לפחות, והפסיכוביולוגית בציון 80 לפחות.
מספר המתקבלים מצומצם. הקבלה מותנית הן בהישגים בלימודים והן בהתאמת המועמד ללימודי התואר השני בפסיכולוגיה שתיקבע על סמך ראיון אישי. הזימון לראיון אישי הוא עפ"י שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמד.

מועמדים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים, המעוניינים ללמוד לתואר השני בפסיכולוגיה חייבים, כתנאי מוקדם, להשלים לימודים מתכנית התואר הראשון בחוג לפסיכולוגיה. על מועמדים אלה להירשם ללימודי **התואר הראשון** וקבלתם תישקל עפ"י דרישות הקבלה הרגילות לתואר הראשון בפסיכולוגיה (כולל הבחינה הפסיכומטרית).

מתקבלים, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים מתחום הפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית הנקראת "חוג לאחר תואר". היקף לימודים אלה שווה להיקף הנדרש מתלמיד המסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, דהיינו 70 ש"ס. בסיום לימודים אלה ניתנת תעודה שוות-ערך מבחינה אקדמית לתואר ב"א.

מתקבלים, אשר למדו קורסים בפסיכולוגיה, במסגרת לימודיהם הקודמים, לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית ההשלמות. מתקבלים אלה מתבקשים לפנות, לאחר קבלת ההודעה על ההתקבלות, ליועץ החוג ולהמציא אישור המפרט את לימודיהם הקודמים. היועץ יקבע לכל תלמיד את הרכב תכנית ההשלמות והיקפה.

סיום תכנית השלמות אינו מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגשת מועמדות לתואר שני. סיום תכנית ההשלמות אינו מבטיח קבלה אוטומטית. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה בחוג לפסיכולוגיה.

קבלת תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים למגמות המחקריות

במקרים מיוחדים ועל פי החלטה מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית, יתאפשר למי שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה, להתקבל ללימודי מ.א. במגמות החברתית, הקוגניטיבית או הפסיכוביולוגית במעמד "על תנאי". למגמות החברתית והקוגניטיבית רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון "טוב מאוד" (85) לפחות, למגמה הפסיכוביולוגית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מועמד כזה יחויב בקורסי השלמה מתכנית התואר הראשון (פירוט להלן). התנאי לקבלתו כתלמיד מן המניין לתואר שני הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשייך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס. קורסי ההשלמה אינם נכללים במניין השעות לתואר שני ואינם משתקללים בציון הגמר.

קורסי ההשלמה הם:

חובה

א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
ב. שיטות מחקר/ניתוח שונות/יישומי מחשב
ג. סמינר אמפירי

בחירה - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית, אישיות, פסיכולוגיה חברתית ופסיכופתולוגיה.

החוג לפסיכולוגיה

התלמיד לא יעבור למעמד מן המניין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו. עם זאת על פי שיקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתכנית המ.א. במקביל לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשיעורי התואר השני היא על תנאי סיום חובות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.
עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל היותר.
כל מגמה רשאית להחמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו. יודגש שוב כי הקבלה לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן המצדיקים זאת.

חובות התלמיד בלימודי התואר השני

פירוט החובות:

1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים
   ב. קורסי חובה ע"פ המפורט בתכנית כל אחת מהמגמות
2. קורסי בחירה מתוך רשימת שיעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת
3. שתי עבודות סמינריוניות
4. עבודת גמר
5. בחינת גמר
6. עבודה מעשית[1]
7. עיבודים סטטיסטיים במחשב[1]

---

1 לא משוקלל בציון הגמר.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים לאחר קבלת המלצה מנומקת, ויותנה באישור של יו"ר ועדת מ.א., אישור הארכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

לתשומת לב התלמידים: על התלמיד לשלם שכר לימוד עד הגשת הגרסה הסופית של עבודת הגמר, או סיום יתר החובות (לפי המאוחר יותר).

סיום חובות שמיעה

במגמות הקלינית, קלינית-ילד והייעוצית, כל תלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה - כמוגדר ע"י המגמה, כולל פרקטיקום - עד תום השנה השניה ללימודיו. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו במועד, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו לתואר.

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים ותרגילים. סיום קורס כרוך במילוי חובות שוטפים, כגון: הכנת הרצאות לשיעור ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה אם היא נדרשת וכו'. על כל שיעור, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון. (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד, ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מלא חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

א. עבודות המוטלות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק באישור מראש ובכתב ע"י המרצה.
ג. הגשת עבודות סמינריוניות - ראה בהמשך.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יו"ר ועדת תואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות ההשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מוגשות בעבודה אישית שאינה חופפת כל עבודה אחרת של התלמיד ואינה חלק ממנה.
תלמיד אשר סיכם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למזכירות בכתב בחתימת המרצה עם תחילת ההתקשרות.
ניתן להגיש את שתי העבודות הסמינריוניות למרצה אחד, או עבודה סמינריונית אחת ועבודת הגמר למרצה אחד. אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר לאותו מרצה.
הגשת העבודות הסמינריוניות מהווה אחד התנאים לרישום לבחינות הגמר לתואר שני. ראה סעיף בחינות גמר - בהמשך.

סדנאות מחקר

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר כחלק משיעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר, בהדרכה ובשיתוף של מרצה החוקר באותו תחום מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

החוג לפסיכולוגיה

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפיקוח ובהדרכה. המטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לדיווח הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתכנית יכול התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.
תלמיד חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה.
תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
תלמיד המעוניין להתחיל בעבודת גמר, יבחר מדריך מקרב מורי החוג, יסכם עימו כללית את הנושא ויקבל את אישור ראש המגמה. התכנית טעונה אישור מדריך וקורא שני המוסמכים לכך עפ"י תקנון הפקולטה.
ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך ייוועץ עם הקורא האחר. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של העבודה.
התלמיד ימסור למדריך ולקורא השני טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים בעבודה, אותם על התלמיד לבצע לפני הגשת הנוסח הסופי. על התלמיד להגיש את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון בפקולטה.

בחינות הגמר

מתכונת בחינת הגמר שונה בכל אחת ממגמות המ.א.; פרטים ניתן לקבל במזכירות תלמידי מ.א.

עבודה מעשית

תלמיד תואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות הקלינית, הקלינית של הילד והייעוצית, עבודה זו צמודה לקורסים השונים ומתבצעת במרפאות, בתחנות לבריאות הנפש, בבתי-ספר, במכוני ייעוץ ו/או מיון עובדים ומועמדים. במגמות החברתית, הפסיכוביולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע מחקר במסגרת אחד השיעורים שבהם הוא משתתף בשנה א'. סיום חובות אלו בהצלחה הוא תנאי להמשך הלימודים.

שקלול ציון הגמר

להלן המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.
במגמות חברתית ופסיכוביולוגית:

ציוני קורסים	20%
ציוני סמינריונים	20%
ציון בחינת גמר	20%
ציון תזה	40%

במגמות הקלינית של הילד, ייעוצית וקלינית:

ציוני קורסים	40%
ציוני סמינריונים	20%
ציון תזה	40%

במגמה הקוגניטיבית:

שיעורי חובה	15%
שיעורי בחירה	15%
שיטות מחקר	5%
ציוני סמינרים	15%
הגנה על תזה	10%
ציון תזה	40%

מסלול ישיר לדוקטורט

תלמידי התואר השני בחוג יכולים להגיש מועמדותם למסלול הישיר לדוקטורט בסוף השנה הראשונה ללימודיהם.

תנאי קבלה

תלמיד יתקבל על תנאי בסוף השנה הראשונה ללימודי התואר השני אם ציונו הסופי לתואר כולו הוא 90 לפחות (ממוצע מקרים לגביהם תחליט הוועדה אחרת) וממוצע ציוני הקורסים שלו בשנה הראשונה של לימודי התואר השני גם הוא 90 לפחות. במהלך שנה זו על התלמיד לבצע עבודה סמינריונית אמפירית בציון 90 לפחות. התלמיד יתקבל בכפוף להמלצות מורים בתחום התמחותו ולראיון ממצה ע"י הוועדה היחידתית.
פירוט תכנית הלימודים ניתן לקבל במזכירות התלמידים בחוג.

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לנישות ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיהיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטיפול ולתבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תיאורטי ויישומי להבנת ההתנהגות האנושית ותהליכי שינוי. השאיפה היא להקנות ללומד כלים ומושגים מחקריים, גישות טיפוליות וטכניקות התורמות לשינוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.

תכנית הלימודים מתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים: (1) תאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) התערבויות פסיכותראפויטיות. בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התכנית גם פרקטיקום קליני. הפרקטיקום הקליני מתקיים בבתי חולים פסיכיאטרים ובמרפאות בריאות הנפש במשך יומיים בשבוע. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות הקורסים, הפרקטיקום ובעבודת תזה. מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שיטות התעניינות מגוונים בפסיכולוגיה קלינית. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע והבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיות מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכוטיות חריפות.

מכסת השעות במגמה הקלינית 64 ש"ס

המגמה הקלינית של הילד

תכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מכוונת להכשרת פסיכולוגים להתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללנית של עבודה טיפולית ומניעתית במסגרות השונות שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.

החוג לפסיכולוגיה

בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשירות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באוריינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות ובתי"ח לבריאות הנפש. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.

בכל השלבים יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומו בתחום.

מכסת השעות במגמה הקלינית של הילד 66 ש"ס

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להרחיב ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. במבט כולל מדגישה המגמה החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. המגמה אינה מציעה כיוון התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דהיינו: פסיכולוגיה חברתית-אירגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית ומתקיימים מספר קטן של קורסים ישומיים-מקצועיים בתכנית הלימודים. כמו כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופקולטות אחרות. תחומי ההתעניינות של אנשי סגל המגמה מתפרשים על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, תחרות ושיתוף פעולה, חקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במתודולוגיה של המחקר הפסיכו-חברתית, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. לימודי המגמה החברתית בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, וחוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שיעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשיעורי בחירה אשר יינתנו על ידי מורי המגמה.

מכסת השעות במגמה החברתית 50 ש"ס

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית מתמקדת בהעמקת הידע התאורטי והאמפירי בתחומי תיפקוד והתמודדות של אנשים בריאים בנפשם עם דרישות הסביבה ונסיבות החיים. כמו כן, נותנת המגמה הכשרה בתהליכי האבחון והסיוע הפסיכולוגי הקשורים בהתערבויות מניעה ושינוי ביחס לקשיים בתחומים אלו.

המגמה הייעוצית מבשירה פסיכולוגים לתפקידי הערכה וייעוץ לאוכלוסיות נורמליות (לא פאתולוגיות) מבחינה נפשית, הנזקקות לסיוע בהתמודדות ובהסתגלות בתחומי תיפקוד מגוונים בחברה, בעבודה ובמשפחה. בכך נכללות, לדוגמה, בעיות מהתחום הלימודי-חינוכי, בחירת מקצוע והסתגלות לעבודה, קשיים במשפחה וביחסי זוג, מעברי חיים (דוגמת עליה, גיוס, פרישה), התמודדות עם בעיות בריאות, שינוי בסגנון ובהרגלי חיים. המגמה שמה דגש בהכשרה על התערבויות מניעה, במקביל להכשרה בהתערבויות שינוי, ובמיומנויות ההערכה והמחקר הנלווים.

שנת הלימודים הראשונה כוללת קורסי חובה המקנים לסטודנט ידע תאורטי ואמפירי מקיף ומיומנויות בסיסיות בייעוץ פסיכולוגי כללי. בין השאר, כוללים קורסים אלו: "תאוריות וגישות לייעוץ", "סדנה בריאיון ובפיתוח מיומנויות ייעוץ", "הערכת אישיות על-פי מבחנים", קורסים בסיסיים בתחומי תוכן שונים (חינוכי, תעסוקתי, בריאותי, אישי-זוגי), בנוסף לקורסי החובה החוגיים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר. כמו כן, מתקיים פרקטיקום מעשי של יום בשבוע לאורך כל שנת הלימודים, המלווה בפגישת הנחייה קבוצתית אחת לשבועיים, ובסדנת הכנה בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. הפרקטיקום מתבצע במוסדות החינוך של השירות הפסיכולוגי במרחב תל-אביב.

שנת הלימודים השניה כוללת גם היא מספר קורסי חובה מתקדמים יותר (כגון: "ייעוץ קבוצתי", "התמודדות עם מצבי לחץ"), וכן קורסי בחירה (כגון: "פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים", "ייעוץ זוגי", "פסיכולוגיה שיקומית"), בהתאם למסלול בו בחר הסטודנט להתמחות. חלק מהקורסים האלו ישמשו גם כסדנאות לבצוע מודרך של עבודות סמינריוניות עיוניות ואמפיריות. בנוסף לחובות לימוד אלו, הסטודנט לומד בפרקטיקום מעשי בהיקף של יום בשבוע באחד מהמוסדות הקשורים עם המגמה לצורך זה, ובהדרכה אישית של איש מקצוע בכיר ומוסמך במוסד.

מכסת השעות במגמה לפסיכולוגיה ייעוצית 65 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מקנה ידע בתחום הקוגניטיבי תוך התמקדות על תהליכים בסיסיים המאפיינים מערכות של עיבוד מידע בתחומי תפיסה, קשב, למידה, זיכרון, שפה, חשיבה, פתרון בעיות, תקשורת, קבלת החלטות והתפתחות קוגניטיבית, תוך לימוד תכנון וביצוע מחקר בתחום הקוגניטיבי.

חובות המגמה, החל משנת תשנ"ו, כוללים השלמת 46 ש"ס בשיעורים הבאים: 5 מתוך 7 שיעורי חובה א' (10 ש"ס), 3 מתוך 7 שיעורי ההמשך בי לשיעורי החובה (6 ש"ס), 6 שיעורי בחירה במסגרת המגמה (12 ש"ס). 6 שיעורי בחירה נוספים (12 ש"ס) ניתן להשלים במגמה, או במגמות אחרות בחוג או בחוגים אחרים, בתאום עם המנחה, ובאישורו. בנוסף, כוללים החובות שיעור בשיטות המחקר וסטטיסטיקה (א'+ב': 4 ש"ס), שיעור בסיסי בעיבודים סטטיסטיים במחשב 2 ש"ס, שתי עבודות סמינריוניות (לפחות אחת אמפירית), השתתפות בקולוקויום של המגמה, עבודת תזה, והגנה על התזה.

בשנת הלימודים הראשונה על התלמידים לסיים לפחות 3 מתוך 5 שיעורי החובה א' של המגמה, ואת השיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. תלמיד אשר יקבל בשניים מתוך כלל שיעורי החובה, הכוללים שיעורי חובה א', שיעורי ההמשך ב', ושיטות מחקר וסטטיסטיקה, ציון נמוך מ-80, המשך לימודיו יישקל מחדש. תלמידי המגמה ירכשו ידע בסיסי בשימושי המחשב בשיעור בעיבודים סטטיסטיים במחשב, אותו עליהם להשלים בשנת הלימודים הראשונה במגמה, אלא אם ניתן לתלמיד פטור על ידי מורה הקורס על סמך ידע מקביל

שרכש בקורס אחר ובאישור ראש המגמה. את העבודות הסמינריוניות ניתן לבצע ולהגיש גם בשיעורי הבחירה וגם בשיעורי החובה של המגמה.
התלמידים יבצעו לפחות עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה. עבודה סמינריונית שניה, ניתן לבצע גם במסגרת מגמה אחרת באישור המנחה.
תלמידי המגמה (שנה א' ושנה ב') ישתתפו בסמינר המגמה (קולוקויום) שיתקיים אחת לשבועיים ביום ג' 12:15-13:45 בבניין שרת חדר 111. התלמידים ישתתפו לפחות ב-2/3 מהמפגשים בסמינר. הודעות מפורטות על מועד ההרצאות, שמות מרצים ונושאים יפורסמו על לוח המודעות. סמינר זה אינו מקנה נקודות זכות לקראת תואר.
תלמידי המגמה הקוגניטיבית יבצעו את התזה במסגרת המגמה בהנחיית אחד ממורי המגמה.
כל תלמיד יבחר אחד ממורי המגמה להיות מנחה לעבודת התזה עד תום שנת הלימודים הראשונה, ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני בצרוף אישור בחתימת המנחה. לפני הגשת הצעת התזה יבחר התלמיד, תוך התייעצות עם המנחה, קורא נוסף לעבודת התזה ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני, בצרוף אישור בחתימת הקורא השני.
הגנה על התזה - לאחר שיקבל התלמיד ציון על עבודת התזה, יציג את התזה לפני מורי המגמה ותלמידי המגמה.
בתום שנה א' יכולים התלמידים להגיש מועמדותם להמשך ישיר ללימודי הדוקטורט, בהתאם לנוהלי החוג בנושא. (פרטים בפרק "מסלול ישיר לדוקטורט").
מכסת השעות במגמה הקוגניטיבית 46 ש"ס.

החוג לפסיכולוגיה

המגמה הפסיכוביולוגית

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר הבסיס הביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון: אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.
אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה-NEUROSCIENCES, אפשר להשתמש בשיטות העבודה ובידע שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בנוירולוגיה, בפסיכופרמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.
תלמידי המגמה יציגו את נושא המחקר לאחר גמר העבודה בפני חברי המגמה והתלמידים.
מכסת השעות במגמה הפסיכוביולוגית 52 ש"ס.

תיאור הקורסים

המגמה הקלינית

תורת הסטטיסטיקה
הקורס יסקור וירענן את כל תורות הסטטיסטיקה הנלמדת במסגרת תואר ראשון.

עיבודים סטטיסטיים במחשב
זה קורס בסיסי בניתוח נתונים שבו ניתן להכיר מקרוב אספקטים תאורטיים ואמפיריים שונים של סטטיסטיקה תאורית, ניתוח נתונים השוואתי, בדיקת מודלים וניתוח נתונים אקספלורטיבי, תוך שימוש בתוכנה סטטיסטית סטנדרטית (SPSS ו-BMDP) ייתכן SAS.

שיטות סטטיסטיקה מתקדמת לחוקרים
הקורס עוסק במודלים ובטכניקות של ניתוחים קורלטיביים. דגש מיוחד מושם על מודלים של רגרסיה מרובה ועל שמוש במתאמים לשם בקרה על שונות. חלקו האחרון של הקורס מוקדש לנושאים נבחרים כגון ניתוח נתיבים ובדיקת מודלים.

אבחון והערכה 1
יסודות תהליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית, שיטות אבחון והערכה, הצגה תיאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. ישום קליני, הדו"ח הפסיכולוגי, הדינמיקה הבינאישית במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

פסיכופתולוגיה
הקורס ידון בתפיסות ההפרעה הנפשית, הפסיכוזה והנורוזה תוך פריסה של הגישות הרפואית, הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגניטיבית ועוד. יודגשו הקשרים בין הקליניקה, במחקר והטיפול.

תראיון הקליני
בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני ותילמדנה מיומנויות ראיון שונות. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות הן באוניברסיטה והן בשדה.

אבחון והערכה 2
העמקה והרחבת של הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית כתהליך של אינטגרציה דינמית. ספרות מקצועית עיונית, הצגות מקרים, ניתוחם ועיבודם לפי גישות שונות.

מבוא לטיפול פסיכודינמי א': הקשר הטיפולי
הקורס יתמקד במושגי יסוד של טיפול פסיכודינמי עם מיקוד במהות הקשר הטיפולי: העברה, העברה נגדית, ברית עבודה, נויטרליות טיפולית ואמפתיה. מושגים אלה יידונו מנקודת ראות פסיכואנליטית, אינטר-סובייקטיביסטית ואקסיסטנציאליסטית.

הדרכה בפסיכותרפיה - א'
הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה א'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון, תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו' יובאו לדיון גם כן.

פתיחות וסגירות להתנסויות

הקורס יתמקד על הדרך בה אנשים מווסתים את תגובותיהם לחוויות האישיות שלהם בין שהן כואבות ולא נעימות ובין שהן נעימות ומרחיבות את הדעת. פתיחות להתנסויות אישיות היא היכולת של האדם לקבל את החוויה האישית "כמות שהיא" תוך כדי שימת לב מרבית לגירויים המיידיים מבלי לפרש אותם עפ"י סכמות חשיבה קיימות. זו גם היכולת להפתח להתנסויות חדשות ולהיות מעורב בהן באופן רגשי. מצד שני, סגירות להתנסויות מאפשרת לאדם ליצור מרחק קוגניטיבי מהחוויה המיידית ע"י שימוש בטכניקות קוגניטיביות כמו חפוש משמעות, מתן הסברים מתוך התיאוריה האישית ודחיקת המחשבות הכרוכות בחוויה. במסגרת הקורס נתכנן מחקרים הבודקים את הגורמים המצבים והאישיים המכוונים את הפרט לפתיחות או לסגירות לחוויה האישית.

תדרכה בפסיכותרפיה - ב'

הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

אובסטיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית

במסגרת הסדנא ילמדו הסטודנטים להכיר מקרוב את מאפייני ההפרעה האובסטיבית-קומפולסיבית ויפתחו מחקר עצמאי על אספקטים קוגניטיביים של אובסטיות והתנהגות כפייתית.

יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי

החוג לפסיכולוגיה

הקורס ידון בתיאוריות יחסי אובייקט ופיתוחיהם העכשוויים של ויניקוט, קירבירן, פרנברג, אוגדן ובולס. הנושאים שיידונו: סביבה מוקדמת ואובייקטים מופנמים. העצמי האמיתי והעצמי השקרי. מושאי מעבר ומרחב פוטנציאלי. Splitting, הזדהות השלכתית ואינטגרצית האישיות.

מבוא לטפול קוגניטיבי-התנהגותי

המטרה המרכזית של טפול קוגניטיבי-התנהגותי היא לתת למטופל את היכולות לשנות בכוחות עצמו את מחשבותיו, התנהגותו ורגשותיו. בקורס יוצגו העקרונות המרכזיים של הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי וכיצד הם מיושמים בטפול עם אנשים עם בעיות פסיכולוגיות. הקורס יתמקד על הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי כפי שהוא מיושם בסוף שנות התשעים תוך אזכור התיאוריות שפותחו ע"י אנשים מרכזיים בתחום נולפת, בק, אליס, מיקנבאום וקנפר). לבסוף יצוין שמתוך הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי צומחת היום הגישה האינטגרטיבית לטפול.

המגמה הייעוצית

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה

מטרת הקורס לקדם הבנה מעמיקה של האתיקה המקצועית בפסיכולוגיה, מקורותיה החברתיים-תרבותיים והפסיכולוגיים והקשר שלה לעבודה מקצועית נכונה בכל תחומי הפסיכלוגיה.
נכיר את החוקים, הסטנדרטים והקודים האתיים הרלוונטיים לעבודת הפסיכולוג, תוך דיון במקרים שיוצגו על ידי המרצה או באלה שיובאו מתוך ההתנסות של הסטודנטים. כמו כן נעסוק בחשיבה האתית המתפתחת בשורות הבריאות ומקצועות העזרה האחרים.

מבחנים פסיכומטריים - תאוריה ויישום

מהו "מבחן"; סקירת עולם המבחנים - "ינאי ועפרון" ואחרים; מדדים לבחינת טיבם של מבחנים ושאלונים. בניית מבחנים; ניתוח פריטים, בדיקות מהימנות ותוקף; מעקבים וקריטריונים; השימוש במבחנים - היקף, תועלת ומגבלות; כללי אתיקה ושיקולים מוסריים בשימוש במבחנים.

מבוא לעבודה פסיכולוגית במסגרות חינוכיות

הקורס יכלול ידע והדגמות לגישות, סגנונות וכלים מרכזיים, בעבודת הפסיכולוג במערכות החינוכיות, שבמרכזן, קידום בריאותו הנפשית של הילד וסביבתו. כן ידון בקורס מקומו של הפסיכולוג כחבר בצוות בין-מקצועי וכיועץ למורים ולנורמים השונים במערכת.

ייעוץ לקבלת החלטות

הקורס יציג מודלים נורמטיביים והתנהגותיים של קבלת החלטות ואפשרויות יישומן בתהליכי ייעוץ. יידונו סוגיות ספציפיות כגון: עקרונות ניתוח החלטות, שיפוט והערכה של תועלות ואי-וודאויות, קונפליקטים, הבדלים ביניאישיים בסגנונות החלטה, אימון במיומנויות החלטה.

מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית

מקצוע וקריירה, הקשיים בבחירת קריירה מקצועית, טיפולוגיה של בעיות בייעוץ תעסוקתי, מידע תעסוקתי. שאלוני נטיות: סקירה ביקורתית, מדידת הנטיות המקצועיות באמצעות שאלונים על פי גישות רוא ו-הולנד. מחקרים על הקשר בין הלימה של נטיות עם העיסוק ועם הסביבה לבין משתני רווחה, שילוב של כושר ונטיות בייעוץ התעסוקתי. ניתוחי מיקרים.

מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות

הקורס יתאר את הרקע להתפתחות הפסיכולוגיה של הבריאות המעוגנת במודל הביו-פסיכו-חברתי של הרפואה. יוצגו היבטים שונים לקשרים גוף-נפש, מצבי לחץ, כאב, רפואה התנהגותית, אישיות ובריאות, קוגניציות מחלה ובריאות.

התפתחות חברתית והמשפחה בבגרות ובזיקנה

הקורס יקנה ידע תיאורטי בהתפתחות הפסיכולוגית של הפרט ושל המשפחה בבגרות הצעירה, בבגרות המאוחרת ובזיקנה. יידונו בו תיאוריות ההתפתחות הפסיכולוגית לאורך מרחב החיים, התפתחות רגשית וקוגניטיבית, *התפתחות מעגל המשפחה, מערכת היחסים הבינדורית במשפחה המבוגרת, יחסי אחים בוגרים*, בשלות פיליאלית, מערכת היחסים בין הורים, זקנים וילדים בוגרים וכן דרכי ההתמודדות עם שינויים, אובדנים, ומוות בבגרות ובזיקנה.

סיום הקורס שתתבסס על ניתוח הראיון לאור החומר התיאורטי שנילמד בקורס.

ריאיון ומיתוח מיומנויות ייעוץ

קורס זה מהווה סדנה התנסותית וחווייתית אשר מטרתה לפתח אצל המשתתפים מיומנויות ייעוץ בסיסיות וכגון: קבלת נועץ חדש, הקשבה, רגישות לזולת, שאילת ותחקיר, הבהרת מסרים וסיכומם, התמודדות עם מצבים קשים מגוונים, וכד'; וכן לתרגל באורח מעשי בסימולציות ובמשחקי-תפקידים גישות וטכניקות אשר נלמדות תאורטית בקורסים העיוניים.

הערכת אישיות לפי מבחנים

בקורס יילמדו דרכי השימוש והאינטרפרטציה של המבחנים הבאים: וקסלר, בנדר, מבחני ציור, טא"ט, השלמת משפטים, ו-*MMPI*. ייסקרו עקרונות של הערכת אישיות, והתלמידים יגישו דוחו"ת פסיכולוגיים לפי מבחנים שהעבירו.

ייעוץ קבוצתי

הקורס מציג אפשרויות של ייעוץ במסגרות קבוצתיות. במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בקבוצת ייעוץ. במסגרת זו יחוו המשתתפים את הראיון האישי ובניית הקבוצה ואת שלבי התפתחות הקבוצה. במהלך חלקו השני של הקורס יוצג מודל אינטגרטיבי לייעוץ קבוצתי: *במסגרת התאוריטית תוצג הגישה הפסיכודינמית בכפיס להבנת תהליכים קבוצתיים* וגישות נוספות לעבודה בקבוצה. באופן מעשי יתרגמו המשתתפים מודלים של הנחייה ונושאים ייעוציים שונים לתכנון ובניית סדנאות בשדה.

תיאוריות וגישות לייעוץ א' ו-ב'
הקורס יעסוק בתיאוריות העיקריות בפסיכולוגיה ייעוצית: ייעוץ פסיכודינמי, הומניסטי, קוגניטיבי, גשטאלט, התנהגותי ומשפחתי.

לחץ והתמודדות
הקורס יעסוק במודלים תיאורטיים שונים של לחץ ובדרכים להתמודדות, מניעה וטיפול אצל הפרט, המשפחה והקהילה.

תפקוד קוגניטיבי לקוי - השלכות על התמודדות עם מטלות בית-סמריות ומטלות תעסוקתיות
הקורס יעסוק בהפרעות קשב הנבעות מקשיים בעיבוד מידע לא רלוונטי, ובהשלכות של קשיים אלו על תפקוד של ילדים, הסתגלות לדרישות תעסוקתיות, ומצבי משבר.

טיפול קצר מועד מערכתי
תיאור הקורס: טיפול קצר מועד (טקס), המשותף והמבדיל מגישות טיפוליות אחרות (אנליטיות, גשטאלט, ביהביוריזם).
השימוש של טקס במערכות - יוגיות, משפחתיות ואירגוניות.
עקרונות יסוד בטקס - שינוי מדרגה ראשונה ושניה.
השלב הראשון בטקס - הערכה לעומת דיאגנוזה.
החוזה הטיפולי כמנוף לשינוי - תפקיד המטפל ואחריותו.
תיכנון ההתערבות הטיפולית - שימוש בהתנגדויות.
ניתוח מקרים ושימוש בטכניקות לא מילוליות.

החוג לפסיכולוגיה

המגמה הקלינית של הילד

אבחון והערכה א'
ליומד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רורשך.

עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה עבודה עם הפרט והמערכת
הקורס יקנה ידע עניני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביה"ס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל והרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביה"ס והקהילה שבו הוא ממוקם.

ייעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש
במסגרת של דיון קבוצתי ילובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותנתן הדרכה על פעולות הייעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במערכת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

ראיון ילדים
קורס ישומי הכולל ראיונות עם ילדים בשלבי התפתחות שונים. יילמדו טכניקות של ראיון המשחק ככלי בראיון ילדים תוך ניתוח האינטראקציות בין המראיין למראיין. המיקוד יהיה בפיתוח יכולת לחוש את הילד, להבין את שפתו ודרכי התקשורת שלו. לכל סטודנט תהיה הזדמנות לראיין ילד. בתום כל ראיון ייערך דיון בכיתה על מה שהתרחש בחדר המשחקים. כמו-כן ייתן משוב אישי ע"י המרצה.

התפתחות תפקודי למידה, קשב וריכוז בילדות והתפרעות התפתחותיות הקשורות
הקורס יעסוק בתאור ההתפתחות של המערכות הקשורות בלמידה ותפקודי קשב וריכוז, יתאר מספר הפרעות התפתחותיות הקשורות במערכות אלה (במיוחד ADHD וליקויי למידה) ויתאר את ההסברים הקיימים להפרעות אלה באמצעות המודלים הנוירוקוגניטיביים שנלמדו תוך הכרות עם שיטות המדידה והבדיקה בתחום.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים
הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות והיסטוריות, של כיצד המבוגר מסתכל על הילד בהקשרים הסטוריים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשתקף בספרות ילדים ומבוגרים. ננסה להבין את עבודת הפסיכותרפאט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות ודרך גישות הומניסטיות, אקזיסטנציאליסטיות, קוגניטיביות והביהביוריסטיות.

התפתחות ופסיכופתולוגיה
הקורס יתמקד בסקירה של הפרעות התפתחותיות ופסיכופתולוגיה מפרספקטיבה התפתחותית. בין הנושאים שיידונו: כיצד מתבטאות הפרעות שונות בתחומי תפקוד שונים (כגון: תפקוד קוגניטיבי, רגשות, חווית העצמי, יחסים בינאישיים והיחסים בין הגוף לנפש), וכיצד צורות הביטוי קשורות לגיל ולשלבי התפתחות.

אבחון והערכת ב'
חדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עיבוד וניתוח מערכת מבחני אינטלינגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשיעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית בקבוצה קטנה. (למסיימי קורס אי).

תגובות ילדים ללחץ חברתי-פוליטי
הסדנא תעסוק בקשר בין לחץ חברתי-פוליטי וזרכי ההסתגלות של ילדים. דגש יושם על גורמים המתווכים קשר זה, כגון משתני אישיות, משתני תרבות ועמדות, והגורמים המשפיעים על חסינותם של ילדים. הסדנא תהווה תשתית לעריכת מחקר בתחום.

מבוא לפסיכותרפיה
היבט היסטורי על פסיכותרפיה. הפסיכוטרפויסט כבן אדם, תיפקודו ומיומנותו, הראיון הראשון, אבחנה, תכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכוטרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תיאורטיים בפסיכותרפיה, הצגתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך
הקורס פורש את מלוא תיריעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן ממימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האטיולוגיה העומדת מאחורי התסמונת והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחותיות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

דפוסי שינה ועירות - התפתחות תקינה ופתולוגיה
הסדנא תתמקד בנושאים הקשורים להתפתחות דפוסי השינה-ערות. בילדות, בהפרעות השינה השכיחות מגילאים השונים והקשר שבין הפרעות שינה ופסיכופתולוגיה. מטרת הסדנא תהיה לעודד סטודנטים ליזום ולערוך מחקר בתחום.

תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין
הסדנה תעסוק בנושא הסקות מאינפורמציה תלוית מין. בנוסף לכך תעסוק הסדנה בקשר בין הסקות לבין אוריינטצית תפקיד מין ותתמקד במיוחד בייחודיות של גברים נשים.

השתמעות על מקורות למידע הורי

ישם דגש על מידע הורי וסמכויות שונות על ידע, הכוונה לבדוק על מי מסתמכים ולמי פונים הורים לבקש מידע בקשר לגידול ילדיהם וכן שאלות הקשורות בנכונות של אנשים להסתמך על אינפורמציה ממקורות שונים.

שיעורים מתקדמים - ראה במגמת הקליניות

<u>שיעורי בחירה משותפים למגמות הקליניות, והמגמה הייעוצית</u>

פסיכופתולוגיה וטיפולים בפסיכיאטריה

מטרת הסמינר להעמיק את ההכרות עם ההפרעות ומחלות נפש. האמצעים יהיו עיין תורת הסימנים הקליניים (סמיולוגיה), קלאסיפיקציה, אטיולוגיה, והטיפולים הספציפיים למחלות אלו. תנתן אפשרות לחשיפה קלינית לפסיכופתולוגיות אשר יידונו, בסמינר.

תנחיה קבוצתית

הקורס יוקדש ללמידה בנושא הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

מבוא לנוירופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגנוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הנילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

החוג לפסיכולוגיה

תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי

במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בעבודה קבוצתית. במסגרת זו יחוו המשתתפים את שלבי התפתחות הקבוצה, את הבנת מושג - הקונטקסט הקבוצתי והתהליך שעובר הפרט בקבוצה.
בחלקו השני של הקורס יוצגו מודל התפתחותי לפסיכותרפיה קבוצתית ומושגים בסיסיים של פוקס ביון וגרוטזין. דגש ינתן למושג ההתנגדות ולתהליכים של העברה - על היבטיהם השונים בהקשר הקבוצתי.

נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית

הקורס ידון במאמרים נבחרים העוסקים בקשר שבין המחקר, התיאוריה והפרקטיקה בתחום הפסיכותרפיה והפסיכודיאגנוסטיקה. נושאים לדוגמא: "קודלציות מדומות" במבחנים השלכתיים, והבעייתיות שבזכרונות מודחקים של טראומות ילדות.

תיאוריה של טיפול משפחתי והערכת משפחה

מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תיאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה. תידונה בעיות הקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישומו לטיפול בהפרעות שונות. תיסקרנה האסכולות הקיימות בתחום זה ונושאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים והפרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טיפול במתבגרים, בדיאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המודרנית.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט

הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה ממנותי ספרות פסיכולוגיים נמוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

חוויה ושפת בטפול

הקורס יועבר בתור סדנה המשלבת קריאת טקסטים עם דיון בפרקטיקה טיפולית שבמרכזה שני אנשים או יותר המשוחחים ביניהם. יידונו מושגים כמו אמפטיה, האזנה, אינטרפרטציה, אינטימיות וכו'. דרך טקסטים של לקן, דרידה, דלוז, לוינסון ועוד, טקסטים העוסקים בתורת היצוג והפירוש כפי שהינה מתבטאת בשיח אנושי ובספרות. בסדנה ינותחו דיאלוגים בין מטפלים לפציינטים.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים

קורס זה מוצע במתכונת של הדרכה אישית למספר מוגבל של סטודנטים שיתנסו בעבודה קלינית במעבדת השינה של החוג לפסיכולוגיה מספר שעות שבועיות ויקבלו הדרכה אישית על עבודתם.

ההדרכה תכלול הכרות עם הפרעות השינה בינקות ובילדות, שיטות האבחון והגורמים האפשריים להפרעת השינה. כמו כן ההדרכה תכשיר את הסטודנט לעבודה בטיפולים קצרים וממוקדים המשלבים גישות טיפול דינמיות, גישות לעבודה עם משפחות והדרכת הורים בשיטות התערבות התנהגותיות.

תנתן עדיפות לסטודנטים בשנה השניה או השלישית של לימודי התואר השני. ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

התסמונת הפוסט-טראומטית - מסיימפטומים ועד פילוסופית חיים

הקורס יתאר את התסמונת הפוסט-טראומטית וידון בקשת התפיסות הקיימות כיום לגבי הבנת התסמונת. יידונו התפיסה הפסיכיאטרית-רפואית, התפיסה הפסיכודינמית עם דגש על תאוריות הפסיכואנליזה, יחסי אובייקט, הגישה האקזיסטנציאליסטית-הומניסטית והגישה הקוגניטיבית-התנהגותית - תוך הדגשת ההנחות הפילוסופיות השונות ביחס לטראומה עצמה. כמו-כן, תוצגנה שיטות הטיפול הנובעות מכל תפיסה תוך הבאת דוגמאות קליניות.

התפתחות זהות מינית וסטראוטיפים מיניים אצל ילדים

הקורס ידון בתאוריות העקריות של התפתחות זהות מינית כולל תאורית הלמידה החברתית, התפתחות קוגניטיבית ותאוריות סכמות המין. במסגרת הקורס נדון בתפיסת ילדים את תפקידי המין ותפיסתם התנהגויות שאינן תואמות את הנורמה. נדון בשאלה האם ניתן והאם רצוי לשנות התנהגויות תואמות מין.

מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות שאלונים פסיכולוגיים

בקורס יועמק הידע שנרכש בקורס "הערכת אישיות ע"י מבחנים" הניתן בשנה א'. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המקורות השונים להערכת האישיות וכתיבת חוות דעת מסכמת. המשתתפים בקורס יתבקשו להציג "מקרים" שילקחו מהמקומות בהם הם מבצעים את הפרקטיקום.

פסיכולוגיה שיקומית

לאחר האובדן והמשבר בעקבות מחלה או פגיעה בא תהליך הסתגלות נפשית, חברתית ותעסוקתית. בקורס נכיר תהליך הסתגלות זה, גורמים המעכבים אותו, והתערבויות שיקומיות שונות. נושאים נוספים שיכוסו בקורס: *השלכות פסיכולוגיות תיפקודיות ותעסוקתיות של קבוצות מחלה עיקריות, אישיות והסתגלות, פסיכופתולוגיה* של העבודה, הגדרת הצלחת השיקום הרפואי והפסיכו-חברתי.

ייעוץ להורים

חלק משמעותי בעבודת הפסיכולוג עם ילדים ועם מסגרות חינוכיות, נוגע למפגש עם הורים - נמבוגרים המשמעותיים לילד.

בקורס יידונו נושאים ושאלות הקשורים בהורות, במפגש שבין הפסיכולוג להורה ובדרכי ייעוץ להורים, מותאמות לגיל ולצרכים היחודיים של הילד וההורה.

התערבות הפסיכולוג הייעוצי בטיפול בהפרעות למידה

הקורס סוקר הפרעות למידה שכיחות, תוך דגש מיוחד על הקונספציה הייעוצית והכלים הספציפיים בהתערבות היועץ החינוכי בטיפול בהפרעות קשב, היפראקטיביות ואימפולסיביות. תינתן אפשרות להתנסות בשדה וישם דגש על ניתוח מקרים.

התערבות ייעוצית במצבי משבר אצל המתבגר

הקורס יתמקד בהבהרת מצבי משבר התפתחותיים ומצביים בתקופת גיל ההתבגרות. יידונו הסיבות להיווצרות מצב המשבר, תוך התייחסות למשימותיו ההתפתחותיות של המתבגר, ויוצגו דרכי ייעוץ מומלצות שמטרתן לעזור למתבגר ולמשפחתו, הן במסגרת בית הספר והן במשפחה.

הפסיכולוג הייעוצי והמורה

הקורס יתמקד בהבנת תיפקודו של המורה במערכת הכיתתית והבית-סיפרית. תיבחן חשיבותו כסוכן סוציאליזציה בחיי של הילד והמתבגר. יידונו דרכים לחיזוק דימויו, ודרכים מומלצות לשיפור הקשר מורה-תלמיד, הן בהיבט האישי והן בהיבט הכיתתי, תוך חיזוק מסוגלותו העצמית.

תיבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב: סוגיות תאורטיות אמפיריות וטיפוליות

תופעת הכאב תיבחן בקורס כתוצר וביטוי משולב של תהליכים ברמה הפיזיולוגית וברמה הפסיכולוגית. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרות, משמעויות, סיווגים ומדידה של כאב; מסילות הכאב מהקולטן ועד לתודעה; תהליכי למידה של כאב: זיהוי, פרוש, ביטוי והתנהגות כאב; תיבטים התפתחותיים בכאב; כאב ואישיות; גישות פסיכודינמיות לכאב; השפעות סביבתיות על תפיסות כאב - תרבות וכאב; השפעת יצוגים קוגניטיביים, ציפיות ואמונות על תפיסת כאב, תופעת הפלסבו; כאב נוירופטי; מנגנונים פסיכו-פיזיולוגיים של שיכוך כאבים; מנגנונים קוגניטיביים להתמודדות עם כאב; הסחה וקשב, גישות טיפוליות לכאב.

החוג לפסיכולוגיה

הקורס יהיה פתוח גם לתלמידי ב.א. שנה ג' כקורס בחירה.

בסיום הקורס תהיה בחינה.

מבחני אישיות אובייקטיביים

מדידת אובייקטיבית של איפיוני אישיות נורמליים ואבנורמליים. גישות שונות לבניית כלי מדידה. שני הכלים הפופולריים ביותר: ה-MMPI/MMPI-2 וה-NEO-PI-R. המשמעויות של סקלות התוקף, הקליניות, המשלימות, התוכן, והפרעות אישיות של ה-MMPI/MMPI-2. פרופילים וקודים. המשמעויות של סקלות ה-"תחום" וה-"שטחות" של ה-NEO-PI-R. נתוני מהימנות ותוקף של הגירסאות העבריות. מודל חמשת הנורמים בפרספקטיבות תאורטיות שונות. התמיכה הרבה מחד והשקפות מנוגדות וביקורתיות מאידך. תכונות כנטיות בסיסיות המתבטאות ב"אדפטציות אופייניות". כלים חלופיים למדידת נטיות פסיכופתולוגיות ואיפיוני אישיות. הקשרים בין אישיות ופסיכופתולוגיה. רלבנטיות האישיות לפסיכולוגיה תעסוקתית. מגבלות מבחני האישיות ומקומם בין יתר האמצעים להערכת האדם.

יצירתיות ופסיכותרפיה

הקורס יתמקד על המטפל כיוצר והסיטואציה הטיפולית כבמה לתוצר יצירתי ומטרתו להנביר את המודעות והיחע על תהליכים מרכזיים של יצירתיות ולשלב בינם לבין מקורות פסיכודינמיים ותהליכי פסיכותרפיה. כמו כן יסוקרו שינויים אישיותיים אצל יוצרים שונים כפי שהם משתקפים ביצירותיהם. הקורס גם יתמקד על גישות ואינטרבנציות יצירתיות בסיטואציה הטיפולית ועל הבניות יצירתיות מכוונות (כמו למשל בתחום הנראטיב, הביוגרפיה, הציור, בתרגילי מודעות לשינוי, ועוד).

פסיכולוגיה של האשה

הקורס ידון בתאוריות חדשות על הפסיכולוגיה של האישה בנושאי התפתחות הזהות המינית וההשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות המוסריות, השגיות וכו', על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

התנהגות בריאותית

בקורס יידונו נושאים שונים הקשורים בהתנהגות הקשורה בשמירה על הבריאות, בפגיעה בבריאות, ובהיענות להוראות רפואיות. יוצגו מודלים בין-רפואיים, תקשורתיים, קוגניטיביים והתנהגותיים המסבירים התנהגויות אלו. כמו כן יועלו נושאים אישיים וחברתיים הקשורים ברפואה מונעת.

התמודדות עם חולי

בקורס יידונו החיבטים הפסיכולוגיים של חולי גופני ומודלים שונים על דרכי תגובה והתמודדות עם מחלות, עם *טיפולים רפואיים וסביבה רפואית. יוצגו סוגיות הקשורות בטכנולוגיות רפואיות חדישות והמצוקות המיוחדות* הכרוכות בהן. מקומה של הפסיכולוגיה הרפואית בהקשרים אלו יוצג במפגשים עם מטפלים מאסכולות שונות.

פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים

בסמינר יידונו סוגיות שונות בפסיכולוגיה תעסוקתית, ביניהן על הקשר בין משתני הלימה (לעיסוק ולסביבה) לבין משתני רווחה; הלימה בתוך מקצועות; ניתוח מקצועות; משמעות הפנאי כמקור לסיפוק; סוגים שונים של הלימה ושל התאמה אדם-סביבה. במסגרת הסמינר יידונו הצעות התלמידים לעבודת גמר ("תיזה"), הצעת תיזה מאושרת עד לסוף הקורס היא חובה.

שלבים בפיתוח הקריירה הייעוצית של הפסיכולוג המתחיל

המשתתף יפתח תובנה להתפתחות התעסוקתית שלו כפסיכולוג וישפר כישוריו להתמודדות עם נועצים שונים באוכלוסיות שונות.

בקורס ייערך עיבוד ומשוב על התנסויות המשתתפים בפרקטיקום שלהם.

פרמקולוגיה לפסיכולוגים

מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי בנושאים הבאים: מנגנוני הפעולה של תרופות, תופעות לוואי, עקרונות של התערבות פרמקולוגית יעילה במצבים קליניים שונים.

מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה

הקורס מבוסס על ההשקפה הסימבוליסטית כי במעמקי הנפש, מתמזגת הביוגרפיה האישית עם ההסטוריה הכלל אנושית. על סמך הנחה זו ייבחנו המיתוסים הקדומים ואגדות העם כביטוי לדינמיקה של כוחות הנפש. התורות המיסטיות הקלאסיות מתעדות את גילוייה של הרמה הגבוהה של החברה, המבקשת לחדור באמצעות הסמל אל נבכי הלא-מודע. טקסטים מיסטיים, במיוחד מן המיסטיקה היהודית, יבחנו בקורס כמשקפים חוכמת נפש שנצברה במשך הדורות. כמו כן יידונו יצירות אומנות כמשקפות את רבדי הנפש השונים.

מבוא לפסיכופתולוגיה של הילד

הקורס פורש את מלוא היריעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן מימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את *האטיולוגיה העומדת מאחורי הסתמונות זהן מתוך הבנת המשימות ההתפתחויות הנורמטיביות האופייניות לכל* שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

<u>המגמה החברתית</u>

אמפטיה

מהי אמפטיה ומיהו האדם האמפטיז במסגרת שעור זה נסקור תאוריות וגישות הנוגעות לשאלות אלה בהדגשת המודל של Karnol, שבו אמפטיה מושתתת על בסיס קוגניטיבי ולא רגשי.

מועדון כתבי העת

במסגרת שעור זה נקרא כל שבוע מאמר במשותף. כל משתתף יגיש סדרה של שאלות על כל מאמר שיקרא ועל אחת מהן יענה בכתב ויציג את תשובתו בשעור.

סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית

הקורס בראשיתו יציג את התחום של הפסיכולוגיה הפוליטית, ובהמשכו יתמקד במספר נושאים שלו. הוא יתחו את תופעת האמונות המשותפות בהם מחזיקים חברי חברה מנקודת מבט פוליטית. במסגרת ניתוח זה ייצגו אמונות קונפליקט באופן כללי ואמונות קונפליקט בלתי נשלט במיוחד. באופן ספציפי ינותחו אמונות אתוס הקונפליקט כמו זה-לגיטימציה, פטריוטיזם, בטחון ותחושת קורבן.
בהמשך, הקורס יטפל בדרכי פתרון קונפליקטים הדורשים שינוי אתוס הקונפליקט ובניית אתוס השלום.

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית

הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

הנחיה קבוצתית

הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תהליכי קבלת החלטות א'

בשיעור יידונו - תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

החוג לפסיכולוגיה

עמדות ושכנוע

בקורס יסוקרו תאוריות וגישות מרכזיות בפסיכולוגיה חברתית בתחום יצירת העמדות ופיניני עמדות, גישות לשכנוע בין אישי ויישומים של גישות אלו בתחומים שונים.

התפתחות חברתית

יסוקרו התאוריות המרכזיות על התפתחות חברתית (פרויד, פיאז'ה, קולברג ולמידה חברתית), ותחומי מחקר כגון: שליטה עצמית, תוקפנות, אלטרואיזם, התפתחות מוסרית.

קונפליקט יהודי-ערבי בראי התיאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי

סמינר מיוחד כמשלב התנסות ותיאוריה בהתמודדות והבנת קונפליקטים בין קבוצות תוך התייחסות ספציפית לקונפליקט הערבי-יהודי. הקבוצה תורכב מסטודנטים יהודים וערבים מחלקות שונות שיעבדו כקבוצת התנסות ולימוד. הקורס יכלול התנסות בתהליך בין קבוצתי מתמשך והרצאות בנושאים הבאים: קונפליקטים בין קבוצות, שני עמדות וסטריאוטיפים, עיבוד אינפורמציה, תהליכים אמוציונליים וקוגניטיביים של קונפליקט.
הקורס יועבר ע"י צוות מרצים מהחוג לפסיכולוגיה וצמד מנחים - יהודי וערבי מנוה שלום.

פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'+ב'

הקורס סוקר תאוריות עכשויות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית.

סמינר מנמה

הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לתזת המ.א. כגון, פיתוח רעיונות מחקריים, מתודולוגיה, כלי מחקר וכתיבה.

תהליכים קוגניטיביים של שימוטי זמן - סדנת המחקר

במסגרת הסדנה תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

המגמה הקוגניטיבית

ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון א'

הקורס יתמקד ביכולת האנושית להתעלם מגרוי ומאינפורמציה לא רלבנטיים לתפקיד. הקורס יסקור את התנאים בהם קשב סלקטיבי לגרוי הרלבנטי מצליח ונכשל.

ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון ב'

אחד התפקידים השכיחים ביותר בחיי יום יום הוא בחירה השוואתית בין שני גרויים. נעסוק באתור התהליכים הקוגניטיביים המסתתרים בשפוטים השוואתיים אלה ובהשלכותיהם התאורטיות והמעשיות.

נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית

נעסוק בחקר התפתחות החשיבה עם דגש על "תאוריות השכל" בגיל הרך.

התפתחות קוגניטיבית א'

בשיעור זה נעסוק בתיאוריות בהתפתחות קוגניטיבית ובשאלות תיאורטיות ומחקרים בנושא: תפיסה, ייצוג-ידע, קומוניקציה, חשיבה-לוגית וקוגניציה חברתית.

חשיבה ויצירתיות - א'

בעיות, תיאוריות, מימצאים ושיטות מחקר בנושאי חשיבה ויצירתיות, כולל פתרון בעיות, תובנה והארה, מובן ומשמעות, אינדוקציה, דדוקציה, סיבתיות, אינטואיציה, ומודעות.

חשיבה ויצירתיות - ב'

הקורס יעסוק בנושאי קוגניציה: אישיות והתנהגות, כולל דיון והדרכה ישומית בנושאים כגון: סגנונות קוגניטיביים, *הכוונת התנהגות, ניבוי ושינוי התנהגות, קוגניציות ואמוציות*. בקודש יושם דגש על מעורבות תהליכים קוגניטיביים בתחומים שונים, כגון: התנהגות, אמוציות, בריאות ומחלה.

רשתות נוירונים

יסודות תיאורטיים ומעשיים במידול תופעות קוגניטיביות באמצעות רשתות נוירונים. הקורס כולל ניתוח מפורט ברמה החישובית והפנומנולוגית של ארכיטקטורות הרשת ותהליכי הלמידה המרכזיים בתחום, תוך שימוש בכלי תוכנה והרצת הדמיות מחשב. בין התחומים שייסקרו: קשב (סטרופ, חיפוש חזותי), מודלים של מערכות הזיכרון, מודלים סמנטיים, למידה, זיהוי פנים וניתוח ייצוגים פנימיים. כל הרקע הנדרש, מתמטי ותכנותי, יינתן במסגרת שיעורי התרגול של הקורס.

מבוא לנוירופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגנוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התיאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

נושאים נבחרים בסכיזופרניה

הסמינר יתמקד בבעיות נבחרות במחקר הסכיזופרניה. הסמינר יעסוק בתחומים הבאים: ליקויים קשביים אצל נבדקים סכיזופרנים ונורמלים - סכיזוטיפים, עכבה סמויה, חסימה, איתחול שלילי, חיפוש חזותי, זכרון אקספליציטי ואימפליציטי.

עבודת מחקר יתבצע באחד או יותר מהתחומים הבאים.

התפתחות קוגניטיבית בגיל הרך - סדנת מחקר

נעסוק בחקר התפתחות החשיבה בגיל הרך עם דגש על התפתחות ייצוג והבנת מצבים מנטליים.

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר
במסגרת הסדנא תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

שחזור זכרון שגוי
הקורס יסקור מספר פרדיגמות ניסויות המדגימות תהליכי שליפה אוטומטיים מהזיכרון. כין השאר, נגתח באופן ביקורתי את פרדיגמת הדיסוציאציה הקלאסית ואת פרוצדורת הפרדת התהליכים. הקורס יהיה מחקרי במהותו, תוך הצגה של מחקרים שותפים של משתתפי הקורס, וניתוחם בהתייחס לפרידגמות ולהשלכותיהם. השתתפות בקורס - תוך תאום עם המרצה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית ישומית
הסמינר יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית באחד או יותר מהתחומים הבאים: הנדסת אנוש, התנהגות צרכנים, פרסום, הבדלים אינדיבידואליים, לחץ, וזיהוי שקרים.

זיכרון אנושי
הידע הנוכחי בהבנת תהליכי זיכרון נרכש דרך תאור ביצועיו של נבדקים במספר יחסית קטן של מטלות זיכרון. מטלות אלו, המחוות את גרעין המחקר בתחום הזיכרון האנושי, יסקרו בקורס, תוך שימת דגש על ניתוח המודלים התיאורטיים שפותחו לתיאור הביצועים במטלות. הקורס יעסוק בחלק מהנושאים הבאים: זיכרון אימפליסיטי, זיכרון לטווח קצר ולטווח ארוך, יציבות הזיכרון, אפקט האופנות, אפקט ספציפיות הקידוד, ואפקט החזרה.

החוג לפסיכולוגיה

תפישה ושפה
הקורס יעסוק בהבנת תהליכים הקוגניטיביים הבסיסיים במספר תחומים מרכזיים בתפיסה ושפה. הקורס יתמקד במיוחד בתאוריות עכשוויות ובממצאים חדשניים בתחום הקשב החזותי.

תהליכי קבלת החלטות
בשעור ידונו תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

עיבוד משפטים: היבטים בלשניים, נוירולוגיים והתנהגותיים
הקורס יעסוק בעיבוד משפטים הכוללים תנועה תחבירית, במבנים תחביריים רבים ומגוונים, תוך שימת דגש מיוחד על פרדיגמות מחקריות בתחום הפסיכולינגויסטיקה שהן ייעודיות לתחום זה. תיבדקנה תופעות של קושי עיבודי ספציפי בבוגרים, ילדים, ופציינטים נוירולוגיים.

המגמה הפסיכוביולוגית

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

תהליכים קוגניטיביים בהתנית קלאסית
הסמינר יעסוק בנישות התאורטיות המדגישות את התיבטים הקוגניטיביים של התניה קלאסית.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים

הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והאנטומיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסימפטום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

היבטים פסיכולוגיים ופיזיולוגיים של כאב: סוגיות תאורטיות, אמפיריות וטיפוליות

בסמסטר הראשון יוצגו הנושאים המפורטים בתכנית הקורס "כאב: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים". בסמסטר ב' ייבחנו ביתר פירוט סוגיות בחקר הכאב על פי מחקרים ספציפיים מהפרספקטיבות הפיזיולוגית והפסיכולוגית. הסטודנטים יידרשו להגיש עבודה סמינריונית אמפירית או עיונית.

מערכת לימבית בהתניה קלאסית

התניה קלאסית מאפשרת לחקור באופן פרדיגמאלי אינטראקציה בין מערכות מוחיות שונות. תגובות אמוציונאליות מותנות מהר תוך מעורבות של מערכת לימבית. תגובות מוטוריות נרכשות רק אחרי תרגול נוסף תוך מעורבות של המוח הקטן. נבדוק את הטענה שהתניה אמוציונאלית במערכת הלימבית מזרזת את ההתניה המוטורית במוחון הקטן ואת הטענה שרכישה של תגובות מוטוריות במוחון מכחידה את התגובתיות האמוציונאליות במערכת הלימבית.

הערך התקשורתי של אותות מצוקה

מה לומדים מסימני מצוקה של אחרים? האם ניתן לרכוש תגובות אמוציונאליות בעקבות מסר מצוקה? שאלות אלו יבחנו במודל של התניה קלאסית.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית

לימוד של טכניקות מעבדה למחקר, ושיטות מדידה של מדדים פיזיולוגיים, והתנהגותיים. הקורס כולל עבודה ידנית עם בעלי חיים וב"ע) ערים ומורדמים כגון הזרקות, ניתוחים שונים, והיסטולוגיה.

עישון

הסמינר ינסה לענות על שאלות שעומדות במחלוקת עד עצם היום הזה. האם העישון מהנה? האם העישון ממכר? האם כדי להפסיק לעשן דרוש, טיפול או זה ענין של מוטיבציה בלבד?

תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית

תכנית הלימודים עוסקת בסוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה הרפואית ברמה התאורטית, המחקרית והיישומית. התכנית מקנה למשתתפים בה ידע עדכני בתחום חדש ומתפתח זה ומגוון של טכניקות טיפוליות המייצגות זרמים מרכזיים בפסיכולוגיה הרפואית.

קהל היעד: פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים (תואר שני ומעלה).

הליכי הקבלה: ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת התלמידים על פי ראיון אישי ורקע מקצועי.

רכזת אקדמית: פרופי אינה וינר.

ראש התכנית: ד"ר רבקה יעקובי.

המרצים המשתתפים בתכנית: ד"ר תגי אורן (פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים), ד"ר יהודית אבמון (אתיקה, פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), ד"ר שמגר בן-אליהו (פסיכו-נוירואימונולוגיה), ד"ר גבי גולן (היפנוזה), ד"ר נילי הילמן (פסיכותרפיה רפואית), פרופי אינה וינר (חקר המנגנונים המוחיים המעורבים בהתפתחות פסיכו ונוירופתולוגיה), סוזי וולך (פסיכוסומטיקה בגישה האנליטית), ד"ר רבקה יעקובי (מצבי דחק רפואיים - התמודדות וטיפול), מרתה לכסן (הדרכת רופאים), ד"ר יאיר מימון (רפואה סינית), ד"ר דליה מרדי (פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופי חנן פרנק (כאב), עמוס צור (שימוש במטפורות), אביגיל צימרינסקי (הפרעות אכילה), פרופי שולמית קרייטלר (פסיכואונקולוגיה), אמיר רז (חקר המוח), ד"ר אבי שדה (הפרעות שינה), ד"ר שושנה שילה (התנהגות בריאותית, קבלת החלטות בתחום הרפואי, ייעוץ גנטי), ד"ר איתי שילוני (התמכרויות).

החוג לפסיכולוגיה

הערה: בנוסף למרצים הנ"ל כולל סגל ההוראה של התכנית אנשי מחקר ואנשי שדה ממקצועות הרפואה, מן השורה הראשונה בתחומם.

משך התכנית: שנתיים.

שעות הלימוד: 12 ש"ש (8 ש"ש קורסי חובה ו-8 ש"ס קורסי בחירה).

המועד: ימי שני וחמישי בין השעות 14:00-20:00 (יום חמישי - שנה א', יום שני - שנה ב'). מספר קורסי בחירה יינתנו ביום ד'.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים, התנסות בטכניקות הטיפוליות, הגשת תרגילים ועבודת גמר.

תכנית הלימודים

שנה א' - קורסי חובה:

שם הקורס: *סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית - תאוריה ומחקר - 2 ש"ש*

תאור הקורס: הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות של הפסיכולוגיה הרפואית תוך הצגת עקרונות, גישות תאורטיות, דילמות ומחלוקות, במטרה לאפשר למשתתפי הקורס ליישם את החומר הנלמד בעבודתם המעשית במסגרת הרפואית.

נושאי הקורס: גוף ונפש, דחק והגדרות, פרמטרים מרכזיים, מערכות מתווכות, התמודדות והסתגלות), דחק ומחלות, דחק והמערכת החיסונית, טראומה, גורמי חוסן, התמודדות עם מחלה ואישפוז, הכנה נפשית מוקדמת לפרוצדורות רפואיות, התנהגות בריאותית ומניעה, קבלת החלטות בתחום הרפואי, תקשורת רופא-חולה, מערכות תמיכה חברתית, מחלות כרוניות, מוות *והתליכי גרידה, דפואה מסודתית עממית.*

שם הקורס: *גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א'+ב' - 2 ש"ש*

תאור הקורס: הקורס יעסוק בגישות טיפוליות אופיניות בתחום הפסיכולוגיה הרפואית: גישות פסיכופיזיולוגיות, דינמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות, והיפנוטיות. יושם דגש על תירגול מעשי בטכניקות קצרות מועד ושילובן בתכנית טיפולית בבעיות כגון: כאב, לחץ דם, בעיות עיכול, בעיות נשימה, לחץ וחרדה, הכנה לפרוצדורות רפואיות והתמודדות עם מחלות קשות.

נושאי הקורס: הרפיה, משוב ביולוגי, היפנוזה, טיפול קוגניטיבי והתנהגותי, דמיון מודרך ושימוש במטאפורות.

שם הקורס: נושאים נבחרים בחקר המוח - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בהקניית מושגים והבנת תהליכים הקשורים ליסודות הנוירואנטומיה, נוירופיזיולוגיה ונוירופרמקולוגיה. דגש מיוחד יושם על הבנת הקשר בין המוח וההתנהגות האנושית.

נושאי הקורס: מבוא לנוירופיזיולוגיה של קליפת המוח, תאי עצב ותהליכים פלסטיים. נוירואנטומיה פונקציונלית ומושגים מרכזיים מתחום חקר המוח וההתנהגות, הבסיס הנוירולוגי והתהליכים הנלווים בקורטקס ובאיזורים תת-קורטיקליים המאפיינים פונקציות מוחיות גבוהות באוכלוסיות נורמליות ופתולוגיות. השפעות גומלין אפשריות בין מערכת העצבים, מערכת הורמונלית ומערכת החיסון לבין משתנים פסיכולוגיים. פסיכופרמקולוגיה.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א': מושגים, עקרונות וגישות פסיכותראפויטיות - 2 ש"ש

תאור הקורס: בקורס יידונו מושגים מתחום הפסיכולוגיה והפסיכותרפיה הרלבנטיים לסיטואציות טיפוליות במצבים רפואיים כגון: העברה - העברת נגד, הגנות כגון: רציונלזיציה, השלכה, התקה וכו'. התנגדות, גבולות בטיפול ועוד. כל אלה ישולבו בדוגמאות מחדר הטיפולים. כמו כן תוצגנה גישות ועקרונות המאפשרות להתמודד עם סיטואציות אלה, תוך התייחסות להצגת מקרים על ידי משתתפי הקורס.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

סדנה: שימוש במטאפורות כאמצעי בטיפול - 1 ש"ס

שנה ב' - קורסי חובה:

שם הקורס: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות שונות וקשרי הגומלין ביניהם

משך הקורס: 2 ש"ס.

תאור הקורס: הקורס יעסוק באספקטים השונים של מחלות גופניות שונות כגון: מיגרנות, מחלות לב, סרטן, טרשת נפוצה, מחלות עור ואחרות, כדי להבין את קשרי הגומלין בין המרכיבים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של כל אחת מהמחלות שיידונו ובניסיון לגבש גישות טיפוליות המשלבות ידע עדכני בתחום.

החוג לפסיכולוגיה

נושאי הקורס: מיגרנות, מחלות לב, מחלות סרטן, מחלות של מערכת העיכול, מחלות עור, מחלות אוטואימוניות.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב': עקרונות, ניתוח והבנת השיח - 2 ש"ש

תאור הקורס: בקורס זה נדון בעקרונות תאורטיים, ניתוח והבנת השיח רופא-חולה, תוך התייחסות לקומוניקציה ורבלית ונון-ורבלית באינטראקציות טיפוליות שונות. מטרת הקורס להעשיר את יכולת ההסתכלות והאבחון ברמה הפסיכולוגית, תוך התייחסות לשפה ומרכיביה. הקורס יכלול ניתוח סיטואציות הלקוחות מחדר הטיפולים תוך התייחסות למושגים ועקרונות אשר ילמדו בקורס א'.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

שם הקורס: פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים - 2 ש"ס

נושאי הקורס:

1. מבוא לפרמקולוגיה קלינית
2. הורמונים נבריים ונשיים/מחזור הווסת/פוריות/גיל המעבר.
3. בלוטת המגן/המערכת הסימפטטית/פאראסימפטטית.
4. קורטיזון ונגזרותיו/פרולקטין.
5. אסטמה וטיפול תרופתי/סוכר וטיפול תרופתי/הפרעות בתפקוד הלב וכלי הדם.
6. המערכת הדופמינרגית: מחלת פרקינסון, פסיכוזות והטיפול התרופתי.
7. הפרעות של מצב הרוח - דכאון: *המערכת הסרוטונרגית, המערכת הנוראדרנרגית.*
8. הפרעות של מצב הרוח - תסמונות ביפולריות.
תרופות מייצבות מצב-רוח - מקומן של התרופות האנטי אפילפטיות - אפילפסיה "בראשי פרקים".
9. הפרעות חרדה - המערכת הגאבארגית. סוגי התרופות דמויות "וליום" (בנזודיאזפינים). תרופות נוגדות חרדה שאינן משתייכות לקבוצת הבנזודיאזפינים.
10. הפרעות שינה - מקומו של הטיפול התרופתי.
11. תסמונת הפרעה בקשב/היפראקטיביות - פתולוגיה וטיפול תרופתי (הגיל הרך וגיל ההתבגרות).
12. תסמונות דמנטיביות והטיפול בהן (הפרעות פסיכו גריאטריות).
13. מבוא לקבוצות סמים, התמכרות ותופעות גמילה.
14. *הפרעות פסיכו פיזיולוגיות (גוף ונפש).*
תופעות קונברסיביות ודיסוציאטיביות, התחזות.
15. "סגנון חיים", הרגלים (קפה, עישון, תזונה), רגישויות, ויטמינים.

הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

קורסי בחירה:

הערות:

1. משך כל קורס, למעט אלו שיצוין אחרת, הוא 2 ש"ס.
2. אחדים מקורסי הבחירה עשויים להיפתח אחת לשנתיים.
3. הרשמה לאחדים מקורסי הבחירה תתאפשר גם למועמדים שאינם תלמידי התכנית ואשר יעמדו בדרישות הקבלה.

רשימת הקורסים ותאורם:

פסיכוסומטיקה: כשהגוף מדבר ללא מילים

בקורס נציג השקפות וגישות תאורטיות שונות, המשתייכות לשדה הפסיכואנליטי, במגמה להבין באמצעותן את תהליכי ההתפתחות בשנים הראשונות של החיים תוך מתן דגש על התפתחות ההפרעות הפסיכוסומטיות בתקופה זו. מטרת הקורס: שילוב בין תאוריה לקליניקה כדי לאפשר אינטגרציה של *התומר הנלמד.*

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים
קורס זה מוצע במתכונת של הדרכה אישית למספר מוגבל של סטודנטים שיתנסו בעבודה קלינית במעבדת השינה של החוג לפסיכולוגיה מספר שעות שבועיות ויקבלו הדרכה אישית על עבודתם.
ההדרכה תכלול הכרות עם הפרעות השינה בינקות ובילדות, שיטות האבחון והגורמים האפשריים להפרעות השינה. כמו כן ההדרכה תכשיר את הסטודנט לעבודה בטיפולים קצרים וממוקדים המשלבים גישות טיפול דינמיות, גישות לעבודה עם משפחות והדרכת הורים בשיטות התערבות התנהגותיות.
תינתן עדיפות לסטודנטים בשנה השניה או השלישית של לימודי התואר השני. ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

הפרעות אכילה
הקדמה - הסטוריה של הפרעות אכילה, היבטים תאורטיים. פסיכופתולוגיה של הפרעות אכילה.
אבחנות והגדרות - אבחנה לפי DSM-IV ולפי ICD - 10.
אנורקסיה, בולימיה, הצד האפל של הדיאטה.
תאור מקרה של אכילה כפיתית ומחלת נפש (מהספרות).
אנורקסיה - טיפולים פרטניים דגש על היבטים רפואיים ואבדנות.
בולימיה - דגש על היבטים של דינמיקה משפחתית.
הטיפול הפסיכואנליטי - גישות שונות. טיפול קבוצתי - פסיכודרמה, נשטלט, טיפול באמנות ובתנועה, טיפול משפחתי.
הגישה האינטרדיסציפלינרית: טיפול התנהגותי, קוגניטיבי, פרמקולוגי ואישפוז (בארץ ובחו"ל).

החוג לפסיכולוגיה

התמכרות כמחלה וכסימפטום: היבטים עיוניים וטיפוליים
הקורס יעסוק בנושא ההתמכרות בכלל על מרכיביו החברתיים, הפיזיולוגיים והנפשיים. ייחודה של ההתמכרות לחומרים שונים (סמים, אלכוהול, מזון וכו') ולהתנהגויות שונות ייסקר תוך מתן דגש לאופן שבו התמכרות שזורה לתוך מבנה האישיות, המצב המשפחתי, החברתי ועוד. הקורס יעסוק באיבחון ובטיפול במנגנוני ההתמכרויות שונות ברמה הפרטנית, הקבוצתית והמוסדית.

שינויים במחזור החיים של האישה - היבטים פסיכופיזיולוגיים
הקורס יעסוק בשלבים השונים של התפתחות האישה: מהשלב העוברי, דרך הילדות המוקדמת, גיל ההתבגרות, תקופת הפיריון, הריון ולידה, גיל הביניים והזקנה. בכל שלב יוצג המימד הביולוגי, הפסיכולוגי והחברתי-תרבותי, בהתייחס להתפתחות הנורמלית ולקשיים אפשריים. דגש מיוחד יושם על האספקטים הפסיכוסומטיים.

פסיכואונקולוגיה א': בעיות המחלה, האבחנה והטיפולים
הקורס יעסוק בבעיות פסיכוסוציאליות מיוחדות של חולי סרטן בעלי אבחנות שונות (שד, ריאות, מעי גס וכו'), מבחינת גורמי המחלה (חשיפה לגורמי סיכון, "האישיות הנוטה לסרטן"), השפעות המחלה והטיפולים (ניתוח, כימותרפיה, קרינה) והתמודדות עם בעיות מיוחדות כגון: כאבים, בידוד, הקאות, נשירת שיער וכו'. כן יידונו בעיות של בדיקות לאיבחון מוקדם של המחלה ותקשורת בין הפציינטים לצוות הרפואי והסיעודי.

פסיכואונקולוגיה ב': התמודדות
הקורס יעסוק בהתמודדות של חולי סרטן עם הבעיות המיוחדות של המחלה בשלביה השונים (האבחנה והטיפולים). יושם דגש על נושאים כגון: חרדה, זעם, דכאון, שחיקה, כרוניות המצב, *משאלות התאבדות, התמודדות והסתגלות בתחומי חיים שונים* (חברה, עבודה, משפחה וכו'), איכות חיים, תגובות פסיכיאטריות ואינטרבנציות פסיכותראפויטיות שונות.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, *וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות*. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.
ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב: סוגיות תאורטיות אמפיריות וטיפוליות
תופעת הכאב תוצג בקורס כתוצר וביטוי משולב של תהליכים ברמה הפיזיולוגית וברמה הפסיכולוגית. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרות, משמעויות, סיווגים ומדידה של כאב; מסילות הכאב מהקולטן ועד לתודעה; תהליכי למידה של כאב: זהוי, פירוש, ביטוי והתנהגות כאב; היבטים התפתחותיים בכאב; כאב ואישיות; גישות פסיכודינמיות לכאב; השפעות סביבתיות על תפיסות כאב - תרבות וכאב; השפעת ייצוגים קוגניטיביים, ציפיות ואמונות על *תפיסת כאב*, תופעת *הפלסבו*; כאב נוירופטי; מנגנונים פסיכו-פיזיולוגיים של שיכוך כאבים; מנגנונים קוגניטיביים להתמודדות עם כאב; הסחה וקשב, גישות טיפוליות לכאב.
ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית (בהתאם למתכונת חוק ההיפנוזה)
הקורס יקנה ידע תאורטי בסיסי והתנסות בטכניקות היפנוטיות. הקורס יכשיר את המשתתפים בו לגשת לבחינות הממשלתיות ולהשתמש בהיפנוזה ככלי טיפולי בתחום הפסיכולוגיה הרפואית.
הקורס נחלק לשניים: (ניתן להירשם לכל חלק בנפרד).
חלק א' - בסיס תאורטי, תורגול והתנסות (קורס בן 36 שעות)
חלק ב' - הדרכה על טיפולים בהיפנוזה (קורס בן 20 שעות)
הקורסים בהיפנוזה מיועדים לפסיכולוגים ורופאים בלבד.

קשרי גוף-נפש בראי הרפואה הסינית
מטרת הקורס לאפשר למשתתפים בו להכיר ערוץ נוסף להקשבה ולהבנת האדם, יחסי הגומלין שלו עם סביבתו והשלכות הנובעות מכך למצב בריאותו. המשתתפים בקורס ירכשו בנוסף לידע התאורטי גם ידע בעל ערך יישומי לעבודתם הטיפולית.
<u>תכניית הקורס:</u>
1. מבוא לפילוסופיה של הרפואה הסינית.
2. הצגת מודל של קשרי גוף ונפש. (תוצג מערכת הקשרים בין סימפטומים, העדפות ודחיות של: צבעים, טעמים, עונות השנה, שעות יום ולילה והקשר שלהם לתופעות סומטיות והתפתחות מחלות, זאת על פי התפיסה של הרפואה הסינית).
3. *הצגת מקרים קליניים.*

התנהגות בריאותית
בקורס יידונו נושאים שונים הקשורים בהתנהגות הקשורה בשמירה על הבריאות, בפגיעה בבריאות, ובהיענות להוראות רפואיות. יוצגו מודלים בין-רפואיים, תקשורתיים, קוגניטיביים *והתנהגותיים המסבירים התנהגויות אלו*. כמו כן יועלו נושאים אישיים וחברתיים הקשורים ברפואה מונעת. ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

קבלת החלטות ברפואה
הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרת קריטריונים לטיב החלטה במצבי אי-ודאות, תאוריות נורמטיביות על קבלת החלטות ויישומן ברפואה, מודלים דסקריפטיביים בהחלטות, החלטות במצבי לחץ, סגנונות החלטה אישיים, הפציינט כמקבל החלטות. יידונו גם נושאים פרקטיים כגון: האם אפשר לשפר יכולת קבלת החלטות? האם אפשר לייעץ בקבלת החלטה? האם אפשרי שיתוף פעולה בין רופאים וחולים בקבלת החלטות?

הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי
בקורס תינתן הדרכה על מקרים שיציגו המשתתפים תוך התייחסות לנושאים רלבנטיים הקשורים לתהליך הטיפול כגון: תכנון משך ושיטת ההתערבות, משתנים מתערבים, יחסי מטפל - מטופל, קשר עם הצוות הרפואי וכו'.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה רפואית
מטרת הקורס להקנות ידע ולפתח מיומנויות הדרושות הן לשם קריאה ביקורתית של מחקר והן לתכנון מחקר בפסיכולוגיה רפואית. במסגרת הקורס יוצגו מערכי מחקר שונים עם דגש על מחקרי שדה, באמצעות קריאה מודרכת של מאמרים מייצגים. כמו כן יינתן רקע בהבנת השיטות הסטטיסטיות העיקריות המשמשות כיום במחקרים בפסיכולוגיה רפואית.

שיטות איבחון בפסיכולוגיה רפואית
הקורס יעסוק באמצעי האבחון העומדים לרשותו של הפסיכולוג במערכת הרפואית.

החוג לפסיכולוגיה

אתיקה בפסיכולוגיה וברפואה
הקורס יעסוק בדילמות אתיות מתחום הפסיכולוגיה והרפואה כגון: דילמות אתיות ביחסי מטפל מטופל, סודיות רפואית, אמירת אמת, למי נאמנות המטפל - האם למטופל בלבד? דילמות מתחום הפריון ומתחומים רפואיים נוספים ודילמות הקשורות בניסויים קליניים בבני אדם. הקורס ילווה בהצגת מקרים על ידי מומחים, דיון בדילמות שיוצגו על ידי התלמידים וכן הברת קודים אתיים מתחום הרפואה והפסיכולוגיה וחוק זכויות החולה.

פסיכולוגיה שיקומית
לאחר האובדן והמשבר בעקבות מחלה או פגיעה בא תהליך הסתגלות נפשית, חברתית ותעסוקתית. בקורס נכיר תהליך הסתגלות זה, גורמים המעכבים אותו, והתערבויות שיקומיות שונות. נושאים נוספים שיכוסו בקורס: השלכות פסיכולוגיות תיפקודיות ותעסוקתיות של קבוצות מחלה עיקריות, אישיות והסתגלות, פסיכופתולוגיה של העבודה, הגדרת הצלחת השיקום הרפואי והפסיכו-חברתי.

היבטים פסיכולוגיים של ייעוץ גנטי
הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרת מטרות הייעוץ הגנטי, גישות ועקרונות בסיסיים בייעוץ, מעגלי חיים המתקשרים לייעוץ הגנטי, מצבי לחץ ומנגנוני התמודדות, תקשורת בין-אישית בייעוץ הגנטי, תהליכי קבלת החלטות, סיוע בקבלת החלטות בייעוץ הגנטי, דרכים להערכת תוצאות הייעוץ הגנטי והשפעותיו על הנועצים.

קורסים מתקדמים

גוף ונפש והחוויה האנושית בראי התפיסה האקסיסטנציאלית
האקסיסטנציאליזם האירופאי התנגד להפרדה בין גוף לנפש והוא מנסה להבין כל *תופעה* פסיכופיזית מנקודת ראות של חוויה כוללת - "התהוות בעולם" בלשון תיאורטיקאים כמו היידגר. הקורס יעסוק בכתבים מתחום הפסיכיאטריה והפסיכוסומטיקה האקסיסטנציאלית, בעיקר של Binswanger ו: Boss ויתמקד באיבחון אקסיסטנציאלי והסתכלות אינטגרטיבית על האישיות הכוללת.

פרקים מתקדמים בחקר המח
קורס זה מדגיש הסברים פיזיולוגיים, אונטוגנטיים, אבולוציוניים ופונקציונליים להתנהגות תוך אימוץ גישה נוירו-קוגניטיבית וממצאים עדכניים. הקורס מניח ידע מוקדם בפסיכולוגיה פיזיולוגית והבסיס הביולוגי להתנהגות, מתבסס על קריאת חומר רב ומדגיש שילוב של אוריינטציה מחקרית וקלינית מתחומי הפסיכולוגיה, הנוירוביולוגיה והרפואה. המכלול מקיף נושאים נבחרים בנוירולוגיה התנהגותית, נוירו-פסיכולוגיה, פסיכוביולוגיה ונוירו-פסיכיאטריה לצד לקטים המשיקים לתחומי הפסיכו-נוירו-אימונולוגיה, פסיכו-נוירו-פרמקולוגיה והיבטים רדוקציונאלים-מטריאליסטים נלווים.

החוג לפסיכולוגיה
תואר ראשון

שנה א' - שיעורי חובה — סמסטר

1009.1000 הדרכה בספרייה — א'
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 54

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה — ב'
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 57

1071.1102 מבוא לפסיכולוגיה — שי+תי — א'

.01	הי	10-12;	101	פרופ' ת. ליבל
			תרגיל לנ"ל	
.02	בי	14-16;	יפורסם	נ. גלזר
.03	בי	16-18;	107 דן דוד	נ. גלזר
.04	בי	14-16;	109 דן דוד	מ. כץ-אדניה
.05	בי	16-18;	109 דן דוד	מ. כץ-אדניה
.06	הי	8-10;	205	מ. עמיאל
.07	הי	12-14;	17 שאפל	מ. עמיאל
.08	גי	8-10;	205	ע. שדך
.09	גי	14-16;	107	ע. שדך
.10	הי	12-14;	250 רקנאטי	נ. שני חמי
.11	גי	16-18;	105	נ. שני חמי

1071.1116 סטטיסטיקה לפסיכולוגים אי — שי — א'

.01	בי	8.30-10;	101	ד"ר ש. בן-אליהו
			תרגיל לנ"ל	
.02	הי	14-16;	205	ש. אייל
.03	הי	16-18;	205	ש. אייל
.04	די	8-10;	207	ק. דוד
.05	גי	14-16;	314	ק. דוד
.06	די	10-12;	206	א. יקר
.07	הי	12-14;	121 שאפל	א. יקר
.08	גי	18-20;	109 דן דוד	ט. ויסמן
.09	די	16-18;	106 דן דוד	יפורסם

1071.1117	סטטיסטיקה לפסיכולוגים בי		שי	בי
.01	בי 8.30-10;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
	תרגיל לנ"ל			
.02	הי 14-16;	205	ש. אייל	
.03	הי 16-18;	205	ש. אייל	
.04	די 8-10;	207	ק. זוזי	
.05	גי 14-16;	314	ק. דוד	
.06	די 10-12;	206	א. יקר	
.07	הי 12-14;	121 שאפל	א. יקר	
.08	גי 18-20;	107 דן דוד	ט. ויסמן	
.09	די 16-18;	יפורסם	יפורסם	
1071.1121.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית אי		שי	אי
	גי 10-12;	אולם אפטר	פרופי ח. פרנק	
	תרגיל[1]:			
	בי 9-10;			
1071.1122.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית בי		שי	בי
	גי 16-18;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
	תרגיל[1]:			
	בי 9-10;			
1071.1123.01	תורת האישיות אי		שי	אי
	בי 14-16;	201	פרופי י. טיכמן	
1071.1124.01	תורת האישיות בי		שי	בי
	גי 12-14;	201	ד"ר ח. עומר	

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.2103	שיטות מחקר אי		שי	אי
.01	די 12-14;	101	פרופי ד. אלגום	
	תרגיל לנ"ל			
.02	גי 8-10;	207	א. אשכנזי	
.03	בי 12-14;	208	ע. אידליס	
.04	הי 12-14;	108	ע. אידליס	
.05	בי 8-10;	207	צ. גנאל	
.06	בי 12-14;	108	צ. גנאל	
.07	בי 10-12;	109 דן דוד	ע. לוי	
.08	בי 12-14;	109 דן דוד	ע. לוי	
.09	הי 12-14;	110 דן דוד	ש. שאקי	
.10	גי 14-16;	419	ש. שאקי	
.11	בי 10-12;	314	ע. שגיא	
.12	בי 12-14;	110	ע. שגיא	

1 התרגיל יינתן עפ"י הצורך ולא באופן קבוע. אינו נכלל במניין השעות ואינו מצריך רישום.

1071.2113	**שיטות מחקר ב׳**		ש׳	ב׳
.01	ד׳ 12-14;	101	ד״ר י. גושן-גוטשטיין	
	<u>תרגיל לג״ל</u>			
.02	ג׳ 8-10;	207	א. אשכנזי	
.03	ב׳ 12-14;	107	ע. אידליס	
.04	ה׳ 12-14;	108	ע. אידליס	
.05	ב׳ 8-10;	207	צ. גנאל	
.06	ב׳ 12-14;	106	צ. גנאל	
.07	ב׳ 10-12;	109 דן דוד	ע. לוי	
.08	ב׳ 12-14;	109 דן דוד	ע. לוי	
.09	ה׳ 12-14;	109 דן דוד	ש. שאקי	
.10	ג׳ 14-16;	107	ש. שאקי	
.11	ב׳ 10-12;	207	ע. שגיא	
.12	ב׳ 12-14;	204	ע. שגיא	
1071.2815.01	**פסיכולוגיה חברתית א׳**		ש׳	א׳
	ה׳ 16-18;	101	פרופ׳ א. נדלר	
1071.2816.01	**פסיכולוגיה חברתית ב׳**		ש׳	ב׳
	ד׳ 10-12;	101	פרופ׳ ר. קרנמל	
1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**		ש׳	א׳
	ב׳ 14-16;	001 שאפל	פרופ׳ ס. שטראוס	
1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**[1]		ש׳	ב׳
	ה׳ 10-12;	101	ד״ר ד. שמוטקין	

<u>4 מתוך 6 הקורסים הבאים</u>

1071.2907.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית א׳**		ש׳	א׳
	ה׳ 14-16;	101	פרופ׳ ש. קרייטלר	
1071.2908.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית ב׳**		ש׳	ב׳
	ה׳ 14-16;	101	פרופ׳ ש. קרייטלר	
1071.2909.01	**תפיסה א׳**		ש׳	א׳
	ב׳ 16-18;	101	פרופ׳ ד. אלגום	
1071.2910.01	**תפיסה ב׳**		ש׳	ב׳
	ב׳ 16-18;	101	פרופ׳ י. צאל	
1071.2911.01	**למידה א׳**		ש׳	א׳
	ג׳ 10-12;	004	ד״ר ד. יואל	

1 תנאי קדם התפתחותית של הילד.

1071.2912.01	למידה בי[1]	שי	בי
	ג' 10-12; 110	ד"ר ד. יואל	

שנה ג' - שיעורי חובה

1071.3109.01	פסיכופתולוגיה אי	שי	אי
	ג' 10-12; 201	פרופ' ג. קינן	
1071.3108	ליטודי שדה	תי	אי+בי
	יפורסם		
1071.3112.01	פסיכופתולוגיה בי	שי	בי
	ג' 10-12; 201	ד"ר י. גמפל	
1071.3111.01	מבחנים והערכה אי	שי	אי
	ב' 18-20; 101	פרופ' א. מאיר	
1071.3119.01	מבחנים והערכה בי	שי	בי
	ב' 18-20; 101	ד"ר מ. סלואן/ע.שדך	
1071.3118.01	גישות ושיטות בפסיכולוגיה	שי	בי
	ב' 14-16; 101	פרופ' א. נדלר	

סמינרים אמפיריים

1071.3592.01	קשב ואינפורמציה	סי	אי+בי
	ד' 14-16; סמי א': 109 דן דוד	פרופ' ד. אלגום	
	סמי ב': 002 שאפל		
1071.3557.01	מח, התנהגות ומעי חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן[2]	סי	אי+בי
	ב' 16-18; 422	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.3475.01	מבט קוגניטיבי על תהליכים לא-מודעים בזיכרון	סי	
	ד' 12-14; 426	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	אי
	ד' 16-18; 426	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	בי
1071.3497.01	מודלים לסכיזופרניה בבעייח[2]	סי	אי+בי
	ד' 16-18; סמי א': 426	פרופ' א. וינר	
	סמי ב': 314		

---

1 תנאי קדם למידה אי.

2 משותף למ.א.

1071.3567.01	שיפוט בתנאי אי-ודאות ג׳ 14-16; 157 שרת	ס׳ פרופ׳ ד. זכאי	א׳+ב׳
1071.3586.01	מה בין הרגלים לקומפולסיות: מנגנונים מוחיים[1] ג׳ 12-14; סמ׳ א׳: 426 סמ׳ ב׳: 111 דן דוד	ס׳ ד״ר ד. יואל	א׳+ב׳
1071.3451.01	קשב ופסיכופתולוגיה[1] ג׳ 14-16; 155 שרת	ס׳ פרופ׳ ר. לובוב	א׳+ב׳
1071.3587.01	השפעות ארוכות טווח על השואה - משתנים התפתחותיים, אישיותיים ובריאותיים ג׳ 12-14; 419	ס׳ פרופ׳ י. לומרנץ	א׳+ב׳
1071.3453.01	גבריות ונשיות, אנדרוגיות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים ב׳ 8-10; 426	ס׳ פרופ׳ ת. ליבל	א׳+ב׳
1071.3583.01	נקמה ונקמנות ג׳ 12-14; 314	ס׳ פרופ׳ נ. מילגרם	א׳+ב׳
1071.3588.01	התניה קלאסית - תירגול מעשי ד׳ 10-12; 426	ס׳ פרופ׳ מ. מינץ	א׳+ב׳
1071.3577.01	התמודדות עם אי-ודאות - ייחוסי מזל ומקריות ג׳ 8-10; 426	ס׳ פרופ׳ נ. פרידלנד	א׳+ב׳
1071.3562.01	קשב חזותי ד׳ 14-16; 426	ס׳ פרופ׳ י. צאל	א׳+ב׳
1071.3471.01	סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית ג׳ 14-16; 420	ס׳ ד״ר ת. צלניקר	א׳+ב׳
1071.3139.01	התמודדות עם לחצים ג׳ 8.30-10; 421	ס׳ פרופ׳ ג. קינן	א׳+ב׳
1071.3411.01	חשיבה יום יומית ג׳ 14-16; 421	ס׳ ד״ר י. קלר	א׳+ב׳
1071.3457.01	פסיכולוגיה רפואית ד׳ 16-18; 419	ס׳ פרופ׳ ש. קרייטלר	א׳+ב׳

1 משותף למ.א.

1071.3289.01	התפתחות מוסרית	סי	אי+בי
	כי 10-12; 426	פרופ' ר. קרניול	
1071.3477.01	להיות הורה	סי	אי+בי
	די 10-12; 420	פרופ' ע. רביב	
1071.3459.01	תושיה נלמדת ופתיחות להתנסות	סי	אי+בי
	גי 12-14; 420	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.3483.01	פסיכולוגיה של סיכון והסתכנות	סי	אי+בי
	די 8-10; 426	ד"ר ש. שילה	

<u>קורסי בחירה לתלמידי שנים א' ו-ב' בתוג ולתלמידי תחטיבה</u>

1071.3510.01	המדע בשירות האדם אי	שי	אי
	גי 14-16; 003	פרופ' י. גרודזינסקי	
1087.1000.01	מבוא למדעים קוגניטיביים[1]	שי	אי+בי
	בי 14-16; 204	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.3600.01	פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות (יועבר באינטרנט)	שי	בי
		פרופ' א. זיו	
1071.3132.01	בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים	שי	בי
	בי 18-20; 104	פרופ' א. מאיר	
1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה	שי	
		מרכזת: פרופ' א. פרידמן	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.04	בי 12-14; 421		בי
.05	כי 12-14; 426		בי
.06	די 16-18; 111 שרת[2]		בי
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת	שי	אי
	די 14-16; 419	ד"ר ת. צלניקר	

1 קורס זה מקנה פטור משיעורי הבחירה של שנים א', ג', (סה"כ 4 ש"ס).
2 בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

<u>קורסי בחירה לתלמידי שנה ג' בלבד</u>

1071.3590.01	**הגבות לאיום ולאובדנות; דחיינות ונקמנות**	שי	אי
	הי 12-10; יפורסם	פרופי ג. מילגרם	
1071.4555.01	**ספרות בעיני הפסיכותרפיסט**[1]	שי	בי
	בי 18-16; 204	ד"ר ח. עומר	
1071.3234	**יחסים בין אישיים בקבוצה**	שי	
		מרכזת: פרופי א. פרידמן	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.01	בי 14-12; 426		אי
.02	בי 14-12; 421		אי
1071.3591.01	**מנגנוני כאב**	שי	אי
	גי 16-14; 422	פרופי ח. פרנק	
1071.3564.01	**נורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים**[2]	שי	אי
	גי 18-16; 205	פרופי י. צאל	
1071.3579 .01	**התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך**[2]	שי	בי
	הי 12-10; 16 שאפל	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3574.01	**שיפוט וקבלת החלטות**[2]	שי	בי
	גי 14-12; 107	ד"ר י. קלר	

החוג לפסיכולוגיה

1 משותף למ.א.

2 בקורס הנ"ל מטלת סוף הקורס תהיה עבודה.

החטיבה בפסיכולוגיה

שנה א'

1009.1820	מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה			
.01	א' 10-12;	210	ד"ר ד. יואל,	א'
	ג' 14-16;	110	פרופי נ. מילגרם	
.02	א' 10-12;	210	פרופי נ. מילגרם,	ב'
	ה' 12-14;	110	פרופי מ. מינץ	

שנה ב'

שני קורסים שנתיים לבחירה[1]

1071.1121.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית א'		ש'	א'
	ג' 10-12;	אולם אפטר	פרופי ח. פרנק	
1071.1122.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'		ש'	ב'
	ג' 16-18;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.1123.01	תורת האישיות א'		ש'	א'
	ב' 14-16;	201	פרופי י. טיכמן	
1071.1124.01	תורת האישיות ב'		ש'	ב'
	ג' 12-14;	201	ד"ר ח. עומר	
1071.2815.01	פסיכולוגיה חברתית א'		ש'	א'
	ה' 16-18;	101	פרופי א. נדלר	
1071.2816.01	פסיכולוגיה חברתית ב'		ש'	ב'
	ד' 10-12;	101	פרופי ר.קרניול	
1071.2904.01	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד		ש'	א'
	ב' 14-16;	001 שאפל	פרופי ס. שטראוס	
1071.2905.01	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[2]		ש'	ב'
	ה' 10-12;	101	ד"ר ד. שמוטקין	

1 במקרה של אי התאמה בשעות השיעור ניתן יהיה לדחות את אחד משני הקורסים השנתיים לשנה ב'.

2 דרישה מוקדמת: התפתחותית של הילד.

שני קורסים סמסטריאליים לבחירה

1071.3234	**יחסים בין אישיים בקבוצה**	שי	
		מרכזת: פרופ' א. פרידמן	
	קבוצות תרגיל:		
.04	ב' 12-14; 421		ב'
.05	ב' 12-14; 426		ב'
.06	ד' 16-18; 111 שרת[1]		ב'
1071.3510.01	**המדע בשירות האדם א'**	שי	א'
	ג' 14-16; 003	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.3132.01	**בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים**	שי	ב'
	ב' 18-20; 104	פרופ' א. מאיר	
1071.3600.01	**פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות (ניעבר באינטרנט)**	שי	ב'
		פרופ' א. זיו	
1071.3553.01	**התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת**	שי	א'
	ד' 14-16; 419	ד"ר ת. צלניקר	
1087.1000.01	**מבוא למדעים קוגניטיביים[2]**	שי	א+ב'
	ב' 14-16; 204	פרופ' י. גרודזינסקי	

תחום לפסיכולוגיה

1 בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.
2 ההשתתפות בקורס זה מקבילה לשני קורסי בחירה.

החוג לפסיכולוגיה
תואר שני

סמסטר

המגמה הקלינית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4202	אבחון והערכה 1		ש'	א'+ב'
.01	ה' 14-16;	422	ד"ר ש. תיבון	
	תרגיל לנ"ל:			
.02	ה' 12-14;	426	יפורסם	
.03	ה' 12-14;	205	א. הורוביץ	
.04	ה' 12-14;	314	יפורסם	
1071.4568.01	מבוא לטיפול פסיכו-דינמי א'		ש'	א'
	ג' 12-14;	421	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4212.01	פסיכופתולוגיה		ש'	א'+ב'
	ג' 8-10;	314	פרופ' א. הדר	א'
	ג' 8-10;	314	ד"ר ר. דר	ב'
1071.4380.01	הראיון הקליני א'		ש'	א'
	ה' 8-10.15;	111 שרת	פרופ' ג. קינן	
1071.4593.01	טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים תיאורטיים		ש'	א'
	ה' 10-12;	426	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4135	הדרכה בפסיכותרפיה א'		ש'	א'+ב'
	השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום			
.01	ג' 14-16;	138 שרת	פרופ' א. הדר	
.02	ג' 14-16;	136 שרת	ד"ר ר. דר	
.03	ג' 14-16;	113ב' שרת	פרופ' י. לומרנץ	
.04	ג' 14-16;	151 שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4505.01	פרקטיקום שנה א' קלינית[1]			א'+ב'

---

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

שיעורי חובה - שנה א' או ב'

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה		שי	אי
	ג' 10-12;	111 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים		שי	בי
	ג' 10-12;	111 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב		שי	בי
	ב' 12-14;	מ-005	ר. טרש	

סמינר אמפירי

1071.4570.01	אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית		סי	א'+ב'
	ה' 12-14;	136 שרת	ד"ר ר. דר	
1071.4613.01	פתיחות וסגירות להתנסויות		סי	א'+ב'
	ה' 12-14;	151 שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4629.01	מחקרים בתחום האישיות א-אינטגרציה		סי	א'+ב'
	ה' 12-14;	111ב' שרת	פרופ' י. לומרנץ	

החוג לפסיכולוגיה

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4121	הדרכה בפסיכותרפיה ב'		שי	א'+ב'
	השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום			
.01	ה' 14-16;	111ג' שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
.02	ה' 14-16;	136 שרת	ד"ר ר. דר	
.03	ה' 14-16;	102אי שרת	פרופ' ג. קינן	
.04	ה' 14-16;	138 שרת	פרופ' א. הדר	

אבחון והערכה 2 - השיעור יינתן ב-3 קבוצות מקבילות. וילווה בפרקטיקום

1071.5205	אבחון והערכה 2		שי	א'+ב'
.01	ג' 14-16;	סמי א': 426 סמי ב': 106	ד"ר ש. תיבון	
.02	ג' 12-14;	206	ד"ר ד. שמוטקין	
.03	ג' 12-14;	סמי א': 109 דן דוד ח. קרייזלר סמי ב': 207		

1071.4507.01	יסודות תיאורטים של טיפול פסיכודינמי		שי	א+ב'
	ה' 16-18;	סמי א' 422 סמי ב' 421	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4515.01	פרקטיקום שנה ב' קלינית[1]			א+ב'

קורסי בחירה - להשלמת מכסת 64 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים, ראה בהמשך.

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

המגמה הייעוצית

סמסטר

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה	שי		א'
	ג' 10-12; 111 דן דוד	ד"ר ר. דר		
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים	שי		ב'
	ג' 10-12; 111 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד		
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב	שי		ב'
	ב' 12-14; מ-005	ר. טרש		
1071.4183.01	ייעוץ לקבלת החלטות	שי		א'+ב'
	ג' 8-10; 420	ד"ר ש. שילה		
1071.4471.01	מבחנים פסיכומטרים: תאוריה ויישום	שי		א'
	ג' 14-16; 109 דן דוד	פרופ' א. מאיר		
1071.4780.01	מבוא לעבודה פסיכולוגית במסגרות חינוכיות	שי		א'
	ג' 12-14; 207	ר. חנוך		
1071.4473.01	מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית	שי		ב'
	ג' 14-16; 109 דן דוד	פרופ' א. מאיר		
1071.4474.01	מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות	שי		ב'
	ג' 12-14; 422	ד"ר ש. שילה		
1071.4475.01	תאוריות וגישות לייעוץ	שי		א'+ב'
	ב' 14-16; 422	ד"ר ר. דר		
	ב' 14-16; 422	ד"ר ח. עומר		
1071.5501.01	ראיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ	שי		א'+ב'
	ד' 12-14; 111 שרת	ד"ר ד. שמוטקין		
	תרגיל לנ"ל:			
.02	ד' 8-10; 111 שרת	ש. אורון		
.03	ד' 10-12; 111 שרת	ש. אורון		
1071.5511.01	הערכת אישיות עפ"י מבחנים	שי		א'+ב'
	ב' 12-14; 314	ד"ר י. אכמון		
	תרגיל לנ"ל:			
.02	ד' 8-10; 314	ד"ר ח. בראונשטיין		
.03	ד' 10-12; 314	ד"ר ח. בראונשטיין		

החוג לפסיכולוגיה

1071.4465.01	התפתחות הפרט והמשפחה בבגרות ובזיקנה ד' 14-16; 109 דן דוד	שי ד"ר ל. בר-טור	ב'
1071.4505.02	פרקטיקום שנה א' ייעוצית[1]		

<u>שנה ב' - שיעורי חובה</u>

1071.4312.01	טיפול קצר מועד מערכתי ד' 16-19; 109 דן דוד	שי ד"ר נ. לויתן	א'
1071.4437.01	לחץ והתמודדות ד' 12-14; 426	שי ד"ר ר. יעקבי	ב'
1071.4344.01	ייעוץ קבוצתי ד' 14-16; 421	שי י. טריאסט	א'+ב'
1071.4515.02	פרקטיקום שנה ב' ייעוצית[1]		א'+ב'

<u>שיעורי בחירה:</u> בחירת 16 ש"ס לפחות מתוך רשימה רחבה המשותפת למגמות הקליניות.

---

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

תמגמה הקלינית של הילד

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה		שי	א'
	ג' 10-12;	111 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים		שי	ב'
	ג' 10-12;	111 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב		שי	ב'
	ב' 12-14;	מ-005	ר. טרש	
1071.4268.01	עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה: עבודה עם הפרט והמערכת		שי	א'+ב'
	ג' 12-14;	205	פרופ' ע. רביב	
1071.4269	ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש		שי	א'+ב'
.01	ג' 14-15;	147 שרת	פרופ' ע. רביב	
.02	ג' 15-16;	147 שרת	פרופ' ע. רביב	
1071.4303.01	התפתחות ופסיכופתולוגיה		שי	א'+ב'
	ה' 10-12;	205	ד"ר א. שדה	
1071.4304.01	אבחון והערכה 1		שי	א'+ב'
	א' 10-12;	421	פרופ' י. טיכמן	א'
	א' 10-12;	421	א. ברנט	ב'
	תרגיל לניל			
.02	א' 12-14;	421	ח. שגיא	
.03	א' 12-14;	419	ד. זיו	
.04	א' 12-14;	420	א. מסציאני	
1071.4306.01	ראיון ילדים		שי+ת'	א'+ב'
	א' 14-16;	111 שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.6101.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים א'		שי	א'
	ה' 14-16;	419	ד"ר י. גמפל	
1071.6103.01	גישות ושיטות בפסיכותרפית בילדים ב'		שי	ב'
	ג' 16-18;	419	ד"ר א. שדה	
	קבי תרגיל:			
.02	ה' 14-16;	419	ד"ר א. שדה	
1071.4505.03	פרקטיקום שנת א' קלינית ילד[1]			א'+ב'

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

החוג לפסיכולוגיה

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4279.01	**פסיכופתולוגיה והתפתחותית בגיל הרך**		שו"ת	א'+ב'
	ב' 16-18;	סמי א': 426 סמי ב': 314	ד"ר מ. סלואן	
1071.4397.01	**מבוא לפסיכותרפיה**		ש'	א'+ב'
	ה' 16-18;	314	ד"ר י. גמפל	
	<u>תרגיל לנ"ל:</u>			
.02	ה' 14-16;	420	ס. וולקוביץ	
.03	ה' 14-16;	109 דן דוד	נ. הולר	
1071.5302	**אבחון והערכה 2**[1]		ש'	א'+ב'
.01	שיעור: ב' 8-10;	419	ד"ר מ. סלואן	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>			
.02	ב' 10-14;	סמי א': 419 סמי ב': יפורסם	א. שרוף	
.03	ב' 10-14;	יפורסם	מ. וולך	
.04	ב' 10-14;	יפורסם	מ. דנון	
1071.4515.03	**פרקטיקום שנה ב' קלינית ילד**[2]			א'+ב'

סמינר אמפירי

1071.4448.01	**תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	148 שרת	פרופ' ת. ליבל	
1071.4489.01	**דפוסי שינה וערות - התפתחות תקינה ופתולוגיה**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	102 שרת	ד"ר א. שדה	
1071.4451.01	**הסתמכות על מקורות למידע הורי**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	147 שרת	פרופ' ע. רביב	
1071.4458.01	**תגובת ילדים ללחץ**		ס'	א'+ב'
	ב' 14-16;	105א' שרת	ד"ר מ. סלואן	

קורסי בחירה - להשלמת מכסת 66 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים בהמשך.

---

1 תנאי קדם: אבחון והערכה 1.

2 לא נכלל במניין השעות לתואר.

קורסי בחירה משותפים לתלמידי המגמות הקלינית, קלינית של הילד והייעוצית
תלמידי המגמות הנ"ל יבחרו קורסים להשלמת מכסת השעות למ.א. באישור המגמה, מודגש כי ניתן לבחור בשיעורים מבין המבחר המוצע ע"י כל המגמות עם זאת עדיפות ברישום תינתן לתלמידי מגמת האם. תלמיד הנרשם לשיעור בחירה ממגמה שאינה שלו יקבל הסכמת המרצה להשתתפותו.

1071.4617.01	**אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה**[1] ב' 18-20; 314	ש' ד"ר י. אכמון	ב'
1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית**[1] א' 15-19; 111 שרת	ש' פרופ' א. פרידמן	א'+ב'
1071.4287.01	**מבוא לנוירופסיכולוגיה**[1] ג' 8-10; 419	ש' פרופ' א. הדר	ב'
1071.4493.01	**חוויה ושפה בטיפול**[1] ה' 10-12; 419	ש' פרופ' א. הדר	א'+ב'
1071.4370.01	**פסיכולוגיה של האשה**[1] ג' 14-16; 206	ש' פרופ' א. פרידמן	א'
1071.4554.01	**פסיכופתולוגיה וטיפולים בפסיכיאטריה**[1] ג' 10-12; 314	ש' פרופ' א. שלוסברג	א'+ב'
1071.4618.01	**מבחני אישיות אובייקטיביים**[1] ג' *16-18*; *426*	ש' ד"ר י. מונטג	א'
1072.2101.01	**פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים**[1] ב' 18-20; 421	ש' ד"ר ח. אורן	א'
1071.4543.01	**תהליכים קבוצתיים - יזודות בטיפול קבוצתי**[1] ה' 16-18; סמי א' 421 סמי ב' 420	ש' י. טריסט, ע. שרינג	א'+ב'
1071.4581.01	**שקום והסמכות ההורית**[1] ג' *16-18*; *205*	ש' ד"ר ח. עומר	ב'
1071.4555.01	**ספרות בעיני הפסיכותרפיסט**[1] ב' 16-18; 204	ש' ד"ר ח. עומר	ב'
1071.4582.01	**נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית**[1] ה' 10-12; 421	ש' ד"ר ר. דר	ב'
1071.4594.01	**מבוא לפסיכופתולוגיה של הילד**[1] ג' 8.30-10; 425	ש' ד"ר ח. שיקלר	א'

החוג לפסיכולוגיה

1 עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.

1071.4587.01	טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים יישומיים[1] ה' 10-12; 426	ש' פרופ' מ. רוזנבאום	ב'
1701.4614.01	מבוא לטיפול פסיכודינמי ב'[1] ג' 12-14; 421	ש' ד"ר ק. שטרנגר	ב'
1071.4615.01	הראיון הקליני ב'[1] ה' 8-10.15; 111 שרת	ש' פרופ' ג. קינן	ב'
1071.4620.01	יצירתיות ופסיכותרפיה[1] ג' 10-12; יפורסם	ש' פרופ' י. לומרנץ	ב'
1071.5529.01	התפתחות זהות מינית וסטריאוטיפים מיניים[2] ה' 12-14; 419	ש' פרופ' ת. ליבל	א'+ב'
1071.4560.01	אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים[2] ג' 14-16; יפורסם	ש' ד"ר א. שדה	א'+ב'
1071.4584.01	עבודה עם הגיל הרך[2] ב' 10-12; 420	ש' ד"ר י. גמפל	ב'
1071.4585.01	התסמונת הפוסט-טראומטית- מסימפטומים ועד פילוסופית חיים[2] ה' 18-20; 426	ש' ד"ר ר. קישון-ברש	א'
1071.4623.01	התפתחות תפקודי למידה, קשב וריכוז בילדות והפרעות התפתחותיות הקשורות א' 16-18; סמי א': 123 שאפל סמי ב': 109 דן דוד	ש' ר. גרובר	א'+ב'
1071.4595.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב: סוגיות תיאורטיות, אמפיריות וטיפוליות[3] ד' 12-14; 420	ש' פרופ' ת. פרנק ד"ר ש. שילה	א'+ב'
1071.4579.01	פסיכופתולוגיה: יסודות ובעיות[4] ג' 16-18; סמי א': 003 סמי ב': יפורסם	ש' ד"ר ש. תיבון	א'+ב'

1 עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.
2 עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.
3 קורס בחירה לכל תלמידי תואר שני.
4 עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.

1071.4375.01	פסיכולוגיה שיקומית[1] ד' 16-18; יפורסם	שי ד"ר ש. מלמד	בי
1071.4563.01	ייעוץ להורים[1] ג' 10-12; 426	שי ר. חנוך	אי
1071.4531.01	התנהגות בריאותית[1] ד' 10-12; 109 דן דוד	שי ד"ר ש. שילה	אי
1071.4565.01	התמודדות עם חולי[1] ד' 10-12; 109 דן דוד	שי ד"ר ש. שילה	בי
1071.4588.01	שלבים בפיתוח הקריירה הייעוצית של הפסיכולוג המתחיל[1] ד' 8-10; 111 שרת	שי ד"ר י. שושני	אי+בי
1071.5516.01	פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים[1] ג' 10-12; סמי א'; 420 סמי ב'; 426	שי פרופי א. מאיר	אי+בי
1071.4596.01	התערבות הפסיכולוג חייעוצי בהפרעות למידה[1] ג' 12-14; 422	שי ד"ר ש. מילך-רייך	אי
1071.4597.01	הפסיכולוג הייעוצי והמורה[1] ג' 14-16; 419	שי ד"ר ש. שדה	בי
1071.4598.01	התערבות ייעוצית במצב משבר אצל המתבגר[1] ג' 12-14; 308 ספרית מדה"ח	שי ד"ר ש. שדה	בי
1071.4374.01	מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות מבחנים פסיכולוגיים[1] ג' 8-10; 105	שי י. הד	אי+בי
1071.4621.01	תפקוד קוגניטיבי לקוי - השלכות על לימודים ותעסוקה[1] ד' 12-14; 109 דן דוד	שי ד"ר ח. בראונשטיין	אי
1071.4622.01	סדנה בייעוץ להורים ומורים[1] ג' 14-16; יפורסם	שי ר. חנוך	אי
1071.4423.01	מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה א' 18-20; 419	שי ד"ר מ. אנקורי	אי

החוג לפסיכולוגיה

1 עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.

המגמה החברתית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה	ש'	א'
	ג' 10-12; 111 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים	ש'	ב'
	ג' 10-12; 111 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב	ש'	ב'
	ב' 12-14; מ-005	ר. טרש	
1071.4102.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'	ש'	א'
	ג' 12-14; 107	ד"ר י. קלר	
1071.4410.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים ב'	ש'	ב'
	יפורסם	יפורסם	
1071.4431	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית	סד'	א'+ב'
.01	ב' 16-18; 154א' שרת	פרופ' נ. פרידלנד	
.02	ב' 16-18; 152 שרת	פרופ' א. נדלר	
.03	ב' 18-20; 133א' שרת	ד"ר י. קלר	
.04	ב' 16-18; 127 שרת	פרופ' ר. קרניול	
1071.4470.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה חברתית	ש'	א'
	ב' 8.30-10; 314	פרופ' נ. פרידלנד	

שיעור חובה - שנה ב'

1071.4276.01	סמינר מגמה	ש'	א'+ב'
	ב' 16-18; 111 שרת	ד"ר י. קלר	

שיעורי בחירה

1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית**[1] א' 15-19; 111 שרת	שי פרופי א. פרידמן	א'+ב'
1071.4630.01	**עמדות ושכנוע** ב' 14-16; 420	שי ד"ר י. קלר	א'
1071.4602.01	**קונפליקט בין קבוצות** ג' 14-16; 206	שי פרופי נ. פרידלנד	ב'
1071.4370.01	**פסיכולוגיה של האשה** ג' 14-16; 206	שי פרופי א. פרידמן	א'
1071.4482.01	**הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התאוריה על הקונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסות**[2] ג' 16-19; 111 שרת	סי פרופי א. פרידמן	א'+ב'
1071.4624.01	**יחסים בינאישיים ויחסים בין קבוצות - בעיות נבחרות** ה' 12-14; 109 דן דוד	סד' פרופי א. נדלר	א'
1071.4603.01	**תהליכי קבלת החלטות א'** ב' 18-20; 420	שי פרופי ד. זכאי	א'
1071.4625.01	**אמפטיה** ד' 10-12; 419	שי פרופי ר. קרניול	א'
1071.4610.01	**תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן סדנת מחקר** ב' 18-20; 419	שי פרופי ד. זכאי	ב'
1071.4626.01	**מועדון כתבי עת** ב' 14-16; 109 דן דוד	שי פרופי ר. קרניול	ב'
1071.4627.01	**סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית** ד' 16-18; 109 דן דוד	שי פרופי ד. בר-טל	ב'

החוג לפסיכולוגיה

---

1 בשקלול הסופי ייחשב 3 ש"ס.

2 בשקלול הסופי ייחשב 4 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה

1071.4346.01	**תורת הסטטיסטיקה**[1]	שי	אי
	ג׳ 10-12; 111 דן דוד	ד״ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים***	שי	בי
	ג׳ 10-12; 111 דן דוד	פרופי נ. פרידלנד	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**	שי	בי
	ב׳ 12-14; מ-005	ר. טרש	

קורסי חובה של המגמה (לפחות 5)

1071.4705.01	**ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון אי**	שי	אי
	ה׳ 10-12; 314	פרופי ד. אלגום	
1071.4343.01	**התפתחות קוגניטיבית אי**	שי	אי
	ד׳ 12-14; 421	ד״ר ת. צלניקר	
1071.4390.01	**תפיסה וקשב אי**	שי	אי
	ה׳ 12-14; 421	פרופי י. צאל	
1071.4421.01	**חשיבה ויצירתיות אי**	שי	אי
	ה׳ 16-18; 308 ספריית מדה״ח	פרופי ש. קרייטלר	
1071.4603.01	**תהליכי קבלת ההחלטות אי**	שי	אי
	ב׳ 18-20; 420	פרופי ד. זכאי	
1071.5519.01	**זיכרון אנושי אי**	שי	אי
	ד׳ 10-12; 207	ד״ר י. גושן-גוטשטיין	

בשנה א׳ ו-ב׳ יש חובת השתתפות בקולוקויום מגמה המתקיים אחת לשבועיים בימי ג׳ 12-14 סמסטר א׳ בחדר 105; סמסטר ב׳ יפורסם.

שיעורי בחירה (לפחות 3 שיעורי המשך (בי) לשיעורי חובה אי של המגמה)

1071.4706.01	**ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון בי**	שי	בי
	ה׳ 10-12; 314	פרופי ד. אלגום	

---

1 חובה לסיים עד סוף שנה אי.

1071.5025.01	התפתחות קוגניטיבית בגיל הרך- סדנת מחקר	שי	ב'
	ד' 12-14; יפורסם	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4406.01	תפיסה וקשב - סדנת מחקר		ב'
	ב' 14-16; יפורסם	פרופ' י. צאל	
1071.4422.01	חשיבה ויצירתיות ב'	שי	ב'
	ה' 16-18; 109 דן דוד	פרופ' ש. קדייטלר	
1071.5521.01	זיכרון אנושי ב'	שי	ב'
	ד' 10-12; 207	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4610.01	תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר		ב'
	ב' 18-20; 419	פרופ' ד. זכאי	
1071.4287.01	מבוא לנוירופסיכולוגיה	שי	ב'
	ג' 8-10; 419	פרופ' א. הדר	
1071.4628.01	שחזור זיכרון שבוי	שי	א'+ב'
	ד' 14-16; 308 ספריית מדה"ח	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4703.01	עיבודים משפטיים: היבטים בלשניים, ניאורולוגיים והתנהגותיים	שי	א'+ב'
	א' 14-16; יפורסם	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.4227.01	נושאים נבחרים בסכיזופרניה	שי	א'+ב'
	א' 12-14; 155 שרת	פרופ' ר. לובוב	
1071.4700.01	פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית	שי	א'+ב'
	ב' 14-16; 155 שרת	פרופ' ר. לובוב	
1071.3451.01	קשב ופסיכופתולוגיה	שי	א'+ב'
	ג' 14-16; 155 שרת	פרופ' ר. לובוב	
1071.4477.01	נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית	שי	א'+ב'
	ג' 16-18; 130 שרת	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4712	רשתות נוירונים	שי	ב'
.01	א' 10-12; 111 שרת	א. כהן	
	תרגיל לנ"ל		
.02	ד' 10-11; 315	א. כהן	

החוג לפסיכולוגיה

המגמה הפסיכוביולוגית

1071.4346.01	תורת הסטטיסטיקה	שי	א'
	ג' 10-12; 111 דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים	שי	ב'
	ג' 10-12; 111 דן דוד	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב	שי	ב'
	ב' 12-14; מ-005		
1071.4480.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית	שי	א'+ב'
	ד' 10-12; 421	ד"ר ש. בן-אליהו	א'
	א' 12-14; 426	פרופ' מ. מינץ	ב'
1071.4631.01	מערכת לימביות	שי	א'+ב'
	ג' 12-14; יפורסם	פרופ' מ. מינץ	
1071.4540.01	מח, התנהגות ומעי חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן	שי	א'+ב'
	ד' 14-16; סמי א': 21 שפאל סמי ב': 002 שאפל	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.4449.01	תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית	שי	א'+ב'
	ד' 18-20; יפורסם	פרופ' א. וינר	
1071.4179.01	מודלים לסכיזופרניה בבעלי חיים	שי	א'+ב'
	ד' 16-18; סמי א': 426 סמי ב': 314	פרופ' א. וינר	
1071.4595.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב: סוגיות תיאורטיות אמפיריות וטיפולית	שי	א'+ב'
	ד' 12-14; 420	פרופ' ח. פרנק ד"ר ש. שילה	
1071.4632.01	הערך התקשורתי של אותות לא וורבליים	סי	א'+ב'
	ב' 10-12; 421	פרופ' מ. מינץ	

1071.4633.01	**עישון**		סי	א'+ב'
	ד' 10-12;	422	פרופי ח. פרנק	
1071.4712.01	**רשתות נוירונים**		שי	ב'
	א' 10-12;	**111 שרת**	א. כהן	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>			
.02	ד' 10-11;	315	א. כהן	

תלמידי המגמה הפסיכוביולוגית יופנו לביה"ס לרפואה להשתתף בקורסים:

116.5204	מדעי העצבים חלק א'
116.5205	מדעי העצבים חלק ב'
116.5206	מדעי העצבים חלק ג'

ההרשמה דרך מזכירות ביה"ס לרפואה. משקל הקורסים סה"כ 4 נקודות.

החוג
לפסיכולוגיה

פסיכולוגיה רפואית

סמסטר

שנה א' - שיעורי חובה

1072.1101.01	נושאים נבחרים בחקר המח ה' 14-16; 121 שאפל	ש' א. רז	א'+ב'
1072.1102.01	התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א'[1] ה' 14-16; 17 שאפל	ש' מ. לכסן	א'+ב'
1072.1103.01	סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית ה' 16-18; 121 שאפל	ש' ד"ר ר. יעקובי	א'+ב'
1072.1104.01	גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א' ה' 18-20; 111 שרת	ש' ד"ר נ. הילמן	א'
1072.1105.01	גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית ב' ה' 18-20; 111 שרת	ש' ד"ר א. שילוני	ב'
1072.1106.01	שימוש במטאפורות כאמצעי בטיפול[2]	סד'	

שנה ב' - שיעורי חובה

1072.2101.01	פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים ב' 18-20; 421	ש' ד"ר ח. אורן	א'
1072.2102.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות ב' 18-20; 421	ש' מרכזת: ד"ר ר. יעקובי	ב'
1072.2103.01	התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב'[1] ב' 18-20; 111 שרת	ש' ד"ר ר. יעקובי	א'+ב'

---

1 לרופאים.

2 הסדנה תתקיים בחופשת סמסטר א' ובחופשת הפסח במרוכז. ייחשב 1 ש"ס.

שיעורי בחירה

1072.3101.01	פסיכוסומטיקה ב' 14-16; 111 שרת	שי' ס. וולך	ב'
1071.4560.01	אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים[1] ג' 14-16; יפורסם	שי' ד"ר א. שדה	א'+ב'
1072.3102.01	הפרעות אכילה ב' 16-18; 420	שי' א. צימרינסקי	א'
1072.3103.01	התמכרות כמחלה וכסימפטום ב' 14-16; 111 שרת	שי' ד"ר א. שילוני	א'
1072.3104.01	שינויים במחזור החיים של האישה ב' 16-18; 126 שאפל	שי' מרכזת: ד"ר י. אכמון	ב'
1072.3105.01	פסיכואונקולוגיה א' ד' 14-16; 425	שי' פרופ' ש. קרייטלר	א'
1072.3106.01	פסיכואונקולוגיה ב' ד' 14-16; 17 שאפל	שי' פרופ' ש. קרייטלר	ב'
1071.3557.01	מחי התנהגות ומערכת חיסונית[1] ב' 16-18; 422	שי' ד"ר ש. בן-אליהו	א'+ב'
1071.4595.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב: סוגיות תיאורטיות, אמפיריות וטיפוליות[1] ד' 12-14; 420	סי' פרופ' ת. פרנק ד"ר ש. שילה	א'+ב'
1072.3107.01	היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית[2] ד' 17.30-21; יפורסם	סד' ד"ר ג. גולן	
1072.3108.01	הדרכה על טיפולים בהיפנוזה[3] ד' 17.30-21; יפורסם	סד' ד"ר ג. גולן	ב'

החוג לפסיכולוגיה

1 הקבלה מותנה באישור המרצה.

2 מיועד לפסיכולוגים ולרופאים בלבד.
יינתן בתאריכים: 28.4.99; 14.4; 24.3; 10.3; 24.2; 10.2; 20.1.

3 מיועד לפסיכלוגים ולרופאים בלבד.
יינתן בתאריכים: 16.6.99; 2.6; 26.5; 12.5.

1072.3109.01	קשרי גוף ונפש בראי הרפואה הסינית[1]	שי	בי
		ד"ר י. מימון	
1071.4531.01	התנהגות בריאותית[2]	שי	אי
	ד' 10-12; 109 דן דוד	ד"ר ש. שילה	
1072.3110.01	הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי	שי	אי
	ב' 16-18; 105	ד"ר א. שילוני	
1072.3110.02	הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי	שי	בי
	ב' 16-18; 123 שאפל	ד"ר נ. הילמן	
1072.3111.01	אתיקה בפסיכולוגיה וברפואה	שי	בי
	יפורסם	ד"ר י. אכמון	

<u>קורסים מתקדמים</u>

1072.4101.01	גוף ונפש והתנועה האנושית בראי התפיסה האקסיסטנציאלית	שי	בי
	ב' 18-20; 123 שאפל	ד"ר ק. שטרנגר	
1072.4102.01	פרקים מתקדמים בחקר המוח	שי	אי+בי
	ה' 16-18; 426	א. רז	

1 לא ייתן בשנה"ל תשנ"ט.
2 הקבלה מותנה באישור המרצה.

החוג לתקשורת

ראש החוג: פרופ' עקיבא כהן

תואר ראשון

יועץ: מר יחיאל לימור

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, הבנה וכלי ניתוח של תהליכי התקשורת בכלל ותקשורת ההמונים בפרט בחברה המודרנית, בהקשריה השונים: החברתיים, המשפטיים, הפסיכולוגיים, הכלכליים, הפוליטיים והתרבותיים תוך התמקדות על מוסדות, תכני וקהלי התקשורת.

מסגרות הלימוד

החוג מציע לימודים במתכונת דו-חוגית בלבד. החוג השני יכול להיות בכל פקולטה, להוציא חוגים רב-תחומיים.

תכנית הלימודים

החוג לתקשורת

היקף הלימודים בחוג הינו 68 ש"ס:

א. לימודי תשתית - 36 ש"ס
מטרת לימודי התשתית - להקנות לתלמידים את היסודות התאורטיים, המתודיים והמחקריים בתחום התקשורת. לימודים אלה הם חובה לכל תלמידי החוג לתקשורת. עם זאת, ניתן לקבל פטור מקורס חובה (עד 4 ש"ס) על סמך קורסי חובה חופפים בתוכנם בחוג השני (למשל: מבוא לסטטיסטיקה)[1].

לימודי תשתית הם:
מבוא לתקשורת המונים
קריאת טקסטים בתקשורת
היסטוריה של אמצעי התקשורת
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת
מוסדות התקשורת
מבוא לשפות חזותיות
תקשורת, לשון וחברה
מבוא לסטטיסטיקה
יישומי מחשב למדעי החברה
שיטות מחקר בתקשורת
שימוש במאגרי מידע
תקשורת המונים בישראל
דיני תקשורת

---

1 תלמיד החייב בהשלמת שעות בנין פטורים שקיבל יעשה זאת במסגרת לימודי בחירה.

ב. לימודי העשרה - 6 ש"ס

על מנת להרחיב את השכלתם הכללית, תוך התחשבות בחוג הלימודים השני שלהם, ילמדו התלמידים קורסי העשרה ברמת מבוא בהיקף של 6 ש"ס. קורסים אלו נועדים לתת ביטוי לאופיו האינטרדיסציפלינרי של תחום התקשורת. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה למדעי החברה יהיו חייבים בקורס העשרה אחד לפחות בפקולטה למדעי הרוח או בפקולטה לאמנויות. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה אחרת ילמדו קורס/י העשרה בכל פקולטה שיבחרו.

דוגמאות לקורסי העשרה: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לכלכלה ללא-כלכלנים, מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מבוא ליחסים בינלאומיים, מבוא לבלשנות, מבוא לפילוסופיה, מבוא לתורת הספרות, מבוא למזרח התיכון.

ניתן ללמוד שפה זרה (פרט לאנגלית) במסגרת לימודי העשרה, בתנאי שהתלמיד ילמד לפחות 8 ש"ס באותה שפה. ואולם, במניין שעות העשרה יוכרו 4 ש"ס בלבד.

לימודי העשרה יילמדו מהסמסטר הראשון של שנה א' ועד הסמסטר השני של שנה ב'.

ג. לימודי בחירה - 8 ש"ס

במסגרת הלימודים ילמד כל תלמיד עפ"י בחירתו ארבעה קורסים תחת הכותרת של לימודי בחירה. הקורסים יהיו בשלושה תחומים: (א) מוסדות התקשורת, (ב) קהלי התקשורת, (ג) תכני התקשורת. על מנת להתחיל בלימודי הבחירה על התלמיד לסיים בהצלחה את כל לימודי שנה א' ושיטות מחקר א'.

לימודי הבחירה יחלו בסמסטר השני של שנה ב' ויסתיימו בסמסטר הראשון של שנה ג'.

ד. לימודים אינטגרטיביים - 12 ש"ס

שיאם של הלימודים לתואר הראשון הם הלימודים האינטגרטיביים. בשנת הלימודים השלישית ילמדו התלמידים חמישה קורסים אשר מטרתם לגבש תמונה מסכמת של כל הלימודים עד אותו שלב. קורסים אלה יכללו סמינר מחקרי, סמינר עיוני, קורס המוקדש לסוגיות תיאורטיות בתקשורת, קורס העוסק בסוגיות אקטואליות של תקשורת המונים בישראל וקורס בנושא אתיקה בתקשורת.

ה. סדנאות - 6 ש"ס

בנוסף ללימודים העיוניים בחוג, ישתתפו התלמידים בשלוש סדנאות מקצועיות מתוך מבחר שיוצע בתחומים שונים, כגון: עיתונאות (כתובה ומשודרת), פרסום, יחסי ציבור, דוברות ותקשורת בינאישית. מטרת הסדנאות לאפשר לתלמידים התנסות בהיבטים מעשיים של התקשורת. יתקיימו סדנאות למתחילים וכן סדנאות למתקדמים המבוססות על הסדנאות למתחילים.

מבנה תכנית הלימודים

להלן מבנה תכנית הלימודים כולל דרישות מוקדמות.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר א'</u>		
מבוא לתקשורת המונים א'		2
קריאת טקסטים בתקשורת		1
היסטוריה של אמצעי התקשורת		2
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת		2
מבוא לסטטיסטיקה[1]		4
יישומי מחשב למדעי החברה		
(סמסטר א' או ב')[2]		3
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא לתקשורת המונים ב'	מבוא לתקשורת המונים א', קריאת	2
מוסדות התקשורת	טקסטים בתקשורת והיסטוריה של אמצעי התקשורת	2
מבוא לשפות חזותיות		2
תקשורת, לשון וחברה		2
סדנה		2
שנה ב'		
<u>סמסטר א'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת א'[3]	מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב	4
שימוש במאגרי מידע		1
תקשורת המונים בישראל	מוסדות התקשורת	2
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		
סדנה (סמסטר א' ו/או ב')		2
<u>סמסטר ב'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת ב'	שיטות מחקר בתקשורת א'	4
דיני תקשורת		3
לימודי בחירה	סיום כל קורסי התשתית של שנה א', ובן שיטות מחקר א'	4

החוג לתקשורת

1 תלמידי פסיכולוגיה וכלכלה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה (א'+ב') בחוג לימודיהם השני; תלמידי מדע המדינה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה; ותלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה רשאים ללמוד מבוא לסטטיסטיקה בחוג לתקשורת או בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

2 דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה או לימוד מבוא לסטטיסטיקה במקביל.

3 תלמידי פסיכולוגיה ילמדו חלקים א' וב' בחוג לתקשורת ובחוג לפסיכולוגיה; תלמידי מדע המדינה ילמדו חלקים א' ו-ב' בחוג לתקשורת ופטורים מהקורס במדע המדינה; תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ילמדו שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ורק שיטות מחקר ב' בחוג לתקשורת.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה ג'		
<u>סמסטר א'</u>		
לימודי בחירה		4
סמינר מחקר (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית וההעשרה	4
סוגיות בתקשורת המונים בישראל (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית וההעשרה	2
סוגיות תיאורטיות בתקשורת	סיום כל קורסי התשתית, העשרה ובחירה	2
סדנה		2
<u>סמסטר ב'</u>		
סמינר מחקר (המשך)		
סוגיות בתקשורת המונים בישראל (המשך)		
סמינר עיוני	סיום כל קורסי התשתית, העשרה ובחירה	2
אתיקה בתקשורת		2

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.
<u>ההדרכה כוללת</u>: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת *מקבוצות ההדרכה המתפרסמות* בפרק "קודסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
<u>לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל</u>. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

המשך לימודים בחוג

1. על מנת להמשיך בלימודים בחוג, חייב הממוצע המצטבר של ציוני התלמיד בחוג להיות 75 לפחות בתום כל שנת לימודים קלנדרית (לא כולל לימודי העשרה וסדנאות).
2. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו אם קיבל יותר משני ציונים הנמוכים מ-65 מכלל לימודי התשתית, הסדנאות ולימודי הבחירה (לא כולל: מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב, שימוש במאגרי מידע).

שקלול ציון הגמר

1. בשקלול ציון הגמר ישוקללו כל הקורסים למעט הקורס יישומי מחשב למדעי החברה.
2. כל הקורסים ישוקללו עפ"י מספר השעות שלהם, למעט הסמינרים אשר יקבלו משקל כפול.

תקנות החוג

1. בהתאם לתקנון הפקולטה, יש להשלים את כל הקורסים המוגדרים כלימודי שנה א' בפרק "מבנה תכנית הלימודים" של החוג, תוך שנתיים ממועד תחילת הלימודים בחוג (כולל הפסקת לימודים).

2. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'. רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום הציונים.

4. תלמיד רשאי לחזור על קורס לצורך שיפור ציון חיובי אולם יהיה חייב לעמוד בכל המטלות והדרישות של הקורס כפי שיהיו בתוקף בעת הלימוד החוזר. עפ"י כללי האוניברסיטה, הציון האחרון הוא הקובע. עם זאת, תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס כלשהו יותר מפעמיים.

5. עבודות סמינריוניות עיוניות ומחקריות יוגשו לא יאוחר מ-30 בספטמבר בשנה בה נסתיים הסמינר. במקרים חריגים ניתן יהיה לקבל הארכה, באישור בכתב מן המרצה, ובכל מקרה לא תוגש עבודה לאחר ה-31 בדצמבר בשנה בה השתתף התלמיד בסמינר. תלמיד המבקש להגיש את העבודה עד לתום השנה הקלנדרית, כאמור, יהיה חייב להסדיר את נושא תוספת שכר לימוד, אם תידרש.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

החוג לתקשורת

6. תלמיד בחוג לתקשורת, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף של עד 4 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לתקשורת. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 4 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 64 ש"ס לפחות.

סדר הרישום

התור לרישום בכל סמסטר ייקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה. כדי להבטיח שיוויון הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזורים בני 3 שנים. כך, כל תלמיד יהיה פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.

סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה ראשונה	קבוצה שניה	קבוצה שלישית	קבוצה רביעית	קבוצה חמישית	קבוצה שישית
סמסטר א' תשנ"ט	מ - ע	פ - ק	ח - ל	א - ב	ג - ז	ר - ת
סמסטר ב' תשנ"ט	ח - ל	א - ב	ג - ז	ר - ת	מ - ע	פ - ק
סמסטר א' תש"ס	ר - ת	מ - ע	פ - ק	ח - ל	א - ב	ג - ז
סמסטר ב' תש"ס	א - ב	ג - ז	ר - ת	מ - ע	פ - ק	ח - ל
סמסטר א' תשס"א	פ - ק	ח - ל	א - ב	ג - ז	ר - ת	מ - ע
סמסטר ב' תשס"א	ג - ז	ר - ת	מ - ע	פ - ק	ח - ל	א - ב

רישום מאוחר

רישום מאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

תיאור הקורסים

מבוא לתקשורת המונים א'+ב'

כבסיס להמשך הלימודים מעניק הקורס מושגי יסוד ומציג מודלים ותיאוריות בתחום תקשורת ההמונים מנקודות ראות שונות ומתחרות: התיאוריה של חברת המונים, התיאוריה הניאו-מרכסיסטית, התיאוריה הטכנולוגית-דטרמיניסטית והתיאוריה המבנית-תפקודית.

הקורס יבחן את מסורות המחקר השונות בתחום השפעות התקשורת על הפרט והחברה. יועלו שאלות כגון: האם התקשורת משפיעה על התנהגותנו בתחום הפוליטי, הצרכני, ביחסים בין-אישיים, בקביעות סדר-היום, או בהגברת האלימות? האם התקשורת משפיעה על תפיסת העולם שלנו, על מערכת הערכים והנורמות החברתיות ועל פערי הידע בחברה? הקורס יתמודד עם שאלות אלה ואחרות ויפתח מיומנויות לניתוח ולביקורת תוך בחינת גישות אלטרנטיביות לבדיקתן.

קריאת טקסטים בתקשורת

הקורס יעסוק בפיתוח מיומנויות לקריאה וניתוח של טקסטים אקדמיים, עיוניים ומחקריים, בתקשורת. הסטודנטים יבצעו מטלות קריאה זו-שבועיות וידונו בהן במהלך המפגשים תוך הנחייה ממוקדת.

היסטוריה של אמצעי התקשורת

הקורס יתמקד בתהליכים המרכזיים של התפתחות העיתונות הכתובה והמשודרת מ"עיתוני הקיר" של רומא ועד ימינו. זאת, תוך דיון במכלול הגורמים שהשפיעו על התפתחות העיתונות וזיהוי הסוגים השונים שלה. פרק מיוחד יוקדש גם לראשיתה של העיתונות היהודית.

יסודות הטכנולוגיה בתקשורת

מטרת הקורס להקנות ידע וחבנה בתחום הטכנולוגיה של מערכות תקשורת ברמה שאינה מחייבת ידע הנדסי-טכני. הקורס יעסוק בטכנולוגיה של רדיו, טלוויזיה, טלפוניה, מחשבים, לויינים וכבלים. בקורס ננתח מערכות תקשורת קיימות ועתידיות וישומיהן במצבים שונים של החברה.

החוג לתקשורת

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס כולל שלושה מרכיבים עיקריים: סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה; הסתברות - מושגים בסיסיים; הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים ומבחן χ^2 לאי-תלות.

מוסדות התקשורת

הקורס עוסק בהיבטים המוסדיים של אמצעי תקשורת ההמונים, מעמדו של מוסד התקשורת בחברה דמוקרטית ויחסי הגומלין שבינו לבין מוסדות אחרים בחברה. הנושאים שייבחנו הם: מאפיינים ומיונים של ארגוני התקשורת, כיצד הם פועלים ובעיקר כיצד מתקבלות החלטות מה וכיצד לשדר ולפרסם. כמו כן תידון מערכת הפיקוח על מוסדות התקשורת.

תקשורת, לשון ותברה

היכולת לתקשר באמצעות השפה היא תכונתו היחודית ביותר של המין האנושי, ותכונה זו היא העומדת בבסיס יכולתו של האדם לפתח מערכות תקשורת מורכבות. בקורס נערוך הכרות עם תכונותיה הבסיסיות ביותר של התקשורת הלשונית, בהקשר קוגניטיבי וחברתי, ונעסוק בקשרים בין שפה וחשיבה, בין שפה ותרבות, ובין שפה ומבנה חברתי.

מבוא לשפות חזותיות

לקורס ארבעה חלקים. בחלק הראשון נדון בשאלה התיאורטית בדבר הקשר בין תמונה לשפה. נתוודע למושגי יסוד בסמיוטיקה ונציג ניתוח של תמונות (באקטואליה, בפרסומת, וכדומה). בחלק השני נסווג ונאפיין סוגים שונים של תמונות עפ"י אמצעי התקשורת, הטכנולוגיה, הפונקציה, ועוד. בחלק השלישי נציג אבני דרך בהיסטוריה של התקשורת הויזואלית כדי להבחין בייחודיות של התקופה הנוכחית. בחלק הרביעי והאחרון נשוב לדון במספר "דעות קדומות" ביחס לתמונה.

שיטות מחקר בתקשורת - א'

הקורס עוסק בגישות שונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסיפלינרי של התחום. בחלק הראשון יושם דגש על גישות פוזיטיביסטיות הנהוגות במדעי החברה, כולל מקומם של תיאוריות, מודלים והשערות במערכי המחקר השונים. הקורס יטפל גם ביסודות המדידה החברתית, חקר הסיבתיות, דגימה, מערכי ניסוי מעבדתיים, ניסויי-שדה וניתוח תוכן כמותי. הקורס ישלב יישום עיבודים סטטיסטיים על בסיס הנלמד במבוא לסטטיסטיקה ומבוא ל-SPSS.

שיטות מחקר בתקשורת - ב'

הקורס ממשיך את הצגת הגישות השונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטדיסיפלינרי של התחום. בחלק השני יושם הדגש על גישות לא כמותיות (כדוגמת אתנוגרפיה, ניתוח טקסטים וניתוח השיח), הנהוגות במדעי החברה והרוח. יוצגו השיטות המתאימות לניתוח ממצאים ולהסקת מסקנות במחקרים מסוג זה. לקראת סיום הקורס יכצעו התלמידים פרוייקט מחקרי המשלב את התומר מן החלק הראשון של הקורס עם התומר של החלק השני.

תקשורת המונים בישראל

הקורס יתמקד בשרטוט מפת התקשורת בישראל תוך זיהוי התהליכים המרכזיים שעברו עליה מאז הקמת המדינה. הדיון יתמקד ביחסי הגומלין המתפתחים שבין אמצעי תקשורת ההמונים לבין מוסדות שונים בחברה, ובעיקר המוסד הפוליטי.

שימוש במאגרי מידע

לקורס שתי מטרות: (א) להפגיש את התלמידים עם מקורות מידע העומדים לרשות חוקרים ואנשי הפרופסיות התקשורתיות; (ב) ללמד כיצד להשתמש במקורות אלה במסגרת לימודים אקדמיים. בנוסף לאסטרטגיות חיפוש מידע בספריות ממוחשבות על סוגי החומרים המצויים בהן (ספרים, כתבי-עת, עיתונים והקלטות), ייבחנו מקורות נוספים כגון ארכיבים עיתונאיים (מודפסים ומשודרים) ומאגרי מידע אלקטרוניים. כמו כן ילמדו התלמידים עקרונות של שימוש וציטוט מקורות מידע במסגרות אקדמיות ומקצועיות.

דיני תקשורת

הקורס עוסק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ומבהיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: ביטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, הבטחת משפט הוגן, שמירת הסדר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבהרת סוגיות מיוחדות כחסיונם של מקורות עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חופש הביטוי של עובדי ציבור ועוד.

סוגיות בתקשורת המונים בישראל

קורס זה מטפל במספר סוגיות אקטואליות בתחום תקשורת ההמונים בישראל. לקראת כל סוגיה יקיימו התלמידים דיון בהיבטים תיאורטיים ומחקריים של הסוגיה ולאחר מכן ייערך מפגש עם אורחים מן האוניברסיטה ומחוצה לה שיורים בה.

בכל סמסטר יתקיימו 8 מפגשים הימים והשעות יפורסמו בתחילת השנה.

סוגיות תיאורטיות בתקשורת

העמקת ההיכרות עם גישות ותיאוריות המאפשרות מבט אחר ורב צדדי בתקשורת ותפקידה בחברה. הרחבת העיון בתיאוריות ביקורתיות, לימודי תרבות, פוסט מודרניזם, תיאוריות הבניה, ותיאוריות חברתיות אחרות תוך בחינת הקשר שבינן לבין תופעות בתקשורת בהן אנו נתקלים יום-יום.

לימודי בחירה

אתיקה בתקשורת המונים

הקורס יתמקד באחד הנושאים המרכזיים שיש להם השלכה יומיומית על העשייה התקשורתית. הנושא ייבחן מהיבטים שונים - פילוסופיים, חוקיים, פרופסיונליים ויישומים - תוך ניתוח סוגיות מעשיות הנוגעות לתפקודם של אמצעי תקשורת ההמונים בישראל ובעולם.

המרחב הציבורי, תקשורת ופוליסיקה

מדינות דמוקרטיות נדרשות למרחבים ציבוריים המאפשרים לאזרחים לעסוק בדיון הקשור לענייני הציבור. הדיון מתרחש הן בין האזרחים לבין עצמם הן בין האזרחים לבין המוסדות החברתיים השונים בעיקר המוסד הפוליטי. כיום, מקובל לראות את המדיה השונים ובעיקר את המדיה האלקטרונים כבמות המרכזיות שבהן מתרחשים הדיונים השונים. במסגרת השיעור נבדוק את יחסי הגומלין בין המדיה והמרחב הציבורי, נבדוק את נגישותן של קבוצות שונות לבמות השונות המהוות את המרחב הציבורי, ונבחן את הבמות המרכזיות שבהן מתרחש הדיון הציבורי.

התקשורת והביטחון הלאומי

האינטרס הביטחוני נתפס מאז ומתמיד כהצדקה העיקרית והאולטימטיבית להגבלת זכויות האזרח בכלל, וחופש הביטוי, המידע והעיתונות בפרט. כך במיוחד בישראל, בנסיבותיה הביטחוניות הייחודיות. הקורס יעסוק במתח שבין ערכים אלה לביטחון הלאומי ובשאלה האם ובאיזו מידה דווקא הפגיעה בחופש העיתונות עלולה לחבל בביטחון. ייסקרו העקרונות המצויים והרצויים לאיזון בין חופש העיתונות לביטחון הלאומי. התלמידים יתבקשו לבדוק סוגיות ספציפיות בתחום זה ולהציגן הן בכיתה, והן בעבודה כתובה.

התקשורת והליכי אכיפת החוק

הקורס יעסוק במספר סוגיות: תרומת התקשורת החוקרת לשלטון החוק ולטוהר המידות, הקווים האדומים בפגיעה בשם הטוב ושיעור הראיות המצדיק פגיעה זו, סכנת המשפט וההרשעה על ידי העיתונות ואיסור הסוביודיצה, השימוש במקורות אנונימיים ומיגבלותיו, עקרון פומביות המשפט וחריגיו, זילות וביזוי הליכי המשפט, יח"צנות משפטית והשלכותיה.

טלוויזיה, ילדים ובני נוער

השיעור יתמקד במאפיינים הייחודיים לילדים ובני נוער באינטראקציה שלהם עם מדיום הטלויזיה - שימושים וסיפוקים, דרכי חשיבה, נסיון חיים ובשלות התנהגותית ורגשית. תבחנה המשמעויות של גורמים אלה להבנת מקומה של הטלויזיה בתרבות הילדים והנוער והשלכותיהם למדיניות שידור ולאתיקה מקצועית.

כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם

מה מקורותיהן של טעויות והטיות בעיתונות? מה הנטיות וההטיות הקוגניטיביות, התהליכים הפסיכולוגיים של תפיסה, שיפוט והיסק, אשר משפיעים על דיווחי עיתונאים ועל קריאתם, צפייתם והאזנתם של קהליהם? בקורס נדון בתאוריות של האדם כמדען חובב, נתח דוגמאות מהעיתונות ונעסוק בשאלות הקשורות באתיקה ובאחריות של העיתונאי.

לראות ולהאמין? צילום, בתרבות, ובתקשורת המונים

הקורס יבחון את המשמעות של הצילום בחברה המודרנית ממספר היבטים. וביניהם: צילום ואמת דוקומנטרית; זכרון היסטורי ודמויות מיתולוגיות; צילומים בחדשות; הסטטוס האמנותי של הצילום; צילומי *התא המשפחתי* וזהות אישית; התייר ומצלמתו; צילום וג'נדר; צילום, אופנה ופרסום; צילום בעידן הדיגיטלי.

מוסיקה פופולרית, תקשורת, תרבות עכשווית - ומה שביניהן

המוסיקה הפופולרית לסוגיה - רוק, פופ, דאנס אלקטרוני, ראפ, מוסיקה אתנית ועוד - מצויה בכל אמצעי התקשורת העכשוויים: וידאו קליפים בטלויזיה; שדורי רדיו לסוגיהם; בקורות, סקירות ורכילויות בעתונות; ותצלומים ופוסטרים בשערי מגזינים ובפרסומות. בתוך כך, מהווה המוסיקה הפופולרית מוצר מרכזי של תעשיית התרבות והתקשורת וכלי תרבותי מרכזי לבנייתן ולהגדרתן של זהויות קולקטיביות שונות: לאומיות, מעמדיות, דוריות, מיניות ועוד. קורס זה מציע היכרות עם הדיון האקדמי במכלול זה וניתוח של רכיבי העקריים בהקשר הגלובלי ובהקשר הישראלי.

מין, מיניות ותקשורת

הקורס יעסוק בנושאים הקשורים למין ומיניות כפי שהם מתבטאים בתקשורת ביחסים בין-אישיים ובתקשורת ההמונית. הנושאים שיבחנו כוללים הבדלים בתקשורת בנושאי מין ומיניות בקבוצות גיל שונות ובתרבויות שונות כולל התמודדות בעמדות והתנהגויות שיכולות להגביר מצבי סיכון. הקורס גם ידון בהתייחסות כלי התקשורת ההמונית למין ולהתנהגות מינית שיש לה השלכות לנושאים כגון "מין בטוח", "מין רצוי" או "מין כפוי".

מסעות הסברה ציבוריים

מסעות הסברה ציבוריים העוסקים בנושאים שונים - החל מהתנהגות אינטימית ביותר וכלה בבטיחות בדרכים או מניעת לכלוך במקומות ציבוריים - הם עיסוק תקשורתי מתפתח. הקורס יסקור תיאוריות ומודלים המשמשים ככסיס לפיתוח, ביצוע והערכת מסעות הסברה בסקטור הציבורי ויישומם במסעות עצמם, תוך שימוש בתהליכי ואמצעי תקשורת שונים. דוגמאות מהספרות המקצועית וממסעות הסברה שנעשו בארץ ישמשו לניתוח ודיון יישולבו בחומר הלימוד.

מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת?

נושאים הקשורים לבריאות מכבניים בכלי התקשורת ההמונית והופכים יותר ויותר לחלק מרכזי בחיי הפרט ובמדיניות ציבורית. הקורס ידון במסרים שחלקם לכאורה אינם נוגעים בבריאות, אך למעשה יש קשר ישיר או עקיף בינם לבין הגברת הסיכון למחלות, קידום בריאות הפרט, או קהלים מיוחדים. כמו כן ידון הקורס, תוך *התייחסות לתאוריות התקשורת השונים, בנושאים הקשורים לבריאות*, כולל תקשורת בין-אישית, מודלים של שינוי התנהגות, יחסי-ציבור, שיווק חברתי, תקשורת המונים וטכנולוגיות מחשב.

מתרבות המונים לרב-תרבותיות?

קורס זה יעסוק בהסטוריה ובמצב העכשווי של הדיון על תרבות ותקשורת המונים. מאז פריחת העיתונות המודפסת במאה התשע-עשרה בעולם המערבי, עולה שאלת השפעתן של התקשורת על ה"קולטורה", התרבות ההומוגניזטית של האליטות. *האם "תרבות ההמונים", תוצר התקשורת*, היא שחיתות או פופולריזציה של התרבות האליטיסטיתו בימינו, מתפתח הדיון לכיוון השאלה של רב-תרבותיות בקונטקסט של קבוצות חברתיות שונות המוצגות ע"י אלמנטים תרבותיים ויוצרים שונים.

נוסטלגיה ועבר בפרסום

הקורס דן בהצגת תקופות מהעבר בפרסומת עכשוויות. נבחנת התאמתן של תיאוריות על נוסטלגיה ותפיסה של תקופה מתחומים כמו פסיכולוגיה, התנהגות צרכנים, לימודי תרבות ועוד למדיה בכלל ולפרסום בפרט. הקורס מתבסס על מאגר נתונים שנאסף ביחס לפרסומות ישראליות מהשנים האחרונות, ובוחן את הדברים בהקשר תרבותי ובין-תרבותי.

נשים עיתונאיות

הקורס יתמקד בהיבטים היסטוריים, סוציולוגיים ומוסדיים של השתתפות נשים במקצוע העיתונאות. בקורס ידונו נושאים כגון: מאפייני השתתפות נשים במקצועות התדיה השונים ובעיתונאות בפרט, בעולם ובארץ, הבדלים מגדריים בתהליך העבודה העיתונאית ובמוצרים הסופיים, הקשר שבין השתתפות נשים בתדיה והאופן שבו מוצגות נשים בתדיה ודימוי של נשים עיתונאיות בספרות ובקולנוע.

סוציולוגיה וסוציליזציה של מקצועות התקשורת

עבור הקהל העיסוק בתקשורת הוא בראש ובראשונה מקצוע של מנחי בידור, מגישי חדשות וכוכבי קולנוע. למעשה מהווה התקשורת פעילות קולקטיבית מורכבת של מקצועות רבים. באמצעות כלים שפותחו ע"י הסוציולוגיה של המקצועות והפרופסיות, נדון בגיוס, הכשרה וסוציליזציה של מקצועות התקשורת, בייחודן וביחסים ביניהן. כמו כן נבחן כיצד משפיעים שינויים טכנולוגיים, קשרים עם הקהל ויחסים עם פוליטיקאים על הפעילות המקצועית של העוסקים בתקשורת.

שכנוע: תקשורת, עמדות, התנהגות

בקורס נציג תיאוריות מרכזיות העוסקות באינטראקציה שבין תקשורת, עמדות והתנהגות, כולל תהליכים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים. ועסוק בתיאוריות דו-נתיביות של שכנוע (ELM), ושל התנהגות (MODE), בדיסוננס ותפיסה עצמית, ביחוס ושיפוט חברתי, בהתניה ובלמידה חברתית. נדגיש את יחסי הגומלין בין תיאוריה ליישום בתחומים כגון פרסום מוצרים לצרכנים, שיווק הרגלי בריאות ובטיחות. שמירה על איכות הסביבה ותקשורת פוליטית. נתייחס ליישום הן כדוגמאות לניצול ידע תיאורטי והן לבחינת התיאוריות בשטח מחוץ לכותלי האוניברסיטה.

תולדות העיתונות בארץ-ישראל

הקורס יעסוק בהתפתחות העיתונות בארץ-ישראל, מימי "הלבנון" ו"חבצלת" ועד להקמת מדינת ישראל. במסגרת הקורס ייבחנו התהליכים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שהשפיעו על התפתחות העיתונות ועיצבו את דיוקנה.

החוג לתקשורת

תולדות ייצוג אקונומליקט חיתוני-ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל

המטרה היא להתמקד במיתוסים ובסטריאוטיפים שלתוכם נוצק הקונפליקט במדיה השונים (למשל, הערבי כמגלם שנאת עולם לעם עולם לעומת הערבי כמימוש האידאה של העבדי הקדום). הקורס יבחן את קבלתם של מיתוסים וסטראוטיפים שונים ללא ע"ע לעומת המיסיונות להתנר תיתיהם, שהתרחשו בקצב שונה בכל אחד מסוגי המדיה, מתקופת היישוב עד ימינו.

תקשורת, חברה וספורט

הקורס עוסק במאפיינים של תקשורת הספורט בעולם ובזיקה בינה ובין מערכות חברתיות, תרבותיות, כלכליות ופוליטיות. ניתן דגש למבנה, לתכנים ולמסרים של שידורי ספורט בטלוויזיה ולדפוסי הצפייה בהם.

סמינרים מחקריים

האסטרטגיה התקשורתית של הכותרת העיתונאית

הסמינר יעסוק בשאלת הבאה: מהי הפונקציה התקשורתית של הכותרת העיתונאית, ואילו אסטרטגיות מעורבות בבחירת הכותרת עבור סיפור עתונאי מסויים. התלמידים יעקבו אחרי השתלשלות אירועים תקשורתיים בעיתונים שונים, ובתקופות שונות, ויתמקדו באסטרטגיות השונות שאימצו העיתונים בכל הנוגע לבחירת הכותרות המובילות את האירועים האלה. האם, עבור סיפור מסויים, בזמן מסויים, בחר העיתון להקדיש את הכותרת למרכיב הסיפורי "החדש" "החשוב" "המעניין" "הרכילותי"?

השמירת על אינטרס הציבור בפיקוח על טכנולוגיות התקשורת החדשות

בסמינר מחקר זה יתבקשו התלמידים להתמודד עם הסוגיות החברתיות שמעוררות *טכנולוגיות חברת המידע*, על רקע הדיון התיאורטי בהשלכות טכנולוגיות המידע על חיי היום יום, תהיינה משימות המחקר של התלמידים כוללות השמירה על אינטרס הציבור במדיניות הפיקוח על הטכנולוגיות החדשות. בין היתר יעסקו המחקרים *בנושאים כגון: מקומה של טלוויזיה ציבורית בעידן המידע*; תפקידה של טלוויזיה חינוכית; מגבלות על תכנים, האם וכיצד יש להפעיל אותן; תפקיד התקשורת במערכות פוליטיות; תפקיד התקשורת בצמצום פערים חברתיים וכיו"ב.

זוכרים טלוויזיה: זיכרון קולקטיבי ותקשורת

בקורס זה נתח כיצד אמצעי התקשורת מעצבים את הזיכרון הקולקטיבי של חברות מודרניות בכלל ושל החברה הישראלית בפרט, במגוריה השונים. נתמקד בזיכרון של צופי טלוויזיה: האם מדובר בתופעה משפחתית, לאומית, וכיום יותר גלובלית או, להפך, מקומיתז באילו שיטות ראוי להשתמש כדי לחקור את תופעת הזיכרון? מה מייחד את הטלוויזיה (לעומת אמצעי תקשורת אחרים) מבחינת הבניית *הזיכרון הקולקטיבי*?

עולים וצורכים: ניתוח תחליבי צריכת תקשורת בקרב עולים

לפני שנים דובר *על קליטת העליה במסגרת "כור ההיתוך" הישראלי*. כיום מקובל לחשוב על מגמות של תמיכה בשימור הזהות והתרבות של עולים במסגרת של חברת פלורליסטית. הדגש עבר מיצירת תקשורת עבור עולים לתקשורת הנעשית ע"י העולים. בסמינר ייבחנו וייחקרו היבטים מוסדיים, תכניים והתנהגותיים הקשורים בצריכת תקשורת המונים ע"י עולים מארצות חבר הלאומים בעשור האחרון, תוך שימוש במיגוון שיטות מחקריות. אין צורך בידיעת השפה הרוסית.

תכניות ומסרים לשינוי התנהגות

הסמינר יעסוק בחקר תכניות שיעדן להביא לשינוי התנהגות של פרטים או קבוצות תוך התבססות על תיאוריות *ומודלים של שכנוע*, בניית מסרים, השפעה והעצמה. תכניות ההתערבות שייחקרו יכולות להתבצע במסגרות וברמות התערבות שונות כולל פרטים, קבוצות, קהילה, או מסעות הסברה ציבוריים ארציים. בין התכניות שייחקרו תינתן לתלמידים ההזדמנות להשתלב בפרויקט המתבצע עם עולים יוצאי אתיופיה ותכניות למניעת תאונות בדרכים.

תמורות בדימויי גבריות בתקשורת הישראלית

הסמינר יעסוק בניתוח ביקורתי של דימויי גברים בתקשורת הישראלית (כדוגמת פרסומת, סדרות דרמה מקוריות, כתבות עיתונאיות, תכניות בידור) תוך בחינת התמורות שחלו בתפיסת הגבריות. הדיון ישאב ממקורות *תיאורטיים שונים בתחום ובעיקר מתרומתן של הגישות הפמיניסטיות*. לימודי המוסקסואליזם ותיאוריות סוציולוגיות על שינויים בחברה הישראלית. המשתתפים יבצעו עבודת מחקר עצמאית אשר תתעד ותנתח גבריות בטקסטים ישראליים.

<u>סמינרים עיוניים</u>

השידור הציבורי: אתגרים בעידן המידע

העידן הרב ערוצי ברדיו ובטלוויזיה כמו גם חדירתן של טכנולוגיות חדשות ושינויים חברתיים הקשורים לכך *מעלים את שאלת תפקידו* של השידור הציבורי בחינה. הסמינר יסקור את הספרות העוסקת בקיומו של שידור ציבורי ותפקידיו, ישווה בין מערכות שידור ציבורי במקומות שונים בעולם כמו גם בישראל, יבחן את ההצעות השונות המועלות חדשות לבקרים ביחס למבנהו הרצוי ותפקידיו החברתיים ויציע מודלים המתאימים את השידור הציבורי לעידן החדש. הדיון במעמדו של השידור הציבורי ייעשה תוך התייחסות להתפתחויות של עידן המידע ולאתגרים החברתיים, הטכנולוגיים והכלכליים שהוא מעמיד בפניו.

ז'אנרים (סוגות) בטלוויזיה

למושג "ז'אנר" בלימודי טלוויזיה בא בעקבות התחום העתיק של חקר הפואטיקה ותחום מודרני יותר של לימודי קולנוע. תורת הז'אנרים עוסקת בניתוח טקסטים כדי להבחין בין סוגים שונים של תכניות או של קטעים (sequences) בטלוויזיה. היא מסייעת לנו להבין, בין השאר, את המורכבות של הטלוויזיה כסוג של "שפה" מיוחדת. בסמינר נדון במספר ז'אנרים, כגון: טלוויזיה בשידור חי, שעשועונים, חדשות ואקטואליה.

חינוך לצריכה ביקורתית של תקשורת המונים

הסמינר יעסוק בבחינת הראציונל להוראת צריכה ביקורתית של תקשורת ההמונים בחברה דמוקרטית. יבחנו גישות חינוכיות שונות והיישומים המעשיים שלהן במערכת החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי, בארץ ובעולם. הדיון בסמינר יתמקד בתרומה ההדדית של לימודי תקשורת וחינוך ובפיתוח מיומנויות ביקורת ובהעצמה חברתית.

מבידור לשינוי חברתי

לאורך ההיסטוריה של אמצעי התקשורת ניסו תכניות בידור לקידום מסרים חברתיים. בסמינר יבחנו שני סוגי תכניות ביחס שניסו באופן מכוון להביא לשינויים חברתיים: (א) תכניות שהופקו במיוחד למטרה זו, כגון אופרות-סבון ושירים פופולריים שהופקו בארצות דרום אמריקה ואסיה או תכניות טלוויזיה בארה"ב שנרתמו לקידום צמצום הילודה, העלאת תדמית האישה או מניעת הסיכון ממחלת איידס; (ב) תכניות שעקב פעילות ארגונים בעלי עניין "הוחדרו" מסרים בנושא לתוך העלילה כפי שנעשה בארה"ב בסדרות טלוויזיה פופולריות בנושא שמירת איכות הסביבה או נהיגה ושתיית משקאות אלכוהוליים.

קבוצות מיעוט במדיה

הגדרה סוציולוגית של המושג מיעוט מתייחסת לא רק לצד המספרי של קבוצה זו או אחרת בחברה אלא מתכוונת בייצוגה במרחב הציבורי. המדיה מהווים במה מרכזית במרחב הציבורי ולכן מגיתות תכניה ניתן ללמוד על מקומם היחסי של קבוצות שונות בחברה וכוחן היחסי. במסגרת הקורס נעדיר מהי קבוצת מיעוט ומהן השיטות השונות לחקר מיעוטים בתכני המדיה. הקבוצות בארץ ובעולם שסביבן יתקיים הדיון הן: אפרו-אמריקנים, נשים, הומוסקסואלים ולסביות, ערבים ומזרחיים. התכנים ייבדקו במגוון המדיה כולל טלוויזיה, קולנוע ובמוסיקה. בנוסף, ננסה להעריך את מידת הדמיון והשוני שבהצגת הקבוצות השונות בחברות שונות ובמדיה שונים.

התוג לתקשורת

תוכן, קוגניציה ומה שביניהם: על קשיים בחדשות טלוויזיה

נקודת המוצא לסמינר היא שעל אף העובדה שחדשות הטלוויזיה נתפסות כמקור המידע העיקרי של הציבור, הרי שבשידור החדשות ישנם קשיים רבים העומדים בפני הצופים באשר ליכולתם לקלוט, לעבד, להבין, להפנים ולנצל מידע המוצג בפניהם. הקשיים נובעים עקב סוג ומהות התכנים המובאים בחדשות, מחד, ועקב היבטים קוגניטיביים של דרך הצגת המידע, מאידך. בסמינר נעמיד אלה מול אלה את סוגיות התוכן והקוגניציה במטרה לגלות אם וכיצד ניתן לגשר על פני פערים אלה.

סדנאות

דוברות ויחסי ציבור בשלטון המקומי

הסדנה תעסוק במכלול היחסים בין רשויות מקומיות לבין אמצעי התקשורת, ובמיוחד בעיתונות המקומית, תוך שימוש באמצעי התקשורת כגורם מתווך בין הרשות לבין התושבים.

דוברות ציבורית ופוליטית

הסדנה תתמקד בטכניקות שונות שמשמשות דוברים ואנשי יחסי ציבור, במיגזר הפוליטי והציבורי, לקדם רעיונות, אידיאלים ואישים. בסדנה יילמד כיצד לבצע ניתוח תדמיתי של גופים ציבוריים ואישים פוליטיים, כיצד לבנות מסרים רעיוניים ואישיים וכיצד לנצל דרכי פעולה תקשורתיות הנדרשים להעברת המסר. במסגרת זו יתורגלו, באופן מעשי, האמצעים להעברת המסר לכלי התקשורת והכנת אישים לראיונות בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. כמו כן, יודגמו ויזואליות עימותים טלויזיוניים פוליטיים והמתודות התקשורתיות שנקבעו בעקבותיהם.

יחסי ציבור

הסדנה מיועדת לתלמידי תקשורת שמעוניינים להבין את תחום הפעילות של *העוסקים ביחסי ציבור* והתפקיד שהם ממלאים בענף התקשורת בארץ ובעולם. במסגרת הסדנה נעסוק בהגדרות של מושגים הקשורים ליחסי ציבור כפונקציה ניהולית בחברה דמוקרטית, בתהליך יחסי ציבור המבוסס על מודל "ניהול על פי יעדים", בתקנון *האתיקה המקצועית*, *הערכות למצבי משבר* וכלי הפעולה שבהם משתמשים העוסקים ביחסי ציבור. התלמידים יידרשו להגיש דגם של תכנית עבודה לארגון כלשהו.

יחסי ציבור וזוגרות עסקית

הסדנה תעסוק בשאלת הבאות: כיצד מסייעים אמצעי יחסי הציבור לתהליך השיווק של חברות מסחריות במשק; כיצד באים לידי ביטוי שיתוף ויחסי הגומלין בין *המדינה*, *לקוחות החברה* ו*עובדיה* וכן *קשריה העסקיים*; איך מסתייעים בתקשורת עת נקלעת החברה למשבר; וכיצד אסטרטגיה נכונה של קשרי קהילה ודגש על נושאי איכות הסביבה מסייעת לחברה לבניית מוניטין ודימוי חיובי.

יסודות הפרסום

מטרת הסדנה להקנות את עקרונות העבודה בתחום הפרסום. הסדנה תשלב לימוד תיאורטי, לצד התנסות מעשית עם תהליכי החשיבה, התכנון והביצוע המקובלים במשרדי פרסום בארץ ובעולם. הסדנה תעסוק במספר נושאים: (א) מבוא לפרסום - הלכה למעשה; (ב) *מותגים*; (ג) תהליך יצירת האסטרטגיה הפרסומית; (ד) תרגום האסטרטגיה הפרסומית *לקונספט פרסומי*; (ה) *אסטרטגיית המדיה*; (ו) *יעדים בפרסום*; (ז) אתיקה בפרסום.

מסעות פרסום

מטרת הסדנה להרחיב את הידע שרכשו הסטודנטים במסגרת סדנת יסודות הפרסום ולתרגל באופן מעשי את *יישומו* לכדי תכנון מסע פרסום. במסגרת הסדנה יתמודדו הסטודנטים עם מטלת הגיבוש של מסע פרסום משלב איסוף המידע ועד להחלטות בתחום הקריאטיבי. הסדנה תתבסס על עבודה עצמית שוטפת ואינטנסיבית של הסטודנטים לאורך כל תקופת הלימודים, בשילוב נושאי העשרה מתחומי הפרסום השונים.
תנאי קדם: הסדנה "יסודות הפרסום".

רדיו למתחילים

הסדנה תשמש כמבוא להכרת מדיום הרדיו, על הז'אנרים השונים שלו. הנושאים שיידונו כוללים: דמותו של איש הרדיו, הכלים העומדים לרשותו, השימוש בשפת הרדיו, בנית ה"אני" הרדיופוני, עיצוב קולי וסגנון אישי באומר ובצליל. כמו כן יידונו תפקידי הרדיו כאמצעי המפיג מתח ובדידות ומסירת מידע חדשותי. במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים תרגילים באולפן רדיו.

תחקירנות

הקורס מיועד *לאפשר לסטודנטים להתמודד* לאחד *ממכשירי* העבודה המרכזיים בעשייה התקשורתית: התחקיר. במסגרת הסדנה יתורגלו טכניקות שונות לתחקיר, לאיסוף מידע ולאימות מידע לעיתונות הכתובה המשודרת, תוך שימוש במקורות מגוונים.

עריכת מוסיקה ברדיו

הסדנא מיועדת להכיר את יסודות העריכה המוסיקלית *לצורותיה השונות*: *תוכניות מוסיקה*, *בלוקים מוסיקליים* ומוסיקה לתוכניות שונות, כולל משדרי חדשות ואקטואליה. יידונו שני נושאים מרכזיים: בחירת המוסיקה והתאמתה לתכני השידור וטכניקות שונות לשילוב קטעי המוסיקה.

יסודות הכתיבה העיתונאית

הסדנה תעסוק בעקרונות ניסוח ידיעות ובכתבות לסוגיהן השונים, מאפייניהן ודרכי איסוף המידע ואימותו. הסדנה תעסוק, בין היתר, בקשר עם מקורות המידע וויהוייס; התגברות על פערי מידע בין הכותב לקורא; מבנה הידיעה והכתבה; פתיחים, צבע וציטוטים. במהלך הסדנה ויוטלו על התלמידים עבודות מעשיות בתחום איסוף המידע והכתיבה.

צילום

מהם "הכלים" של הצלם? איך משפיעות ההחלטות על משמעות הצילום? איך עורכים תצלום? בין נושאי הסדנה: שפת הצילום, צילום תיעודי (כולל צילום עיתונות) וצילום לא-תיעודי. במסגרת הסדנה ישולבו צילומים של הסטודנטים וביקורת עבודות עם צפייה בשקופיות ודיונים בכיתה.

יסודות ההפקה בטלוויזיה

לימוד עיוני ומעשי של עבודת כתב טלוויזיה. בין הנושאים: הפקת תוכניות על כל שלביהן; צילום חוץ ועריכה בווידיאו; כתיבת תסריטים; התנהגות מול מצלמה.

מיומנויות תקשורת בינאישית

הסדנה תעסוק בשיפור מיומנויות התקשורת הבינאישית של המשתתפים. במהלכה יוצגו עקרונות וכלים בתקשורת בינאישית. תתאפשר התנסות של כל אחד מן המשתתפים בתרגילי סימולציה. בין היתר יטופלו הנושאים הבאים: הצגת עצמי, הקשבה פעילה, אמנות השכנוע, ראיון, ניהול מו"מ, אמנות המכירה.

ניהול בארגוני תקשורת

מטרת הסדנה היכרות עם תהליכי הניהול בארגוני תקשורת. הסדנה תשלב לימוד עיוני ומעשי של הנושאים הבאים: מבנים ארגוניים, תקשורת פורמלית ובלתי פורמלית, ניהול ידע, עבודת צוות, תהליכי קבלת החלטות, ניהול קונפליקטים, ניהול שינויים. כל תלמיד ישתלב בפרוייקט קבוצתי מעשי באחד מארגוני התקשורת: עיתון, רדיו, טלוויזיה, משרד פרסום.

החוג
לתקשורת

החטיבה בתקשורת

החוג לתקשורת מציע לתלמידי המסלול החד-חוגי בפקולטה לימודי חטיבה מצומצמת. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה ותקנות החוג לתקשורת.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי שעות הלימוד המקובלות בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבה בתקשורת

א. ממוצע 80 לפחות בשלושה מתוך שבעת הקורסים הבאים ובתנאי שהציון בכל אחד מהם "עובר" לפחות:

מבוא לפסיכולוגיה
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מבוא למיקרו כלכלה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
המערכת הפוליטית בישראל
מבוא ללוגיקה
שיטת המשפט הישראלי

ב. מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בתנאי א' לעיל.

לימודי חטיבה

א. הלימודים בחטיבה יימשכו שנתיים ויכללו 17-18 ש"ס.

ב. לימודי השנה הראשונה:

מבוא לתקשורת המונים	4	ש"ס
מוסדות התקשורת	2	ש"ס
קריאת טקסטים	1	ש"ס

ואחד מן הקורסים הבאים:

תקשורת, לשון וחברה	2	ש"ס
היסטוריה של אמצעי התקשורת	2	ש"ס
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	2	ש"ס
דיני תקשורת	3	ש"ס
סה"כ	9-10	ש"ס

ג. לימודי השנה השניה:

תקשורת המונים בישראל	2	ש"ס
שני קורסים מכלל לימודי הבחירה	4	ש"ס
סדנה מתוך רשימת הסדנאות	2	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

החוג לתקשורת

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה (תשתית)

1009.1000 הזדכות בספרייה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 54

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 54

1085.1000 מבוא לתקשורת חמונים א' ש'

.01	ג'	8.30-10;	004	דייר ע. שכטר
.02	ג'	16-18;	110	דייר ד. למיש

1085.1010 קריאת טקסטים בתקשורת[1] ת'

.01	ב'	10-12;	207	ו. זיידמן, נ. זיסקינד,
.02	ב'	10-12;	207	ע. קמה
.03	ג'	14-16;	205	
.04	ד'	12-14;	108	

1085.1002.01 היסטוריה של אמצעי התקשורת ש'

	ה'	14-16;	003	י. לימור

1085.1008.01 יסודות הטכנולוגיה בתקשורת ש'

	ד'	10-12;	101	דייר י. בעל-שם

1085.1009 מבוא לסטטיסטיקה ש'+ת'

.01	שיעור:	ה'	10-12, 8-10	ש. להב
.02	תרגיל:	ה'	10-12	ש. להב

שנה ב' - קורסי חובה (תשתית)

1085.2200 שיטות מחקר בתקשורת א' ש'+ת'

.01	שיעור:	ב'	10-12;	004	פרופ' ע. כהן
.02	תרגיל:	ה'	14-16;	314	ע. בריל, ע. לחובר
.03	תרגיל:	ה'	16-18;	106 דן דוד	
.04	תרגיל:	ג'	18-20;	105	

1085.2201 תקשורת המונים בישראל ש'

.01	ד'	10-12;	104	י. לימור
.02	ד'	14-16;	104	י. לימור

---

1 שעתיים פעם בשבועיים. קבוצות 04, 03, 01 יתחילו ב-26.10.98 וקבוצה 02 תתחיל ב-2.11.98.

שנה ג'

1085.3001.01 **סוגיות תאורטיות בתקשורת** שי'
ה' 8.30-10; 110 ד"ר נ. גוטמן
ד"ר ע. שכטר

קורס חובה שנתי

1085.3000.01 **סוגיות בתקשורת המונים בישראל**[1] שי'
ב' 16-18; 110 פרופ' ע. כהן
י. לימור

סמינרי מחקר שנתיים

1085.3104.01 **תמורות בדימויי גבריות בתקשורת הישראלית** ס'
א' 14-16; 425 ד"ר ד. למיש

1085.3105.01 **זוכרים טלוויזיה, זיכרון קולקטיבי ותקשורת** ס'
ב' 10-12; 422 ד"ר ז'. בורדון

1085.3102.01 **השמירה על אינטרס הציבור בפיקוח על טכנולוגיות התקשורת החדשות** ס'
ג' 10-12; 421 ד"ר ע. שכטר

1085.3106.01 **תכניות ומסרים לשינוי והתנהגות** ס'
ג' 12-14; סמי א': 204 ד"ר נ. גוטמן
סמי ב': 425

1085.3107.01 **האסטרטגיה התקשורתית של הכוהרת העיתונאית** ס'
ד' 14-16; סמי א': 420 ד"ר ז. דור
סמי ב': 419

1085.3108.01 **עולים וצורכים: ניתוח תהליכי צריכת תקשורת בקרב עולים** ס'
ד' 16-18; סמי א': 203 פרופ' ע. כהן
סמי ב': 421

---

1 בכל סמסטר יתקיימו 8 פגישות. התאריכים יפורטו בתחילת השנה.

קורסי בחירה

1085.2510.01 **מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת?** שי
א' 16-18; 122 שאפל ד"ר נ. גוטמן

1085.2511.01 **סוציולוגיה וסוציאליזציה של מקצועות התקשורת** שי
ב' 12-14; 204 ד"ר ז'. בורדון

1085.2512.01 **לראות ולהאמין? צילום בתרבות ובתקשורת ההמונים** שי
ב' 14-16; 425 פ. פרוש

1085.2513.01 **מוסיקה פופולרית, תקשורת, תרבות עכשווית - ומה ביניהן** שי
ג' 14-16; 204 ד"ר מ. רגב

1085.2515.01 **נוסטלגיה? ועבר בפרסום** שי
ג' 16-18; 421 א. חצרוני

1085.2535.01 **מתרבות ההמונים לרב תרבותיות?** שי
ד' 12-14; 206 ד"ר ז'. בורדון

1085.2504.01 **המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה** שי
ה' 10-12; 204 ד"ר ע. פירסט

1085.2516.01 **התקשורת והביטחון הלאומי** שי
ה' 10-12; 420 עו"ד מ. נגבי

1085.2514.01 **שכנוע: תקשורת, עמדות, התנהגות** שי
ה' 14-16; 421 ד"ר ב. רסלר

1085.2539.01 **תולדות העיתונות בארץ ישראל** שי
ה' 16-18; 420 י. לימור

החוג לתקשורת

סדנאות

1085.2016 **יסודות הפרסום** סדי'
.01 ב' 12-14; 422 ד. ערב
.02 ג' 10-12; 422 ע. עירון

1085.2006.01 **דוברות ציבורית ופוליטית** סדי'
ג' 18-20; 422 ב. לשם

1085.2011.01	יחסי ציבור ודוברות עיסקית		סדי
	ד' 18-20;	420	מ. ורסס
1085.2000.01	מיומנויות תקשורת בינאישית		סדי
	ד' 18-20;	421	ד"ר ע. פשר
1085.2010.01	עריכת מוסיקה ברדיו		סדי
	ה' 10-12;	422	א. מן
1085.2018.01	תחקידנות		סדי
	ה' 12-14;	422	א. מן
1085.2002.01	יחסי ציבור		סדי
	ה' 16-18;	426	מ. טולדנו

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה (תשתית)

1085.1011	מבוא לתקשורת המונים ב'		שי
.01	ג' 8.30-10;	004	ד"ר ע. שכטר
.02	ג' 16-18;	004	ד"ר ז. למיש
1085.1005.01	מבוא לשפות חזותיות		שי
	ה' 10-12;	110	ד"ר ז. בורדון
1085.1006	מוסדות התקשורת		שי
.01	ד' 10-12;	004	י. ליטור
.02	ד' 14-16;	004	י. ליטור
1085.1003	תקשורת לשון וחברה		שי
.01	ב' 10-12;	104	ד"ר ד. דור
.02	ב' 16-18;	104	ד"ר ד. דור

שנה ב' - קורסי חובה (תשתית)

1085.2202	שיטות מחקר בתקשורת ב'		שי+תי
.01 שיעור:	ב' 10-12;	210	ד"ר ד. למיש
.02 תרגיל:	ה' 14-16;	108	ע. ברויל, ע. לחובר
.03 תרגיל:	ה' 16-18;	108	
.04 תרגיל:	ג' 18-20;	205	
.05 תרגיל:	יפורסם		

שנה ג'

סמינרים עיוניים

1085.3054.01 ז'אנרים (סוגות) בטלוויזיה — סי'
בי 14-16; 206 — ד"ר ז. בורדון

1085.3055.01 מבידור לשינוי חברתי — סי'
גי 16-18; יפורסם — ד"ר נ. גוטמן

1085.3056.01 חינוך לצריכה ביקורתית של תקשורת המונים — סי'
די 10-12; 425 — ד"ר ד. למיש

1085.3057.01 תוכן, קוגניציה ומה שביניהם: על קשיים בחדשות טלוויזיה — סי'
די 12-14; 421 — פרופ' ע. כהן

1085.3058.01 השידור הציבורי: אתגרים בעידן המידע — סי'
הי 8.30-10; 421 — ד"ר ע. שכטר

1085.3059.01 קבוצות מיעוט במדיה — סי'
הי 10-12; 422 — ד"ר ע. פירסט

החוג לתקשורת

קורסי בחירה

1085.2518.01 מין מיניות ותקשורת — שי'
אי 12-14; 314 — ד"ר נ. גוטמן

1085.2517.01 מסעות הסברה ציבוריים — שי'
אי 16-18; 107 — ד"ר נ. גוטמן

1085.2519.01 נשים עיתונאיות — שי'
בי 8.30-10; 425 — ע. לחובר

1085.3002.01 אתיקה בתקשורת המונים — שי'
בי 14-16; 425 — י. לימור

1085.2553.01 תולדות ייצוג הקונפליקט היהודי ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל — שי'
גי 10-12; 419 — ד"ר ר. ויסברוד

1085.2509.01 תקשורת חברה וספורט — שי'
גי 18-20; 419 — ד"ר א. גונן

1085.2531.01	טלוויזיה, ילדים ובני נוער	שי
	ד' 14-16; 425	ד"ר ד. למיש
1085.2507.01	התקשורת והליכי אכיפת החוק	שי
	ה' 10-12; 425	עו"ד מ. נגבי
1085.2536.01	כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם	שי
	ה' 14-16; 425	ב. רסלר

<u>סדנאות</u>

1085.2016	יסודות הפרסום	סדי
.03	ב' 12-14; 422	ז. ערב
.04	ג' 14-16; 422	א. עירון
1085.2019.01	מסעות פרסום[1]	סדי
	ג' 16-18; 422	א. עירון
1085.2020.01	צילום	סדי
	ד' 8.30-10; 422	ר. שני
1085.2001.01	יסודות הכתיבה העיתונאית	סדי
	ד' 12-14; 425	ר. מן
1085.2021.01	ניהול בארגוני תקשורת	סדי
	ד' 16-18; 422	ד"ר ע. פשר
1085.2006.02	דוברות ציבורית ופוליטית	סדי
	ד' 18-20; 422	ב. לשם
1085.2000.02	מימנויות תקשורת בינאישית	סדי
	ד' 18-20; 421	ד"ר ע. פשר
1085.2022.01	דוברות ויחסי ציבור בשלטון המקומי	סדי
	ה' 8.30-10; 422	י. נורן
1085.2003.01	רדיו למתחילים	סדי
	יפורסם	יפורסם
1085.2013.01	יסודות ההפקה בטלוויזיה	סדי
	יפורסם	יפורסם

1 דרישה מוקדמת: יסודות הפרסום.

החוג ללימודי עבודה

ראש החוג: ד"ר יצחק הברפלד

תואר שני

לימודי התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע ומיומנויות למילוי תפקידים בתחומי יחסי עבודה וניהול משאבי אנוש בארגונים ולעריכת מחקרים בתחומים אלו. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים בחוג המורכב משלשה שלבים עיקריים: (א) בנית תשתית תיאורטית בנושאי הלימוד העיקריים; (ב) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד; (ג) פיתוח כישורים מתודולוגיים ויכולת שימוש בשיטות מחקר כמותיות, הסטוריות ואיכותיות, הבאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג ללימודי עבודה בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם בב.א. הוא 87 לפחות. מועמדים הלומדים בשנת הלימודים הנוכחית יירשמו במועד הרגיל וימציאו עם הרשמתם גיליון ציונים, המסכם לימודים של חמישה סמסטרים מלאים בציון ממוצע 87 לפחות. יש לצרף אישור החוג/פקולטה הרלוונטי שבו יצויין הממוצע המצטבר בחמשת הסמסטרים.

עדיפות תינתן ל-:

1. בוגרי החוגים הבאים: כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, מדע המדינה ומשפטים.
2. פונים לחוג בעדיפות ראשונה ובמועד ההרשמה הרגיל.

מועמדים שבחרו בחוג ללימודי עבודה בעדיפות שנייה או שלישית - הדיון במועמדותם ייערך רק לאחר קבלת החלטה בעדיפויותיהם הקודמות ובתנאי שיהיו מקומות פנויים בחוג ללימודי עבודה. המועד האחרון להגשת אישור הזכאות לתואר הוא יום פתיחת שנת הלימודים. מועמד שיתקבל ולא ימציא אישור זכאות לתואר במועד, קבלתו תבוטל.

החוג ללימודי עבודה

תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד ומחייבת אותו תכנית הלימודים לשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יהיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש את מועמדותו מחדש.

תלמיד החייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המניין על תנאיי". במעמד זה ניתן להיות שנה לכל היותר, כלומר, על התלמיד לסיים בהצלחה את כל חובות ההשלמה שבהם יחויב עד תום השנה הראשונה ללימודיו, כולל עונת לימודי קיץ.

את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

לימודי השלמה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה נקבעו מספר קורסי השלמה מתוך תכנית הלימודים של חוגי הפקולטה למדעי-החברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), ומתוך תכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה. קורסי ההשלמה אינם כלולים במניין השעות לתואר.

קורסי ההשלמה הינם: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה, שיטות מחקר במדעי ההתנהגות, מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה-מיקרו, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב. קורסים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני. תלמידים ששמעו קורסים מקבילים במסגרת לימודיהם הקודמים, יהיו פטורים מקורסי השלמה באישור היועץ המתאים.

משך הלימודים

על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב את אישור ועדת ההוראה של הפקולטה. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות. הפסקת לימודים ביוזמת התלמידים אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

תכנית הלימודים

התלמיד חייב ב-36 ש"ס לפחות מתוך תכנית תואר שני (לא כולל קורסי ההשלמה).
שעות ההוראה בחוג מזורות על פני כל היום. יחד עם זאת ייעשה מאמץ להציע קורסים בשעות אחר הצהריים והערב.

החובות המפורטים להלן יחולו על תלמידים שיחלו לימודיהם בחוג.

א. סטטיסטיקה למ.א.
הקורס סטטיסטיקה למ.א. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם.
עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. שלוש הפגישות הראשונות בקורס יוקדשו לסקירת הנושאים הנלמדים בו ובשבוע השלישי ללימודים תערך בחינת פטור.

ב. יישומי מחשב. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. בתחילת הקורס תיערך בחינת פטור.

ג. קורסי חובה עפ"י המפורט בתכנית הלימודים.

ד. שני סמינרים לפחות.
ניתן להשתתף בסמינרים במקביל לשמיעת הקורסים המתודולוגיים.

ה. קורסי בחירה
מספר קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים המפורטת בהמשך, לשם השלמת מכסת השעות הנדרשת. התלמידים רשאים לבחור גם בסמינרים או בקורסים מתכנית לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ו. סמינר סגל
במהלך שנת הלימודים מקיים החוג סמינרי סגל. מומלץ לתלמידי המחקר בחוג להשתתף באופן פעיל בסמינרים כחלק מחובות הלימודים בחוג.

ז. עבודת גמר
בעבודת גמר יבואו לכלל ביטוי הישגי התלמידים ורמתם בנושא המחקר שבחרו, כושר יישום של תיאוריות, שיטות מחקר וכתיבה מדעית.

תנאי המעבר לשנה ב':

א. כל התלמידים חייבים לסיים בהצלחה עד תום שנת הלימודים הראשונה את חמשת הקורסים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה - מיקרו, שוק העבודה, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב.

ב. הציון הממוצע בחמשת הקורסים לעיל יהיה 80 לפחות.

ג. תלמידים אשר סיימו חלק מן הקורסים הרשומים לעיל במסגרת אחרת (כגון: במסגרת לימודי החטיבה), אינם חייבים ללמדם בשנית. הציונים שקבלו בקורסים אלה יילקחו בחשבון בחישוב הממוצע. תלמידים המעוניינים ללמוד קורסים אלה, או חלקם במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בחוג, במגמה לשפר את ציוניהם, רשאים לעשות כן.

בחינות, עבודות סמינריוניות והצעת מחקר

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.
התלמידים חייבים להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיהם ולקבל אישור להצעה. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - לא יהיו זכאים להמשך לימודים בחוג.

שקלול ציון גמר

- 40% - ציון עבודת גמר; כולל הערכת התלמיד ע"י קוראי העבודה בדיון המסכם.
- 60% - ציוני הקורסים (למעט לימודי ההשלמה).

לכל הקורסים משקל שווה (1 נ.ז), פרט לסמינריונים, להם משקל כפול (2 נ.ז.).

החוג ללימודי עבודה

תכנית הלימודים

קורסי חובה	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
א. סטטיסטיקה למ.א.[1]		שיעור	2+2	אי
		תרגיל	1	אי
סדנת SPSS - יישומי מחשב[1]		שו"ת	3	אי
ב. 2 מ-3 הקורסים המתודולוגיים[2]:				
- מתודה ומחקר בהיסטוריה[3]	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת		
- שיטות מחקר איכותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	אי
- שיטות מחקר כמותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	כי
ג. שוק העבודה	מבוא לכלכלה	שו"ת	3	אי
ד. ניהול משאבי אנוש	שוק העבודה	שו"ת	3	בי
ה. דיני עבודה[4]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	בי
ו. תאוריה ומחקר בארגונים	ארגוני עבודה מיקרו+ מאקרו	שו"ת	3	בי
קורסי בחירה				
סדנה בניהול משאבי אנוש אי	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	אי
יסודות בפיתוח ארגוני	ארגוני עבודה מאקרו + מיקרו	שו"ת	3	אי
הערכת עובדים[5]	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	אי
מבנה השכר בישראל	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	אי
אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - המקרה של חברת העובדים		שו"ת	2	בי

---

1 חובה ללמוד קורס זה בשנה"ל הראשונה ללימודים. הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר. סדנת SPSS - יישומי מחשב תינתן במסגרת הפקולטה.

2 *ניתן ללמוד את אחד מהקורסים האחרים כקורס בחירה.*

3 הקורס לא יינתן בשנה"ל תשנ"ט.

4 תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

5 סמסטר אי ייחשב כקורס בחירה. לממשיכים בסמסטר בי ייחשב לסמינר.

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
יישומים בפיתוח ארגוני	א. עבודה מיקרו+מאקרו מומלץ לאחר יסודות בפיתוח ארגוני	שו"ת	3	בי
הדרכה ופיתוח מנהלים	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	בי
תעסוקה בסקטור הלא-יהודי	מאקרו+מיקרו	שו"ת	3	בי
ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי	מאקרו+מיקרו	שו"ת	2	בי
סדנה בניהול משאבי אנוש בי - עבודת שדה[1]	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	בי

סמינרים

משברים ארגוניים, פיטורין, אבסלה ופרישה	ניהול משאבי אנוש	סי	2+2	אי+בי
סדנה בניתוח ארגונים[2]	יישומים בפיתוח ארגוני	שו"ת	2+2	אי+בי
התנהגות לא קונבנציונלית בארגונים	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	אי+בי
אי שוויון בשוק העבודה[3]	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	אי+בי
הערכת עובדים	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	אי+בי
מהגרים בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	סי	3	בי
עובדים זרים בישראל	שיטות מחקר איכותיות	סי	2+2	אי+בי
קיבוצים כארגונים	מאקרו+ שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	אי+בי
נשים משפחה עבודה	שיטות מחקר כמותיות	סי	2+2	אי+בי
אפליה בתעסוקה	דיני עבודה, שוק עבודה ניהול משאבי אנוש	סי	2+2	אי+בי

החוג ללימודי עבודה

---

1 למחליטים להירשם ל-2 הסדנאות מומלץ להירשם לסדנה בי לאחר סדנה אי.
2 הקבלה לסמינר הינה באישור המרצה בלבד.
3 משותף עם החוג לסוציולוגיה.

סדנאות מחקר[1]

תואר שני

	מס' ש"ס	סמי
עבודה והגירה	1+1	א'+ב'
ארגונים	2+2	א'+ב'
נשים בשוק העבודה	1+1	א'+ב'
שוק העבודה	2+2	א'+ב'
סוגיות בקריירות ארגוניות	2+2	א'+ב'
סוגיות בהתנהגות ארגונית	2+2	א'+ב'
מעברים תפקידיים	2+2	א'+ב'
שינוי ועיצוב ארגוני	1+1	א'+ב'
ריבוד[2]		
סמינר סגל	1+1	א'+ב'

תלמידי מחקר

סוגיות נבחרות בתאוריה ארגונית	1.5+1.5	א'+ב'
סוגיות נבחרות בשוק העבודה	3	ב'
The Dynamics of Organizational Populations: Theory and Methods[3]	3	ב'

---

1 הקבלה לסדנה באישור המרצה בלבד. הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.

2 הסדנה לא תינתן בשנה"ל תשנ"ט.

3 הקורס יינתן בשפה האנגלית ויועבר בצורה מרוכזת בסמסטר ב' בין התאריכים 18.4.99-28.5.99.

תיאור הקורסים

סטטיסטיקה ל-מ.א.
חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - א. סטטיסטיקה תיאורית - אוכלוסיה, מדגם, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית. ב. סטטיסטיקה היסקית ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד; על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - מבחן χ^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים ואינטרווליים, כולל רגרסיה פשוטה. ניתוח רב משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה, משתני דמה ואינטראקציות. ניתוח שונות - חד כווני ודו-כווני עם אינטראקציה. חלק מנושאי הקורס יכלול ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS. קורס זה מהווה הכנה לקורס שיטות מחקר כמותיות.

סדנת SPSS - יישומי מחשב
מטרת הסדנה להביא את הסטודנטים להכרת חבילת התוכנה הסטטיסטית SPSSX ככלי לעבודה מחקרית. בין הנושאים שילמדו: הכרת מערכת ההפעלה, שמוש ב-Editor, טיפול במשתנים וטרנספורמציות, שמוש במרוצדורות סטטיסטיות כמו: התפלגויות, מיתאמים, ניתוח שונות ורגרסיה.
רצוי התלמיד: הגשת תרגילים.

שיטות מחקר איכותיות
הקורס יעסוק בגישות המרכזיות למחקר איכותי בנושאים הקשורים בעבודה וארגון. הקורס יתמקד בשלבים השונים של מחקר איכותי: תכנון, אסוף נתונים, ניתוח נתונים, וכתיבה. השיטות לאסוף נתונים שיסקרו כוללים עריכת תצפיות, ראיון ופרשנות טכסטים.
במסגרת הקורס יקראו התלמידים חומר רלבנטי ויבצעו עבודה במסגרתה יתנסו בארבע מעשי במחקר איכותי.

שיטות מחקר כמותיות
מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם הערכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה, אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

החוג ללימודי עבודה

שוק העבודה
מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סגרגציה מקצועית; אפליה; הגירה; אבטלה. ייעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מסדיות להבנתם של התהליכים הללו.

ניהול משאבי אנוש
מטרתו של שיעור זה הינה להקנות לתלמידים ידע בסיסי וסקירה ראשונית של הנושאים המרכזיים הנכללים בניהול משאבי אנוש. השיעור יפתח בסביבתו הכללית, חוקית ודימוגרפית של ניהול משאבי אנוש. לאחר מכן יידונו המטרות אותן מנסה ניהול זה להשיג, ואילו חלקו העיקרי של השיעור יוקדש לאמצעים בהם עושה ניהול משאבי אנוש שימוש לשם השגתן של מטרות אלו. אמצעים אלו כוללים, בין השאר, מיון קיבוצי, מדיניות שכר, בריתת עובדים וכו'. חלקם הגדול של נושאים אלו נדון בהרחבה בקורסים מתקדמים במסגרת התכנית.

דיני עבודה למ.א.

מטרת הקורס היא להעניק תמונה כללית לגבי משפט העבודה בישראל, תוך התמקדות במספר סוגיות בהן ניכרת אחריותו של הכלל המשפטי בעיצוב חיי העבודה, לרבות: הסדרת-שוק מול הסדרה חברתית של שוק העבודה, היחס בין זכויות אדם ומסגרת חיי העבודה, הגנה על קניין רוחני, מבנה ואופן פועלו של האיגוד המקצועי בישראל, השביתה, בטחון תעסוקתי, "יחוזים אישיים", והשימוש באמצעים כגון חברות כוח אדם להגמשת יחסי העבודה. הקריאה תתבסס על טקסטים משפטיים (ובעיקר חקיקה ופסקי דין), אך מטרת הקורס איננה למצות את הדיון המשפטי כי אם להשתמש בו להעמקת ההבנה של מערכת יחסי העבודה בישראל ויחסי הגומלין שבין משפט וחברה.

תאוריה ומחקר בארגונים

לארגונים תפקיד מרכזי בעולם המודרני. ארגונים משפיעים על כל תחומי החיים וככאלה הם מהווים נושא מחקר ולימוד מרתק. בקורס זה נסקור תיאוריות שמסבירות מבנים ותהליכים ארגוניים מרכזיים ונראה כיצד הן עומדות במבחן המחקר האמפירי. לדוגמא, כיצד גודל הארגון, והטכנולוגיה שלו משפיעים על המבנה שלו; איך חלוקת הכוח בתוך הארגון, ותהליכי קבלת ההחלטות בו משפיעים על המבנה הארגוני ועל תפקוד הארגון; ואיך בעיות שליטה זיהומים נפתרות באמצעות מבנים ארגוניים שונים.

ארגונים לא מתפקדים בריק ולכן הבנת יחסי הגומלין בין הארגון וסביבתו הכרחית כחלק מלימודם. סביבת הארגון כוללת בין השאר ספקים, לקוחות, מוסדות ממשלתיים, ארגונים תרבותיים והתנדבותיים, וארגונים כלכליים אחרים. הארגון מושפע מסביבתו ומשפיע עליה ואנו ננסה, בעזרת תיאוריות קיימות, להבין את יחסי הגומלין הללו. נראה כמהלך הקודם ביצד המחקר של ארגונים שאל ויישם מושגים ורעיונות מתחומים אחרים כמו כלכלה, מדע המדינה, ביולוגיה ואחרים.

יסודות בפיתוח ארגוני

בקורס תיסקר ההיסטוריה של תחום הפיתוח הארגוני ויוצגו אופן הצמיחה וההתפתחות של התחום. נמנו בן יסודות הערכים וההנחות של הפיתוח הארגוני וכן תוצגנה הגישות המרכזיות והמודלים לשינוי ארגוני, אבחון ארגוני והתערבויות ארגוניות. נעסוק גם בסוגיות כמו החוויה הפסיכולוגי, קשר יועץ-לקוח, התנגדות לשינוי ועוד.

תערכת עובדים

הקורס יעסוק בהערכת עובדים ובהקשר הארגוני בו היא מבוצעת. במסגרת זו יטופלו הן נושאים טכניים (טופסי הערכה, שיטות תיקוף, טעויות הערכה ודרכים לטיפול בטעויות) והן נושאים ארגוניים (מקום ההערכה בארגון והשפעות הארגוניות והסביבתיות עליה). הגישה להערכת עובדים תהיה מערכתית, ויושם דגש על היבטים יישומיים. חובות הסמינר כחובות הקורס ובנוסף עבודה סמינריונית.

מבנה השכר בישראל

קורס זה יעסוק בעיקר בתהליכים שהתרחשו במערכות השכר בישראל לאחר התכנית לייצוב המשק משנת 1985. ייבחנו הסכמי המסגרת שנחתמו בתקופה זו, ותיבדק השפעת חוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987 על מבנה השכר במיגזר הציבורי והעיסקי. סוגיית אי השוויון בהתפלגות שכר העבודה בישראל תיבחן תוך השוואות בינלאומיות. כמו-כן, תידון תופעת פערי השכר בין המינים, וינותחו הסכמי השכר הענפיים שנחתמו בשנים 1993 ו-1994.

אידיאולוגיה, חברת ופוליטיקה - המקרה של חברת העובדים

הקורס ידון בגורמים למשבר חברת העובדים בשנות ה-80, תוך התמקדות במשברים בכור ובסולל בונה. במסגרת הקורס נבחן את האידיאולוגיה המנחה של חברת העובדים, את המדיניות הכלכלית של התאגידים ואת השפעותיהן הלכה למעשה על המשק.

סדנה בניהול משאבי אנוש א'

סדנה לתלמידים מתקדמים המבקשים להתנסות, הלכה למעשה, בתירגול שיקולי ניהול משאבי אנוש ברמה האיסטרטגית והפונקציונאלית. הסדנה מורכבת מסידרה של משחקי סימולציה תירגילים צוותיים ואינדיבידואליים על בסיס הכנה ביבליוגרפית מוקדמת. ההשתתפות בסדנה מחייבת בקיאות בחומר הקריאה הרלוונטי, מעורבות פעילה ואינטנסיבית במפגשים הכיתתיים וביניהם, והגשה שוטפת של נירות עמדה ותרגילים.

יישומים בפיתוח ארגוני

הקורס יציג את הגישות המרכזיות לפיתוח ארגוני משנות ה-50 ועד שנות ה-90. יסקרו ויבוקרו גישות יעוציות עכשוויות כגון: BENCHMARKING, REENGINEERING, T.Q.M והגישה הפסיכואנליטית לייעוץ ארגוני.

תדרוך ופיתוח מנהלים

במהלך הקורס יוצגו תפיסות שונות לפיתוח מנהלים במשק הישראלי. המשתתפים ידרשו לבחון לעומק את העשיה באחד מארגונים אלו, ולנתחה לאור האסטרטגיה הארגונית וצרכי הארגון.

תעסוקה בסקטור הלא-יהודי

הכרת המאפיינים התרבותיים של האוכלוסיה הערבית בישראל, וניתוח תהליכי השינוי והתמורות שהתרחללו בקרבה בתחום הכלכלה, התעסוקה והתפתחות ארגוני עבודה חדשים. הקורס יעסוק בהיבטים התיאורטיים של מודרניזציה, שינוי בערכים, נורמות ודפוסי התנהגות, תרבות ארגונית ומחוייבות לארגון לעומת מחוייבות לערכי הקהילה/הכפר.

בנוסף, יכלול הקורס היבטים יישומים ופרקטיים באמצעות התנסות, תרגול והרצאות-אורח של אנשים המתמצדדים הלכה - למעשה עם יוצאת, תעסוקה ועולם התוכן של העבודה.

ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - תחיבט היישומי

בקורס תוצגנה תפיסות יישומיות מתקדמות לניהול משאבי אנוש בארגוני עבודה. כן יוצגו הקשרים בין האסטרטגיה העסקית, האסטרטגיה הארגונית ותכנית משאבי אנוש על היבטיה השונים כגון שינויים טכנולוגיים; צמיחה; משבר; גלובליזציה; מיזוגים ורכישות וכו'.

סדנה בניהול משאבי אנוש ב' - עבודת שדה

החוג ללימודי עבודה

הסדנה תאפשר בחינה מעשית של העשיה בתחום משאבי אנוש בארגוני עבודה. התלמידים יופנו על ידי מורי הקורס לארגונים עיסקיים וציבוריים בהם יידרשו לבחור תחום פעילות מוגדר (שכר, גיוית עובדים, קליטת עובדים, פיטורין ופרישת עובדים, ניהול קריירות, הדרכה ופיתוח משאבי אנוש, וכיו"ב) מסך העשיה בניהול משאבי אנוש. כל סטודנט יונחה בעבודתו על ידי מורי הקורס ופעילותו בארגון תלווה על ידי נציג הארגון. לאחר הכרת הארגון, העשיה בתחום משאבי אנוש והיבריות מעמיקה של הפעילות בתחום המצוגד, יתבקשו התלמידים לעמת המצב הקיים בארגון עם הידע האקדמי בתחום.

התוצר הסופי של הסדנה הינו דו"ח בו יסוכם הידע האקדמי הרלוונטי, המציאות הארגונית שנבדקה והפערים בין השניים. דיווח זה יוצג לנציגי הארגון ולמורי הקורס ויהיה דומה בהיקפו לעבודה סמינריונית קצרה.

משתתפי הסדנה יידרשו לכ-60 שעות השקעה בארגון, לפחות, ובנוסף לכך לעבודה עם מורי הקורס ולעבודה עצמית.

משברים ארגוניים, פיטורין, אבטלה ופרישה

סמינר זה עוסק במעברים תפקידיים בעלי זיקה למצבי משבר ושפל ארגוני. המעבר התפקידי, בין אם הוא כפוי ובין אם הוא וולנטארי, כרוך עפ"י רוב בלחצים עבור הפרט המתנסה בו, עבור בעלי תפקידים משלימים, עבור המערכת הארגונית וסביבתה וכן עבור משפחתו של הנגע ישירות בדבר ובקהילה בה הוא חי. בפתיחת הסמינר יוצג מודל המזהה תהליכים פסיכו-חברתיים שניתן להחילו על כל סוגי המעברים התפקידיים במערכת הארגונית. לאחר מכן, יתמקד הדיון באיפיון מצבי משבר ושפל ארגוני, זיהוי אסטרטגיות ניהול משאבי אנוש חילופיות המובילות לקיטון ארגוני ולהיחלצות מהמשבר, ובחינת אסטרטגיות אלו מבחינת השלכותיהן על הנפשות הפועלות ודפוסי התמודדות עם תוצאותיהן - מצבי אי ביטחון תעסוקתי, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה. בסמינר ישולבו הרצאות תלמידים שיתמקדו בסוגיות ספציפיות תוך התבססות על ביבליוגרפיה רלוונטית. סמסטר בי יוקדש בדיבו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריוניות מתוך כוונה שאלו ישמשו תשתית להכנת תיזות מ.א.

סדנה בניתוח ארגונים

מוקד הסדנה ביישום גישות שונות בתאוריה ארגונית לניתוח ארגונים ספציפיים בסקטור הפרטי והציבורי. כל תלמיד יתמחה בגישה תיאורטית ספציפית ויעשה בה שימוש לניתוח ארגון קיים. ביצוע העבודה המעשית ילווה בהדרכה של מורי הסדנה.

התנהגות בלתי קונבנציונאלית בארגונים

סמינר מתקדם המיועד להסב את תשומת לב הסטודנט לדפוסי התנהגות בארגונים הסוטים מנורמות ארגוניות ו/או חברתיות מקובלות. המטרה העיקרית הינה לזהות את סיבותיהן ותוצאותיהן של התנהגויות כאלו, ולהציע מסגרות מושגיות מסבירות.
המשתתפים יתבקשו לערוך מחקר זוטא על התנהגות סוטה בארגון עבודה.

אי שוויון בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יישמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

עובדים זרים בישראל

הסמינר יבחן את תופעת העבדים הזרים מהיבטים חברתיים, כלכליים ותרבותיים. התופעה תיבחן הן בישראל והן בעולם. יוצגו הדילמות והבעיתיות של התופעה על החברה המארחת והמשמעויות הנילוות.

קיבוצים כארגונים

בסמינר נבחן (בעיקר) את הקיבוצים באמצעות תיאוריות ומושגים בהם נעשה שימוש רווח בחקר ארגונים כיום. נתמקד בהשפעתה של אידיאולוגיה על נושאים כגון מבנה, פעילות, אפקטיביות, ושינוי ארגוני. נבחן האם ישנם ארגונים אחרים בהם משחקת האידיאולוגיה תפקיד דומה. הדיונים בחלקו הראשון של הסמינר יתבססו על חומר הקריאה ויכללו הצגתו על ידי המשתתפים. הסמסטר השני יוקדש בדובו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריוניות והצגתן.

נשים, עבודה ומשפחה

הסמינר מציג גישות סוציולוגיות וכלכליות להסבר חלוקת העבודה בין המינים בשוק העבודה ובמשפחה. ייסקרו השינויים המרכזיים שחלו בהשתתפות נשים בכח העבודה ובתחום המשפחה תוך התמקדות על הקשר בין עבודה, משפחה ואי שוויון בין המינים.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, רפרט בע"פ ועבודת מחקר.

מהגרים בשוק העבודה

הסמינר יעסוק תחילה בתיאוריות המסבירות החלטתם של אנשים להגר ממקום למקום, ואת השתלבותם בשווקי העבודה במקום היעד. לאחר מכן יילמדו המודלים והמחקרים האמפיריים הבוחנים השתלבות זו. החומר האמפירי יילקח, בעיקר, מארה"ב, ישראל וקנדה.

דרישות מוקדמות: שוק העבודה; שיטות מחקר כמותיות.

אפליה בתעסוקה

הסמינר ידון בנושאים הבאים: הסברים שונים לאפליה (טעמים, אפליה סטטיסטית, פטריארכליות), מדידת אפליה, מנגנונים משפטיים להתערבות, ודיון בקבוצות מופלות בתעסוקה: נשים, ערבים, מזרחים, מבוגרים, ילדים, נכים, והומוסקסואלים. חובות התלמידים: השתתפות פעילה בסמינר, הצגת רפרט במהלך השנה, והגשת עבודה סמינריונית. דרישות קדם: שוק העבודה, דיני עבודה, שיטות מחקר כמותיות.

סדנת מחקר: ארגונים

הסדנה מיועדת לתלמידים שכותבים את עבודת הגמר שלהם בנושאים הקשורים ביחסי ארגון-סביבה. דגש מיוחד של הסדנה הוא על שינויים במבנה של ארגונים ובהרכב של קבוצות ארגונים כתוצאה מלחצים ו/או שינויים סביבתיים. הדרכים השונות באמצעותן ארגונים בוחרים להתמודד עם המגבלות והדרישות שהסביבה מציבה בפניהם, ומדוע בוחרים ארגונים שונים אסטרטגיות שונות גם הן שאלות רלוונטיות לסדנה זו.

סדנת מחקר: נשים בשוק העבודה

הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי נשים בשוק העבודה.

בסדנה יידונו נושאים הקשורים לעבודה בשכר של נשים: הסיבות ליציאתן לשוק העבודה, דפוס ההשתתפות בכח העבודה לאורך מעגל החיים, דפוסי עבודה המאפיינים נשים, ותגמולים בשוק העבודה.

סדנת מחקר: שוק העבודה

במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים מחקר אמפירי מקיף בנושא מסוים שייבחר ע"י המורה.

דרישות מוקדמות: שוק העבודה; שיטות מחקר כמותיות; סמינר בנושאי שוק העבודה; אישור מרצה.

סדנת מחקר: סוגיות בקריירות ארגוניות

הסדנה מיועדת לתלמידים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושא הקריירות הארגוניות. במסגרת הסדנה יציגו התלמידים את הגישות הספציפיות ששימשו כבסיס לעבודתם האמפירית ולאחר מכן את מערכי המחקר והמימצאים של עבודתם.

החוג ללימודי עבודה

סדנת מחקר: מעברים תפקידיים

סדנה זו מיועדת לתלמידים מתקדמים המתכננים את מחקר התיזה או מצויים כבר בעיצומו. עולם התוכן של הסדנה, מעברים תפקידיים, מתייחס להתנסויות רבות אותן עשוי אדם לחוות במהלך חייו ואשר יש להן קשר לעולם העבודה כמו החלפת מקום עבודה, חילופי מקצוע וקריירה, קליטה תעסוקתית בארץ חדשה, פיטורין, אבטלה וכניסה מן העבודה.

סדנת מחקר: סוגיות בהתנהגות ארגונית

הסדנה מיועדת לתלמידי מ.א. המתקדמים המתכננים מחקרים בסוגיות ובחברות בהתנהגות ארגונית ברמת הפרט: מחויבות ארגונית, שביעות רצון, מוטיבציה, התנהגות נאותה ובלתי נאותה בעבודה.

סדנת מחקר: שינוי ועיצוב ארגוני

הסדנה מיועדת לתלמידים מתקדמים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושאי שינוי ועיצוב ארגוני.

סדנת מחקר: עבודה והגירה

הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי הגירה ושוק העבודה. הסדנה תתמקד בהבנת תהליכי הסלקציה בארץ המוצא המשפיעים על מאפייניהם הסוציו-כלכליים של הבוחרים להגר, ובתהליכי האסימולציה הכלכלית אותה עובדים המהגרים בשוק העבודה של ארץ היעד.

סמינר סגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם.

סוגיות נבחרות בתאוריה ארגונית

הסמינר מיועד לתלמידי תואר שלישי. הנושאים ייקבעו במסגרת הסדנה ובתאום עם התלמידים.

סוגיות נבחרות בשוק העבודה

הסמינר מיועד לתלמידי תואר שלישי, ויידונו בו מאמרים עדכניים בנושא הכללי של שוק העבודה. המאמרים הספציפיים ייקבעו בתיאום עם התלמידים, וייעשה נסיון לעסוק בנושאים הקשורים ישירות לנושאי עבודת התיזה של התלמידים.

החטיבה בלימודי עבודה

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע בסיסי ביחסי עבודה, התאגדות מקצועית ונהול משאבי אנוש בארגונים. התכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים רלוונטים של מדעי החברה האחרים.
שקלול ציון הגמר בחטיבה: לכל קורס יינתן משקל על-פי מספר שעות הקורס.
החוג מציע חטיבה בהיקף 16 ש"ס.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו בהצלחה שניים מהקורסים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר":

1. מבוא לסוציולוגיה.
2. מבוא למיקרו כלכלה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים.
3. מבוא לפסיכולוגיה.

ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר בי וגם בעונת לימודי הקיץ.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון 60 ומעלה במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני הקורסים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה קורסים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבה, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

החוג
ללימודי
עבודה

תכנית הלימודים

סמי	מסי ש"ס	אופן ההוראה	דרישות מוקדמות	

תכנית לימודי החטיבה (16 ש"ס)

א. שלושת המבואות הראשונים הינם חובה:

1. מבוא ליחסי עבודה*		שוי"ת	3	א/ב
2. מבוא לארגוני עבודה מאקרו[1]		שוי"ת	3	א/ב
3. מבוא לארגוני עבודה מיקרו[1]		שוי"ת	3	א/ב

ב. שיעורי בחירה

סמסטר א'

- דיני עבודה	מבוא ליחסי עבודה	שוי"ת	3	א'

סמסטר ב'

- אידיאולוגיה, חברה ועבודה - המקרה של חברת העובדים[1]		שוי"ת	2	ב'
- תעסוקה בסקטור הלא-יהודי[2]	מאקרו+מיקרו	שוי"ת	3	ב'

---

1 תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.

2 ניתן גם לתלמידי מ.א.

תיאור הקורסים

מבוא ליחסי עבודה

בשיעור נדון במושגים בסיסיים של המחקר המדעי ביחסי עבודה ובתיאוריות המשמשות את התחום; ננתח את התנהגותם של המרכיבים העיקריים במערכת יחסי העבודה בישראל - עובדים, מעסיקים וממשלה, ונתמקד בתהליכי המגיים הקיבוצי ובסכסוכי עבודה.

מבוא לארגוני עבודה - מאקרו

מטרת הקורס היגה להקנות לתלמיד הכרות עם הארגון והבנה של מופעיו העיקריים, עיצובו והשתנותו. כשיעור מבוא הוא מיועד להקנות כלים לניתוח ודיאגנוזה, ולשמש נקודת מוצא למגוון שיעורים מתקדמים. הקורס יוקדש לסקירת רוחב של תאוריות ארגוניות עיקריות ולהבנת הקשר בין ארגונים לבין נושאים כגון סביבה, משאבים, תרבות, כח, מבנה, קבלת החלטות ועוד.

מבוא לארגוני עבודה - מיקרו

מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד הכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה.

הקורס יוקדש להבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו כיחיד וכחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - תמקרה של חברת העובדים

הקורס ידון בגורמים למשבר חברת העובדים בשנות ה-80, תוך התמקדות במשברים בכור ובסולל בונה. במסגרת הקורס נבחן את האידיאולוגיה המנחה של חברת העובדים, את המדיניות הכלכלית של התאגידים ואת השפעותיהן הלכה למעשה על המשק.

דיני עבודה

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהנדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה וחדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד; החוזה האישי וההסכם הקיבוצי; מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

החוג ללימודי עבודה

תעסוקה בסקטור חלא-יהודי

הכרת המאפיינים התרבותיים של האוכלוסיה הערבית בישראל, וניתוח תהליכי השינוי והתמורות שהתחוללו בקרבה בתחום הכלכלה, התעסוקה והתפתחות ארגוני עבודה חדשים. הקורס יעסוק בהיבטים התיאורטיים של מודרניזציה, שינוי בערכים, נורמות ודפוסי התנהגות, תרבות ארגונית ומחוייבות לארגון לעומת מחוייבות לערכי הקהילה/הכפר.

בנוסף, יכלול הקורס היבטים יישומים ופרקטיים באמצעות התנסות, תרגול והרצאות-אורח של אנשים המתמודדים הלכה - למעשה עם יזמות, תעסוקה ועולם התוכן של העבודה.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1051.4000	**סטטיסטיקה למ.א.**[1]		ש'+ת'
.01 שיעור:	א' 18-15;	207	נ. שמידט-מנור
.02 תרגיל:	ד' 18-16;	207	ר. נדיב-אברהם
1051.4005.01	**שיטות מחקר איכותיות**		שו"ת
	ה' 21-18;	207	ד"ר י. דרורי
1051.4009.01	**שוק העבודה**		שו"ת
	ב' 18-15;	207	ד"ר ת. שטייר

קורסי בחירה

1051.4357.01	**סדנה בניהול משאבי אנוש - א'**		שו"ת
	א' 21-18;	421	פרופי ד. יעקבסון
1051.4415.01	***הערכת עובדים***		*שו"ת*
	ג' 17-15;	207	ד"ר ע. ספקטור
1051.4340.01	**מבנה השכר בישראל**		שו"ת
	ג' 20-17;	207	ד"ר ל. עפרוני
1051.4387.01	***יסודות בפיתוח ארגוני***		*שו"ת*
	ה' 19-16;	206	ד"ר א. וייץ

סמינרים שנתיים

1051.4327.01	**סדנה בניתוח ארגונים**		ס'
1051.4327.02	***עבודת שדה***		
	סמי א': ב' 19-17;	205	ד"ר א. וייץ
	סמי ב': א' 21-19;	426	
1051.4353.01	**התנהגות בלתי קונבנציונלית בארגונים**		ס'
	ה' 20-18;	420	ד"ר י. ורדי
1041.4381.01	**אי שוויון בשוק העבודה**[2]		ס'
	ב' 14-12;	425	פרופי מ. סמיונוב

---

1 הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר.
2 משותף עם החוג לסוציולוגיה.

1051.4379.01	משברים ארגוניים, פיטורים, אבטלה ופרישה ג' 19-21; סמי א': 425 סמי ב': 426	ס' פרופ' ד. יעקבסון
1051.4407.01	עובדים זרים בישראל ד' 18-20; 426	ס' ד"ר י. דרורי
1051.4405.01	הערכת עובדים סמי א': ג' 15-17; 207 סמי ב': ד' 15-17; 207	ס' ד"ר ע. ספקטור
1051.4430.01	אפליה בתעסוקה ה' 13-15; 207	ס' ד"ר י. כהן ד"ר ג. מונדלק
1051.4429.01	קיבוצים כארגונים ג' 15-17; 412	ס' ד"ר ט. סימונס
1051.4402.01	נשים, משפחה עבודה סמי א': ב' 12-14; 207 סמי ב': ד' 12-14; 426	ס' ד"ר ת. שטייר

<u>סמינר סמסטריאלי</u>

1051.4427.01	מהגרים בשוק העבודה ג' 14-17; סמי ב': 207	ס' ד"ר י. כהן

<u>סדנאות מחקר שנתיות</u>

החוג ללימודי עבודה

1051.4504.01	עבודה והמידה א' 12-13; 412	סד' ד"ר י. כהן
1051.4527.01	שינוי ועיצוב ארגוני ד' 8-10; 412	סד' ד"ר א. וייץ
1051.4507.01	נשים בשוק העבודה ב' 9-10; 412	סד' ד"ר ת. שטייר
1051.4525.01	ארגונים ג' 17-19; 412	סד' ד"ר ט. סימונס
1051.4505.01	סוגיות בקריירות ארגוניות ד' 19-21; 412	סד' ד"ר י. ורדי
1051.4528.01	סוגיות בהתנהגות ארגונית ד' 17-19; 412	סד' ד"ר י. ורדי

1051.4522.01	**שוק העבודה**	סדי
	ד' 10-12; 412	ד"ר י. הברפלד
1051.4512.01	**מעברים תפקידיים**	סדי
	ג' 17-19; 412	ד"ר ד. יעקבסון
1051.4600.01	**סמינר סגל**	סדי
	ג' 12-14; 412	ד"ר ט. סימונס

<u>תלמידי מחקר</u>

1051.4523.01	**סוגיות נבחרות בתאוריה ארגונית**	סדי
	ג' 9-12; 412	ד"ר ט. סימונס
1051.4529.01	**סוגיות נבחרות בשוק העבודה**	סדי
	א' 9-12; 412	ד"ר י. כהן

סמסטר ב'

קורסי חובה

1051.4002.01	שיטות מחקר כמותיות ב' 15-18; 207	שו"ת ד"ר י. הברפלד
1051.4040.02	דיני עבודה למ.א. א' 16-19; 208	שו"ת עו"ד א. לין
1051.4030.01	ניהול משאבי אנוש ד' 14-17; 206	שו"ת ד"ר י. הברפלד
1051.4010.01	תיאוריה ומחקר בארגונים ד' 17-20; 206	שו"ת ד"ר ט. סימונס

קורסי בחירה

1051.4361.01	סדנה בניהול משאבי אנוש ב' ב' 18-21; 426	שו"ת ד"ר י. הברפלד ד"ר א. וייץ
1051.4361.02	עבודת שדה	ד"ר א. וייץ
1051.4364.01	הדרכה ופיתוח מנהלים ב' 15-18; 426	שו"ת ד"ר א. וייץ
1051.4385.01	אידיאולוגיה חברה ופוליטיקה - המקרה של תנועת העובדים ג' 18-20; 207	שו"ת ד"ר י. גרינברג
1051.4388.01	תעסוקה בסקטור הלא-ריווחי ב' 12-15; 207	שו"ת ד"ר ר. חלבי
1051.4389.01	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי א' 14-16; 207	שו"ת ח. בן-ימיני
1051.4020.01	יישומים בפיתוח ארגוני א' 16-19; 207	שו"ת נ. סוקניק

החוג ללימודי עבודה

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

מבואות

1051.2100.01	מבוא ליחסי עבודה	שורית	
	בי 18-21; 208	ד"ר ע. כרמי	
1051.2113.01	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	שורית	
	הי 12-15; 206	ג. אילון-סודאי	
1051.2114.01	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	שורית	
	הי 9-12; 206	א. סתר	

קורס בחירה

1051.4040.01	דיני עבודה	שורית	
	הי 15-18; 208	ד"ר ג. מונדלק	

סמסטר ב'

1051.2100.02	מבוא ליחסי עבודה	שורית	
	בי 18-21; 208	ד"ר ע. כרמי	
1051.2113.02	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	שורית	
	הי 12-15; 206	ג. אילון-סודאי	
1051.2114.02	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	שורית	
	הי 9-12; 206	א. סתר	

קורסי בחירה

1051.4388.02	תעסוקה בסקטור הלא יהודי	שורית	
	בי 12-15; 207	ד"ר ר. חלבי	
1051.4385.02	אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - המקרה של תנועת העובדים	שורית	
	גי 18-20; 207	ד"ר י. גרינברג	

התכנית למדיניות ציבורית

ראש התכנית: פרופ' יוסי ברכמן

יועץ: ד"ר ישראל דרורי

תואר שני

א. מטרות התכנית

להקנות ידע תאורטי ומקצועי וכלים מתודולוגיים להבנת ההיבטים המדיניים, הכלכליים החברתיים והמשפטיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח בעיצוב, יישום והערכת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.
התכנית כוללת חמישה מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מינהל ותקצוב ציבורי, מדיניות עירונית ואזורית, מדיניות רווחה, ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים, ניהול מערכות אכיפת חוק.

ב. הליכי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מבין המועמדים ייבחרו בעלי ההישגים הגבוהים ביותר. התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה וההתנהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסיפלינות אחרות. האחרונים יחוייבו בלימודי השלמה.
ההחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על הישגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, על נסיון בעבודה, ולפי הצורך על ראיון אישי.
תלמיד שחסרים לו יותר מ-2 קורסים מרשימת לימודי ההשלמה, יתקבל לשנת השלמות כתלמיד על תנאי, ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה, יעבור למעמד תלמיד מן המניין.

התכנית למדיניות ציבורית

ג. מסלולי לימוד

מוצעים שני מסלולי לימוד:
1. מסלול ללא עבודת גמר
2. מסלול עם עבודת גמר

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר. המעבר למסלול עם עבודת גמר מותנה ב:
א. ממוצע 85 לפחות בלימודי החובה הבסיסיים.
ב. אישור ועדת ההוראה של התכנית.

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות.

ה. מהלך הלימודים

על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו, ואת כל לימודי החובה תוך שנתיים מתחילת לימודיו.
השגת ממוצע 75 לפחות בלימודי החובה (9 קורסי לימודי חובה בסיסיים) היא תנאי להמשך הלימודים בתכנית. תלמיד שלא ישיג ממוצע זה - יופסקו לימודיו.
תלמיד רשאי לחזור על קורס חובה לשם שיפור הממוצע רק באישור יועץ התכנית.

ו. לימודי השלמה

תלמידים אשר לא למדו במסגרת תואר ראשון את הקורסים המפורטים להלן, חייבים להשלימם במשך שנת הלימודים הראשונה. דרישה זו מהווה תנאי להמשך הלימודים בתכנית.

יסודות הכלכלה	4 ש"ס	
חשבונאות	2 ש"ס	
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס	במסגרת החוג למדע המדינה

1. פטור מהקורס "יסודות הכלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה או לתלמידים שסיימו בהצלחה קורס מבוא לכלכלה (לכלכלנים).

2. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתכנית, חייב בלימודי ההשלמה, גם אם למד את הקורסים המתאימים במסגרת לימודיו הקודמים.

3. תלמיד יוכל להירשם לשיעור המחייב כדרישה מוקדמת שיעור השלמה, רק אם סיים בהצלחה את קורס ההשלמה או קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתכנית הלימודים.

4. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. בגין סיבה אחרת יינתן מועד נוסף רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

5. עבודה סמינריונית יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר.

6. פטור מהקורס "מיקרו כלכלה" יינתן על בסיס ציון 75 ומעלה.

תכנית הלימודים

1. מסלול לימודים ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להכשיר את הבוגרים למילוי תפקידים בכירים במגזר הציבורי ולהקנות את הידע המקצועי והכישורים הדרושים למשרות אלה.

היקף הלימודים הוא 51 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי השלמה).

תלמיד שלמד לימודי תואר שני וזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתכנית, חייב ב-2/3 לפחות מהיקף הלימודים בתכנית, כלומר ב-31 ש"ס.

חובות התלמיד

לימודי השלמה	-
קורסי חובה	26 ש"ס
סמינרים (2 סמינרים)	4 ש"ס
לימודי התמחות	16 ש"ס
סדנה בניתוח אירועי מדיניות	5 ש"ס
בחינת גמר	-

קורסי חובה, 26 ש"ס

<u>לימודי חובה בסיסיים (24 ש"ס)</u>: על התלמיד ללמוד את כל הקורסים המפורטים ברשימה.

התכנית למדיניות ציבורית

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית	3 ש"ס
כלכלת הסקטור הציבורי בישראל	2 ש"ס
משפט חוקתי ומינהלי	3 ש"ס
עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית[1]	4 ש"ס
מדיניות חברתית	2 ש"ס
אתיקה במדיניות ציבורית	2 ש"ס
מינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס
מבוא למדיניות ציבורית	3 ש"ס
סה"כ	24 ש"ס

<u>קורסי חובה בתחומי ההתמחות (2 ש"ס)</u>: על כל תלמיד לבחור קורס אחד מתוך קבוצות ההתמחות שאינם בתחום ההתמחות שלו.

---

1 תלמיד אשר הינו בוגר ביה"ס לכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה. עליו להשלים את השעות במסגרת התכנית.

ניהול מערכות אכיפת חוק
תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה 2 ש"ס
משפט פלילי: עיצוב ויישום 2 ש"ס

יסודות מינהל ותקצוב ציבורי
קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית (איכות ומצויינות) 2 ש"ס
התנהגות ארגונית ופוליטית בקביעת מדיניות ציבורית 2 ש"ס

ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים
הערכת תכניות: מערכי מחקר 2 ש"ס
חברות ממשלתיות 2 ש"ס
יישום במדיניות ציבורית גישות ושיטות 2 ש"ס

יסודות מדיניות רווחה
החברה הישראלית 2 ש"ס
מבוא למדיניות רווחה 2 ש"ס

יסודות מדיניות אזורית ועירונית
מדיניות אזורית ועירונית 2 ש"ס
השלטון המקומי ומגמות ביזור 2 ש"ס

סמינרים, 4 ש"ס (מיועדים לכל ההתמחויות)

על התלמיד לבחור 2 סמינרים.
סמינר בתהליכי עיצוב מדיניות[1] 2 ש"ס
תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות[1] 2 ש"ס
שינוי חברתי מתוכנן 2 ש"ס
זכויות הפרט 3 ש"ס
מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים 4 ש"ס
יישום במדיניות ציבורית 2 ש"ס
סוגיות במדיניות לאומית בישראל 2 ש"ס
מדיניות דיור בישראל[1] 2 ש"ס
דמוקרטיה ומדיניות ציבורית[1] 2 ש"ס
סוגיות נבחרות במדיניות רווחה[1] 2 ש"ס
מדינת רווחה: תאוריה ומציאות 2 ש"ס
אי שוויון במערכת החינוך בישראל 2 ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
סביבה וחברה: סוגיות נבחרות 2 ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
סקרים יסודות מתולוגיים ודרכי ביצוע 2 ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
תהליכי רפורמה ודה רגולציה 2 ש"ס

---

1 לא ניתן בתשנ"ט.

לימודי התמחות, 16 ש"ס

מוצעים חמישה תחומי התמחות

א. מינהל ותקצוב ציבורי
ב. מדיניות עירונית ואזורית
ג. מדיניות רווחה חברתית
ד. בקורת והערכה במוסדות ציבוריים
ה. ניהול מערכות אכיפת חוק

בחירת קורסי ההתמחות תעשה מתוך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות וכן מקורסי הבחירה הכלליים. בתום שנת הלימודים הראשונה, על התלמיד לבחור תחום התמחות ולהודיע על כך למזכירות התכנית.

מינהל ותקצוב ציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

התנהגות ארגונית	2	ש"ס
קבלת החלטות	2	ש"ס

בחירה

גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
מדיניות ומינהל מיסים בישראל[1]	2	ש"ס
מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים (סמינר)	4	ש"ס
התקציב במגזר הציבורי: גיבושו והתפתחותו	2	ש"ס
הפרטה	2	ש"ס
יישום מדיניות ציבורית (סמינר)	2	ש"ס
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
הערכת תכניות: מערכי מחקר	2	ש"ס
חברות ממשלתיות	2	ש"ס
יישום מדיניות: גישות ושיטות	2	ש"ס
נוסחאות הקצאת משאבים ביישום מדיניות[1]	2	ש"ס
יזמות בסקטור הציבורי[1]	2	ש"ס
יישומי מחקר כמותי	2	ש"ס
סוגיות במדיניות לאומית בישראל (סמינר)	2	ש"ס
רפורמות במינהל הציבורי[1]	3	ש"ס במסגרת החוג למדע המדינה
ארגון תעשייתי - פיקוח	2	ש"ס

התכנית למדיניות ציבורית

מדיניות עירונית ואזורית - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

מדיניות עירונית ואזורית	2	ש"ס
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס

---

1 לא ניתן בתשנ"ט.

בחירה

מדיניות דיור בישראל[1]	2	ש"ס
קבלת החלטות	2	ש"ס
כלכלה אורבנית	2	ש"ס במסגרת החוג לכלכלה
איכות הסביבה בישראל ובעולם	2	ש"ס במסגרת החוג לגאוגרפיה
מדיניות תחבורה[1]	3	ש"ס
אקולוגיה: היבטים חברתיים (סמינר)	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס
תאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס במסגרת החוג לגאוגרפיה
מבוא לדיור	2	ש"ס
בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס
בעיות בשמושי קרקע[1]	2	ש"ס
מבוא לתכנון פיסי	2	ש"ס
תכנון לאומי עיצוב ויישום	2	ש"ס
מינהל כספים בשלטון מקומי	2	ש"ס
תהליכי רפורמה ודה רגולציה	2	ש"ס סמינר
פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים		
בהיבט משווה	2	ש"ס
סדנה בממשל ובמדיניות ציבורית	2	ש"ס

<u>מדיניות רווחה חברתית</u> - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

החברה הישראלית	2	ש"ס
מבוא למדיניות רווחה	2	ש"ס

בחירה

שוק העבודה	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
ריבוד בשוק העבודה (סמינר)	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
סוגיות נבחרות במדיניות רווחה (סמינר)[1]	2	ש"ס
דיני עבודה למ.א.	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
היבטים חוקיים משפטיים ואתיים של טיפול		
במסגרת שירותי רווחה	3	ש"ס במסגרת ביה"ס לע. סוציאלית
מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לע. סוציאלית
מדיניות ציבורית ומיעוטים בישראל[1]	2	ש"ס
מדינת הרווחה: תאוריה ומציאות	2	ש"ס
ניהול קריירות ארגוניות	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
כלכלה פוליטית	2	ש"ס במסגרת החוג למדע המדינה
דמוקרטיה ומדיניות ציבורית[1]	2	ש"ס
סוגיות במדיניות חברתית: מי מחליט מי נהנה?	2	ש"ס

---

1 לא ניתן בתשנ"ט.

ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

הערכת תכניות: מערכי מחקר	2	ש"ס
חברות ממשלתיות	2	ש"ס
יישום במדיניות ציבורית	2	ש"ס

בחירה

מבוא ליחסי עבודה	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבורית[1]	2	ש"ס
מדיניות דיור[1]	2	ש"ס
ביקורת פנימית	2	ש"ס
בקרה במוסדות ציבוריים[1]	2	ש"ס
תקצוב ובקרה אי	2	ש"ס
תקצוב ובקרה בי	2	ש"ס
זכויות הפרט ומדיניות ציבורית	3	ש"ס
ביקורת פנים: גישות ושיטות	2	ש"ס
מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים (סמינר)	4	ש"ס
מחקרי מעקב והערכה	2	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה

ניהול מערכות אכיפת חוק - **יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת**

חובה

תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה	2	ש"ס
משפט פלילי עיצוב ויישום	2	ש"ס

בחירה

משפט וחברה	2	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
בקרה במוסדות ציבוריים	2	ש"ס
תקצוב ובקרה אי+בי	2	ש"ס
הערכת עובדים	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
יזמות בסקטור הציבורי[1]	2	ש"ס
גישות ניהול בסקטור הציבורי	2	ש"ס
זכויות הפרט (סמינר)	3	ש"ס
שינוי חברתי מתוכנן (סמינר)	2	ש"ס
ניהול תאגידים אי[1]	2	ש"ס
ניהול תאגידים בי[1]	2	ש"ס

התכנית למדיניות ציבורית

סמינר מחלקתי - מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בחברה ובמשק עם תלמידי התכנית ומוריה. נושאים שנדונו בעבר: ביטוח לאומי, בריאות, שכר, יחסי עבודה, מדיניות חוץ, משפט ציבורי ומפלגות. מנחה הסמינר פרופי זאב סגל. חובה על תלמידי התכנית להשתתף בסמינר.

---

1 לא ניתן בתשנ"ט.

סדנה בניתוח אירועי מדיניות

הסדנה בניתוח אירועי מדיניות הינה בהיקף 5 ש"ס. זכאים להירשם לסדנה רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:

1. סיימו את כל חובותיהם, כולל קורסי חובה והתמחות.
2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הסדנה את יתרת חובותיהם לתואר.

הזמן המוקצב להכנת הסדנה הינו סמסטר אחד.

בחינת גמר

לבחינה זכאי לגשת אך ורק תלמיד אשר סיים את כל חובותיו בתכנית. סיום חובות משמעו עמידה בהצלחה בכל הבחינות ובכל העבודות הסמינריוניות.
בחינת הגמר נועדה לבחון את ידיעותיו של התלמיד בתחומי התמחותו. מטרתה העיקרית של הבחינה היא לבחון את יכולתו של המועמד להשתמש בידע התאורטי והמתודולוגי שרכש בסדנה לניתוח אירועי מדיניות ובמהלך הלימודים.

הרכב ציון הגמר

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	25%
סמינרים (2 סמינרים)	15%
סדנה בניתוח אירועי מדיניות	15%
בחינת גמר	10%

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה היא להקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הציבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולציידם בכלים עיוניים ומתודולוגיים הדרושים בעבודתם.

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים במסלול הוא 42 שעות סמסטריאליות.

חובות התלמיד

1.	לימודי השלמה	-
2.	קורסי חובה	26 ש"ס
3.	לימודי התמחות	10 ש"ס
4.	סמינרים (3 סמינרים, לפחות שניים מתחום ההתמחות)	6 ש"ס
5.	עבודת גמר	-
		42 ש"ס

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחת מן המסגרות הנ"ל היא זו המופיעה בתכנית במסלול ללא עבודת גמר.

פטור על סמך לימודים קודמים

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ומבקש פטור מקורסים הכלולים בתכנית על סמך קורסים תופפים, יגיש טופס בקשה לפטור. בכל מקרה חייב תלמיד במכסה שלא תפחת מ-2/3 מתכנית הלימודים הנדרשת. (לא פחות מ-28 ש"ס, תכנית הלימודים תיקבע על ידי יועץ התכנית).

מגמות התמחות

מוצעים חמישה תחומי התמחות:

א. מינהל ותקצוב ציבורי
ב. מדיניות עירונית ואזורית
ג. מדיניות רווחה חברתית
ד. ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים
ה. ניהול מערכות אכיפת חוק

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 10 ש"ס בתחום זה. שני קורסים חייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי. תחום ההתמחות חייב להיות תואם את נושא עבודת הגמר.

עבודת גמר

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את היבטיה השונים, תוך שימוש בתאוריה הרלוונטית, ובשיטות המחקר המתאימות. התלמיד ידגים את יכולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעיה, הבנה ותאור הרקע העיוני הנדון בספרות, פיתוח מתודולוגיה ויישומה, איסוף נתונים וניתוח ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בתרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית.

העבודה תבוצע בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה.

התכנית למדיניות ציבורית

הרכב ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כדלהלן:

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר	25%
בחינה	10%
	100%

תיאור הקורסים

קורסי חובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית

שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות.
דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה.

כלכלת הסקטור הציבורי בישראל

מושגי יסוד הדרושים להבנת ההשלכות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים, בחירה חברתית, מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי וסעד, השקעות הסקטור הציבורי, תקנות ציבוריות (REGULATIONS).
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה.

משפט חוקתי ומינהלי

במסגרת הקורס יוארו עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית המעצבים את פעולת רשויות המדינה ואת יחסי הגומלין ביניהן. יואר מעמדם, סמכויותיהם ותפקידיהם של הכנסת, הממשלה, המערכת השיפוטית, נשיא המדינה והרשויות החוקרות במערכת המימשל הישראלית. פעולת הרשויות תיבחן תוך הבהרת יסודות הפיקוח השיפוטי והחוץ-שיפוטי עליהן, במגמת קיום עקרון שלטון החוק ברשויות השלטון. בצד הבהרת סמכויות השלטון, יואר מעמדן המשפטי של תרויות היסוד של הפרט בשיטת המימשל הישראלית (חופש העיסוק, חופש ההתאגדות, חופש הביטוי וההפגנה, הזכות לפרטיות).

עלות תועלת

בעיות מושגיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרויקטים ציבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שידונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות כמותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיכון ואי ודאות בפרויקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה הכולל.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מיקרו כלכלה.

מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית

הקורס נועד להקנות לתלמיד את כלי הניתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה איפיוניות בסקטור הציבורי. דרישת קדם יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות (קורס זה אינו מיועד לתלמידים בוגרי החוג לכלכלה).

מדיניות חברתית

הקורס עוסק בזיקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית. ידע מדעי כבסיס לייזום מדיניות ואמצעי להערכה. נבחנות תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

מבוא למדיניות ציבורית

הקורס יסקור את המושגים המרכזיים והתאוריות במדיניות ציבורית.
נושאי הדיון יתמקדו על שלושת המרכיבים הבסיסיים בתהליכי מדיניות: עיצוב, יישום והערכה.

אתיקה במדיניות ציבורית
הקורס עוסק בסוגיות האתיות המרכזיות במינהל הציבורי ובמדיניות ציבורית. הקורס פותח בליבון מושגי היסוד של אתיקה, מוסר, ניגוד אינטרסים ושחיתות מינהלית וציבורית, ועובר לסקור את הציון בסוגית המוסר במחשבה המינהלית והפוליטית בת-זמננו. הקורס מתמקד בהכרת האיסטרטגיות השונות לשיפור האתיקה במינהל הציבורי ובפוליטיקה תוך מעיצוב קודים אתיים. עובר דרך מערכות תחיקה וענישה, התרעה ארגונית, הקמת מנגנונים פנים ארגוניים מיוחדים, איסטרטגיות ברמת המדיניות החברתית, וביקורת ציבורית.

מינהל ומדיניות ציבורית
יחסי-הגומלין בין קביעת-מדיניות לבין ביצועה במגזר הציבורי. ("פוליטיזציה של המינהל וביורוקרטיזציה של מדיניות"). אילוצים בניסוח יעדי-מדיניות, בהוצאה לפועל של תכניות ובהערכת ביצועי-המערכת. קיום לאיפיון יחסי-הגומלין הנ"ל במערכת הישראלית.

<u>לימודי התמחות</u>

קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית - איכות ומצויינות
מודלים בסיסיים של תהליך קבלת-החלטות. (ברמת היחיד, הקבוצה והמערכת הארגונית). קבלת-החלטות אסטרטגית במגזר הציבורי: אילוצים והזדמנויות.
קבלת החלטות במערכת קביעת-מדיניות-הציבור הישראל: מאפיינים עיקריים.

התנהגות ארגונית פוליטית בקביעת מדיניות ציבורית
הקורס נועד להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בתרומה הארגונית-פוליטית לחקר קביעת מדיניות ציבורית ותפוקותיה. בין הנושאים שילמדו במהלך הקורס: ציפיות וקבלת החלטות ברמת הפרט והשפעתן על נתונים כלל משקיים; הבדלים במסקנות מתבקשות בין רמת הפרט לרמת הכלל (ארגון, מדינה, מערכת בינ"ל וכדי), גישות מאקרו ברמות שונות לחקר תוצאות מדיניות ציבורית, ה"תחרותי" בין כלכלה לפוליטיקה בהסבר תוצאות מדיניות ציבורית, מודלים פוליטיים קיימים להסבר תוצאות אבטלה, אינפלציה ויחסי אבטלה ואינפלציה (עקומת פיליפס), מדיניות ציבורית כחלק מגישת המערכות הכוללת. דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לשיטה וסטטיסטיקה.

החברה הישראלית
גישות מאקרו סוציולוגיות ינחו את הדיונים בקורס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, מערכת החינוך, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

התכנית למדיניות ציבורית

מבוא למדיניות רווחה
השיעור יוקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תמורות בהתפתחות מדינת הרווחה גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, הציבורי, הפילנטרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול והספקת שירותי רווחה מקומה של הקהילה המקומית כספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים שיתוף לקוחות וציבור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

מדיניות עירונית ואזורית: מקרה ירושלים 1967-1997

תיכנון לאומי ומדיניות מרחבית מנסים לעצב את האזור בהתאם לערכים של קובעי המדיניות. עד כמה מתנגשים *ערכים ואידיאולוגיות עם שיקולים אובייקטיביים ומקצועיים? מדוע קשה ליישם יעדים מרחביים כגון פיזור אוכלוסין, חיזוק ערי הפיתוח, או ייהוד הגליל?*

מקרה ירושלים ישמש אותנו ללימוד הסתירות העימותים והקשיים בביצוע מדיניות עירונית ואזורית שיעדיה הם לאומיים. במימד התיאורי יוצגו תהליכי קבלת ההחלטות והביצוע של יעדים בתחומי הפריסה ההתישבותית וחיזוקה הכלכלי והדמוגרפי של הבירה. במימד השני הניתוחי נבחן את תוצאות המדיניות: האם נוצרה מציאות בלתי הפיכה בעיר מבחינה פוליטית? מה המחיר האזרחי ששולמה העיר על הפיתוח המואץ? מה המשמעות הניאו פוליטית של המרחב המטרופוליטני הדו-לאומי שנוצרו

הערכת תכניות: מערכי מחקר

הקורס יעסוק במתודולוגיה של הערכת תכניות והערכת מדיניות. הנושאים שיילמדו: מערכי מחקר, הערכת התוקף של מערכי מחקר. כלי מדידה וגישות כמותיות ואיכותיות להערכת ממצאים. בסיום הקורס יידרשו התלמידים לבצע תכנון של מחקר הערכה.

דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה.

חברות ממשלתיות בישראל

מטרת הקורס לבחון את יחסי הגומלין בין התחום הפוליטי לבין ההתנהגות הכלכלית של חברות ממשלתיות בכלכלה הפוליטית בישראל. בשלב שני נעסוק בסוגיות הפעולה של מקבלי ההחלטות בזירה הפוליטית ובחברות ממשלתיות כמו שרי ממשלה, עובדי מדינה, דירקטורים, מנהלים ונציגי עובדים. במהלך הקורס יינותח החלטות בנושאים הקשורים לתחום פעילותן של חברות ממשלתיות ונסה לחבין את מקומם של השיקולים הפוליטיים בפעילות זו (פרויקט הלביא, תעלת הימים, חיפושי נפט וכיו"ב).

הפרטה

תאור הקורס: תמורות כלכליות, פוליטיות-אידיאולוגיות וחברתיות משנות בשנים האחרונות תפיסות מושרשות לגבי מעמדו וייעודו של המגזר הציבורי. גודלו של המגזר הציבורי, עלותו המשקית והישגיו היחסיים הביאו להעלאת תפיסות חלופיות, המדגישות את יתרונותיו של השוק החופשי. תפיסות אלו נעות בין הקטנה מרבית של המגזר הציבורי, תוך העברת תפקידים ומשימות לגורמים לא-ממשלתיים, ועד לחידושו של המגזר ע"י אימוץ *לפיסי ניהול וארגון המאפיינים את המגזר הפרטי.*

הקורס יבחן את הפוטנציאל ומשמעויות נבחרות של הפרטה ומנגנוני 'מעין-שוק' (market-type mechanisms) במגזר הציבורי, מקודת מבט של מדיניות וניהול.

התקציב במגזר הציבורי

בקורס ישם דגש על הבנתם של הגורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי.

נעסוק בניתוח מרכיביו, שימושיו והשלכותיו של התקציב הציבורי. זאת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

מינהל כספים בשלטון המקומי

הקורס עוסק במערכת הכספית של השלטון המקומי: מקורות ההכנסה, שיטות תקצוב ודרכי בניית תקציב, סוגי ההוצאה הכספית ודרכי הבקרה עליהם.

כל זאת לאור מערכות היחסים שבין השלטון המרכזי לשלטון המקומי ובין נבחרי הציבור לפקידי הרשות המקומית.

גישות ניהול בשירות הציבורי

הצורך בהכשרה ובהתמקצעות הרובד הניהולי בארגונים בכלל ובארגונים ציבוריים בפרט, הינו הכרחי וזאת למען שיפור התהליך הספקתם של ה"טובין הציבוריים" והעלאת רמת איכותם של המוצרים המופקים במסגרת הארגונים הציבוריים.

בקורס נדון בנקודות הבאות: שלבים בהתפתחות החשיבה הניהולית, קיברנטיקה וניהול, סגנונות ניהול ואבחון מצבי מנהיגות בארגונים, ניהול ארגונים ציבוריים מהות וייחודיות יישום גישות ניהול חדשניות בשירות הציבורי.

כלכלת ניחולית

הקורס יעסוק בניתוח כדאיות השקעות: בדיקת קריטריונים לכדאיות השקעות והערכות השקעות בתנאי סכון, את יקודות התמחיר, בדיקת חוק עדוד השקעות והשפעותיו, סקירת צורות האשראי המקובלות, חישובים מסחריים, וניהול נכון של מדיניות בטחונות. בסיום הקורס יגישו התלמידים תרגיל מסכם באמצעות גליון אלקטרוני.

יישום מדיניות: גישות ושיטות

הקורס יציג את הגישות העיקריות ליישום מדיניות ותכניות ציבוריות. כמו כן יונותחו הגורמים העיקריים אשר להם השפעה על יישום מוצלח כטן: תקשורת, משאבים, מבנה בירוקרטי, ואיפיוני המדיניות.

ביקורת פנימית: היבטים יישומיים

הקניית מושגים וידע בנושאי הבקורת הציבורית והפנימית במערכות הציבוריות.

הכשרת התלמידים לשימוש בדוחות הבקורת, לצורך הערכת והבנה מעמיקה של תופעות מינהליות ואיתור ליקויים. הכרה מעמיקה של החוקים והנהלים לפיהם טעלות מערכות הביקורת בישראל.

תקצוב ובקרת א'+ב'

הקורס יעסוק בבניית סוגי התמחור השונים לפעילויות שונות בארגונים בכלל ובמוסדות ציבוריים בפרט. יושם דגש על העמסת העלויות של מחלקות השרות השונות על מרכזי הרווח והעלויות במוסדות השונים. בחלקו השני של הקורס יושם דגש על בניית תקציב ומשמעותו למוסד הציבורי.

השלטון המקומי ומגמות ביזור

בעשור האחרון הולכת ומתעצמת מגמת הביזור, תוך שינוי מערכת היחסיים בין שלטון מרכזי ושלטון מקומי. מגמה זו מחזקת את האוטונומיה היחסית של השלטון המקומי ועמה יתר דמוקרטיזציה בתהליכי קבלת החלטות והליכה רגישה יותר בין שירותים ציבוריים לבין צרכים מקומיים. במקביל, מגמת הביזור מעמידה דילמות שונות מבחינת מדיניות ציבורית כוללת (יעילות, אפקטיביות, צדק חברתי). הקורס ייבחן, בחלקו הראשון, את מגמת הביזור כחלק מתהליכי שינוי עולמיים. בחלקו השני, יתמקד הקורס במגמת הביזור בישראל ושאלות מדיניות הנגזרות ממנה.

התכנית למדיניות ציבורית

משפט מלילי: עיצוב ויישום

בקורס ייסקרו עקרונותיו הכלליים של המשפט הפלילי, ואכיפתו ע"י המשטרה והתביעה הכללית, לרבות: מעצרים; חקירה; שיקולי התביעה בהגשת כתבי אישום וביטולם; שימוע; עיכוב הליכים והסדרי טיעון; החלק המקדמי של חוק הענשין (עקרונות כלליים והגנות); ניהול המשפט; דרכי ענישה ודיני ראיות.

תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה

הקורס יעסוק בסקירה וליטוד המסורות התיאורטיות הרלבנטיות לתופעת הסטיה העבריינית והפשיעה, הסיבות לתופעות אלו, והתמודדות מנגנוני הפיקוח החברתי עמהן. דגש מיוחד יושם על גזירה מתיאוריות של המשמעויות הישומיות למערכת אכיפת החוק.

תכנון לאומי עיצוב ויישום

תכנון לאומי הינו נסיון להכוונה מודעת של התפתחויות החברתיות והכלכליות במדינה. תכנון לאומי במדינה דמוקרטית הוא מכשיר לעיצוב מדיניות ולביצועה. התכנון משלב מערכות מורכבות זו כזו - פיזית, כלכלית, טכנולוגית, מדעית, אנושית, מדינית ובטחונית. תכנית למשק הלאומי עשויה לאפשר לקובעי המדיניות במשק אופק לתכנון כלכלי וחברתי.

השאלה אשר תוצג היא: האם וכיצד יכולה תוכנית לאומית לעצב מדיניות?

בהקשר זה יתוח הקורס את נושא התכנון הלאומי בישראל והיבטיו במשרדי הממשלה השונים.

מבוא להכנון פיזי

הקורס מקנה את מושגי היסוד הדרושים לפתרון בעיות פשוטות בהערכת פרויקטים במסגרת ההרצאות ידונו גישות בבינוי ערים, סקרים בניתוח אחרים, המרכיבים של המערך העירוני וקריטריונים לתכנונם, שכונות מגורים, תחבורה, שירותים, מסחר ושטחים פתוחים, דיון בפרויקטים נבחרים.

בקורת פנים: גישות ושיטות

הקורס יעסוק בניהול ביקורת פנימית בארגוניים ציבוריים. בין נושאי הקורס יילמדו החוקים והתקנות מכוחם פועלת הביקורת הפנימית. סביבת הביקורת: הגופים המבוקרים לפי אופי פעילותם. מבנה מערך הבקרה בהתאם לסוג הפעילות, התאמת הביקורת הפנימית לסוג הפעילות וניהול הביקורת.

סדנה בממשל ומדיניות ציבורית בישראל

הסדנה תעסוק בהיבטיים מרכזיים של מבנה הממשל, תהליכים פוליטיים, עיצוב ויישום מדיניות בשלטון המרכזי והשלטון המקומי בישראל.

פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים בחיבט משווה

הסדנה תעסוק בדפוסים של קונפליקט ושל דו-קיום בערים בעלות אוכלוסיות אתניות, או לאומיות, מעורבות - דוגמת בלפסט, בריסל, מונטריאול וניקוסיה - תוך השואה למציאות הפוליטית והמינהלית המורכבת שהתפתחה בירושלים מאז 1967. בהקשר לירושלים, הסדנה תעסוק בתוכניות ובמודלים שעלו על הפרק ושנועדו להביא לווסות קונפליקטים או להסדרים-פורמאליים וכלתי פורמאליים - ולפתרונות בטשאים רגישים דוגמת רבונות, מקומות קדושים, בניה ומינהל מקומי. כמו כן, יבחנו ההנחות שעמדו בבסיסן של התוכניות האמורות, היתרונות והחסרונות שהיו כרוכים בישומם ודרכי חשיבה ביקורתיות ולא שיגרתיות לבחינתם של פתרונות אלטרנטיביים.

מבוא לעיור

הקורס מנתח את מערכת העיור, את התהליכים הפועלים בה ואת הבעיות המרכזיות של מדינות עיור. בחלק הראשון תידון מערכת העיור מנקודת ראות של הדיסיפלינות הרלוונטיות: ארכיטקטורה, כלכלה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה וכיוייב. החלק השני יעסוק במדיניות עיור על ידי בחינת חלופות להתערבות הציבור בשוק העיור, כגון: חוק הגנת הדייר, בנייה ציבורית, שיקום משכונות עוני וכו'.

בעיות איכות הסביבה

הנושאים שידונו בשיעור כוללים: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד הזיהום, אפשרויות של מדיניות סביבתית. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקה, קרינה וכיוייב.

יישומי מחקר כמותי

קורס מתקדם בשיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית. הקורס יתמקד במודלים של רגרסיה לינארית, כמו כן במודלים יותר מורכבים, כולל משוואות סימולטניות לניתוח כמותי במחקרים במדיניות ציבורית.

דרישות מוקדמות: שיטות מחקר וסטטיסטיקה.

סוגיות במדיניות חברתית: מי מחליט? מי נהנה?
תהליכי קבלת החלטות בתחומי חברה ורווחה; שיקולים כלליים ואינטרסים פרטיקולריים; היבטים רעיוניים ופוליטיים; מדעים ומציאות.

ארגון תעשייתי ופיקוח
הקורס הוא בעיקרו שילוב של תיאוריית ארגון תעשייתי ותצפיות על מבטה הפירמה, שווקים, והתנהגות פירמות שאינן מתחרות. המודלים הבסיסים כוללים תחרות כמויות, תחרות מחירים ומודלים של מניעת כניסה. הקורס יספק מבוא לפיקוח והגבלים ויכסה מחקרים ממוקדים בשטחים אלה.
דרישה מוקדמת: מיקרו-כלכלה.

סמינרים

תהליכי רפורמה ודה רגולציה
סמינר זה דן בתאוריות ובתהליכים של רפורמות בסקטור הציבורי ובעיקר בתהליכי דהרגולציה והפרטה.
דרישות מוקדמות: עלות תועלת ומיקרו-כלכלה.

סדנה בניתוח אירועי מדיניות
הסדנה תתמקד על ההיבטים המתודולוגיים בלימודי מדיניות ציבורית בנושאים הקשורים לעיצוב יישום והערכת מדיניות. במסגרת הסדנה יכתוב כל סטודנט עבודה מסכמת.
דרישות מוקדמות: סיום כל חובות השמיעה.

מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים
הסמינריון יתמקד בניתוח פרויקטים אשר נוצעו בעולם השלישי בסיוע מוסדות בנייל. הניתוח יכלול את היבטי המיטהל והתקצוב, תאורית בחירת המוצר הציבורי ותכנון אוכלוסית המטרה הנהנית ואופן החלוקה. במסגרת הקורס ינותחו מספר פרויקטים גדולים בתחומי התעוש, האורבניזציה, התקלאות והמים תבוצע הערכת הפרויקטים והפקת לקחים בתחום העדרת המוצרים, צורת הפתרון הטכני, התקצובי והניהולי.
כן נועד הסמינר להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בהערכת מדיניות ציבורית. בקורס יושם דגש על ניתוח מחקרים בנושא הערכת מדיניות ציבורית של מוסדות מחקר בקורת ומימון בארץ ובעולם. נושאים אחרים שילמדו במהלך הקורס. ניתוחי עלות-תועלת, החיפוש אחר סטנדרטים של הערכה, הפוליטיקה של הערכת מדיניות ציבורית.
דרישות מוקדמות: יסודות בשיטות כמותיות, מבוא לשיים וסטטיסטיקה (רצוי תלמידי שנה ב').

התכנית למדיניות ציבורית

יישום במדיניות ציבורית (סמינר)
מחקרי היישום מתמקדים בהדגשת חלקם של עושי המדיניות ותורמים להבנה טובה יותר של המדיניות הציבורית והתהליכים והגורמים למימושה. הסמינר יתמקד בשלושה היבטים: סקירה של התחום וכיווני מחקר שונים, ניתוח דוגמאות מקרה מהספרות וניתוח דוגמאות מקרה שיובאו ע"י הסטודנטים.
דרישה מוקדמת: יישום מדיניות - גישות ושיטות.

תיאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות
הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

שינוי חברתי מתוכנן
תכניות מדיניות ציבורית רבות היון למעשה נסיון ליצור שינוי חברתי מתוכנן. הסמינר יעסוק בגישות שונות לשינוי מתוכנן ברמת הארגון וברמת הפרט. ייבחנו באופן בקורתי הנחות היסוד בדבר שינוי העומדות בבסיס תכניות מדיניות שונות.

סמינר: סוגיות במדיניות לאומית בישראל

מטרת הסמינר: הקניית ידע ויכולת ניתוח של מדיניות ציבורית בעזרתה מבקשת הממשלה להשיג יעדים לאומיים. הנושא ייבחן בשני מימדים, התיאורי: הכולל רקע וגורמים לקבלת ההחלטות, תהליכי הביצוע, ותוצאות. המימד השני, ההערכתי כולל ניתוח הטוב, הפער בין יעדים מוצהרים לתוצאות, השלכות מעבר לתוצאות וחלופות אפשריות.

הסמינר נוקט גישה תיאורטית במשולב עם ניתוח ספציפי של יעדים כגון: פיזור אוכלוסין, ייהוד הגליל, המאבק בתאונות הדרכים, ההתנחלות בשטחים, קליטת העליה הישראלית, שיקום השכונות, פרויקט הלביא, ביזור סמכויות לשלטון המקומי, הפרטת חברות ממשלתיות, שינוי המאזן הדמוגרפי בירושלים, המאבק בנגע הסמים וכד'.

התלמידים יתחלקו לצוותים וכל צוות יבחן ויציג בכתה אחד מהנושאים לדיון משותף.

סמינר בניתוח ארועים

סמינר שבו ידונו ארועים בתחומי ההתמחות תוך התייחסות לספרות המקצועית, ניתוח, הערכה והסקת מסקנות הקשורים במערכת המנהל הציבורי הישראלי.

דרישות מוקדמות: מילוי כל חובות השמיעה.

מדינת הרווחה: תאוריה ומציאות

הסמינר מתמקד במדינת הרווחה כפי שהתפתחה במאה הנוכחית ומציעה בפרשת דרכים וספקנות רבה קיימת לגבי עתידה. הסמינר דן ברקע לצמיחתה של מדינת הרווחה ובוחן את ההנחות הפוליטיות, המוסריות והכלכליות שהיו בבסיס הרעיון. כמו כן, ייבחנו המודלים והגישות של מדינת הרווחה כפי שיושמו בפועל והתמורות שחלו בהם. הסטודנטים בסמינר יתבקשו לבחון סוגיות עקרוניות הנוגעות ממדינת הרווחה המודרנית על סמך הניסיון שנצטבר במדינות שונות כולל במדינת ישראל.

זכויות המדט - סמינר

הסמינר יעסוק במדיניות הציבורית-המשפטית הנוגעת לזכויות הפרט ויחסיו עם רשויות השלטון. בין הנושאים שידונו: ביקורת שיפוטית וחוץ שיפוטית על הרשויות הציבוריות; זכויות הפרט - כזכות לחירות אישית ולחליך הוגן כפני רשויות המינהל והמשפט; חופש הביסוק, חופש הביטוי והעתונות, חופש ההתאגדות ועוד.

דרישה מוקדמת: משפט חוקתי ומנהלי.

דמוקרטיה ומדיניות ציבורית

הסמינר מתמקד בקשר בין תיאוריות דמוקרטיות למדיניות ציבורית.

חלק מן הסמינר עוסק בסוגיות הנוגעות מהנחות היסוד של משטר דמוקרטי ובין אלה הכרוכות בניסוח, עיצוב ויישום של מדיניות ציבורית. במסגרת הסמינר יידונו סוגיות כגון: השתתפות ברמת היחיד, הקבוצה, קבוצת האינטרס וביורוקרטיה; מי רשאי ובפועל משתתף בניסוחה של מדיניות ציבורית: האם ניתן לאפיין איכות של משטר דמוקרטי על סמך בחינת המדיניות שנקבעה ויושמה בתחומים כמו חינוך, בטחון סוציאלי, השקעות ויחס לאוצרות טבע (מים, מחצבים, קרקע); מהם המניעים לרפורמות מקיפות בתחום מדיניות ציבורית, האם הם ביטוי להיענות לתביעות מלמטה או משיקולי יעילות, אידיאולוגיה וכיו"ב.

הסטודנטים בסמינר יתבקשו לחקור נושא במדיניות ציבורית בישראל ובדמוקרטיות אחרות העוסק באחת מהסוגיות העקרוניות שנדונו במהלך הסמינר.

התכנית למדיניות ציבורית

סמסטר א'

1082.4009.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה		שו"ת
	א' 14-17;	103	פרופ' ב. מבורך
1082.4083.01	סוגיות במדיניות לאומית		ס'
	א' 14-16;	104	ד"ר מ. עמירב
1082.4038.01	מיקרו כלכלה		שו"ת
	א' 16-18;	106	ד"ר נ. גנדל
	ג' 10-12;	105	
1082.4036.01	מדיניות עירונית ואזורית		שו"ת
	א' 16-18;	108	ד"ר מ. עמירב
1082.4015.01	יסודות חכלכלה		שו"ת
	א' 16-18;	004	י. גזית
	ה' 16-18;	201	
1082.4070.01	תקצוב ובקרה א'		שו"ת
	א' 18-20;	103	ש. אביטב
1082.4039.01	חשבונאות		שו"ת
	א' 18-20;	004	י. גזית
1082.4018.01	עלות תועלת		שו"ת
	ג' 8-11;	108	פרופ' י. ברכמן
1081.5016.01	מבוא לדיור		שו"ת
	ג' 10-12;	106	פרופ' א. ורצברגר
1082.4067.01	יישום מדיניות		ס'
	ג' 10-12;	205	ד"ר י. דרורי
1082.4000.01	בלבלת הסקטור		שו"ת
	ג' 12-14;	210	פרופ' א. שפיגל
1082.4079.01	יישומי מחקר כמותי		סד'
	ג' 12-14;	106	ד"ר נ. גנדל
1082.4049.01	יישומי מדיניות: גישות ושיטות		שו"ת
	ג' 14-16;	103	ד"ר י. דרורי
1082.4060.01	אתיקה		שו"ת
	ג' 14-16;	105	יפורסם

התכנית למדיניות ציבורית

1082.4092.01	סוגיות במדיניות חברתית	שו"ת
	ג' 14-16; 106	י. צבן
1082.4046.01	משפט חוקתי ומנהלי	שו"ת
	ג' 16-19; 004	פרופי ז. סגל
1082.4041.01	חברות ממשלתיות	שו"ת
	ג' 16-18; 201	ד"ר ד. קורן
1082.4097.01	מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים - סמינר שנתי	סי'
	ג' 18-20; 421	ד"ר י. בולס
1082.4081.01	תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה	שו"ת
	ג' 18-20; 106	פרופי י. ברק
1082.4020.01	מבוא למדיניות רווחה	שו"ת
	ה' 8-10; 106	פרופי י. קטן
1082.4023.01	התקציב במגזר הציבורי	שו"ת
	ה' 8-10; 004	ד"ר ח. אופק
1081.4113.01	מבוא לתכנון פיסי	שו"ת
	ה' 10-12; 421	פרופי א. ורצברגר
1082.4001.01	מינהל ומדיניות ציבורית	שו"ת
	ה' 12-14; 003	ד"ר ד. זאל
1082.4065.01	שינוי חברתי מתוכנן	סי'
	ה' 12-14; 106	ד"ר ג. נאור
1082.4077.01	סדנה בניתוח אירועי מדיניות	סדי'
	ה' 14-17; אולם אפטר	פרופי א. ורצברגר, ד"ר נ. גנדל
1082.4089.01	מינהל כספים בשלטון מקומי	שו"ת
	ה' 14-16; 204	ע. קינן
1082.4064.01	ביקורת פנימית	שו"ת
	ה' 16-18; 106	ע. ברלינסקי
1082.4052.01	הפרטה	שו"ת
	ה' 18-20; 204	ד"ר נ. בן אליא
1082.4080.01	מדינת רווחה: דעיון ומציאות	סי'
	ה' 18-20; 106	ד"ר מ. ביטון

סמסטר ב'

1082.4053.01	מבוא למדיניות ציבורית		שו"ת
	א' 14-17;	210	פרופי ד. נחמיאס
1082.4094.01	ארגון תעשייתי ופיקוח		שו"ת
	א' 14-16;	104	ד"ר נ. גנדל
1082.4038.02	מיקרו כלכלה		שו"ת
	א' 16-18;	110	ד"ר נ. גנדל
	ג' 16-18;	110	
1082.4019.01	התנהגות ארגונית		שו"ת
	א' 16-18;	101	פרופי ב. מבורך
1082.4039.02	חשבונאות		שו"ת
	א' 16-18;	אולם אפטר	י. גזית
1082.4087.01	תקצוב ובקרה ב'		שו"ת
	א' 18-20;	110	ש. אביטוב
1082.4059.01	כלכלה ניהולית		שו"ת
	א' 18-21;	210	י. גזית
1081.5001.01	בעיות איכות הסביבה		שו"ת
	ג' 8-10;	206	פרופי א. ורצברגר
1082.4026.01	מדיניות חברתית		שו"ת
	ג' 8-10;	110	פרופי י. שנהב, א. לנדאו
1082.4001.02	מינהל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ג' 10-12;	208	ד"ר ד. זאל
1082.4057.01	תהליכי רפורמה ודה-רגולציה		סי'
	ג' 12-14;	208	פרופי י. ברכמן
1082.4002.01	חברה ישראלית		שו"ת
	ג' 12-14;	104	פרופי מ. סמיונוב/ ת. לרנטל
1082.4018.02	עלות תועלת		שו"ת
	ג' 14-17;	104	פרופי י. ברכמן
1082.4076.01	זכויות הפרט		סי'
	ג' 16-19;	421	פרופי ז. סגל

התכנית למדיניות ציבורית

1082.4041.02	חברות ממשלתיות		שו"ת
	ג' 16-18;	003	ד"ר ד. קורן
1082.4056.01	הערכת תוכניות מערכי מחקר		שו"ת
	ג' 18-20;	104	פרופי י. ברק
1082.4097.01	מינהל ותקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים - סמינר שנתי		ס'
	ג' 18-20;	425	ד"ר י. בולס
1082.4011.01	סמינר בניתוח אידועים		ס'
	ה' 8-10;	יפורסם	פרופי א. ורצברגר
1082.4054.01	גישות ניהול		שו"ת
	ה' 8-10;	210	ד"ר ת. אופק
1082.4000.02	כלכלת הסקטור		שו"ת
	ה' 8-10;	004	פרופי א. שפיגל
1082.4077.02	סדנה בניתוח ארועי מדיניות		סד'
	ה' 10-13;	003	ד"ר י. דרורי
1082.4060.02	אתיקה		שו"ת
	ה' 12-14;	004	יפורסם
1082.4003.01	קבלת החלטות		שו"ת
	ה' 14-16;	004	פרופי א. ורצברגר
1082.4046.02	משפט חוקתי ומנהלי		שו"ת
	ה' 16-19;	004	פרופי ז. סגל
1082.4080.02	מדינת רווחה: רעיון ומציאות		ס'
	ה' 18-20;	205	ד"ר מ. ביטון
1082.4074.01	השלטון המקומי ומגמות ביזור		שו"ת
	ה' 18-20;	104	ד"ר נ. בן-אליא
1082.4096.01	סדנה בממשל		סד'
	ה' 18-20;	204	פרופי ד. נחמיאס, ר. מילוא
1082.4090.01	משפט פלילי: עיצוב ויישום		שו"ת
	ה' 18-20;	103	השופט ש. טימן, ד"ר ד. גימשי

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

ראש התכנית: פרופ' אליה ורצברגר

לימודי תעודה

א. מטרות התכנית

תכנית הלימודים מיועדת להקנות ידע תאורטי ומעשי בשמאות ובניהול מקרקעין. היא מכשירה את בוגריה לקראת עיסוק במקצועות אלה כיועצים עצמאיים, בחברות מסחריות ובמגזר הציבורי. תכנית הלימודים מהווה תשתית מקצועית כוללת לנושא. נלמדים בה קורסים במקצוע שמאות המקרקעין וכן קורסי רקע כמו: כלכלה, מימון, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות.
התכנית ענוה על דרישות הידע הבסיסיות הנדרשות משמאי מקרקעין. היא נובשה בשיתוף עם מועצת שמאי מקרקעין ואושרה ע"י האוניברסיטה.

ב. בחינות מועצת שמאי מקרקעין

בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין. לפי החלטת מועצת השמאים בעלי התעודה יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"שומה למעשה". לקבלת ההסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשת, בנוסף, התמחות של שנתיים.

ג. הליכי קבלה

התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי המקצועות הבאים: הנדסה אזרחית, אדריכלות, כלכלה, מנהל עסקים, משפטים, ראיית חשבון, כלכלה חקלאית והנדסת תעשיה וניהול. אך, ההרשמה פתוחה גם בפני בוגרי דיסציפלינות אחרות. רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות. כמו כן, נדרשים כתנאי לקבלה מבוא לכלכלה (או כלכלה ללא כלכלנים) ומבוא לסטטיסטיקה, כל אחד בהיקף של לפחות 4 שעות בציון של 70 ויותר. מועמדים שאינם עומדים בדרישות אלה יידרשו להשלים את חובותיהם במקצועות הנ"ל לפני התחלת שנת הלימודים תשנ"ט. ציון 75 ב-ב.א. אינו מבטיח קבלה אוטומטית. ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי ההישגים בלימודים הקודמים, לפי הניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.

ד. מבנה תכנית הלימודים

		שנה א'		שנה ב'	
	היקף	א'	ב'	א'	ב'
1. לימודי יסוד בכלכלה וניהול					
- חשבונאות לשמאים	2 ש"ס			2	
- סוגיות בכלכלה עירונית	3 ש"ס		3		
- יסודות המימון והשקעות	2 ש"ס	2			
- יישומי מחשב בשמאות	2 ש"ס				2
- מיקרו כלכלה	3 ש"ס	3			
	12 ש"ס				
2. מבואות לתכנון והנדסה					
- יסודות במדידות ומיפוי	3 ש"ס	3			
- יסודות בהנדסת בניין	3 ש"ס		3		
- יסודות התכנון ובניין ערים	3 ש"ס	1.5	1.5		
- סדנה בתכנון עירוני[1]	2 ש"ס			2	
	11 ש"ס				
3. משפט ואתיקה					
- יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2 ש"ס	2			
- חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3 ש"ס	1.5	1.5		
- מיסוי במקרקעין	3 ש"ס			3	
- זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב'	4 ש"ס		2	2	
- אתיקה מקצועית וחוק השמאים[1]	1 ש"ס			1	
	13 ש"ס				
4. ניהול מקרקעין					
- יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין	2 ש"ס		2		
- מדיניות מקרקעין בישראל	2 ש"ס			2	
- פיתוח מקרקעין ופרויקטים	2 ש"ס				2
- מימון מתקדם במקרקעין[1]	2 ש"ס				2
- ניהול ופיקוח בבניה[1]	2 ש"ס			2	
	10 ש"ס				
5. שמאות מקרקעין					
- לותות שומה	1 ש"ס	1			
- מבוא לתורת השמאות	3 ש"ס	3			
- יסודות בהערכת מקרקעין	3 ש"ס		3		
- גישות ועקרונות בשומת מקרקעין	3 ש"ס			3	
- יישומים בשומת מקרקעין א'	2 ש"ס				2
- יישומים בשומת מקרקעין ב'	2 ש"ס				2
- ניתוח אירועים בשמאות	2 ש"ס				2
- סדנה בשמאות ומיסוי[1]	2 ש"ס				2
- הערכת פרויקטים מיוחדים[1]	2 ש"ס				2
- סמינר בשומה למעשה	3 ש"ס				3
	23 ש"ס				
סה"כ לימודי תעודה	69 ש"ס	17	16	17	19
סה"כ כולל לימודי השלמה[2]	77 ש"ס				

---

1 שיבוץ חלק מהקורסים בתכנית הלימודים אינו סופי עדיין.

2 לימודי השלמה: כלכלה ללא כלכלנים 4 ש"ס, מבוא לסטטיסטיקה 4 ש"ס.

ה. משך הלימודים ושעות ההוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. הלימודים מתקיימים אחר הצהריים ובערב.

ו. חידוש לימודים

תלמיד שהפסיק לימודיו, יוכל להגיש בקשה לחידושם, תוך שנה מיום ההפסקה.
חידוש הלימודים טעון אישור ועדת ההוראה ומותנה בפתיחת שנת הלימודים הרלוונטית כסידרה.

ז. הרכב ציון הגמר

ממוצע ציוני הקורסים משוקלל לפי הפירוט להלן:

1. קורסים בלימודי יסוד, תכנון, והנדסה.	1	נקודה לכל ש"ס
2. קורסים בלימודי משפט	1.5	נקודות לכל ש"ס
3. קורסים בשמאות וניהול מקרקעין	2	נקודות לכל ש"ס

ח. פטור מקורסים

ניתן לקבל פטור מקורס/ים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר, בכפוף לתקנון הפקולטה ולהחלטות ועדת ההוראה של התכנית (ניתן לעיון במזכירות התכנית).
פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

ט. שכר לימוד

שכר הלימוד בתכנית אינו זהה לזה של תכניות לימודים לקראת תואר באוניברסיטה.
קבלת פטור מקורסים מסויימים אינה מאפשרת הקטנת גובה שכר הלימוד.
יחד עם זאת, חלות על תלמידי התכנית כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד. מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התכנית

1. תלמיד שנכשל ב-3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתכנית יופסקו.
2. תלמיד שנכשל גם במועד א' וגם במועד ב', חייב להירשם שנית לקורס.
3. תלמיד יוכל להירשם פעמיים בלבד לאותו הקורס.
4. תלמיד שנכשל בארבעה מועדים של אותו קורס, יופסקו לימודיו.
5. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצויינות בתאור תוכן השיעורים להלן. תלמיד שלא עמד בדרישות המוקדמות אינו רשאי להירשם לקורס המתקדם.
6. דרישה מוקדמת לקורסי סמסטר ב': תלמיד שלא השיג בתום סמסטר א' ציון עובר במבוא לתורת השמאות יהיה רשאי להירשם רק לקורסי סמסטר ב' שלגביהם הקורס הנ"ל אינו מהווה דרישה מוקדמת.

שמאות וניהול מקרקעין

תיאור הקורסים

לימודי יסוד

יסודות המימון והשקעות - 2 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות למשתתפים מושגי יסוד בשטח המימון ולהציג בפניהם את הבעיות המרכזיות בניהול פיננסי של הפירמה ולנתח שיטות שונות לפתרון בעיות אלה. בקורס מוצג הבסיס התאורטי של תורת המימון וטכניקות שונות לביצוע חישובים יסודיים הדרושים לקבלת החלטות פיננסיות. הקורס סוקר בעיות בתחום החלטות השקעה בפירמה בתנאי ודאות ובתנאי אי ודאות.

חשבונאות לשמאים - 2 ש"ס

מטרת הקורס: מדידת רווח בכלכלי מול מדידת רווח חשבונאי, העקרונות החשבונאיים, הדוחות החשבונאיים (דו"ח רו"ח, ייעוד רווחים ומאזן), התאמת הרווח החשבונאי לתנאי האינפלציה, גילוי דעת 23 ו-36 החוק למיסוי בתנאי אינפלציה והערכת שווי חברה בהתבסס על נתונים כלכליים וחשבונאיים. הערכת שווי נכסים בחשבונאות והגדרת הפחת, שיערוך נכסים, ניתוח דוחות פיננסיים, יחסים פיננסיים דו"ח מקורות ושימושים.

סוגיות בכלכלה עירונית - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הכרת העקרונות העיוניים והאמפיריים של הכלכלה העירונית הרלוונטים לשמאות מקרקעין. בין היתר יידונו הנושאים הבאים: צד הביקוש: שווים של נכסים - השיטה ההדונית; שוויה של קרקע עירונית; תורת המיקום של משק הבית; המבנה המרחבי של העיר. צד ההצע: הצפיפות האופטימלית; הצע קרקע לפיתוח; שוק הדיור ותפקיד הרשויות; שוק הדיור ומדיניות דיור; הרשות המקומית, ארנונה והיטל החשבחה; חוק הגנת הדייר. התפתחות המערך העירוני: תהליך העיור; שקיעתן והחייאתן של שכונות.
דרישה מוקדמת: מיקרו כלכלה

יישומי מחשב בשמאות - 2 ש"ס

נגישאי הקורס: המחשב האישי, תקשורת מקומית, רשתות, מערכות DOS ו-Windows, הכרת גליון אלקטרוני EXCEL יישומי שמאות ובדיקות כדאיות כלכליות באמצעות EXCEL.

מיקרו כלכלה - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק בהתנהגות האופטימלית של צרכנים ויצרנים בתנאי שוק שונים, ובהשלכה של תנאי השוק על רמת הרווחה במשק.
הקורס ידון במבני שוק של תחרות משוכללת ושל מונופולים, קרטלים ועוד. דגש מיוחד יושם בקורס על חשיבות הקרקע בתהליך הייצור.

מבואות לתכנון, הנדסה ומדידות

יסודות במדידות ומיפוי - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הגדרת הגיאודזיה - התפקיד של המקצוע. ההיטלים הגיאודטיים השימושיים בארץ. מערכות קואורדינטות. רשתות בקרה. יסודות הגיאומטריה האנליטית. חישוב מרחקים, אזימוטים ושטחים. שיטות המדידה. מדידת זוויות, מרחקים והפרשי הגובה. הגדרת נקודות בקרה חדשות. סוגי המפות השונים. מפות מצביות וטופוגרפיות. התמצאות במפות. המפות הטמטיות. יסודות הפוטוגרמטריה. שימוש בתצלומי אויר. מדידות קדסטריות, דישום קרקעות. מדידות ומפות הנדסיות.

יסודות בהנדסת בניין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: סוגי קרקעות, חומרי בניין, סיווג בניינים. אלמנטים של הבניין והערכת מידותיהם: שלד הבניין, קירות, וגימור. מערכות בניין. מבנים מקוסטרוקציות ברזל ועץ. נוקים בבניינים. הנדסה אזרחית. סוגי תכניות, אומדן עלויות, שיטות מדידה לצורך תמחיר ואומדני עלויות. הגורמים המשפיעים על עלות הבנייה ואומדני שווי הנדסיים.

יסודות התכנון והבניין עירים - 3 ש"ס

מטרת הקורס: מוסדות התכנון, תכניות מתאר ותכניות מפורטות, תכניות מתאר ארציות והשפעתן על התכנון הסדיר, תכניות אחוד ותשריטי חלוקה, תכניות אחוד וחלוקה מחדש, תהליך הרישוי בתכנון ובבנייה, תהליך הפיקוח בבנייה, השימוש בתכנון סטטוטורי לקביעת מדיניות תכנון על ידי הרשויות המקומיות.

סדנה בתכנון עירוני - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס מקנה הכרה של מערכות עירוניות ותרגול יישומם של המרכיבים העיקריים של מהלך התכנון: קביעת יעדים, יצירת אלטרנטיבות והערכתן, והבנת תהליך הביצוע. עקרונות אלו יישומו בהכנת תכנית לעיר קיימת בגודל בינוני. כמו כן, יערך במסגרת הקורס תכנון פרויקט בדרג שכונתי שמטרתו להקנות לסטודנט הכרות עם הבעיות האופייניות לתכנון שכונה, עם המערכות העיקריות בדרג זה, ועם והשיטות המתאימות לתכנון. יושם דגש על תכנון פיסי בקנ"מ שכונתי, ועל ניתוח של תהליכים אורבניים.

משפט ואתיקה

יסודות המשפט ומשפט מסחרי - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס מיועד להקנות את עקרונות המשפט העסקי החל בישראל. הנושאים הנדונים בקורס מקיפים את יסודות דיני החיובים והתאגידים וכן את עיקרי המשפט הדיוני האזרחי, דיני חברות ושותפויות דיני חוזים דיני שליחות והתיישנות.

חוקי תכנון והסקעת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: חוקי התכנון והבניה, מוסדות התכנון במדינת ישראל, סוגי תכניות ורמותיהן, תהליכי התכנון ושיתוף הציבור, שימושים חורגים והקלות, עבירות, עונשין ואכיפה, פיצויים והיטל השבחה בעקבות אישורי תכניות. החיקוקים השונים העוסקים בהפקעות לצורכי ציבור. זכויות הניתנות להפקעה, סמכויות ונוהלי ההפקעה, הפקעות ללא פיצויים, והפקעות תוך תשלום פיצויים. העקרונות המשפטיים לקביעת הפיצויים, היקפם ושיעורם.

מיסוי במקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: מס השבחה מקרקעין, מס רכוש, מס רווחי הון, מס ערך מוסף. יושם דגש על תחולת המס, טכניקת חישוב המס בחוקים השונים ומיסוי פרטים שותפויות וחברות. הקורס עוסק בבעיות המיסוי הרלבנטיות לשמאות.

שמאות וניהול מקרקעין

זכויות ועסקאות במקרקעין א' וב' - 4 ש"ס

מטרת הקורס: בשיעורים יידונו החיבטים השונים של החוקים הבאים:
חוק מקרקעין תשכ"ט - 1969; הסדר הזכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969; חוק מקרקעי ישראל תשי"ך - 1960; חוק השכירות השאילה, תשל"א - 1971; חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ג - 1972; חוק המכר, תשכ"ח - 1968; חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ב - 1962.

אתיקה מקצועית וחוק השמאים - 1 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בסוגיות של ניגודי אינטרסים ערכים ובדרכים להתמודדות עם דילמות העלולות לנבוע מעיגודים אלו בהקשר לאתיקה מקצועית בדרך כלל ואתיקה במקצוע השמאות בפרט. הקורס יעסוק בהיבטים המשפטיים של סוגיות אלו ובהשתקפותם בחוק השמאים.

ניהול מקרקעין

מדיניות מקרקעין בישראל - 2 ש"ס[1]

מטרת הקורס: הקניית כלים וגישות לניהול נכסי מקרקעין החל משלב השיקולים שלפני רכישת הנכס, דרך ניהולו השוטף וכלה בשיקולי מכירתו, והכרת הגופים והמוסדות העסקיים הפועלים בשוק המקרקעין.

נושאי הקורס: סוגיות שונות בתחום ניהול נכסי מקרקעין, יזום וניהול פרויקטים; מנהל מקרקעי ישראל וחכירות נכסים; וולקי"ח וקרקע חקלאית; חברות בניה ציבוריות ופרטיות; שכירות מקרקעין - חופשית ומוגנת; חברות נדל"ן בבורסה הישראלית.

הקורס יכלול בעיקר הדגשות אודות של ראשי משק הנדל"ן בישראל.

דרישה מוקדמת: מבוא לתורת השמאות.

פיתוח מקרקעין ופרוייקטים - 2 ש"ס[1]

מטרת הקורס: ראה מדיניות מקרקעין בישראל.

דרישה מוקדמת: מבוא לתורת השמאות.

ניהול ופיקוח על הבניה - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בצדדים האדמוניים, הכלכליים, והפיננסיים של תהליך הבניה, ותפקודה של השמאות בשלבי היזמה, הביצוע, והפיקוח.

יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק במושגים, תיאוריות, וטכניקות של שווק, בדרך כלל, ושווק מקרקעין במיוחד. הנושאים שבהם יעסוק הקורס כוללים: תפיסה שיווקית, מערכת השיווק ותגובתה, התנהגות קונים, מערכת מידע ומחקרי שוק, שווק מטרת, תמהיל שווק, ובקרת שווק.

מימון מתקדם במקרקעין - 2 ש"ס

מטרת הקורס: פרטים יפורסמו.

שמאות מקרקעין

מבוא לתורת השמאות - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקנית ידע בנושאי התיאוריה השמאית וישומה.

נושאי הקורס: השמאי ושוק המקרקעין, תיאוריית השווי השמאית ושלבים בהתפתחותה. ההבחנה בין שווי ומחיר, תורת התועלת ויישומה בשומת מקרקעין, בחינת פונקציות תועלת במקרקעין ומשמעותן, שוק המקרקעין: ייחודו משאר השווקים, ניתוח מצבי שוק, איפיון מקרקעין, מדידת הסיכון (תיאוריית "סיכון תשואה" ומשמעותה במקרקעין), ניתוח גורמי הסביבה הרלוונטים בשומת מקרקעין, השימוש היעיל והטוב, תהליך השומה, גישות מקובלות לשומת מקרקעין: רקע תיאורטי, יתרונות, חסרונות, מתי וכיצד להשתמש בכל אחת מהן.

לוחות שומה - 1 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות לתלמיד כלים מתמטיים לביצוע פעולות היוון (מהשורש "הון") על זרמי ערכים כספיים תוך הדגשה מיוחדת לנחום שמאות המקרקעין.

נושאי הקורס: כוללים את הבסיס המתמטי של נוסחאות ההיוון ושימוש בטבלאות מקדמים קיימות.

הלוחות שילמדו במסגרת הקורס כוללים: ערך עתידי וערך נוכחי של תשלום קבוע, ערך עתידי וערך נוכחי של סדרת תשלומים, קרן צבירה, תשלומים להחזר הלוואה, לוחות וטבלאות פיכוי מיים.

---

1 הקורסים יינתנו במשולב.

יסודות בחברת מקרקעין - 3 ש"ש

מטרת הקורס: הקניית ידע בעקרונות תורת השמאות הכלליים וטיפוח בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.
עקרונות אוניברסליים בתורת השמאות: ניתוח והבנת הכוחות המשפיעים על שווי מקרקעין, גישות לשומת מקרקעין (גישת השוק או גישת ההשוואה, גישת ההכנסה, גישת העלות), פחת במקרקעין לסוגיו, גישות לבחירת שערי הריבית להיוון. עיצוב השומה ושקילת הגישות.
עקרונות ספציפיים תוך התייחסות לנכסים שיעודם מגורים, מסחר, תעשיה. עיסקות קומבינציה ושיעורי יעוד.
דרישה מוקדמת: הקורסים יסודות במדידות ומיפוי, מבוא לתורת השמאות, לוחות שומה, יסודות המימון והשקעות.

גישות ועקרונות בשומת מקרקעין - 3 ש"ש

מטרות הקורס: הבנת הגישות השונות לשומת מקרקעין וטיפול בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.
נושאי הקורס: עקרונות ייחודיים בתורת השמאות: במסגרת זו יושם הידע שנלמד בחלק הראשון של הקורס לפתרון בעיות מיוחדות בשומת מקרקעין כגון: שוכר ומשכיר, חוכר ומחכיר, סוגיות בהצמדת הדיור, שומת חלקים בנכס, הפקעות וביתור שטחים, קרקע חקלאית, וקווים מנחים לפתרון מטלות שומה מיוחדות.
דרישה מוקדמת: הקורסים יסודות בהערכת מקרקעין, יסודות המשפט ומשפט מסחרי, זכויות ועסקאות במקרקעין א', חוקי תכנון והפקעת מקרקעין ויסודות התכנון ובניין ערים.

יישומים בשומת מקרקעין א' - 2 ש"ש

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקסואליות. במהלך הקורס תהיה התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: שומת קרקעות בעסקאות אחוזים (קומבינציה), שומת קרקע לפרוייקטים גדולים, סוגיות בהיטל השבחה, פיצויי הפקעה, לוחות וטבלאות איזון, פיצויים לפי סי 197 לחוק התכנון והבניה זכויות חכירה וכן פתרון בעיות מורכבות בשמאות מקרקעין.
דרישה מוקדמת: הקורסים מיסוי במקרקעין, זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב', גישות ועקרונות בשומת מקרקעין.

יישומים בשומת מקרקעין ב' - 2 ש"ש

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים, תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות.
מרצים יתחלפו.
דרישה מקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

שמאות וניהול מקרקעין

ניתוח אירועים בשמאות - 2 ש"ש

מטרת קורס: זה ליישם את כל הנלמד בתכנית, עיי הכנת שומה מלאה הכוללת איסוף מידע תכנוני, משפטי, פיסי ונתוני שוק. גיבוש עקרונות, גורמים ושיקולים, עריכת תחשיבים, קביעת השווי, הכנת דו"ח שומה מלא והצגת השומה.
דרישה מקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

שומה למעשה - סמינר - 3 ש"ס

מטרת הקורס: טיפול וניתוח בעיות כלליות בשמאות מקרקעין תוך שילוב כל החומר הנלמד בתכנית.

נושאי הסמינר: ייבחרו על ידי התלמידים בתאום עם מרצי הסמיטר. העבודה תישא אופי מחקרי ותבחן את ההיבטים הכללים והספציפיים של הסוגיה הנחקרת והשפעתם על שוק המקרקעין.

נושא העבודה יתפלגו בין התחום התיאורטי של שמאות המקרקעין לבין עבודה בעלת אופי מעשי ומחקרי עם "עבודת שדה".

דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

הערכת מרוייקטים מיוחדים - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בנושא הערכת פרוייקטים מיוחדים, מעבר לנכסים סטנדרטיים. כגון הערכת בתי מלון, בתי אבות, בתי חולים אתרי נופש ונושאים שונים כפי שיוצגו בקורס.

דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

סדנה בשמאות ומיסוי - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הסדנה עוסקת בכלול נושאי השמאות הייחודיים למערכת מיסוי המקרקעין בישראל, תוך מתן דוגמאות מעשיות.

דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

החטיבה בנדל"ן

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין מציעה חטיבה בלימודי נדל"ן. החטיבה מיועדת לתלמידי ביה"ס לכלכלה. ניכולים ללמוד בחטיבה תלמידי חוגים אחרים בפקולטה, בתנאי שישלימו 38 ש"ס מלימודי ביה"ס לכלכלה המהווים דרישה מוקדמת או מקבילה).

על-מנת להבין את תחומי הלימוד ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים המתפרסמת בפרק זה. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין, לרבות דרישות מוקדמות לקורסים. תלמידים שיסיימו את החטיבה ויתקבלו לתכנית לשמאות ולניהול מקרקעין יהיו זכאים לפטורים ממספר קורסים על סמך לימודיהם בחטיבה, בתנאי שהציון בקורסים אלו יהיה 70 לפחות.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בתכנית.

<u>דרישות מוקדמות ומקבילות</u>		
מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'+ב'+ג'	10	ש"ס
סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	8	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'+ב'	8	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
חשבונאות לכלכלנים	2	ש"ס
יסודות המימון והשקעות[1]	2	ש"ס
סה"כ	38	ש"ס

קורסי חטיבה

<u>הנדסה ותכנון</u>		
מבוא לכלכלה אורבנית[2]	2	ש"ס
יסודות במדידות ומפוי	3	ש"ס
יסודות התכנון ובניין ערים	3	ש"ס
<u>היבטים משפטיים בנדל"ן</u>		
זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב'	4	ש"ס
יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2	ש"ס
חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3	ש"ס
סה"כ חטיבה	17	ש"ס

שמאות וניהול מקרקעין

1 הקורס במימון והשקעות ייתן במסגרת התכנית לשמאות במקביל ללמודי החטיבה. קורס זה הוא עודף ולא נכלל במניין חובות התואר הראשון.

2 חלק מהקורסים המצויינים בסעיף דרישות מוקדמות ומקבילות מהווים דרישות מוקדמות לקורס "מבוא לכלכלה אורבנית".

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

שנה א' - סמסטר א'

1083.4012.01	יסודות התכנון ובניין ערים[1]	שו"ת	
	א' 16-19;	104	ש. פן
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין[3]	שו"ת	
	א' 16-19;	104	עו"ד נ. מאיר
1083.4035.01	מיקרו כלכלה	שו"ת	
	א' 19-22;	104	ד"ר מ. גוטליבובסקי
1083.4011.01	לוחות שומה[2]	שו"ת	
	ב' 16-19;	108	ד"ר י. זימון
1083.4031.01	יסודות המימון והשקעות[3]	שו"ת	
	ב' 16-19;	108	ד"ר י. זימון
1083.4006.01	מבוא לתורת השמאות	שו"ת	
	ד' 16-19;	104	מ. מלוכנא
1083.4001.01	יסודות במדידות ומיפוי	שו"ת	
	ה' 16-19;	108	ד"ר י. פוראי
1083.4004.01	יסודות המשפט ומשפט מסחרי	שו"ת	
	ה' 19-21;	108	ו. בוגנים

שנה א' - סמסטר ב'

1083.4027.01	סוגיות בכלכלה עירונית	שו"ת	
	א' 16-19;	105	פרופ' א. ורצברגר
1083.4036.01	יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין	שו"ת	
	א' 19-21;	105	א. קפלן
1083.4002.01	יסודות בהנדסת בניין	שו"ת	
	ב' 16-19;	004	ד"ר א. שקד
1083.4012.01	יסודות התכנון ובניין ערים[1]	שו"ת	
	ג' 16-19;	108	ש. פן
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין[1]	שו"ת	
	ג' 16-19;	108	עו"ד נ. מאיר
1083.4010.01	זכויות ועסקאות במקרקעין א'	שו"ת	
	ג' 19-21;	108	עו"ד א. וירניק
1083.4023.01	יסודות בהערכת מקרקעין	שו"ת	
	ד' 16-19;	004	נ. בוגין

---

1 הקורס יינתן בסמסטרים א'+ב' לסרוגין אחת לשבועיים.
2 הקורס יינתן במרוכז בין התאריכים 30.11.98-26.10.98
3 הקורס יינתן במרוכז מה-7 בדצמבר ועד סוף הסמסטר.

שנה ב' - סמסטר א'

1083.4007.01	חשבונאות לשמאים		שו"ת
	א' 16-18;	107	ד"ר י. איננבר
1083.4034.01	יישומי מחשב בשמאות		שו"ת
	א' 18-20;	מ-005	א. טנא
1083.4018.01	מיסוי במקרקעין		שו"ת
	ב' 16-19;	104	עו"ד ה. רוסטוביץ
1083.4041.01	מדיניות מקרקעין בישראל		שו"ת
	ב' 19-21;	108	ג. ויתקון
1083.4024.01	גישות ועקרונות בשומת מקרקעין		שו"ת
	ג' 16-19;	108	י. אלוני
1083.4017.01	זכויות ועסקאות במקרקעין ב'		שו"ת
	ג' 19-21;	108	עו"ד א. וירניק
1083.4040.01	ניהול ופיקוח בבנייה		שו"ת
	ה' 16-18;	125 שאפל	ד"ר א. שקד
1083.4037.01	מיסוי מתקדם		שו"ת
	ה' 18-20;	314	ד"ר ד. גלוון

שנה ב' - סמסטר ב'

1083.4028.01	יישומים בשומת מקרקעין ב'		שו"ת
	א' 16-18;	104	ע. האושנר
1083.4029.01	ניתוח ארועים		שו"ת
	א' 18-20;	104	א. כץ
			י. אלוני
1083.4026.01	יישומים בשומת מקרקעין א'		שו"ת
	ב' 16-18;	105	א. המאירי
1083.4042.01	פיתוח מקרקעין ופרוייקטים		שו"ת
	ב' 18-20;	105	י. שטיינמן
1083.4023.01	שומה למעשה - סמינר		שו"ת
	ג' 16-19;	105	א. כץ

שמאות וניהול מקרקעין

החטיבות

<u>חטיבות רגילות</u>

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
גישות פורמליות לידע ולהחלטה[2,1]
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
מגמת אפריקה (החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה)
היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשבונאות
לימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)[2]
לימודי עבודה[3]
לימודי צבא ואסטרטגיה[3] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[3]
מתמטיקה
נדל"ן[3] (התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין)
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[3]
סטטיסטיקה
ספרות עברית
צרפתית
עבודה סוציאלית
תקשורת[3]
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה[3]
שפה וספרות ערבית
תולדות האמנות
תלמוד

<u>חטיבות מזרחנות</u>

כלכלה[4,3]
לימודי צבא ואסטרטגיה[4,3] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[4,3]
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[4,3]
סטטיסטיקה[4]
תולדות האמנות

החטיבות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

---

1 לא יתקבלו תלמידים חדשים בשנה"ל תשנ"ט.
2 ראה בפרק חטיבות פקולטטיות.
3 תכניות הלימודים בחטיבות הנ"ל - ראה בפרק החוג המתאים.
4 החטיבה המורחבת תאוזכר בתעודת ה-ב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי החברה.

חטיבות פקולטטיות

חטיבה בגישות פורמליות לידע ולהחלטה[1]

החטיבה מוצעת במסגרת מצומצמת לתלמידים מצטיינים בפקולטה למדעי החברה.
לחטיבה מספר מטרות:

- להעניק לתלמידים מצטיינים סביבה אקדמית שתעודד אותם למצות את יכולתם.
- להפגיש את התלמידים עם חומר אקדמי ברמה גבוהה העוסק בבסיס הידע של ההתנהגות האנושית ועם מודלים פורמאליים המציגים ומנתחים את יסודות החשיבה האנושית הבאה לידי ביטוי בהתנהגויות הנחקרות במדעי החברה.
- להכשיר את התלמידים ללימודים מתקדמים ולמחקר.

הלימודים בחטיבה מתמקדים בנושאים בינתחומיים שחלקם בתחום ההשקה בין פסיכולוגיה וכלכלה, וחלקם בתחום ההשקה בין פסיכולוגיה, מדעי המוח, ובלשנות. התופעות בתחומים אלה ממוחות הן באמצעות כלים פורמליים שיילמדו בחטיבה - בלשנות גנרטיבית, לוגיקה ותורת המשחקים וההחלטות, והן בעזרת שיטות ניסויות של המדעים הקוגניטיביים והפסיכובלשנות.

תנאי הקבלה

החטיבה מוגבלת למספר מצומצם של תלמידים. לכן, יתקבלו תלמידים על פי ציון ההתאמה (תוך העדפת תלמידי הפקולטה, להם ישוריין מספר מסויים של מקומות בחטיבה).
שיעורי החטיבה אינם פתוחים כקורסי בחירה בודדים, אלא לתלמידי החטיבה בלבד.

מבנה תכנית הלימודים

החטיבה היא מצומצמת (16 ש"ס) ובנוייה כדלהלן:

שנה א' - קורסי חובה שנתיים

מבוא למדעים קוגניטיביים	2	ש"ש
חישוביות ומחשבה[2]	2	ש"ש

שנים ב'-ג': בשנים הללו יוכלו התלמידים לבחור בין שני מסלולים:

מסלול א' - שפה			מסלול ב' - קבלת החלטות		
תחביר	4	ש"ס	קבלת החלטות	3	ש"ס
פסיכובלשנות	2	ש"ס	תורת המשחקים	3	ש"ס

סמינר בגישות פורמליות לידע ולהחלטה (2 ש"ס)[2]

בשנה השלישית יידרשו התלמידים להשתתף בסמינר דו-שבועי בו יידונו בעיות מחקריות עכשוויות.

הערות: (א) תלמידים אשר ילמדו קורסים מהרשימה הנ"ל במסגרת חובותיהם בחוג אחר יידרשו להשלים את מכסת שעות החטיבה מרשימת קורסים שתפורסם בתחילת כל שנה, תוך בדיקה עם יועץ התכנית. (ב) לתלמידים שיהיו מעוניינים להרחיב את מסגרת התכנית לחטיבה מורחבת יינשו סידורים מיוחדים. (ג) הקורס מבוא למדעים קוגניטיביים מוכר ב-4 ש"ס בחירה בחוג לפסיכולוגיה. החוג לכלכלה מכיר בקורסי החטיבה כקורסי בחירה (לפרטים ראה פרק "ביה"ס לכלכלה"). (ד) החוג לתקשורת מכיר בקורסי החטיבה כלימודי העשרה בהיקף של עד 6 ש"ס.

---

1 לא יתקבלו תלמידים חדשים בשנה"ל תשנ"ט.
2 לא יינתן בשנת תשנ"ט.

תיאור הקורסים

מבוא למדעים קוגניטיביים - 2 ש"ש (קורס שנתי)

הקורס מיועד להכשיר את התלמידים לסגנון החשיבה והעבודה בתחומים הקוגניטיביים השונים, תוך חשיפתם לשאלות תיאורטיות וניסיוניות הקשורות בייצוג ידע ע"י אדם ומכונה. הקורס יעסוק בתיאוריות המרכזיות בתחומי השפה, השיפוט, קבלת ההחלטות, ראייה, ועוד, התפתחותן של היכולות השונות, השימוש בהן, והאופן בו הן מיוצגות ברקמות המוח. הקורס גם יזון בהרחבה בממצאים האמפיריים החשובים בכל אחד מהתחומים, נדגש על המוטיבציה לעיסוק בכל אחד, בהשלכות הפילוסופיות של טענות תיאורטיות במדעים הקוגניטיביים, ובבעיות - קונספטואליות ואמפיריות - המתעוררות כשמוצעת תיאוריה קוגניטיבית. דגש מיוחד יינתן לליטודי הגסיס התיאורטי של הפסיכובלשנות - התיאוריה הבלשנית העדכנית. הקורס ילווה בתרגיל שבועי.

פסיכובלשנות - 2 ש"ש

הקורס יזון בשאלות הקשורות למנגנוני עיבוד שפה, התפתחותם, השימוש בהם, וייצוגם במוח האנושי. ייסקרו התופעות המרכזיות בתחומים: עיבוד משפטים בזמן אמיתי, התפתחות היכולת לבנות משפטים אצל ילדים, והתפרקות היכולת הזו אצל פגועי מוח. תופעות אלו יוליכו לדיון תאורטי נרחב באשר למבנה השפה וייצוגה במוח, תוך מתן דגש מיוחד לאספקטים הציפוניים של השפה, דהיינו - תחביר וסמנטיקה.
הקורס ילווה בתרגיל שבועי. בסוף הקורס תתקיים בחינה.

מערכת שעות

<u>שנה א'</u>
<u>קורסי חובה שנתיים</u>

1087.1000.01	מבוא למדעים קוגניטיביים	שי	א'+ב'
	ב' 14-16; 204		פרופ' י. גרודזינסקי

<u>שנים ב'-ג'</u>

<u>מסלול א':</u>

0627.2130.01	תחביר למתחילים	שו"ת	א'
	(יינתן במסגרת החוג לבלשנות)		
	ג' 12-14; 280 גילמן		ד"ר ט. סילוני
	ה' 14-16; 280 גילמן		
0627.2131.01	תרגיל מובנה בתחביר	ת'	א'
	א' 12-14; 261 גילמן		א. רותם-בוטוינוק
1087.1002.01	פסיכובלשנות	שי	ב'
	ג' 14-16; 205		פרופ' י. גרודזינסקי

<u>מסלול ב':</u>

קבלת החלטות - יפורסם

1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים	שי	א'
	(יינתן במסגרת ביהייס לכלכלה)		
	ד' 14-17; 110		ד"ר ע. פוזנר

התחייבות

חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)

מטרת החטיבה לאפשר לתלמידים המתעניינים בהיבטים החברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האישה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום. החטיבה בת 16 ש"ס.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:

1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פקולטטיים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה, שיטת המשפט, כלכלה ללא כלכלנים, מבוא ללוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מחוגי הפקולטה.

יועצת החטיבה: פרופי חנה הרצוג, החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

א. קורסי חובה 6-5 ש"ס מבין הקורסים הבאים:

1. הפסיכולוגיה של האישה
2. מיגדר, מיניות וחברה
3. *סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים*
4. נשים בראייה רב-תרבותית

ב קורסי בחירה[1]

התלמידים ילמדו בשיעורי הבחירה קורסים בהיקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.

אפשר להשלים את מכסת שיעורי הבחירה גם עם שיעורי החובה בחטיבה.

1. *משפחה וחברה*
2. החברה הפלסטינית בישראל
3. נשים ותקשורת
4. ~~מיגדר, אתניות ופוליטיקה (סמינר)~~
5. משפט וחברה
6. סוציולוגיה של רגשות
7. נשים בפוליטיקה הישראלית
8. *נשים בתקשורת (פרו סמינריון)*
9. ~~המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות (סמינר)~~
10. אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו (סמינר)
11. נשים עיתונאיות
12. תמורות בדימויי גבריות בתקשורת הישראלית (סמינר)
13. היסטוריה של נשים והבדלים בין המינים 1600-1998
14. בין המינים: קריאה בתאוריות פמיניסטיות
15. *מיניות מסוכנת: המצאת הנערות (girlhood) הוויקטוריאנית*
16. היחס יאני-זולתי - פרספקטיבות פמיניסטיות
17. מסורת ושינוי באפריקה - נשים בחברות מוסלמיות

[1] קורסי בחירה נוספים יוצעו בסמוך למועד הרישום.

תיאור הקורסים

חפסיכולוגיה של האישה

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות תיאורטיות בפסיכולוגיה של האישה, אל ביקורת פמיניסטית על מאגר הידע המסורתי בתחום הפסיכולוגיה של האישה, ואל נושאים ייחודיים להוויה הנשית. (2) להעמיק ולבחון חוויות אישיות, חברתיות ומשפחתיות תוך דגש על האספקט הגילדי.

נושאי הקורס: הקדמה לפסיכולוגיה פמיניסטית של האישה; סוגיות בתיאוריות פסיכולוגיות אודות המינים; (א) מהות ההבדלים בין גברים ונשים (ב) מקור ההבדלים - ביולוגיה או סוציאליזציה; שוני בין נשים; אמהות, הגוף - מיניות, אלימות נגד נשים, פורנוגרפיה; נשים ובריאות הנפש.

סוגיות ובחירות ביחסים בין המינים

הקורס מתעמק בנושאים ההופכים יותר ויותר בולטים בחקר החברתי של המינים, כגון: הבניית הזהות המינית והמגדרית (הטרוסקסואלית והומוסקסואלית), דימויי גוף, משמעות האלימות המינית, התפתחות תפיסות של מיניות בעידן הפוסט-מודרני, ועוד.

סוגיות אלו נבחנות תוך התייחסות לקשת רחבה של גישות תיאורטיות. בקורס יתארחו מספר מרצים המתמחים בתחומים הרלבנטיים.

נשים בראייה רב תרבותית

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות בתיאוריה פמיניסטית עכשווית ורב-תרבותית. (2) לעשות שימוש במצע התיאורטי על מנת לבחון סוגיות רלוונטיות למחקר ולעבודה סוציאלית.

הנושאים שיידונו: מפמיניזם לפמיניזמים - סקירה היסטורית של תיאוריה פמיניסטית; זהויות נשיות בראייה רב-תרבותית - זהות מינית, גזע, מעמד סוציואקונומי, דת, לאום; קואליציות פמיניסטיות - סוגיות תיאורטיות; המפגש עם שוני.

מערכת שעות

סמסטר א'

1007 .1005.01	**הפסיכולוגיה של האישה**		שנתית
	הי 10-8.30;	104	א. זיו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.2604.01	**משפחה וחברה**		שנתית
	די 15-12;	201	מ. רוזנפלד
1041.3526.01	**מיגדר, מיניות וחברה**		שנתית
	די 19-16;	210	ד"ר ד. לוצאטו
1041.3522.01	**סוציולוגיה של רגשות**		שנתית
	אי 14-11;	103	ד"ר א. אילוז
1041.3528.01	**החברה הפלסטינית בישראל**		שנתית
	בי 19-16;	210	מ. חסן

החטיבות

1041.3712.01 המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות[1] ס'
ד' 16-19; 422 פרופ' מ. שוקד

סמינר שנתי

1041.3756.01 מיגדר, אתניות ופוליטיקה[1] ס'
א' 11-13; 422 פרופ' ח. הרצוג

קורס הניתן במסגרת החוג לתקשורת

סמינר שנתי

1085.3104.01 תמורות בדימויי גבריות בתקשורת הישראלית[1] ס'
א' 14-16; 425 ד"ר ד. למיש

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[2]

0621.1520.01 היסטוריה של נשים והבדלים בין המינים 1600-1998 ש'
א' 10-12; 144 גילמן פרופ' ב. מלמן

0628.3130.01 בין המינים: קריאה בתיאוריות פמיניסטיות ש'
ב' 14-16; 282 גילמן ד"ר א. לובין
~~ד' 14-16; 282 גילמן~~

0618.2671.01 היחס "אני-זולתי" פרספקטיבות פמיניסטיות ש'
ג' 16-18; 317 גילמן מ. רוזמרין

שיעור שנתי

0639.2715.01 מסורת ושינוי באפריקה - נשים בחברות מוסלמיות ש'
ג' 12-14; סמ' א': 456 גילמן א. בק
סמ' ב': 361 גילמן

1 הקבלה באישור המרצה.
2 מספר מקומות מוגבל.

סמסטר ב'

1007.1004.01 סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים — שו"ת
ד' 12-15; 003 — ד"ר ד. לוצאטו

1007.1006.01 נשים בראייה רב-תרבותית — שו"ת
ב' 12-14; 003 שאפל — א. זיו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.2606.01 משפט וחברה — שו"ת
ג' 17-20; 201 — ד"ר ר. שמיר

1041.3763.01 אהבה וזוגיות בחברה בת-ימינו[1] — סי
ב' 14-17; 421 — פרופ' י. פרס

קורסים הניתנים במסגרת החוג למדע המדינה

1031.2719.01 נשים בפוליטיקה הישראלית — שי
ב' 10-13; 110 — ד. שנקר

1031.3551.01 נשים בתקשורת — פרוי"ס
ג' 10-12; 425 — ד. שנקר

קורס הניתן במסגרת החוג לתקשורת

1085.2519.01 נשים עיתונאיות — שי
ב' 8.30-10; 425 — ע. לחובר

קורס הניתן מחוץ לפקולטה[2]

0662.1455.01 מיניות מסוכנת: המצאת הנערות (girlhood) חוויקטוריאנית — שי
ד' 16-18; 318א' גילמן — ת. רזי

התסיבות

1 הקבלה באישור המרצה.
2 מספר מקומות מוגבל.

חטיבות מחוץ לפקולטה

החטיבה באנגלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

Social Sciences Minor in English

Below are examples of 16-hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each course refer to the semester hour credit for each course.

Cube I

(4) *Composition* I
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Poetry to 1800 or Shakespeare)

Cube II

(4) Composition I
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (Drama/Fiction to 1800)

Cube III

(4) Composition I
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Poetry since 1800)

Cube IV

(4) *Composition* I
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to American Culture
(4) Advanced Course (American Drama)

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה בתחום ארכיאולוגיה של א"י - עם סמינריון</u>

- הארכיאולוגיה של ארץ ישראל משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (שיעור חובה)	4	ש"ס
- ארכיאולוגיה מהי (שיעור חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרית בחירה גם מתחום תרבויות המז"ק בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	20	ש"ס

<u>חטיבה בתחום תרבויות המז"ק</u>

- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית (חובה)	2	ש"ס
- אנטוליה ארץ החיתים ונשר תרבותי בין יבשות (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרות בחירה גם מתחום ארכיאולוגיה של א"י, בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס

<u>ללא השלמת קורסי החובה, לא ניתן להשתתף בסמינריון</u>

<u>חטיבה ללא סמינריון</u>

- ארכיאולוגיה מהי (חובה)	2	ש"ס
- הארכיאולוגיה של א"י משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (חובה)	4	ש"ס
- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג עפ"י הנחיות היועץ	8	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

החטיבה בגיאוגרפיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה</u>

החוג לגיאוגרפיה מציע לימודי חטיבת השלמה בהיקף מצומצם (16-18 ש"ס). השיעורים הנושאיים בצירופים השונים חייבים להיות בתחום המבואות והתרגילים.

הרישום לחטיבה ייעשה במזכירות מדעי החברה.

הרישום לקורסים ייעשה במוג לגיאוגרפיה.

<u>חטיבת השלמה</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4	ש"ס
	מבוא - מרחב, מקום וסביבה	4	ש"ס
	2 תרגילים מתקדמים בתחום האנושי	4	ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום האנושי	6-4	ש"ס
	סה"כ	18-16	ש"ס
צירוף ב:	מבוא לאקלים ובעיות הסובב	4	ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה	4	ש"ס
	2 תרגילים מתקדמים בתחום הפיזי	4	ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום הפיזי	6-4	ש"ס
	סה"כ	18-16	ש"ס
צירוף ג:	שני מבואות	8	ש"ס
	תרגיל מתקדם באחד מתחומי המבואות	2	ש"ס
	תולדות החשיבה הגיאוגרפית	2	ש"ס
	סמינריון בסיסי	2	ש"ס
	סמינריון (בתחום בו נלמד מבוא)	4	ש"ס
	סה"כ	18	ש"ס

החטיבה בהיסטוריה כללית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה</u>

2 תרגילים (ת')	8	ש"ס
2 שיעורים (ש')	4	ש"ס
1 סמינריון (ס')[1]	4	ש"ס

הערה: דרישה מוקדמת להשתתפות בסמינריון היא השתתפות בשני תרגילים, כאשר אחד מהם הוא באותה התקופה של הסמינר.

---

1 התלמיד בחטיבה יגיש עבודה סמינריונית בהתאם למבואות שנבחרו.

החטיבה בהיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

חטיבה

שנה א'

המזה"ת בעת החדשה - המשביות ושינוי	ש'	2 ש"ס
תולדות הערבים והאסלאם	ת'	4 ש"ס

שנה ב'

מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית	שו"ת	4 ש"ס

שנים ב'-ג'

2 שיעורי בחירה		8 ש"ס
	סה"כ	18 ש"ס

החטיבה במגמת אפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

מבנה החטיבה

1. שיעור חובה - מבוא להיסטוריה של אפריקה	4 ש"ס
2. 3 שיעורי בחירה	12 ש"ס
	16 ש"ס

ניתן ללמוד את שיעור החובה במקביל לשיעורי הבחירה.

החטיבה בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

קבלה

יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

ההיסטוריה של עם ישראל נלמדת בשני חוגים:

א. תולדות עם ישראל
ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים מחולקים עפ"י תקופות:

תולדות עם ישראל	תולדות ארץ ישראל
1. העת העתיקה	1. העת העתיקה
2. ימי הביניים	2. ימי הביניים
3. התקופה המודרנית	3. התקופה המודרנית

חטיבה

מן הצירופים האפשריים של תקופות בחוג יכול התלמיד להרכיב את חטיבתו.

מבנה הלימודים (משותף לכל התכניות)

קורסים בני 4 ש"ס או 2 ש"ס כל אחד: שיעורים, תרגילים נושאיים.

החטיבה בחשבונאות

1. <u>תנאי הקבלה</u>

1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות *כתלמידים מן המניין לתכנית הדו-חוגית*, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המניין (טפסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

1.2 תלמידי הפקולטה למדה"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדה"ח.

2. <u>תקנון</u>

2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.

2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהיקף 18 ש"ס לפחות (ר' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.

2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בחתימת ראש החוג.

2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהקפם מחולקים בסה"כ השס"ים.

2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השיעורים ימצא התלמיד בידיעון הפקולטה לניהול.

2.7 לתשומת לב תלמידי ביה"ס לכלכלה: תכנית החטיבה בחשבונאות גורעת שיעורים בחובות הלימודים בכלכלה, פרט השיעורים ראה בפרק ביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית הלימודים</u>

<u>שם הקורס</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מוקדמות ומקבילות</u>
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנה"ח וחישובים מסחריים
חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות[1], מבוא למיקרו כלכלה[1]
שיטות סטטיסטיות	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'
לחשבונאים		מבוא לאקונומטריקה[1]
יסודות תורת ההחלטות	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א',
וחקר ביצועים		מתמטיקה לכלכלנים ב'
חשבונאות ניהולית	2	מבוא לטכנולוגיות מידע, חשבונאות
מתקדמת		ניהולית, יסודות המימון[1]
יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מבוא למיסים (מיסים א')	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות,
	——	יסודות המשפט העסקי[1]
סה"כ	18	

---

1 דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. <u>חטיבות מצומצמות</u>

מוצעות ארבע תכניות

<u>תכנית א'-1</u>

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	שי' 4 + תי' 3 ש"ס
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	שי' 4 + תי' 3 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ג'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 18 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'" ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית א'-2</u>

שנה א'

חשבון אינפיניטסימלי 1	שי' 4 + תי' 2 ש"ס
חשבון אינפיניטסימלי 2	שי' 4 + תי' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ג'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 16 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'", ו"מתמטיקה ב'". על התלמיד להשלים 8 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית ב'-1</u>

שנה א'

אלגברה ליניארית 1	שי' 4 + תי' 3 ש"ס
אלגברה ליניארית 2	שי' 4 + תי' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 17 ש"ס

הערות

לתלמידי החוג לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

תכנית ב'-2

שנה א'

מבוא לאלגברה 1	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
מבוא לאלגברה 2	ש' 3 + ת' 1 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	שו"ת 4 ש"ס
ואחד מבין הקורסים הבאים:	
משוואות דיפרנציאליות רגילות לדו-חוגי	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
מבוא לחקר ביצועים	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
	סה"כ 16 ש"ס

הערות

לתלמידי ביה"ס לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 4 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

ב. **חטיבות מורחבת**

תנאי קבלה:

ציון 8 ומעלה בבחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 יחידות ומעלה (או במגמה ראלית/ביולוגית).

מוצעות שתי תכניות:

תכנית מורחבת א'

שנה א':	חשבון דיפ' ואינטגרלי 1 ו-2	14	ש"ס
	מתמטיקה בדידה	6	ש"ס
	מבוא להסתברות	5	ש"ס
שנה ב':	מתמטיקה לכלכלנים ג'	4	" (סמסטר א')
	משוואות דיפ' רגילות 1	4	" (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:		
	תורת הפונקציות המורכבות 1	4	ש"ס
	פונקציות ממשיות	4	ש"ס
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	4	ש"ס
	ס ה " כ	37	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית א'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 8 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.

תכנית מורחבת ב'

שנה א':	אלגברה ליניארית 1 ו-2	13	ש"ס
	גיאומטריה אנליטית	3	"
	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	"
שנה ב':	מבוא להסתברות	5	"
	אלגברה ב' 1	4	"
	קומבינטוריקה או תורת הקבוצות	3	"
	תולדות המתמטיקה או תורת המספרים	4	"
	ס ה " כ	36	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית ב'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 4 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.
תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

החטיבה בניהול

1. **תנאי קבלה לחטיבה**

תלמידים הלומדים לקראת תואר ראשון בפקולטה למדעי החברה יוכלו להשתתף בלימודי חטיבה במסגרת לימודי התואר הראשון בניהול, בפקולטה לניהול. התכנית מיועדת בעיקר לתלמידי התכנית החד-חוגית בכלכלה. תנאי הקבלה לחטיבה בניהול הם סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל 75 לפחות: מבוא למיקרו-כלכלה; מבוא למקרו-לכלכלה; סטטיסטיקה לכלכלנים א'; סטטיסטיקה לכלכלנים ב'; מתמטיקה לכלכלנים א'.

2. **סדרי רישום**

2.1 משך הלימודים בחטיבה הוא שנתיים לפחות. לכן, יש להתחיל את הלימודים בחטיבה בראשית שנה ב'.

2.2 תלמידים המעוניינים להצטרף ללימודי החטיבה בניהול יירשמו במזכירות הפקולטה למדעי החברה, מספר המקומות בחטיבה מוגבל.
הרישום לחטיבה יתקיים אחת לשנה לקראת סמסטר א'.
הפקולטה למדעי החברה תמיין את בקשות הפונים ותעביר למזכירות הפקולטה לניהול את רשימת התלמידים העונים על תנאי הקבלה בכפוף למכסה שנקבעה.

החטיבות

2.3 הרישום לקורסים במסגרת החטיבה בניהול יתקיים במזכירות החוג לניהול.

2.4 תלמידי החטיבה בניהול ישולבו ברישום לקורסים המתנהל לתלמידי החוג באמצעות "שיטת המכרז". פרטים על "שיטת המכרז" יובאו לידיעת התלמידים בנפרד.

2.5 כל התקנות החלות על תלמידי התכנית לניהול כפי שמתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול, לרבות מילוי הדרישות המוקדמות והמקבילות ותקנון הבחינות, חלות גם על תלמידי החטיבה בניהול.

3. <u>היקף הלימודים</u>
על תלמיד החטיבה בניהול להשלים מכסת לימודים בהיקף 17-15 ש"ס. במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המשמשים דרישות מוקדמות או מקבילות ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

4. <u>תכנית לימודי החטיבה בניהול לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: (17-15 ש"ס)</u>

א. על התלמיד לעמוד בדרישות שניים מהקורסים הבאים לפחות:

שם הקורס	היקף ש"ס	דרישות מוקדמות נדרש ציון עובר 60	דרישות מקבילות
יסודות החשבונאות[1]	4		
יסודות המימון	4	יסודות החשבונאות[2]	מיקרו כלכלה אי מבוא לאקונומטריקה יסי תורת ההחלטות
יסודות השיווק	3		מיקרו כלכלה אי

ב. את יתרת מכסת הקורסים יבחר התלמיד מתוך רשימת הקורסים האלה:

פסיכולוגיה חברתית ניהולית	3		
יסי תורת ההחלטות	3	סטטיסטיקה לכלכלנים בי	
דיני עסקים	2		
מבוא לארגון ולניהול	3	פסיכולוגיה חבי ניהולית[3] סוציולוגיה ארגונית[4]	
מבוא לחקר ביצועים	4	סטטיסטיקה לכלכלנים בי מתמטיקה לכלכלנים גי	
יסודות ניהול התפעול והייצור	3	מבוא לחקר ביצועים	
חקר ביצועים והחלטות[5]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים בי	
סה"כ ש"ס	17-15		

1 תלמיד שלמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" בביה"ס לכלכלה מנוע מללמוד קורס זה. על תלמידים אלה לקחת לפחות אחד משני הקורסים: יסודות המימון או יסודות השיווק.
2 או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת ביה"ס לכלכלה.
3 או קורס מקביל בפסיכולוגיה חברתית בפקולטה למדעי החברה.
4 או "מבוא לסוציולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.
5 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורסים "מבוא לחקר ביצועים" ו"יסודות תורת ההחלטות".

החטיבות בסטטיסטיקה

<u>תנאי קבלה:</u> הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה ובציון פסיכומטרי. יתקבלו תלמידים שלמדו מתמטיקה ברמה של 4 או 5 יחידות וקיבלו ציון 70 לפחות.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה:
חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה) ומבוא לאלגברה 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה)[1].
שעות קורסים אלה אינן נכללות במניין שעות החטיבה.
מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללימודיהם כדי שיוכלו להירשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ח לא יוברו בהכנה לחטיבה בסטטיסטיקה).

א. <u>חטיבה</u> (מצומצמת)

<u>תכנית לימודים:</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מוקדמות</u>
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון אינפ. 1
3. הסתברות[2]	1+3	מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון אינפ. 2 מבוא לאלגברה 1 ו-2 (או מתמטיקה ג') (במקביל)
4. תאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות
סה"כ	18 ש"ס	

<u>חלוקה סמסטריאלית מוצעת:</u>

<u>סמסטר א'</u>	<u>סמסטר ב'</u>
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1[1]	3. מבוא לאלגברה 2[1]
<u>סמסטר ג'</u>	**<u>סמסטר ד'</u>**
1. הסתברות[2]	1. תאוריה סטטיסטית

החטיבות

1 ניתן ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

2 ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את התלמיד ב-4 ש"ס בלבד.

ב. חטיבה מורחבת

פרוט הלימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. לימודי החטיבה המצומצמת	18	
2. רגרסיה[1]	3	תאוריה סטטיסטית
3. ניתוח שונות	3	תאוריה סטטיסטית
4. מבוא לחקר ביצועים	1+3	חשבון אינפ. 1 ו-2, מבוא להסתברות, מבוא לאלגברה 1 ו-2[2]
5. קורס בחירה	3	
סה"כ	31 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל ההכנה המתמטית)

סמסטר אי	סמסטר בי
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1[2]	3. מבוא לאלגברה 2[2]

סמסטר גי	סמסטר די
1. הסתברות[3]	1. תאוריה סטטיסטית
2. מבוא לחקר ביצועים	2. קורס בחירה

סמסטר הי או וי (בהתאם להיצע הקורסים)

1. ניתוח שונות
2. רגרסיה[1]

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. הציונים בקורסים חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למדעי מתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בביה"ס לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים אלה (ראה פירוט בתקנות החוג).
2. תלמיד שיבחר ללמוד את הקורס *"מתמטיקה ג'"* בביה"ס לכלכלה במקום מבוא לאלגברה 1 ו-2 תסתכם מכסת השלמותיו בקורסי מתמטיקה ב-12 ש"ס בלבד ויהיה עליו להשלים 4 ש"ס בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

---

1 תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת ביה"ס לכלכלה ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

2 ניתן ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

3 ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגיי" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

החטיבה בספרות עברית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

א. שיעורי מבוא (4 ש"ס):

מבוא לסיפורת	2	ש"ס	(סמסטר א' או ב')
יסודות הסיפור החדש	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)
מבוא לשירה	2	ש"ס	(סמסטר א' או ב')
יסודות השירה החדשה	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)

הערה: ניתן ללמוד 4 ש"ס (שיעור ותרגיל) באחד מתוך שני התחומים (סיפורת או שירה) או מבוא של 2 ש"ס בכל אחד משני התחומים.

ב. שיעורים היסטוריים וכלליים (2-4 ש"ס)

ממרכזים למרכז: הסיפורת העברית בראשית המאה העשרים	4	ש"ס
קווי מיתאר לשירה העברית במאתיים השנים האחרונות	4	ש"ס
מושג המודרניזם והשירה העברית	2	ש"ס
נוסעים ונוסעות: סיפורי מסע	2	ש"ס
הקול האחר: סיפורת נשים ישראלית	2	ש"ס
שירת נשים עברית	2	ש"ס
תיאטרון ישראלי: הגדרות יסוד	2	ש"ס
מבוא לתרבות יידיש	4	ש"ס

ג. שיעורים מונוגרפיים (2-4 ש"ס):

יצירתו של אמיר גלבוע	2	ש"ס
התוודעות למשורר: יעקב שטיינברג ויעקב פיכמן	2	ש"ס
בין נתן זך לנתן אלתרמן	2	ש"ס
הפרק הספרדי בסיפורי א. ב. יהושע	2	ש"ס
החוויה היהודית בכתבי עגנון	2	ש"ס
אלתרמן בתיאטרון	2	ש"ס
מכנעניות ליהדות: הסיפורת של בנימין תמוז	2	ש"ס

ד. שיעורים כלליים - היבט חברתי (6 ש"ס)

העברה בין דורית: סיפורת הדור השני	2	ש"ס
חמישים שנות סיפורת ישראלית: דינמיקה אסתטית והקשרים חברתיים	2	ש"ס
ייצוג הערבי בסיפורת הישראלית	2	ש"ס
החוויה האורבנית בסיפורת העברית בין שתי מלחמות עולם	2	ש"ס
שירה אחרי אושוויץ: ההקשר הישראלי	2	ש"ס
השואה בדרמה העברית	2	ש"ס
ספרות וקולנוע: ההקשר הישראלי	2	ש"ס

החטיבות בצרפתית

במסגרת החוג לצרפתית פועלות שתי מגמות:

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>:
כל השיעורים ניתנים בשפה הצרפתית, כולל עבודות ובחינות.
על התלמיד לבחור בשיעורים מתקדמים בין ספרות צרפתית לבין בלשנות צרפתית.
תלמידים בעלי תעודת בגרות בשפה הצרפתית (או מארץ דוברת צרפתית) יוכלו להרכיב תכנית אישית של 16 ש"ס בתאום עם יועץ החטיבה.

2. <u>תרבות צרפת</u> - המגמה מתחלקת לשני תחומים:
א. תרבות צרפת.
ב. צרפתית עסקית.

א. <u>הדרכות במתכונת הרגילה</u>
השיעורים (כולל עבודות ובחינות) ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת (שנה א'), שבו גם הטקסטים ניתנים בעברית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית (ידיעה פאסיבית בלבד). הלימודים יביאו את התלמיד לרמה של הפטור הנדרש באותם החוגים המחייבים לימוד שפה זרה שניה ברמת מתקדמים.

<u>החלוקה לרמות בשיעורי שפה תיעשה על-פי בחינת מיון (ביום היענו) בשתי המגמות.</u>
לחטיבה בתרבות צרפת מתקבלים אך ורק תלמידים עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית.

ב. <u>צרפתית עסקית</u>
תחום זה מיועד לתלמידי הכלכלה, ניהול, מדע המדינה ועבודה סוציאלית בעלי ידע בסיסי בצרפתית. לפרטים נוספים יש לפנות לחוג לצרפתית בטלפון 03-6409287.
תחום זה יקנה ידע כללי על התרבות הצרפתית וידע מפורט על חיי הכלכלה והמסחר בצרפת ובמדינות דוברות צרפתית וכן יעניק מיומנות בשפה הצרפתית העסקית. השיעורים הדנים בעולם הכלכלה והיזמות ניתנים בשפה הצרפתית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו יכולת לתקשר בצרפתית עם שותפים לדיון למשא ומתן.

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>

<u>דרישה מוקדמת להמשך לימודים בחטיבה (שנה א')</u>

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית[1]	שי	2	ש"ס
	תי	<u>4</u>	<u>ש"ס</u>
(בסמסטר ב' בלבד)	סה"כ	6	ש"ס

לימודי שפה בתאום עם יועץ המגמה.

מבוא ללשון + הבעה בכתב סמ' א'	4	ש"ס
או:		
הבעה צרפתית בעל-פה (סמ' א' ו-ב')	4	ש"ס
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א'	10	ש"ס

---

1 השיעור והתרגיל הם יחידה אחת.

שנים ב' וג':

א. ספרות צרפתית

הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
סה"כ ללא סמינריון	6	ש"ס
או:		
הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
סמינריון	2	ש"ס
סה"כ עם סמינריון	8	ש"ס

סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 16 ש"ס (10+6) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 18 ש"ס (10+8) עם סמינריון.

ב. בלשנות

הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
מבוא לבלשנות	4	ש"ס
או:		
מבוא לסמנטיקה ולקסיקולוגיה	2	ש"ס
מבוא לבלשנות	4	ש"ס
	6	ש"ס

החטיבה בבלשנות צרפתית היא ללא סמינריון.
תלמידים עם רקע נוסף בבלשנות יוכלו לפנות ליועץ החוג כדי לבדוק אפשרות של חטיבת בלשנות צרפתית עם סמינריון.

2. תרבות צרפת

2א. תרבות במתכונת הרגילה
רק עבור תלמידים עם ידע בשפה הצרפתית

א. מבוא:
במגמה תרבות צרפת כל התלמידים ילמדו מבוא לתרבות צרפת (4 ש"ס 2 ש"ס בכל סמסטר, שיעור ללא תרגיל) הניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים.

ב. שיעורי שפה:
התלמידים ילמדו בסמסטר א' או סמסטר ב' של שנה א' 4 ש"ס שיעורי שפה במסגרת המיומנויות שייחשבו ל-2 ש"ס.

לימודי שנה א'

איומן בקריאה ודקדוק סמסטר א' או סמסטר ב'	4	ש"ס
מבוא לתרבות צרפת סמסטר א'+סמסטר ב'	4	ש"ס
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א':	8	ש"ס = 6 ש"ס

החטיבות

שנה בי וגי:
כל השיעורים בחטיבה ניתנים בעברית על בסיס קריאת טקסטים במקור בשפה הצרפתית. ראה תכנית מפורטת בידיעון: החוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת.

1.	איתור מבנים	2 ש"ס
2.	קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2 ש"ס
3.	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	6 ש"ס
	סה"כ	10 ש"ס

או

1.	איתור מבנים	2 ש"ס
2.	קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2 ש"ס
3.	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	4 ש"ס
4.	סמינריון	4 ש"ס
	סה"כ	12 ש"ס

סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש"ס (10+8 = 16 ש"ס) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש"ס (12+8 = 18 ש"ס) עם סמינריון.

2ב. צרפתית עסקית (מסלול של 16 ש"ס)

שנה א'
סמסטר א'

אימון בקריאה	4	ש"ס
הבנת הנשמע והבעה בע"פ	2	ש"ס
	6	ש"ס = 4ש"ס[1]

סמסטר ב'

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	4	ש"ס
הבנת הנשמע והבעה בע"פ	2	ש"ס
	6	ש"ס

סה"כ שנה א' 12 ש"ס הנחשבים ל-10 ש"ס.

שנה ב'-ג'

קריאה מודרכת בנושאי כלכלה וניהול בצרפתית	2	ש"ס
שנ"צ (שיעורי בחירה בתרבות צרפת הכלליים		
או מתוך שיעורים המיועדים למסלול)	4	ש"ס
	6	ש"ס

סה"כ לימודי חטיבה 18 ש"ס = 16 ש"ס

כל המעוניין לקחת סמינריון יצטרך להוסיף עוד 2 ש"ס לחטיבה.

---

1 התלמידים ילמדו בסמסטר א' של שנה א' 4 ש"ס אימון בקריאה שייחשבו ל-2 ש"ס.
הערה: הייעוץ יעשה רק עם יועצת התחום גב' סינטויה כהן.

החטיבה בעבודה סוציאלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

מטרת החטיבה להרחיב ולהעמיק את הידע של התלמידים במדיניות חברתית, מבנה שירותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.
התכנית מאפשרת עיון ומעורבות חברתית תוך התנסות ביחסי עזרה בתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פיגור, בריאות נפש, עלייה וכו').

דרישות
התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה שני מבואות במדעי החברה.

חובות התלמיד
לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

תכנית הלימודים

שנה א' - לימודי חובה

שנה א'	סוג השיעור	סמסטר	שעות
מבוא לרווחה חברתית ולעבודה סוציאלית	שי	א'	2 ש"ס
מציקה חברתית ומעורבות חברתית[1]	שוית	ב'	6 ש"ס

שנים ב' ו-ג'
שיעורי בחירה 8 ש"ס

שיעורי בחירה - על כל תלמיד ללמוד ארבעה שיעורים מתוך הרשימה שלהלן:

	סוג	שעות	סמסטר	דרישות מוקדמות
יחסים בין אישיים	שי	2 ש"ס	א' או ב'	
מבוא למשפט	שי	2 ש"ס	א'	
גדילה והתפתחות של האדם א'	שי	2 ש"ס	א'	
מבוא לסטייה חברתית	שי	2 ש"ס	ב'	מבוא לפסיכולוגיה מבוא לסוציולוגיה
הקבוצה הקטנה בע"ס	שי	2 ש"ס	ב'	
המערכות להבטחת הכנסה[2]	שי	2 ש"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
המשפחה כמערכת	שי	2 ש"ס	א'	
המסגרת המוסדית והחוקית של שירותי הרווחה	שוית	3 ש"ס	ב'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית

החטיבות

1 השיעור כולל התנסות מעשית בשדה בלווי הדרכה מקצועית בהיקף של 3 שעות שבועיות, סדנת הכנה ליציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי 15.1.99 בינואר 1999, בין השעות 8:00-13:00

2 השיעור לא יילמד בתשנ"ט.

	סוג	שעות	סמסטר	דרישות מוקדמות
ההיבט הקהילתי בע"ס	ש'	2 ש"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית (עבודה סוציאלית)
פוסט טראומה - התופעה גורמים והשלכות	ש'	2 ש"ס	א'	
היבטים פסיכוחברתיים ובריאותיים בעבודה	ש'	2 ש"ס		
הוצאת ילדים בסיכון מהבית	ש'	2 ש"ס	ב'	
שסעים וריבוד בחברה הישראלית	ש'	2 ש"ס	א'	
מבנים ותפקודים בארגוני רווחה	ש'	2 ש"ס	ב'	

החטיבה בפילוסופיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס</u>

אשנב לפילוסופיה	2 ש"ס סמ' א' או ב'
מבוא הסטורי לפילוסופיה (פילוסופיה יוונית או פילוסופיה חדשה)	2 ש"ס סמ' א' או ב'
3 שיעורי מבוא שלב א'	6 ש"ס סמ' א' או ב'
קריאה מודרכת שלב א'	2 ש"ס סמ' א' או ב'
שיעור המשך + תרגיל באחד מהתחומים בו למד מבוא שלב א'[1]	4 ש"ס סמ' ב'

החטיבה בפילוסופיה יהודית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תלמידים המתקבלים לחטיבה יקבלו ייעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

א. *<u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)*

1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים, מהם מורכבים לימודי החוג	8 ש"ס
2. שני תרגילים צמודים לנ"ל	<u>8 ש"ס</u>
	16 ש"ס

---

1 תנאי קדם להשתתפות בשיעור המשך + תרגיל - ציון חיובי בשיעור המבוא.

החטיבה בשפה וספרות ערבית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תנאי קבלה: ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת המיון של החוג לערבית.

סמסטר א'

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית ב'	2 ש"ס
תרגיל בטקסטים קלאסיים	2 ש"ס
תולדות הספרות הערבית המודרנית א'	2 ש"ס
תרגיל לנ"ל	2 ש"ס

סמסטר ב'

תולדות הספרות הערבית המודרנית ב'	2 ש"ס
שיעור העמקה	2 ש"ס
מושגי יסוד באסלאם	4 ש"ס
סה"כ	16 ש"ס

החטיבות בתולדות האמנות

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

א. חטיבה

מבוא לאמנות יונית	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות מודרנית	שיעור	2 שעות שנתיות
		8 שעות שנתיות

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיוון שהמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות ברמות ובדרישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב. חטיבה מורחבת:

הקבץ מבואות	8 שעות שנתיות
4 שיעורי בחירה	8 שעות שנתיות
	16 שעות שנתיות

החטיבה בתלמוד

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)

1. מבוא לספרות התלמודית של ימי הביניים (חכמי אשכנז, חכמי ספרד) 4 ש"ס
   או:
   מאגרי מידע (הדרכה ביבליוגרפית
   מעמד האישה נישואין 2 ש"ס
2. קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים 8-4 ש"ס
   (סדרים זרעים מועד/סדרים נשים נזיקין)
3. קורס(י) בחירה בתלמוד שנים ב' ו-ג'[1] 8-4 ש"ס
   או:
   סמינריון באגדה: המדרשים לחמש המגילות[2] 4 ש"ס
   או:
   סמינריון בהלכה: נושאים בספרות ההלכתית[3] 4 ש"ס

---

1 ד"מ: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 4 ש"ס.

2 ד"מ: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 4 ש"ס ומבוא לספרות האגדה - 4 ש"ס, ביחד 8 ש"ס.

3 ד"מ: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 8 ש"ס.
או: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 4 ש"ס + קורס בחירה בתלמוד שנים ב' ו-ג' - 4 ש"ס, ביחד 8 ש"ס.

הספרייה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנדר-מוס

הספרייה משרתת את הפקולטות למדעי החברה ולניהול. בספרייה כ-250,000 ספרים וכתבי עת, מאגרי מידע וחיבור לרשת האינטרנט. הספרייה ממוחשבת במלואה במערכת "אלף" - הרשת הארצית של הספריות במוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

<u>אוספי הספרייה:</u>
ספרים שמורים לקורסים
ספרים באוסף הכללי
כתבי עת
עבודות מ.א. ודוקטורט
מבחנים פסיכולוגיים
קלטות וידאו
אוסף יעץ - אנציקלופדיות, שנתונים סטטיסטיים, מדריכים
מאגרי מידע

<u>הדרכה:</u> לשימוש בספרייה ובמערכת "אלף" באמצעות לומדה אינטראקטיבית, הדרכה לשימוש במאגרי מידע.

<u>נוהלי השאלה:</u>

לתלמידי ב.א.:	5 ספרים מהאוסף הכללי - לשבועיים 2 ספרים מהשאלה מוגבלת ליומיים
לתלמידי מ.א.:	7 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים
לתלמידי תואר שלישי:	10 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ל-3 ימים
החזרת ספרים:	עד שעה 17.00. המאחרים בהחזרת ספרים יחוייבו בקנס לפי התעריפים הנקבעים בספרייה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים.
"תקנון השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק ההשאלה.

<u>השאלה בינספרייתית ובינלאומית</u> - לתלמידי הפקולטות למדעי החברה ולניהול ולסגל ההוראה.

<u>זמני פתיחת הספרייה:</u> ימים א-ה 9:00-19:45.
ביום שישי וערבי חג - 9:00-12:45

טלפונים: יעץ 03-6407984
השאלה 03-6416092
כתובת באינטרנט: http://www.tau.ac.il/soclib

<u>צוות הספרייה:</u>

מנהלת הספרייה	גב' הדסה רון
מנהלת מחי שירותי קוראים	גב' תהילה לבנת
מנהלת מדור אולמות קריאה	גב' חסיה קופמן
מנהלת מדור יעץ והדרכה	גב' נעמי גלזר
מנהלת מדור דליית מידע	גב' אנית שוחט
מנהלת מדור השאלה	גב' עירית נאוד

לוח בחינות
תואר ראשון

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה ייכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

סמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
25.12.98	9.00	צדק חלוקתי	כללכלה
28.1.99	9.00	יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
31.1.99	9.00	אנגלית ברמת בינוני אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי כלל אוניברסיטאי
1.2.99	9.00	התפתחות היחסים הבינלאומיים מ-1939 ועד היום מיקרו כלכלה א' תאוריות סוציולוגיות קלאסיות מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה כלכלה סוציולוגיה תקשורת
	14.00	מיקרו כלכלה ג' מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה כלכלה
2.2.99	9.00	מבוא לסוציולוגיה שיטות מחקר מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת? מבוא ליחסי עבודה סוציולוגיה של הרפואה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי מדע המדינה תקשורת חט. בלימודי עבודה סוציולוגיה
	14.00	פסיכופתולוגיה א' מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	פסיכולוגיה כלכלה

3.2.99	9.00	תפיסה אי	פסיכולוגיה
		ארגון תעשייתי	כלכלה
		כלכלת אי-ודאות	כלכלה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה
	14.00	סטטיסטיקה לפסיכולוגים אי	פסיכולוגיה
		מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
4.2.99	9.00	מתמטיקה לכלכלנים בי	כלכלה
		סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה
	14.00	מאקרו כלכלה בי	כלכלה
		מבוא לתקשורת המונים אי	תקשורת
		שיטות מחקר בתקשורת אי	תקשורת
		מחשבה מדינית: העת העתיקה	מדע המדינה
5.2.99	9.00	יסודות הבנקאות	כלכלה
		סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה
		מבוא למנהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
7.2.99	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		מאבקי עבודה בישראל	סוציולוגיה
		המדע בשירות האדם אי	פסיכולוגיה
		מסחר בינלאומי ריאלי	כלכלה
	14.00	מדיניות ומדינאות מעשית	מדע המדינה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
		מיקרו כלכלה בי	כלכלה
8.2.99	9.00	סוגיות בכלכלת ישראל	כלכלה
		מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
		התקשורת והביטחון הלאומי	תקשורת
	14.00	כלכלה מונטרית בינלאומית	כלכלה
		כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		מבחנים והערכה אי	פסיכולוגיה
		המרחב הציבורי - תקשורת ופוליטיקה	תקשורת
9.2.99	9.00	מבוא לשיטות מחקר	סוציולוגיה
		המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
		מבוא לארגוני עבודה מיקרו	חט. בלימודי עבודה
	14.00	שיטות מחקר איכותניות	סוציולוגיה
		שיטות מחקר אי	פסיכולוגיה
		משטרי ביטחון	מדע המדינה

10.2.99	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	סוציולוגיה
		כלכלה אורבנית	כלכלה
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		היסטוריה של אמצעי התקשורת	תקשורת
11.2.99	9.00	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	סוציולוגיה
		לראות ולהאמין: צילום בתרבות ובתקשורת המונים	תקשורת
		אידאולוגיה פוליטיקה ומשבר המודרניות	מדע המדינה
	14.00	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
12.2.99	9.00	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	כלכלה
		מבוא לממשל	מדע המדינה
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		תגובות לאיום ולאובדן - דחיינות ונקמנות	פסיכולוגיה
		מימון ציבורי	כלכלה
14.2.99	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		מיגדר, מיניות וחברה	סוציולוגיה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		מוסיקה פופולרית, תקשורת, תרבות עכשווית - ומה שביניהן	תקשורת
	14.00	מאקרו כלכלה אי	כלכלה
		ריבוד ואי שוויון	סוציולוגיה
		יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	תקשורת
15.2.99	9.00	מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		מבוא לארגוני עבודה מאקרו	חט. בלימודי עבודה
		פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	פסיכולוגיה
	14.00	תורת האישיות א'	פסיכולוגיה
		מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
16.2.99	9.00	החברה הפלסטינית בישראל	סוציולוגיה
		תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
	14.00	מנגנוני כאב	פסיכולוגיה
		מחשבה מדינית בת ומנו	מדע המדינה

לוח בחינות

17.2.99	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי	כלכלה
		פוליטיקה ערבית	מדע המדינה
		שכנוע: תקשורת, עמדות, התנהגות	תקשורת
		פסיכולוגיה של האישה	חט. בלימודי מיגדר
	14.00	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
18.2.99	9.00	סוגיות תיאורטיות בתקשורת	תקשורת
		השמאל בישראל מ-1967	מדע המדינה
		דיני עבודה	חט. בלימודי עבודה
		שיטות מתמטיות בכלכלה	כלכלה
	14.00	שיטות מחקר כמותיות	סוציולוגיה
		תקשורת המונים בישראל	תקשורת
19.2.99	9.00	כלכלה וחברה	סוציולוגיה
		קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		נושאים בתורת ההחלטות	כלכלה
		פסיכולוגיה חברתית אי	פסיכולוגיה
21.2.99	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	סוציולוגיה
		כלכלת הגירה	כלכלה
		פסיכולוגיה פיזיולוגית אי	פסיכולוגיה
	14.00	שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטטי
		נוסטלגיה ועבר בפרסום	תקשורת
	16.00	כלכלת ישראל	כלכלה
22.2.99	9.00	בחירות והתנהגות בוחרים	מדע המדינה
	14.00	למידה אי	פסיכולוגיה
		קריאת טכסטים בתקשורת	תקשורת
23.2.99	9.00	מודלים דינמיים בכלכלה	כלכלה
		סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה	סוציולוגיה
		מושג האזרחות במדינה דמוקרטית	מדע המדינה
	14.00	דיני תקשורת - חופש העיתונות ומגבלותיו	כלל פקולטטי
		מתרבות המונים לרב תרבותיות	תקשורת

24.2.99	9.00	צדק בכלכלה: היבטים פילוסופים פסיכולוגיה קוגניטיבית אי משפחה וחברה	כלכלה פסיכולוגיה סוציולוגיה
25.2.99	9.00	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת	פסיכולוגיה
	14.00	כלכלת תחבורה סוציולוגיה וסוציאליזציה של מקצועות התקשורת	כלכלה תקשורת
26.2.99	9.00	מבוא לפסיכולוגיה סוציולוגיה של רגשות הממשלות הקואליציוניות של ישראל	פסיכולוגיה/ כלל פקולטטי סוציולוגיה מדע המדינה
5.3.99	9.00	מבוא למיקרו כלכלה מבוא לסוציולוגיה מבוא לשיטות מחקר	כלכלה סוציולוגיה/ כלל פקולטטי סוציולוגיה

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה ייכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

היום	השעה	הקורס	החוג
10.6.99	9.00	יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
13.6.99	9.00	אנגלית ברמת בינוני אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי כלל אוניברסיטאי
14.6.99	9.00	מתמטיקה לכלכלנים אי מיקרו כלכלה גי המחשבה הפוליטית של הציונות	כלכלה כלכלה מדע המדינה
	14.00	מיקרו כלכלה אי משפט וחברה	כלכלה סוציולוגיה
15.6.99	9.00	כלכלה התנהגותית סוציולוגיה של זהות מבוא לסטטיסטיקה	כלכלה סוציולוגיה מדע המדינה
	14.00	מחשבה מדינית בת זמננו תעסוקה בסקטור הלא יהודי	מדע המדינה חט. בלימודי עבודה
16.6.99	9.00	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים מבוא לתקשורת המונים בי שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל	חט. בלימודי מיגדר תקשורת מדע המדינה
	14.00	מין, מיניות ותקשורת דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	תקשורת סוציולוגיה
17.6.99	9.00	מתמטיקה לכלכלנים בי מבוא לאנתרופולוגיה	כלכלה סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
	14.00	מאקרו כלכלה בי מבחנים והערכה בי	כלכלה פסיכולוגיה

18.6.99	9.00	כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		תולדות המחשבה הכלכלית	כלכלה
		פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	פסיכולוגיה
		מודרניות ופוסט מודרניות	סוציולוגיה
		מבוא לממשל	מדע המדינה
20.6.99	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה
	14.00	כלכלה וחברה	סוציולוגיה
		מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
21.6.99	9.00	רציונליות בכלכלה - היבטים פילוסופיים	כלכלה
		טלוויזיה ילדים ובני נוער	תקשורת
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
	14.00	הגבלים עיסקיים	כלכלה
		המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
22.6.99	9.00	כלכלה מונטרית	כלכלה
		תולדות ייצוג הקונפליקט היהודי	תקשורת
		ערבי בתקשורת ובאומנות הישראלית	
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
	14.00	למידה ב'	פסיכולוגיה
		סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה מאקרו	חט. בלימודי עבודה
23.6.99	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם	תקשורת
		פוליטיקה וחברה	סוציולוגיה
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		ארגון תעשייתי ופיקוח	כלכלה

לוח בחינות

24.6.99	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה	כלכלה
		מסעות הסברה ציבוריים	תקשורת
		אזרחים פלסטינים בישראל: חברה, פוליטיקה וזהות	סוציולוגיה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
	14.00	תורת האישיות ב'	פסיכולוגיה
		מיתולוגיה ואמנות	כלל פקולטטי
25.6.99	9.00	אלגברה לינארית לכלכלה	כלכלה
		פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות	פסיכולוגיה
		ספרות בעיני הפסיכותרפיסט	פסיכולוגיה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית	מדע המדינה
27.6.99	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		התקשורת והליכי אכיפת החוק	תקשורת
		אלימות בפוליטיקה	מדע המדינה
	14.00	מאקרו כלכלה א'	כלכלה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה
28.6.99	9.00	בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלה	כלכלה
		מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	סוציולוגיה
		מבוא לפסיכולוגיה	כלל פקולטטי
		מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
	14.00	שיטות מחקר ב'	פסיכולוגיה
		מבוא לשיטות מחקר	סוציולגיה
		שיטות מחקר	מדע המדינה
29.6.99	9.00	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	כלכלה
		אתיקה בתקשורת המונים	תקשורת
		הפוליטיקה של צרפת במאה ה-20	מדע המדינה
	14.00	נשים בראייה רב-תרבותית	חט. בלימודי מיגדר
30.6.99	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי	כלכלה
		זהות ישראלית ורב תרבותיות	סוציולוגיה
		פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	פסיכולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה מיקרו	חט. בלימודי עבודה
	14.00	פסיכופתולוגיה ב'	פסיכולוגיה

1.7.99	9.00	סוגיות בכלכלת ישראל	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה	סוציולוגיה
		מדיניות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
	14.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטטי
2.7.99	9.00	מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		תקשורת לשון וחברה	תקשורת
		פסיכולוגיה חברתית ב'	פסיכולוגיה
		סוציולוגיה של פרסום	סוציולוגיה
		הקהילה האירופית: פוליטיקה ומדיניות	מדע המדינה
4.7.99	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה	מדע המדינה
	14.00	אמנות וחברה	סוציולוגיה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. בלימודי עבודה
	16.00	כלכלת ישראל	כלכלה
5.7.99	9.00	שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
		בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים	פסיכולוגיה
		יסודות הפסיכולוגיה החברתית	סוציולוגיה
		נשים בפוליטיקה הישראלית	מדע המדינה
	14.00	מחשבה מדינית: ימי הביניים	מדע המדינה
		נשים עיתונאיות	תקשורת
6.7.99	9.00	בעיות בכלכלה בינ"ל מונטרית	כלכלה
	14.00	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
7.7.99	9.00	גישות ושיטות בפסיכולוגיה	פסיכולוגיה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
		פסיכולוגיה וכלכלה	כלכלה
	14.00	סוציולוגיה היסטורית של יהודים	סוציולוגיה
		וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה	
		תקשורת חברה וספורט	תקשורת
		אידיאולוגיה חברה ופוליטיקה - המקרה	
		של חברת עובדים	חט. בלימודי עבודה

לוח בחינות

8.7.99	9.00	צמיחה כלכלית סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב' תרבות וחברה	כלכלה פסיכולוגיה סוציולוגיה
	14.00	מדיניות ביטחון לאומי עיצוב תהליכים והשלכות בינלאומיות	מדע המדינה
9.7.99	9.00	מבוא למדעים קוגניטיביים	חט. בגישות פורמליות לידע ולהחלטה, פסיכולוגיה, כלל פקולטטי
		כלכלה אקולוגית מבוא לשפות חזותיות פסיכולוגיה קוגניטיבית ב' האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד	כלכלה תקשורת פסיכולוגיה מדע המדינה
16.7.99	9.00	מוסדות התקשורת תפיסה ב' כלכלה יישומית כלכלת תקשורת פוליטיקה וחברה במזרח אירופה בתקופה הקומוניסטית ולאחריה	תקשורת פסיכולוגיה כלכלה כלכלה מדע המדינה

תואר שני

סמסטר א'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

31.1.99	14.00	כלכלת עבודה
1.2.99	14.00	תאוריה מיקרו א'
4.2.99	9.00	תיאוריה של צרק חברתי
7.2.99	9.00	צמיחה כלכלית
11.2.99	14.00	תאוריה מאקרו א'
14.2.99	14.00	כלכלה מדינית ובחירת מדיניות
16.2.99	14.00	אקונומטריקה א'
18.2.99	14.00	ארגון תעשייתי
22.2.99	14.00	שוקי הון וביטוח
25.2.99	14.00	נושאים מתקדמים באקונומטריקה

מדע המדינה

7.2.99	14.00	סטטיסטיקה ל- M.A חלק א'
14.2.99	14.00	תקשורת פוליטית
17.2.99	14.00	הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה בן-זמננו

לימודי ביטחון

4.2.99	14.00	שיטות מחקר

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

2.2.99	14.00	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה
4.2.99	9.00	סוציולוגיה סביבתית
9.2.99	14.00	סטטיסטיקה ל-M.A א'
12.2.99	9.00	מבנים ותהליכים בארגון
15.2.99	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א' - רגרסיה ליניארית
18.2.99	14.00	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית
22.2.99	14.00	המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה
25.2.99	14.00	סגנונות בייעוץ ארגוני
1.3.99	14.00	הפנומנולוגיה של הניהול בתנאי סביבה משתנים

לוח בחינות

לימודי עבודה

1.2.99	14.00	סטטיסטיקה ל-M.A
4.2.99	14.00	יסודות בפיתוח ארגוני
7.2.99	14.00	הערכת עובדים
9.2.99	14.00	שיטות מחקר איכותיות
11.2.99	14.00	שוק העבודה
17.2.99	14.00	מבנה השכר בישראל
22.2.99	9.00	סדנה בניהול משאבי אנוש - אי

פסיכולוגיה

3.2.99	14.00	תורת הסטטיסטיקה

מדיניות ציבורית

31.1.99	14.00	תקצוב ובקרה אי
1.2.99	14.00	מדיניות עירונית ואזורית
2.2.99	9.00	מבוא לדיור
3.2.99	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
5.2.99	9.00	חברות ממשלתיות
7.2.99	14.00	יסודות הכלכלה
9.2.99	14.00	כלכלת הסקטור
9.2.99	14.00	יישומי מחקר כמותי
10.2.99	14.00	התקציב במיגזר הציבורי
10.2.99	14.00	מבוא למדיניות רווחה
11.2.99	14.00	מיקרו כלכלה
12.2.99	9.00	עלות תועלת
14.2.99	14.00	תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה
15.2.99	9.00	יישום מדיניות גישות ושיטות
15.2.99	14.00	אתיקה
17.2.99	14.00	חשבונאות
18.2.99	14.00	מבוא לתכנון פיסי
19.2.99	9.00	הפרטה
21.2.99	14.00	משפט חוקתי ומנהלי
22.2.99	14.00	ביקורת פנימית
23.2.99	14.00	מינהל ומדיניות ציבורית
24.2.99	9.00	סדנה בניתוח ארגוני מדיניות
24.2.99	9.00	מינהל כספים בשלטון המקומי
25.2.99	9.00	סוגיות במדיניות חברתית

לוח
בחינות

סמסטר ב'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

13.6.99	14.00	דינמיקה של חלוקת הכנסות
15.6.99	14.00	תאוריה מיקרו כלכלה ב'
17.6.99	14.00	בנקים מרכזיים ואמינות
20.6.99	14.00	כלכלה ציבורית
22.6.99	14.00	תאוריה מאקרו כלכלה ב'
24.6.99	14.00	קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות
27.6.99	14.00	כלכלת משפחה
28.2.99	14.00	אקונומטריקה ב'
30.6.99	14.00	נושאים בשוקי הון
5.7.99	14.00	נושאים נבחרים בסחר חוץ
7.7.98	14.00	כלכלת בריאות
9.7.99	9.00	נושאים במימון חברות

מדע המדינה

17.6.99	14.00	שיטות מחקר - למסלול ללא עבודת גמר
17.6.99	14.00	שיטות מחקר - למסלול עם עבודת גמר
28.6.99	14.00	גישות ותאוריות במדע המדינה
4.7.99	9.00	המערכת הבינלאומית

לימודי ביטחון

15.6.99	14.00	קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון
24.6.99	9.00	הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

14.6.99	14.00	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
17.6.99	14.00	מתודה הסטורית השוואתית
20.6.99	14.00	סוגיות במשפט ובמדעי החברה
22.6.99	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב' - משתנה תלוי נומינלי
24.6.99	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - ב'
27.6.99	14.00	סוגיות נבחרות בניתוח סקרים
30.6.99	14.00	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
5.7.99	14.00	סוגיות בלימודי תרבות ותיאוריה
8.7.99	14.00	עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים
11.7.99	14.00	פרופסיות וארגונים פרופסיונלים
13.7.99	14.00	סוציולוגיה של הידע: ביקורת הדעת הסוציולוגית
15.7.99	14.00	מחקרי מעקב והערכה
18.7.99	14.00	הגישה המערכתית בתיאוריה ובפרקטיקה הארגונית

לימודי עבודה

15.6.99	9.00	תעסוקה בסקטור הלא-יהודי
18.6.99	9.00	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי
21.6.99	14.00	שיטות מחקר כמותיות
23.6.99	14.00	אידיאולוגיה חברה ופוליטיקה - המקרה של חברת העובדים
27.6.99	9.00	תאוריה ומחקר בארגונים
1.7.99	9.00	הדרכה ופיתוח מנהלים
5.7.99	14.00	ניהול משאבי אנוש
7.7.99	14.00	יישומים בפיתוח ארגוני
8.7.99	14.00	סדנה בניהול משאבי אנוש ב' - עבודת שדה
11.7.99	9.00	דיני עבודה למ.א.

פסיכולוגיה

16.6.99	14.00	עיבודים סטטיסטיים במחשב
22.6.99	14.00	שיטות סטטיסטיקה מתקדמות לחוקרים

לוח בחינות

מדיניות ציבורית

16.6.99	14.00	בעיות איכות הסביבה
17.6.99	14.00	כלכלת הסקטור
18.6.99	9.00	כלכלה ניהולית
20.6.99	14.00	מיקרו כלכלה
22.6.99	14.00	הערכת תכניות מערכי מחקר
23.6.99	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
23.6.99	14.00	ארגון תעשייתי ופיקוח
27.6.99	9.00	תקצוב ובקרה בי
28.6.99	14.00	אתיקה
29.6.99	9.00	חברה ישראלית
30.6.99	14.00	חברות ממשלתיות
1.7.99	14.00	השלטון המקומי ומגמות ביזור
1.7.99	14.00	סדנה בממשל
2.7.99	9.00	גישות ניהול
4.7.99	9.00	קבלת החלטות
6.7.99	9.00	חשבונאות
6.7.99	14.00	התנהגות ארגונית
7.7.99	14.00	משפט חוקתי ומנהלי
8.7.99	9.00	מדיניות חברתית
9.7.99	9.00	מינהל ומדיניות ציבורית
11.7.99	14.00	משפט פלילי: עיצוב ויישום
12.7.99	14.00	עלות תועלת
14.7.99	9.00	סדנה בניתוח אירועי מדיניות

דיונון 10

נותנת לכם

10% הנחה נוספת!

לסטודנטים ולאנשי הסגל של אוניברסיטת ת"א,
על מבחר מוצרים* בחנות דיונון בקמפוס!

10%

הנחה

דיונון תל אביב

אוניברסיטת תל-אביב, מרכז הסטודנטים - כניסה מכיכר אנטין

טל. 03-6410351/2 שעות פתיחה: ימים א'-ה' 08:30 - 20:00

ו' 08:30-13:30

* ההנחה תינתן עם הצגת תעודת סטודנט ותסוגה מזהה, לסגל עם הצגת תעודת עובד, בתשלום בסזומן - ולפי תנאי המבצע כפי שיפורסמו בחנות.
ההנחה כוללת את מרבית המוצרים בחנות למעט: מחשבים, משחקי מחשב ותוכנות, טפסי רישום, טפסי סילוגות וקלוואות, ידיעונים, מחשבונים ומילונים אלקטרוניים, ספרים בחורש הספר העברי, מוצרים כמבצע, פריטים מיוחדים וחריגים (בעיקר ספרים בפיקוח משרד החינוך).

רשת חנויות
דיונון
האוניברסיטה פתוחה לכולם

מוקד דיונון להזמנות: 1-800-800-220

סטודנט, אם ככה אתה מממן את הלימודים שלך...

פתח חשבון "פועלים סטודנט" ותקבל את כל התנאים שאתה צריך, בדרך אל התואר.

פיצול שכר לימוד ל-3 תשלומים שווים

ללא ריבית וללא הצמדה.

הלוואות בתנאי החזר נוחים

הלוואות בריבית "פריים" +0.5% לשנה. הלוואה למימון שכ"ל בריבית מועדפת, כאשר החזר הקרן ניתן לדחייה ל-3 שנים.

הטבות בחשבון העו"ש

משיכת יתר עד 1,500 ש"ח בריבית "פריים" + 0.8% לשנה.

הטבות בהשקעות ובמשכנתאות

עמלות מופחתות ברכישת נ"ע, הנחה מדמי פתיחת תיק ופטור מדמי הנפקת תעודת זכאות לזכאי משרד השיכון.

הטבות במט"ח

פטור מעמלת חליפין והנחות ברכישת מט"ח.

הטבות ב"פועלים ישיר" 1-700-700-700

בנק בטלפון 24 שעות מכל מקום ובכל זמן. בהפקדה בפקדונות שקליים לא צמודים באמצעות "פועלים ישיר" תיהנה מתוספת ריבית של 0.5% לשנה.

קמפוסכרט

כרטיס האשראי המשתלם ביותר לסטודנטים, ינתן לך חינם בשנה הראשונה. קמפוסכרט ייחודי לבנק הפועלים, ישראכרט **והתאחדות הסטודנטים** ומעניק הטבות רבות:

- **כרטיסי טיסה** במחירים מוזלים באיסת"אי
- **כרטיס אשראי בינלאומי** - **MasterCard** חינם ל-4 חודשים
- **100 צילומים חינם** ב"אופיס דיפו"
- **4.5% הנחה** על השכרת רכב "דולאייבל"
- **הנחות בסינמטקים.**

מתנה

לכל מצטרף לחשבון "פועלים סטודנט" תוענק מתנה.

"פועלים סטודנט"-זה כל מה שאתה צריך.

אין לראות במודעה זו משום ייעוץ כלשהו. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת. מתן אשראי וכרטיס אשראי - כפוף לאישור מנהל הסניף. מודעה זו מכוונת לנשים וגברים כאחד.

www.bankhapoalim.co.il

קשר בדאל | McCann